

Homiliae super evangeliis

<https://hdl.handle.net/1874/304383>

~~Patres Ecclesiae~~

Patres Ecclesiae

Folio n°. 293.

f.[iv]^v: Liber monasterii regularium prope harlem

(met UV gelezen
vdH 1987)

Bl. 31 ontbreekt.

259. **Gregorius I**, Homiliae in evangelia. [Acc.] **Origenes**, Homiliae. [Keulen, Bartholomäus von Unckel] 9 Dec. 1475. 2o.

G. 2o. 2931

Type 1. — HC 7947 (I). — BMC I p. 240. — C II 2782. — MMW II 517. — Peddie II p. 297. — Pell. 5368. — Pr. 1136. — VK 507. — Bl. 31 ontbreekt. Samengeb. met nr. 119, vroeger ook met hs. 175.

119. **Bernardus Claraevallensis**, De consideratione ad Eugenium papam. Utrecht, Nic. Ketelaer en G. van Leempt, z. j. 2o.

G. 2o. 2932

Type 1. — HMT 37 (38) 1. — CA 263. — C II 976. — Peddie I p. 99. — Pell. 2131. — Pr. 8843.

Op het 1e schutbl.: „Medaldus (Arnoldus)? Goudanus hunc sibi vendicat librum”. Op het laatste blad van het eerste werk van dezen bundel: „Liber monasterii regularium prope harlem” († uitgekraabd). — Samengeb. met nr. 259, vroeger ook met hs. 175.

1219
1219
1219

This image shows a blank, aged, light brown page, likely an endpaper or flyleaf of a book. The paper has a textured, slightly mottled appearance with visible creases and some minor discoloration or foxing, characteristic of old paper. There is no text or other markings on the page.

In hoc libro continentur hec

Omne gregorij ppe xl.

Omne origenis

Hiwardus de consideratione

Vra alme lydwine

83. *Vra alme lydwine* ~~script~~ *cf. Satul. motorum scripti ecol.*
1489 (Tiel 175)

Epistola sci gregoriij vrbis ro-
me epi ad secundum epm tauro-
mitanum de omelijs suis sup eu-
gelij incipit feliciter

Reverendissimo fratri se-
cundo epō Gregorius
servus servorum dei. Inter
sacra missarum solēpna ex hijs q̄
diebus certis in hac ecclesia ex mo-
re legi solent: sancti euāgelij q̄
draginta lectiones exposui. Et
quarundā quidē dictata exposicio
assistenti plebi est p notariū re-
citata: quarundā vero expla-
nationē corā populo ipse locut⁹
sui. atq; ita vt loquebar excepta
est. Sed quidā fratres sacri v-
bi studio feruescentes atq; ad
propositū modū ea que dixeram
subtili emendatione pducere
transulerūt. Quos recte ego q̄
si quibusdā famelicis dixerim
similes: qui prius escas edere ap-
petūt. q̄ cibi plenius excoquāt.
Hoc vero vbi scriptū ē. ductus
est ihs in desertū a spū vt tēptas-
ret a diabolo. prius quidē sub
quadā ambiguitate exposui: sed
eandē dubietatē postmodū cer-
ta notatiōe correxi. Easde quoq;
omelias eo quo dicte sūt ordie
in duobus codicibus ponē curavi
vt priores viginti que dicte sunt
et posteriores totidē que sub o-
culis plate sūt in singulis essent
distincte corpibus. Qz autē que
dā anteposite sūt q̄ in euāgelij
post leguntur quedam verop?

posite que ante p euangelistam
scripte sunt inueniūt: nequaquā
mouere tuā fraternitatē debz. Qui
asicut a me diuersis tpiis dicta-
te sūt ita q̄ sūt ab exceptoribus
in codicibus affixe. Tua itaq;
fraternitas sacris semp lectioni-
bus intēta si pdictū euāgelij locū
inuenit sub dubietate plati-
vel easde omelias tperit ita vt
pdicti nō esse dispositas: has ie-
mendas remānisse cognoscat vt
iuxta eas quas p pntē portito-
rem mittē studiū corrigat nul-
lo mō illas sine emendatione re-
manere pmittat. Edite autē in
sermō sancte ecclie tinent vt
si qui forte a tua fraternitate lōge
sūt hic inueniāt. Unde in hijs
q̄ emendate sūt certiores fiant.
Explicit ep̄la siue plogus.

Tituli omeliarū beatissimi grego-
rii pape incipiūt feliciter

Erūt signa in sole et luna
Assūpsit ihs duodecim
discipulos.

Loquēte ihs ad turbas

Misit ihs duodecim discipulos
dicēs eis In viā atē

Ambulās ihs iux māe galilee 7

Cū audi s̄ iohes in vinculis 9

Miserūt iudei ab iherosolimis
sacerdotes

Exiit edictū a cesaē augusto 12

Homo qdā peregre pficiēscens
vocauit 13

Cū natus esset ihs in betbleē. 16

Simile ē regnū celoz thesauro 17.
 Simile est regnū celozū decem
 virginibz. 18.
 21^r Sint lūbi vestri p̄cincti 21.
 Ego sū pastor bonus 23.
 Exiit qui seminat seminare semē 24.
 Ductus est ihs in desertū 26.
 Quis ex vob arguet me de pec-
 cato 28.
 Simile ē regnū celoz hoi p̄fisa-
 milias qui exiit 29.
 Anno quinto decimo 31.
 Maria magdalena et maria 36.
 iacobi et salome
 Designavit dñs ihus et alios 38.
 septuaginta duos discipulos.
 Una sabbati maria magdale- 43.
 na venit mane
 Duo ex discipulis domini ibāt 46.
 in emaus
 Manifestavit se iterū ihus di- 47.
 scipulis suis
 Maria stabat ad monumen- 49.
 tum foris
 Cū esset sero die illo vna sabb-
 batorum 52.
 Hoc est p̄ceptū meū vt diliga-
 tis inuicem 56.
 Recubentibz vndecim discipu-
 lis apparuit illis ihus 58.
 Erat quidā regulus cui? filius 61.
 infirmabatur
 Si q̄s diligit me s̄monem me-
 um seruabit 62.
 Arborē ficā habebat quidā plā-
 tatam 66.
 Si quis vult p̄ me veniē ab-
 negēt semetipsū 68.

Rogabat ihs qdā pharise? 71.
 Erāt appropinquātes ad ihs
 publicani 74.
 Cū audieritis p̄lia et sedicōes 80.
 Homo qdaz fecit cenā magnā 83.
 Si quis venit ad me et nō odit
 patrē
 Simile factū est regnū celozū 91.
 hoi regi qui fecit nuptias 94.
 Cū appropinquaret ihus ihe-
 rusalē vidēs ciuitatē 97.
 Homo quidā erat diues et in-
 duebatur purpura 100.
Expliciūt tituli omeliarū beati
gregorij pape
Collige m̄branas p̄ cūctis gre-
gorianas
Nā p̄bēt v̄ cūctis solatia vite
Incipia omeliarū origenis
 Cū esset desp̄sata mater ihus
 maria ioseph
 In p̄ncipio erat verbū et verbū
 erat apud deū
 Erāt p̄ ihus et m̄e amīātes
 Cū descendisset ihus de mōte
 secute sūt eū turbe multe.
 Accessit ad ihesuz centurio ro-
 gans eū
 Ascendente ihus in nauiculam
 secuti sūt eū discipuli
 Maria stabat ad monumētū
 foris plorās
 Dicebat ihs turbis iudeozū et
 p̄ncipibz sacerdotū
 Defuncto herode ecce angelus
 dñi appuit in
Expliciūt tabula

Omelie bti gregori pape su
per euangelij iapiunt felicit

Secdm lucā

In illo tpe dixit ihūs discipul
suis Erūt signa i sole ⁊ luna: et
stellis et i terris pssura genciū
p cōfusione sonitus maris et flu
ctuū. arefcentib? hoibus p tiorē
et expectationē q supueiet vni
ūso orbi. Et reliq. **O**melia bti
gregori pape de eadem lōne
habita ad pplm i basilica beati
petri apostoli.

Nis ac redēptor nē pas
tos nos inuenire deside
rans senescentem mun
dum q mala sequatur
denūciat vt nos ab ei? amore
cōpescat. Appropiquantē autē
ei? tminū quāte pūssioēs pue
māt inotescit. vt si deū i trāquil
litate metuē nolum? saltē vici
nū eius iudiciū v? pūssioibus
attriti timeam? Huic etenī lō
ni quā mō vrā fraternitas audiz
uit paulo supi? dñs pmissit di
cens. exurget gēs cōn gentē et
regnū adūsus regnū ⁊ erūt ter
remotus magni p loca ⁊ pesti
lencie et fames. Et qbusdā inē
positis. h qd mō audistis adiū
xit Et erūt signa in sole ⁊ luna
et stellis et in terris pssura gen
tium p cōfusione sonit? maris ⁊
fluctuū. Ex quib? pfecto oib?
aliq iā facta cūm? alia ex pō
iā rētura formidam? Nā gen
tē sup gētē exurgē eazq pssu

ram terris insistere pl? iā in no
stris tribulacōib? cernim? q i
codicib? legim? Qz terremotus
vrbes innumeras subruat. ex a
lijs mūdi ptibus scitis quā fre
quēter audistis Pestilēciā sine
cessatione patim? Signa vero
in sole et luna et stellis adhuc
apte minime videm? h qz et h
nō lōge sūt: ex ipa iā aeris im
mutatione colligim? qūis pūf
q ytalīa gētili gladio feriēda
tradētur. igneas i celo acies vi
dimus et ipm q postea hūani
generis fusus ē sanguinē coru
scātē Cōfusio aut maris ⁊ fluc
tuū necdū noua exorta sūt h cū
multa iā pūtiata cōpleta sint
dubiū non ē q sequatur ⁊ iam
paucā q restāt: qz sequentiū re
rū certitudo ē pteitay exhibitio
hec nos frēs kīni idcirco dicū?
vt ad cautele studiū vrē mētes
euigilēt ne securitate torpeāt.
ne ignorātia languescant. h sp
eas et timor sollicitet in bono
ope ⁊ sollicitudo cōfirmet. pen
santes hoc qd redēptois nostri
voce subiūgitur. Arefcentib? hoī
bus p tiorē et expectacōē que
supueiet vniuerso orbi. Nam
vtutes celoz mouebūtur Quid
enim dñs virtutes celoz nisi ā
gelos archāgelos thronos do
minacōnes ptātes picipatus
appellat? q in aduentu districti
iudicis. nostris tūc oculis vishi
bilitē apparebūt. vt districti tūc

a nobis exigat hoc qd nos mō
inuisibilis additor eq̄m̄m̄iter por
tat. **U**bi et subditur **E**t tūc vide
būt filiū hoīs uientē in nubibz
celi cū ptāte magna et maiesta
te **A**c si apte dicēs. **I**n ptāte et
maiestate visuri sūt. quē in hūi
litate positi audire noluerūt ut
v̄tutē eius tāto tūc districti? sen
tiāt. q̄nto nūc cervice cordis ad
eius paciētiā nō inclināt **S**ed
qz h̄ cōn̄ reprobos dēa sūt mor
ad electoz solacōnē v̄ba v̄tutis
Nā subdit **H**is at fieri incipi
entibz respicite et leuate capita
v̄ra qm̄ appropinquat redēptio
v̄ra **A**c si apte v̄itas electos sū
os admoneat dicēs. **C**ū plage
mūdi crebrescūt cū t̄roz iudicij
v̄tutibz cōmotis ostendit. leua
te vos capita idē exbilarate cor
da qz dū finit mūdus cui? amī
cū nō estis. p̄pe fit redēptō quā
q̄stis **I**n scripturā etem̄ sacra se
pe caput p̄ m̄te ponit: qz sic ca
pite r̄gūf m̄bra ita cogitacōes
m̄te disponūt **L**euat itaqz capi
ta ē m̄tes nostras ad gaudia cē
lestis p̄rie erigē **Q**ui g° deū dili
gūt ex mūdi fine gaudē atqz bi
laescē iubent. qz tūc quē amāt
mox inueniūt dū trāsit is quē
nō amauerūt **A**bsit em̄ qz fidel
quisqz q̄ deū videre desiderat. de
mūdi passiōibz lugeat: quē
finiri eisde suis p̄secutiōibz nō
ignorat **S**criptū nāqz est. **Q**ui
aiqz voluerit esse amicus seculi

hui? inimicus dei constituet. **Q**ui
g° appropinquante mūdi fine non
gaudet. amīcū se illi? esse testat
ac p̄ h̄ inimic? dei eē cōuicif **H**z
absit h̄ a fidelīū cordibz **A**bsit
ab hīs qui eē a aliā vitā p̄ fidē
credūt et eā p̄ opationē diligūt
Ex mūdi etem̄ destructione luz
gē eoz est. qui radices cordis i
eius amore plantauerūt qui se
quentē vitam non querūt. qui
illam nō esse suspiciant **N**os at
qui celestis patrie gaudia etna
cognouim? festinaē ad ea qn̄
to cius dēm? **O**ptandū nobis
est cici? p̄gē: atqz ad illā via bre
uiorē pueniē. **Q**uibz em̄ malis
mūdus nō vrget? **Q**ue nos tri
sticia que aduersitas nō angus
tat? **Q**uid ē vita mortalis nisi
via? **E**t quale sit fratres mei p
pendite in labore vie lassescere
et tamē eādē viam nolle finī.
Qz autē calcari mūdus atqz de
spici debeat: redemptor noster
prouid a comparatione manife
stat cū protinus adiūgit **V**idete
ficulneā et omnes arbores **C**ū
pducūt iam ex se fructum scitīf
quomā p̄pe ē estas. **I**ta et vos
cū videritis h̄ fieri: scitote qm̄ p
pe ē r̄gnū dei. **A**c si apte dicat
Sicut ex fructu aboris vicina
estas agnoscif: ita ex ruina mū
di p̄pe esse agnoscif regnū dei.
Quibz p̄fecto v̄b̄ oñdit qz fru
et? mūdi ruina ē **A**d h̄ ei crescit
ut cadat **A**d h̄ cadit ut ḡm̄iet

Ad hoc germinat ut queque germinaueit. cladibus consumat. **N**on autem regnum dei statim operatur. quia tunc meritis nostri nubila transeunt et vite dies eterni solis claritate fulgescunt. Que omnia sub magna certitudine confirmantur cum signa sub iugiter qua dicis. Amen dico vobis. quia non preteribit generatio haec donec omnia fiant. Celum et terra transibunt: verba autem mea non transibunt. Nichil enim in rebus corporalium naturam celo et terra durabilius. Et nichil in rebus natura tam velociter quam primo transiit. Verba enim quicquid imperfecta sunt: verba non sunt. Cum vero perfecta fuerint omnino iam non sunt. quia nec perfici nisi transeundo possunt. Aut ergo: celum et terra transibunt: verba autem mea non transibunt. Quasi apte dicat. Omne quod apud vos durabile est et sine mutatione: durabile non est ad eternitatem. Et omne quod apud me transire cernitur. firmum et sine transitu tenetur. quia sine mutabilitate manentes sententias exprimit sermo meus qui transiit. Ecce fratres mei iam cernimus quod audiebamus. Novis enim quotidie et crebrescentibus malis mundus urgetur. Ex illa plebe innumera quanti remanserint aspiciatis: et tamen adhuc quoties die flagella urgent: repetitum casus opprimunt. noue nos et improprie clades affligunt. Sicut enim in iuuentute viget corpus? forte et incolume manet pectus? corro-

sa cernitur. plena sunt brachia. in armis autem semilibus statuam curatur. cernitur exsiccata deponitur. frequentibus suspiriis pectus urgetur. virtus deficit. loquentis verba anhelitus intercidit. nam et si languor desit plerumque semibus: ipsa sua saltem egritudo est. Ita mundus in armis poribus velut in iuuentute viguit ad propagandam humani generis plenam robustus fuerit. salute corporum viridis opulentia rebus pinguis. At nunc ipsa sua senectute depressa et quasi ad vicinam mortem molestis crebrescentibus crebris urgetur. Nolite ergo fratres mei diligere. quem videritis diu stare non posse: precepta apostolica in animo ponite quibus nos admonet dicens. Nolite diligere mundum neque ea que in mundo sunt: quia si quis diligit mundum non est caritas patris in eo. Nudius tunc cuius fratres agnouistis quod subito turbine annosa arbuta eruta: destructe domus atque ecclesie fundamentis euerse sunt. Quanti ad vesperum sani atque incolumes acturos se in crastinum aliquid putabant et tamen nocte eadem repentina morte defuncti sunt. in laqueo ruine depressi. Sed considerandum nobis est quod ad hoc agenda iudex. veteri tenuissimi spiritum mouit. vni percellam nubis excitauit. et terram subruit casura tot edificiorum fundamenta cussit. Quid ergo iudex iste factur? est. cum per semetipsum

venies in ultione peccatorum ira
eius exarsit. si portari non potest
cum nos per tenuissimam nubem fecerit.
In ira eius potentia que caro
subsistet si ventum movit et terram
subruit. concitavit aera. et tot edificia stravit. Hanc distractionem
venturi iudicis paulus considerans
ait. Horrendum est incidere in manum
dei viventis. Hanc psalmista exprimit
dicens. Deus manifestus reus
et deus noster. et non silebit. Ignis in
aspiratu eius ardebit et in circuitu
eius tempestas valida. Districti
one quippe tante iusticie tempestas
ignis committitur. quia tempestas exami
nat quos ignis exurit. Illud
ergo dicitur fratres karissimi. illud
ante oculos ponite et quicquid modo
grave creditis. in eius operatione
levigetur. De illo etenim die per pro
phetam dicitur. Iuxta est dies domini
magna: iuxta et velocis nimis. Vox
dici domini amara: tribulabitur ibi for
tis. Dies ire dies illa dies tribu
lationis et angustie. dies cala
mitatis et miserie. dies tenebra
rum et caliginis. dies nebule et tur
binis. dies tube et clangoris. De
hac die dominus iterum per prophetam
dixit. Adhuc semel et ego moue
bo non solum terram sed etiam celum. Ecce
ut prediximus. aerem movit. et terra
non subsistet. Quis ergo feret cum
celum moverit. Quid autem terrores
quos cernimus. nisi sequentis ire pre
cones dixerimus. Unde et considerandum
necesse est quia ab illa tribulatione

ultima. tantum sunt tribulationes
iste dissimiles quantum a potentia iu
dicis persona preceus distat. Illud
ergo dicitur fratres karissimi tota
intentione cogitate. vitam corrigite
mores mutate mala temptantia res
sistendo vincite. Perpetrata autem fle
tibus punite. Adventum namque eterni
iudicis tanto securiores tunc vide
bitis quanto nunc distractione illius
timendo preuenitis. Prestate do
mino nostro ihesu christo. Qui vivit et

Ced in lucam

In illo tempore Assumpsit ihesus duos
decim discipulos suos secreto et
ait illis. Ecce ascendimus iheroso
solimam et consummabimus omnia que scrip
ta sunt per prophetas de filio hominis.
Et reliqua. Omelia Gregorius pape
bita in basilica beati petri apostoli.

Redemptor noster providens ex
passione sua discipulorum
animos probandos eis longe
ante et eis de passionis penam et retri
butionis sue gloriam prout ut cum mori
entem ut predicamur et cerneret. expectu
rum non dubitaret. Sed quia carnales
adhuc discipuli nullo modo valebant
capere verba misterii venit ad mi
raculum. An eorum oculos aperit lum
inecepit. ut que celestis misterii verba
non caperent eos ad fidem celestia fecerit
solidaret. Sed miracula domini et sal
vatore nostri sic accipienda sunt fratres
mei ut in veritate credantur fecerit
et tamen per significationem nobis a
liquid inuenerit. Opera quippe eius et per
ponit aliud ostendit et per misterium

aliud loquuntur. **E**cce enim quis
iuxta historiā cecus iste fuerit ig-
noram? . s; tñ qđ misterium signifi-
cet nouim? . **E**t uñ q̄ppe ē gen?
būanū qđ in parēte p̄mo a pa-
difi gaudijs expulsū . clauitatem
sup̄ne lucis ignorās dāpnacō-
nis sue tenebras patif . s; tñ p
redēptōis sui p̄nciā illūinat ut
eterne lucis gaudia iā p̄ deside-
riū videat . atq; i via vite boni
opis gressū ponat . **N**on dū ve-
ro ē qđ cū ibus iberico appropi-
q̄re d̄z cec? illūinat . **I**berico q̄p-
pe int̄pretat luna . luna aut̄ in
sacro eloq̄o p̄ defectu poif car-
nis . qz dū mēstruis momentis
decreuit . defcū n̄re mōilitatis
designat . **D**ū igit̄ redēptor no-
ster appropiquat iberico . cecus
ad lumē redit . qz dū d̄mitas de-
fectū n̄re carnis suscepit . būa-
nū gen? lumē qđ amiserat rece-
pit . **D**ñ ei deus būana patif . in
de bō ad d̄ma subleuat . **Q**uivi
delicet cecus recte a iuxta viā sede-
re a mēdicans eē describit . **I**p̄a
em̄ veritas dicit : ego sum via .
Qui ergo etne lucis claritatem
nescit . cecus ē : s; si in redēptorē
credit . iuxta viā sedet . **S**i autē iā
credidit . s; ut etnū lumē recipi-
at rogāe dissimulat atq; a p̄ci-
bus cessat . cecus qđē iuxta viā
sedet . s; mīme mendicat . **S**i ve-
ro cecitate sui cordis cognoue-
rit . s; ut lumē veritatis recipiat
postulat : iuxta viā cecus sedet et

mēdicat . **Q**uisq; ergo cecitatis
sue tēbras agnoscit . q̄sq; h
qđ sibi deest lumē et̄nitatis itel-
ligit . clamat medullis cordis .
clamat vocib; mētis dicēs **I**hu
fili dauid miserere mei . **S**; qđ
clamāte ceco adiungit̄ . audia-
mus . **E**t q̄ p̄ibāt icrepabāt eū
ut taceret . **Q**uid aut̄ designant
isti qui ihu remēte p̄cedunt . ni-
si desideioꝝ carnaliū turbas . tu-
multusq; vicioꝝ : q̄ p̄usq; ibus
ad cor n̄m veniat tēptacōibus
suis cogitacōne n̄ram dissipāt
a vocēs cordis in oracōne p̄tur-
bant . **S**epe nāq; dū d̄nt ad de-
um p̄ p̄etrata vicia volum? .
dū ostra hec eadē exorare vicia
q̄ p̄etrauim? conamur . occur-
runt cordi fantasinata p̄ccōꝝ q̄
fecimus . a mētis n̄re aciem ver-
berāt : cōfūdunt aīam et vocem
nostre dep̄cacōnis p̄mūt . **Q**ui
p̄ibant ergo icrepabāt eum ut
taceret . **Q**uia p̄usq; ibs ad cor
veniat mala q̄ fecim? cogitacio-
ni n̄re suis ymagib; illisa in ip-
sa nos nostra oracōe cōturbāt .
S; qđ ad h̄ illūmandus cecus
iste fecerit audiamus . **D**e q̄tur
Ip̄se vero multo magis clama-
bat . **F**ili dauid miserere mei . **E**c-
ce quē turba icrepat ut taceat .
magis ac magis clamat : quia
q̄to ḡuiore tumultu cogitacio-
nū carnaliū p̄mim? . tanto ora-
tiōni insistē ardentē debemus .
qz p̄ccōꝝ nostrorū fantasmata

plerūq; et in oratione patimur
Sed nimis necesse ē vt vox cor-
dis nr̄i q̄ duri? repellit eo valē-
tius insistat. q̄ten? cogitacōis
illicite tumultū sup̄et. atq; ad pi-
as aures dñi mimetate sue im-
portunitatis erūpat. **I**n se vt sus-
spicor̄ recognoscit vnusq; qd̄
dicim? : qz dū ab h̄ mūdo aīm
ad deū mutam? . dū ad oracōis
opus dūtimur. ip̄a q̄ p? delecta-
bilit̄ gessim? . importunap? atq;
gūia in orōne nr̄a tolerā? : vix
eorū cogitatio manu sc̄i desiderij
ab ocul̄ cordis abiciit. vix eorū
fantasinata p̄p̄ue lam̄ta sup̄at
Sed cū in orōne nr̄a vehementē
insistim? . trāscūtē ib̄m mēte fi-
gim? . **U**nde et illic subdit **S**tās
āt ib̄s iussit illū adduci ad se .
Ecce stat q̄ ante trāibat : qz dū
adhuc turbas fantasmatū in o-
racōne patimur . ib̄m aliq̄liter
trāscūtē senti? **C**ū v̄o orōm re-
bēnter insistim? . stat ib̄s . vt
lucē restituat . qz de? in corde fi-
git vt lux amissa repet̄ **Q**ua tñ
in re ⁊ aliqd̄ aliud nob̄ dñs in-
nuit qd̄ itelligi de hūanitate ac
dīmitate illi? vtilit̄ possit **C**la-
mātē etem̄ cecū tñsēs audiuit :
h̄ stās miraculū illūiacōis exbi-
buit **T**rāhre nāq; hūanitatis ē
stāe dīmitatis . p̄ hūanitatē q̄p-
pe habuit nasci crescē . mori . re-
surgē . de loco ad locum venire .
Quia ḡo in diuinitate mutabi-
litas nō est atq; hocip̄m mutare

tñsē ē . p̄fecto iste tñsit? ex car-
ne ē n̄ ex diuinitate **P**er diuini-
tatē ē ei semp̄ stāe qz vbiq; p̄ns
nec p̄ motū v̄it nec p̄ motū r̄e-
dit **C**ecū igit̄ clamātē dñs trā-
hēs audiuit stās illūiauit : qz p̄
hūanitatē suā et vocib; nr̄e cecī-
tatis op̄aciēdo m̄stus ē et lum̄
ḡe nob̄ p̄ diuinitatis potēciā ī-
fudit **E**t notandū quid remēti ce-
co dicat **Q**uid tibi vis faciam?
Nūquid qui lum̄ reddē poteāt
qd̄ velle ignozabat? **S**ed peti-
vult hoc . qd̄ et nos petē . ⁊ se cō-
cedē p̄noscit . **I**mportune nāq;
ad orōnē nos admonet et tamē
d̄t **S**cit nāq; p̄ v̄ qd̄ vob̄ op?
sit anteq̄ petatis eū **A**d hoc ḡo
req̄rit vt petat . vt cor ad orōnē
excitet **V**n̄ et cec? p̄t? adiūgit .
Un̄e vt videā **E**cce cecus a dño
nō aux̄ h̄ lum̄ r̄q̄rit . p̄uipendit
ex lucē aliqd̄ h̄re . qz et si habē
cec? qd̄libet potest . sine lucē nō
p̄t vidē qd̄ hab; **I**mitemur ḡo
fratres karissimī eū quez et cor-
pe audiūm? et mente saluatū .
nō falsas diuicias . nō terrena
dona . non fugitiuos honores a
dom̄io h̄ lucē q̄ram? : nec lucē q̄
loco claudis . que tpe finit̄ que
noctiū interruptiōe variat̄ que
a nobis cōmuniter cum pecori-
bo cernit̄ sed lucem queramus
quā videre cum āgelis solis po-
ssimus : quem nec incium in-
choat . nec finis angustat **A**d
quā p̄fecto lucem via fides ē

Unde recte et illuminato ceco p[er]ti-
nus r[ati]ndetur. **R**espice: fides tua
te saluū fecit. **S**ed ad hec cogita-
tio carnalis dicit. **Q**uō possum
lucē spūalem q̄rere quā vidē nō
possum. vñ m̄ certū est si sit q̄ cor-
pis oculis non infulget. **C**ui scz
cogitacōi ē qd̄ breuiter r[ati]ndeat
q̄sqz. qz a hec ip̄a q̄sentit. nō p[er]
corpus s[ed] p[er] aīam cogitat: et ne-
mo suam aīam videt. nec tñ se
dubitāt aīam habere quā non
videt. **E**x inuisibili nāqz aīa vi-
sibile regitur corp[us]. **S**i aufera-
tur qd̄ est inuisibile p[er]tin[et] corru-
it hoc quod visibile stāe vide-
bas. **E**x inuisibili ergo substātia
in hac vita visibili viuif. et eē
vita inuisibilis dubitat. **S**ed iā
petenti ceco qd̄ factū est vel qd̄
ipse fecit audiam. **S**eq̄tur. cō-
fess[us] m̄ vidit et seq̄batur eum. **V**i-
det et seq̄uit: qui bonū qd̄ itelli-
git opatur. **V**idet aut[em] s[ed] nō seq̄-
tur: qui bonū quidē intelligit s[ed]
tō opari cōtēpmit. **S**i ergo frēs
k̄mī cecitatē n[ost]re pegrinacō-
nis agnoscim[us] si credēdo in res
dēptōis n[ost]rī mīsteriū iux[ta] viā
sedemus. si exorādo cotidie ab
auctore n[ost]ro lucē petim[us]. **S**i
tandē lucē iā p[er] itellectū vidēdo
illūmati p[er] cecitatē sum[us]. ibm
quem mēte cūimus ope seq̄m[ur].
Aspiciamus qua gradis via et
cuius vestigia imitando tenea-
mus. **I**hesū em̄ seq̄tur qui imi-
tatur. **H**uic nāqz dicit. **S**equē

me et dimitte mortuos sepelire
mortuos suos. **S**equē em̄ dicit
imitat[ur]. **H**inc rursū admonet di-
cens. **S**i q̄s m̄ mīstrat: me seq̄-
tur. **C**ōsiderem[us] ergo qua gōdi-
tur vt seq̄ meream[us]. **E**cce cū sit
dñs et creator āgeloz susceptu-
rus naturā n[ost]ram quā cōdidit.
in vtero virgīs venit. nasci tñ i
hoc mūdo p[er] diuites noluit. pa-
rentes paupes elegit. **U**nde ag-
nus q̄ p[er] illo offerret defuit. co-
lūbar pullos et par turtur ad
sacrificiū mē iuemat. p[er]spiciat in
mūdo noluit. opprobria detulit.
onesqz tolerauit. sputa flagella
alaphas spineā coronam cruz-
cem sustinuit. **E**t qz corpaliū de-
lectacōne a gaudio intēno cecidi-
mus cū qua amaitudīe illuc re-
deatur oñdit. **Q**uid itaqz hō p[er]
se pati debet: si tāta deus p[er] hōi-
bus ptulit. **Q**ui ergo i xpm iā
credidit. s[ed] adhuc auaricie lucē
sectatur. si i supbiā honoīs ex-
tolitur. si inuidie facib[us] inarde-
scit. si libidis se inūdicia pol-
luit. si p[er]spiciat ad ea q̄ in mūdo
sūt cōcupiscit. ibm i quo credis-
dit seq̄ cōtēpmit. **D**iuerso q̄ppe
itinere ābulat si gaudia delectā-
cioneqz appetit. cui dux su[us] vi-
am amaitudis oñt. **R**euocem[us]
ante oculos peccata q̄ fecimus:
cōsiderem[us] q̄p[er] terribil[em] iudex h[ic]
pūiturus adueiet. **M**entē fōz
mem[us] ad lamēta. vita n[ost]ra
amañcat ad temp[us] in p[er]nā ne

eternā amaritudinē sentiat in
vindicta Per fletus quippe ad
gaudia ducimur. a veritate polli
cēte q̄ ait. beati q̄ lugēt qm̄ ipsi
solabūf ad fletū p̄ gaudia ve
nīf hac eadē veritate attestante
q̄ ait De vob̄ q̄ videtis nūc. qz lu
gebitis et flebitis Si g^o retribu
cōis gaudiū in puenēōe q̄am?
p̄nie amaritudinē in via tenea
mus Sicq; fit vt nō solū nr̄a in
deū vita pficiat h̄ bet ipsa nr̄a
dūfacio ad laudē dei et alios ac
cēdat Unde illic subdit. Et oīs
plebs vt vidit. dedit laudē deo
Qui viuit et regnat.

Secūm matheū

In illo tpe loq̄nte ih̄u ad tur
bas Ecce m̄r ei? et fratres foris
stabāt q̄rētes loqui ei. Et reliq̄
Omelia b̄i gregōrij pape ba
bita ad populū in basilica san
cte felicitatis in die natalis eius

Sancti euāgelij fratres
karissimi brevis est lō
cūcitata h̄ magnis misere
ricōū pōderibz gūda ih̄us em̄
cōditor et redēptor nr̄ m̄r em̄ se
nosse dissimulat et q̄ ei m̄r sit et
qui p̄pinqui nō p̄ agnationem
carnis h̄ p̄ cōiūctionē spūs desig
nat dicēs Que est m̄r mea et q̄
sūt frēs mei? Quiaq; em̄ fecerit
volūtatem p̄ris mei qui in celis
ē ipse me? frater et soror et m̄r
est Quibz nob̄ v̄bis quid aliud
inuit n̄ q̄ obseq̄ntes iussimibz
suis multos ex gentilitate colli

git. et iudeā ex cui? est carne ge
nitus nō agnoscit Unde et mat̄
ei? cū q̄i nō agnoscit foris staē
p̄hibet. quia videlicet synago
ga idcirco ab auctore suo nō re
cognoscit qz legis obfuationē
tenens. spūalem intellectū p̄dis
dit et se se ad custodiā littē foris
fixit Sed dū is qui volūtate pa
tris fecerit soror et fr̄ dñi d̄r p̄p
ter utrūq; sexū qui ad fidē colli
git mix nō est: mirādū v̄o val
de est quō etiā m̄r dicat Fideles
em̄ discipulos fratres vocat di
cēs Ite nūciate fr̄ibz meis. qui
g^o fr̄ dñi fieri ad fidē veniendo po
tuit q̄rendū ē quō etiā esse et m̄r
possit Sed sciendū nob̄ est qz q̄
xp̄i fr̄ et soror est credēdo: mat̄
efficit p̄dicādo. quasi em̄ parit
dominū quē cordi audientis in
fuderit: et m̄r ei? efficit eū p̄dis
cādo si p̄ ei? v̄cē amor dñi i p̄p
imi m̄te gñat Ad quā rē nobis
p̄donee cōfirmādā adest b̄tā feli
citas c̄ hodie natalicia celebra
m? q̄ credēdo extitit ācilla x̄. et
p̄dicādo facta ē m̄r x̄. septē q̄p
pe filios sic i gestis ei? em̄datio
ribz legis sic p̄ se timuit viuos
i carne reliquē sic carles p̄ntes
solent metuē ne mortuos p̄mit
tāt In p̄secucōis ei labōe dephē
sa filioz corda i amorē sup̄ne pa
te p̄dicādo vob̄ auit: apturūit
spū q̄s carne peperat vt p̄dica
cōe parēt dō q̄s carne peperat
m̄do Cōsideatē frēs km̄ i feico

corpe virile pectus. Ad mortē
stetit ipterrita: amittē se ī filiis
lūmē veritatis timuit. si nō fuis-
set orbata. **Nūq̄d** igit hanc fēi-
nā pl? q̄ mrem dixerī. **Certe** cū
dñs de iohāne loquētur dixit.
Quid existis in deserto videre?
prophā. n. vtiq; dico vob̄ a pl?
q̄ prophām. **Et** iohānes ipse ē
q̄ sitis rñdit dñs. **Nō** sū pro-
pheta. **Qui** em̄ pl? se q̄ prophe-
tā nouerat: eē se prophetā ne-
gab at. **Qui** idcirco plusq; pro-
pheta dicit: qz prophete ē offici-
um vtiā pñūtiare. nō etiā oñ-
dere. **Iohānes** vero plusq; pro-
pheta ē. qz quē vbo p̄dixit di-
gito ostēdit. **Nō** ergo hanc fē-
minā martirē h̄ plusq; martirē
dixerī. q̄ septem pignoriū ad
regnū pmissis. totiens ante se
moriētib; filiis moriebat. **Ad**
penas p̄ma non vīt: h̄ puenit
octaua. **Asperit** mat̄ a cruciata
a ipterrita filioꝝ mortem: spei
gaudiū adhibuit. dolorē non
timuit viuētib; gaudia ē mori-
entib; **Optauit** nullū post se re-
linq̄re. ne si quē haberet supsti-
tem non possit h̄re d̄sortē. **Nō**
ergo ex vob̄ frēs k̄m̄i existimet
q̄ moriētib; filiis carnalis etiā
affectus suum cor mīme pulsa-
uit. neq; em̄ filios q̄s carnē su-
am eē noueāt. sine dolore pote-
rat morientes vidē: h̄ eāt vis
amoris iterior. que dolorē vin-
ceret carnis. **Unde** a passuro pe-

tro dicit. **Cū** senueris extēdes ma-
nus tuas a ali? te cinget: a du-
cet q̄ tu non vis. **Neq;** em̄ si ple-
nissime petr? nollet p̄ xpo pa-
ti potuiss; h̄ martiriū qd̄ p infir-
mitatē carnis noluit. p virtutē
spūs amauit. **Qui** dū p carnē
ad penas trepidat: p spm̄ ad
penas exultat. **Actūq;** ē vt cru-
ciatū martiri nolēdo voluisset:
sicut nos q̄q; cū gaudiū queri-
mus salutis. amay p̄culū suū
mus purgacōnis. **Amaritudo**
q̄pe ī p̄culo displicet: h̄ restitu-
enda p amaritudinem sal? plas-
cet. **Amavit** ergo iux carnē feli-
citas filios: h̄ p amore celestis
patrie moī corā se voluit quos
amavit. **Ipa** eoz vulneā acce-
pit. h̄ ipa in eis ad regnū puei-
entib; excreuit. **Recte** ergo hāc
fēiam vltra martirē dixerī q̄ et
totiēs in filiis ē desiderabilē ex-
ticta: dū mltiplex martiriū ob-
tinuit ipsam q̄q; martiri pal-
mam vicit. **Fertur** apd̄ veteres
mos fuisse vt q̄lquis cōsul exi-
steret iux ordinē tpm̄. honoris
sui locū tēret. **At** si q̄s posterior
ad cōsulatū veniēs cōsul non se-
mel h̄ bis fortasse et tertio fie-
ret: etiam illos laude a honore
trāscenderet qui non pl? q̄ se-
mel cōsules extitissent. **Dicit** er-
go btā felicitas martires: que
tot ante se morientib; filiis p̄
xpo frequent occubuit. quia et
amore illius sola sua mors ei

minime sufficit **C**onsiderem? g^o
frēs hāc feminā cōsiderem? nos
qui mēbris corpīs viri sumus.
in ei? opacōe quid existimabi-
m? **S**epe nāq; agenda aliq; bo-
na pponim? h̄ si vn? atra nos
leuissim? h̄mo ab ore irridētis
irrupit. ab intēcōe actionis no-
stre fracti pūm? a cōfusi cōfilim? .
Ecce nos plerūq; a bono ope v̄-
ba reuocāt: felicitatē v̄o a scā i-
tētiōne frāgē nec tormēta potu-
erūt **N**os i aurā maledictiōis i-
pingimur: hec ad regnū etiā p-
ferrū exiit. nichilq; esse qd obli-
tebat estimauit **N**os ad p̄cep-
ta dñica largiri n̄a saltē supflu-
a nolum?: hec nō solū deo sub-
stāciā suā cōtulit h̄ p illo etiā p-
p̄am carnē dedit **N**os cū ex di-
uina iussione filios amittimus
sine cōsolacōe lugem?: hec eos
velut mortuos plangēt si nō ob-
tuliss̄. **C**ū g^o ad illud terribile
ex am̄ district? iudex venerit qd
nos viri dicem? . cū hui? femine
gloriā viderimus. p debilitate
mētis sue que tūc eīt viris exal-
tatio: qm̄ hec oñdes q̄ cū seculo
et seculū vicit **D**eēmur ergo frēs
karissimū districtā et asp̄am rez-
dēptoris viā **U**su q̄ppe v̄tutū ita
iā plana facta ē: vt p eā femis
libeat ambulaē **D**espiciam? cū
cta pñtia: nulla sūt etem̄ q̄ tūssē
pñt. **T**urpe sit diligē qd cōstat
cici? pire. **N**ō vos terrenar̄ re-
cū amor supet. nō supbia īflet.

nō ira dilamiet. nō luxuria pol-
luat. nō inuidia cōsumat **A**moē
nō fratres km̄ redēptor n̄ oc-
cubuit. et nos amoē ei? discā?
vincē nosmetip̄os **Q**d si pfecte
agim? nō solū iminētes penas
euadem? . h̄ cōmū cū martiribz
gloria remunerabimur. **N**am
q̄uis occasio psecutionis desit.
habet tam et par n̄a martiriū
suū. qz et si carnis colla ferro n̄
subdim? spūali tam gladio car-
lia desideria in mēte trucidam?

Codm̄ mattheū

In illo tpe. **M**isit ihs duodecī
discipulos suos. p̄cipiens eis a
dicēs **I**n viā gentiū ne abieritis
et in ciuitates samaritanor̄ ne
intraueritis h̄ potius ite ad oues
que pierūt dom? isrl̄. **E**t reliq;.
Omelia bti gregorij pape de ea-
de lōe b̄ta ad pplm̄ in basilica
sancti stephani martiris.

Quoniam cōstat oībz frēs ka-
rissimū qz redēptor n̄ i
mūdū p redēptione gē-
tiū venit cū samaitanos ad fidē
cotidie vocari aspiciam? . qd est
q̄ in p̄dicatiōe discipulos mit-
tens dicit in viā gentiū ne abie-
ritis et i ciuitates samaritanor̄
ne intraueritis. h̄ potius ite ad
oues que pierūt dom? isrl̄ nisi
h̄ qd ex fci sine colligi? . qz p̄
solū iudeis voluit a p̄ modū cū-
ctis gētibz p̄dicai vt dū illa vōta
cūti cōnuēt p̄dicatoēs fci ad vō
cōz gētiū p ordinē reirēt q̄ten?

redēptōis nostrī p̄dicatō a pro-
prijs repulsa. gentiles pplōs q̄
si extraneos q̄rēt: et qd̄ iudee fi-
ebat in testimoniū hoc gentibus
gratie esset incrementum. Erant eti-
am tūc q̄ de iudea vocādi essent
et de gentibz vocādi non essent.
Nā et in actibz aplōz p̄dicatōe
petro legim⁹ et p̄us hebreorū
tria milia et postea quīqz milia
credidisse. Et cū p̄dicatō aplī gē-
tibz ī asyā voluissent p̄ sp̄m san-
ctū p̄hibiti eē mēorant. Et tū
ipse sp̄s qui p̄us p̄dicatōne
p̄hibuit hāc asyānoz cordibz
postea īfudit. Nam diu est q̄
asyā cuncta iā credidit. Idcirco
ergo p̄us p̄hibuit qd̄ postmo-
dū fecit: quia tunc in illa erant
qui saluādi non erant. et q̄ nec-
dum ad vitā repari merebant.
Sed tū vtiliter eis p̄dicatōis
officiū subtrahit. ne mererent
gratius de cōtempta p̄dicatōe
iudicari. Subtili ergo occulto-
qz iudicio a quorūdam auribz
p̄dicatō sancta subtrahitur.
qz suscitari per gratiam nō me-
rentur. Unde necesse est fr̄es km̄i
vt in ōne qd̄ agimus oīpoten-
tis dei sup nos cōsilia occulta ti-
meamus nedū mens nostra ex-
terius fusa a sua se volūtate nō
reuocat: intus cōtra eam iudex
terribilit̄ adūsā disponat. Qd̄
bñ psalmista intues ait. **V**eīte
et videte opera dñi q̄ terribil̄
in consilijs sup filios hominū.

Didit em̄ q̄ alius misericordiē
vocatur: alius iustitia exigente
repellit. Et qz alia p̄cēdo alia
dominus irascēdo disponit: ex-
pauit qd̄ penetrare non potu-
it. Et quem non solū iuestigabi-
lem s̄ in q̄busdam suis s̄njs eti-
am inflexibilē vidit: terribilem
in consilijs eē memorauit. **M**is-
sis aut̄ predicatoribz quid p̄ci-
piatur audiam. **C**ūtes p̄dica-
te dicentes quia appropinqua-
bit regnū celoz. Hoc iā fratres
km̄i etiam si euangelii taceat:
mundus clamat. **R**uina nāqz
illius. voces eius sūt. Qui em̄
tot attritus passiombz a glo-
ria sua cecidit q̄si iam nobis e-
primo regnū aliud qd̄ sequit̄
ōndit. **I**psis etiam a q̄bz ama-
tur amarus est. ipse ei⁹ ruine
predicant q̄ amandus non ē.
Si ei⁹ ruinā sui domus quassa
ta minaretur: q̄squis in illa ha-
bitaret fugeret. et qui stantē di-
lereāt recedere q̄toti⁹ a cadēte
festinaret. **S**i igit̄ mūd⁹ cadit
et nos eū amādo aplectim⁹ op-
primi volumus potius q̄ habi-
tare. qz nulla nos ratio a ruina
illi⁹ sepat. quos ei⁹ passiōibz
amor ligat. **F**acile ergo est nūc
cū destructa oīa em̄ aīm no-
strā ab ei⁹ dīlctione dīfūgē. sed
h̄ illo tēpe difficilimū fuit quo
tūc p̄dicare celoz regnū iūfibi-
le mittebant. cū longe lateqz ō-
nes cernerent florē t̄gna tray.

Unde et iuncta sunt predicatoribus
scis miracula ut fide daret ut
ostensa. et noua faceret qui no
ua predicarent. sicut in hac eade
lone subiungit **I**nfirmos curate.
mortuos suscite leprosos mu
date. demones eicite. **F**lorente
mundo. crescente humano gene
diu in hac vita subsistete carne
exuberante reru opulentia. qs
cu audiret. vita ee alia credet
quis inuisibilia visibilibus pfer
ret. h ad salutem redeuntibus infirmis
ad vitam resurgentibus mortuis.
carnis mudiciam recipientibus le
prosis. ereptis a iure imundorum
spirituum demoniis. tot visi
bilibus miraculis exactis. qs no
crederet qd de inuisibilibus audiret.
Ad hoc quippe visibilia mira
cula coruscant ut corda uideant
ad fide inuisibilium pertrahant. ut
p qd foras miru agat h qd it
est longe mirabilius esse sentiat.
Unde nuc quoz cu fidelium nume
rositas excreuit intra scam eccle
sia multi sunt q vitam virtutu tenet
et tñ signa virtutu no hnt. qz fru
stra miraculu foris ondit si de
est qd intus opet. **N**am iux ma
gistri genciu voce lingue in figm
sunt. no fidelibus h infidelibus. **U**nde
et isde predicator egregius qui
ad predicationis vba dormientem
cadentemqz de fenestra eunti atqz
e vita fuditus extinctu cora cu
ctis infidelibus orado suscitauit.
militem venies plenamqz infideli

bus insulam scies. patre publici
dissenteria febribusqz vexatum
orado saluauit: peregrinationis ve
ro sue comitem et sce predicationis
adiutorem thymotheu ex infirmi
tate stomachi lassescens. no v
bo curat h medicinali arte me
deri parat dicens **M**odico vmo
vtere ppter stomachu tuu frequ
entes tuas infirmitates. **Q**ui
gº infirmu infideli vna prece sal
uat: cur egrotu sociu prece no ro
borat. **Q**uia nimis ille foras p
miraculu sanandus erat. qui vi
uus interi? no erat ut p hoc qd
exterior ptas ostendit hunc ad
vitam interior virtus aiaret. **E**gro
tati at fidei socio exhibenda fo
ris signa no fuerat: q salubrit
tus vivebat: h cessata ptate predi
cationis cessis virtutu miracul qd
redeptor subiungat audiam. **E**rat
accepistis gntis date. **P**resciebat
at nonnullos hipsu donu accep
ti spūs i vsu negociationis iflecte
a miraculoy fig ad auaricie obse
quū declinare. **H**ic e q symon pipo
ficone ma? edita miracula aspi
cies pcipe donu spūs sci pecunia
voluit. scz ut detei? vedet qd ma
le pass. **H**ic de teplo redeptor
ne flagello d estiaul fco fbas e
iecit cathedras vedentiu colubas
eunt. **C**olubas quippe vedē ē. ipo
ne ma? q spūs scūs accipit. no
ad vite meritū h ad pmiū dare.
Sz sunt nonnulli q muney pmiā
ex ordinatione no accipiunt: a tñ

sacros ordines p̄ hūana g̃tia largiuntur atq; de largitate ea dē laudis solūmō retribuōem q̃rūt. **H**ij mimiz qđ g̃tis accep̃tū est g̃tis non tribuūt: qz de is penso officio sanctitatis nūmū expetūt fauoris. **U**nde bñ cū iustū vix describēt propheta ait. **Q**ui excutit manū suas ab omī munē. **N**eq; em̃ dicit q̃ excutit manū suas a munē s; adiunxit ab oī: qz aliud ē munus ab obseq̃o. aliud mun? a manu. aliud mun? a ligna. **M**unus ab obseq̃o ē subiectio indebite ip̃e sa. **M**un? a manu pecūia est. **M**un? a lingua fauor. **Q**ui ergo sacros ordines tribuit tūc ab omī munere manū excutit q̃m d̃mis rebo nō solū nullā pecūiam s; etiā hūanā laudē nō req̃rit. **S**; nos fr̃es k̃mī q̃s seculais bitus tenet et cū q̃ sint n̄ra cognoſcitis mētis oculos ad vr̄a ē uocate. **C**ūta ego vos vicissim g̃tis agite. nolite opis vr̄i in h̄ mūdo retribuōem querē quē cū tāta iā c̃mitis velocitate defecisse. **C**auete ne mala q̃quo mō ne bō p̄ tpali retribuōe faciatis ip̃m testē vr̄i opis q̃rite quē iudicē sustinetis. **O**cculta nūc bonav̄a eē videat vt ea retributionis sue tpe in publico ostendat sicut carni vr̄e ne deficiat cibos cotidie p̄betis sic mētis vr̄e cotidiana alimenta bō sūt opa. **C**ibo corp? pascit: pio ope spi

ritus nutrit. **Q**đ morture carni tribuitis: victuē i p̄petuū aīe nō negetis. **S**i qñ em̃ repētū ignis bitaculū assumit q̃sq̃uis ei? possessor extiterit rapit qđ valuerit. et fugit lucy. deputat si qđ secū ex ignib; tollit. **E**cce tribulacōnū flāma mūoū concremat et cūcta q̃ in eo sp̄osa videbant. finis iā p̄rī? vltut ignis deuastat. **L**ucrum ergo fratres maximū credite si vobiscū aliqđ ex illo rapitis si qđ fugientes tollitis. si h̄ qđ pie remanendo poterat: ad retribuōem p̄petuā vobis largiēdo seruatis. **T**errena q̃ppe oīa seruando amittim? s; bñ largiēdo seruam? cum velocitate tpe fugiūt. **A**d vidēdū ergo cici? iudicē nostrū qz cū magna ip̃tuitate ip̃ellim? bonis actib; cū festinacōe p̄p̄emur. **C**h̄m lucā

In illo tpe ābulās ibus iuxta mare galilee vidit duos fr̃es symonē q̃ vocat petrus. et andrē fr̃em ei? mittētes retbe in mare. **E**t reliqua. **O**melia b̄ti gregoriū pape de eadē lectione. **b**ita ad p̄lū in basilica b̄ti andree i die natal' eius.

Addistis fr̃es k̃mī qz ad vni? iussiomis vocē petrus et andreas relictis retib; secuti sūt redēptorē. **N**ulla vero hūc facē adhuc miracula viderant. nichil ab eo de premio retributionis audierant et

et tamen ad vnū dñi p̄ceptū h̄
qd possidē videbant̄ obliuī sunt
Quāta nos eius miracula vide
mus: quot flagellis affligimur
quātis minarū asperitatibz deter
remur: et tam̄ vocantē sequi cō
tēpnim? **I**n celo iā sedet qui de
ouerfione nos admonet. **I**ā iu
go fidei colla gēciū subdidit: iā
mūdi gloriā strauit: iā ruinis e
ius crebrescētibz districti sui iu
dicij diē p̄p̄quantē denūciat
et tñ sup̄ba mēs nr̄a nō vult h̄
sponte deserē qd cotidie p̄dit in
uita **Q**uid g° fratres karissimī
qd in ei⁹ iudicio dicturi sumus
qui ab amore p̄sentis seculi nec
p̄ceptis flectimur. nec verberibz
emendamur? **S**ed fortassis ali
quis secū sibi tacitis cogitacioni
bz d̄t **A**d vocē dñicā vterq; iste
piscator qd ⁊ quātū dimisit q̄a
pene nichil habuit? **S**ed hac i
re fr̄es karissimī affectū p̄sare
poti⁹ debem⁹ q̄ sensū **M**ultū ē
liq̄t q̄ nichil sibi retinuit. **M**ul
tū reliquit qui q̄libet parū tam̄
totū deseruit. **C**erte nos et habi
ta cū amōē possidem⁹. ⁊ ea que
mīme habem⁹ ex desiderio que
rim⁹. **M**ultū g° petrus et and
reas dimiserūt quādo vterq;
etiā desideia habēdi dēliq̄t: m̄
tū dimisit q̄ cū repossessa etiam
d̄cupiscētijs renūciauit **A** seq̄n
tibz g° tāta dimissa sūt. q̄nta a
nō sequētibz d̄cupisci potuerunt.
Nemo igitur etiam cum quos

dam conspiciat multa reliquisse.
apud semetipsum dicat. **I**mita
ri huius mundi contemptores
volo. sed quod relinquam non
hēo. multa fr̄es reliq̄stis: si desi
derijs terrenis renūciatis **E**x tei
ora em̄ nr̄a dñō q̄libet pua suf
ficiūt **C**or nāq; et nō substāciā
p̄sāt. nec p̄edit q̄ntū in ei⁹ sac
ficio. s̄ ex quāto p̄ferat. **N**ā si
exteriorē substāciā p̄ēdam⁹. ec
ce scī negociatores nr̄i p̄petuā ā
geloziū vitā retibz et nauī datis
mercati sūt **E**stimationē q̄ppe p̄
ci⁹ nō bz. s̄ tam̄ regnū dei tanti
valet q̄ntū habes. **V**aluit nāq;
zacheo dimidiū substācie: qz di
midiū aliud ad h̄ qd iuste ab
stulit restituendū in q̄druplū re
seruauit. **V**aluit petro et ādree
dimissis retibz ⁊ nauī **V**aluit vi
due duobz minutis **V**aluit ⁊ al
teri calicē aque frigide. **R**egnū
itaq; dei vt diximus tanti valet
quātū habes. **P**ensate igitur
fratres quid vilius cum emis:
quid carius cum possides? **S**ed
fortasse nec calix frigide aque
suppetit. qui indigenti prebeat.
etiam tunc securitatem nobis p̄
mittit sermo diuinus. **R**edemp
toze etenim nato celi ciues ostē
fi sunt. qui clamarent **G**loria
in excelsis deo **E**t i terra pax ho
minibus bone voluntatis. **A**n
te dei namq; oculos nunq̄ ē va
cua manus a munere si archa
cordis r̄pleta est bona volūate

Hinc etiam psalmista dicit **I**n
me sūt deus vota tua q̄ reddam
laudationes tibi **A**c si apte di
cat. **E**t si exteri? munera offerē
da nō habeo intra memetipm
tū iueio qd̄ in arā tue laudis i
pono qz q̄ nra datioe nō pasce
ris. oblatioe cordis meli? pla
caris. nichil q̄ppe deo offerē di
tius bona volūtate. **V**olūtas ei
bona est sic adūsa alieius sicut
nra p̄timefcere: sic de p̄spitate
p̄ri sicut de nro p̄fectu ḡtulari
aliena dāna nostra credere alie
ne lucra. nra putāe. **A**miciū nō
p̄ mūdū s̄ p̄ deū diligē: mimi
cū etiā amādo toleāre: nulli qd̄
non vis pati facē. nulli qd̄ tibi
ipendi desideras denegāe. neci
tati p̄ri n̄ solū iux vires succur
rere. s̄ p̄desse etiā vltra vires
velle **Q**uid ego isto holocausto
loquor? qn̄ p̄ h̄ qd̄ deo imo
lat in ara cordis aīa semetipm
mactat. **S**i hoc bone volūtatis
sacrificiū nūq̄ bene p̄soluit. mi
si mūdi huius cupiditas p̄fecte
deserat. nā q̄cqd̄ i eo concupis
cim? h̄ p̄culdubio p̄ris iude
mus. **V**ides em̄ q̄ nob̄ desit qd̄
alter assequit̄ **E**t qz sp̄ inuidia
a bona volūtate discordat mox
vt hec mētē cepit illa discedit.
vñ p̄dicatores sancti vt possint
p̄rios p̄fecte diligē. studuerūt
in h̄ seculo nil amare nil vniq̄
appetē nil vel sine appetitu possi
dere. **Q**uos bñ psaias intuens

ait **Q**ui sunt isti: qui vt nubes
volāt a q̄si colūbe ad fenestras
suas. **V**idit q̄ppe eos trena de
spicē. mente celestibz propinq̄
re v̄bis pluē. miraculis chorus
care a quos a terreis contagijs
scā p̄dicacō et sublimis vita sus
penderat. hos volantes colum
bas piter et nubes appellat **F**e
nestre aut̄ nostre sūt oculi quia
p̄ ip̄os aīa respicit qd̄ externus
concupiscit **C**olūba vero simplex
est aīal atqz a malicia fellis a
lienū **Q**uasi colūbe ergo ad fe
nestras suas sūt q̄ n̄l in hoc mū
do concupiscūt. q̄ oīa simpliciter
aspiciūt a in hec q̄ vident rapa
citat̄ studio nō trabūtur. **A**t
d̄t̄ miluus et nō colūba ad fe
nestras suas ē q̄ ad ea que oculi
lis cōsiderat rapine desiderio an
belat **Q**uia ergo fr̄es km̄i san
cti apli natalicia celebrā? de
bem? imitari qd̄ colim? **Q**uidat
nre obsequium deuocōis imutate
solēmitas mētis: despiciamus q̄
terrena sūt: elictis t̄palibz mer
cemur et̄na. **S**i aut̄ necdū pos
sum? reliquē prop̄a: saltē non
concupiscam? aliēa. **S**i necdum
mens nostra accendit̄ igne ca
ritatis. i ambitioe sua habeat
frenū timoris: vt p̄uectus sui
passibz vegetata dū ab alienoz
appetitu cōpescitur. qn̄qz ad pro
p̄a cōtenenda p̄ducat̄. **E**t si ad
huc hic tenem? i firmitate cor
pis. sequamur tamen passibus

amoris. **N**ō at̄ deserit desiderū
nr̄z ip̄e q̄ dedit dñs nr̄ ihs xps
Qui uiuit et regnat in unitate
spūs sancti deus p̄

Scdm matheū

In illo tpe Cū audiss̄ iohānes
in uinculis opa xpi mittēs duos
de discipulis suis ait illi Tu
es q̄ rēturus es: an aliū expecta
mus? Et reliq̄. **O**melia beati
gregorij pape. de eadē lōe. ha
bita ad populū in basilica san
ctorū marcelli et petri

Querendū nob̄ ē fr̄es ka
rissimi. ioh̄es prop̄ha
et plusq̄ p̄p̄ha qui re
uēte ad iordanis baptisina do
minū ostēdit dicēs. ecce agnus
dei: ecce qui tollit peccata mūdi
qui et hūilitatē suā et diuinita
tis ei⁹ potēciā cōsiderās dicit. q̄
de trā ē de terra loquif. qui aut̄
de celo uēit sup̄ om̄s ē. cur in car
cere positus mittēs discipulos
requirit dicēs. Tu es q̄ rētur⁹
es ā aliū expectam? tāq̄ si ig
noraret quē ostenderat: et an ip
se sit nesciat. quē ip̄m esse pro
phetādo baptizādo oñdēdo cla
mauerat. **B**ed h̄ cicius questio
soluit. si geste rei tēpus et ordo
pēsāt. Ad iordanis em̄ fluentia
positus ioh̄es qz ip̄se redēptor
mūdi esset asseruit. missus v̄o
in carcerē vtrū aliū expectat:
an ip̄e ueniat req̄rit. nō qz ip̄sū
mūdi esse redēptorē dubitauit.
s̄ q̄rit ut sciat. si is qui p̄ se i mū

dū uenerat: p̄ se etiā ad inferni
claustra descēdat. **Q**uē em̄ p̄cur
rēs nascendo mūdo nūciauerat
hūc moriēdo etiā ad inferos p̄
currebat. **A**it g⁹ Tu es q̄ rētu
r⁹ es: an aliū expectam? **A**c si
apte dicat. **S**icut pro hoībz na
sci dignatus es: an etiā pro hoī
bz mori digneris insinua. ut q̄
natiuitatis tue p̄cursor extitit
mortis etiā p̄cursor fiā. et rētu
rū te inferno nūciē: quē iam re
misse mūdo enūciaui. **U**nde et in
quisitus dñs enumeratis potē
cie sue miraculis. de mortis sue
protinus humilitate respondit
dicēs. **C**eci uidēt claudi ambu
lāt leprosi mūdant̄ surdi audi
ūt mortui resurgūt paupes eu
angelizantur. beatus qui nō fu
erit scandalizatus in me. **V**isus
tot signis tantisq̄ v̄tutibz non
scandalizari quisq̄ potuit s̄ ad
mirari. sed infidelium mēs gra
ue in illo scandalum pertulit.
cum eum post tot miracula mo
rientem uidit. **U**nde et paulus
dicit. **N**os autem predicamus
xpm crucifixum. iudeis quidez
scandalum gentibz autem stul
ticiam. **S**tultum quippe homibz
uisum est ut pro hominibz au
tor vite moreretur. et inde con
tra eum homo scandalum sup̄
sit. vnde ei amplius fiei debitor
debit. **N**am tanto deus ab ho
minibz dignius honorand⁹ est
q̄nto p̄ hoībz et indiḡ suscepit

Quid est ergo dicē. btūs qui n̄ fuerit scandalisatus in me. nisi aperta voce obiectionē mortis sue bñilitatēq; significare? Ac si apte dicat **M**ira quidē facio. si abiecta ppeti nō dedignor. qz ergo moriēdo te subsequor. cauendum valde ē hoīb; ne ī me mortē despiciāt. qui signa venerāt. **S**; dimissis iobis discipulis qd de eodē iobāne turbis dicat audiam? Quid existis videre in desertū. arūdinem vēto agitatā? Qd videlicet nō asserēdo. si negādo iulit. Arūdinē quippe mox vt aura contigerit. ī ptem alterā inflectit. Et qd p arūdinē nisi carnalis aīm? designat? q mox vt fauore vel detractio tangitur statū ī pte quālibet inclinā. Si em̄ ab hūano ore aura fauoris flauet. bilarescit extollit totūq; se quasi ad gratiā inflectit. **S**; si inde vēt? detractio omis erupit. vnde laudis aura veniebat mox hūc quasi in pte alterā ad vim furoris iclinat. **S**; arūdo vēto agitata. iobes n̄ erat. qz hūc nec blandū gratia nec detractio cuiuslibet in iram aspm faciebat: nec pspa hunc erigē nec adūsā nouerāt inclinare. Arūdo ergo vento agitata iobes nō erat. quē ab stat? sui rectitudie nulla rexpaietas inflectebat. Discam? igit frēs kīni arūdo vento agitata nō ēē: solidem? aīm int̄ auras liguas

rū: posit? stet inflexibilis status mentis: nulla nos detractio ad irā puocet: atq; ad remissionē iutilis g̃tie null? fauor iclinet. nō nos pspa eleuet nec adūsā pturbent: vt qui ī soliditate fidei figimur. neq; rex trāscūtis um mutabilitate moueamur. **A**dbuc aut de ei? exp̃ssioe subiūgit. **S**; qd existis ī desertū vidē? hoīem mollior vestitū. Ecce q mollior vestiūtur ī domib; regū sūt. Cameloz etenī pilis cōtērtis vt scitis vestit? iobes fuisse describit. Et qd ē dicē. ecce qui mollior vestiūtur ī domib; regū sūt. nisi apta snia demonstrare qz nō celesti si treno regno militāt hī. q p deo ppeti aspera fugiūt: a solis exteriorib; dediti pntis vite mollicie et delectationē qrit. **N**eo ergo existimet ī fluxu atq; studio p̃ciosarū vestiū pccm abecē: qz si h̄ culpa nō esset nullo mō iobāne domin? de vestimenti sui aspitate laudat. Si hoc culpa non esset. neq; petr? aplūs p eplām suam scias a p̃ciosarū vestiū appetitu compescēt dicēs. nō in veste p̃ciosa. **P**escate ergo q culpa sit hoc etiā viros appetē. a q cura uit pastor ecclie a feminas prohibere. quāuis hoc q iobānes non ēē vestitus mollior dicit p significacōem intelligi a aliē pt. **M**ollior em̄ vestit? nō fuit. qz vitā peccantiū blādimētis non

fouit. h̄ rigore asperere correpti
omis i crepauit dicēs **G**eminiā
viparū quis vob̄ demonstrabit
fugē a v̄tura ira. **D**ñ et p̄ salo
monē d̄r **V**erba sapienciū q̄ sti
muli: et sicut clauī in altū def̄i
Clauis q̄ppe atq̄ stimulis sapi
enciū v̄ba opant. qz culpas de
liquenciū nesciūt palpaē h̄ pū
gē **S**ed qd̄ existis vidē in deser
tū. p̄phetā. etiā dico vob̄ et pl̄
q̄ p̄phetā p̄phē q̄ppe mīsteriū
est v̄tura p̄dicē: nō etiā demō
strare. **J**obes ḡo pl̄ q̄ p̄phā ē
qz eū quē p̄currēdo p̄phetaue
rat. etiā ostendēdo mōstrabat.
Sed qz arūdo v̄to agitata esse
denegat: qz nō eē restitus mol
libo d̄r. qz p̄phē nomē huic im
par esse p̄hibet. iā qd̄ digne di
ci possit audiam? **S**e q̄f. hic est
de quo scriptū ē. **E**cce ego mitto
angelū meū ante faciē tuā: qui
p̄abit viā tuā an̄ te **Q**d̄ em̄ gre
ce angel? hoc latine d̄r nūciū
Recte ergo qui nūciare sup̄nū
iudiciū mittit. angelus vocat̄ vt
dignitatē seruet in noīe. quā ex
plet in opatione **A**ltū quidē no
mē est h̄ inferior vita noīe non
est **O**tinā fr̄es karissimi non ad
iudiciū n̄m dicam? qz omnes
qui sacerdotij noīe censent̄ an
geli vocant̄ p̄phā attestante q̄
ait **L**abia sacerdotis custodiunt
scientiā et legē requirēt ex ore e?
quia angel? d̄m exercitū ē **S**z
huius altitudinē nomis et iam

vos si vultis potestis mereri. **N**ā
vnusquisqz v̄m inq̄ntū sufficit
inquantū graciā sup̄ne aspira
tionis acceperit. si a prauitate p̄
rimū r̄uo cat. si exhortari ad be
ne opandū curat. si eternū reg
nū vel suppliciū errātī denūtiat.
cū v̄ba sancte enūciationis ip̄e
dit profecto angelus extitit **E**t
nemo dicat. admonē non suffi
cio: exhortari p̄doneus nō sum
Quantū potes exhibe. ne male
suatū talentū qd̄ accepas i tor
mentis exigaris **N**eqz plus q̄
vnū talentū acceperat q̄ hoc ab
scondē magis studuit q̄ eroga
re. **E**t scim? q̄ i dei tab̄naculo n̄
solū p̄biale h̄ p̄cipiente d̄no et
iā ciati facti sūt **P**er p̄bias q̄
ppe doctrina exuberans. p̄ cyas
tos vero pua et angusta scien
cia designat̄. **A**lius doctrina ve
ritatis plenus audienciū mens
tes inebriat. ac p̄ hoc quod di
cit profecto p̄biam porrigit.
Alius explere quod sentit non
valet sed quia hoc ipsum vtai
qz denūciat. profecto p̄ cyatū
gustum p̄bet. **I**n dei ergo taber
naculo. id est in sancta ecclesia
positi. si per doctrinam sapien
cie ministrare p̄bias minime
potestis. inquantum pro diui
na largitate sufficitis proximis
vestris homi verbi cyatos date.
Inquantum em̄ vos profecisse
p̄satis etiam alios trahite: in
via dei habere socios desiderate

Si quis vrm fr̃s ad forum vel
ad balneũ p̃git quẽ ociosũ esse
cõsiderat vt iẽcũ ṽiat iuitat. Ip̃
sa ergo trena actio vos ṽra cõ-
ueiat. ⁊ si ad deũ tenditis cura-
te. ne ad eum soli ṽiat. **H**inc
em̃ scriptũ ē. Qui audit dicat ve-
ni. Ut q̃ iã in corde vocem sup̃mi
amoris accepit foris etiã pr̃-
imis vocẽ exhortatiõis reddat.
Et fortasse panẽ vt idigenti ele-
mosinã porrigat nō habet. sed
mai⁹ ē qđ tribuẽ valeat q̃ lig-
uam habet. **P**l⁹ est em̃ vbi pa-
bulo victurã i p̃petuo mentẽ fr̃i
cere. q̃ ṽtrẽ morture carnis t̃-
reno pane satiare. **N**olite ergo
fr̃es pr̃is vestris eleõsinas ver-
bi subtrahẽ. meũ vos admo-
neo. ab ocioso sermõẽ p̃camus.
Inutilit̃ loq̃ declinem⁹. inq̃tũ
ẽm̃ti ligue si valem⁹ i ventũ ver-
ba nō diffluent cũ iudex dicat.
Om̃e verbũ ociosũ qđ locuti su-
erit hoĩes: red dẽt de eo racõnẽ i
die iudicij. **O**ciosũ q̃ppe ṽbum
est qđ aut vtilitate rectitudis a
rõne iuste necitatis caret. **O**cio-
sa ergo colloq̃a ad edificacõis
studia vertite: q̃ celerime hui⁹
vite t̃pa fugiãt cõsiderate. q̃ di-
strict⁹ iudex veniat attendite.
Hũc aĩte oculos ṽri cordis poi-
te. hũc pr̃iorũ ṽrorũ m̃tibus itĩ-
mate vt iquãtũ vires suppetũt
si anũciare eũ nō negligitis vo-
cari ab eo angeli cũ iohãne va-
leatis. **Q**đ ip̃e p̃stare dignetur

Secũdũ iohãnem

In illo t̃pe miserũt iudei ab ille-
rosolimis sac̃dotes ⁊ leuitas ad
iohãnem vt iterrogarent eum.
Tu quis es? **E**t reliq̃. **O**m̃elia
b̃ti gregori⁹ de eadẽ l̃cione. b̃ita
ad pplũ i basilica b̃ti petri apli.
Ex hui⁹ l̃cõis ṽbis fr̃es
k̃m̃i iohãnis nob̃ hũ-
litas cõmedat. **Q**ui cum
tante ṽtutis esset. vt xp̃us credi
potuiss̃. elegit solide subsistẽ in
se ne hũana op̃imõẽ rapẽtur i
amẽ sup̃ se. **N**ã cõfessus ē et nō
negauit. **C**õfessus est quia non
sũ ego xp̃us. **S**ed q̃ dixit non sũ
negauit plane qđ ñ erat s̃ non
negauit qđ erat vt veritatem lo-
quẽs ei⁹ m̃eb⁹ fieret. cui⁹ sibi
nomẽ fallaciter nō vsurparet.
Cũ ergo nō vult appetẽ nomẽ
xp̃i: fals̃ est m̃eb⁹ xp̃i: qz dũ i
firmitatẽ suã studuit humiliter
agnoscẽ: illi⁹ celsitudinem meru-
it veraciter obtinẽ. **S**ed cũ ex l̃cõ-
ne alia redẽptoris nostri sentẽ-
cia ad mentẽ reduc̃: ex huius
nobis l̃cõis ṽbis q̃stio valde
ipecta generat. **A**lio quippe in
loco dñs t̃quisitus a discipulis
de aduẽtu helye. r̃ndit. helyas
iã venit: ⁊ nō agnouerũt eum.
s̃ fecerũt i eũ q̃cũq; voluerũt. **E**t
si vultis sciẽ. iohãnes. ip̃e est
helyas. **R**equisit⁹ aut̃ ioh̃es.
ait: nō sũ helyas. **Q**uid ē ergo
h̃ fr̃es k̃m̃i: qz qđ veritas affir-
mat h̃ prophã veritatis negat⁹.

Valde nāq; inter se diuisa sūt ip
se est: et nō sū. Quō g° pphā ve
ritatis est: si eiusdē veritatis ser
monib; dōrs nō est. Sed si sū
tilit veritas ipā req̄rat. h̄ qd̄ in
tra se contrariū sonuit. quō contrariū
nō sit inueniē. Ad zachariā
nāq; angel? de iohāne d̄t. Ipse
p̄cedet añ illū in spū et in v̄tute
belie. Qui idcirco v̄tur? in spū
et in v̄tute belie d̄r: qz sicut be
lias scdm̄ dñi aduentū p̄ueniet
ita iohānes p̄uenit p̄mū. Et sic
ille p̄ursor v̄turi ē iudicis: ita
iste p̄ursor factus ē redēptoris
Iohes igit in spū belias erat:
in p̄sona belias nō erat. Qd̄ at
dñs fatetur de spū. h̄ iohes de
negat de p̄sona qz et iustū sic e
rat vt et discipulis dñs spūalē
d̄ iohāne sententiā dicet. et iohā
nes eis dē turbis carnalib; nō d̄
suo spū h̄ de corpe respōdet. Co
trariū ergo v̄tati videt esse qd̄
iohānes isonuit. h̄ tam a v̄tati
tis tramite nō recessit. qui cū se
etiā pphām negauit qz videli
cet nō solū poteat redēptorē p̄
dicē h̄ etiā demonstrā. qui suam
fit. cōtinuo exp̄mit dū subiūgit
Ego vox clamātis in deserto. Sci
tis fratres karissimi qui v̄ngei
tus fili? v̄bū p̄ris vocat iohāne
attestāte q̄ ait. in p̄ncipio erat
v̄bū et v̄bū erat apud deū. et de
us erat v̄bū. ex ipā n̄ra locutio
ne cognoscitis qz p̄? vox sonat
vt v̄bū postmodū possit audiri

Iohes ergo vocē se esse asseit qz
p̄mū p̄cedit. Aduentū itaq; dñi
cū p̄currens vox d̄r. qz p̄ ei? m̄s
steriū patris v̄bū ab oībo audi
tur. Qui etiā in deserto clamat qz
delicte ac destitute iudee solaciū
redēptoris ānūciat. Quid at̄ cla
met insinuat. cū subiūgit. Viri
gite viā dñi. sicut d̄t ysaias p̄
pheta. Via dñi ad cor dirigit cū
ad p̄ceptū vite p̄at. cū verita
tis h̄mo hūiliter audis. Vñ scrip
tū ē. Si q̄s diligit me h̄monem
meū suabit. et p̄r me? diliget
eū et ad eū veniem? et mātionē
apud eū faciem? Quisq; ergo
in supbiā mēte eleuat q̄s q̄s a
uaricie estib; anbelat quisq; se
luxurie inclinationib; polluit.
cordis ostiū cō v̄ritatē claudit
et ne ad se domin? veniat clau
stra animi seris viciōz dāpnat.
Sed adhuc qui missi sūt p̄am
ctant. Quid ergo baptizas si tu
nō es belias neq; xpc neq; p̄
pheta. Quod quidē non studio
cognoscende veritatis h̄ malicia
exercende emulatiōis dicis. Qd̄
euangelista tacite innotuit qui
subiūxit dicens. Et qui missi fue
rāt erāt ex phariseis. Ac si apte
dicat. Illi iohānem de suis acti
b; requirūt qui doctrinā nesciūt
qrē h̄ inuidere. Sed scūs q̄sq; cū
p̄usa m̄te req̄rit d̄ bonitatis sue
studio non mutat. Vñ iohes q̄
ad v̄ba iudie p̄dicamēta r̄ndit
vite. Nā p̄tin? adiūgit. Ego at̄

baptismo in aqua: medius autē
vēm stetit quē vos nescitis. **I**o-
hānes nō spū s̄ aqua baptisat:
qz pccā solue nō valens. bapti-
sando y corpa p aquā lauat. s̄
tū mentem p veniā non lauat.
Cur ergo baptisat q pccā per
baptismū non relaxat: nisi vt
pcursois sue ordinē seruans q
nascitur nascēdo pueniat bap-
tisatur quoqz dñm baptisando
puerit. **E**t q p̄dicando fāis
est pcursoz xp̄i: baptisando eti-
am pcursoz ei? fieret imitatioe
sac̄menti. **Q**ui int̄ hec misterii
n̄i redēptois ānūtiāns. hūc in
medio hoīm a stetit asserit et
nesciri. qz p carnē dñs app̄res
a visibil̄ extitit corpe a inuisibil̄
maiestate. de quo etiā subdit q
post me venit: ante me fāis est
Dic nāqz d̄r **A**nte me fāis est
ac si dicat̄ ante me positus est.
Post me ergo v̄it: q postmo-
dū nat? ē **A**nte me aut̄ factus
ē. qz in platus **D**ed h̄ paulo su-
peri? dicēs et iā placōis eius
cām aperuit cū subiūxit. **Q**uia
prior me erat **A**c si apte dicat
Inde me etiā p? natus sup̄at.
quo eū nāt̄itatis sue tpa nō an-
gustant **N**ā q p matrē in tpe
nascit̄: sine tpe ē a patre geni-
tus **C**ui quāte reuerētie hūili-
tatē debeat subdendo māifestat
Cui? nō sū dign? solue corri-
giā calciāmēt̄ ei? **M**os apud
veteres fuit: vt si q̄s eam q̄ sibi

cōpetēt accipere vxorē nollet:
ille ei calciāmētū soluēt qui ad
hāc sp̄s iure propiqtatis re-
mēt **Q**uid igit̄ int̄ hoīes xp̄us
m̄i s̄c̄e eccl̄ie sponsus apparuit
De q̄ a iste ioh̄es dicit **Q**ui ha-
bet sp̄sam: sp̄s ē **S**z q̄a io-
hānem hoīes putauerūt xp̄m
esse. qd̄ isdem ioh̄es negat. re-
cte se indignū esse ad soluēdam
corrigiā calciāmēt̄ eius denūci-
at **A**c si apte dicat **E**go redēp-
tois vestigia denudare nō va-
leo: quia sponsi nomē michi ī
meritus non vsurpo. **Q**d tamē
intelligi a aliē p̄t **Q**uis em̄ nes-
ciat q calciamenta ex mortuis
aīalibus fiant **I**ncarnat? vero
dñs remēs q̄si calciat? app̄uit.
q̄ in d̄mitate sua mortificia n̄e
corrupcōis assumpsit **D**ñ etiā
p prop̄bām d̄r **I**n ydumeā ex-
tēdā calciāmētū meū **P**er ydu-
meā q̄ppe gētilitas: p calciāmē-
tū vero assumpta mortalitas de-
signat. **I**n ydumeā ergo dñs
calciāmētū suū se extendē as-
serit. quia dum p carnem gen-
tibz inotuit q̄si calciata ad nos
d̄mitas venit **S**ed h? incarnati-
onis misterium. hūan? oculus
penetrare nō sufficit **I**nuestiga-
ri ei nullaten? p̄t qmō corpa s̄
v̄bū. quō sūm? viuificatoz spi-
tus intra v̄tēz m̄is aīas. quō
is q̄ inc̄ium non habet. et exi-
sūt a concipitur **C**orrigia ergo
calciāmēt̄ est ligatura misterij

Johānes itaqz solūē corrigiam
calciamentū ei? nō valet: qz in
carnacōis ei? mysteriū nō ipse
inuestigare sufficit. qui hāc p
pphecie spm agnouit. **Q**uid ē
g^o dicē. nō sū dign? solūē cor
rigiā calciamentū ei? : nisi aperte
et hūiliter suā ignorantia pfi
teri. **A**c si patenter dicat. quid
mirū si ille m̄ platus ē quē post
me quidē natū cōsidero. s; nati
uitatis ei? mysteriū nō apphē
do. **E**cce iohes pphecie spū im
plet? mira sciēcia emicat. ⁊ tū
illud d se insinuat qd ignorat
Qua i re pēsandū est nob fra
tres kmī. ⁊ tota intētiōe cogi
tādū quō scī viri vt hūilitatis
in se v̄tutē custodiāt. cū quedā
mira mirabilē sciūt illud ante
oculos mētis studēt rēuocāe qd
nesciūt. vt dū ex pte alia infir
mitatē suā cōsiderāt ex ea pte q
pfectus ē eorū se aīm? nō extol
lat. **S**cīa etem v̄tus ē. hūilitas
etiā custos v̄tutis. **R**estat g^o vt
in ōne qd scit se se mēs depmat
ne qd v̄tus sciēcie cōgregat v̄
tus elationis tollat. **C**ū bona
fratres agitis. semp ad memo
riā mala acta rēuocate vt dum
caute culpa cōspiciū nūq de bo
no opere incaute aīm? letetur
Superiores eos iniūcē existiate
maxie q vob cōmissi nō sūt p
imos vrōs attendite. qz quos
agē aliq praua cōspicitis que i
eis bō lateāt nescitis. **M**agn?

g^o vnusqzqz eē studeat. s; tam
aliquo mō se eē nesciat. ne dū
sibi magnitudinē arrogāt tri
buit amittat. **H**inc em p pro
phetā dicit. **D**e q sapiētes estis i
oculis vr̄is. et corā vobmetip
sis prudētes. **H**inc paul? ait.
Nolite prudētes eē apud vos
metip̄os. **H**inc cōtra supbientē
saul dicit. **C**ū eēs puul? in ocul
tuis caput in tribubz isrl̄ facis
es. **A**c si aperte dicēt. **C**ū tu te
paruulū cōspicēs. ego te p cete
ris mag^m feci. qz vō tu te ma
gnū cōspicis a me paru? estiaē
Quo cōm̄ dauid cū sui regni po
tētiā corā archa dñi saltādo de
spicēt dixit. **I**udā ⁊ vilior fiam
pl? q fact? sū. et ero hūilis in
oculis meis. **Q**uē ei nō extollēt
ora leonū frāgē. vrsorū brachi
a dissipāe. despectis p̄oribz fr̄i
bz eligi. r̄probato rege ad reg
ni gub̄nacula vngi timēdū cū
ctis vno lapide goliath sternē
a rege proposita extinctis allofi
lis nūosa p̄pucia repositaē r̄g
nū ex p̄missiōe p̄cipē. auctūqz
isrl̄iticiū ppl̄m sine vlla p? mo
dū cōtradictiōne possidē. **E**t tū
i auctis se despiciūt. q i suis ocul
se hūilē cōfitef. **S**i igit scī viri
etiā cū agūt fortia d semetip̄is
vilia sentiūt. qd in sua excusati
one dicturi sūt. q sine opē v̄tu
tis intumescūt. **S**ed et si quel
bet bona assint opera n̄lla sūt
nisi ex humilitate condiantur.

Mirāda q̄ppe actio cū elatiōe
non eleuat: s̄ grauat. Qui em̄ si
ne hūilitate virtutes cōgregat
q̄si in v̄to puluerē portat et vñ
aliq̄d ferre cernit. inde deteri?
cecat. **I**n cūctis ergo que agitis
fr̄es mei radicē boni opis hūi-
litate tenete nec q̄bus iam su-
periores s̄ q̄bus adhuc inferio-
res estis aspiciat: vt dum meli-
orū vobis exempla proponitis
ad maiora sp̄ ascedere ex hūili-
tate valeatis. **P**restāte dño no-
stro iux̄p̄o. **¶** s̄m̄ lucā

In illo tpe. **E**xit edictū a cesaē
augustovt describeret vniūsus
orbis. **E**t reliq̄. **¶** Omelia b̄ti gre-
gorij pape de eadē lectione ha-
bita ad pplm̄ i basilica b̄te ma-
rie in natiuitate dñi.

O Via largiente dño mis-
sar solēnia iam hodie
ter celebraturi sumus.
loq̄ diu de euangelica lectione
non possum? **S**z nos aliquid l̄
breuit̄ dicere ip̄a redēptois nr̄i
natiuitas compellit. **Q**uid est q̄
nascituro domino mūd? descri-
bitur vniuersus. nisi hoc qd̄ ap-
te mōstratur. qz ille venerat in
carne q̄ elcōs suos ascribēt i et̄-
nitate. **Q**uo ecōtra de t̄prob̄ d̄z
Delet̄ de libro viuetiū. et cum
iustis nō scribāt. **Q**ui bene etiā
i bethleē nascit: bethleem q̄ppe
dom? panis int̄pretat. **I**p̄e nā
qz ē qui ait **E**go sū p̄is viuius
qui de celo descēdi. **L**ocus ergo

in quo domin? nascētur domus
panis āte vocatus ē. qz futurū
p̄fecto erat. vt ille ibi p̄ mate-
riā carnis apparēt: q̄ elcōp̄ mē-
tes mēna facietate reficēt. **Q**ui
nō in parētū domo s̄ i via nas-
cit vt p̄fecto ostēderet qz p̄ hu-
manitatem quam assumpsēat
quasi in alieno nascebat. **A**lie-
nū videlicet: non scdm̄ ptātem
dico s̄ scdm̄ naturā. **N**ā de po-
testate ei? scriptū ē. **I**n propria
venit. **I**n natura etenī sua ante
tp̄a nat? ē: in nostra v̄it ex tē-
pore. qui ergo etern? p̄manēs
tp̄alis apparuit p̄fecto alienū
est vbi descēdit. **E**t qz p̄ prophe-
tā d̄z. oīs caro fenū: fact? hō
fenū nr̄m vertit in frumētū. qui
de semetip̄o ait. **N**isi gnum fru-
menti cadēs in terrā mortuū fu-
erit ip̄m solū manet. **U**nde et na-
tus i p̄sep̄io reclinatur vt fide-
les ōnes videlicet sancta aīalia
carnis sue frumēto reficeret. ne
ab eterne intelligencie pabulo
ieiuna remanerēt. quid ē autē
q̄ vigilātibz pastozibz angel?
apparet. eosqz dei claritas cirā
fulget n̄ q̄ illi p̄ ceteris videre
sublimia merētur qui fidelibus
gregibz p̄esse sollicite sciūt. qui
dū sup̄ gregē pie vigilāt. dīna
sup̄ eos gratia largit̄ choruscāt.
Regē v̄o natū āgel? nuntiat
eiusqz voci āgeloz chori cōiūnt̄
et cōgaudētes clamāt. **G**loria i ex-
cel̄is deo et i tra pax hoībz bōe

voluntatis. Prius quippe quam redemptor noster in carne nasceretur discordiam cum angelis habuimus: et a quo claritate atque mundicia per primam culpam meriti. per cotidianam delicta longe distabam. quia enim peccando exnei eram? a deo: ex neos nos de suo consorcio deputabant angeli ciues dei. Sed quia nos cognouimus regem nostrum. et cognouerunt nos angeli ciues suos. Quia enim celi rex terram nostram carnis assumpsit. infirmitatem nostram illa iam angelica celsitudo non despicit. Ad pacem nostram angeli redeunt. intentione prioris discordie perponunt. et quos prius infirmos abiectosque despererant iam ut socios venerant. Hinc ei est quod lotus vel iosue angelos adorant nec tamen adorare prohibet. Iohannes vero in apocalypsi angelum adorare voluit. sed tamen isdem angelus ne se debeat adorare displicuit dicens. Vide ne feceris. seruus tuus sum et fratrem tuorum. Quid est autem quod ante redemptoris nostri aduentum angeli ab hominibus adorant et tacent per modum vero adorari refugunt. nisi quod naturam nostram quam prius despererant. per quam hanc super se assumptam aspiciunt. subter tam sibi videre pertimescunt. nec iam sub se velut infirmam contempnere ausi sunt. quam super se videlicet in celi rege venerant. nec habere dedignant hominem socium. qui super se adorant hominem deum. Cur enim?

ergo fratres karissimi. ne qua nos immundicia polluat quam in eterna perisciam et dei ciues et angelis equalis sumus. Vindicemus moribus dignitatem nostram nulla nos luxuria inquinet. nulla turpis cogitatio accuset non malicia mentem mordeat. non inuidie rubigo consumat. non elatio inflat non abiectio per terrena oblectamenta dilamiet. non ira inflammet. Deum etenim vocati sumus homines. Defende ergo tibi o homo contra vicia honorem dei. quia propter te factus est deus homo cui est honor et gloria in secula seculorum amen

Secundum mattheum

In illo tempore dixit ihesus discipulis suis parabolam hanc. Homo quidam peregre proficiscens vocauit seruos suos et tradidit illis bona sua. Et vni dedit quinq; talenta alij autem duo alij vero vnum. Et reliqua. Omelia beati gregorii pape de eadem lege beata ad populum in basilica beati filuestri in die natalis eius.

Lectio sancti euangelij fratres karissimi sollicite considerate nos admonet ne nos quam plerumque ceteris in hoc mundo accepisse aliquid cernimus ab auctore mundi gratiam? inde iudicemur. Cum enim augemus dona rationes etiam crescunt donorum. Tanto ergo esse humilior atque ad fruendum promptior quisque debet ex munere quanto se obligatiores conspiciunt esse in reddenda ratione. Ecce homo qui peregre proficiscitur suos suos vocat.

eisq; ad negociū talenta partif
Post multū vero tps positur?
 rationē reuertit: bene opantes
 p apportato lucro remunerat:
 seruu vero a bono ope torpētē
 dānat. **Q**uis em̄ homo iste est
 qui pēgre pficiscit. m̄h redemp
 tor noster qui i ea carne quam
 assumpserat abiit in celū. **C**ar
 nis enim locus propus terra ē
 que quasi ad pegrinandū tunc
 ducitur: dū p redēptorem n̄m
 i celo collocatur. **S**ed hō iste pe
 gre proficiscens seruis suis sua
 bona tradidit. quia fidelib; su
 is spūalia dona cōcessit. **E**t vni
 quidem dedit quīq; talenta alij
 duo: alij vero commisit vnum.
Quīq; etenī sūt corpis sensus.
 videlicet visus audit? gust? ta
 ctus et odorat?. **Q**uīq; igit ta
 lentis donū quīq; sensuū id est
 exteriorū scientia expm̄it. **D**uo
 b; vero intellcūs ⁊ opatio desig
 nant. **V**nius aut talenti nomi
 ne. intellcūs tm̄modo designat.
Sed is q̄ quīq; talenta accepit
 alia quīq; lucratus ē: qz sūt nō
 nulli q̄ ⁊ si mēna ac m̄stica pe
 netrare nesciūt p intentione ta
 men supne patrie docēt recta q̄
 possunt de ipsis extēiorib; que
 acceperunt. **D**umq; se a carnis
 petulantia: a terrenay rez am
 bitu. atq; a visibiliū voluptate
 custodiūt ab hīs etiā alios ad
 monendo compescunt. **E**t sunt
 nōnulli qui quasi duob; talen

tis ditati. intellectū atq; opati
 onem p̄cipiūt subtilia de inter
 mis intelligūt mira i extēiorib;
 opantur. **C**ūq; et itelligendo ⁊
 opando alijs p̄dicāt quasi du
 plicatū de negotio lucrū repor
 tant. **B**ene autē alia quinq; vel
 alia duo in lucy venisse referū
 tur. qz dum vtriq; serui p̄dica
 tio ipenditur quasi accepta talē
 ta geminātur. **S**ed is q̄ vnū ta
 lentum accepit abiens fodit i
 terram et abscondit pecuniam
 domini sui. **T**alentū in terrā ab
 scondē ē acceptū ingemū terre
 nis actib; implicat. lucy spūa
 le nō querē. cor a tremis cogita
 cōibus nūq; leuare. **S**ūt nāq;
 nōnulli qui donū intelligētie p
 ceperunt. s; tñ sola que carnis
 sunt sapiūt. **D**e q̄b; p prophe
 tā d̄r. **D**apiētes sūt vt faciant
 mala bene autē nesciūt facere.
Sed dñs qui talenta d̄tulit. rō
 nem positur? redit q̄a is q̄ nūc
 pie spūalia dona tribuit distri
 cte in iudicio merita exquiret.
Quid quisq; accepit considerat
 et quod lucrum de acceptis re
 portat. pensat. **D**eruus qui ge
 minata talenta retulit. a domi
 no laudatur atq; ad eternam
 remuneracōnem pducit. cū ei
 voce dñica dicat. **E**uge bone ser
 ue et fidelis. quia supra pauca
 fuisti fidelis. supra m̄lta te cōsti
 tuā intra i gaudiū dñi tui. **P**au
 ca q̄ppe sunt hō oīa p̄ntis vite.

quolibet multa videantur in compa-
tione retributionis eterne. **S**ed
tunc fidelis seruus super multa con-
stituitur: quando deuicta omni corru-
ptionis molestia de eternis gau-
dijs in illa celesti sede gloriatur.
Tunc ad dominum sui gaudium perfecte
intromittitur quando in eterna illa pa-
tria assumptus atque angelorum ce-
lestibus amixtus sic iterius gaudij
de munere ut non sit iam quod exteri-
us doleat de corruptione. **S**eruus
autem qui operari de talento noluit:
ad dominum cum verbis excusationis
redit dicens. Domine scio quia homo
durus es. metis ubi non semina-
stis: et congregas ubi non spar-
sisti: et times abijci et abscondi ta-
lentum tuum in terram. **E**cce habes
quod tuum est. **N**otandum quod inutilis ser-
uus dominum durum vocat. cui tam-
ad lucrum deseruiens dissimulat et
continuisse se dicit in lucrum talentum
expendere qui hoc solum time de-
buerat ne hoc sine lucro ad dominum
reportaret. **S**unt enim plerique in-
tra sanctam ecclesiam. quippe iste huius
ymaginem tenet: quod melioris vi-
te vias aggredi metuunt: et tamen
iacere in sui corporis ignavia non
pertimescunt. **C**umque se peccatores
considerant: sanctitatis vias arripere
trepidant et remanere in suis in-
iquitatibus non formidant. **Q**uorum
bene petrus adhuc in infirmi-
tate positus specie tenet: cum vi-
so miraculo piscium dixit. **E**xi a-
me domine: quia peccator homo sum

In veritate si te peccatorem confi-
deas oportet ut a te dominum non
repellas. sed qui idcirco medio-
ris habit? vias et rectioris vi-
te apprehendere arde noluit. quia in-
firmos se esse conspiciunt. quasi pec-
catores se fatentur. et a se do-
minum repellunt. eumque in quo san-
ctificari debuerant fugiunt: velut
in perturbatione consilium non habent
dum moriuntur et vitam timeant. **D**ominus
et huic suo pertinens respondet
serue male et piger. sciebas quia
meto ubi non semino. et congre-
go ubi non spargo. **O**portuit ergo
te dare pecuniam meam num-
mularijs et ego remens recepi-
ssim utique quod meum est cum
usura. **E**x verbis suis seruus con-
stringitur cum dominus dicit.
Meto ubi non semino: et con-
grego ubi non spargo. **A**c si a-
perte dicat. si iuxta tuam sen-
tentiam et illud exquiro quod
non dedi: quanto magis a te ex-
quiro quod ad erogandum de-
di. **O**portuit ergo te dare pecu-
niam meam nummularijs et ego
remens recepissim utique quod meum
est cumusura. **P**ecuniam vero
nummularijs dare est eis senten-
tiam predicationis impendere
qui hanc valeant in operibus ex-
ercere. **S**ed sicut nostrum pericu-
lum aspicias si dominicam pecuni-
am teneam? ita vestrum karissi-
mi solliciti perscrutate quia cum usuris
a vobis exigetur quod audistis

In usura quippe pecunia nō data etiā recipi. Cum em̄ et hoc redditur quod acceptū fuerat: illud etiā superipenditur qđ acceptum non est. **P**ensate ergo fratres k̄m̄i quia de accepta dñi verbi pecunia usuram soluere debetis et curate vt ex hoc quod audistis etiā alia studetis intelligere que nō audistis quatenus alia ex alijs colligentes etiā illa discatis ex vobis: metip̄is agere que necdum ex p̄dicatozū ore didicistis. **P**igrum seruū que finā feriat audiamus. **T**ollite ab eo talentū et date ei q̄ habet decem talenta. **O**portunum valde videb̄as vt cum a malo seruo vñū talentū tollitur: ei potius q̄ duo: q̄ qui quinq; acceperat daretur. **I**lli enim dari debuit qui min⁹. q̄ ei qui pl⁹ habuit. **S**ed sicut susperi⁹ dixim⁹ p̄ quīq; talēta quīq; videlicet sensus idest exteioz sc̄ia designat. **P**er duo aut̄ itellectus et op̄aco ex̄p̄mis. **P**lus ergo habuit qui duo. q̄ q̄ quinq; talenta accepit. **Q**uia qui per talenta quīq; sensuū exteioz ad ministracōnem meruit: ab itellectu int̄noy adhuc vacuus fuit. **U**num ergo talentū q̄ intellectū significari dixim⁹: illi dai debuit q̄ bñ exteioza q̄ acceperat ministravit. **Q**uod cotidie ī sc̄a ecclesia cernim⁹. qz pleriq; dum bene ministrāt exteioza que ac-

cipiūt. per adiūctam gratiā ad intellectū quoq; m̄sticiū perduciunt vt etiā de mēna intelligētia polleant. qui exteioza fideliter adm̄strāt. **G**ēralis aut̄ mor̄fniā subdis qua dicitur. **O**mmi ei habenti dabit⁹ et habūdabit. **E**i autē q̄ non habet et qđ videtur h̄re auferet ab eo. **H**abenti namq; dabitur et habūdabit: qz q̄squis caritatem habet etiā alia dona percipit. quisquis caritatē non habet etiā dona que percepisse videb̄as amittit. **N**ō necesse ē fr̄es mei vt per ōne qđ agitis: erga caritatis custodiam vigiletis. **C**aritas aut̄ vera est: et amīcū diligē in deo: et inimicū diligē propt̄ deū. **Q**uā si q̄sq; nō habet ōne bonū amittit qđ habet. **T**alēto qđ acceperat p̄uas et iuxta dñi sn̄iam ī exteiores tēbras mittit. per penā q̄ppe ī exteiores tēbr̄s cadit q̄ p̄ culpā suā sp̄ōte ī iteiores tēbras occidit. **E**t illic coactus patit̄ tēbras vltionis qui h̄ libent̄ sustinuit tēbras voluptatis. **S**ciendū vero ē qz nullus piger ab hac talenti acceptiōe secur⁹ est. **N**ull⁹ nāq; ē qui veracit̄ dicat. **T**alentū m̄ime accepi: non ē vñ ponē rōnē cogar. **T**alēti ei nom̄ie cui libet pauperi etiā h̄ ip̄m reputabit quod vel m̄imum accepit. **A**li⁹ nāq; accepit intelligentiā p̄dicacōis m̄steriū debet ex talēto. **A**li⁹ tēnā subām accepit

erogationē talēti debet ex rebo
Alius nec interiorū intelligen
tiam nec rerū affluentiā accepit
h̄ tam didicit artē qua pascit.
Ipsa ars ei in talenti acceptōe
reputabitur **A**li? nichil horū
assecutus est. h̄ tam fortasse fa
miliaritatis locū apud diuitē
meruit: talētū pfecto familia
tatis accepit **S**i ergo nichil ei
p indigentibz loq̄tur. p talēti ē
tencōe dāpnatur **H**abens igit
tur intellectū: curet om̄ino ne
taceat **H**īs rerū affluentia vi
gilet ne a mīe largitate torpet
scat **H**abēs artē qua ēgit ma
gnope studeat vt vsū atq; utili
tatē illius cū primo partiatur
Habēs loquēdi locū apud di
uitē: dāpnationē p retēto talē
to timeat si quādo valet non a
pud eū p paupibz intercedat
Tantū quippe ab vnoq; nēm
v̄tur? iudex eriget q̄ntū dedit
Ut ergo de talenti sui rōmbz re
deūte dño quisq; securus sit cū
tremore p̄set cotidie qd acce
pit **E**cce nāq; iā iuxta est vt il
le qui pēgre pfectus est redeat
Quasi pēgre quippe abiit: qui
de hac terra in q̄ natus est lon
ge discessit **S**ed pfecto reūtit
vt d talentis rōnē ponat: quia
si a bona actione torpescimus
de ip̄is domis que cōtulit. nos
districtius iudicat. **C**ōfidē?
g° que accepim? atq; in eozū
erogatione vigilemus **N**ulla

nos a spiritali op̄e cura terre
na impediāt ne si in terra talē
tū absconditur. talēti dom̄i?
ad iracūdiā puocet **P**iger et
em̄ seru? cū iā iudex culpas ex
aminet. talētum de terra leuat
quia sūt pleriq; qui tūc se a ter
remis opibz subtrahūt quādo
iā p aiadūsiōnē iudicis ad et
nū su pliciū trahūt **A**nte g°
de talēti nostri ponēda rōne vi
gilem? vt cū iā iudex ad feriē
dū imminet lucrū nos qd fecim?
excuset **Q**d p̄stet nobis deus.
Qui viuit c̄.

Scdm matheū

Quoniam natus esset ihs in be
thleem iude in diebz be
rodis regis **E**cce magi ab oriē
te venerunt iherosolimā dicen
tes **U**bi ē qui natus est rex iu
deorū? **V**idim? stellā ei? i oriēte
et venim? adorare eū **E**t reliqua
Omelia bti gregori pape de
eadē lōe b̄ta ad pplz i basilica
bti pet apli i die scō epiphāie

Sicut in lōe euāgelica
fratres km̄ audistis.
celi ēge nato. rex terre
turbatus est qz nimis terrena
altitudo cōfūdīt cū celsitudo ce
lestis ap̄is. h̄ q̄rēdū nob ē qd
nā sit q̄ ēdēptōē nato pastori
bz i iudea āgel? appuit atq; ad a
dorādū hūc ab oriēte magos
n̄ āgel? h̄ stella p̄durit. qz vide
licz iudeis t̄p̄ rōe v̄tētibz rōna
le aīal. i. āgelus p̄dicatē debuit

gentiles vero qui vti ratione nesciebant ad agnoscendum dominum non per vocem sed per signa perducuntur. Quia et illis propheticie tamquam fidelibus non infidelibus et istis signa tamquam infidelibus et non fidelibus data sunt. Et non dubium quod redeptorem nostrum cum iam perfectus esset etatis eiusdem gentibus apostoli predicant. eumque parvulum et necdum per humani corporis officium loquentem stella gentibus denunciat: quod nimis ordo romis poscebat. ut et loquentem iam dominum loquentes nobis predicatores innotescerent: et necdum loquentem elementa muta predicarent. Sed in omnibus signis que et nascente domino vel moriente monstrata sunt considerandum nobis est quanta fuerit in quorundam iudeorum cordibus duricia: qui hunc nec per prophetie donum nec per miracula agnouerunt. Oia quippe elementa autorem suum remisit testata sunt. Ut enim de eis que dam vsu humano loquar. deum hunc celi esse cognouerunt. quod per totius stellam miserunt. Mare nouit: quod sub plantis eius se calcabile prebuit. Terra nouit quod eo moriente contremuit. Sol agnouit quia lucis sue radios abscodit. Sapa et parietes agnouerunt quod tempore mortis eius scisse sunt. Infernus agnouit: quod hos quos tenebat mortuos reddidit. Et tamen hunc quem deum oia insensibilia elementa senserunt adhuc infidelium iudeorum corda deum esse mi-

me agnoscunt. et duriora sapientis sciendi ad penitentiam nolunt. eumque confitei abnegant quem elementa ut diximus aut signis a scissionibus deum clamant. Qui etiam ad damnationis omis sue accumulū. eum quem natum despiciunt nasciturum longe ante presciverunt: et non solum quod nasceretur nouerant sed etiam ubi nasceretur. Nam ab herode requisiti locum nativitatis eius exprimunt. quem scripture sacre auctoritate didicerant: et testimonium preferunt quod bethleem honorari debet nativitate noui ducis. ut ipsa gemina eorum scientia et illis fieret ad testimonium damnationis et nobis ad adiutorium credulitatis. Quos perfectus benedictus isaac cum iacob filium suum benediceret designauit. quod et caligas oculi et prophetas in presenti filium non vidit cui tamen multa in posterum preuidit. Quod nimis iudei aus populus prophetie spiritu plenus et ceteri. eum de quo multa in futuro pre dixit in presenti positum non agnouit. Sed nativitate regis nostri agnita: herodes ad callida argumenta contumelie terreo regno preuaret. Venientia rei sibi ubi puer nasceretur postulat adorare eum velle se simulat ut hunc si inuenire possit extinguat. Sed quanta est humana malitia contra consilium divinitatis. Descriptum quippe est. Non est sapientia. non est prudentia. non est consilium contra dominum. Nam ea que apparuit magos stella producit. natum regem exprimit munera deferunt et ne

redire ad herodē debeāt in som-
nis admonē. **D**icq; fit vt ibe-
rū quē qrit herodes. inueniē n̄
possit. **C**ui? psona q̄ alij q̄ p-
pocrite designāt. **Q**ui dū fite
querūt: inueniē dñm nūq̄ me-
rēt. **S**ed int̄ h̄ sciēdū ē q̄ p̄cil-
liamiste bēfici vnūquēq; hoīez
nasci sub stellacōmbo stellaz
putāt: et h̄ in adiutorū sui er-
roris assumūt. q̄ noua stella
erit cū dñs in carne appuit c?
fuisse fatū eādē q̄ appuit stellā
putāt. **S**ed si vba euāgelij pē-
sam? q̄bo d̄ eādē stella d̄z vsq;
dū vanēs staēt sup̄ vbi eāt pu-
er: dū n̄ puer ad stellā h̄ stella
ad puerū currit si liceat dici
nō stella fatū pueri h̄ fatū stelle
is q̄ appuit fuit puer. **S**z absit
a fidelū cordib; vt eē aliqd̄ fa-
tū dicāt. **V**itā q̄ppe hoīm solus
hāc cōditor q̄ creauit admini-
strat. **N**eq; ppter stellas hō:
h̄ stelle ppter hoīem fce sunt.
Et si stella fatū hoīs d̄z: ip̄s
suis mīstris subeē hō p̄hibet.
Certe cū iacob de vtero egredi-
ēs p̄oris fr̄is plātā tenēt māu
p̄or p̄fecto nequaq̄ egredi po-
tuit n̄ et subsequēs meliora. **E**t
tam̄ cū vno tpe vnoq; moito
vtrūq; mē effuderit nō vna v-
triusq; vite q̄litas fuit. **S**ed ad
h̄ solēt mathematici rēdere qz
v̄tus stellacōis in ictu pūcti ē
Quib; e diūso nos dicī? quia
magna ē mora natiuitatis. **S**i

igif i ictu pūcti stellacō p̄mu-
tat necesse iā erit vt tot dicant
fata. q̄t sūt mēbra nascencium
Fateri etiā mathematici solēt
q̄ q̄sqs signo aq̄rij nascif i hac
vita piscatoris mīsteriū sortia-
tur. **P**iscatores v̄o vt ferf getu-
lia n̄ habet. **Q**uis igif dicat qz
neō illic in stella aq̄rij nascif.
vbi piscator oīno nō habetur.
Rursūq; q̄s nasci signo libre
asserūt trapezetas futuros dis-
cūt. **E**t trapezetas multaz gen-
ciū p̄uincie ignorāt. **F**ateāf ḡo
necesse est ā hoc in eis signū de-
esse. ā effectū fatalē nullo mo-
do habere. **I**n p̄sarū quoq; frā
corūq; terra reges ex ḡne pro-
deūt. **Q**uib; p̄fecto nascenti-
b; quis estimet quanti eisdem
momentis horarum ac tempo-
rum ex serui conditione na-
scantur. q̄ tamen regum filij v-
no eodemq; sydere cum seruis
nati ad regnum proficiunt. cū
serui qui secum fuerant geniti.
in seruitute moriantur. **H**ec de
stella breuiter diximus ne ma-
thematicoznm stulticiam indi-
scussam preteriē videam. **M**a-
gi vero aurum mirram et th̄
deferunt. **A**urum quippe regi
congruit. **T**hus vero in dei sa-
crificio ponitur. **M**irra autem
mortuorum corpora condun-
tur. **C**um ergo magi quem a-
dorant etiam mīsticis muneri-
bus predicant. **A**uro regem.

thure deū: mirra mōzlem. **B**ūt
 vero nōnulli qui hūc deum cre-
 dūt. h̄ vbiq; regnare nequaq;
 credūt. **H**ij pfecto ei thbus offe-
 rūt. h̄ offerre etiam aux nolūt
Et sunt nōnulli qui hūc regem
 existimāt. h̄ deum esse negant.
Hij videlicet ei aux offerūt. h̄
 offerre ei thbus nolūt **E**t sūt nō
 nulli qui hūc regem et deum fa-
 tent. h̄ assumpsisse carnē mōz-
 lem negant. **H**ij nimiz ei aurū
 et thbus offerūt. h̄ offerre mirrā
 assumpte mortalitatis nolunt
Nos itaq; nato domino offea-
 mus aux: vt hunc vbiq; reg-
 nare fateamur **O**fferam? th?
 vt credam? q̄ is qui homo in
 tempore apparuit deus ante tē-
 pora extitit **O**fferam? mirram
 vt eum quem credim? in sua di-
 uinitate ipassibilem credam?
 etiā in nostra fuisse carne mor-
 talem **Q**uāuis in auro et thure
 et mirra intelligi et aliud potest
Auro nāq; sapiā designat sa-
 lomōe attestāte qui ait. **T**hes-
 aur? desiderabil? req̄esit in ore
 sapiētis **T**huē aut qd̄ deo icē-
 dit v̄tus orōis exp̄mit. p̄s tes-
 stāte q̄ ait **D**irigat oracō mea
 sicut icensum ī sp̄cū tuo. **P**er
 mirrā vero carnis nr̄e mortifica-
 cō figurat. vñ scā ecclia de suis
 oparijs vsq; ad mortem p̄ deo
 certātib; dicit **M**anus mee di-
 stillauerūt mirrā **N**ato ergo re-
 gi aux offerimus: si in cōspectu

illi? claritate sup̄ne sapientie ē
 splendemus **T**hus offerim? si
 cogitationes cordis p̄ scā orati-
 onū studia in ara cordis icen-
 dim? vt suaue aliqd̄ deo p̄ cele-
 ste desideriu redolē valeamus.
Mirrā offerim? si carnis vicia
 p̄ abstinentiā mortificam? **P**er
 mirrā nāq; vt dixim? agitur ne
 mortua caro putrefiat **M**ortu-
 am vero carnē putrescē est. hoc
 mortale corpus fluxui luxurie
 deseruire sicut de q̄busdā p̄ pro-
 phām d̄r **C**omputruerūt iumē-
 ta ī stercoē suo **I**umēta q̄ppe in
 stercoē suo putrescē. ē carnales
 hoīes in fetō luxurie vitā finie
Mirrā ergo deo offerimus: qñ
 hoc mortale corp? a luxurie pu-
 tredie p̄ odimentū continentie
 custodim? **M**agnū vero nobis
 aliqd̄ magi inuunt q̄ in regio-
 nē suam p̄ aliā viam reūtunt.
In eo nāq; qd̄ admoniti fatiūt
 pfecto nobis insinuant. qd̄ faci-
 am? **R**egio q̄ppe nr̄a paradysus
 est ad quam ih̄esu agnito redi-
 re p̄ viā qua venim? p̄hibem?
Aregiōe etenī nr̄a supbiēdo in-
 obediēdo. visibilia sequēdo. ci-
 bū vitū gustādo discessim? h̄
 ad eā ncē ē vt flēdo obediēdo.
 visibilia cōtēpnēdo. atq; appeti-
 tū carnis refrenādo redeamus.
Per aliam ergo viā ad regio-
 nē nr̄am regredim? qñ q̄ a pa-
 disī gaudijs p̄ delcāmēta disces-
 sim? ad h̄ p̄ lamēta tuocamur

Unde necesse est fr̄es karissimi
vt semp pauidi sempq; sumus
suspecti. ponam? ante oculos
cordis hinc culpas opis illinc
iudiciū extreme districtiōis.
Pensemus q̄ districtus iudex
veniat. qui iudiciū minas et la-
tet: terrores peccatorib; intē-
tat et tam sustinet. **E**t idcirco re-
mire cicius differt. vt min? in-
ueniat quos adēpnet. **P**rima?
g^o fletib; culpas: et psalmiste
voce pueniam? faciē ei? in cō-
fessione. **D**oluptatū g^o nos fal-
lacia nulla decipiat. nulla va-
na leticia seducat. **I**n prio nā
q; est iudex q̄ dixit **V**e vob; q̄ ri-
detis nūc. qz lugebitis et flebi-
tis. **H**ic em̄ salamō ait. **R**isus
doloē miscebit et extrema gau-
dij luctus occupat. **H**ic iterum
dixit. **R**isū deputam̄ errozē. et
gaudio dixi. qd frustra decipe-
ris. **H**ic rursus ait. **C**or sapien-
ciū vbi tristitia ē et cor stultoz
vbi leticia. **P**ertimescam? ergo
p̄cepta dñi si celebram? veraci-
ter solēpnitatē dei. **G**ratū nāq;
deo sacrificiū est afflictio cōtra
peccatū. psalmista testāte qui
ait. **S**acrificiū deo spūs retribu-
latus. **P**eccata n̄a p̄terita in
baptismatis p̄ceptione laxata
sūt. et tam post baptisma mul-
ta omisim? . s; lauari itez bap-
tismatis aqua nō possum? . qz
g^o et post baptisma iqnauim?
vitā. baptizemus lacrimis con-

scientiā. q̄ten? regionē nostrā
p viā aliā repetentes. q̄ ex ea
bonis delectati discessim? . ad
eā malis amaricati redeamus.
Prestante domino nostro ihu

Secūm matheū

In illo tpe dixit ih̄us discipul̄
suis. **S**imile est regnū celozum
thesauro abscondito in agro.
quē qui inuenit hō abscondit et
p̄ gaudio illius vadit et rēdit
vniūsa que habet et emit agrū
illū. **E**t reliq;. **O**melia bñi gre-
gorij pape de eadē lōe habita
ad populū in basilica scē agne-
tis in die natalis eius.

Celoz regnū fr̄es karis-
simi idcirco tremis t̄bo
sile dē vt ex hīs que
aīn? nouit surgat ad incogni-
ta que nouit. quatenus exem-
plo visibiliū se ad inuisibilia
rapiat. et p ea que vsu didicit
quasi confrictus incalescat vt
per hoc q; scit notum diligere
discat et incognita amare. **E**cce
enim regnum celozum thesau-
ro abscondito in agro compa-
ratur. quem qui inuenit homo
abscondit. et pre gaudio illi?
vadit. et vendit vniūsa que
habet et emit agrum illū. **Q**ua
in re hoc quoq; pensandum ē
q; inuentus thesaurus abscon-
ditur vt seruetur. quia studiū
celestis desiderij a malignis spi-
ritib; custodiē non sufficit q̄ h
ab būanis laudib; n̄ abscondit

In presenti etenim vita quasi i
via sum? q̄ ad patriā p̄gimus.
Maligni autē spūs iter nostrū
quasi quidā latrūculi obsident
Depredai ergo desiderāt q̄ the
saurum publicē portant i via.
Hoc autē dico nō vt p̄mi n̄ri
opa nostra nō videāt cū scrip
tū sit videāt opa v̄ra tō: a glo
rifiēt p̄m̄ v̄strū qui i celis est
s̄ vt p̄ hoc qd̄ agim? laudes ex
teri? non q̄ramus. **S**ic autē sit
opus i publico: vt intētio ma
neat i occulto: a vt de bono ope
p̄ris p̄beamus exēplum. a tū
m̄ itentiōe qz deo soli placē q̄ri
m? sp̄ optem? secretū **T**hesau
rus autē celeste desiderii ē **A**ger
vero i quo thesaur? abscondit
disciplia celestis studiū ē **Q**uem
p̄fecto agz v̄ditis om̄ibz opat
q̄ voluptatibz carnis renūtiāns
cūcta sua desideria frena p̄ disci
plie celestis custodiā calcat: vt
nichil iā quo caro blādit libe
at. vel qd̄ carnalē vitā trucidet
spūs phozrescat **R**ursū celeste
regnū negociatōi hōi simile d̄z
q̄ bonas margaritas q̄rit. h̄v nā
p̄ciosam iuenit **Q**uā videlicz in
uentā om̄ia v̄dens emit. **Q**uia
q̄ celestis vite dulcedinē iquā
tū possibilitas admittit p̄fecte
cognouerit: ea q̄ in terris ama
uerat libēt cūcta dēlinq̄t **I**n cō
patione eius vilescūt oīa: dese
rit habita: congregata disp̄git
Indescit celestibz aimus: n̄l i

terrenis libet. **D**efor̄me em̄ cō
spiciť q̄cquid in terrene rei pla
cebat specie qz sola p̄ciosa mar
garite claritas fulget in mente
De cuius dilectione recte per sa
lomonem dicitur. **F**ortis est vt
mors dilectio: quia videlicet si
aut mors corpus int̄mit sic ab
amore rerum corporalium. et
ne vite caritas occidit **N**ā quē
p̄fecte absorbuert: ad terrēa
foris desideria velut insensibile
reddit. **N**eqz enim sancta hec
cuius hodie natalicia colimus
mori potuisset pro deo in corpo
re: si prius a terrenis desiderijs
mortua non fuisset in mente.
Erectus nāqz in virtutis culmī
ne animus tormenta desperit.
premia calcauit: ante armatos
reges a p̄sides ducta stetit fē
ente robustior. iudicante subli
mior **Q**uid inter hec barbati a
debiles nos dicem? qui ire ad
regna celestia puellas per fer
rum videmus: quos ira supat
superbia inflat. ambitio ptur
bat. luxuria inquinat. **Q**ui si
adipisci regna celozum per bel
la persecutionum non possum?
hoc ipsum nobis turpe sit q̄ de
um nolumus saltem per pacē
sequi **E**cce nulli nostrum hoc tē
pe dicit deus pro me morere: s̄
illicita tūmodo in te desideria
occide **Q**ui ergo in pace subige
re carnis desideria nolum? quā
do in bello p̄ deo ipsam carnem

datem? **R**ursū simile regnū
celoz sagene in mari misse dē
ex omī gñe pisciū cōgregātī. q̄
impleta ad litus educit. et in
vasis boni pisces eligūt. mali
autē piciūt foras. **B**cā ecclesia
sagene opat. qz a piscatoribz
omissa ē a p eā qsq; ad eternū
reg^m a pñtis seculi fluctibz tra
hit. ne in eterne mortis pfun
da mergat. **Q**ue ex oī gñe pi
sciū cōgregat: qz ad peccatoz
veniā sapiētes et fatuos. libe
ros et suos diuites a paupēs
fortes et infirmos vocat. **U**nde
et p psalmistā deo dē **A**d te o
mis caro veniet. **Q**ue sagena si
licet ecclesia tūc vniūsalitē tēple
cū i fine suo hūani gñis sūma
occludit. **Q**uā educit a secus li
tus sedent: qz sicut māe seculū
ita finē seculi signat litus ma
ris. **I**n quo scz fine boni pisces
in vasis eligūt. mali at piciūt
foras. qz et elcīs qsq; in taber
nacula recipit eterna. et in et
in regni luce perdita exteriores
tenebras reprobi ptrabūtur.
Nūc em bonos malosq; dīter
qī p mīxtos pisces fidei sagena
nos dīnet. **S**ed litus indicat.
sagena ecclīe scē qd traherat.
Et quidē pisces qui capti fuēt
mutari nō pnt. **N**os autē mali
capimur s; in bonitate pmuta
mur. **C**ogitem? igif in captiōe
ne diuidam^r in litore. **E**cce q̄
grata est nobis hodierna solē

pinitas ita vt se nō modico de
mento addicat. si cui de hoc cō
uentu nostro deesse cōtingat.
Quid ergo in illa die acturus
ē q̄ a cōspectu iudicis rapitur
ab electoz societate sepatur. q̄
tenebrescit a lumie cruciat. et
na cōbustione. **U**nde et hāc eā
dem cōpationē domū sub bre
uitate aperit cū subiūgit. **D**ic
erit in cōsumatione seculi. **E**ri
būt angeli a sepabūt malos d
medio iustoz et mittēt eos in
caminū ignis. **I**bi erit fletus a
stridor dencū. **H**oc iā fratres
karissimi timendū vel cauendū
est potius q̄ exponendū. **A**p
ta etenim voce tormenta peccan
tū dicta sunt ne quis ad igno
rācie sue excusationē taureretur.
si quid de eterno supplicio obs
cure diceretur. **U**nde et subdit
Intellextis hec omīa. **D**icūt
ei **E**tiam. **A**tq; in conclusionē
subiūgitur. **I**deo omnis scriba
doctus in regno celozū similis
est homini patrifamiliās pro
ferenti de thesauro suo noua et
vetera. **S**i per nouū a vetus qd
dicitur vtrumq; testamentum
accipimus abrahā doctum
fuisse denegamus: qui noui et
veteris testamenti si facta no
uit mūne vba nūciauit. **M**oy
sen quoq; doctum patrifamili
as oparare non possum? qz et
si testamentum vetus edocuit.
nouī testamētī dicta nō ptulit

Dū ergo ab hoc intellai exclus-
dim: ad aliū vocamur. Sed in
eo qđ vritas dicit. oīs scriba do-
ct? i regno celoz filis est pī fa-
miliis intelligi valet. qz nō de
hīs qui fuerūt s; de hīs qui eē
in ecclia poterāt loq̄bas: q̄ tunc
noua et vetēa pferūt cū vtriusq;
qz testamēti p̄dicamēta vocib;
a morib; loquūtur. Qđ tñ intel-
ligi a aliter p̄t. Vetustū q̄ppe hu-
mam generis fuit ad iferni clau-
stra descēdere: p pccīs suis eter-
na supplicia tolerāe. Cui p me-
diatois aduentū noui aliqđ ac-
cessit vt si hic studeat recte viuē
celoz valeat regna penetraē et
homo in terra edit? a corrupti-
bili vita moriaē i celo collocan-
dus. Et vetus itaq; ē vt p culpa
hūanū gen? in eterna pena in-
tereat: a nouū vt ouersus i reg-
no viuat. Qđ ergo in cōdusione
locutiōis sue dñs subdit. hoc
est vtiq; qđ p̄misit. Prius eī de
filitudinē regni thesaurū iūctum
ac post bonam margaritam p-
tulit postmodum vero inferni
tenebras de malozum obustio-
ne narrauit. Atq; in cōdusione
subiūgit. Ideo doctus scriba in
regno celozum similis est homi-
ni pīfamilias pferenti de thes-
sauro suo noua a vetera. Ac si
apte dicat. Ille in scā ecclia do-
ct? p̄dicatoz ē q̄ a noua scit p-
ferre de suauitate regni a vetusta
dicē de t̄ore supplicij: vt vel pe-

ne terreāt q̄s p̄mia nō iūtant.
Audiant de regno qđ amet. au-
diat de supplitio vnusquisq; qđ
timeat vt torpentē aīm a terre
vehemēt iherētē. si amor ad re-
gnū nō trahit vel timor minet.
Ecce em̄ de iebēne exp̄ssioe dici-
tur. Ibi erit fletus a stridor den-
tium. Sed qz p̄sencia gaudia
sequūtur p̄etua lamēta hīc fra-
tres km̄i vanā leticiā fugite: si
illic flē formidatis. Ideo em̄ p̄t
a hic gaudē cū seculo: a illic eg-
naē cū dño. Tempal itaq; leti-
cie fluxa restringite: carnis vo-
luptates edomate: q̄cqd anīo
ex p̄nti seculo aridet. ex cōfideā-
tione eterni ignis amarescat.
quicquid i mente pueriliē hyla-
rescit. hoc discipline iuuenilis
censura coherceat. vt dum spō-
te temporalia fugitis. eterna gau-
dia sine laboē capiat. Prestā-
te domino nostro.

Scdm matheū

In illo tempore dixit ihesus dis-
cipulis suis. Simile est regnū
celozum decem virginibus que
accipientes lampades suas. ex-
ierunt obuiam sponso et spon-
se. Quinq; autem ex eis erant
fatue: et quinq; prudentes. Et
reliqua. Omelia beati gregoriij
pape de eadem lectione habita
ad populum in basilica sancte
agnētis virginis in die natalis
eius.

Epe vos fratres karissimi amoneo. praua opera fugite. mundi huius iniquitates deuotare. sed hodierna sancti euangelii luce opellor dicere. ut et bona que agitis cum magna cautela timeatis. ne per hoc quod a vobis rectum geritur fauor a gratia humane laudis requiratur. ne appetitus laudis surrepat. et quod foris ostendit intus a mercede vacuet. Ecce enim redemptoris voce decem virginum et omnes dicuntur virginum. et tamen intra beatitudinis ianuam non omnes recepte sunt quia earum quedam dum de virginitate gloriam suam foris expetunt in vasis suis oleum habere noluerunt. Scimus quod querendum nobis est quid sit celorum regnum a cur decem virginibus comparatur que etiam virginum prudentes et fatue dicuntur. Dum enim celorum regnum constat. quia reproborum nullus ingreditur etiam fatuis virginibus cur simile esse prohibetur. Sciendum tamen est quia sepe in sacro eloquio regnum celorum presentis temporis ecclesia dicitur de quo in loco alio dominus dicit. Mittet filios hominis angelos suos et colligent de regno eius omnia scandala. neque enim in illo regno beatitudinis in qua pax summa est inueniri poterunt scandala que colligantur. Et benedixit dicens. Qui ergo soluerit unum de mandatis istis minimis et sic docuerit homines minimi vobis in regno celorum. Qui autem fecerit et docuerit hic magnus

vocabitur in regno celorum. **M**andatum quippe soluit et docet: quoniam si quisque voce predicat quod viuendo non implet. Sed ad regnum eterne beatitudinis peruenire non valet qui non vult opere implere quod docet. Quomodo ergo in eo minimi vocabitur qui ad hoc nullo modo intrae permittitur? Quid igitur per hanc sententiam nisi presentis ecclesia celorum regnum dicitur in qua doctor qui mandatum soluit minimi vocatur quia cuius vita despiciatur restat ut eius predicatio contempnatur. In quocumque autem corporis sensibus unusquisque subsistit. Eminentius autem quoniam denarium perficit. Et quia ex utroque sexu fidelium multitudo colligitur sancta ecclesia decem virginibus similis denunciat. In qua quia mali cum bonis et reprobi cum electis admixti sunt. recte similis virginibus prudentibus et fatuis prohibetur. Sunt namque plerique continentibus que ab exteriori se appetitu custodiunt. et spe ad interiora rapiunt: carnem macerant et toto desiderio ad supernam patriam abelant. eterna premia expetunt pro laboribus suis recipere laudes humanas nolunt. Hi nimirum gloriam suam non in ore hominum ponunt sed intra conscientiam contegunt. Et sunt plerique qui corpus per abstinentiam affligunt sed de ipsa sua abstinentia humanos fauores expetunt. doctrine inserviunt indigentibusque multa largiuntur.

S3 fatue pfecto sūt virgines. qz solā laudis trāsitorie retribucio nē q̄rūt. vñ a apte subdis **Q**uī qz fatue nō sūperunt oleū secū prudētes aut acceperūt oleū in vasis suis cū lampadibz. p oleū q̄ppe mitor glorie designat **V**ascula aut nostra sunt corda in q̄bz ferim? cūcta que cogitamus **P**rudētes ergo oleū i vasis hnt: qz mitorē glorie itra cōsciētiā retinēt. paulo attestante q̄ ait **G**loria nra hec ē testiomū consciē nostrae. **F**atue aut v gines oleū secū non sumūt. qz gloriā int cōsciā non hnt. dū hāc ab ore p̄ri q̄rūt **N**otandū vero q̄ oēs lāpades hnt. s̄ oēs oleū non hnt: qz plerūqz bona in se opa cū electis a r̄probi oñ dunt. s̄ soli ad sponsū veniunt cū oleo q̄ de hīs q̄ foris egerūt int? gloriā req̄runt **N**ñ p psal: mistā quoqz de scā electoz ecclesia dz. oīs gloria ei? filie regis abitus **M**orā aut fatiēte sponso dormitauerūt ōnes a dormierūt: qz dū veniē iudex ad exmū iudiciū differt: elcī a r̄probi in mortis somno sopiūtur **D**ormire em mori ē **A**nte somnū vero dormitā ē ante mortē a salute lāguescere: qz p pond? egritudis puenit ad somnū mortis. **M**edia aut nocte clamor fctis ē **E**cce sp̄sus vrit exite obuiā ei **D**e aduētū sponsi i media nocte clamor fit. qz sic dies iudi

cij subripit. vt p̄uideri nō valeat qñ venit **N**ñ scriptū est **D**ies dñi sicut fur: ita in nocte veniet **T**ūc ōnes v gines surrexerunt qz electi a reprobi a somno sue mortis excitant **L**ampades ornāt. quia sua secum opa nument. p q̄bz eternā recipe b̄titudinē expectāt **S**3 lāpades fatuaz v gīnū extinguitur: qz earū opa q̄ clara hoībz foīs apparuerunt i aduētū iudicis int? obscurātur. a a deo retribucōnem nō iueniūt. qz p eis receperūt ab hoīb? laudes quas amaue rūt **Q**uid ē aut q̄ tūc a prudētibz oleū petūt. nisi q̄ i aduētū iudicis cū se intus vacuas iuenerint. testiomū foris q̄runt? **A**c si a sua fiducia decepte p̄rimis dicant **Q**uia nos quasi fine ope r̄pelli cōspicitis dicite de nris opibz qd vidistis **S**3 prudētes v gines r̄nderunt fatuis dicētes. **N**e forte non sufficiat nob a vobis. **I**n illo em die qd tñ de q̄busdā in pace ecclie qui escētibz loqr. si sibimetipi vni usuiusqz testiomū vix sufficiat. qñtomin? a sibi a p̄rimo? **N**ñ a p̄tin? p increpaciōē subdūt **I**te poti? ad vendētes a emite vobis **V**enditōēs quippe olei adulatores sunt **Q**ui em accepta q̄libet gūa vasis suis laudibz mitorē glorie offerūt: quasi oleū vendunt **D**e quo pfecto oleo p psalmistā dz. **O**leū aut

peccatoris nō impinget caput
meū. **P**rincipale etenim nostrū ca-
put est. appellatione aut capitis
ea que p̄ncipat corpi mens vo-
cat. **I**mpinguat g° caput oleū
peccatoris: cū demulcet mentē
fauor adulantis. **S**ed cū irent e-
mē: venit sp̄s s̄s. **Q**uia cū vite
sue testimoniū a p̄mis querit
iudex venit qui nō op̄m s̄ cordi
ū testis est. **Q**ue aut pate erāt in-
trauerunt cū eo ad nuptias: et
clausa est ianua. **S**i sapē i cor-
dis palato possit. quid admira-
cōis habet qd d̄z. venit sp̄s s̄s:
quid dulcedinis. intrauerūt cū
eo ad nuptias: qd amaritudis
et clausa est ianua. **V**enit q̄ppe
ille qui aduētū suo elemēta d̄ci-
tit: in cui? sp̄s cū celū cū terra d̄-
tremiscit. **U**n̄ etiā p̄ p̄pham d̄t.
Adhuc semel et ego mouebo n̄
solū terrā s̄ etiā celū. **A**d cui? ex-
amē om̄e humanū gen? addu-
cīs ad vindictā maloz remun-
erationēq; bonoz. angeli archā-
geli throni p̄ncipatus. d̄natio-
nesq; obsequiū. **P**ēsate ergo fra-
tres km̄i āte sp̄cīm tāti iudicis
quis in illo die terroz erit quā-
do iā in pena remediū nō ēit. q̄
illa d̄fusio cui reatu suo exigēte
d̄tinget in cōuentu om̄m hoīm ā-
gelozq; erubescē: q̄s pauor eū
quē et trāquillū mēs hūana ca-
pē nō valz etiā iratū vidē. **Q**uē
diē bene p̄phā intues ait. dies
ire dies illa dies tribulacōis et

angustie dies calamitatis et mi-
serie dies tenebrarū et caliginis
dies nebule et turbimis dies tu-
be et clangoris. **P**ensate g° fra-
tres km̄i extremū diē iudicij su-
p̄ corda reproboz. q̄ asperitate
p̄phā vidit amarescē quē tot
appellationibz nō valet expli-
care. **Q**uanta v̄o tūc erit electoz
leticia: q̄ d̄ ei? merēt visioe gau-
dere. de cui? sp̄s cū vidēt et elemē-
ta d̄tremiscē: et cū eo fil̄ ad nu-
ptias intrare. qui et in sp̄s nū-
ptijs gaudēt. et tam̄ ip̄i sūt sp̄s
s̄s: qz i illo eterni reḡ thalamo
visiōi n̄re d̄z. d̄iūget. que scz
visio nūq̄ in eternū ab amoris
sui amplexibz euellēt. **T**ūc reg-
ni ianua cūctis claudet lugenti-
bz: que modo cotidie penitētibz
aperit. **E**rit namq; et tūc peni-
tentia. sed fructuosa iam nō ēit
quia nequaq̄ tūc veniam inue-
niet qui modo aptum venie tē-
pus perdit. **H**inc etenim paul⁹
dicit. **E**cce nunc tempus accep-
tabile: ecce nunc dies salutis.
Hinc propheta ait. querite do-
minū dū inueniri potest: inuoca-
te eum dum prope est. **U**nde et
easdem virgines fatuas inuo-
cantes dominus nō audit quia
interclusa regni ianua is qui p̄-
pe esse poterat. prope iā nō ēit.
Nā subdit. nouissime aut veni-
ūt et relique v̄gines dicentes:
domīe domīe api nobis. **A**t ille
respondēs ait. Amen dico vobis

Nescio vos. Ibi iā a deo nō p̄t
mereri qđ petit. q̄ hic noluit au
dire qđ iussit. Qui temp? b̄ con
grue p̄nie p̄didit: frustra ante
regni ianuā cū p̄cibz vēit. Hinc
em̄ p̄ salomōnē dñs dicit. Voca
ui et rēnuistis: extendi manum
meā et nō fuit q̄ respiceret. De
speristis ōne filiū meū: et i cre
paciones meas neglexistis: ego
quoq; i interitu v̄ro ridebo: et
subsannabo cū vobz qđ timebas
tis aduenerit: cū irruerit repenti
na calamitas et iteritus q̄si tem
pestas i gruerit. qñ venerit sup
vos tribulacō et angustia: tunc
i uocabūt me et nō exaudia ma
ne. Surgēt et nō iuemēt me. Ecce
ce apiri clamāt et ēpulsiois sue
dolo ē apulsē appellacōnē dñan
tis i gemināt dicētes. Dñe dñe
api nobis. Preces offerunt sed
nesciūt qz tūc velut i cogitos
deus desit. quos mō suos p̄ vi
te meritum nō agnoscit. Vbi ap
te qz gñalis ad discipulos ex
hortatio subifertur. cū dicit. Vi
gilate itaqz: qz nescitis diē neqz
horā qz p̄ pccā d̄s p̄niām susci
pit. Si sciēt qsqz de p̄ni seculo q̄
tpe eriet: aliud tēp? voluptati
bz atqz aliud p̄nie apta ē potius
i. sed q̄ pemitēti veniā spon
dit peccanti diē crastinū non p
misit. Semp ergo extremū diē
debemus metuere: quem nūq̄
possumus preuidere. Ecce hunc
ipsū diem i quo loquimur ad

inducias ouertionis accepim?
et tamē mala q̄ fecimus flere re
ausamus. Non solū omīssa nō
plangimus: s; etiam que defleā
antur augemus. At si aliq̄ nos
egritudo corripiat. si signa egri
tudinis vicinā mortem denunci
ent. inducias viuendi queim?
vt peccata nostra defleamus.
Et eas cum magno estu deside
rii petimus. quas acceptas mo
do pro nichilo habemus. Rē
fratres refero quam si intente
audire vult caritas vestra: ex cō
sideratione illius vehementer i
struetur. Ex^m Quidam vir no
bilis in valerie puintia nomi
ne crisantius fuit quem lingua
rustica populus criserium voca
bat vir valde diues s; tñ vicis
plenus q̄ tñ rebo: supbia tumid?
carnis sue voluptatibz subdit?
in acq̄rendis rebus auaricie fa
cibz accensus. S; cū tot malis
domin? finē ponē decreuiss; sicut
a religioso quodā q̄ nūc sup̄est
propinquo illi? didici. corpis
lāguore pausus est. Qui ad ex
tremū veniēs ea hora qua iam
de corpore erat exiturus aptis
oculis vidit tetros atqz nigerri
mos spūs corā se asistere: et ve
hementer iminere: vt ad infer
ni claustra se rapent. Cepit tre
mē. pallefcē. sudaē. et cū m̄gnis
vocibz iducias petē. filiūqz suū
nomine maximum. quem ipse
iam monach? monachū vidi.

minijs et turbatis clamoribus
vocare dicēs **M**axie curre: nū
q̄ tibi mali aliquid feci: in fide
tua me suscipe. Turbat? mor
maxim? affuit. lugēs et pstre
pens familia duēit. **E**os at q̄s
ille insistētes sibi grauit tolerā
bat. ipi malignos spūs videre
nō poterāt. h̄ eoz p̄nā in cōsu
sione in palloē et tremoē illi?
qui trahēbas videbāt p̄ auoē
at tette eoz ymaginis buc il
lucq; v̄tebatur in lectulo. **I**ace
bat in sinistro latē aspēcū eoz
ferre nō poterat: vertebat ad
parietē ibi aderāt. **C**ūq; cōstri
ctus nimis relaxari se iā posse
desperaret cepit magnis voci
bus clamaē. **I**nducias vel vsq;
mane: inducias vel vsq; mane.
Sed cū h̄ clamaēt in ipis suis
vocibus de habitaculo sue cernis
euulsus est. **D**e quo nimis cō
stat qz p nob ista. nō p se vi
derit vt eius visio nob pficiat
q̄s adhuc diuina patiā lōga
nimis expectat. **N**ā illi tetros
spūs atē mortē vidisse et indu
cias petisse quid pfuit q̄ eadē
inducias q̄s petijt nō accepit.
Nos g° frēs kmī nūc sollicite
ista cogitem? ne nob in vacuū
tpa peāt et tūc q̄ram? ad bene
agēdū veniē. cū iā cōpellimur
de corpe exiē. **M**emēote quid
veritas dicat. **O**rate. ne fiat fu
ga v̄ra hieme vel sabbato p̄ er
legis q̄ppe mādātū ābulāē lō

gius i sabbato nō licet: hyēs
quoq; ad ambulādum impe
dīmēto est. qz gressus ābulan
tū torpor frigoris astringit.
Ait ergo. **O**rate. ne fiat fuga
vestra hyeme vel sabbato. **A**c si
apte dicat. **V**idete. ne tūc que
ratis peccata vestra fugē quā
do iā nō licet ābulāē. **I**llud
ergo temp? quo fugē nō licet
modo debet cogitari dū licet. **I**n
la hora nostri exitus est semp
intuēda. semp ista redēptoris
admonitio ante mentis oculos
ponēda. qui ait. **V**igilate itaq;
qz nescitis diē neq; horā. **Q**ua
ppter fratres orem? būiliter
vt qui dedit p̄ceptū. largiatur
et auxiliū. **Q**ui vivit et c.

Codm lucā

In illo tpe. dixit ihs discipulis
suis. **S**int lūbi vestri p̄cincti et
lucerne ardentes in manibus
vestris. **E**t reliq. **O**melia b̄ti ḡ
gorij pape de eadē lōe habita
ad p̄lm i basilica sc̄i felcis cō
fessoris.

Sancti euāgelij frēs ka
rissimi apta nob ē lō
recitata. h̄ ne aliq̄bo ip
sa ei? plancies alta fortasse vi
deat eā sub breuitate trāscurri
m? q̄ten? ei? exposicō ita nesci
ētib; fiat cognita vt tñ sciētib;
n̄ sit onēosa. **Q**z viris luxuria
i lūbis sit feīs i ūbelico. testaf
dñs q̄ de dyabolo ad b̄tm iob
d̄t. v̄t? ei? i lūb ei? et fortitudo

illius in umbilico ventris eius
A principali igitur sexu liberos no-
 mie luxuria designat. cum dominus di-
 cit **S**int liberi vestri precepti **L**u-
 bos ei precingimur? cum carnis lux-
 uriam per continentiam coartamus? **S**ed
 minus est mala non agere. nisi etiam
 quisque studeat et bonis operibus insu-
 dae pertinere addidit **E**t lucerne arde-
 tes in manibus vestris **L**ucernas quippe
 ardentes in manibus tenemus? cum
 per bona opera propriis nostris lucis ex-
 emplum monstramus? **D**e quo perfecto
 operibus dominus dicit **L**uceat lux vestra
 coram hominibus ut videant opera vestra
 bona: et glorificent patrem vestrum qui
 in celis est. **D**uo autem sunt qui iu-
 bentur: et liberos precingere et lucer-
 nas tenere: ut et mundicia sit ca-
 stitatis in corpore et lumen verita-
 tis in operatione **R**edemptio enim
 nostro unum sine altero nequeque pla-
 ce potest: si autem is qui bona agit
 adhuc luxurie inquam amara non
 deserit. **A**ut is qui castitate premit-
 net necdum se per bona opera exer-
 cet. **N**ec castitas ergo magna est
 sine bono opere: nec bonum opus
 est aliquid sine castitate **S**ed et si vult
 quod agit: restat ut quisque ille est
 spe ad eternam patriam tendat.
Nequeque se a viciis per mundi boni
 honestate contineat: quod et si quedam
 bona aliquando pro honestate icho-
 at in eis tamen intentione non debet per
 manere nec per boni opera presentis mun-
 di gloriam querere. sed totam spem in re-
 demptionis sui adventu constituat.

Unde et pertinens subditur **E**t vos
 similes hominibus expectantibus do-
 minum suum quando eritatur a nup-
 tibus **A**d nuptias quippe dominus
 abiit quod resurgens a mortuis as-
 cendensque in celum supernam sibi an-
 gelorum multitudinem novus homo
 copulavit **Q**ui tunc revertitur cum no-
 bis per iudicium manifestat **U**nde
 autem de servis expectantibus subdi-
 tur **U**t cum venerit et pulsauerit con-
 festim aperiant ei **V**enit quippe do-
 minus? cum ad iudicium sui prope-
 rat: pulsat vero cum iam per egritu-
 dinis molestias esse mortem vi-
 cinam designat **C**ui confestim ape-
 rimus? si hunc cum amore suscipi-
 mus? **A**perire enim iudici pulsan-
 ti non vult. qui exire de corpore
 trepidat. et videt eum quem contempsit
 se se invenit iudicem formidat **Q**ui
 autem de sua spe et operatione securus
 est pulsan-
 ti confestim aperit. quod letus
 iudicem sustinet: et cum tempus propinquum
 mortis agnouerit de gloria retri-
 bucionis hilarescit **U**nde et pertinens
 subdit **U**ti servi illi quos cum ve-
 nerit dominus invenit eos vigi-
 lantes **V**igilat qui ad aspectum rei lu-
 mis mentis oculos apertos tenet
 vigilat qui suat operando quod cre-
 dit **V**igilat qui a se torpore et ne-
 gligentie tenebras repellit **H**ic etiam
 paulus dicit **V**igilate iusti et no-
 lite peccare **E**t rursus ait **H**ora
 est iam nos de somno surgere.
Servantes dominum quod vigilantibus
 suis ostendat audiamus **A**men

dico vob q̄ p̄cinget se et faciet
illos discubē: et trāhēs mīstra
bit illis **P**recinget se id ē retri
butionē p̄abit: et faciet illos
discubē id ē in eterna q̄ete re
foueri **D**iscubē quippe n̄m in
ēgno quiescē est **U**n̄ rurū dñs
d̄t. **V**eniēt et recubent cū abra
hā ysaac et iacob **T**rāhēs at
dñs mīstrat. qz lucis sue illu
stratione nos faciat **T**rāhē ve
ro dcm̄ ē cū de iudicio ad ēgnū
redit. **N**el certe dñs nob p̄ iu
diciū transit qz ab hūanitatis
sue forma in diuinitatis cōtē
plationē nos eleuat **E**t trāfire
ei? ē in claritatis sue speculacō
nē nos ducē cū eū quē in hūili
tate in iudicio cernim? etiā in
diuinitate p̄ iudiciū videam?
Ad iudiciū quippe veniēs i for
ma serui oībo appebit sicut scri
ptū est **V**idebūt in quē trāffire
rūt **S**ed cū reprobi in supplici
um corruūt: iusti ad claritatis
eius gloriā p̄trabūt sicut scrip
tū est **T**ollat impius ne vide
at gl̄am dei **S**ed quid si serui
i p̄ma vigilia negligentes exi
stāt? **P**rima q̄pe vigilia. p̄i
meue etatis custodia est. **S**ed
neq; sic desperādū est. et a bo
no ope cessandū. nā lōganimi
tatis sue paciētiā m̄finuat do
m̄? cū subdit **E**t si venerit i se
cūda vigilia et si in tertia vigi
lia venerit. et ita inuenerit: bñ
sūt serui illi **P**rima q̄pe vigi

lia p̄meuū tps est. id ē puricia
scd̄a adolescētia. vel iuuetus. q̄
aucte sacri eloqui vñ sūt di
cente salomōe **E**tatē iuuenis i
adolescētia tua. tertia at̄ senect?
accipit. **Q**ui ḡo vigilaē i p̄ma
vigilia noluit. custodiat vel se
cūda vt qui dūti a p̄mitatibz su
is in puericia neglexerit ad vi
as vite saltē in tēpoē iuuentu
tis euigilet **E**t qui vigilaē in se
cūda a vigilia noluit tpe iuuetu
tis. tertiae vigilie remedia non
amittat **E**t qui in iuuentute ad
vias vite non vigilat. saltem
in senectute resipiscat. **P**ensa
te fr̄es km̄: qz cōclūsit dei pie
tas duriciā n̄am. **N**ō ē iā qd
homo excusacōis inueniat **D**e
us despiciē et expectat: cōtēpn
se videt et reuocat. **D**e cōtemp
tu suo iniuriā suscipit: et ta
men quandoq; reuertentibus
etiā p̄mia promittit. **S**ed ne
mo hanc eius longanimitatē
negligat qui tanto districtiorē
iusticiā in iudicio exercebit
q̄nto longiorem paciētiā a
te iudicium prerogauit. **H**inc
etenim paulus dicit **A**n igno
ras quoniam benignitas dei ad
penitentiam te adducit? **S**ecū
dum duriciā autem tuam et
cor impembens thesaurisat ti
bi iram in die ire et reuelatio
nis iusti iudicij dei. **H**inc psal
mista ait. **D**eus iudex iustus
fortis et longanimus et cetera

Dicturus quippe longaime pmissum
fit iustum ut quem vides peccata delin-
quentium diu patienter ferre scias
hunc quique etiam districte iudicare
Hinc per quendam sapientem dicitur Altis-
simus enim est et patiens redditor
Patientes enim redditor dicitur quia pec-
cata hominum patitur et reddit Nam
quod diu ut auertat tolerat non
aversos durus datur Ad exau-
tiendam vero mentis nostre desi-
deria etiam exteriora dona per filium
domini deducuntur ut per hec animus
ad suam custodiam suscitetur Nam
dicitur hoc autem scitote quia si sciret pater
familias qua hora fur veniret
vigilaret utique et non finiret pro-
di domum suam Ex qua similitudine per-
missa etiam exhortatio subinfertur
cum dicitur Et vos estote patientes quia qua
hora non putatis filius hominis ve-
niet Nesciente enim paterfamili-
as fur domum profodit quia dum a
sua custodia spiritus dormit impro-
visa mors veniens carnis nostre ha-
bitaculum irrumpit et eum quem dominus
domus inuenerit dormientem necat
quia cum ventura dona spiritus minime
providet hunc mors ad supplicium
nescientem rapit Furi autem resiste-
ret si euigilaret quia aduentum iu-
dicis qui occulte animam rapit pro-
cauens ei permitendo occurreret ne
impenitens periret Hora vero ul-
tima dominus noster idcirco voluit
nobis esse incognita ut spiritus pos-
sit esse suspecta ut dum illam pre-
videre non possumus ad illam si-

ne intermissione pervenire Proin-
de fratres mei in adiunctione mortali-
tatis vestre mentis oculos figite
veniet vos iudici per fletus coti-
die et lamenta perveniat Cum certa
mors maneat omnibus nolite de tem-
porali vite providentia incerta cogita-
re terrenarum rerum cura non ag-
grauet Quamvislibet autem auri et
argenti molibus circumdes quibuslibet
preciosis vestibus induat caro
quod est aliud quam caro Nolite ergo at-
tendere quod habetis sed quod estis Quid
vero estis per prophetam indicat dicens Ve-
re fenum est populus Si enim fenum populus
non est ubi sunt illi qui ea que ho-
die colimus nobiscum transacto an-
no beati felices natalicia celebra-
verunt O qualia et quanta de
presentis vite provisione cogita-
bant sed surripiente mortis ar-
ticulo repente in hijs que preui-
dere volebant inveniuntur sunt et cum
cuncta simul temporalia que congre-
gata quasi stabiliter tenere vi-
debantur amiserunt Si ergo trans-
acta multitudo generis huma-
ni que per tantum tempus vivit in
carneriam per mortem aruit in
puluere fenum videlicet fuit quia
igitur momentis suis hunc fugi-
unt agite fratres carissimi ut in
boni operis mercede teneamini
Audite quid sapiens salomon
dicat Quodcumque potest manus
tua facere instanter operare quia
nec opus nec ratio nec scientia
nec sapientia erunt apud inferos

quo tu pperas. Quia ergo et
venture mortis tēpus ignora-
mus. et p? mortē opari nō po-
ssum? supest vt ante mortē tē-
pora indulta rapiam? . sic em̄
sic mors ip̄a cū venerit vincit
si priusq̄ veniat semp̄ timeatur
Hoc q̄ agentes cū timorē dñi
auxiliante et miserante. ante ē
bunal xp̄i nō dampnandi sed
coronandi veniem? **P**restante
dño nostro ihu xp̄o. cui ē hōr

Secūm ioh̄ānem

In illo tpe dixit ih̄us discipul̄
suis **E**go sū pastor bonus. **B**o-
nus pastor aīam suā ponit p
ouib? suis. **M**ercenarius autē
et qui non est pastor cui? non
sūt oues pprie videt lupū veni-
entē. et dimittit oues et fugit.
Et reliqua. **O**melia beati gre-
gorij pape de eadē lōe habita
ad populū in basilica bti petri
apostoli

Audistis fratres carissi-
mi ex lōe euāgelica ex-
rudicionē vram. audi-
stis piculū nostrū. **E**cce em̄ is q̄
nō ex accedēti dono s̄ essentiali-
ter bon? est d̄t **E**go sū pastor
bon? Atq; eiusdē bonitatis for-
mā quā nos imitemur subiū-
git dicēs **B**on? pastor aīam
suam ponit p ouib? suis fecit
qd̄ monuit ostendit qd̄ iussit.
Bon? pastor aīam p ouib?
posuit vt in sacramēto nostro
corpus suū et sanguinem verte-

ret et oues quas redemerat car-
nis sue alimento faciat et **O**stē-
sa nob̄ est de cōtēptu mortis vi-
a quā seq̄mur. appōsita forma
cui ip̄mam? **P**rimū nob̄ ē ex-
teriora nostra misericorditer o-
uib? ei? impendē. postremū ve-
ro si necesse sit etiā mortē n̄rā
p eis dē ouib? mīstrare. **A**pri-
mo autē hoc mīmo puenit ad
postremū hoc mai? . sed cū in-
cōpabiliter lōge melior sit aīa
qua viuim? a terrena substan-
cia quā exterius possidemus.
q̄ nō dat p ouib? substāciā su-
am: quō p hīs daturus est a-
nimā suā. **E**t sūt nōnulli q̄ dū
pl? terrenā substāciā q̄ oues
diligūt hī meīto nom̄ pasto-
is pdūt. **D**e q̄b? p̄tin? subditur
Mercenari? autē et q̄ n̄ est pa-
stor cui? n̄ sūt oues pprie videt
lupū venientē et dimittit oues
et fugit. nō pastor s̄ mercēna-
ri? vōc. q̄ nō p amorē itimo o-
ues dīcas s̄ ad tpales merce-
des pascit. **M**ercenari? q̄ppe p-
p̄e ē q̄ locū qdē pastoris tenet
s̄ luc̄ aīay nō q̄rit. **T**erreis cō-
modis inbiat. honore placōis
gaudet. tpalib? lucris pascit.
ip̄ensa sibi ab hōib? reuerencia
letat. **I**ste sūt etei mercedēs m-
cenarij cū p corpore q̄ in regimi-
ne laborat hic qd̄ q̄rit inueniat.
et ab hereditate gregis in po-
sterū alienus existat. **O**ty vero
pastor sit ā mercēnai? agnoscī

veracit non p̄t. si occasio necita
 tis deē. **T**ranq̄llitatis ei tpe ple
 rūq; ad gregis custodiā h̄aut re
 r? pastor sic etiam mercenarius
 stat. h̄ lup? v̄iens idicat q̄ q̄sq;
 aīo sup gregis custodiā stab at
 lup? et ei sup oues v̄it cū q̄li
 bet iūst? et raptor fideles quos
 q; atq; h̄uiles opprimit. h̄ is q̄
 pastor esse videbat et non erat
 relinquit oues et fugit. **Q**uia dū
 sibi ab eo piculum metuit. resis
 tere eius iūsticie nō presumit
 Fugit autem non mutando lo
 cum. sed subtrahendo solatium
 Fugit. qz iniūsticiā vidit: et ta
 cuit. **F**ugit. quia se sub silencio
 abscondit. **Q**uibus bene p̄ pro
 phetam dicis. **N**on ascendistis
 ex adūso nec opposuistis murū
 p̄ domo isrl̄ vt staretis ī p̄lio ī
 die dñi. **E**x aduerso quippe ascē
 dere ē q̄buslibet pt̄atib; prauē
 agentib; . rationis libera voce
 cōtraire. **E**t ī die dñi pro domo
 israhel ī p̄lio stamus ac mū
 opponimus: si fideles innocen
 tes contra puerorum iūsticiā
 ex iūsticie auctoritate vindica
 m? **Q**uod quia mercenari? nō
 facit. cū veniētem lupū viderit
 fugit. **S**ed est alius lupus qui
 sine cessatione cotidie nō corpo
 ra sed mentes dilamiat. malig
 nus videlicet spūs qui caulas
 fidelium īfidians circuit: et mor
 tes aīmarū querit. **D**e quo lu
 po mox subdis. **E**t lupus rapit

et dispergit oues. **L**upus venit et
 mercenarius fugit: quia malig
 nus spūs mentes fidelium ī tēp
 tatione dilamiat: et is qui locū
 pastoris tenet curam solitudi
 nis non habet. **A**nime peunt:
 et ipse de terrenis cōmodis le
 tatur. **L**upus rapit et dispergit
 oues: cū alium ad luxuriam p̄
 trahit: alium in auariciam ac
 cendit alium in supbiā erigit.
 alium p̄ iracundiam diuidit hūc
 inuidia stimulat: illū fallacia
 supplantat. **Q**uasi ergo gregem
 lup? dissipat. cū fidelem p̄lū
 diabolus per temptationes ne
 cat. **S**ed contra h̄ mercenari? nul
 lo zelo accendit et nullo feruore
 dilcōnis excitat: qz dū sola ex
 teriora cōmoda requirit. interiora
 gregis dāna negligenter patit.
Vn mox adiūgitur. **M**ercenari
 us autē fugit qz mercenari? ē:
 et non p̄tinet ad eū de ouibus.
Sola ergo causa est vt mercen
 narius fugiat. qz mercenari? ē.
Ac si apte dicetur. **S**tare ī pi
 culū omīū non potest. qui ī eo
 q; ouibus preest: non oues dis
 ligit h̄ lucrum terrenum querit.
Vn enim honorem amplectit.
 dū temporalib; cōmodis letat:
 opponē se contra piculū t̄p̄i
 dat. ne hoc qd diligit amittat.
Sed qz redemptor n̄r culpas fi
 cti pastoīs īnotuit. itēz formā
 cui debeamus īp̄mī ostendit
 dicens. **E**go sum pastor bonus

Atq; subiūgit **E**t cognosco me
as: et cognoscūt me mee **E**t co
gnosco meas h̄ est diligo: et co
gnoscut me mee. **A**c si patenē
dicat: diligēter obsequiū **Q**ui
em̄ veritatem nō diligit adhuc
mīme cognouit **Q**uia ergo au
distis frēs km̄ piculū nostrū:
pēsate in v̄bis dñcis etiā picu
lū v̄m **V**idete si oues ei? estis
videte si eū cognoscitis: videte
si lum̄ veritatis scitis. **S**citis at
dico: nō p̄ fidē h̄ p̄ amorē **S**c
tis dico: nō ex credulitate h̄ ex
opacōe **N**ā idē ip̄e qui h̄ loq̄r
iobānes euāgelista testat di
cēs **Q**ui d̄t se nosse deū et man
data ei? nō custodit: mendax
est **U**nde et hoc in loco dñs p̄ti
n? subdit **S**icut nouit me p̄r et
ego cognosco p̄rem: et animā
meā pono p̄ ouib; meis **A**c si
apte dicat **I**n hoc stat q̄a ego
cognosco p̄rem et cognoscor a
p̄re q̄z aiām meā pono p̄ ou
ib; meis id ē ea caritate q̄ pro
ouib; morior q̄ntū patrē dili
gā ostēdo. **Q**z v̄o n̄ solū iudeā
h̄ etiā gētilitatē redimē veneāt
adiūgit dicens. **E**t alias oues
habeo q̄ nō sūt ex h̄ ouili et il
las optet me adducē. et vocē
meā audient: et fiet vnū ouile
et vnus pastor **R**edēptionem
nostrā qui ex gētili populo re
nim? dñs aspereāt cū se addu
cē et alias oues dicebat. **H**oc
cotidie fieri frēs aspiciatis. hoc

reconciliatis gentib; factū coti
die videtis. quasi ex duob; gre
gib; vnū ouile efficit. q̄z iudai
cū et gētilē populū in sua fide
cōiūgit paulo attestante q̄ ait
Ip̄se est pax nostra: qui fecit
vtraq; vnū. **C**ū em̄ ad eternā
vitā ex vtraq; natione simpli
ces eligit ad ouile prop̄ū oues
adducit **D**e quib; profecto ou
ib; rursus ait. **O**ues mee vocē
meā audiūt et ego cognosco e
as et sequūt me: et ego vitā e
ternā do eis **D**e quib; et paulo
superius dicit. **P**er me si quis
introierit saluabit et ingredie
tur et egrediet. et pascua inue
niet **I**ngrediet quippe ad fidē
egrediet vero a fide ad spēm a
credulitate ad dēplationē: pa
scua at̄ inueniet in et̄na refectione
Oues ei? pascua inuenient.
q̄z q̄sq; illū cor de simplici seq̄
tur. eterne viriditatis pabulo
nutrit **Q**ue aut̄ sūt istarū ouīū
pascua nisi eterna gaudio sem
piterne virētis paradisi **P**ascua
nāq; electorū sūt vultus p̄sens
dei. qui dū sine defectu cōspici
fine fine mēs vite cibo faciat
In istis pascuis de et̄nitatis sa
cietate letati sūt quīq; iā laq̄os
voluptuose t̄palitatis euasēt
Ibi ym̄ndici angelorū chori.
ibi sacietas sup̄nozū ciuiū. ibi
dulcis solēpmitas a pēgrinacō
nis hui? xp̄i labōe r̄deūtū. ibi
p̄uidi p̄ph̄arū chori. ibi iudex

apostolorum numerus? **I**bi innumera-
 biliū martirū victor exercitus
 tanto illic letior quāto hic durius
 afflictor: ibi confessorū constantia p-
 mī sui p-ceptione solata: ibi fi-
 deles viri quos a virilitatis sue ro-
 bore voluptas seculi emolliē nō
 potuit: ibi sancte mulieres quae cū se-
 culo et sexu vicerūt: ibi sancti pueri
 qui hic annos suos moribus tuis
 cederūt: ibi senes quos huius aetas
 debiles reddidit et virtus opis nō
 reliquit. **Q**ueam? ergo fratres huius pa-
 scua in quibus cū tantorum civium so-
 lemmitate gaudeam? ipsa nos le-
 tantium festiuitas iuuat. **C**erte hic
 ubi populus nūdas celebraret
 si ad aliqui ecclesie dedicationem
 denunciata sollemnitate currēt. fe-
 stinarem? omnes filii venire: inter-
 tate sollemnitati vnusquisque sa-
 taget. **G**raui se dāno afflictū cre-
 det si sollemnitem consuetudine nō
 videt. **E**cce in celestibus elocum ci-
 uium leticia agitur. vicissim de
 se omnes in suo conuentu gultant
 et tamen nos ab amore eternitatis
 tepidi. nullo desiderio ardemus
 et interesse tante sollemnitati non
 quærimus: prouam? gaudijs et leti-
 sum? **A**ccendamus? ergo animi fra-
 tres karissimi: recalescat fides in id quod
 credidit. inardescant ad superna
 nostra desideria: et sic amare iam
 ire est. **A**b interiectione sollemnitis gau-
 dio nulla nos aduersitas reuo-
 cet. quia et si quis ad locum propo-
 situm ire desiderat eius desideri-

um quolibet vite asperitas non
 imutat. **N**ulla nos prosperitas
 blandiens seducat: quia stultus via-
 tor est. qui in itinere amena pra-
 ta conspiciens. obliuiscitur ire quae te-
 debat. **T**oto ergo desiderio ad
 supernam patriam animi anhelet: ni-
 chil in hoc mundo appetat. quod con-
 stat quia citius relinquat. ut si
 celestis pastoris veraciter oues
 sumus quia in via delectatione non
 figimur eternis pascuis in prouinci-
 one faciemur praesente domino.

Dñica in lxxvii. secundum lucam.

In illo tempore dixit illis turbis simi-
 litudinem hanc. **E**st qui seminat
 seminare semine suum. **E**t dum semi-
 nat aliud cecidit secus viam et
 concalcatum est. et volucres celi
 comederunt illud. **E**t reliquum. **O**me-
 lia beati gregorii pape de eadem lec-
 tione beata ad populum in basilica beati
 petri apostoli

Lectio sancti euangelij quā mō-
 fratres audistis exponere nō
 indiget sed admonitione. **Q**uā eī p-
 semetipsum veritas exposuit. hanc
 discutere humana fragilitas nō
 presumit. **D**ed est quod sollicite in hac
 ipsa exponere dominica pensare debe-
 am? quia si nos vobis semen ver-
 bum agri mundi. volucres demo-
 niarum. spiritus diuicias. significare
 dicerem? ad credendum nobis mens
 vestra forsitan dubitaret. **V**nus idem
 dominus psemetipsum dignatur? est expo-
 nere quod dicebat ut sciatis reus sig-
 nificationes querere in his etiam que

p semetipm voluit explanare.
Exponendo ergo qd dixit figu-
rate se loqui innotuit quatenus
vos certos reddet cum vobis nra
fragilitas vobis illi? figuris api-
ret. **Q**uis enim michi vniqz cre-
det. si spinas diuicias inter-
pretari voluissem. maxime cum iste pu-
gat ille delectent et tñ spine sūt
qz cogitationū suarū pūctiōibz
mentē lacerant. et cū vsqz ad
peccatū ptrahūt quasi inflicto
vulnē cruentāt. **Q**uas bene h
in loco. alio euāgelista testan-
te. nequaquā dñs diuicias s; fal-
laces diuicias appellat. Falla-
ces enim sūt q nobiscū diu pma-
nē nō possūt. fallaces sūt. que
mentis nre inopiā nō expellūt
Sole at diuitie vbe sūt que nos
diuites vtrūbz faciūt **S**i ergo
fratres kmī esse diuites cupi-
tis vās diuicias amate **S**i cul-
men veri honoris qritis: ad ce-
leste regnū tendite. si gloriam
dignitatū diligitis in illa sup-
na angelorū curia ascribi festi-
nate: di vba que aure pcipitis
mēte retinete **C**ibo enim mentis
est sermo di: et quasi acceptus
cibo stomacho lāguesscente rei-
cis quādo auditus sūmo in v-
tre memorie nō tenet. sed quis
quis alimenta nō retinet: hui?
pfecto vita desperat **E**terne gō
mortis piculū formidate. si ci-
bū quidē scē exhortacōis tēpi-
stis. s; vba vite id ē alimēta ui-

sticie in memoria non tenetis.
Ecce trāsit ōne qd agitis. et ad
extremū iudiciū sū vlla momē-
ti interposicōne cotidie volētes
nolētesqz pperatis. **C**ur gō as-
mas qd relinquit **C**ur illud ne-
gligit quo puenit **M**emērote
qd dz. si quis h; auēs audiēdi
audiat **O**ms enim q illic aderāt
aures corpis habebāt. s; q cū-
ctis auēs hñtibz. si qz h; auēs
audiat dicit auēs paul dubio
cordis reqrit **C**urate gō vt ac-
ceptus sūmo in cordis aure re-
maneant **C**urate ne semē iuxta
viā cadat ne malign? spūs re-
māt. et a memoria vbu tollat
Curate ne petrosa tra semē ac-
cipiat et fructū boni opis sine
pseuācie radicibz mittat **M**ul-
tis ei libz qd audiūt boni opis
iūcia pponūt. s; mox vt fatiga-
ri adūsitatibz ceperint. inchoa-
ta relinquūt **P**etrosa gō terra
humorē nō habuit. que h; qd
germinauerat ad fructū pseue-
rācie nō pducit **M**ulti nāqz cū
vba cōi auariciā audiūt tādē
auariciā detestātur. rerū omni-
um cōtemptū laudāt. sed mox
vt viderit aīm? qd cōcupiscat
obliuiscit qd laudabat **M**lti
cū vbu cōtra luxuriā audiūt.
pollucōes carnis nō solū ppetra-
re nō appetūt. s; etiā ppetratas
erubescūt s; mox vt carnis spe-
cies eoz oculis appet. sic mēs
ad desideriiū rapit ac si adhuc

ab ea nō sit extra eadē h̄ desideria
deliberatū. et dānanda agit qui
q̄quid egisse se memit iā et ip̄a
dānauit. **S**epe etiā extra culpas
pūgim⁹. et tñ p? fletū ad cul-
pas easdē redim⁹. **S**ic balaam
israhelitici ppli tabernacula cō-
templatus flevit. eisq; se simile fi-
eri i morte deposcit dicēs. **M**o-
rtis aīa mea morte iustorū. et
fiant nouissima mea horū simi-
lia. **S**ed mor vt hora cōpūctio
mistrāsiūt. in auaricie neq̄ciam
exarhit. **N**ā p̄ pmissa munera
in ei? ppli mortē cōsiliū dedit cu-
ius mortē se similem fieri opta-
uit. **E**t oblitus ē qd̄ plāxerat cū
extinguere noluit qd̄ p auaritiā
ardebat. **N**on dū vero est qd̄ ex-
ponēs dñs dicit. qz sollicitudi-
nes voluptates et diuicie verbū
suffocāt: suffocāt em̄ verbū. qz
ip̄ortunis cogitacōib; suis gut-
tur mentis strāgulāt. **E**t dū bo-
nū desiderū intraē ad cor nō fi-
nūt quasi aditū flatus vital ne-
cant. **N**otandū etiā qz duo sūt
que diuicijs iūgūtur sollicitudi-
nes videlicet et voluptates: qz p-
fecto et p curā mentē opprimūt
et per affluētiā resoluūt. re etenī
extraia possessores suos et affli-
ctos et lubricos faciūt. **S**ed qz vo-
luptas ouenire n̄ p̄t cū afflictio-
ne alio quidē tēpore per custo-
die sue sollicitudinem affligunt
atq; alio p̄ habūdātiā ad vo-
luptates emolliūt. **T**erra autē

bona fructū p paciām reddit.
qz scz nulla sunt bona que agi-
mus si nō eq̄mim⁹ etiā p̄riorū
mala toleram⁹. **Q**uāto ei quis
alci? p̄fecerit: tāto i hoc mūdo
iuenit. qd̄ duri? portet. qz cū a
p̄nti seculo mētis n̄re delcātio de-
ficit eiusdē seclī adūfitas crescit.
Hic ē ei qz plerosq; cernim⁹ et
bona agē et tñ sub ḡui tribulas-
tionū fasce desudāe. **T**errēa nā
qz desideria fugiūt et tñ flagellis
duriorib; fatigantur. **S**ed iux vo-
cē dñi fructū p paciām reddūt
qz cū būilit flagella suscipiunt
post flagella ad requiē sublimi-
ter suscipiūt. **D**ic vna calcib; tū-
dis et in vīni sapore liq̄tur. **S**ic
oliua otusomib; exp̄ssa amur-
cam suā deserit: et in olei liq̄rem
p̄guescit. **D**ic p triturā aree a
paleis ḡna sepan⁹ et ad horre-
um purgata pueiunt. **Q**uisquis
g° appetit plene vicia vicē. stu-
deat būilit purgacōis sue fla-
gella tolerāe vt tāto post ad iu-
dicē mūdior vīat. q̄to nūc ei?
rubiginē ignis tribulacōis pur-
gat. **E**x^m. **I**n ea portici q̄ eūti-
bus ad eccliam b̄ti clemētis ē p-
uia fuit qdā seruulus noīe. quē
multi v̄m meū nouerūt. rebo-
paup meritis diues. quē lōga
egritudo dissoluerat. **N**ā a pri-
meua etate vsq; ad finē vite pa-
liticus iacebat. **Q**uid dicā: quia
stare non poterat. q̄ nūq; in le-
cto suo v̄l ad sedendum surgere

valebat **N**unq̃ manū ad os
ducē nūq̃ se potuit in latus ali
ud declinaē **H**uic ad huiendū
mī cū frē aderat et quicq̃d ex e
lemosina poterat accipē. h̃ eo
rū māibz paup̃eibz erogabat
Nequaq̃ litteras nouerat sed
scripturę sacrę sibi met codices
emerat. et religiosos quosq̃ ad
hospitalitatē suscipiēs. hos co
rā se legē sine intermissione fa
ciebat. **F**actūq̃ est vt quantū
ad mensurā pp̃am ptinet ple
ne sacrā scripturā discēt. cū sic
dixi lras fūdīt? ignoraret **S**tu
debat ī doloē semp̃ g̃cias agē.
ymis et laudibz dei diebz ac no
ctibz vacare **S**z cū iā tēpus eēt
vt tanta ei patientia remuneā
ei debuiss̃. membroz dolor ad
vitalia redijt **C**ūq̃ se iā pri^m
morti agnouit. p̃grinos atq̃
in hospitalitate susceptos ad
monuit vt surgerēt et cum eo
psalmos p̃ expectacōe sui exi
tus decātarēt **C**ūq̃ cū eis et ip
se moriēs psallēt. vocē psallen
tū repēte cōpescuit. cū terrore
magm clamoīs dicēs **T**acete
tacete **N**ūquid nō audistis q̃n
te resonāt laudes in celo? **C**ū
ad easdē laudes quas intētus
audierat aurē cordis intēdēt
scā illa aīa carne soluta est. **S**z
ea exeūte tanta illic fragrātia
odoris aspersa est vt oēs q̃ ad
erāt inestimabili suauitate re
plerent̃. ita vt p̃ h̃ patēter ag

noscerēt q̃ eū laudes in celū su
scepissent **C**ui rei monach? nē
interfuit. qui nūc vsq̃ viuit. et
cū magno fletu testari solet q̃
quousq̃ corpus ei? sepulture
traderēt ab eoz naribz odoris
illi? fragrātia nō rēssit **E**cce q̃
fine ex hac vita exijt. q̃ in hac
vita flagella eq̃mimīter toleā
uit **I**uxta vocē ergo dīncam bō
terra fructū p̃ patientiā reddi
dit q̃ exarata discipline vome
ad remunerationis segetē pue
nit **S**ed rogo vos fratres attē
dite quod excusationis argu
mentū in illo districto iudicio
habitura sumus nos. qui a bo
no opere torpētes et res et ma
nus accepimus: si precepta do
minica egenus et sine manibz
impleuit? **N**on cōtra nos dñs
tūc apostolos ostēdat: qui ad
regnū seum turbas fidelū pre
dicando traxerūt **N**on contra
nos martiēs exhibeat: qui ad
celestem patriam sanguinē fū
dendo peruenierunt **Q**uid tunc
dicturi sumus. cum hunc de q̃
locuti sumus seruulum videri
mus **C**ui longus languor bra
chia tenuit. sed tamē hec a bo
no opere non ligauit. **H**ec vo
biscū fratres agite. sic vos ad
studiū boni operis instigate.
vt cum bonos vobis modo p̃
ponitis ad imitandū: eoz tunc
sortes esse valeatis **P**restāte
dño nrō ihu xp̃o.

In illo tpe ductus est ih̄us ī de
sertū a spū vt tēptaēt a diabo
lo Et cū ieiunass̄ quadragita di
ebz a q̄dragita noctibz: postea
esuriit Et t̄liq̄ ¶ Quidā b̄ti gre
gorij pape de eadē l̄ione habi
ta ad pplm in basilica b̄ti iobis
q̄ appellat cōstāntiana

Dabitari a q̄busdā solet
a quo spū sit ih̄us du
ct? ī desertū. p̄ h̄ qd̄ se
quit Assumpsit eū diabolus in
sanctā ciuitatē. et rursus assūp
sit eū in mōtē ex celsū ¶ Vere a
absq̄z vlla dubitacōne aueniet
accipit vt a spū scō in desertum
duct? credatur. vt illuc eū suus
spūs ducēt. vbi hūc ad tēptan
dū spūs malign? iueniret ¶ Sed
ecce cū d̄z deus homo vel ī ex celsū
mōtē vel ī scām ciuitatem a
diabolo assumpt? mēs refugit
hūana. h̄ audire aures expaue
scūt cū tū nō eē incredibilia ista
agnoscim? si ī illo a alia fca pē
samus Certe inq̄rū oīm diabo
lus caput ē: et hui? capitis mē
bra sūt oēs inq̄ An nō diaboli
mēbz fuit pilatus? An nō dia
boli mēbra iudei psequentes: et
milites crucifigentes fuerunt?
Quid ḡ mirū si se ab illo pmi
sit ī mōtē duci: q̄ se ptulit etiā
a mēbris illi? crucifigi? Nō est
ergo indignū redēptori n̄ro q̄
tēptari voluit. q̄ venerat occidi.
Iustū q̄ppe erat vt sic tēptatio
nes n̄ras suis tēptacōibz vicē

ret. sicut mortē nostrā venerat
sua morte sup̄are ¶ Sciēdū no
bis ē quia tribz modis tēptacō
agit. suggestiōe delectatione con
sensu Et nos cū temptam? ple
rūq̄ ī delectationē. aut etiā ī cōsen
sū labimur: qz ex carnis pccō p
pagati ī nobis etiam gēimur
vñ certamīa toleām? ¶ De? vero
q̄ ī vteroz ḡis incarnatus ī mū
dum sine pccō venerat. n̄l cōtra
dictionis ī semetipso tolerabat
¶ Tēptari ergo p suggestionē po
tuit: h̄ ei? mentem pccī delectatio
non momordit. ac p hoc oīs il
la diabolica tēptacō foris non
int? fuit ¶ Sed si ipsū ordinē tēp
tationis ei? aspicimus. p̄sem?
quāta magnitudīe nos a tēpta
tione liberamur. Antiq? hostis
contra primū hominē pntē no
strū ī tribz se tēptationibz erex
it: qz hūc videlicet gula. vana
gloria et auaritia temptauit. h̄
temptādo sup̄auit. qz sibi eū p
consensū subdidit Ex gula q̄p
pe temptauit: cū lignū sibi veti
tū oñdit. atqz ad comedēdū sua
fit Ex vana aut gloria tēptauit
cū diceret eritis sicut dñ. Ex p
uectu auaricie tēptauit cū dicēt
¶ Scientes bonū et malū Auari
cia em̄ non solū pecūie ē. h̄ etiā
altitudis Recte em̄ auaricia d̄z
cū supra modū sublimitas ābi
tur Si ei nō ad auaritiā. hono
ris rapina ptinet. neq̄q̄ pau
lus de v̄m̄gēto dei filio diceret

genesis .3.

Nō rapinā arbitratus est esse se equalē deo. In hoc ergo dyabolus patrē nostrū ad supbiā traxit. quo eū ad auariciā sublimitatis excitauit. Sed quibz modis p̄mū hōiem strauit. eisdē modis scdo hōi tēptādo succubuit. Per gulā quippe tēptat cū dicit. Dic vt lapides isti panes fiāt. Per vanā gloriā tēptat cū dicit. Si fili⁹ dei es mitte te deorsū. Per sublimitatis auariciā tēptat cū oīa regna mūdi ostendit dicēs. hec oīa tibi dabo si p̄cidents adoraueris me. Sed eisdē modis a scdo homine vicis. quibz p̄mū hōiem se vicisse gloriabatur. vt a nostris cordibz ip̄o aditu captus exeat. quo nos aditu itromissus tenebat. Sed ē aliud fratres karissimi qd̄ in hac tēptatiōe dñi ca cōsideraē debeam⁹. qz tēptatus a diabolo dñs sacri eloqui⁹ v̄ba respōdit. Et qui eo v̄bo qd̄ erat tēptatorē suū mergē in abyssū poterat. v̄tutē sue potencie nō ostendit. sola diuine scripture p̄cepta edidit. quatenus nobis sue paciētie p̄beat ex^m. ut quociēs a p̄uis hōibz aliqd̄ patim⁹ potius excitem⁹ ad doctrinā q̄ ad vindictā. Pensate quāta est paciētia dei. quāta ip̄a ciētia nostra. Nos si iniurijs aut aliqua lesione puocamur furore p̄moti aut quātū possū⁹ nosmetip̄os vlciscim⁹. aut qd̄

nō possum⁹ facē minamur. Ecce adūsitatē dyaboli dñs p̄tulit. et nichil ei nisi māsfuetudis v̄ba respōdit. Portat quē p̄uimire poterat vt hoc in laudē eius altius crescēt. si hostē suū nō extingueno s̄ interim paciēdo suparet. Notandū v̄o qd̄ subdit. qz recedente dyabolo angeli mīstrabāt ei. Ex qua re qd̄ aliud q̄ vni⁹ p̄sone vtraqz natura ostendit. qz et homo ē quē dyabolus tēptat. et idē ip̄e est deus cui ab angelis mīstratur. Cognoscām⁹ igit in eo naturā nostrā qz nisi hūc dyabolus hōiem cernēt nō tēptaēt. Veneremur in illo diuinitatem suā qz nisi sup oīa deus existēt ei nullo modo angeli mīstrarent. S̄ qz hīs q̄dragesime diebz h̄ lectio agnoscitur. nā q̄draginta diez abstinentiā nr̄i redēptoris audiūm⁹. qz q̄dragesimalē tēpus inchoam⁹. discuciendū nobis est. cur hec ipsa abstinentia p̄ q̄draginta diez numerū custodit. Moyses em̄ vt legē acciperet. diebz q̄draginta ieiunauit. Helias in deserto q̄draginta diebz abstinuit. Ip̄se autoz hōim ad hōies veniēs in q̄draginta diebz nullū oīo cibū sūpsit. nos quoqz quātū possumus ānuo q̄dragesime tēpoē carnē nostrā p̄ abstinentiā affligē conem⁹. Cur g⁹ in abstinentia q̄dragēai⁹ nūs custodit.

nisi qz virtus decalogi p libros
 quatuor sancti euāgelij impletur
 Denarius em̄ quater duct? i q
 dragenariū surgit Quia tūc de
 calogi mādata pficimus cū p
 fecto qtuor libros sancti euāge
 lij custodimus Ex qua re sentiri
 a aliud p̄t. In hoc em̄ corpore
 mortali ex quatuor elemtis sub
 sistim? a per voluptates eisdem
 corporis p̄ceptis dñicis contra
 imus. Precepta aut dñica per
 decalogū legis sūt accepta Qui
 ergo per carnis desideria decalo
 gi mādata cōtēpsimus. dignū
 erit vt eandē carnē quater deci
 es affligamus: quāuis de hoc q
 dragesime tempore ē adhuc ali
 ud qd possit itelligi. A pñti ete
 nī die vsqz ad paschalis festiui
 tatis gaudia sex ebdomade vī
 unt. quaz videlicet dies quadra
 gita duo sunt. A quibz diebus
 dū sex dñici abstinentia subtra
 hūtur non plus in abstinentia
 q̄ triginta a sex remanent. Vū
 vero per trecentos et sexaginta
 quinqz dies annus diuiditur.
 nos aut per triginta a sex dies
 affligimur quasi āni nři decias
 deo damus. vt qui nob̄metips̄
 per acceptū ānū viximus. au
 ctoī nostro in eius decimis nos
 per abstinentiam mortificemus
 Vñ fr̄es km̄i sicut offerre i lege
 iubemini decias rex. ita ei offer
 re contendite et decimas dierū
 Unusquisqz iquātū v̄tus suppe

tit carnē maderet eiusqz desideria
 affligat: paupiscētiās turpes in
 terficiat: vt iuxta pauli vocem
 hostia viua fiat Hostia q̄ppe a
 imolat a viua est qñ et ab hac
 vitabō nō deficit. a tñ se a car
 nalibz desiderijs occidit. Caro
 nos leta traxit ad culpam. affli
 cta reducat ad remā Auctor ete
 nī mortis nře p fructū ligni veti
 ti vite p̄cepta tñsgressus ē Qui
 ergo a paradisi gaudijs p cibū ce
 cidim? adhuc iquātū possum?
 p abstinentiā resurgam? Dz nēo
 sibi eādē abstinentiam solā posse
 credat sufficē cū p pphetā dñs
 dicat Nōne hoc magis ē ieu
 miū qd elegi: subiciēs frāge esu
 riētī panē tuū: a egenos vagos
 qz induc i domū tuā Cū videis
 nudū opī eū: et carnē tuā ne de
 spereis Illud g° ieiuniū de? ap
 probat qd ad ei? oculos man?
 eleōsinaz leuat: qd cū p̄ri di
 lēone agit: qd ex pietate adif
 Hoc g° qd tibi subtrahis: alte
 ri largire Et vñ tua caro affligi
 tur: inde egētis p̄ri caro repa
 ret Hinc em̄ p prop̄ham dicit
 dñs Cū ieiunaētis et plāgētis
 nunquid ieiuniū ieiunastis m̄s
 Et cū cōmeditis a bibitis: nun
 quid non vob̄ cōmeditis a vobis
 metipsis bibitis? Sibi em̄ com
 medet a bibit qui corporis ali
 menta q̄ sunt omnia dona cō
 ditoris. sine idigentibz p̄cipit.
 Et quisqz sibi ieiunat. si ea que

et saig. 58.

Quis sibi comedat
et bibat.

fibi ad tēp? subtrahit nō pau-
pibz tribuit. h̄ v̄tri postmodū
offerēda custodit. **H**inc p̄ iō-
hel dz. **S**āctificate ieiunium.
Scificare q̄ppe ieiunū ē adiū-
ctis bonis alijs dignā deo car-
nis abstinentiā offerre. **C**esset
ira. sopianē iurgia. **I**ncassū ei
caro atterit si a p̄uis suis vo-
luptatibz aīn? nō refrenat. cū
p̄pphām dñs dicat. **E**cce i die
ieiunij v̄ri inueniē volūtas v̄-
stra. **E**cce ad lites et cōtentiones
ieiunatis: et p̄cutitis pugno im-
pie: et om̄s debitorēs v̄rōs re-
petitis. **N**eq; em̄ q̄ a debitore
suo hoc quod dedit repetit ali-
quid iniuste facit: **S**ed dignū
est vt q̄squis se in p̄nia mace-
rat. etiā sibi h̄ qd iuste cōpetit
iterdicat. **S**ic nobis afflictis et
pemitētibz a dō dimittit qd in-
iuste egimus si p̄ amōē illi? et
hoc qd iuste nob̄ cōpetit relaxa-
mus. **S**ed m̄ iobānem

In illo tpe dixit ihs turbis iu-
doy et p̄ncipibz s̄cēdotū. **Q**uis
ex vob̄ arguet me de peccato?
Si veritatē dico: quāē nō cre-
ditis m̄. **Q**ui est ex deo v̄ba dī
audit. **P**ropterea vos nō audi-
tis: q̄a ex deo nō estis. **E**t reliq̄
Om̄elia b̄ti gregōrij pape de
eādē lōe b̄ta ad pplz i basilica
b̄ti petri apostoli.

Pensate fr̄es karissimī
mā suetudinē dei: relax-
are peccata venerat: et

dicebat. **Q**uis ex vobis arguet
me d̄ peccato? **N**ō dedignatur
ex racōne ostendē se peccatorē
nō esse: q̄ ex v̄tute diuinitatis
poterat peccatores iustificare.
Sed terribile est valde qd sub-
dit. **Q**ui est ex deo v̄ba dei au-
dit. **P**ropterea vos nō auditis:
q̄ ex deo nō estis. **S**i em̄ ip̄e v̄-
ba dei audit q̄ ex deo est: et au-
diē v̄ba dei nō p̄t. q̄squis ex il-
lo nō est: interroget se quisq;
si v̄ba dei in cordis p̄cipit auē
et statim intelliget vñ sit. **C**elestē
patriā desiderāē veritas iubet:
carnis desideria cōterē mundi
gloriā declinaē. aliena nō ap-
petere: propria largiri. **P**enset
ergo apud se vnusquisq; v̄m
si hec vox dei in cordis ei? auē
cōualuit et quia iam ex deo sit
agnoscet. **N**am sūt nonnulli q̄
p̄cepta dei nec aure corporis
p̄cipere dedignantur. **E**t sunt
nonnulli qui hec quidem cor-
poris aure percipiunt sed nul-
lo ea mentis desiderio comple-
ctuntur. **E**t sunt nonnulli qui li-
benter verba dei suscipiunt ita
q̄ etiam in fletibz cōpungant
sed post lacrimarum tempus
ad iniquitatem redeūt. **H**ij pro-
fecto verba dei nō audiūt qui
hec exercē in op̄e cōtēpnūt. **V**i-
tam ergo v̄stram fratres km̄
ante mētis oculos reuocate. et
alta cōsideratione pertimescite
hoc quod ex ore veritatis sonat

Propterea vos nō auditis . qz
ex deo non estis . **S**z hoc qđ veri-
tas de reprobis loq̃tur ipsi hoc
de semetip̃is reprobi suis operi-
bus ostēdūt . nam seq̃tur **R**espō-
derūt igitur iudei ⁊ dixerunt ei
Nonne bene dicim⁹ nos qz sa-
maritanus es tu ⁊ demoniū ha-
bes . **A**ccepta aut̃ tanta stūelia
quid deus r̃spondeat audiam⁹
Ego demoniū nō habeo . s̃ ego
honorifico p̃em meū et vos in-
honorastis me . **Q**uia em̃ sama-
ritan⁹ int̃pretat̃ custos : et ipse
veracit̃ custos ē **D**e quo p̃s ait
misi domin⁹ custodierit ciuitatē
inuanū vigilant q̃ custodiūt eā
Et per ysaiam dicitur **C**ustos
quid de nocte : custos quid de
nocte **R**espōdē noluit domin⁹
samaritan⁹ non sū : s̃ ego demo-
niū non habeo . **D**uo quippe ei
illata fuerāt : vnū negauit ⁊ al-
ter tacēdo cōcessit **C**ustos nāqz
būam generis venerat ⁊ si se sa-
maritanū esse nō dicēt . eē custo-
dem negaret **S**z tacuit qđ recog-
nouit : ⁊ patient̃ repulit qđ di-
ctū fallacit̃ audiuit dicēs . **E**go
deōniū nō habeo . **I**n q̃bus ṽbis
quid aliud nisi supbia ñra cōfū-
dit̃ : **Q**ue si agitata vel leuēt fue-
rit atrociores iniurias vel stūeli-
as reddit q̃ accēpat . **F**acit ma-
la q̃ potest ⁊ minas q̃ facere nō
potest **E**cce iniuriā sustinēs de⁹ ñ
irascis : nō stūeliosa ṽba r̃ndit
Qui si eisde ita dicentibus r̃ndere

voluiss̃ demoniū vos hētis verū
p̃fecto dicēt . **N**ā nisi impleti de-
monio fuissent . tā p̃usa de deo
loqui nō possent **S**z accepta in-
iuria etiā qđ ṽx erat veritas di-
cē noluit : ne nō dixisse veritatē
s̃ puocatus stūeliā reddidiss̃
se vidēt **E**x q̃ re qđ nob̃ inuit̃ :
ñ vt eo tpe q̃ a p̃ris ex falsita-
te stūeliam accipim⁹ eoz eti-
am vera mala taceam⁹ ne m̃is-
teriū iuste correptiōis i arma
vertam⁹ furois **D**ed qz q̃squis
zelo dei ṽtitur a p̃uis hoīb⁹ de-
honestat̃ i semetip̃o dñs nobis
patiētie p̃buit exēplum qui ait
Sz honorifico p̃em meū ⁊ vos i-
honorastis me . **S**z qđ nob̃ ad
ista faciendū sit adhuc exēplo
suo nos admonet cū subiūgit .
Ego aut̃ nō quero gloriā meā
ē q̃ q̃rit et iudicat **S**c̃i⁹ certe qđ
scriptū ē . qz pat̃ dñe iuditū de-
dit filio : ⁊ ecce tñ idē fili⁹ iniuri-
as accipiēs gloriā suā nō querit
Illatas iniurias p̃ris iuditio re-
seruat vt nob̃ p̃fecto insinuet .
quātū nos patiētes eē debeam⁹
dū se adhuc vlcisci non vult et
ip̃e q̃ iudicat . **C**ū vero maloz
p̃usitas crescit nō solū frāgi p̃-
dicacō nō debet s̃ etiā augei **Q**đ
suo nos dñs exēplo admonet .
q̃ postq̃ h̃re deōniū dict⁹ ē p̃di-
cacōis sue b̃ñfitia largi⁹ ip̃endit
dicēs **A**mē amē dico vob̃ : si q̃s
sermonem meum seruauerit :
mortem non videbit in eternū .

Sed sicut bonis necesse est ut meliores etiā p̄ contumelias epis stāt: ita semp̄ improbi de beneficio peiores fiūt. **N**ā accepta p̄dicatione iterū dicūt. nūc cognoscimus qz demoniū habes. **Q**uia em̄ eterne mortis imbecerāt nō videbāt dū solā carnis mortē aspicerēt i veritatis s̄mone caligabāt. dicētes **A**brabā mortuū est et p̄phē. et tu dicis si q̄s s̄monē meū suauēit non gustabit mortē i eternū. **U**nde et ip̄i veritati eūdē abrahā et p̄phetas q̄i verātes p̄ferūt. **S**ed apta nob̄ rōne oñdis: qz dum deū nesciūt. dei q̄i famulos falso venerāt. **E**t notandū qz eos vidit dñs apta sibi ip̄pugnatione resistē: et tamē eis se iterata nō desinit vocē p̄dicare. dicēs. **A**brabā p̄r v̄r exultauit ut videret diē meū: vidit et gaudius est. **T**ūc q̄ppe diē dñi abrahā vidit: cū in figura sūme trinitatis tres angelos hospicio suscepit. **Q**uibus p̄fecto sic susceptis tribus q̄i vni locutus ē quia et si in p̄sonis nūs trinitatis ē i nā tam diuinitatis vnitās est. **S**z q̄a carnales mētes audient cū oculos a carne nō subleuāt in eo solā carnis etatē pensant dicētes **Q**uinquaginta annos nōdum habes et abrahā vidi sti. **Q**uos bene redēptor noster a carnis sue intuitu submouit et ad diuinitatis cōtēplationē

trahit dicēs. **A**men amē dico vob̄. **A**nteq̄ abrahā fieret: ego sū. **A**nte em̄ p̄teriti t̄pis est. sū p̄sentis. **E**t qz p̄teritū et futurū tēpus diuinitas nō habet. sed sp̄ esse habet. nō ait. an̄ abrahā ego fui: s̄ ante abrahā ego sū. **U**n̄ et moȳsi d̄r. **E**go sū q̄ sū. **E**t dicēs filiis isrl̄. **Q**ui est misit me ad vos. **A**nte ḡ et p̄ abrahā habuit esse q̄ et accedē potuit p̄ exhibitiōz p̄ntie. et recedē p̄ vsū vite. **V**eritas v̄o sp̄ esse bz: qz q̄cūq̄ ei nec p̄ori t̄pe incipit nec subsequēti t̄minat. **S**ed sustinē ista eternitatis v̄ba mētes infidelium nō valentes ad lapides currūt: et quem intelligē nō poterāt obruē q̄rebāt. **Q**uid em̄ cōtra furorē lapidancū dñs fecerit. oñdis. cū p̄tinus subinfertur. **I**bus aut̄ abscondit se et exiuit de templo. **M**ix valde est fratres karissimi circūpsecutores suos dominus sese abscondendo declinauit qui si diuinitatis sue potentiam exercere voluisset. tacito nutu mentis i suis eos ictibus alligaret a in pena eos subite mortis obrueret. **S**ed qui pati venerat exerce iudiciū nolebat. **C**erte sub ip̄o passionis t̄pe et quantū potuerat oñdit: et h̄ tam ad qd̄ venēat p̄tulit. nā cū p̄secutoribus se querētibz diceret ego sū sola hac vocē eorum sup̄biam paulit. et om̄s in terrā strauit

Qui ergo et hoc in loco potuit manus lapidantiū nō se abscondēdo euadē. cur abscondit se nō q̄ homo int̄ hoīes fact⁹ redēptor n̄r alia nob̄ v̄bo loq̄tur alia exemplo? Quid autē nob̄ hoc exemplo insinuat nisi ut etiā cū resistē possum⁹. iram supbiētū hūiliter declinem⁹. Unde et p̄ paulū d̄r **D**ate locū ire Quanta hūilitate irā p̄ri ferre debeat p̄ndat homo si furores irascentiū abscedendo se declinauit de⁹. Nemo ergo se cōtra contumelias erigat. nēo p̄ diuicijs diuiciū reddat. Imitatione etenim dei gloriofi⁹ ē iuriā tacēdo fugē q̄ respōdēdo sup̄aē. Sed contra h̄ supbia dicit in corde Turpe ē vt accepta iuriā taceas. Quisquis aspiciat quia contumelias accipis et taces. nō putat quia paciētia exhibes s̄ crimē agnoscis. Sed unde vox ista in corde n̄ro contra paciētia nascit̄. nō q̄ in imis cogitationem firim⁹ et dū in terra gloriā quēim⁹. placē ei q̄ nos de celo aspiciat nō curam⁹. **A**cepta ergo contumelia meditem⁹ in ope vocē dei. Ego nō quero gloriā meam. est q̄ querat et iudicet. Hoc autē qd̄ de dom̄io scriptū ē abscondit se intelligi et aliē potest. Multa q̄ppe iudeis p̄dicauerat s̄ p̄dicationis ei⁹ verba deridebant. Detiores q̄ ex p̄dicatione facti sūt q̄ vsq̄ ad iacēdos lapides puenerūt. Et qd̄

abscedendo se domin⁹ significat nisi q̄ eis ip̄a veritas abscondit̄. q̄ ei⁹ seq̄ v̄ba contēnunt. **E**ā q̄ppe quā non iueit hūilē veritas fugit mentē. Et q̄ multi sūt hodie q̄ iudeorū duritiā detestant̄ q̄ p̄dicationē dñi audire noluerūt et tñ q̄les illi arguūt fuisse ad fidē tales ip̄i sūt ad opationem. Preceptū dei audiūt. miracula agnoscūt. s̄ conūti a p̄uitatib⁹ suis rēnuūt. **E**cce vocat. et redire nolum⁹. ecce sustinet et eius paciām dissimulam⁹. Dū ergo tēp⁹ ē frēs p̄uitatē suam vnusq̄sq̄ deserat dei paciām p̄timeat. ne quē nūc trāquillū despicit iratū postmodū euadē neq̄ q̄ possit. Qui viuit et regnat.

Cpm mattheū

In illo tpe dixit ihs discipul⁹ suis. Simile est regnū celoz homini p̄familias q̄ erūt primo mane adducē oparios in vineā suā. Et reliq̄. Omelia b̄ti gregori pape de eadē l̄ione. habita ad pplm̄ in basilica etc.

In explanatione sua multa ad loquēdū sc̄i euāgelij lectio postulat. quā volo si possum sub breuitate p̄stringē ne vos et extesa p̄cessio. et plura expositio videant onerāē. Regnū celoz p̄familias simile d̄r. q̄ ad excolēdā vineā suā oparios cōducit. Quis vero p̄familias similitudinē rectius tenet q̄ cōditor n̄r q̄ regit q̄s addidit. et electos suos

sicut in hoc mūdo possidet. q̄si
subiectos dñs ī domo. **Q**ui ha
bet vineā vniuersam scilicet ec
clia; q̄ ab abel iusto vsq; ad vl
timū electū. q̄ in fine mūdi na
scitur? est. q̄t scōs p̄tulit quasi
tot palmītes misit. **H**ic igit pa
terfamilias ad excolendā vi
neā suā mane hora t̄cia sexta
et nona et vndecia oparios cō
ducit. qz a mūdi huiusmicio vs
q; in finē ad erudiendā plebē fi
deliū p̄dicatores cōgregaē nō
desistit. **M**ane etem mūdi fuit
ab adā vsq; ad noe. **H**ora t̄cia
a noe vsq; ad abrahā. **S**exta
q; ab abrahā vsq; ad moysen.
Nona at a moysē vsq; ad ad
uentū dñi. **V**ndecia vō ab adue
tu dñi vsq; in finē mūdi. **I**n q̄
p̄dicatores scī aplī missi sunt
q̄ mercedē plenā et tarde veniē
tes acceperūt. **A**d erudiendā gō
dñs plebē suā q̄si ad colendā
vineā suā nullo tpe destitit opa
rios mittere ī vineā suā qz a p̄
us p̄ p̄riarchas a postmodū p̄
legis doctores et per p̄p̄bas:
ad extremū vō p̄ ap̄los dum
plebis sue mores excoluit qua
si p̄ oparios ī vinee cultura la
borauit: q̄uis in q̄libet modu
lo vel mēsurā q̄sq; cū fide recta
bone actionis extitit. hui? vi
nee opari? fuit. **O**patoz ergo
māe hora t̄cia sexta et nona
antiqu? ille a ebraycis p̄p̄lus
designat qui in electis suis ab

ip̄o mūdi exordio dū recta fi
de deū studuit colē q̄si nō desti
tit ī vinee cultura laboraē. **A**d
vndecimā vō gētiles vñf. q̄bo
et d̄z. **Q**uid h̄ statis tota die oc
ciosi? **Q**ui em̄ trāfacto lōgo mū
di tpe p̄ vita sua laboraē neg
lexerāt: q̄si tota die ociosi stas
bāt. **S**ed p̄sate fr̄es q̄d inq̄siti
respōdeāt. **D**icit ei qz neō nos
cōduxit. **N**ull? q̄ppe ad eos p̄ri
archa. null? p̄p̄ba venerat. et
q̄d est dicē ad laborē neō nos
cōduxit: nisi qz vite nob̄ vias
nullus p̄dicauit. **Q**uid gō nos
a bono ope torpētes in excusa
tione n̄ra dicturi sum? qui pe
ne a matris vtero ad fidē veni
mus qui v̄ba vite ab ip̄is au
nabulis audiūm? qui ab vbe
rībo sancte ecclie potū p̄dicatio
nis sumpsim? cū lacte carnis.
Possūm? vō reas dē diuinitates
horaz etiā ad vnūquēq; homi
nē p̄ etatū momēta distinguē.
Mane q̄ppe it̄lect? n̄ri pueri
cia ē. hora at t̄cia adolecētia ī
telligi p̄t: qz q̄i sol in altū iam
p̄ficit dum calor etatis crescit.
Dexta vō iuuent? ē. q̄a velut
sol in centro figit dū ī ea pleni
tudo roboris solidat. **N**ona at
senect? itelligit ī q̄ sol velut ab
alto arce dñdit: qz ea etas a ca
loē iuuetutis deficit. xi vō hoā
ē etas ea q̄ decrepita l̄ veterana
d̄z. **V**n̄ et greci valde scīozes n̄
gerōtas h̄ p̄sbiteros appellāt:

30. 32

separat. q̄ se b̄ in superbie cor-
mibus exaltāt. **R**egnū celoz p-
cipē neq̄unt: q̄ hic a in celesti fi-
de positi toto desideio terrā que-
rūt. **E**t multos tales frēs km̄i i-
tra scām eccliam cernitis: h̄ eos
nec imitari nec despare debetis.
Quid em̄ sit hodie aspiciū? h̄
quid cras futur? sit vnusquisq̄
nescim? **P**lerūq̄ et q̄ post nos
veniē cernit p̄ agilitatē nos boi-
opis añcedit: a vix eū cras seq̄-
mur quē hodie p̄ire videbam?
Certe cū stephan? p̄ fide lapi-
dare. saulus lapidantiū vesti-
mēta seruabat. **Q**uā ergo ma-
iō ipse lapidabat. q̄ ad lapi-
dādū ōnes exsertos eddidit. **E**t
tū eundē ipse in scā ecclia labo-
bus antecessit: quē p̄sequendo
martirē fecit. **D**uo ergo sūt que
sollicite pensae debem? **Q**uia ei
multi vocati: sed pauci electi sūt.
Primū ē vt de se q̄sq̄ minime
p̄sumat. qz et si iam ad fidē vo-
catus est. vtz p̄bēm regno dig-
nus sit nescit. **S**cdm̄ vero est vt
vnusquisq̄ p̄xim quē fortasse
iacē in vicis aspiciat. despare n̄
audeat: qz dīne pietatis et mīe
diuicias ignorat. **Ex^m** **N**e fra-
tres km̄i q̄ nup̄ atigit refero vt
si vos eē peccatores ex corde cō-
spiciatis. oīpotentis dei mīam a-
plius ametis. **P**resenti anno in
monasterio meo quod iuxta be-
atorū martirū iohannis a pau-
li ecclesiam situm est. **F**rater q̄

dam ad cōuersionem venit: de-
uote susceptus est sed ipse deuo-
tius conuersatus. **H**unc ad mo-
nasterium frater suus carnalis
corpore nō corde secutus ē. **N**ā
valde conuersionis vitam dete-
stans et habitum: in monaste-
rio vt hospes habitabat. **E**t mo-
nachorū vitam moribus fugi-
ens recedere a monasterij habi-
tatione non poterat. qz vel qd
ageret vel vnde viueret non ha-
bebat. **E**rat ei? prauitas cūctis
onerosa. sed hunc ōm̄s eq̄mimi-
ter pro fratris eius amore tole-
rabant. **N**am superbus et lu-
bricus si que post hoc seculum
sequeret vita nesciebat. **I**ride-
bat vero si quis illi hanc p̄dica-
re voluisset. **I**taq̄ cū habitu se-
culari viuebat i monasteio ver-
bis leuis. nutibus instabil. men-
te tumidus. veste cōpositus. acti-
one dissipatus. **M**ense autem
iulio nuper elapso. hui? quam
nostis pestilētie clade percussus ē.
Qui ad extremū veniēs. vrgeri
cepit vt aīam redderet. **E**t vlti-
ma iam corpis pte premortua
vital̄ v̄tus i solo pecto ē a lingua
remāserat. **F**rēs autē q̄ aderant
ei? exitū inquātū deo largiente
poterāt orōe tuebāt. **A**t ille sub-
ito draconē ad deuorandū se re-
mire cōspiciēs magnis cepit vo-
cibz clamare dicens. **E**cce draco
mi ad deuorandū datus sū. h̄ p̄
vram p̄ntiā me deuorae nō p̄t

Quid michi morā facitis : da
te locū vt ei me deuorāre liceat
Cūq; hūc fratres vt signū fi-
bi crucis impmēt admonerēt
respondebat v̄tute qua poteāt
dicēs **Dolo** me signāre s; nō pos-
sū qz a dracone p̄mor **Spume**
oris ei? faciē meā liniūt. **Gut-**
tur meū: eius ore suffocat **Ecce**
ab eo mea brachia cōpmunt. q̄a
et iā caput meū in ore suo
absorbuit. **Cūq;** h; ille pallēs
et tremens et moriēs dicēt. ce-
perūt frēs orōib; rebemētū?
miste et opp̄ssum draconis p̄-
sentia suis p̄cib; adiuuāre **Qui**
repente liberatus magnis ce-
pit vocib; clamaē dicēs. **Deo**
gracias **Ecce** discessit ecce exiit
ante orōnes v̄ras fugit draco
qui me accepit **Mox** at serui-
turū se deo. et esse monachū de-
uout atq; a tēpore illo vsq; nūc
febrib; p̄mis. doloib; fatigat
Morti quidē subtractus est. s;
adhuc pleni? vite restitutus n̄
est. quia em̄ longis diuturnis
iniquitatib; p̄ssus est. lōgo lā-
guore fatigat **Et** durū cor ig-
nis purgationis durius cōcre-
mat. qz dispensatione diuina
agitur vt plixiora vicia egri-
tudo plixior exurat. **Quis** illū
vinq; ad ouersionē seruari cre-
deret? quis tantā dei misericordi-
am cōsiderāre sufficiat? **Ecce** iu-
uenis p̄u? draconē vidit i mor-
te. qui seruauit in vita. nec vi-

dit vt vitā fūdītus p̄dēt. s; vt
qui ante seruierat in vita sciēt.
sciendo resisteret ip̄mq; resistē-
do suparet **Etem** eū a quo p̄?
nō videns tenebat. vidit po-
stea ne teneret **Que** ergo ling-
ua narraē viscera diuine misē-
ricordie sufficiat? quis spiritus
ante tante pietatis diuicias n̄
obstupescat? **Has** diuine pie-
tatis diuicias cōsiderauit psal-
mista cū dicēt **Adiutor** meus
tibi psallā qz tu deus susceptoz
meus es: deus meus misericor-
dia mea. **Ecce** perpendens in
quib; laborib; hūana sit vita
cōstituta deū appellauit adiuto-
rem: et qz a tribulatione p̄nti i
requiē eternā nos suscipit ap-
pellauit etiā susceptozem **Sed**
cōsideratis q; mala nostra aspi-
cit et portat culpas nostras to-
lerat et tam̄ nos p̄ penitētiam
ad p̄mia cōseruat: noluit deū
misericor̄ de dicē. sed hunc ip̄-
sam misericordiam vocauit di-
cens **Deus** meus misericordia
mea **Reuocem?** ergo ante ocu-
los culpas quas fecim? **Pese-**
m? ex q̄nta dei benignitate to-
leram? cōsiderem? que sūt pie-
tatis ei? viscera: vt nō solū cul-
pas indulgeat s; celeste regnū
penitentib; etiā p̄ culpas pro-
mittat **Atq;** ex oib; medullis
cordis dicam? singuli: **Dicā?**
oēs **Deus** meus mīa mea **Qui**
in trinitate **Secūm** lucā

Anno quīto decimo ip̄i
tiberij cesaris p̄curante
pontio pilato iudeā: te
trarcha autem galilee herode
philippo aut̄ ei? fr̄e tetrarcha
ituree et tracomitidis regiōis et
lisania abiline tetrarcha sub
p̄cipibz sacerdotū anna et cay
pha f̄c̄m est v̄bū dñi sup iohā
nē zacharie filiū in deserto Et ve
nit ī ōnē regiōē iordamis p̄di
cans baptis̄mū p̄nīe ī remissio
nē p̄ccōz Et reliq̄. **O**melia b̄ti
gregorij pape de eadē l̄c̄ione b̄ti
ta ad pplm ī basilica b̄ti clemen
tis martiris

Redēptois p̄curator q̄ tē
p̄e v̄bū p̄dicacōis iē
perit descripto romane
reipublice p̄cipite et iudee regi
bz designat. cū d̄z Anno quīto
decio ip̄i tiberij cesaris. p̄curā
te pontio pylato iudeā. tetrar
cha aut̄ galilee herode. philip
po aut̄ fr̄e ei? tetrarcha ituree et
tracomitidis regionis et lisania
abiline tetrarcha sub p̄cipibz
sacerdotū āna et caypha f̄c̄m ē
v̄bū dei sup iohānē zacharie filiū
ī deserto Quia ei illū p̄dicāē v̄i
ebat q̄ et ex iudea q̄sdā et mul
tos ex gentibz redēptur? erat p̄
reges gētiū et p̄cipes iudeoz
p̄dicacōis ei? t̄p̄a designat Qz
autē gentilitas colligēda erat:
et iudea p̄ culpā p̄fidie disp̄gen
dā. ip̄a q̄z descriptō terrem p̄i
cipatus ōndit. qm̄ et ī romana

re publica vnus p̄fuisse descri
bit et ī iudee regno p̄ quartam
p̄tem plurimū p̄cipabant. **D**o
ce etenim nostri redemptois d̄z
Om̄e ei regnū ī semetip̄m diui
sū desolabit. **L**iquet ergo q̄ ad
finē regni iudea p̄uenerat: que
tot regibus diuisa subiacebat.
Ap̄te quoq̄ non solum quibz
regibz sed sub quibus etiā sacer
dotibus actum sit demonstrat.
vt quia illū iohānes baptista
predicaret qui fil̄ rex et sacerdos
existeret. **L**ucas euangelista pre
dicationis ei? t̄p̄a p̄ regnū et sa
cerdotiū designauit. **E**t venit in
ōnē regiōē iordamis p̄dicās
baptis̄mū p̄nīe ī remissionē pec
catorz **C**unctis legentibz liquet
qz ioh̄es baptis̄mū p̄nīe nō so
lū p̄dicauit v̄rū etiam q̄busdā
dedit h̄ tñ baptis̄mū suū ī remis
sionē p̄ccōz dāē nō potuit **R**e
missio em̄ peccatorz in solo nob̄
baptismate x̄pi tribuitur **N**o
tandū igit qd̄ dicitur. predicās
baptis̄mū p̄nīe ī remissionē p̄ccō
rū: qm̄ baptis̄mū qd̄ p̄ccā solue
ret. qz dāē n̄ poteat p̄dicabat:
vt sicut incarnatū v̄bū p̄ris p̄cur
rebat v̄bo p̄dicacōis: ita baptis
mū p̄nīe q̄ p̄ccā soluitur p̄cur
reret suo baptismate. q̄ p̄ccā sol
ui nō possunt. et qz eius sermo
p̄currebat presentiam redēpto
ris ip̄m q̄z ei? baptisma p̄cedē
do fieret v̄mbra v̄itatis. **S**e q̄f
Sicut scriptū est ī libro s̄monū

ysaie pph̃e. **V**ox clamantis in deserto. pate viā dñi. rectas facite semitas eius. **I**dē vō ioh̃es baptista requisitus q̃s esset respondit. **E**go vox clamantis in deserto: parate viam dñi. **Q**ui fuit ante mor dictū ē ideo vox a pph̃a vōtus est. qz ṽbū p̃ibat. **Q**uid aut̃ clamaēt ap̃e cū subdit. **P**arate viā dñi. rectas facite semitas dei nostri. **O**is qui fidē rectā et bona opa p̃dicat: qd̃ aliud q̃ veniēti dño ad corda fidelīū audentiū viā parat: vt h̃ vis gratie penetret et lūmē veritatis illustret. vt rectas deo semitas faciat: dū mūdas in aīo cogitātiōes p̃ h̃monē bone p̃dicatiōis format. **O**m̃is vallis implebit: et oīs mōs et collis hūiliabit. **Q**uid hoc loco valliū nomīe nisi hūiles: quid montiū et colliū. nisi sup̃bi homines designāt. **I**n aduētū igitur redēptoris valles implete mōtes vō et colles hūiliati sūt. **Q**uia iux̃ ei? vocē oīs qui se exaltat hūiliabit. **V**allis etem̃ impleta crescit. mōs aut̃ et collis hūiliatus decrescit. **Q**uia nimirū in fide mediatoris dei et hominū. hoīs ibū xp̃i. et gentilitas plenitudinē gratie ibū xp̃i accepit. et iudea p̃ errorem p̃fide hoc unde tumebat p̃didit. **O**m̃is em̃ vallis implebit: q̃a corda hūiliū p̃ sacre doct̃rie eloquia ṽtutū gratia implebunt.

iux̃ illud quod scriptū est. qui emittit fontes in cōuallibz. **E**t rursū scriptū est. **E**t valles habundabūt frumēto. **A**mōtibz nāq; aqua dilabit: qz sup̃bas mētes veritatis doctrina descit. **S**ed fōtes in cōuallibz surgūt qz mentes hūiliū ṽbū p̃dicatiōis accipiunt. **I**am conualles frumēto habūdare cōspiciunt: qz eorū ora pabulo veritatis impleta sūt. q̃ mites ac simplices huic mūdo despicabiles esse videbant. **I**p̃m vō ioh̃añnē baptistā qz mira sanctitate p̃ditū p̃plus viderat illū hunc esse singulair̃ celsū ac solidum montē credebatur. de quo scriptū est. **I**n nouissimis diebus erit mōs dom̃ dñi p̃paratus in vertice mōtiū. **N**ā hūc eē xp̃m putabāt sicut p̃ euāgelīū d̃r. **E**stimate aut̃ ip̃lo et cogitātibz oībz in cordibus suis de ioh̃e ne forte ip̃e ess̃ xp̃c quē et req̃rebāt dicētes. nūquid xp̃c es tu. **S**ed idē ioh̃es n̄ apud se vallē ess̃ repletus gr̃a spūs nō fuiss̃ qui vt h̃ qd̃ erat ostēdēt dixit. **V**eniet fortior me p̃ me. cui? nō sū dign? solūē corrigiā calciamti ei? **E**t rursus ait. qui h̃z sponsam sponsus est. **A**micus autē sponsi qui stat et audit eū gaudio gaudet p̃pter vocē sp̃s si. **H**oc autem gaudiū meum impletū est. **I**llū oportet crescē me autē minui. **E**cce cum pro

32

mira opacone virtutū talis esset
xp̄us crederet: eē non solū chri-
stū nō se esse rēdit s; ei? etiā cor-
rigiā calciamentū solue id ē icar-
nacōis ei? mīsteriū pscrutai nō
se dignū eē p̄hibuit. **Ei?** eē spon-
sam eccliam credebant. q̄ hunc
xp̄m eē estīabant. **Sed** ait qui
habet sp̄sā sp̄sū ē q̄si dice-
ret. **Ego** nō sp̄sū s; amic? sp̄s
fi sū. **Nec** prop̄t vocē suam s; et
prop̄t vocē sp̄sū se gaudē p̄bi-
buit. **Quia** n̄ ideo letabaf ī cor-
de qm̄ a pplis audiebat hūilit
loquens: s; qz ip̄e veritatis vocē
audiebat intus ut loqueret fo-
ris. **Qd** bñ gaudiū impletū di-
cit: qz q̄squis de sua vocē gau-
det plenū gaudiū nō habet. **A**
q̄ a subdit. **Illū** oportet crescē:
me aut̄ minui. **Qua** ī re queren-
dū est. ī q̄ creuit xp̄us: ī quo
minutus ē iohānes: n̄ q̄ pplūs
iohānis abstinentiā vidēs. remo-
tū hūc ab hoīb; eē cōspiciēs. eē
xp̄m putabat: christū aut̄ cum
publicāis cōmedētē. īt peccato-
res ambulātem intūēs eū non
xp̄m s; pphā eē credebat. **Sz**
dū p̄ accessum t̄pis a xp̄us qui
prophā esse putabatur xp̄us ē
agnitus: et iohēs q̄ xp̄s eē pu-
tabatur prophā esse innotuit: ī-
pletū est qd̄ de xp̄o su? p̄cursor
p̄dixit. **Illū** oportet crescē. me
aut̄ minui. **In** estīacōne q̄ppe
populi et xp̄us creuit. qz agni-
tus ē qd̄ erat: a iohānes decre-

uit qz cessavit dici qd̄ non erat.
Igitur qm̄ et idem iohānes iō
ī sanctitate p̄stitit quia ī cor-
dis hūilitate p̄duāuit. a multi
idcirco ceciderūt qz apud semet
ip̄os clara cogitacōne tumue-
rūt dicaf rōē. **Ois** vallis īplebi-
tur a oīs mōs a collis hūiliabi-
tur: qz hūiles gr̄e donū accipi-
unt. qd̄ a se corda supbiētium
repellūt. **Sequitur** **Et** erūt p̄ua ī
directa: a aspa ī vias planas.
Pua directa sūt: cū maloz cor-
da p̄ iustitiā distorta ad iusti-
tie regulā diriguntur. **Et** aspa ī
vias planas īmutātur cū īm-
tes atq; iracunde mentes per ī-
fusionem superne gratie ad leni-
tatem mansuetudinis redeunt.
Qm̄ enim verbum veritatis ab
iracunda mente non recipitur.
quasi aspitas itineris gressum
pergentis repellit. **Sed** cū mēs
iracūda p̄ acceptā māsuetudis
gratiā correpōnis vel exhorta-
tiōnis verbū recipit: planā viā
p̄dicatoz inuenit. vbi p̄us p̄ as-
p̄itatē itineis p̄gē id ē p̄dicati-
ōnis gressum ponē nō valebat.
Requit **Et** videbit oīs caro sa-
lutē dei. **Quia** oīs caro accipit
oīs hō: salutare dei videlicet chri-
stum ī hac vita oīs homo vi-
dere non potuit. **Vbi** ergo ī hac
sententia propheta prophēcie
oculū nisi ad extremum iudici-
diē tetēdit. vbi cum apertis cē-
lis mīstrātib; āgel̄ confidentib;

apostolis in sede maiestatis sue
crist? appuerit. omis huc et ele
cti et reprobi videbunt. vt iusti
d munere retributionis sine fine
gaudeant. et iniusti in vlcoe sup
plicij in perpetuum gemant. **N**am qz
hoc ista sententia intedit qz i ex
tremo examinis ab omi carne vi
debis recte subiugis. Dicebat
at ad turbas qui eribant vt ba
ptizarent ab eo **G**emimina vis
paz qz ostendet vob fugere a ve
tura ira. **V**entura enim ira est ani
maduersio vltiois extreme qua
tunc fugere peccator non valet qui
nunc ad lamenta penitentiae non re
currit. **E**t notandum qz male so
boles malorum prout actiones imi
tantes gemimina vipaz vocant
qz p hoc qz bonis invidet eosqz
persequunt qz quibusdam mala re
tribuunt qz lesiones prout exqui
runt. qm in hijs oibz prout suorum
carnalium vias sequunt quasi ve
nenati filij de venenatis parenti
bus nati sunt. sed quia iam peccau
im? qz vsu male consuetudinis in
uoluti sum? dicat qd facie du
sit nob vt fugere a vettura ira va
leam? **R**equirit **F**acite ergo fru
ctus dignos penitentiae. **I**n quibus
vobis notandum est qz amice? sps
si non solum fructus penitentiae sed
dignos fructus penitentiae ad
monet esse faciendos. **A**liud na
qz est fructum facere: aliud fructum
dignum penitentiae facere. **V**t enim fm
dignos penitentiae fructus loq

mur. sciendum est qz quisquis il
licita nulla dimisit huic iure co
cedit vt licitis vtat sicqz pieta
tis opa faciat vt tñ si voluerit
ea que mundi sunt non relinquat
At si quis in fornicationis cul
pa. vel fortasse qd est gñi? in a
dulterio lapsus ē. tanto a se li
cita debet abscindere qnto se me
minit illicita petrasse. **N**eqz ei
par fructus esse boni opis dz
eius qui min? . et eius qui apli
us deliquit. **A**ut ei? q in quibus
dam facinoribus occidit et ei? qui
in multis ē lapsus. **P**er h gº qd
dicis facite fruct? dignos pe
nitentiae vniuersumqz conscientia
conuenit. vt tanto maiora que
rat bonorum operum lucra p peni
tentia: qnto gñiora sibi intulit
dāpna p culpā. **S**ed iudei de ge
neris nobilitate gloriātes. id
circo se agnosce peccatores no
lebāt quia de abrahe stirpe de
scenderāt. **Q**uibus recte dicis. **E**t
ne ceperitis dicere patrem habere
m? abraham. **D**ico enim vobis
qz potēs est deus de lapidibus
istis suscitare filios abrahe. **Q**u
id enim lapides nisi corda gen
tilium fuerunt. ad intellectum dei
omnipotentis insensibilia. si
cut etiā quibusdam dicis ex iu
deis. **A**uferā cor lapideum de
carne vestra. **N**ec immerito la
pidum nomine gentes significate
sunt que lapides coluerunt. **V**nde
scriptum est. similes illis fiant

q̄ faciūt ea: et omnes q̄ cōfidūt
in eis. **D**e q̄b̄o nimiz lapidib?
filij abrahe suscitati sūt. qz dū
dura corda gētiliū i abrahe se-
mine id ē i xp̄o crediderūt. eius
filij facti sunt. cuius semini sūt
vniū. **U**n̄ et eis dē gentib? p egre-
gium p̄dicatozē dicis. **S**i autē
vos xp̄i g° abrahe semen estis.
Si g° nos p fidē xp̄i. abrahe
iā semen existim? iudei p̄ p̄fi-
diam abrahe filij eē desierunt.
Quia vero i illa die tremēdi ex-
amis pntes bōi malis filijs p
desse nō pnt. testat̄ p̄pheta q̄
ait. **N**oe daniel et iob si fuerint
in medio ei? vniū ego dicit dñs
qz filiū et filiā nō liberabūt. sed
ipsi iustitia sua liberabūt aīas
suas. **E**t rursus qz boni filij in-
cibil malis pntib? p̄sint. s̄ ad ē
atū potius maloz pntū p̄ficiat
boītas filioz. ipsa p̄ se veritas iu-
deis nō credētib? dicit. **S**i ego i
beelzebubicio demonia: filij ve-
stri i quo eiciūt? **I**deo ipsi iudi-
ces vestri erūt. **S**equitur. **I**ā em̄ se-
curis ad radicē arboris posita
est. **O**is ei arbor nō faciens frus-
ctū bonū excidetur et i ignē mit-
tetur. **A**rbor huius mūdi ē vni-
uersū gen? hūanum. securis ve-
ro ē sc̄ redēptor noster. q̄ velut
ex māubrio ex hūanitate tene-
tur. sed ferro incidit ex dīmīta-
te. **Q**ue videlicet securis iam ad
radicē arboris posita est: qz
et si p̄ patientiā expectat videt̄

tamen quid factura sit. **O**mnis
em̄ arbor non faciens fructum
bonum excidetur et in ignē mit-
tetur. qz vnusquisqz p̄sūs pas-
tam cicus gebēne dcremacōnē
iueit q̄ b̄ fecim̄ boni opis facere
cōtēnit. **E**t notādum qz securim
nō iuxta ramos posita. s̄ ad ra-
dicē dicit. **C**ū em̄ malozum filij
tollūtur. quid aliud q̄ rami in-
fructuose arboris abscidūt. **C**ū
vero tota p̄gemes fil̄ cum pnte
tollitur. infructuosa arbor a ra-
dicē abscisa est: ne iā remaneat
vñ p̄ua itez solioles succrescat.
In q̄b? iohānis baptiste v̄bis
distat. qz audiētū corda turba-
ta sūt. cū p̄tin? īfertur. **E**t iterro-
gabāt eū turbe dicētes. **Q**uid er-
go faciem? **P**ercusse ei t̄roze fu-
erāt: que consilium querebant.
Sequitur em̄. **R**ndens autē dice-
bat illis. **Q**ui hēt duas tūicas
det nō habenti et q̄ habet escas
filiter faciat. **P**er hoc qz tunica
pl? ē necessariā vsui n̄ro q̄ palli-
um. ad fructū digne p̄nie perti-
net. vt non solū extēiora queq;
et min? nccāria s̄v alde ipā nob̄
necessaria diuidē cū p̄ris debeat̄
m? .s. vel escam q̄ carnalit̄ vni-
m? l̄ tūicā q̄ vestim̄. quia ei i le-
ge scriptū ē. diliges p̄rim tuū
sicut teip̄m. min? p̄rim amare
quicūq; q̄ nō cū eo i nccitate illi?
etiā ea q̄ sibi sūt necessaria par-
titur. **I**dcirco ergo i diuidendis
cū p̄rimo duabo tunicis datur

p̄ceptū: qz hoc de vna dici nō
potuit: q̄a si vna diuidit̄ neō
restitur: in dimidia q̄ppe tūm-
ta et nudus remanet qui acci-
pit ⁊ nudus qui dedit. **I**n hoc
ā t̄ sciēdū est q̄ntū mīe opa va-
leāt: cū ad fructus dignos pei-
tētie ipsa p̄ ceteris p̄cipiūf. **H**ic
em̄ p̄ semetipsū veritas d̄t. **D**a-
te elemosinā: ⁊ ecce oīa mūda
sūt vob̄. **H**inc rursus ait **D**ate
et dabis vob̄. **H**inc scriptū est
Ignē ardētē ex t̄guit aqua:
⁊ elemosina cōsistit peccatis. **H**ic
iterū d̄r. **C**ōclūde elemosinā in
sinu paup̄is: et hec p̄ te exor-
rabit. **H**inc bonus p̄r innocentē
admonet filiū dicēs. **S**i multū
tibi fuerit habūd anter tribue:
si exiguū fuerit: etiā exiguū li-
ben̄ stude impti. **U**t aut̄ q̄nta
est v̄tus in cōtinētia et suscep-
tione indigentū ostendēt redē-
ptor n̄r dixit. **Q**ui recipit pro-
phetā in noīe p̄ph̄e: mercedē
p̄ph̄e accipiet. **I**n quib̄ v̄bis
notandū est q̄ nō ait mercedē
de p̄ph̄a vel mercedē de iusto s̄
mercedē p̄ph̄e ⁊ mercedē iusti
accipiet. **A**liud em̄ est merces d̄
p̄ph̄a. aliud m̄ces p̄phete.
atq; aliud m̄ces d̄ iusto ⁊ aliud
merces iusti. **Q**uid est dicē mer-
cedē p̄ph̄e accipiet n̄ qz is qui
prophetā sua largitate susten-
tat q̄uis ipse p̄phetiā nō ha-
beat apud oīp̄otentē d̄m pro-
phete tam̄ p̄mia habebit. **I**ste

em̄ fortasse iustus est. et q̄nto
in hoc mūdo nichil possidet: tā-
to loquēdi p̄ iusticia fiduciam
maiorē habet. **H**ūc dū ille su-
stentat q̄ in hoc mūdo aliquid
possidet ⁊ fortasse pro iusticia
adhuc loqui lib̄ nō p̄sumit iu-
sticie illius libertatē sibi p̄tici-
pem facit. vt cū eo parit iusti-
cie p̄mia recipiat. quē susten-
tādo adiūnit. q̄ten? eādē iusti-
ciā lib̄ loqui potuiss̄. **I**lle spū
prophete plen? ē: s̄ tamē cor-
poreo eget alimēto. **E**t si corp? nō
reficit. certū est q̄ vox ipsa
subtrahat. **Q**uia igit̄ alimētū
prophete pro eo q̄ p̄ph̄a est
tribuit: prophete illius vires
ad loquēdū dedit. **C**ū p̄ph̄a gō
mercedē prophete accipiet: q̄
et si spū prophete plen? non
fuit. hoc tam̄ ante d̄i oculos ex-
hibuit q̄ adiūnit. **H**inc est qd̄
d̄ peregrinātib̄ fratrib̄ gayo
dicitur p̄ iohannē. **P**ro nomie
em̄ cristi p̄fecti sūt nichil ac-
cipientes a gētib̄. nos ergo
debemus accipere eiusmodi vt
coopatores sim? veritatis. **C**ū
em̄ spiritualia dona habenti-
bus tēporalia subsidia tribuit
in ip̄is dom̄is spūalib̄ coopar-
tor existit. **N**ā cū pauci sunt q̄
spūalia dona p̄cipiunt et mul-
ti qui rebus tēporalib̄ habū-
dāt p̄ h̄ se diuites v̄tutib̄ pau-
p̄m miserūt. quo eis dē paup̄ib̄
de suis diuitijs solaciantur. **D**n̄

cum p̄ p̄saie vocē domin⁹ dereli-
cte gentilitati id ē scē ecclie spūa-
liū v̄tutū merita tāq̄ deserta ar-
busta p̄mittēt. vlmū q̄z parit̄
p̄misit dicēs **P**onā desertum in
stagnū aque: et terrā inuiā in ri-
uos aquarū **D**abo in solitudinē
cedrū: et spinā. mirtū et lignum
oliue **P**onā i desertū lignū abi-
etē et vlmū et buxū fil: vt vide-
ant et sciant et recogitent et itel-
ligant parit̄ **D**esertum q̄ppe do-
min⁹ in stagna aque et terrā in-
uiā in riuos aquarū posuit. qz
gētilitati que prius per aridita-
tem mentis nullos bonorū ope-
rū fructus ferebat fluēta scē pre-
dicationis dedit. et ipsa ad quā
p̄us p̄ asperitate sue siccitatis
via p̄dicatozib⁹ non patebat.
doctrīne postmodū riuos ema-
nauit **C**ui adhuc ex munē m̄g-
no p̄mittit̄ **D**abo in solitudinē
cedrū et spinā **C**edrū q̄ppe quia
magni odoris ē atqz iputribil-
nature. iuē accipim⁹ i p̄missione
De spina vero cū peccatū hoī di-
ctum sit. cura tua spinas et tri-
bulos germiabit tibi qd̄ mixti
scē ecclie illd̄ p̄mittit̄ qd̄ peccā-
ti hoī p̄ pena multiplicat̄. **S**z
cedri noīe figficatur hī q̄ virtu-
tes et signa exhibent i sua ope-
racōne q̄ dicē cum aplō valent
Chrīsti bon⁹ odor sum⁹ deo. q̄
rū corda ita in amore etno soli-
data sūt vt ea iā terreī amoris
putredo nulla corrumptat **P**er

spinā vero sigficatē sunt doctrine
spūalis viri. qui dū de peccatis
et virtutib⁹ differūt. et mō eter-
na supplitia minātur. mō regni
celestis gaudia p̄mittūt. cor au-
diētū pūgūt. sicqz mētē dolore
p̄pūctiōis p̄forāt vt ab eorum
ocul⁹ q̄si qdā sanguis aīe lacime
decurrāt. **M**irt⁹ vero t̄p̄atiue v̄-
tutis est. ita vt dissoluta mēbra
tēp̄ado p̄stringat. **Q**uid igit p̄
mirtū n̄ hī signati sūt. q̄ affli-
ctiōib⁹ p̄riorū cōpatiūt̄ eorūqz
tribulacōne p̄ p̄passionē tēp̄āt
iux illud qd̄ scriptū ē **G**ras aut̄
deo. q̄ p̄solat nos i omī tribula-
cōe nostra. vt possim⁹ et ip̄i p̄so-
lai eos q̄ i oī p̄ssura sūt **Q**ui dū
afflictis p̄ris v̄bū vel opē p̄so-
lacōis ferūt eos paul dubio ad
statū rēitudis p̄stringūt ne imo-
deāta tribulacōe i despacōnem
soluāt̄ **Q**uos at p̄ oliuā n̄ mise-
ricordes accipimus. qz et grece
oleos mīa vocat̄ et q̄i oliue liqz
an̄ oīpotētis dī oclōs mīe fr̄cis
lucet **Q**uia adhuc in p̄missione
subiūgit̄. ponā i desertū abietē:
vlmū et buxū fil. qd̄ p̄ abietem
q̄ valde crescēdo ad aēis alta su-
stollitur n̄ hī designati sūt. qui
itra scām eccliam adhuc i t̄reis
corpib⁹ positi. iam celestia con-
templantur: et q̄uis nascendo
in terra exeūt contēplando tū
iam iuxta ethera mentis v̄ticem
tollunt. **E**t quid p̄ vlmum nisi
seculariū mentes expresse sunt

que dū terrenis adhuc curis
inferniūt. nullū v̄tutū spūaliū
fructū fecerūt. **S**ed et si fructū
ppriū vlm? nō habet portāe
tū vitē cū fructu solet: qz et se
culaēs viri intra scām ecclīam
q̄uis spūaliū v̄tutū dona non
habeāt dū tam scōs viros do
mis spūalibz plenos sua largi
tate sustētāt qd aliud q̄ vitē
cū botris portāt. **L**uxus autē
q̄s alios significat q̄ in altū nō
p̄ficit a q̄uis fructū nōbz viri
ditatē tū bz n̄ eos q̄ intra san
ctā ecclīam adhuc ex etatis in
firmitate bō opa ferre non va
lent: h̄ tū p̄ntū fideliū creduli
tatē seq̄ntes fidē p̄petue v̄dica
tis tenēt. **P**ost que oīa apte sō
iūgīf. **U**t videāt et sciāt et reco
gitēt et itelligāt p̄it. **A**d h̄ em̄
cedr? in ecclīa pomē vt quisq̄s
a p̄rio odorē v̄tutū trahit. ip
se q̄z ab interne vite delectatione
nō torpeat. sed ad celestīū do
noz desideria ignescat. **A**d hoc
spina pomē vt qui p̄dicāōnis
ei? v̄bo spūctus fuerit. ip̄e q̄z
exemplo illius discat corda se
q̄ntiū p̄dicationis v̄bo spūgē.
Ad hoc mirtus pomē vt q̄ i ar
doē tribulationis ab ore l̄ ope
p̄rimi spaciētis t̄pamentū cō
solationis accepit. ip̄e etiā di
scat quēadmodū afflictis p̄ri
mis sue cōsolationis t̄pamētū
p̄ferat. **A**d hoc olua pomē vt
qui mīe opa cognoscit. discat

quēadmodū debeat indigenti
proximo et ip̄se misereri. **A**d h̄
abies pomē. vt quisquis vī cō
tēplationis ei? agnouerit: ip̄e
q̄z ad cōtēplanda eterna p̄mia
succendat. **A**d hoc vlmus pomi
tur. vt quisquis intuet eū qui
habere fructū v̄tutū spūaliū n̄
valet: h̄ tamē eos qui spūalibz
domis pleni sūt sustētāt ip̄e q̄z
scōz vitī quanta valet largi
tate inferuiat a celestīū botros
donoz quos gignēdo nō valz
sustentando ferat. **A**d hoc bur
us pomē: vt qui habē multos
adhuc in infirmitate positos
vere fidei viriditatē considerat
etiā esse ip̄se infidelis erubescat.
Vene ergo descriptis p̄us ar
boribz subdis. **U**t videant et sci
ant et recogitent a intelligant.
Ubi et apte subiungitur parit̄
quia cum intra sanctam ecclesi
am diuersi hominum moēs di
uersi sunt ordines necesse ē vt
omnes simul discant. dum in
ea spirituales viri diuersē qua
litis et etatis et ordīs ad imi
tandum simul videntur. **S**ed
ecce dum nos monstrāe vlmū
querimus. per multa arbusta
longius euagati sumus. **A**d h̄
itaqz p̄pt qd p̄p̄be testimoniū
p̄tulim? reūtam? **Q**ui r̄cipit p̄
p̄ham i noīe prop̄be. mercedē
p̄p̄be accipiet. **Q**z a si fructū
vlm? nō habet vitē tam cū fru
ctu portans hec ip̄a sua efficit

que bñ sustentat aliēa **Q**uia v-
ro ad magna nos opa ioban-
nes admonet dicēs. facite fru-
ctus dignos pñie. et rursus. q̄
habet duas tūcas det n̄ haben-
ti. et q̄ habet escas filiter faciat.
iam patēter dat̄ intelligi qd̄ ē
qd̄ veritas dicit. **A** dieb⁹ aut̄ io-
bānis baptiste vsq; nūc regnū
celoz vim patif: et violenti ra-
piūt illud. **Q**ue supne v̄ba sen-
tentie nobis sūt magnope per-
scrutāda. **N**ā querēdum ē quō
vim p̄eti regnum celoz possit.
quis em̄ celoviolentiā irrogat?
Et rursus querēdum est. si pati
vim regnū celoz possit et violen-
ti diripiūt illud: cur eādem vim
a dieb⁹ iobānis baptiste et nō
etiā a n̄ ptulit. **S**ed cū lex dicat
si quis hec vel illa fecerit morte
moriatur cūctis legētib⁹ liquet
qz peccatores quosq; pena sue
seueritatis percussit. nō aut̄ per
penitētiā ad vitā p̄duxit. **Q**m̄
vero iobānes baptista redēpto-
ris gratiā precurrens penitētiā
predicat vt peccator q̄ ex culpa
est mortu⁹ per d̄fusionem viuat
p̄fecto a dieb⁹ iobānis bapti-
ste regnū celoz vim patif. **Q**uid
ē aut̄ regnū celoz: n̄ locus scōz
Solis ei iustis celestis patrie p̄-
mia debent̄ vt hūiles casti mi-
tes atq; misericordes ad gaudia
eterna pueniāt **C**ū vero q̄s vel
supbia tumid⁹ vel carnis faci-
noze pollut⁹. vel iracūdia accē-

sus vel crudelitate ipius p̄ cul-
pas ad pñiam redit et vitā et̄
nam p̄cipit: q̄i in locū pccōz in-
trat alienū **A** dieb⁹ ergo iobā-
nis baptiste regnū celoz vī pa-
titur et violenti rapiūt illud: qz q̄
pccōzib⁹ pñiam indixit. qd̄ ali-
ud q̄ regno celoz fieri violentiā
docuit. **R**ecogitem⁹ g⁹ fratres
kñi mala q̄ fecim⁹. et nosmetip-
sos assiduīs lamētis atteāmus
hēditatē iustoz quā n̄ tenuim⁹
p vitā rapiam⁹ p pñiam **V**ult
ei a nob̄ omps de⁹ talē violenti-
am p̄eti **N**ā regnū celoz rapi-
vult n̄is fletib⁹: qd̄ n̄is meri-
tis nō debetur **A**b spei ergo cer-
titudie nulla nos maloz n̄roz
q̄litas nulla quātitas frāgat. p̄-
stat magnā venie fiduciā latro
ille veneābil⁹. q̄ nō idē veneābil⁹
vñ latro. nā latro ex crudelita-
te. veneābil⁹ ex d̄fusionē. **C**ogi-
tate g⁹ rogo cogitate qm̄ sint ī
comprehensibilia in oīpotenti
deo mie viscera **I**atro iste cruen-
tis manibus abstractus a fau-
ce itineris. suspensus est in pa-
tibulo crucis **I**bi confessus est:
ibi sanatus: ibi audire meruit
Hodie meū eris in paradiso.
Quid est hoc? **Q**uis tantam bo-
nitatē dei dicere: quis estimare
sufficit. **D**e ipsa pena criminis
peruenit ad premia virtutis.
Idcirco autem omnipotens de-
us dilectos suos ī q̄busdā lap-
sibus cadē permisit. vt alijs in

culpa iacētibus si toto corde ad
eū cōsurgūt: spem venie redde
ret. et eis p lamēta penitētie vi
am pietatis aperiret **E**xerceā?
ergo nosmetipsos in lamentis
extiguam? fletibus et dignis pe
nitētie fructibus culpas quas fe
cimus **T**ya indulta ad indul
gentiā nob nō peāt: qz q mul
tos a suis iniquitatibus iā sana
tos aspicim? qd aliud q sup
ne mīe pign? tenem? ipso ad
iuuāte qui viuit et regnat etc

Sed in marcū

In illo tpe **M**aria magdalēa
et maria iacobi et salome eme
rūt aromata vt veniētes vnge
rēt ih̄m **E**t reliq **O**melia bti g
gorij pape de eadē locō habita
ad pplm i basilica scē marie

Actionibus vob multis
fratres kmī p dictatū
loqui cōsueui. s qz las
sescēte stomacho ea que dicta
uero legē ipse nō possū: quos
dā vēm minus libentē audien
tes intueor **U**nde nūc a memet
ipso exigē cōm morē volo. vt in
ter sacra missay solēpna lecti
onē scī euāgelij nō dictādo sed
colloquēdo edisserā. sicqz exci
piat vt loqmur qz colloquēdis
vox corda torpentia plus qz s
mo lectionis excitat. et qī qdā
manu sollicitudis vt euigilent
pullat. **E**t quidē ad hoc opus
me sufficē nō video. s tam vi
res quas ipericia denegat cari

tas submīstrat. scio nāq q p
pheta dixit **A**peri os tuū: et e
go adimplebo illud **B**onū g
opus nobis in volūtate fit. nā
ex diuino adiutorio erit i pfe
ctiōe **D**at loqndi ausū etiā res
surrectionis dīnce tanta solem
nitas. qz et indignū valde ē vt
eo die laudes debitas taceat li
gua carnis quo videlicet die ca
ro resurrexit auctōis **A**udistis
frēs kmī q scē muliēs q dñm
fuerāt secute. cū aromatibus ad
monumentū venerūt. et ei quē
viventē dilexerāt etiā mortuo
būamitatis studio obsequūtur
Sed res gesta aliqd in scā ec
clia signat gerēdū. **H**ic quippe
necesse ē vt audiamus q facta
sūt. qten? cogitem? etiā q nob
sūt ex eoz imitatiōe faciēda **E**t
nos gō in eū q mortu? ē credē
tes. si odorē v̄tutū refertū cū opi
mōe bonoz opin dñm qrim?
ad monumentū pfecto illi? cū a
romatibus venim? **I**lle at muli
eres āgelos vident q cū aroma
tibus v̄rūt qz videlicet ille m̄tes su
pnos ciues aspiciūt q cū v̄tutū
odoribus ad deū p scā desideria p
fici scūt **N**otādū vō nob ē qd
nā sit q i dext̄s sedē āgelus cer
mis **Q**uid nāqz p sinistrā n̄ vita
p̄ns: qd vō p dextrā. n̄ p̄etua
vita figf? **U**n scriptū ē **L**eva e?
sub capite meo: et dext̄ illi? am
plexabit me **Q**z igit redēptor
n̄ iā p̄ntis vite corruptionem

transierat. rōe angelus q̄ nūcia
re phēnē ei? vitā venerat in dex
tra sedebat. **Q**ui stola candida
coopertus apparuit: qz festiui
tatis nostre gaudia nūciavit.
Cādoz etenī vestis splendorē de
nūciat nre sollemn̄tatis. **N**ostre
dicam? an sue? **S**z vt fateam?
verius: et sue dicam? a nostre.
Illa q̄ppe redēptoris nri resur
rectio et nostra festiuitas fuit:
qz nos ad imōr̄litate reduxit a
angelozū festiuitas extitit. quia
nos reuocādo ad celestia eoz nu
merū impleuit. **I**n sua ergo ac no
stra festiuitate āgel? i albis re
stitus apparuit: qz dū nos p re
surrectiōem dñicā ad supna re
ducim? celestis patrie dāna re
pantur. **S**z quid venientes femi
nas affatur audiam? **N**olite
expauescē. **A**c si apte dicat **P**a
ueant illi q̄ non amāt aduentū
supnoz ciuiū. ptimeſcant illi q̄
carnalibz desiderijs p̄ſi ad eoz
societatem ptingē se posse despe
rāt. **V**os aut cur ptimeſcitis. q̄
vros dñes videtis. **V**n et ma
the? āgelū apparuisse describēs
ait. **E**rat asp̄cūs ei? sicut fulgur
et vestimēta ei? cādida sicut nix.
In fulguē enī terroz timoris ē:
in niue aut blādimētū cādozis.
Quia vero omps de? et terribil
ē pccōzibz a blād? iustis. rōe te
stis resurrectiōis ei? angel? a i
fulgoē vultus a i cādoē hītus
demonstrat vt de ipsa sua specie

terrere reprobos et mulceret
pios. **V**n rōe pplm̄ p desertā gōdi
entē colūna ignis i nocte: a co
lūba nub pibat i die. **I**n igne
etenī terroz ē: in nube aut visi
ōis lene blādimētū. **D**ies vero
vita iusti. et nox accipitur vita
peccatois. **V**n et dñs peccatoī
bus paul? dicit fūistis aliqñ te
nebre nūc aut lux i dño. **I**n die
aut p nubē colūna monstrata
ē: a i nocte p ignē: qz omps de
us a blād? iustis. et terribil ap
parebit iustis. **I**ustos i iudicio
venies p lenitatis māsuetudinē
demulcet. **I**llos vero per iustitie
distinctionem terret. **S**ed iam
quid angelus subiūgat audia
mus. **I**b̄m queritis nazarenum.
Ihesus latino eloquio salutaris
id ē saluator interpretatur. **A**t
vero multū tunc i b̄s dici pote
rāt. nō tñ substancialiter s̄ nū
cupatiue. **I**deo et locus subiūgi
tur vt de quo i b̄u dictū sit mai
festetur. **N**azarenum. **E**t cam p
tinus subdidit. **C**rucifixū. **A**t
qz addidit. **S**urrexit non est b̄.
Nō est hic dicitur p pñciā car
nis. qui tñ nusq̄ deest p presen
tiam maiestatis. **S**z ite dicite di
scipul ei? a petro. qz p̄cedet vos
i galileā. **Q**uerēdū nob ē cur no
minatis discipul petr? designa
tur ex noīe. **S**z si hūc āgel? noīa
tū n̄ exp̄mēt qz mgr̄m negaue
rat venē i discipulos n̄ audēt.
Vocatur ergo ex noīe ne despet

ex negatione. **Q**ua i re cōsiderā
dū nob̄ est cur oīpōtēs de? illū
quē cūcte ecclīe p̄ferre disposu'
erat. ac ille vocē p̄timeſcē a ſeip
ſū negaē p̄miſit. **Q**uōd nimirū ma
gne actū eſſe pietatis diſpenſa
cōe cognoscim? ut is q̄ futur?
eāt paſtor ecclīe i ſua culpa di
ſcēt q̄liter alijs miſereī debuiſſ
Pri? itaq; eū oſtēdit ſibi a tūc
p̄poſuit ceteris: ut ex ſua infir
mitate cognoscēt. q̄ miſericor
diter aliena infirma toleraret.
Vene at de redēptore nrō dz.
Precēdet vos in galileā: ibi eū
videbitis ſicut dixit vob̄. **G**alis
lea nāq; trāſmigrationis facta in
terp̄tat. **I**a q̄ppe redēptor nr̄ a
paſſione ad reſurrectionem: a
morte ad vitā. a pena ad glo
riā. a corruptiōe ad incorrup
tionē trāſmigraverat. **E**t pri?
p? reſurrectionē in galilea a di
ſcipul' videt: qz reſurrectōis ei?
gloriā poſt leti videbim? ſi mō
a vicijſ ad v̄tutū celsitudinem
trāſmigramus. **Q**ui g? in ſepul
chro nūciat in trāſmigratione
oſtēdit: qz is qui in mortifica
tione carnis agnoſcit i trāſmi
gratione mētis videt. **H**ec fra
tres karīſſimī p̄ tanta diei ſolē
pnitate de lōm̄is euāgelice ex
poſitione trāſcurrim? **S**ed libz
ut de hac eadē ſolēpnitate ali
q̄d ſubtili? loq̄mur. **D**ue etem
vitē erāt. q̄z vnā nouim? alte
rā nesciebam? **U**na q̄ppe mor

talis eſt. alia iūortal'. **U**na cor
ruptionis alia incorruptionis.
Una mortis alia reſurrectionis.
Sed venit mediator dei et ho
minū homo p̄p̄c ihs. ſuſcepit
vnā et oſtēdit alterā. vnā p̄tu
lit moriēdo alterā oſtēdit r̄ſur
gendo. **S**i igit nob̄ mortālē vi
tā ſcientibz reſurrectōz p̄mittēt
carnis et tam viſibilit' hāc non
exhiberet quis e? p̄miſſiōibz
credēt'. **F**actus itaq; homo app
uit i carne. mori dignus eſt ex
volūtate ſurrexit ex p̄tate. et o
ſtendit exemplo q̄d nob̄ p̄mi
ſit in p̄mio. **S**ed forteſſe aliq̄s
dicat. iure ille ſurrexit q̄ cū de?
eſſet teneri morte nō potuit. **A**d
inſtruendā ergo ignorantiam
noſtrā: ſue reſurrectōis ex^m no
bis ſufficē noluit. ſolus illo in
tpe mortu? eſt. a tñ ſol? nūme
ſurrexit. **N**ā ſcriptū eſt. **M**ulta
corpora ſanctorū q̄ dormierant
ſurrexerūt. **A**blata ſūt ergo om
nia argumēta p̄fidie. **N**e q̄s ei
dicat. ſperaē de ſe nō debet hō
q̄d in carne ſua exhibuit deus
homo: ecce cū deo hoīes ſurrex
iſſe agnoſcim? a quos puros
fuiſſe homīes nō dubitamus.
Si ergo membra redēptoris no
ſtri ſum? p̄ſumam? in nobis
q̄d geſtū oſtat in capite. **S**i nō
multū nos abicim? ſperare de
bemus in nobis nos membra
vltima. quod de membris eius
ſuperioribz audiuim? **E**cce vō

37

ad meōziā redit qđ crucifixo fi-
lio dei iudei insultātes dicebant.
Si rex isrl ē descēdat nūc de cru-
ce: et credim? ei. qui si tūc de cru-
ce descēderet nimis insultātibz ce-
dēs vītutē nobis sue patiētie nō
demonstrāet. **S**z expectauit pau-
lulū. toleāuit opprobria: irrisi-
ones sustinuit. seruauit pacien-
tiā. distulit admiracōnē. **E**t qđ de
cruce descendē noluit. de sepul-
cro surrexit. **P**lus igit fuit de se-
pulcro surgē. qđ de cruce descen-
dē. plus fuit mortē resurgendo
destruē: qđ vitā descēdēdo huare.
Sz cū hūc iudei ad insultacōnes
suas de cruce descendē minime
cernerent cū moriētē viderēt eū
se vicisse crediderūt: nom illius
se qđ extinxisse gauisi sūt. **S**ed
ecce de morte nomē ei? p mūdū
creuit: ex qua hūc ifidel turba
extinxisse se credidit et quē gau-
debat occisū. dolet mortuū. qz
hūc ad suā gloriā agnoscit per-
uenisse p penā. **Q**đ bene i libro
iudiciū sampsois illi? facta fig-
ficāt: qđ cū gasam ciuitatē philis-
tinorū fuissz ingressus. philistei
ingressum ei? ptin? cognoscen-
tes. ciuitatē repēte obsidiōib?
circūdederunt: custodes deputa-
uerunt et sampsonē fortissimū
se iā cōphēdisse gauisi sūt. **S**ed
quid sampson fecit agnouim?
Media nocte portas ciuitatis
abstulit. **Q**uē frēs kmi hoc in
facto quē nisi redēptorem nr̄m

ille sampson figt? quid gasa ci-
uitas nisi infernū designat: qđ
p philisteos nisi iudeorū pfidia
demonstrat. **Q**ui cū mortuū dñm
viderēt ei? qz corp? i sepulcro iā
positū custodes ilico deputaue-
rūt et eū qđ auctor vite clarue-
rat inferni claustris retentū qđ
sampsonē i gasa se cōphēdis-
se letati sūt. **S**ampson vero me-
dia nocte non solum exiit. sed
etiam portas tulit. **Q**uia videli-
cet redemptor noster ante lucē
resurgens. non solum liber de i-
ferno exiit. sed et ipsa etiam in-
ferni claustra destruxit. **P**ortas
tulit et montis verticem subiit:
quia resurgendo claustra infer-
ni abstulit. et ascendendo celo-
rum regna penetrauit. **H**anc
ergo resurrectionis eius gloriā
fratres carissimi qđ et prius de-
monstrabatur ex signo et post
patuit ex facto. tota mente di-
ligamus: pro eius amore mo-
riamur. **E**cce i resurrectione au-
toris nostri. ministros eius an-
gelos conciuēs nostros agno-
uimus. **A**d horum ergo ciuiū
illam frequentē solemnitatem
festinemus. **H**is cū necdum vi-
sione possum? desiderio et men-
te iūgamur. **T**ransmigremus
ad virtutes a vicijis vt redemp-
torē nostrum i galilea vidē me-
reamur. **A**diuuēt omps deus
ad vitam desiderium nostrū: qui
pro nobis i mortē dedit vnicū

filiū suū dñm nrm ihm crīstū
qui uiuit &c. **S**ed in lucā

In illo tpe. Designauit dñs ihs
et alios septuaginta duos disci-
pulos et misit illos binos āte
faciē suā in omēm ciuitatē & lo-
cū quo erat ipse rēturus. Et dis-
cebat illis. messis quidē multa
oparij aut pauci. Et reliqua.

Omelia bñ gregoriū pape de
eadē locōe bñta ad pplm et epōs
ad fontē ecclie lateranēsis.

Dñs et saluator nrm fr̄es
kmī aliqui smomibz a
liqñ vō opibz nos ad
monet. **I**pa etem facta ei? p̄ce-
pta sūt qz dū aliquid tacitus fa-
cit quid agē debeamus innotē-
scit. **E**cce em̄ binos in p̄dicatio-
nē apostolos mittit. **E**tem duo
sūt p̄cepta caritatis dei videlicet
amor et p̄ximī. et minus q̄ in-
ter duos caritas haberi nō p̄t.
Nemo em̄ pprie ad semetipm
bñe caritatem dicitur. sed dile-
ctione se in alterz tendit vt esse
caritas possit. **B**inos ad predi-
candum dñs discipulos mittit
quaten? hoc nobis tacitus in-
nuat. qz qui caritatē erga alte-
rū nō habet p̄dicationis offici-
um suscipe nullatenus d̄z. **D**ñ
aut d̄z. **M**isit eos ante faciē
suā in omēm ciuitatē et locū
quo ipse erat rēturus. **P**redica-
tores em̄ dñs suos sequit. q̄a
p̄dicatio preuenit. et tūc ad m̄-
tis nrm habitaculū dñs venit.

qn vba exhortacōnis p̄currūt
atqz p̄ hec veritas in mente susci-
piat. **H**inc nāqz eisdē p̄dicatozi-
bz ysaias ait. **P**arate viā dñi
rectas facite semitas dei nostri.
Hinc illis psalmista ait. **I**ter
facite ei qui ascendit sup occa-
sū. **S**up occasū nāqz dñs ascen-
dit. qz vnde in passiōe occubu-
it. inde maiore suā gloriā r̄sur-
gendo manifestauit. **S**up occa-
sū videlicet dñs ascēdit: q̄ mor-
tē quā ptulit resurgēdo calca-
uit. **E**i ergo qui ascēdit sup occa-
sū iter facim? cū nos ei? gloriā
vris mētibz p̄dicam? vt eas &
ipse postea rēiens p̄ amois sui
p̄ntiā illustret. **M**issis at p̄di-
catoribz qd dñs dicat audiam?
Messis qdē m̄ta: oparij aut
pauci. **R**ogate g° dñm messis
vt mittat oparios i mēse suā.
In mēse m̄ta h̄ oparij pauci
sūt qd sū ḡui meroze loq̄ n̄ pos-
sūt. qz et si sūt q̄ bō audiāt. de-
sūt tñ q̄ dicāt. **E**cce mūd? sacdo-
tibz plē? ē h̄ tñ i mēse dei rar?
valde iueif opator. qz officiū
qdē sacdotale accēpī? h̄ op? of-
ficij n̄ iplē? **S**z p̄sate fr̄es mei
p̄sate qd d̄z. **R**ogate g° dñm
messis vt mittat oparios i mē-
se suā. vos p̄ nob̄ petite vt diḡ
vob̄ opai valeāt: ne ab exhor-
tatione ligua torpeat ne p̄ q̄
locū p̄dicacōnis suscepī? apud
iustū iudicē nostacifinitas nrm
abdicat. **S**epe ei p̄ sua neq̄cia

p̄dicatoꝝ restrigis lingua: sepe
 etiam subiectoꝝ culpa agit. vt
 eis qui p̄sunt p̄dicatoꝝ sermo
 subtrahat. **E**x sua q̄ppe neq̄cia
 p̄dicantis lingua restrigis sicut
 p̄s ait. peccatoꝝ aut̄ dixit de?
 quare tu enarras iustitias me-
 as. **E**t rursum ex vitio subiectoꝝ
 vox p̄dicatioꝝ p̄bibet sicut ad
 ezechielem dñs dicit. **L**iguā tuā
 adherescē faciā palato tuo. et
 eris mutus? nec q̄si vir obiurgas
 q̄ dñs exaspans est. **A**c si ap-
 te dicas. **I**dcirco tibi p̄dicatoꝝ
 sermo tollitur. q̄ dñs me in suis
 actibz plebs exasp̄at. nō ē dig-
 na cui exhortacō veritatis fiat.
Ex cui? ergo vitio p̄dicatoꝝ sub-
 trabatur nō facile agnoscitur.
Quia vero pastoꝝis taciturnitas
 aliqui sibi: sp̄ aut̄ subiectis no-
 ceat certissime scitur. **S**ed si ad
 p̄dicationis v̄tutē nō sufficim?
 loci n̄ri officiū in innocēcia vite
 teneamus. **N**ā subdis. **E**cce ego
 mitto vos sicut agnos in lū-
 pos. **M**ulti aut̄ cū regiminis iu-
 ra suscipiūt ad lacerādos subdi-
 tos iardescūt. terroꝝe pt̄tis ex-
 bibent: et q̄bz p̄desse debuerāt
 nocēt. **E**t quia caritatis viscera n̄
 habēt do mimi videi appetūt. pa-
 tres se eē mīme cognoscūt: hu-
 militatis locū i elacōne domina-
 tionis imutāt. **E**t si qñ extrinsec?
 blādiūtur intrinsecus seuiūt. **D**e
 q̄bz alibi veritas dicit. **V**eniunt
 ad vos i testimētis omiū intrinsec?

quis aut̄ sūt lupi rapaces. **C**on-
 que oīa cōsiderādū nob̄ ē. q̄ si
 cut agni in lūpos mittūtur. sic
 sensū seruātes innocētiē morsum
 malitiē non habeam? **Q**ui em̄
 locū p̄dicatoꝝ suscipit. mala i
 ferre non debet s̄ tolerare. vt ex
 ipsa sua māsuetudinē irā seuien-
 cū mitiget et peccatoꝝ vulnera
 in alijs ipse afflictionibz vulne-
 ratus sanet. **S**ed et si quādo ze-
 lus rectitudinis erigit. vt erga
 subiectos seuiat: furor ipse de
 amore sit. non crudelitate. qua-
 ten? et iura disciplinē foris exhibe-
 beat et intus p̄na pietate dili-
 gat q̄s foris q̄i i sequendo casti-
 gat. **Q**d tūc bene rector exhibet
 cū seipm diligē p̄ amorē p̄ua-
 tū nescit. cū nulla q̄ mūdi sunt
 appetit cum terrene cupiditatis
 oneibz neq̄q̄ mentis colla sup-
 ponit. **U**nde et subdis. **N**olite
 portare sacculū neq̄ perā neq̄
 calciāmētā: et neminē i via salu-
 taueritis. **P**redicatoꝝ em̄ tanta
 debet i deo fiducia eē. vt presens
 tis vite sūptus q̄uis nō p̄uide-
 at attamē sibi hos nō deesse cer-
 tissime sciat ne dū mens ei? oc-
 cupat ad tp̄alia min? alijs p̄-
 uideat eterna. **C**ui etiā p̄ viā ne-
 minē salutaē cōdis vt sub quā-
 ta festinacōne iter p̄dicatoꝝ p̄-
 gere debeat ostēdat. **Q**d si quis
 v̄ba p̄ allegoriā velit itelligi. **I**n
 sacculo pecūia clausa est sapia
 occulta. **Q**ui ergo verbū sapiētiē

babet. h̄ hoc erogaē proximis
negligit q̄i pecuniā sacculo li-
gatā tenet. **U**n̄ scriptū est p̄ salo-
monē. **S**apiētia abscondita et
thesaur⁹ occultus: q̄ utilitas ī
vtrisq; . **Q**uid v̄o p̄ perā n̄ one-
ra seculi: et q̄d h̄ loco p̄ calcia-
mēta n̄ mortuorū op̄erū exēpla
signāf. **Q**ui ḡ officiū p̄dicati-
onis suscepit dignū nō est ut o-
nus seculariū negotiorū portet
ne dum hoc eius colla dep̄mit.
ad predicanda celestia non as-
surgat. nec debet stultorum os-
perum exempla conspiciere.
ne sua opera quasi ex mortuis
pellibus credat muniti. **S**unt
etenim multī qui prauitatem
suam ex alienis prauitatibus
tuentur. **Q**uia autem alios ta-
lia fecisse considerant et se hec
facere licenter putant: hī q̄d
aliud faciunt nisi pedes suos
ex mortuorū aīaliū munire pel-
libus conant. **O**is v̄o qui salu-
tat in via ex occasione salutis
itineris. non ex studio optans
de salutis. **Q**ui igit̄ nō amoē e-
terne patrie. h̄ p̄miorū ambitu
salutē audientib; p̄dicat q̄i in
itinē salutis q̄ ex occasiōe et nō
ex itētiōne salutē audiēciū ex-
optat. **S**e q̄t̄ **I**n quā aīq; domū
itr̄ueitis p̄mū dicite pax huic
domui. **E**t si fuerit ibi filius pa-
cis: requiescet sup̄ illū pax v̄ra
finalit̄ ad vos reūtet. **P**ax que
ab ore p̄dicatozis offert. aut

requiescet in domo. si in ea filius
pacis fuerit. finalit̄ ad eūde p̄-
dicatozē reūtet qz aut erit q̄s
qz p̄destinatus ad vitā et cele-
ste verbū iequit̄ quod audit: ā
si nullus audire voluerit. ip̄e p̄-
dicatoz sine fructu nō erit. q̄a
ad eū pax reūtet qm̄ ei a domi-
no p̄ laboē sui op̄eis merces ē
cōpensabit. **E**cce aut̄ qui perā
et sacculū portaē p̄hibuit sup̄-
tius et alimenta ex eadē p̄dica-
tione cōcedit. nam sequit̄. **I**n e-
adē at̄ domo māete edentes et
bibentes que apud illos sunt.
Dignus est em̄ op̄arius mer-
cede sua. **S**i pax nostra recipit̄
dignū est vt in eadē domo ma-
neam⁹ edentes et bibentes q̄ a-
pud illos sūt vt ab eis terrena
stipendia cōsequamur. q̄b; p̄-
mia celestis patrie offerimus.
Unde etiam paulus hec ip̄a p̄-
minimo suscipiens ait. **S**i nos
vobis spiritalia seminauim⁹
magnum est si carnalia vestra
metamus. **E**t notandum quod
subditur. **D**ignus est op̄ari⁹
mercede sua: quia iam de mer-
cede sui op̄eis ipsa alimenta su-
stentationis accipit vt hic mer-
ces de labore predicationis in-
choetur que illic de veritatis vi-
sione perficitur. **Q**ua in re con-
siderandum nobis est qz vni o-
peri nr̄o due m̄cedes dēnt̄ vna
in via. alia ī p̄ria. **U**na q̄ nos
nos ī laboē sustēcat alia q̄ nos

in resurrectione remunereat. **M**erces itaque quae in presenti recipitur hoc in nobis debet agere ut ad sequentem mercedem robustius tendat. **V**erum ergo quisque predicator non ideo predicare debet ut in hoc tempore mercedem recipiat. sed ideo mercedem recipere ut hoc predicatio subsistat. **Q**uiscunque namque ideo predicat ut hoc vel laudum vel muneris mercedem recipiat: et non paulo dubio mercedem se putat. **Q**uiscunque vero vel ea quae dicitur in placere hominibus appetit. ut dum placet quod dicitur per eadem deum non ipse sed dominus ametur: vel idcirco terrena stipendia in predicatione consequi ne a predicationis voce per indigentiam lassetur: hunc paulo dubio ad recipiendam mercedem nihil obstat in patria quia sumptus superfluit in via. **S**ed quid nos quod tamen dicere sine dolore non possumus? quid nos pastores agimus quod a mercedem consequimur et tamen operari nequaquam sumus. **F**ructus quippe sanctae ecclesiae in stipendio cotidiano percipimus sed tamen per eterna ecclesia minime laboramus. **P**ensem? cuius donationis sit: si ne labore hoc percipere mercedem laboris. **E**cce ex oblatione fidelium vivimus. sed quod pro animabus fidelium laboramus? **N**ulla in nostrum stipendia sumimus. quod pro redimendis peccatis suis fideles obtulerunt. **N**ec tamen contra peccata eadem orationis studio vel predicationis ut dignum est insudamus. **V**ix pro culpa sua quempiam apta voce reprehendimus et

adhuc quod est gratius. aliquando si persona potens in hoc mundo sit. eius forsitan et errata laudantur: ne si aduersetur per iracundiam munus subtrahat quod impendebat. **S**ed debemus sine cessatione meminisse quod de quibusdam in osee dicitur. **P**eccata populi mei comedunt. **C**ur autem peccata populi mei comedere dicuntur nisi quia peccata delinquentium fovunt ne terrena stipendia amittantur. **S**ed et nos qui ex oblationibus fidelium vivimus. quas illi pro peccatis suis obtulerunt. si cognoscimus et tacemus: eorum paulo dubio peccata maleducamus. **P**ensem? ergo cuius sit apud deum criminis peccatorum percipi maleducare: et nihil contra peccata predicando agere. **A**udiamus? quod beatus iob voce dicit. **S**i aduersum me terra mea clamat et cum ipsa sulci eius deflent: si fremus eius comedi absque pecunia. **T**erra etenim contra possessorem suum clamat: quando contra pastorem suum iuste ecclesia murmurat. **C**uius etiam sulci deflent si corda audientium quae a praecedentibus sunt precibus predicationis voce et vigore iunctionis exarata: videant aliquid quod lugeant de vita pastoris. **C**uius videlicet terre fructus possessor bonus sine pecunia non maleducat: quia discretus pastor progat talentum verbi ne ad donationem suam de ecclesia stipendium sumat alimeti. **T**unc eius de terra nostra cum pecunia fructus comedimus? quando summes ecclesiastica subsidia in predicatione

laborem? Precones namque ven-
turi iudicis sum? Quis ergo ven-
turum iudicem nunciet si pro tacet?
Proinde considerandum nobis est. ut
in quantum valet quisque. in quantum
sufficit. et terrore venturi iudicis
et dulcedine regni suscepte ec-
clesie innuentur attendat. Et quia una
eademque exhortationis voce non suf-
ficit cunctos admonere. debet sin-
gulos in quantum valet instruere: pro-
uatis locutionibus edificare. exhor-
tatione supplici fructum in filiorum
suum cordibus querere. Debemus
namque perscrutari continue quod ad apo-
stolos dicitur et per apostolos nobis
Vos estis sal terre. Si igitur sal su-
mus? addidit fidelium mentes debemus?
Vos igitur qui pastores estis perscruta-
te quia dei animalia pascitis. de quibus
profecto animalibus deo per psalmis-
tam dicitur Animalia tua habitabunt in
ea. Et sepe videmus quod petra sal
brutis animalibus ponitur ut eandem
sal petram lambere debeant et meli-
orari. Quasi ergo inter bruta animalia
petra sal sacerdos in populis debet
esse. Cur autem namque sacerdos neces-
se est qui singulis dicat: unumquemque
quod qualiter moneat. ut quisque sa-
cerdoti iungatur. qui ex salis tactu et
ne vite sapor est addatur. Sal etenim
terre non sumus? si corda audientium
non addimus? Quod profecto com-
mune illi veraciter proximo im-
ponit quod predicationis verbum non sub-
strahit. Sed tunc de alijs recte pro-
dicamus? si dicta rebus ostendimus

si nos ipsi diuino amore purgi-
mur. et humane vite quam sine culpa
nequaquam transire potest cotidianas
maculas lacrimis lauamus.
Tunc autem de nobis de purgatione
si studiose primum precedentium facta
presens? ut ex aspectu illorum glo-
ria in nostris nobis oculis nostra vita
sordescat. Tunc vero purgimur:
cum precepta dei studiose perscruta-
mur et per hoc proficere ipsi attendimus?
per quam iam profecisse nouimus? quos
veramur. Hinc est enim quod de moy-
se scriptum est. Posuit et labrum ene-
um in quo lauaret aaron et filij
eius cum ingrederentur in sanctam sanctorum
quod fecit de speculo mulierum que
excubabant in ostio tabernaculi.
Labrum quippe eneum moyses posu-
it in quo sacerdotes debebant et in
sanctam sanctorum ingredi quia lex dei praecepit
nos lauare per purificationem precipit
ut nostra immundicia ad pene-
trandam secretorum dei mundiciam
non sit indigna. Quod bene labrum
de speculis mulierum prohibet fac-
tum que ad tabernaculi ostium in-
definenter excubabant. Specu-
la quippe mulierum sunt precepta
dei in quibus sancte se anime semper
aspiciunt. et si que in eis sunt fe-
ditatis maculae deprehendunt
cogitationum vicia corrigunt et
quasi remittentes vultus velut
ex reddita ymagine componunt.
qui dum preceptis dominicis sol-
lenter intendunt in eis procul du-
bio vel quod celesti viro placeat

vel quid displiceat agnoscunt.
 Qui quod diu in hac vita sunt eter-
 num tabernaculum ingredi nequaquam
 possunt. Sed tamen ad ostium taber-
 naculi mulieres exiunt: quia scilicet
 anime etiam cum ex infirmitate adhuc
 carnis quatuor: amore tamen conti-
 nuo ingressum eterni introitus ob-
 suant. **M**oyses ergo labrum de spe-
 culis mulierum facit: quia lex dei la-
 uacrum operationis peccatorum nostrorum
 maculis exhibet dum ea per que
 sancte anime eterno sponso pla-
 cuerunt intrinseca nobis celestia pre-
 cepta prebet. Quibus si diligenter in-
 tendimus. eterne nostre ymagis ma-
 culas videmus. Videntes autem ma-
 culas in penedolore propugnamus.
 operum vero quasi in labro de spe-
 culis mulierum lauamus. Est autem
 valde necessarium ut cum pro nobis
 in operatione afficimur etiam dimis-
 sorum nobis vitam zelemus. Hic ergo
 nos amaritudo operationis affi-
 ciat. ut tamen a proximorum custo-
 dia non auertat. Quid prodest enim
 si amantes nosmetipsos. reliqui-
 mus proximis? Vel quod rursum pro-
 dest si amantes vel zelantes proxi-
 mos. reliquimus nosmetipsos?
 In cenam enim quippe tabernacu-
 li bis tinctus cocculus offerri preci-
 pitur ut ante dei oculos caritas
 nostra dei et proximi amore coloremus.
 Ille autem vere se diligit: qui pure
 diligit autorem. Tunc ergo cocculus
 bis tigitur. quando erga se et proxi-
 mum ex amore veritatis animus in

flammam. Sed inter hec sciendum est ut
 sic exerceat zelus caritatis contra pri-
 uam acta proximorum. quatenus in feruore
 districtiois nullo modo reliquas
 virtus mansuetudinis. Ita etenim sa-
 cerdotis nequaquam debet esse preceps et per-
 turbata: sed magis ex consilii quies-
 cente mitiganda. Et portat igitur
 deum? quod corrigimus. et corrigere
 quod portamus: ut si ex utroque
 vnum defuerit vel in feruore vel in man-
 suetudine. actio sacerdotalis non sit.
Hic namque est quod in templi mysterio in
 basibus templi sculptorio opere leo-
 nes et boues et cherubi expressa
 sunt. Cherubin quippe est plenitudo
 scientie. Sed quod est quod in basibus nec leo-
 nes sine bouibus: nec boues sine le-
 onibus fiunt? Quid enim aliud desig-
 nat bases in templo quam sacerdotes in
 ecclesia? Qui dum sollicitudinem regi-
 minis tolerant quasi more basium super-
 positum onus portat. In basibus igitur
 cherubi exprimitur. quia decet mi-
 nimus ut sacerdotum pectora plenitudi-
 ne scientie sint repleta. Per bo-
 ues vero patie mansuetudo: per
 leones vero seueritatis demonstratur.
 Itaque in basibus nec leones si-
 ne bouibus: nec boues sine leonibus
 exprimuntur: quia spiritus in sacerdotali
 pectore cum terrore seueritatis cu-
 stodi debet virtus mansuetudinis
 ut et ira mansuetudo condiamur:
 et eadem mansuetudinem ne for-
 tasse dissoluta sit zelus districti-
 onis accendat. Sed ista cum lo-
 quimur cum adhuc plerisque

grauari factis atrocioribus vide
am? **V**obis ei sacerdotibus lugēs
loquor quia nonnullos vestrum cum pri
miis facere ordinationes agnos
cimus? spiritalem gratiam vendere. et
de alienis iniquitatibus cum pecca
ti dampno temporalia accumulare. **C**ur
ergo ad memoriam vestram non redit
quod vox dominica precipiens dicit **G**ra
tis accepistis gratis date. **C**ur
ante mentis oculos non reuocatis
quod templum redemptorum noster ingre
ssus. cathedras vendentium colu
bas erigit: et numulariorum effu
dit es. **Q**ui namque sunt in templo di
hodie qui colubas vendunt: non qui
in ecclesia precium de impositione ma
nus accipiunt per quam videlicet is
ponere spiritus sanctus datur? **C**oluba
igitur vendit. quia manus impositione per
quam spiritus sanctus accipitur ad precium
prebetur. **H**ic redemptorum nostre cathedras
vendentium colubas erigit: quia talium
negociatio sacerdotium destruit.
Hic est quod sacri canones symo
niacā heresim dampnant: et eos sa
cerdotio privari precipiunt qui de
largiendis ordinibus precium querunt.
Cathedras vero vendentium colu
bas erigit. quando hi qui spiritalem
gratiam vendunt vel ante homines vel
ante dei oculos sacerdotio privantur.
Et quidem multa sunt alia propo
sitorum mala que homines modo ocu
los latet. **E**t plerique se pastores
sanctos hominibus exhibent atque in oculis
suis videri turpes ante eterni
arbitri oculos non erubescunt. **V**e

met perfecto illa dies nec longe
est in qua pastorum pastor appa
reat: et unusquisque facta in
publicum deducat. **E**t qui modo sub
ditorum culpas per propositos vlcisci
tur. tunc propositorum mala per semet
ipsum sentiens dampnat. **D**um autem ingre
ssus in templum dominus per se quasi flagel
lum de fumulis fecit et de domo
dei prauos negotiatores eiciens
cathedras vendentium colubas es
erigit quia subditorum quidem culpas
per pastores percutit. sed pastorum vi
cia per semetipsum ferit. **E**cce modo
hominibus negari potest quod latent
agitur. **I**lle certe iudex venturus est
cui tacendo se quisque non potest
celare: quem negando non potest
fallere. **E**st autem aliud fratres karissimi
quod me de vita pastorum vehementer
affligit. sed ne cui hoc iniuri
osum videatur fortasse quod asse
ro me quoque pariter accuso quod
uis barbarici terroris necessi
tate compellus valde mutus in
hiis iaceo. **A**d exteriora enim ne
gociā dilapsi sumus? et aliud ho
nore suscipimus? atque aliud offi
cio actionis exhibemus? **M**yste
rium predicacionis relinquimus et ad
penam nostram ut video ipsi vocamus
qui honore nomen non virtutis te
nemus? **R**elinquunt namque deum homines
qui nobis commissi sunt et tacemus.
In prius actibus iacent: et correcti
onis manum non tēdimus? **C**otidie
per multas nequicias peccant. et eos
ad inferna tēde negligent vident?

Sed quō nos vitā alienam cor-
rigē valemus? q̄ negligim? no-
stram? **C**uris em̄ seculāibz itēti-
tāto insensibiliores int? effici-
m? q̄to ad ea q̄ foris sūt studiose-
ores videmur. **U**su quippe cure
terrene ad celeste desiderium ob-
durefcit aīn? : et dū ipso suo vlu-
dur? efficit. p actionē seculi ad
ea emolliiri nō valet q̄ p̄tinet ad
caritatē dei. **U**nde bñ scā ecclia de
mēbris suis infirmantibz dicit
Posuerūt me custodē i vineis.
Vineā meā nō custodiui. **V**inee
q̄ppe nre actiones sūt quas vsu
cotidiani labois excolim? **S**ed
custodes i vineis positi nrā vi-
neā mīme custodim? : qz dū ex-
traneis actionibz implicamur
mīsteriū nre actiōis negligim?
Nullū puto frēs km̄i ab alijs
mai? p̄iudiciū q̄ a sacerdotibz to-
lerat deus q̄n eos q̄s ad aliorū
correctionē posuit dāe de se ex-
ēpla p̄nitatis cernit. q̄n ipsi pec-
cam? qui opescē pccā debuim?
Plerūqz qd ē gūi? sacerdotes qui
debuerāt dāe p̄pa. etiā aliena
diripiūt. **P**lerūqz si q̄s hūiliter
si quos p̄tineret viuē aspiciunt
irridēt. **C**onsiderate ergo qd de
gregibz agatur. q̄n pastores lu-
pi sūt. **C**um ei dei gregē pasto-
res custodiē debuerāt hñ custo-
diā gregis suscipiūt. q̄ insidiai
gredi dñico nō metuūt. **N**ulla
aiāz lucra queim? : ad nrā co-
tidie studia vacam? **T**errena

cupiscim? . būanā glām iten-
ta mēte captam? . **E**t qz eo ipso
q̄ cetēi p̄lati sum? ad agenda q̄
libet maiorē licētiā habem? sus-
cepte bñdictionis mīsteriū ver-
timus ad ābitionis argumētū
Dei cām relinqm̄us ad trēa ne-
gociavacamus. iugū sc̄itatis ac-
cepim? : et tremis actibz iplica-
mur. **I**mpletū i nobz p̄fecto ē qd
scriptū ē. **E**t erit : sicut pplūs sic
sacerdos. **S**acerdos em̄ nō distat
a pplō q̄n nullo vite sue meito
vulgi trāscēdit actionē. **I**mplo-
rem? ibēm̄ lacrimas : consideret
mortē nrām et deplorās dicat.
Quō obscuratū ē aux : mutat?
ē color optim? : dispersi sūt lapi-
des sanctuarij i capite oīm pla-
teaz. **A**ux quippe obscuratū est
qz sacerdotū vita quōdā p glo-
riam v̄tutū lucida. nūc p actio-
nes infirmas ostenditur repro-
ba. **C**olor optimus est mutat?
qz ille sanctitatis habitus per
terrena et abiecta opera ad ig-
nominiam despectionis venit.
Lapides vero sanctuarij intrise-
cus habebant. nec sumebant
in sūmī sacerdotis pectore. nisi
cū scā scōz ingrediens in secre-
to sui conditoris apparebat.
Nos ergo sumus fratres km̄i :
nos sumus lapides sanctuarij
qz apparere sp̄ debem? i secreto
dei quos nūqz necesse est foris
conspici id est nūqz i extraneis
actionibz videri. s̄ dispersi sunt

lapides sanctuarij in capite o
mniū platearū: qz hī q p vitā et
orōnē semp itus esse debuerāt
p vitā reprobā foris iacēt. **E**cce
iā pene nulla ē seculi actio quā
nō sacerdotes admistrēt. **C**um
ergo in scō habitu cōstituti exte
riora exhibēt quasi sanctuarij
lapides foris iacēt. **Q**uia em̄ g
ea voce platea a latitudine vocē
sanctuarij lapides i plateis ia
cēt. cū religiosi lata mūdi itine
ra sectant. **N**ec tam in plateis
sed in capite platearū dispersi
sūt: qā p desiderū huius mūdi
opea pagūt et de religioso habi
tu culmen honoris qrūt. **I**n ca
pite ergo platearū dispersi sūt
qz et iacēt p misterīū opeis et
honorai volūt de ymagine san
ctitatis. **Q**uanto em̄ mūdus gla
dio feriat aspicim? quibz coti
die percussioibz intereat popu
lus videm? **C**uius hoc n̄ nro p
cipue peccato pagis? **E**cce des
populate vrbes: eūsa castra ec
clie ac monasteria destructa in
solitudinē agri red acta sūt. sed
nos peūte populo actoēs mor
tis existim? cuius debem? eē du
ces ad vitā. **E**x nro etem̄ pecca
to populi turba pstrata est qz
faciente nra negligentia ad vi
tā erudita nō est. **Q**uid at aīas
hoīm nisi cibū dñi dixerim: q
ad hoc sūt cōdite vt in ei? cor
porē traiciant id est vt in etne
ecclie augmētū tēdāt. sed huius

cibi cōdimentū nos esse debui
m? sicut em̄ paulo superi? p
fati sum? missis p̄dicatozibus
dicit. **V**os estis sal terre. **S**i igitur
cibi dei populus est: cōdimentū
cibi sacerdotes esse debuerūt. sed
qz nos dū ab orōnis et erudi
tionis scē cessam? vsu: sal infa
tuatū est. **A**d idē nō valet cibum
dei atqz idcirco ab autoē nō su
mis. qz exigente fatuitate nra
mīme addit. **P**ensem? igit qui
vmqz per ligūā nostrā dūsi. q
de perūso suo opē nra increpa
tione correpti penitentiā egerūt
quis luxuriā ex nra erudicōne
deseruit. quis auariciā quis su
perbiā declinauit. **P**ensem? qd
lucrū deo fecim? nos qui acce
pto talento ab eo ad negociū
missi sumus. **E**tem̄ dicit. **N**ego
ciamini dū venio. **E**cce iam ve
nit: ecce de nostro negocio lu
crū requirit. **Q**uale ei animarū
lucrum de nostra negociatiōe
monstrabim? quot eius aspe
ctui aīarū māipulos de p̄dica
tionis nre segete illaturi sum?
Ponam? ante oculos nostros
illum tante districtiois diē.
quo iudex veniet et rationē cū
seruis quibus talenta tradidit
ponet. **E**cce maiestate terribili
inter angelorum atqz archan
gelorum choros videbis. **I**n il
lo tanto examine electorū oīm
mīlītudo et reproborū ducet. et
vnusquisqz qd sit opat? oñdet

42

Ibi petr? cū iudea cōuersa. quā
post se traxit appebit **I**bi paulus
cōuersū vt ita dixerī mūdū
deducet **I**bi andreas post se as
chaiā **I**bi iohānes asyā. tho
mas indiā i spcū iudicis ouer
sam ducēt **I**bi ōnes dñici gre
gis arietes cū aīay lucro appa
rebunt. q̄ sanctis suis p̄dicatōi
b? deo post se subditū gregem
trahūt **C**ū igitur tot pastores
cū gregib? suis ante et̄ni pasto
ris oculos venerit: q̄d nos mi
seri dicturi sumus. qui ad dñm
nrm post negotium vacui redi
m? q̄ pastozū nomē hēmus et
oues quas ex nutrīto nostro
debeam? oñdere nō hēmus **H**ic
pastores vocati sum? et tñ gre
gem non ducim? **D**ed nūquid
si nos negligim? omps de? de
serit oues suas? **N**ullo mō **N**ā
ip̄e eas sicut p̄ prophām polli
citus est p̄ senetipm̄ pascet: ō
nesq; q̄s p̄ordīauit ad vitā fla
gelloy stimulis cōpūctionisq;
spū erudit **E**t p̄ nos q̄dē fideles
ad sanctū baptisma veniūt. no
stris p̄cib? benedicunt p̄ ip̄ ōnē
nr̄ay manuū a deo sp̄m̄scm̄ p̄
cipiūt. atq; ipsi ad regnū cele
ste p̄tingūt **E**t ecce nos p̄ negli
gentiā nostrā deorsū tendimus
Ingrediūtur electi sacerdotum
manib? expiati celestem patriā
a sac̄dotes p̄ui a ip̄i p̄ vitam re
probā ad inferni supplicia festi
nāt **C**ui ergo rei. cui similes sa

cerdotes malos dixerī: n̄ aque
baptismatis. q̄ pccā baptisato
rū diluēs illos ad regnū celeste
mittit: a ipsa postea in doctas
descēdit **T**imeam? h̄ fratres cō
ueniat actionem nr̄am ip̄m mi
steriū nr̄m: de pccōy nostrorū
cotidie relaxatione cogitem? ne
nostra vita neq̄ter pccō obliga
ta remaneat p̄ quā deus omps
cotidie alios absoluit **C**onfide
remus sine cessacione q̄d sum?
pensem? negociū nr̄m: p̄sem?
pōdus q̄d suscepim? faciamus
cotidie nobiscū racōes. q̄s cum
nostro iudice habeam? **E**t sic
debem? agē curā nostri vt non
negligam? curā p̄ri. vt q̄squis
ad nos iūgī ex ligue nr̄e sale
condiatur **C**um vacantem quē
piam et lubricū videm? admo
nend? est vt cōiugio refrenare
debeat īiquitatem suā: quaten?
p̄ hoc q̄d licet discat sup̄are q̄d
non licet **C**ū cōiugatū videm?
admonendus est vt sic exerceat
curam sc̄li. ne postponat amorē
dei: sic placeat voluntati coniu
gis vt non displiceat condito
ris **C**um clericū videmus ad
monēd? ē q̄ten? sic viuāt vt ex
emplum vita sui secularib? pre
beat ne si quid iuste in illo rep̄
benditur ex eius vicio ipsa re
ligionis nostre estimacō ḡuet.
Cū monachū videm? admo
nendus est. vt reuerentiam ha
bitus sui in actu. in locutione.

in cogitatione sua semper circa
spiciat: ea quae mundi sunt perfecte
deserat. et quod ostendit humanis o-
culis habitu. an dei oculos mo-
ribus praetendat. **I**ste itaque iam sanctus
est: moneatur ut crescat. **I**lle vero
adhuc iniquus est. moneatur ut
corrigatur quatenus quisque ad
sacerdotem se iuxerit sale hominis
illi? conditus recedat. **H**ec fratres
karissimi vobiscum sollicitate cogitate:
hec proximis vestris impendite: om-
nipotenti deo vos fructum redde-
re de negotio quod accepistis pa-
rate. **S**ed ista quae dicimus melius
apud nos orando quam loquendo
obtinemus? **O**remus? **D**eus qui
nos pastores in populo vocari
voluisti presta quodsumus? ut hoc quod
ab humano ore dicimur in tuis o-
culis esse valeamus? **P**er.

Secundum iohannem

In illo tempore **O**mnia sabbatorum
maria magdalena venit mane
cum adhuc tenebre essent ad mo-
numentum et vidit lapidem subla-
tum a monumento. **E**t reliqua.

Omnia beati gregorii ipse de eadem
loquebatur ad populum in basilica sancti
iobis baptiste quae dicitur constantiana

Hactenus longa molestia
stomacho? diu caritati
vestre de laudibus euangelice
loqui expositione prohibuit. **N**on ip-
sa namque a clamois virtute succu-
bit. **E**t quia a multis audi non va-
leo loqui ut fateor inter multos ex-
rubesco. **S**ed hanc in me venerandiam et

ipse reprehendo. quod enim nunquam si mul-
tis potuisse neque nec paucis cu-
rabo? **E**t si ex messe portae ma-
nipulos multos non possumus nunquam de-
beo ad aream vacui? redire? **Q**ui-
vis enim quantum deo ferre non valeo
certe et paucos et recte et duos cer-
te vel unum feram. **H**abet namque ipsa
infirmitatis intentio misericordiae suae
certitudinem. quia superius arbitri non
et si posset? considerat in retributio-
ne. tamen vires perscrutat in posset. **I**deo
sancti euangelii quam modo fratres audi-
stis valde in superficie hystoriae a-
pta est hoc est? nobis sunt mysteria sub
breuitate requirenda. **M**aria ma-
gdalena cum adhuc tenebre essent
venit ad monumentum. **I**uxta hystoriam
notat hominem iuxta intellectum vestro mis-
ticum et quatenus significat intelligentiam
Maria enim auctorem omnium quae car-
ne videatur mortuum querebat in mo-
numento et quia hunc minime invenit
furatum edidit. **A**dhuc ergo erant
tenebrae cum venit ad monumentum. **C**ur
currat cuncti? discipuli nuntiavit: hoc
illi per cunctis currerent quia per cunctis
amauerunt virum petrum? et iobes. **C**ur
rebant autem duo filii. hoc iobes per au-
currat cuncti? petro et venit per ad
monumentum et ignem non presumpsit. venit
vero posterior petrus? et introiit.
quod fratres quod cursum iste fignus. nun-
quam quoniam hoc tam subtilis euangeliste
descriptio a mysterijs vacante eadem
da est minime. neque enim se iobes et
posse et non interesse dicet si in sua tem-
poris dacone mysterium defuisse edidit.

Quid ergo p iobānē q̄ p̄or v̄it
ad monumētū a nō itrauit nisi
synagoga: a q̄d p pet̄y n̄ ecclia
designat. Nec mix eē videatur
q̄ p iuniorē synagoga: per ma
iorē ecclia signari p̄hibet. q̄z et
si ad cultū p̄ior ē synagoga q̄
ecclia gētiū: ad vsū tñ seculi p̄
or ē multitudo gentiū q̄ syna
goga. paulo attestante qui ait
Quia nō p̄us q̄d spūale ē: s̄ q̄d
aiāle. Per seniorē ḡo pet̄y fiḡ
tur ecclia gentiū. Per iuniorē io
bānē synagoga iudeor̄. Cucur
rerūt ābo fil. q̄z ab ortus sui tē
pore vsq̄ ad occasū pari et cōi
via et si nō pari et cōi sensu gē
tilitas cū synagoga decurrit. Ve
nit ergo synagoga p̄or ad mo
numētū. s̄ mīme itrauit: q̄z le
gis q̄dē mādāta p̄cipit p̄pheci
as de icarnacōe dñi ac passiōe
audiuit. s̄ credē i mortuū nolu
it. Didit em̄ iobānes posita lin
theamīa nō tñ itrauit. q̄z vide
licz synagoga et si scripturē sac̄
mēta agnouit tñ ad fidē passio
nis dñice credēdo itrare distulit.
Quē diu lōgeq̄ p̄phetavit. p̄
sentē vidit. et credē rēnuīt. ho
minē eē desperit. deū carne mor
talē sc̄m credē noluit. Quid er
go ē nisi q̄z cici? cucurrit et tñ ā
te monumētū vacua stetit. Deit
ergo symō petr̄ subsequēs eū a
itrouit i monumētū: q̄z postei
or secuta ecclia gentiū mediato
rē dei a hoīm ibm xpm et cog

nouit carne mortuū: a viuentē
credidit deū. Didit lintheamīa
posita a sudariū q̄d fueāt super
caput ei? nō cū lintheamibus
positū: s̄ sepati iuolutū in vnū
locū. Quid eē frēs credim? q̄ su
dariū capitis domini cū linthe
amibz nō iuenit i monumēto:
n̄ q̄z attestāte paulo caput xpi
deus: a dimitatis icōp̄bēhilia
sac̄mēta ab ifirmitatis n̄re cog
mōe distiūcta sūt. eiusq̄ poten
tia creaturē tñscendit naturā. Et
notādū q̄ nō solū sepati s̄ etiā
iuolutū iuenire d̄z i vnū locum
lintheū q̄ppe q̄d iuoluit. eius
nec incipiū nec finis aspiciūt. Rō
ergo sudarium capitis iuolu
tū inuentū est. q̄z celsitudo d̄mi
tatis nec cepit esse. nec desinit:
nec p incipium nascitur. nec t̄mi
no coangustatur. Bene aut̄ ad
ditur i vnū locum. q̄z i scissura
mentium deus nō est. Deus q̄p
pe in v̄itate est. a ille eius glo
riā merentur habere. q̄ se ab in
uicē p sectar̄ scandala non diui
dūt. S̄ q̄z solet p sudarium la
borantiū sudor detergi. p̄t etiā
sudarij noīe exprimi labor dei.
Qui in se quidē semper quietus
atq̄ incommutabil̄ pmanet. s̄ ta
men laborāē se denūciat cū du
ras hoīm p̄uitates portat. Vnde
a p̄phām iheremiā domin̄ di
cit laborāui sustinēs. De? at ap
paruit i carne: laborāuit ex n̄ra
ifirmitate. Quem laborē ei? dū

increduli viderēt: eū vērari no-
luerūt. quem em̄ videbāt carne
mortale: dedignati sūt credere
imortale esse dīmitate. Unde eti-
ā **J**eremias ait **R**eddes eis vi-
cē dñe iux op̄a manuū suarū.
dab eis scutū cordis laborē tu-
ū. ne em̄ p̄dicatōis spicula eorū
corda penetrarēt dū passiois
ei? laborē dedignati sūt q̄i eū
dē laborem illi? p̄ scuto tenue-
rēt. vt eo ad se trāhē ei? v̄ba nō
pmittēt q̄ eū laboraē vsq; ad
mortē viderēt. qd̄ at nos n̄ n̄ri
capitis id est dñi m̄bra sum? **P**
Per lithēamīā itaq; corpis la-
borū ligamēta signē. q̄ nūc ele-
ctos om̄s id est ei? m̄bra d̄stri-
gūt **B**udariū g° qd̄ sup caput
ei? fueāt seorsū iuēnt: qz ipsa
redēptōis n̄ri passio lōge a no-
stris passiombz distincta est.
qm̄ ip̄e sine culpa ptulit quod
nos cū culpa toleramus. **I**p̄se
sp̄ōte morti succūbē voluit: ad
quā nos venim? inuiti **S**equit̄
Tūc g° itroiuit et ille discipu-
lus q̄ v̄rat p̄us ad mōumētū
Postq̄ intrauit petr? ingres-
sus est et ioh̄es **P**osterior int̄-
uit qui p̄or v̄rat. **N**otū fr̄es est
q̄ i fine mūdi ad r̄dēptōē fidē
etiā iudea colligēt. paulo atte-
stāte qui ait **D**onec plenitudo
gentiū intraēt. et sic om̄s isrl̄
salu? fiēt **E**t vidit et credidit.
Quid fr̄es qd̄ estimād? est cre-
didisse nunq̄d qz dñs rebr̄ex

rat quem q̄rebāt: non vtiq; qz
adhuc tenebre erāt ad mōumē-
tū. et subiūcta q̄ v̄ba d̄tēdicāt
cū d̄z. nondū ei sciebāt scriptu-
rā. qz oportēt eū a mortuis re-
surgē **Q**uid ergo vidit et quid
credidit? **V**idit lithēamina
posita et credidit qd̄ mulier di-
perat de mōumēto dñm fuisse
sublatū **Q**ua i re diuine dispō-
nis magnitudo pensanda est.
qz discipulorū corda et accēdūt
vt q̄rāt et differūt ne iuēnt.
quaten? infirmitas aī ip̄o suo
mero ē cruciata. purgatio ad
inuēiendū fiat: et tanto vali-
dius teneat cū inuenerit q̄nto
tardius iuēnt qd̄ q̄rebat **H**ec
sub breuitate fr̄es km̄i de euā-
gelica lōe trāscurrim? nūc re-
stat vt de ip̄a tātē solempnita-
tis nobilitate aliqd̄ loq̄mur.
Hac ei rōe nobilitatē solempni-
tis dicā qz solempnitates cētās
an̄cedit **S**ic ei i sacro eloq̄o scā-
scōz l̄ cātica cāticorū p̄ sui ma-
gnitudie diuī. ita h̄ festiuitas
rōe dici p̄t solep̄nitas solep̄ni-
tati. **E**x hac q̄ppe solep̄nitate
ex^m r̄r̄ectōis nob̄ datū ē. spes
celestis p̄rie apta et scā sup̄ni ē
gm̄i iā p̄sūptibil̄ gloria. p̄ h̄ac
electi q̄ q̄uis i trāq̄llitatis sinu
tam ap̄d iferni claustra tēbāt
ad paradisi amēa r̄ducti sūt. qd̄
ātē passioz suā dixit i r̄r̄ectōe
sua dñs adīpleuit **S**i exaltat?
fuēo a trā oīa trabā ad meip̄z

Oia ei traxit ad se: q̄ de electis
suis apud iferos nullū reliquit
Oia abstulit utiq; electa. **N**e
q; em̄ ifideles q̄sq; et p̄ suis cri
mib; eteris supplicis deditos
ad remiam dñs resurgēdo repa
uit. h̄ illos ex iferni claustro ra
puit q̄s suos i fide et actib; re
cognouit. **U**nde et cā p̄ osee dicit.
Ero mors tua o mors: morsus
tu? ero iferne. **I**d nāq; qd̄ occi
dim? : agim? ut peit̄us non sit
ex eo em̄ qd̄ mordem? : p̄tē ab
strahim? . p̄tēq; relinquimus.
Quia ergo i electis suis fūdit?
occidit mortē mors mortis exti
tit. qz vero ex iferno p̄tē abstu
lit. et p̄tē reliq̄t. nō occidit fūdi
tus. h̄ momordit ifernū. **A**it g^o
Ero mors tua o mors. **A**c si ap
te dicat: qz i electis meis te fun
ditus p̄mo. **E**ro morsus tu? in
ferne. qz sublat̄is eis te ex p̄te
trāffigo. **Q**ue est ergo ista solē
mitas q̄ iferni claustra destrux
it et ianuas nob̄ regni celestis
apuit? **I**nquirat subtili? nomē
ei? **R**equirat egregi? p̄dicatoz
Videam? qd̄ de ei? estiacone de
nūciat. **A**it ei. **E**tenī pascha no
str̄: imolatus ē xp̄us. **S**i igit
pascha xp̄us: pensandū nob̄ ē
qd̄ de pascha lex loquat̄. ut in
dagem? subtili? an de xp̄o dcā
videant. **M**oyse q̄ppe ait. **D**u
mēt de sanguine agni et ponent
sup̄ utrūq; postē et i sup̄limiari
b; domoz i q̄b; comedēt illū: et

edēt carnes nocte illa affas ig
ni et azimos panes cū lactucis
agrestib; **N**on comedetis ex eo
crudū quid: nec coctū aqua: h̄
assatum tñ igni. **C**aput cū pe
dib; ei? et intestinis vorabitis.
nec remanebit ex eo q̄cūq; vsq;
mane. **S**i qd̄ residuū fuerit. ig
ne oburetis. **U**bi et addit. **S**ic
āt comedetis illū. **R**enes v̄ros
accingetis: calciamēta hēbitis i
pedib; v̄ris tenētes baculos in
manib; et comedetis festinātes.
Que videlicet cūcta nob̄ mag
nā edificacōne patiūt si fuerint
mistica it̄pretacōne discussa.
Quis nāq; sit sanguis agni nō
iā audiēdo. h̄ bibēdo didicistis
Qui sanguis sup̄ utrūq; postē
ponit. qñ non solū ore corpis.
h̄ etiā ore cordis hauritur. **I**n
utroq; etenī poste agni sanguis
ē poit? qñ sacmētū passiōis illi
us cū ore ad redēptionē suitur
ad imitacōne q̄ itēta mēte cogi
tat. **N**ā q̄ sic redēptois sui sang
uinē accipit ut imitari passionē
illi? necdum velit. in vno poste
sanguinē posuit. qui etiā i sup̄
limiari b; domoz ponēd? ē. qd̄
em̄ spūaliē dom? n̄ mentes no
stras accipim? . i quibus p̄ co
gitacōne ibitam? **C**ui? dom?
sup̄liminaē est ip̄a itentio que
p̄minet actioni. qui igit itentio
nē cogitacōis sue ad imitacōne
dñice passiōis dirigit i sup̄limi
naē dom? agni sanguinē ponit

vel certe dom? nre ipsa sūt cor-
pora ī quib? quīq? viuim? ha-
bitam? : et ī supliminai dom?
agni sangnē pomim? : qz crucē
passiomis illius ī fronte porta-
mus. **D**e q? adhuc agno subdis
Et edēt carnes nocte illa assas
igni. **I**n nocte q̄ppe agnū come-
dim? qui ī sacramento mō dīcū
corp? accipim? . qñ adhuc ab
iūicē conscientias nras nō vide-
m? . **Q**ue tñ carnes igni assate
sūt : qz minim? dissoluit carnes
q̄s aqua coxerit . quas vō igit
sine aq̄ excoqt . roborat. **C**ar-
nes igit agni nostri coxit igit
qz eū ipsa vis passiomis illius
ad resurrectionē validiorē reddi-
dit : ad īcorruptiōz roborauit
qui em̄ ex morte passiomis con-
ualuit videlicet carnes illi? ab
igne duruerūt. **N**ñ etiā p psal-
mistā dī. **E**xaruit velut testa v-
tus mea . qd nāq? est testa āte
ignē : nō molle lutū . s; ei ex igne
agif vt solidet. **V**irtus ergo hu-
manitatis ei? velut testa exaru-
it . qz ab igne passiomis ad v-
tutē īcorruptiōis creuit. **S**ed
sola redēptoris nri pcepta sac-
ramenta ad verā solēpmitatē mē-
tis nō sufficiūt nisi eis q̄ bona
opa iūgāt. **Q**uid em̄ pdest cor-
pus et sanguinē illi? ore picipē
et ei pūsis morib? straire? **N**ñ
bene adhuc ad comedendū sū-
dis . et azimos panes cū lactu-
cis agrestib? **P**anes q̄ppe sine

fermento cōmedit : qui tñ opa
sine corruptione vane glorie ex-
erct : q̄ mādāta mīe sine admi-
nistratōe peccati exhibet : ne pūse
dirīpiat . qd quasi rōe dispēsat.
Hoc q̄ peccati fermentū bone
sue actioni miscuerāt . q̄b? pro
phē vocē p īcrepatōnē dñs di-
cebat. **V**enite ad bethel et īpie
agite. **A**t; post pauca. **E**t sacfīca-
te de fermento laudē. **D**e ferimē-
to nāq? dō laudē īmolat : q̄ dō
sacficiū de rapina parat. **L**actu-
ce vō agrestes valde amae sūt.
Carnes ergo agni cū lactucis
agrestib? sūt edēde vt cū corp?
redēptoris accipim? . nos pro
peccatis nostris ī fletib? affli-
gā? . q̄ten? ip̄a amaritudo pe-
nitētie abstergat a mentis sto-
macho pūse būorē vite. **U**bi et
subdis . non cōedētis ex eo cru-
dū qd . nec coctū aqua. **E**cce iā
nos ip̄a vba hystorie ab intel-
lectu hystorico repellūt . nūqd
fr̄es karissimi israheliticis ille
popul? ī egipto cōstitutus co-
medē agnū crudū cōsueuēt vt
ei lex dicat . non cōedētis ex eo
crudū qd. **U**bi et addis . nec co-
ctū aq̄ . s; qd aq̄ nō būanā sciāz
designt. **I**ux h qd per salomonē
sub bēticorū vocē dī. **A**que furti-
ue dulciores sūt . **Q**uid crude
agni carnes nō īconsideratam
ac sine reuerētia cogitatōis re-
lictā illius būanitatē designāt.
Omne em̄ qd subtilit cogitā?

quasi mente cōq̃m? **S**z agni ca-
ro nec cruda edēda est nec aqua
cocta: qz redēptor noster neqz
purus homo estimād? est neqz
p hūanā sapientiā qualiē icar-
nari deus potuit cogitād? **O**is
em̃ qui redēptorem n̄m puz ho-
minem credit quid iste aliud q̃
agni carnes crudas cōedit: q̃s
videlicet coquē p dimitatis ei? in-
telligentiā noluit **O**is vero q̃ i
carnacōis ei? misteīa iuxta hūa-
nam sapientiā discutē conatur
carnes agni aqua vult coquē:
id est dispensacōis ei? misterii
p dissolutā vult sciam pētrare
Qui igit pascualis gaudiū so-
lemnitate celebraē desiderat ag-
nū nec aqua coquat. nec crudū
comedat vt neqz p hūanā sapi-
entiā pfunditate incarnacōis
illius penetrare appetat: neqz i
eū tāq̃ in hoīem puz credat: s̃
affas igni carnes comedat: vt
dispēsai oīa per spūscī potētā
sciat **D**e quo adhuc recte subiū-
gitur **C**aput cū pedibz a testi-
nis vorabit **S**icut iam p̄dixi-
mus fratres. paulo attestante
didicimus. q̃ caput xpī de? qz
redēptor noster est alpha et o.
deus videlicet ante secula et hō
in fine seculorū. **C**aput vero ag-
ni vāre: est dimitatē illi? fide p-
cipē **P**edes vero agni vāre est
vestigia hūanitatis ei? amādo
a imitādo p̄qrere. **Q**uid vō sūt
testia n̄ v̄borū illi? occulta a mi-

stica mādātā: q̃ tunc vām? . cū
v̄ba vite cū auditate suūmus.
In q̃ deuoracōis v̄bo qd aliud
q̃ pigricie n̄re torpor rep̄ben-
dit: q̃ ei? v̄ba atqz misteīa per
nosmetipsos non acq̃rimus. a
dicta ab alijs audim? iūti **N**ec
remāebit ex eo q̃c̄q̃: vsqz m̄ae
Quia ei? dicta sūt magna solli-
citudie discutēda. q̃ten? p̄usq̃
dies resurrectiōis appareat. in
hac p̄ntis vite nocte oīa mādā-
ta illi? itelligēdo a op̄ādo pene-
trēf **S**z qz valde ē difficile vt o-
ne sacz eloq̃um possit intelligi
a oīe ei? misterii penetrari: rōe
subiūgitur **S**i qd aut remāscit
igne oburetis **Q**uod g° ex ag-
no remanz igni oburim? : q̃n h̄
qd de misteīo incarnacōis ei? in-
telligē et penetraē nō possum?
ptati sc̄spūs humiliē reserua-
m? vt non supbe q̃s audeat vel
cōtenere vel denunciaē quod nō
intelligit: s̃ hoc igni tradat cū
sc̄spūi reseruat. **Q**uia igitur
qualiter comedendū sit pascha
cognouimus nunc a qualibus
edi debeat cognoscām? **S**eq̃tur
Sic aut cōmedetis illū. **R**enes
v̄ros accingetis **Q**uid i remib?
nisi delectatio carnis accipitur:
Vn̄ a psalmista postulat dicēs.
Vre renes meos **S**i ei? volupta-
tē libidis in remibz esse nesciret
eos vri mīme petisset: **V**nde qz
potestas dyaboli in hūano g̃ne
marie p luxuriam preualuit.

de illo voce dñica ad iob dicis.
Pās eius in lūbis ei? Qui gº
pascua comedit: hñe renes acci-
ctos debet. vt qui solēpnitatē
ēfrectiōis atq; incorruptiōis a-
git: corruptiōi iā p vicia nulla
subiaceat: voluptates edomet
carnis luxuriā restringat. **N**e-
q; ei cognouit q̄ sit solēpnitas
incorruptiōis q̄ adhuc p icōtinē-
ciā corruptiōi subiacet. **H**ec q̄
busdā dura sūt. h̄ āgusta por-
ta ē q̄ ducit ad vitā. et mīta ha-
bem? exēpla iā cōtinentiū. **N**ñ
bñ adhuc subdis **C**alciamēta
habebitis in pedib; vris. **Q**uid
sūt em̄ pedes nři n̄ opa? **Q**uid
em̄ calciamēta n̄ pelles mortu-
orū aīaliū? **C**alciamēta ei pedes
muniūt. **Q**ue v̄o sūt mortua a-
nimalia ex q̄z pellib; nři mu-
niāt pedes n̄ ātiq̄ p̄es: q̄ nos
ad eternā patriam p̄cesserūt?
Quorū dū exēpla aspiciū? nři
opis pedes munim? **C**alciamē-
ta gº in pedib; habē ē mortu-
orū vitā respicē. et n̄ra vestigia
a peccati vulnē custodiē. **T**enē-
tes baculos i maib;. **Q**uid lex
p baculū n̄ pastoralē custodiā
desiḡt. **E**t notandū q̄ p̄us p̄ci-
pimur renes accigē. postmo-
dū baculos tenere: qm̄ illi dēnt
curā pastoralē suscipē q̄ in suo
corpē sciūt fluxa luxuriē edoma-
re. vt cū alijs fortia p̄dicāt ip-
si desiderijs molliorū eneruūt nō
succūbāt. **B**ene aut̄ subdis **E**t

comedetis festinantes. **N**otate
frēs n̄otate qd̄ d̄r. festinantes
Mādata dī misteīa redēptiōis
celestis patrie gaudia cū festi-
natione cognoscite. et p̄cepta
vite cū festinatione iplē curate.
quia em̄ adhuc hodie licet bñ
agē scim? . vtq; cras liceat ig-
noram? **F**estinātes gº pascha
comedite id ē ad solēpnitatem
p̄rie celestis anhelate. **N**emo i-
biui? vite itinē torpeat ne i pa-
tria lo cū p̄dat. **N**emo moras
ad appetenda studia bona ine-
ctat. h̄ cēpta p̄ficiat: ne mīme
liceat iplē qd̄ inchoat. **S**i ad a-
morē dei pigri nō sum? . adius-
uat ip̄e quē amam? **I**hs xpc
Qui viuit ac̄.

Cecdm̄ lucā

In illo tpe. Duo ex discipulis
ibū ibant in castellum qd̄ erat
in spacio stadiorum sexaginta
ab iberusalem noīe emaus. **E**t
ip̄i loquebāt ad inuicē de hñs
omnibus que acciderant. **E**t
reliqua. **O**melia beati gre-
gorij pape de eadē locō habita
ad pplm̄ in basilica beati petri
apostoli

In cotidiana nob̄ solempnitas
te laborātib; pauca loquenda
sūt: et fortasse hec vtilius pro-
derūt: quia sepe alimenta que
min? sufficiūt auidiū sumū.
Icōmis gº euāgelicē sūmati sen-
sū statui n̄ p singula v̄ba discu-
tē ne dilcōz v̄am valeat s̄mo

plurior expōis onerare. **E**cce
audistis frēs k̄m̄i. qz duobz di
scipul̄ abulātibz in via nō qui
dē credētibz ī se. s̄ tñ de se loquē
tibz dñs apparuit s̄ ei? speciem
quā recognoscēnt nō oñdit. **H**o
ergo egit foris dñs ī ocul̄ cor
poris qđ apud ip̄os agebatur
it̄us in oculis cordis. **I**psi nāqz
apud semetip̄os it̄ et amabāt
et dubitabāt eis aut̄ dñs foris
et pñs aderat. et q̄s es̄ nō ostē
debat. **D**e se ergo loquētibz pñs
ciā suam exhibuit. s̄ de se dubi
tātibz cognitiōis sue spēm ab
scondit. **V**erba quidē stulit: du
ritiā intellāis icrepauit: scrip
ture sacre misteīa q̄ de ip̄o erāt
apuit: et tñ qui adhuc ī eoz cor
dibz pegrinus erat a fide: ire se
longi? finxit. **F**igere nāqz cōpo
nē dicim? **N**ñ et dpositores luti
figulos eē vocam? **N**ichil ergo
simpler veritas p duplicitatē fe
cit. s̄ talē se eis exhibuit in cor
pore qualis apud illos erat in
mēte. **P**robādi aut̄ erāt si hñ q̄
eū et si necdū vt deū diligere
saltē vt pegrinū amare potuiss̄
sent. **B**ed qz eē extranei a cari
tate n̄ poterāt hñ cū q̄bo veritas
gdiebat. eū ad hospiciū q̄si pe
grinū vocāt. **C**ur aut̄ dicim? vo
cāt cū illic scriptū sit et coegerūt
eū. **E**x q̄ exēplo nimiz colligit̄.
qz pegrinū ad hospiciū nō solū
iuitādi sūt sed etiā trahēdi. **M**e
sam ponūt cibos offerūt et deū

quē ī scriptūē sacre expositiōne
nō cognouerāt. ī panis fracti
one cognouerūt. **A**udiēdo ergo
dei p̄cepta illūmati nō sūt. s̄ fa
ciēdo illūmati sūt. **Q**uia scriptū
ē. **N**ō auditores legis iusti sūt
apud deū: s̄ factoēs legis iusti
ficabūtur. **Q**uisquis ḡo vult au
dita itelligē: festinet ea q̄ iā īrel
ligē potuit ope īplē. **E**cce dñs n̄
ē agnit? dū loquētur: et digna
tus ē agnosci dū pascitur. **H**o
spitalitatē ergo frēs k̄m̄i diligi
te: caritatis op̄a amate. **H**ic ei
p paulū d̄r. **C**aritas frat̄nitatis
maneāt ī vobis: et hospitalita
tē nolite obliuisci. **P**er hāc em̄
placuerūt quidā āgelis hospi
tio receptis. **H**ic petr? ait. **H**o
spitales inuicem sine murmura
tione. **H**inc ipsa veritas dicit.
Hospes fui: et suscepistis me.
Opmata res est valde. et sem
ozum nostrorum nobis relacō
ne tradita. **Q**uidam paterfami
lias cum tota domo sua mag
no hospitalitatis studio seruie
bat. **C**ūqz cotidie ad mēsam su
am pegrinos susciperet. qđam
die pegrin? qđā int̄ alios v̄it et
ad mēsam duct? ē. **D**ūqz pater
familias ex hūilitatis consuetu
dine aquam vellet in eius ma
nibus fundere: conuersus vr̄ce
um accepit s̄ repēte eū in cui?
manibus aquam fundere volu
erat non inuenit. **C**ūqz hoc fa
ctum secum ipse miraret̄. eadem

nocte ei dñs pvisionē dixit **Ce**
teris diebus me in mēbris meis
besterno at die me in meipso su
scepisti **Ecce** in iudiciū veniens
dñs **Qd** vni ex mīmis meis feci
stis. mī fecistis **Ecce** ante iudiciū
cū p mībra sua suscipit. suscep
tores etiā suos p semetipm re
quit et tñ nos ad hospitalitatis
grām pigri sum? **Pesate** frēs
quāta hospitalitatis vñus sit.
Ad mēsas vñas xpm suscipite
vt vos ab eo suscipi ad diuina
eterna valeatis **P**rebete modo
pēgno xpo hospitium: vt vos i
iudicio nō qī pēgrinos nesciat
s; vt ppios recipiat ad regnū
Ihs xpc dñs noster

Secūm iohānem

In illo tpe **M**anifestauit se ite
rū ihs discipul' suis ad maē ti
beriadis. **M**anifestauit at sic
Erāt fil' symō petr' et thomas
q dñs didim' et nathanael qui
erat a cana galilee et filij zebe
dei et alij ex discipulis ei' duo
Dicit em' symō petr' **D**ado pi
scari. dicūt ei **V**enim' et nos te
cū **E**t reliqua **O**melia beati g
goen' pape de eadē lōe habita
ad populū i basilica bñi laurē
cij pthomartiris.

Lectio scī euāgelij q mō
in auribus vñis lēa ē fra
tres mei. qstione aīm
pulsat. s; pulsatione sua vñ di
screōis idicat **Q**ueri etenim pñt.
Cur petr' q piscator ante dñi

onē suā fuit: p? dñi onē ad pi
scacōnē redijt **E**t cū veritas di
cat. nemo mittēs manū suam
ad aratrū et respiciēs retro ap
tus est rēgno dei **C**ur rpetijt qd
derliqt? **S**ed si vñus discreōis
ispiciat cici? videt: qz mīmz ne
gociū qd ante dñi onē sñ pecca
to exstuit. s; etiā p? dñi onē r
petē culpa nō fuit **N**ā piscato
rē petrū matheū vño thelonea
riū scim' et p? dñi onē suā ad
piscatiōz petrus rēijt mathe?
vño ad thelonij negociū nō rē
dit qz et aliud ē victū p piscacō
nē grē. aliud thelonij lucris pe
cūias augei **S**ūt ei pleraqz ne
gocia q sñ peccatis exhibei aut
vix a nullaten' pñt **Q**ue ergo
ad peccatū iplicat. ad h' neces
se ē vt post dñi onē aīd n' raur
rat **Q**uei etiā pñt cur discipul' i
maē laborātibz p? rērectōz su
ā dñs i litwē stetit q ante rērecti
onē suā corā discipul' i fluctibz
maris ābulauit **C**ui? rei racō
festine cognoscit si ipa q tūc in
erat racō penset. **Q**uid ei maē
n' pñs seculū figt qd se causaz
tumultibz et vñdis vite corru
ptibilis illidit. qd p soliditatē
litoris n' illa ppetuitas etne qe
tis figurat? **Q**uia igit discipul'
adbuc fluctibz mortalis vite i
erant in mari laborab ant. qā
autē redemptor nē iā corrup
tionem carnis excedeāt post r
rrectionem suā in litwē stabat

ac si ipm resurrectionis sue misterium rebo discipulis loqueretur dicens. **I**am vobis in mari non appareo. quia vobiscum in perturbatione omnis fluctibus non sum. **H**inc est quod in alio loco post resurrectionem eiusdem discipulus dicit. **H**ec sunt verba que locutus sum ad vos. cum adhuc eum vobiscum. **N**eq; enim cum ipsis non erat quibus prius corporaliter apparebat. sed tamen iam se esse cum ipsis denegat. a quorum mortali corpore carnis immortalitate distabat. **Q**uod illic cum ipsis positus fatetur non se esse cum ipsis: hoc quod per situm corporis indicat cum adhuc eis navigantibus esse se iam in litore demonstrat. **F**acta est autem discipulus piscationis magna difficultas. ut magistro veniente fieret admiracionis magna sublimitas. **Q**ui prius dixit. **M**ittite in dexteram navis retinere et invenietis. **D**is in sacro evangelio legitur quia dominus iussit ut ad piscandum retibus mitterentur: ante passionem videlicet et post resurrectionem. **S**ed prius quam redemptor noster pateret et resurgeret. mitti quidem retes ad piscandum iubet. **S**ed utrum in dextram an in sinistram mitti debuisset non iubet. **P**ost resurrectionem vero discipulis apparens mitti retes ad dexteram iubet. **I**n illa piscatione tantum capti sunt ut retibus ruperent: **I**n ista autem multi capti sunt: et retibus rupta non sunt. **Q**uoniam vero nesciat bonos in dextra. et ma-

los in sinistra figurari. **I**lla ergo piscacio in qua specialiter in quam partem mitti retes debeat non iubetur presentem ecclesiam designat que bonos filios ac malos colligit. nec eligit quos trahat. quia et quos eligere possit ignorat. **H**ec autem piscatio post domini resurrectionem facta in solam dextram missa est quia ad videndum claritatis eius gloriam sola ecclesia electorum pertinet. que de sinistro opere nichil habet. **I**n ipsa piscacione per multitudinem piscium retes rumpuntur: quia nunc ad confessionem fidei etiam cum electis reprobi tantum intrant que ipsam etiam ecclesiam habebis scindant. **I**n ista vero piscacione et multi pisces et magni capiuntur et retes non rumpuntur: quia sancta ecclesia in continua sui auctoritatis pace requiescens nullis iam dissensionibus dilata. **C**aptis autem iam magnis piscibus ascendit symon petrus et traxit retes in terram. **I**am credo quod vestra caritas aduertit. quid est quod petrus ad terram traheret retes. **I**psi quippe sancta ecclesia est commissa: ipsi specialiter dicitur. **S**ymon iohannis diligis me. **P**asce oves meas. **Q**uod ergo postmodum apertum in voce: hoc modo significat in opere. **Q**uia igitur predicator ecclesie nos a mundi huius fluctibus separat. **N**imirum necesse est ut retes plenum piscibus petrus ad terram ducat. **I**psa enim pisces ad soliditatem litore pertrahit. quia sancta

1
p̄dicationis vocē stabilitatem
eterne patrie fidelibz ostendit
Hoc agit v̄bis hoc epistolis.
hoc agit cotidie miraculorū fig
mis **Q**uociēs p̄ eū ad amorē q̄
etis eterne dūtū². q̄ciēs a ter
renarū rex tumultibz sepamur
q̄d aliud q̄ missi itra retbe fi
dei pisces ad litus trēbim². **E**t
cū retbe magnis piscibz plenū
d̄z addit a q̄ntis scilicet centū
q̄nquagita tribz **A** magno mi
sterio nūs iste nō vacat: s̄ intē
tos nos tāti misterij p̄fūditas
expectat **N**eqz eū q̄ntitatis sū
mā solerter euāgeliū exp̄meret
nisi hāc sacramēto plenā eē iū
dicass̄ **S**citis nāqz q̄ in testa
mēto veteri oīs opatio p̄ decalo
gi mādāta p̄cipit **I**n nouo at
eū dē opacōis v̄tus p̄ septifor
mē grām sc̄i spūs multiplicatis
fidelibz dat. **Q**uē p̄p̄ba denū
ciās d̄t **S**pūs sapiēcie et intel
lect? spūs d̄filij et fortitudinis
spūs sciētie et pietatis et reple
bit eū spūs timoris d̄m. **D**ed
ille in hoc spū opationē p̄cipit
qui fidē trinitatis agnoscit. vt
et p̄rem a filiū a eū dē spū sc̄m
vni? v̄tutis credat vni? subitā
cie esse fateat **Q**uia igit̄ septē
que superius diximus per no
uum testamentum latius sunt
data. decem vero per vetus pre
cepta: oīs n̄ra virtus a opatio
p̄ decē et septē potest plenū cō
p̄bendi **D**ucam² g^o p̄ trigonū

decē et septē. et veniēt q̄nq̄gita
vnū **Q**ui p̄fecto nūs a magno
misterio nō vacat **Q**z ī testam̄
to veteri legim² q̄ ann² q̄nqua
gesim² iubilēus vocari iussus
est in quo videlicet cūctus po
pul² ab oī opatione quiescēt.
sed vera r̄quies in v̄nitate est:
diuidi quippe vnū nō potest.
Obi eū scissuā diuisionis ē ve
ra requies nō est. **D**ucam² g^o
p̄ trigonū q̄nquagita et vnū a
fiūt cētū q̄nquaginta tres **Q**z
igit̄ et oīs nostra opatio in fi
de trinitatis exhibita ad r̄quie
tēdit septē et decē ter ducimus
vt ad q̄nquaginta et vnū veni
re debeam² **E**t qz vera requies
n̄ra tūc est cū ip̄am iā claitatē
trinitatis agnoscim² quā ī v̄ni
tate diuinitatis esse certā tenē?
quinquaginta et vnū ter duci
mus. et electorum summā in
superna patria quasi centū q̄n
quaginta et trium piscium nu
merū tenemus **P**ost resurrecti
onem ergo domini missum res
tbe dignum fuit vt tot pisces
caperet. quot solummodo ele
ctos ciues superne patrie desig
narent **I**nter hec vero a hester
na sc̄i euāgelij lectio et hodie
na nos admonet et vigilāter
debemus inspicere cur domin²
et redēptor noster post resurre
ctionem suam piscem assatum
comedisse legitur **N**on eū va
cat a misterio q̄d iterat ī facto

In hac etenim leione panem et assum piscem: in illa vero quod bester na die lecta est. cum asso pisce etiam fauam mellis comedit. Quid autem significare credimus piscem assum nisi ipsum mediatorem dei et hominum passum? Ipse enim latere dignatus est in aquis generis humani: capi voluit laqueo mortis nostre: et quasi tribulatione affatus est tempore passionis sue. Quod quod piscis assus fieri dignus est in passione. fauus mellis nobis extitit in resurrectione. Et qui in pisce asso figurari voluit. tribulatione passionis sue in fauo mellis utraque naturam exprimit. voluit persone sue. Fauus quippe mel in cera est. Mel vero in cera est similitudo in humanitate. quod ab hac quod leione non discrepat: nam piscem comedit et panem. Qui enim assari ut piscis potuit ex humanitate pane nos reficit ex similitudine quod ait. Ego sum panis viuus quod de celo descendi. Assum ergo piscem comedit et panem: ut ipso suo cibo nobis ostenderet quod et passionem ex humanitate nostra protulit et resurrectionem nostram ex sua similitudine procurauit. Quod si vigilanter inspicimus: nobis quod qualiter ad imitandum congruat videmus? Sic enim sua redemptor noster indicat ut imitationis viam nobis sequentibus sternat. Ecce in cibo suo dominus noster pisci asso coniungere fauam voluit quod videlicet illos in suo corpore ad eternam quietem suscipit. quod cum hoc tri-

bulaciones pro deo sentiunt ab amore interne dulcedis non recedunt. Cum asso pisce fauam sumit quod quod hic afflictione pro veritate suscipiunt: illic dulcedine vera faciant. Nonandum quod quod ultimum diuinum dominus cum septem discipulis habuisse describit. Petrus namque et thomas. nathanael. filii zebedei. et alij ex discipulis eius duo cum eis fuisse memorantur. Cur cum septem discipulis ultimum diuinum celebrat. nisi quod eos tantummodo quod septiformi gratia spiritus sancti pleni sunt. futuros lecturi in eterna refectioe denunciat. Septem quod diebus donec tempus euoluisset. et sepe septenaio numero perfectio designatur. Illi ergo in ultio diuinio de principia veritatis epulantur: qui nunc perfectionis studio terrena transcendunt. quod mundi huius amor non ligat. quod et si utique per septem meta obstrepit: cepta tamen eorum desideria non retundit. De hoc extremo diuinio alias per iohannem dicit. Vbi qui ad cenam nuptiarum agni vocati sunt. Idcirco enim non ad prandium sed ad cenam vocatos narrat quod minime in fine diei diuinum cena est. Qui ergo finito presentis vite tempore ad perfectionem superne contemplationis veniunt non ad agni prandium sed ad cenam vocantur: que videlicet cena hoc ultio diuinio exprimitur cui septem discipuli ad eam memorantur. quod illos ut diximus tunc interna refectio reparat. qui pleni nunc septiformi

gracia in amore sci spūs anbe
lāt. **H**ec g° vobiscū frēs agite
hui⁹ spūs repleri pñtia deside
rate qđ vos sequi in futurū pos
sit ex pñti ppendite. **P**ensate
si hoc spū pleni estis. et nostis
si ad illud cōuiuiū puemē va
leatis. **Q**uisq̄s nāq; ille est quē
nūc spūs iste nō reparat pfe
cto ab illa eterni cōuiuij relecti
one ieiunat. **M**emērote qđ de
eodē spū paul⁹ dicat. **S**i q̄s spi
ritū xpī nō habet: h̄ nō est ei⁹.
Quasi qđā titul⁹ diuine posse
ssionis est iste spūs amoris.
Nūqđ nā spū p̄ habet is cui⁹
mentē odia dissipāt elatio in
flat ira vsq; ad diuisionē m̄tis
exasperat auaricia cruciat lux
uria eneruat. **P**ensate q̄s iste
sit spūs p̄. pfecto ille qui facit
amicos et iūmicos diligi terrēa
despici p̄ celestib⁹ estuari carnē
ppter vicia cōteri. mentē a cō
cupiscencijs frenari. **S**i g° vul
tis ius cognoscere possessionis
dei psonā ppendite possessoris
v̄ti. **E**cce em̄ qđ dixim⁹ vocē re
ridica paulus clamat. **S**i quis
spū p̄ nō habet: hic nō est ei⁹.
Ac si apte dicat. **Q**ui nūc deo i
habitante nō regit. de diuine
claritatis spē postmodū nō le
tat. **S**ed nos cum ad hec que
dicta sūt infirmamur: needū
culmē pfectiōis attigim⁹: i via
dei cotidie sancti desiderij gres
sus ponam⁹. **C**onsolat⁹ nos re

ritas que p̄ psalmistā dicit. **I**n
pfectū meū viderūt oculi tui ⁊
in libro tuo om̄s scrībent. **N**ō
ōm̄ino erit nobis noxia nostra
ipfectio. si in dei itinē cōstituti
et ad trāsacta nō respicimus ⁊
ad ea que restant trāsire festi
nam⁹. **N**ā qui ipfectoꝝ deside
ria dignāter inflāmat h̄ qñq;
ad pfectionē roborat. p̄

Secūm iohānem

In illo tpe. **M**aria stabat ad
monumentū foris plorās. **D**ū
ergo fleret inclinauit se et pro
spexit in monumentū et vidit
duos angelos in albis sedētes
vnū ad caput ⁊ vnū ad pedes
vbi positū fuerat corpus ibu.
Et reliqua. **O**melia beati gre
gorij pape de eadē lōe habita
ad pplm̄ i basilica bñ iohānis
baptiste q̄ appellat⁹ cōstāntiana.

Maria magdalene q̄ fu
erat peccatꝝ i citate. a
mādo v̄ritatē lauit lac
rimis maculas cūmis ⁊ vox v̄rita
tis implet qđ dicit. **D**imissa sūt ei pec
cata m̄lta: qz m̄ltū dilexit. **Q**ue
ei p̄ frīgida peccādo t̄māscāt
p̄ modū amādo fortit̄ adēbat
nā p̄ q̄ v̄it ad mōumtū ibiq;
corp⁹ dñicū n̄ iueit. s̄olatū cōdi
dit atq; discipul⁹ nūciavit. q̄ v̄i
ētes vidērt atq; ita eē vt m̄lre di
reāt cōdidērt ⁊ d̄ eis p̄tī scriptū
ē. **A**biērt g° discipulī ad semet
ip̄os ac deīn s̄būigis maia sta
bat ad mōumtū foris plorās

Qua in re p̄sandum est. huius mulieris mentē quātavis amoris accēderat. q̄ a monumento dñi etiā discipul̄ recedētibz nō recedebat. **E**xq̄rebat quē nō inuenerat: flebat inq̄rēdo ⁊ amoris sui igne succēsa. ei⁹ quē ablatū credidit ardebat desiderio. **N**ūc cōtingit vt eū sola tūc vidēt q̄ remāserat vt querēt. qz nimirū v̄tus boni opis p̄seuerantia. et voce em̄ veritatis d̄r. qui aut̄ per seuerauit vsqz ī finem. b̄ salu⁹ erit. **E**t p̄cepto legis cauda hostie ī sacrificio iubet offerri. **I**n cauda q̄ppe finis est corp̄is et ille bene imolat q̄ sacrificiū boi op̄is vsqz ad finem debite perducit actiōis. **H**ic ioseph it̄ fratres reliquos talarem tūcā habuisse describit. **T**ūcā q̄ppe vsqz ad talū. est opus bonū vsqz ad cōsumaciōem. **S**ed maia cū fleret iclīauit se ⁊ p̄sperit ī monumentū. **C**erte monumentū iā vacuū videāt. iā sublatū dñm nūciauerat. quid est q̄ se it̄z īclinat. it̄z videre desideāt. **S**ed amanti semel asperisse nō sufficit. qz vis amoris intencōnem multiplicat īquisiōis. quesuit igit̄ p̄us ⁊ mīme inuenit. perseuerauit vt q̄reret. vñ cōtingit vt inueniret. **A**ctūqz est vt desideria dilata crescēt ⁊ crescentia caperent qd̄ inuenissent. **H**ic est enim qd̄ de eodē sp̄sō ecclīa in cantūcis cāticōz dicit. **I**n lectulo meo

per noctem q̄siui. quem diligit aīa mea. q̄siui eū et non inueni. **S**urgā ⁊ circuibō ciuitatem per vicos et plateas: queram quē diligit anima mea. **Q**ue defectū quoqz inuentiōis ingeminat dicēs. **Q**uesui illū: ⁊ non inueni. **S**ed quia diu inuentio nō elongat si īquisitio nō desistat adiūgit. **I**n uenerunt me vigiles qui custodiūt ciuitatē. **N**um quem dilexit aīa mea vidistis? **P**aululū cū p̄transissem eos: inueni quē diligit anima mea. **D**ilectū nāqz in lectulo querim⁹. qñ ī p̄ntis vite aliquātula rege redēptois nostri desiderio suspiram⁹. **P**er noctē queim⁹. qz et si iam in illo mens vigilat: tñ adhuc oculus caligat. **S**ed qui dilectū suum non inuenit. restat vt surgat: ciuitatem circueat id ē scāz electoz ecclīam mente ⁊ īquisitione percurrat. **P**er vicos em̄ ⁊ plateas querat id est per angusta et lata gradientes aspiciat. ⁊ si qua in eis inuenire valeat eius vestigia inquirat: q̄a sunt nonnulli etiā vite secularis. qui imitandum aliquid habeant de actione virtutis. **Q**uerentes autem nos vigiles inueniunt. qui custodiunt ciuitatem: quia sancti patres q̄ ecclēsie statum custodiunt. bonis nostris studiis occurrūt vt suo vel verbo vel scripto nos doceāt. **Q**uos cū paululū pertransim⁹

in ueni in? quē diligim? . quia
r. dēp. rōz nē et si hūilitate hō
mē ho. es. diuinitate tamē sup
hoies fuit **Cū** g^o trāseūt et vi
giles dilect? iuēnt. qz cū pro
pbas et aplos infra ipsū esse
aspicim? . illū q nā deus ē sup
hoies cōsideram? **Pri?** g^o non
iuēntēdus qat: vt p? iuentus
strictius inueiat **Scā** em dēfide
ria vt p dīxim? dilatiōe crescūt
Si at dila. dē deficiūt. dēfideia
nō fuerūt **Hoc** amo ē arht: qf
qz ad diuinitatē ptigē potuit.
Hinc nāqz dauid ait **Situit** a
nima mea ad deū uiuū: qndo
ueniā et apparebo āte faciē dei
mei **Hinc** nos admonet dicēs
Querite faciē ei? semp **Hinc** p
saia ppha ait **Aia** mea dēfi
derauit te ī nocte: qz spū meo
in p. cordijs meis de mane vi
gilabo ad te **Hinc** ei iterū etiā
in cāticis cāticōz dī. **Vulneāta**
caritate ego sū. **Iustū** qppe est
vt ex visiōe medici ptingat ad
salutem: qz p estū eius dēfiderij
vulu? amoris p. rōtat ī pect. ore
Hinc rurū ait **Aia** mea liq
facta est vt dila. loquutus est.
Mens nāqz hois cōdicozis sui
spēm nō qrentis male dura est
qz in semetip. a remanet frigi
da **Et** si ardē ex dēfiderio cepit
ad sequendū quē diligit liqfa
cta p ignē amoris aruit **Fit** de
fiderio anxia vilescūt in seculo
cūcta q placebāt. nichil est qd

ex cōdicozē libeat. et que p. us
delectabāt aīm fiūt postmodū
rebeūt onerosa. nichil ei? me
sticiā cōsolat. qusqz adhuc qui
dēfiderat nō aspiciūt **Meret** nā
qz mens. lux ip. a fastidio ē. ta
liqz igne in mte decoq. rubigo
culpe. et succēsus aīm? qī aui
more. qz p v. sū spēm p. didit p
incēdū clarescit **Ista** itaqz que
sic amat. q se ad monumētū qd
p. spererat iterū inclinauit. vi
deam? q fructu vis amoris in
ea ingeminat opus inq. fōmis
Sequit **Didit** duos angelos ī
albis sedētes. vnū ad caput et
vnū ad pedes. vbi positū fue
rat corpus ihu **Quid** est q in
loco dīci corporis duo āgeli
vidēt. vn? ad caput atqz aliū
ad pedes sedens. nisi qz latina
lingua angelus nuncius dicit
q ex passione sua nunciandus
erat qui et deus est ante secula
q homo in fine seculorū **Quas**
si ad caput sedet angelus cum
per apostolos p. dicatur. **Quia**
in principio erat verbum. et v
bum erat apud deum. et deus
erat verbū. **Et** quasi ad pedes
sedet angelus cum dicitur Ver
bum caro factum est. et habi
tauit in nob **Possū?** etiā p du
os āgelos duo testamēta cogno
scē. vnū p. us q aliud seqns qui
videlicet āgeli p lo. cū dīci cor
pis sūbmet sūt cūcti. qz mimi
rū vtraqz testamēta dū par

fenſu incarnatū ⁊ mortuū ac reſurrexiſſe dñm nūciat. qñſi teſta
mētū pñs ad caput ⁊ teſtamen
tū poſteri⁹ ad pedes ſedet. **Uñ** et
duo cherubī ꝑꝑiciatorium te
gūt: ſeſe iūicē aſpiciūt vñſis vul
tūb⁹ iꝑꝑiciatorū. Cherubī qꝑ
pe pleītudo ſcīe dicūt. **Et** qđ per
duo cherubī n̄ teſtamenta duo
ſignātur: quid vero ꝑ ꝑꝑiciato
riū niſi incarnatus dñs figurat
de quo iobes ait. **Iꝑe** ē ei ꝑꝑi
ciacō ꝑ ꝑccis nñs. **Et** dū teſta
mētum vet⁹ h̄ fiendū denūciat.
qđ teſtamētū nouū de dño ſcī
clamat: qñſi vtraqꝫ cherubī ſe i
uicē aſpiciūt dū vult⁹ i ꝑꝑicia
toriū vñt: qz dū int̄ ſe poſitū i
carnatū dñm vident a ſuo aſpe
ctu nō diſcrepāt: q̄ diſpēſacōis
ei⁹ miſteriū dñs dñt narrāt. **Re**
qñrūt mariā āgeli dicētes. **Mu**
lier qđ ploras. **Et** dicit. qz tūle
rūt dñm meum a monumēto ⁊
neſcio vbi poſuerūt eū. **Iꝑa** nā
qz ſac̄ eloq̄a q̄ in nobis lacrimas
amoris excitant. eaſdē lacrimas
cōſolāt. dū nob̄ redēptoris nñi
ſpēm ꝑmittūt. **Sed** notādū iux
b̄ſtoriā ē qꝫ mulier non dicit.
tulerunt corpus dñi mei: h̄ tūle
runt dñm meū. **Uñ** ſus nāqꝫ ſacri
eloqui⁹ eſt vt aliqñ ex pte totū
aliqñ vero ex toto pte ſignificet.
Ex pte em̄ totū ſignificat ſicut
de iacob fili⁹ ſcriptū ē. quia de
ſcēdit iacob i egiptū i aiab⁹ ſep
tuagita duab⁹. **Neqꝫ** em̄ i egip

tū ſine corpib⁹ deſcēderūt h̄ per
ſolā aiām totus hō ſignatur. **Et**
ſolū dñicū corp⁹ i monumēto
iacuerat. ⁊ maia nō corp⁹ dñi.
h̄ ſublatū dominū quēbat. vide
licet ex toto deſignās pte. **Hec**
cū dixiſſ⁹ dñſa retroſum vidit
ibm ſtantē ⁊ neſciebat qꝫ ib⁹
ē. **Non** dū qꝫ maria q̄ adhuc de
reſurrectiōe dñi dubitabat re
troſū dñſa eſt vt vidēt ibm.
qz videlicet ꝑ eādē dubitacōnē
ſuā quaſi tergū in domini faciē
miſerat. quē reſurrexiſſe mīme
credebat. **Sed** qz amabat et du
bitabat. videbat ⁊ nō agnoſce
bat: eumqꝫ illi et amor oſtende
rat et dubietas abſcondebat.
Cuius adhuc ignorantiam ex
ꝑꝑrimitur cum inferitur. **Et** neſcie
bat quia iheſus eſt. qui dicit ei.
Mulier quid ploras: quē que
riſ. **Interrogatur** doloris cau
ſa vt augeatur deſiderium. qua
tenus cū nominaret quē quere
ret i amorē ei⁹ ardentius eſtua
ret. **Ille** exiſtimās qz ortulan⁹
eſſ⁹ dicit ei. **Domine** ſi tu ſuſtuli
ſti eū: dicito m̄. **Ubi** poſuiſti eū:
⁊ ego eū tollā. **Forſitā** nec errā
do h̄ mulier errauit: quē iheſū
ortulanū credidit. **An** nō ei ſpi
tualit̄ ortulan⁹ erat. qui in ei⁹
pectore ꝑ amoris ſui ſemina vir
tutū virētia plantauit. **Sed** qđ
ē qꝫ viſo eo quē ortulanū credie
dit cū necdū dixerat quē quē
bat ait. **Domine** ſi tu ſuſtulisti eū

dicito m̄. Quasi em̄ iā de eo dixit
isrl̄ ex cui⁹ desiderio iā plāget eū
d̄t quē nō direat. **S**z vis amo
ris h̄ agē solet in aīo vt quem
ipse semp cogitat nullū aliū ig
norare d̄at. **H**ic et h̄ m̄l̄r quē
q̄rit nō d̄t. et tñ d̄t si sustulisti
eū. qz alteri nō putat īcognitū
quē sic ipsa cōtinuo plāgit desi
derio. **D**icit ei ihs **M**aria **P**⁹
q̄ ei cōi vocabulo appellauit ex
sexu et cognitus nō est: vōt ex
noīe. **A**c si apte dicat. **R**ecog
nosce eū. a quo recognosceris.
Perfecto qz viro d̄z. **N**oui te
ex noīe. qz hō cōe n̄m oīm vō
bulū ē. **M**oyſes vō p̄p̄riū: an
recte d̄z qz ex noīe scit. **A**c si ap
pte ei dñs dicat. **N**ō te gñalit
vt cētos. h̄ sp̄ealit scio. **M**aria
g⁹ q̄ vōt ex nomīe recognoscit
autore. atqz eū p̄t̄n⁹ rabboni
id ē mḡm vōt. **Q**uia et ip̄e eāt
qui q̄rebat ex teri⁹ et ip̄e q̄ eā
interius vt q̄reret docebat. **I**ā
vō ab euāgelista nō subdit qd
fecerit h̄ ex eo innuitur qd au
diuit cū subdit. **N**oli me tan
gē. **N**ōdū em̄ ascendi ad p̄rem
meū. **I**n h̄is nāqz v̄bis oñd̄it
qz maria āplecti voluit ei⁹ vesti
gia quē r̄cognouit. h̄ ei mḡr d̄t
noli me tangē nō qz dñs p̄ re
f̄rectionē tactū r̄nuīt femīarū
cū de duabz ad sepulchrū eius
fit scriptū. **A**cceſſerūt et tenuē
rūt pedes ei⁹. h̄ cur tāgi nō de
beat rō qz addit cū infer̄t. **N**ō

dū em̄ ascendi ad p̄rem meū.
In corde etem̄ nrō tūc ihs ascē
dit ad p̄rem. cū eql̄is creditur
p̄ri. nā quisqz eū eql̄em p̄ri n̄
credit. adhuc in ei⁹ p̄cto ē ad
p̄rem dñs nō ascēdit. **I**lle ergo
ih̄m veracit̄ tāgit q̄ p̄ri filiū cō
eternū credit. **I**n corde etei pau
li iā ad p̄rem ihs ascēdeat. cū
isdē paulus dicebat. **Q**ui cū in
forma dei ess̄ nō rapinā arbi
tratus est esse se eql̄em deo. **V**n
qz ioh̄es r̄dēptorē n̄m manu
fidei tetigit qui ait. **I**n p̄ncipio
erat v̄bū et v̄bū erat apud deū
et deus erat v̄bū. **V**ia p̄ ip̄m
facta sūt. **T**āgit dñm qui eū
p̄ri eternitate substācie eql̄em
credit. **S**z fortassis aliqz taci
ta q̄stione pulsāt. quō fili⁹ pa
tri equalis esse possit. **Q**ua in
re humana natura qd cōpres
bendere nō valet admirādo re
stat vt hoc sibi eē credibile ex
admiratione alia sciat. **H**abet
nāqz qd ad hec sibi sub breuita
te respondeat. **C**onstat em̄ qz
ipse creauit m̄rem in cuius vir
gineo vtero ex humanitate cre
aretur. **Q**uid igit mirū si equa
lis est patri qui p̄or est m̄re.
Paulo quoqz attestante didi
cimus xp̄m dei virtutem et dei
sapienciā. **Q**ui ergo filiū mino
rem putat. patri derogat cui⁹
sapienciā esse ei ineq̄alē fatet.
Quis etem̄ homo potēs equa
nimiter ferret si quis ei diceret

Magnus quidem es si sapientia tua te minor est. Ipse quoque dominus dicit. **E**go et pater unus sum? Et rursus ait **P**ater maior me est. De quo etiam scriptum est. Quia subditus erat patribus suis. Quid mirum si ex humanitate sua minorem se preesseit in celo: ex qua subiectus erat etiam patribus in terra? Ex qua humanitate nunc marie dicitur. **V**ade ad fratres meos et dic eis **A**scendo ad patrem meum et patrem vestrum: et ad deum meum et deum vestrum. **C**um meum dicit et vestrum: cur non omnimodum dicit nostrum? sed distincte indicat. quod eundem patrem et deum dissimiliter habeat ipse quam nos. **A**scendo ad patrem meum videlicet per naturam: et patrem vestrum per gratiam. **A**d deum meum quod descendit. et deum vestrum quod ascenditis. **Q**uia enim et ego homo. deus michi est: quod vos ab errore liberati estis deus est vobis. **D**istincte ergo michi pater et deus est: quod quem ante secula deum genuit: hominem quoque in fine seculorum me creavit. **V**enit maria magdalena annuncians discipulis quod videri dominum et hoc dixit michi. **E**cce humani generis culpa ibi abscondit unde processit. **Q**uia enim in paradiso mulier viro propinavit mortem: a sepulchro mulier vivis annunciat vitam. et dicta sui vivificationis narrat quam mortiferi serpentis verba narrauerat. **A**c si humano generi non verbis dominus: sed rebus dicat. **D**e qua manu vobis illatus

est potus mortis. de ipsa suscipite poculum vite. **H**ec de expositione lectionis evangelice succincte transcurrimus? nunc opitulante eodem de quo loquimur domino et resurrectionis eius gloriam et pietatis eius viscera consideremus? **C**icero enim a morte voluit dominus noster resurgere. ne nostra diu anima in infidelitatis morte remaneret. **V**nde beatus quoque per psalmistam dicit. **D**e torrente in via bibit propterea exaltabit caput. **I**n humano quoque genere ab ipso mundi initio torrens mortis effluerat: sed de hoc torrente dominus in via bibit. quod mortem in transitu gustavit atque ideo exaltauit caput. quod hoc quod moriendo in sepulchro posuit. surgendo super angelos eleavit. **E**t ideo antiquum hostem eternum percussit: unde semper contra se manens persequendum temporaliter permisit. **Q**uod apte dominus beatus iob indicat dicens. nunquam capies leviathan hamo? **P**er leviathan quoque quod additamentum eorum dicitur. cecus ille deuorator humani generis designat. **Q**ui dum se divinitatem homini addere spondit: immortalitatem sustulit. **Q**ui per uariationis quoque culpam quam primo homini propinavit dum sequentibus se pessima persuasionem multiplicat peccatas sine cessatione coarceuat. **I**n hamo quoque esse ostenditur: aculeus occultus. **H**unc ergo per omnes hamo cepit: quia ad mortem illius unigeniti filium incarnatum misit: in quo et caro passibilis

videri possit et diuinitas impassibilis videri non possit. **C**umque in eo serpens iste per manus sequentium escam corporis momordit. diuinitatis illum aculeus perforauit. **P**rius vero eum in miraculo deum cognouerat sed de cognitione sua ad dubitationem cecidit quando hunc passibilem vidit. **Q**uasi hamo ergo fauces glutientis tenuit. dum in illo esca carnis patuit quam deuorator appetere. et diuinitas passionis tempore latuit que necaret. **I**n hamo eius incarnationis captus est: quia dum in illo appetit escam corporis. transfixus est aculeo diuinitatis. **I**bi quippe ierat humanitas. que ad se deuoratore adduceret. ibi diuinitas que perforaret: ibi apta infirmitas que prouocaret ibi occulta virtus que raptoris fauces transfigeret. **I**n hamo igitur captus est: quia inde interitum vni momordit. **E**t quis iure tenebat mortales perdidit: quia eum in quo ius non habuit morte appetere immortalis presumpsit. **H**inc est etiam quod ipsa de qua loquimur maria viuit quia ille per humano genere qui morti nil debebat occubuit. **H**inc est quod nos cotidie ad vitam per culpas reuertimur quia ad penam nostram conditor sine culpa descendit. **E**cce iam antiquus hostis ea que de humano genere cepit spolia amisit supplicatiois sue victoriam perdidit. **C**otidie peccatores ad vitam redeunt: cotidie de eius faucibus redeunt.

peccatoris manu rapiunt. **N**on bene quoque ad beatum iob voce divina iterum dicit. **A**ut armilla perforabit maxillam eius? **A**rmilla ubi posita abiendo stringit. **Q**uid igitur per armillam nisi circumplexus nos diuina misericordia designat? **Q**ue leuiathan istius maxillam perforat: dum nobis per petratam que prohibuit adhuc penam remedium ostendit. **A**rmilla dominus maxillam leuiathan perforat quia ineffabili misericordie sue potentia sic malicie antiqui hostis obuiat ut aliquando eos etiam quos iam cepit amittat. **E**t quasi ab ore illius cadunt qui per petratas culpas ad innocentiam redeunt. **Q**uis enim ore illius seclusus raptus maxillam eius euaderet. si perforata non esset? **A**n non in ore petri tenuit: cum negauit? **A**n non in ore dauid tenuit cum in tanta se luxurie voragine merisset? **S**ed dum ad vitam uterque per penitentiam rediit leuiathan iste eos aliquo modo quasi per maxille sue foramen amisit. **P**er foramen ergo maxille ab eius ore subtracti sunt qui per petram conueniente nequicie penitendo redierunt. **Q**uis autem hominem leuiathan istius os euadit. ut nulla illicita committat? **S**ed hic agnoscitur quantum redemptori humani generis debitores sumus. qui non solum nos in ore leuiathan ire prohibuit sed ab ore etiam redire cessit. qui spem peccatori non abstulit. quia maxillam eius ut euadendi viam tribueret.

pforauit. vt salti post mortem
fugiat q̄ incautus p̄us cauē no
luit ne mordētur **U**biq; g^o nob
occurrit sup̄na medicina: qz et
dedit hoī p̄cepta ne peccet: et ta
mē peccati dedit remedia ne de
speret. **N**ō cauēdū sūmope est
ne q̄s delectacōne pccā leuathā
isti? ore rapiat. et tñ si rapt? fu
erit nō desperet: qz si p̄fē pccm
lugeat adhuc foramē i maril
la ei? iuenit p qd euadat. **A**dē
testis dīne mīe hec ip̄a de q̄ lo
q̄mur maia: de qua phariseus
dū pietatis fōtem vellet obstru
ere dicebat **H**ic si es p̄ph̄a sci
ret utiq; q̄ et qual mulier est q̄
tāgit eū: qz peccatrix ē. **S**ed la
uit lacrimis maxillas cordis et
corpis. et redēptōis sui vestigia
tetigit. q̄ sua itinera p̄ua dēliq̄t
Sedebat ad pedes ihu: vbiq;
de ore illi? audiebat. viuēti ad
heserat. mortuū quēbat. viuen
tē repit. quē mortuū q̄huit. **T**ā
tūq; apud eū locū grē iuenit vt
hūc ip̄is q̄q; apl̄is ei? videlicet
nūcijs nūciaret. **Q**uid itaq; fra
tres. qd i hac re dēm? aspice mī
fi imēsam mīam conditōis n̄rī
q̄ nobis velut i signo ad exem
plū p̄nīe posuit eos q̄s p̄ p̄nīaz
viuē post lapsū fecit. **P**erpēdo
etē p̄t̄: cōfidero latronē: as
picio zacheū. itueor mariā et n̄l
aliud i hīs video n̄ āte oculos
n̄ros posita spei et p̄nīe exēpla
Fortasse etē i fide lapsus ē ali

q̄s: aspiciat p̄t̄ q̄ amare fle
uit qd timide negauerat. **A**lius
extra p̄rīm suū i malicia crude
litatis exarsit. aspiciat latronē
q̄ et i ip̄o mortis articulo ad vi
te p̄mīa peitēdo p̄ueit. **A**lius
auaricie estubo ābelās aliēa dirī
puit aspiciat zacheū q̄ si qd ali
qui abstulit quadruplū reddi
dit. **A**li? libidis igne succēsus.
carnis mūdiciā pdidit. aspici
at mariā q̄ i se amorē carnis ig
ne dīni amoris excoxit. **E**cce dī
potēs de? vbiq; ocul̄ n̄ris quos
imitai dēam? obicit. vbiq; exē
pla sue mīe oppoīt. **M**ala ergo
iā displicēāt l̄ expta. libent ob
liuiscit omp̄s d̄s q̄ nocētes fu
im? . patius ē p̄nīam n̄ram no
bis ad inoētīā deputāē. **I**nqui
nati post aq̄s salutis renasca
m? ex lacrimis. **I**taq; iux̄ p̄mī pa
storis vocē sicut mō geitī infan
tes lac cupiscite: redite puuli
filij ad finū mat̄s v̄re eterne sa
piētie. fugite larga vbēa pieta
tis dei. **T**ransacta plāgite iminē
cia vitate. **R**edēptor n̄r momē
taneos fletus v̄ros eterno cōso
labif gaudio. **Q**ui viuit et reg
nat cū patre i v̄mitate sp̄ūscī de
us p̄ oīa s̄dā s̄dōy. **C**fm i o
bānē. **I**n octaua pasche.

In illo tpe. **C**ū ess̄ sero die illo
vna sabbator. et fores essent
clausē vbi erant discipuli gre
gati p̄ metū iudeoy stetit ihus
in medio illorum. et dixit illis

Dax vobis **E**t reliqua. **O**me
lia bñ gregorij ppe de eadē lōne
hīta ad pplm ī basilica bñ io
hānis baptiste q̄ dē cōstāniana

Prima lōis hui⁹ euā
gelice q̄stio aīm pulsāt
quō p? resurrectionem
corpus dñi cū rēp fuit qd̄ clau
sis ianuis ad discipulos ingre
di potuit. **S**ed sciendū nob̄ est
q? diuina opaco si rōne dphē
dis nō est admirabilis. nec fi
des habet meitū cū hūana rō
p̄bet expimentū. **S**z h̄ ipsa re
dēptoris nri opa que ex semet
ipsis nequaq? dphēdi pnt ex
alia ei? opacoē pēfanda sunt.
vt rebo mirabilibz fidē pbeant
facta mirabiliora. **I**llud ei⁹ cor
p? dñi intrauit ad discipulos
ianuis clausis qd̄ videlicet ad
hūanos oculos p natiuitatē su
ā clauso exiuit vtero v̄ginis.

Quid g° mirz si ianuis clausis
p? resurrectionē suā in eternū iā
victur? intrauit. q̄ moriturus
venies n̄ apto vtero v̄ginis exi
uit. **S**z qz ad illud corpus qd̄
videri poterat fides intuentū
dubitabat. ostendit eis p̄tin?
man? et latus. palpandā car
nē p̄buit. quā clausis ianuis i
trodurit. **Q**ua in re duo miā a
iux hūanā rōnē sibi valde dtra
ria oñdit dū p? resurrectionē su
ā corp? suū a incorruptibile a
tam palpabile demōstruit. nā
et corūpi necesse est qd̄ palpa

tur et palpari nō p̄t qd̄ nō cor
rūp̄t. sed mīto mō atz inestū
mabili redēptor n̄ et incorru
ptibile p? rēfrectionē a palpa
bile corpus exhibuit: vt mon
strādo incorruptibile iuitaret
ad p̄miū p̄bēdo palpabile for
maret ad fidē. **E**t incorruptibi
lē se igit et palpabilē demon
strauit vt p̄fecto esse p? rēfre
ctionē oñdēt corp? suū a ei⁹ dē
natuē et alteri? glē. **D**icit eis.

Dax vob. sicut misit me p̄r et
ego mitto vos. i. sic misit me p̄r
de? deū. a ego mitto vos hō hō
mies. **P**̄r filiū misit q̄ hūc p̄r
dēptioē gn̄is hūani icarnari cō
stituit quē videlicet ī mūdū v̄i
re ad passionē voluit h̄ tñ ama
uit filiū quē ad passionē misit. **E**
lōs v̄o ap̄los dñs nō ad m̄di
gaudia h̄ sic ip̄e miss? ē ad pa
ssioēs ī mūdū mittit. qz g° a fi
li? amat a p̄re a tam ad passi
onē mittit. ita a discip̄li amat
a dño q̄ tam ad passioz mittit
ī m̄do. **I**taqz dē sic misit me p̄r
a. i. ea caritate vos diligo cū m̄
ē scādala p̄secuto p̄ mitto q̄ me
caritate p̄r diligit qm̄ ad tolerā
das passioēs v̄ire fecit. q̄nis
mitti a etiā aliē iux nām dūmta
tis possit itelligi. **E**o ei⁹ mō a p̄re
ip̄e fili? mitti dē q̄ a p̄re gn̄at.
nā sc̄m qz sp̄m q̄ cū sit coequal
p̄ri a filio n̄ tñ icarnat? ē isdē se fi
li? mittē p̄bibz dicēs. **C**ū v̄it p̄
adit? qm̄ ego mittā vob a p̄re.

Si enim mitti solūmō incarnatū de
beret intelligi. spūs paul dubio
suis nullo mō dicētur mitti qui
nequaquā incarnat⁹ est. h̄ ei⁹ mis
sio p̄cessio est. q̄ de p̄re p̄cedit
a filio Sicut itaq; spūs mitti di
cis. qz p̄cedit: ita a fili⁹ nō iō
grue mitti d̄z quia ḡnatur Hoc
cū dixit h̄ iussit et dicit eis.
Accipite spiritūscm̄ Querendū
nobis est qd̄ est q̄ spm̄ scm̄ do
min⁹ n̄r et semel dedit i terra cō
sistens: a sel̄ in celo p̄fidēs. Ne
qz em̄ alio in loco dat⁹ spūstan
ctus aperte monstret n̄ nūc cū
per iussuflacōnem percipitur. et
postmodū cū de celo veniens in
varijs liguis demonstrat. Cur
g⁹ p̄us in terra discipul⁹ datur
postmodū de celo mittit nisi q̄
duo sūt p̄cepta caritatis: dilcō
videlicet dei et dilectio p̄ri. In
terra datur spūs. vt diligatur
p̄ri⁹. e celo dat⁹ spūs vt dili
gat de⁹ Sicut g⁹ vna est caritas
a duo p̄cepta: ita vnus spūs et
duo data Prius a cōsistēte dño
i tra postmodū i celo a p̄fidēte:
qz i p̄ri amore discit. q̄lit p̄uei
re deat ad amorē dei. Vnde isdē
iobes d̄t. qui nō diligit fratrem
suū quem videt: deū quem non
videt quō p̄t diligē. Et ante q̄
dē discipulorū mentib⁹ ierat isdē
spūstais. ierat ad fidē h̄ tñ mai
festa dacōe nō n̄ post resurrecti
onē dat⁹ ē Vñ a scriptū ē Non
dū erat spūs dat⁹: qz ibus nō

dū fuerat glōificatus Vñ etiā p
moysen d̄z Superūt mel de pe
tra: a oleū de firma petra Ne
qz em̄ q̄cūq; tle iuxta historiā le
git. si tota testamēti veteris scri
es recensatur. Nusq; de petra
mel: nusq; oleū supit ille ppl⁹
S; qz iux p̄auli vocē petra eat
xp̄us: mel de petra superūt qui
eiusdē redēptoris fca a miracu
la viderūt. Oleū vero de firma
petra superūt. q̄ effusioe sc̄spi
ritus post r̄urrectionē ei⁹ vngi
meruerūt. Quasi ergo in firma
petra mel dedit: qñ adhuc mor
talis dñs miraculorū suorū dul
cedinē discipul⁹ ondit Sed fir
ma petra oleū fudit: qz post re
surrectionē suā fca iā ipassibi
lis. p̄ afflacōne spūs donū sc̄e
vntionis emanavit De h̄ oleo
p̄ p̄ph̄am d̄z Cōputrescet iugū
a facie olei. Sub iugo q̄pe
tēbam⁹ deoīace dñacōis h̄ vnti
sum⁹ oleo spūstai Et qz nos grā
libtatis vnxit. dñationis de omi
ace iugū putruit paulo attestā
te q̄ ait Vbi spūs dñi ibi libtas
Sciendū q̄ h̄ij q̄ p̄us spm̄ scm̄
habuerūt vt et ipi inoēter vi
uerent et i p̄dicacōe quibusdā
p̄descent. idcirco hunc post re
surrectionē dñi patēter accepe
rūt vt p̄desse nō paucis h̄ plui
bus possent. Vnde a i hac ipsa
dacōe spūs d̄z Quorū remisistis
pccā remittūt eis a q̄z retinui
tis retēta sunt Libet intueri. illi

discipuli ad tāta onera hūilita-
tis vocati ad q̄ntū culmē glorie
fint pducti. **E**cce nō solū de se-
metip̄is seculi fūit h̄ etiā aliene
obligatiōis pt̄tē relaxatiōis
q̄ accipiūt p̄ncipatū sup̄ in iu-
diciū sortiūt vt vice dī q̄busdā
peccata retineāt q̄busdā relax-
ent. Sic eos a deo decebat erigi
q̄ tm̄ p̄ deo cōsenserāt hūiliari.
Ecce q̄ districtū dei iudiciū me-
tuūt aīaz iudices fūit. et alios
dāpnāt vel liberāt q̄ semetip̄os
dāpnari metuebāt. **H**oy p̄fē-
cto nūc in eccl̄ia ep̄i locū tenēt.
soluendi et ligandi auctoritatē
suscipiūt q̄ ḡdū regim̄is sorti-
ūt. **G**radis honor: h̄ ḡue pōd?
est isti? hōris. **D**ux q̄pe est q̄
nescit tenē moderam̄ia vite sue
q̄ iudex fiat vite aliene. **E**t ple-
rūq̄ d̄ngit vt b̄ locū iudiciū te-
neat. cui ad locū vita mīme cō-
cordat. **A**c sepe agit vt vel dā-
pnet imeritos l̄ alios ip̄se liga-
tus soluat. **D**epe i soluēdis ac
ligādis subditis sue volūtatis
motus. nō at causaz merita se-
q̄t. **N**ō fit vt ipsa hac ligādi et
soluendi pt̄tē se p̄uet. q̄ hanc
p̄ suis volūtatib̄ et nō subie-
ctor̄ morib̄ exercet. sepe fit vt
erga quēlibet p̄xi^m odio l̄ ḡcia
moueat pastor. **I**udicāe at di-
gne d̄ subiectis neq̄ūt q̄ in sub-
iectozū causis vel odiū vel gra-
ciā sequūt. **N**ō et recte p̄ p̄p̄baz
d̄z. **M**ortificāt aīas q̄ nō mori

ūt et viuificāt aīas q̄ nō viuūt
Non moriētē q̄pe mortificāt
q̄ iustū dāpnat. **E**t nō victurū
viuificāe nitit. q̄ reū supplicio
absoluē conat. **C**ausē ḡo pen-
sande sūt et tūc ligādi atz soluē-
di pt̄as exercēda. **V**idēdū q̄ cul-
pa q̄ p̄ma fit secuta p̄ culpam
vt q̄s omp̄s deus p̄ cōpūctōis
grāz visitat. illos pastozis s̄ma
absoluat. **T**ūc ei v̄a est absolu-
tio p̄fidētis cū internū arbitriū
seq̄t iudicis. **Q**d b̄n̄ q̄triduanū
resuscitacō siḡficat. q̄ videlz de
mōstrat qz p̄ d̄ns mortuū vi-
uificauit et v̄iuit d̄c̄s. **L**azare
in foras et p̄ modū q̄ viuens
egressus fuerat a discipul̄ ē so-
lutus sic scriptū est. **L**ūq̄ egre-
ssus est q̄ fuerat ligatus istis
tūc dixit discipul̄ suis. soluite
eū et sumite abiē. **E**cce illū disci-
p̄li iā viuētē soluit quē m̄ḡ
resuscitauit mortuū. si em̄ disci-
puli lazariū mortuū soluerēt fe-
torē maḡ oñdēt q̄ v̄tutē. **E**x
q̄ cōsideracōe itūedū est qz illos
nos dēm? p̄ pastozalē actē sol-
uē q̄s auctorē n̄m cognoscim?
p̄ suscitātē grāz viuificāe. **Q**ue
nim̄z viuificacō an̄ opacōz rā-
tudis i ipsa iā cognoscit cōfessi-
one pecc̄i. **V**nde et hūic ip̄so mor-
tuo lazaro neq̄q̄ d̄z reuiuiscē h̄
v̄i foās oīs q̄pe peccator dū
culpā suā it̄ cōsciētiā abscondit
itrozsus latet i suis penet̄lib̄
occultat. **S**z mortuū v̄it foras

cū peccator neq̄cias suas spon
te cōfiteatur **L**azaro ergo dīz veni
foras **A**c si apte aulibet moztu
tuo ī culpa dicetur. **C**ur reatu
tū ītra cōfiam abscondis? fo
ras iā p cōfessionē egredē q̄ a
pō te iteins p negationē lates
Veniat itaqz foras moztu? id ē
culpā cōfiteat pccōz **V**enietē fo
ras soluant discipuli. vt pasto
res ecclie ei penā admouē debe
ant. quā meruit. q̄ nō erubuit
cōfitei qd̄ fecit **H**ec de solutiōis
ordie breuīt dixerī vt sub mag
no moderamine pastores ecclie
vel soluē studeāt vel ligare. sed
vtrū iuste vel iniuste obliget pa
stor. pastoīs tñ suā gregi timē
da est. ne is qui subest et cū iu
ste forsitan ligatur. ipsam obli
gationis sue suā ex alia cul
pa mereat **P**astor ergo vel ab
soluere īdiscrete timeat vel liga
re **I**s at̄ qui sub manu pastoīs
est ligari timeat vel iniuste. nec
pastoris sui iudiciū temē repre
bendat. ne et si iniuste ligatus ē
ex ip̄a tumide rep̄bensionis su
pbia. culpa q̄ nō erat fiat. **S**z
qz hec breuiter p excessum dixi
m? ad expōis ordinem redea
mus **T**homas ergo vnus ex
duodecī qui dīz didim? nō erat
cū ill? quādo vīt ībus **I**ste vn?
discipulus defuit reuīt qd̄ ge
stū est audiuit. audita credē re
nuit **V**eit itez ībus et non cre
dēt discipulo latus palpādū p

buit. man? ostendit et ostensa
suoz cicatrice vulnery. infidelita
tis illius vulnus sanauit **Q**uid
fratres km̄ quid int̄ h? aiadūti
tis. **N**ūquid casu gestū creditis
q̄ electus ille discipul? tūc deē
debēt post aut̄ veniens audiēt.
audiēs dubitāet. dubitās pal
paret. palpās crederet. **N**on h?
casu h? dīma dispōsacōe gestū est
Egit nāqz miro mō sup̄na cle
mentia vt discipul? dubitās dū
in m̄gō suo vulnera palparet
carnis. in nob̄ sanaret vulnera
infidelitatis. **P**lus enim nobis
thome infidelitas ad fidem q̄ fi
des credentium discipulorum p
fuit: quia dum ille ad fidē pal
pādo reducī. nostra mens om̄i
dubitatione postposita in fide
solidatur. **S**ic quippe discipu
lum post resurrectionem suam
dubitāe pmissit. nec tamen ī du
bitatione deseruit sicut ante na
tiuitatem suam hōe mariā spō
sum voluit. qui tamen ad eius
nuptias non pueit **N**ā ita fa
ctus ē discipul? dubitās et pal
pans testis v̄e resurrectionis: si
cut spōsus m̄ris fueat custos ī
tegerrie v̄gītatis. **P**alpauit at̄
et exclamauit **D**ñs me? et de?
meus. **D**icit ei ībus. qz me vi
disti credidisti **C**ū paul? aplūs
dicat. ē aut̄ fides sperādaz sub
stātia rez argumēto n̄ appntiū
pfecto liquet qz fides illaz rez
argumētū ē que appare nō pnt

Que etenim apparent. iam fide non
habet huius cognoscere. **D**um ergo vidit
et thomas dum palpaui cur ei dicit
quod me vidisti credidisti. huius aliud
vidit aliud credidit. **A** mortali
quippe homine divinitas videri non po-
tuit. **H**omines igitur vidit et deum con-
fessus est dicens: dominus meus et deus
meus. **V**idendo ergo credidit qui
considerando homines verum hunc deum
quem videre non poterat exclamavit
Iustificat valde quod sequitur. **E**t
qui non viderunt. et crediderunt.
In qua nimis summa nos specialiter
figi sumus? qui cum quem carne non
vidimus? mente retinemus? **N**os figi
sumus? huius si fide nostram operibus se-
quimur. **I**lle etenim vere credit qui exer-
cet operando quod credit. **Q**uo con-
de his qui fide noverunt? retinent
paule dicit. **C**onfitemini se nosse deum
factis autem negant. **H**ic iacobus ait
fides sine operibus mortua est. **H**ic
ad beatum iob dicit antequam hoste generis
humani dominus dicit. **A**bsorbebit flu-
viu. et non miraberis. et huius fidu-
cia quod influat iordanis in os eius?
Quis est ei per fluvium defigetur? nisi
humani generis fluxus. **Q**uid videlicet
genus ab ortu ad finem usque de-
fluit et quasi aqua moerens usque ad ope-
tentem terminum ex carnis liquo-
re parit. **Q**uid per iordanem nisi
baptizatorum forma figitur? **Q**uia
ei in iordane flumine ipse auctor
redemptoris nostri baptizari dig-
tus est. **R**ecordamini noverit eorum
multitudo exprimitur. qui intra sa-

cramentum baptismatis tenentur.
Antiquus ergo hostis generis huma-
ni fluvium absorbit qui a mundi
origine usque ad redemptoris
nostri adventum vir paucis electis
evadentibus in ventrem sue malicie
genus humanum traxit. **D**e quo
recordamini dicit. **A**bsorbebit fluvium et non
miraberis: quia per magno non huius cum
infideles rapit. huius que est valde
quod sequitur. **E**t huius fiduciam quod influ-
at iordanis in os eius? quia per quod in
fideles quosque a mundi origine
rapuit: adhuc se posse suscipere
etiam fideles presumit. **N**am ore pe-
stifere persuasione eos cotidie de-
uorat. in quibus a confessione fi-
dei improba vita discordat. **H**oc
ergo fratres karissimi tota intentione per-
timefcite: hoc apud vos sollicita
mente cogitate. **E**cce pascha-
lia sollempnia agimus. sed ita
vivendum nobis est ut pueni-
re ad eterna festa mereamur.
Transeunt cuncta que tempora-
liter festiva celebrantur. **C**urate
sic in his sollempnitatibus inters-
esse ne ab eterna sollempnitate
separamini. quid prodest interesse
festis hominum si deesse contingat
festis angelorum? **U**mbra ventura
solempnitatis est sollempnitas
presens. **I**decirco hanc annue agi-
mus? ut ad illam que non est annua.
huius continua producamur. **C**um huius sta-
tuto tempore geritur ad illius desi-
derium memoria nostra reficitur.
Frequentatione ergo gaudij

tpalis ad etna gaudia mēs in
calescat et ferueat. vt ex veritate
leticie pfruas i patria qđ de um
bra gaudiū meditat i via. **V**itā
ergo vram frēs moresq; cōpoi
te. is qui mitis rēurrexit a mor
te qđ district? i iudicio veniat p
uideat. **C**erte in die tremēdi exa
amis sui cū angelis et archāge
lis et thronis et dñacōib; cum
pīcipib; et ptātibus appaēbit
celis ac terris ardētib; cūctis vi
delicet elementis in sui obseq;ō
terrore cōmotis. **H**ūc ergo tan
ti pauoris iudicē ante oculos
ponite. hunc venturū timete. vt
hūc cū venerit nō timidi s; seculū
videatis. **T**imend? g^o est ne ti
meatur. **T**erroz ei? nos ad bo
ne actionis vsū exerceat: metus
illi? vitā nostrā a pūitate cōpe
scat. **N**ichi frēs credite qz tāto
tūc erimns seculū de ei? pūtia qđ
to nūc esse satagim? suspecti de
culpa. **C**erte si aliq; vrm cum
suo adūsario cām dicitur? i me
dio iudicio die crastia es; exhi
bendus totā fortasse noctem in
somnia ducēt qđ sibi dici pos
set. qđ obiectiōib; ei? rñdēt se
cū sollicita et estuātū mente ver
saret ne me iueneret aspm rebe
menter metuēt. et ne apparet
apud me nori? formidaret. **E**t
quis ego aut quid ego? nimirū
nō lōge futur? p? hōiem vermis
atq; p? vermē puluis. **S**i g^o tā
ta quā pīmesat iudiciū pulueis

qua intentione cogitādū est. qđ
formidine pūidendū iudiciū tā
te maiestatis? **S**ed qz sūt non
nulli qđ de resurrectione carnis
sunt incerti et tūc rectius docem?
si etiā cordiū vestroz questiōib;
occulis occurrim? . pauca nob
de ipsa resurrectiōis fide loquē
da sūt. **M**ulti etenim de resurrecti
one dubitant sicut a nos aliqui
fuim? dū carnē i putredinē of
saq; i puluerē redigi aspiciūt re
pari ex puluē carnē et ossa dif
fidūt sicq; apud se qđ rōnātes
dicūt. **Q**n ex puluere homo re
ducit: qñ agitur vt cinis aietur.
Quibus breuiter respondemus
quia longe mī? est deo reiteraē
qđ fuit: qđ creasse qđ non fuit.
Aut quid mir? si hōiem ex pul
uē reficit qui simul oīa ex nichil
lo creauit. **M**irabili? nāq; ē ce
lū et terrā ex null? cōsistētib; cō
didisse qđ ipsū hōiem ex terra re
pare. **S**ed cinis attēdit et i car
nē redire posse despatur a dīna
opacōis v̄tus cōp̄bendi quasi
ex rōne querit. **Q**ui scilicet h
idcirco i suis cogitaciōibus di
cunt quia eis cotidiana dei mīa
cula ex assiduitate viluerunt.
Nā ecce in vno grano puissimi
semis latet tota que nascitura ē
arboris moles. **C**onstituamus
nāq; ante oculos cuiuslibet ar
boris miram magnitudinē. co
gitem? vñ oriēdo cepit qđ ad tā
tam molem crescendo peruenit

Inuenim? paul dubio ei? ori
ginē puissimū sem. **C**ōsiderem?
nūc vbi in illo puo gno semis
latet fortitudo ligni. asperitas
corticis. saporis odorisq; mag
nitude vbertas fructuū viridi
tas folior. **C**ōtrectatū nāq; g
nū semis nō est validū: vñ g
pcessit ligni duricia: non est
asperū vnde asperitas corticis
erupit. nō est saporosū: vñ sa
por in fructibz. olfactu nichil
redolet: vnde odor in fructibz
flagrat. Nichil in se viride ostē
dit. vnde foliorz vriditas exiuit.
Cūta ergo in semie fil latet q
tñ nō fil ex semie pdeūt. ex se
mie qppe producit radix. ex ra
dice producit vgtulū. ex vgtu
lo orit fructus. In fructu etiaz
producit semē. addam? ergo
qz et semē latet in semie. **Q**uid
igif mix si ossa nervos carnē
capillosq; reducat ex puluere
q lignū fruct? folia in magna
mole arboris ex puo cotidie se
mie restaurat. **C**ū g° dubitās
aī? de refectionis potētia rōz
qrit. eaz rex ei qstioēs inferen
de sūt. q et incoessantē fiūt a tam
rōe apbendi nequaq; pnt. vt
dū valet ex visione rei penetra
re qd aspiciat de promissioe di
uine potētie credat qd audit.
Illa g° vobiscū frēs kmī pro
missa cogitate q pmanēt. q vō
cū tpe trāseunt velut iā dimissa
despicite. **A**d hui? refectionis

gloriā quā in se veritas ostēdit
tota intēcōe festinate: terrena
desideia q ab auto ē sepāt fugi
te: qz tāto altī? ad d spcm dī oī
potētis ptigitis qnto mediato
rē dei et hoīm singularitē ama
tis. **Q**ui viuūt aē.

Secūm iobānem

In illo tpe **D**ixit ihs discipul
suis. **H**oc est pceptū meū vt di
ligatis inuicē sicut dilexi vos.
Et reliqua. **O**melia beati gre
gorij pape de eadē lōe habita
ad pplm in basilica scī pancra
cij mris in die natalis eius

Quā cūta sac eloqā do
miciis plena sint pcep
tis qd est q de dilcōne
qī d singulari mādato dñs dī
hoc ē pceptū meū vt diligatis
inuicē n qz oīe mādātū de sola
dilcōe est. et oīa vnū pceptum
sūt. **Q**uia quicqd pcepit i sola
dilcōe solidat. **O**t em multi ar
boris ramī ex vna radice pdeūt
sic multe vtutes ex vna carita
te gnant. **N**ec habet aliquid
viriditatis ramus boni opis si
nō manet in radice caritatis.
Precepta g° dñica a multa sūt
et vnū. **M**ulta p diūsitatē ope
ris vnū in radice dilcōis. **Q**ua
lit at illa dilcō sit tenēda ipē i
finuat q i plerisq; scripturē sue
sentētis et amicos iubet diligi
i se a iūmicos ppē se. **I**lle ei vāci
t caritatē bz q aīcū diligit i dōa
iūmicū ppē deū. **N**ā sūt nnulli

q̄ diligūt prios h̄ p̄ affc̄m cōg
natiōis ⁊ carnis. q̄b̄ tñ in hac
dilcōne sacra eloq̄a nō stradi
cūt. **S**z aliud ē qd̄ sp̄ōte ip̄ēdis
natuē: aliud qd̄ p̄ceptis dñicis
ex caritate debet obediētie. **H**ij
miniz ⁊ p̄rim diligūt et tñ il
la sublimia dilcōis p̄mia nō as
sequūtur qñ amorē nō sp̄ualit̄
h̄ carnaliter ip̄endūt. **P**roinde
cū dñs dicat hoc ē p̄ceptū meū
vt diligatis inuicē. p̄otin⁹ ad
dit. sicut dilexi vos. **A**c si apte
dicat **A**d hoc amate ad qd̄ di
lexi vos. **Q**ua i re fr̄es k̄m̄i soler
ter ituedū ē q̄ ātiqu⁹ hostis dū
mētē nostrā ad rez t̄paliū di
lōnē trahit infirmiorē strā nos
p̄rim excitat. q̄ eaip̄a q̄ diligi
m⁹ auferre moliat. **N**ec curat
ātiqu⁹ hostis h̄ faciēs: vt terre
na tollat. h̄ vt caritatē i nob̄ fe
riat. **N**ā i odio repēte exardesci
m⁹: ⁊ dū foris iuncti eē cupim⁹
itus ḡuiter feimur: dū pua de
fendim⁹ foras. intus maria a
mittim⁹: qz dū rem diligimus
t̄palem. verā amittim⁹ dilcōnē
Ois q̄ppe q̄ n̄ra tollit iūmicus ē
h̄ si odio cepim⁹ h̄re iūmicū. in
tus ē qd̄ p̄dim⁹. **C**ū g⁹ aliqd̄ ex
teius a p̄rio patim⁹ strā ocul
tū raptorem iteri⁹ vigilemus.
Qui nūq̄ medi⁹ vincti n̄ cū rap
tor exteior amatur. **O**na q̄ppe ⁊
sūma est p̄bacō caritatis. si ⁊ ip
se diligis q̄ adūsas. **H**inc est q̄
ipsa caritas et crucis patibulū

sustinet. et tamen ipse suis per
secutoribus affectum dilectio
nis impendit dicens. **P**ater ig
nosce illis: quia nesciunt qd̄ fa
ciunt. **Q**uid ergo mirum si iū
micos diligunt discipuli dum
viuunt: quando et tunc iūmi
cos diligit magister cū occidit.
Huius dilectionis summā exp̄
mit cum subiungit. **M**aiorem
hac dilectione nemo habet q̄
vt animam suam ponat q̄s p̄
amicis suis. **M**ori etem p̄ iūmi
cis dominus venerat. et tamen
positur⁹ se animam pro amicis
dicebat vt profecto nobis ostē
deret quia cum diligendo lucrū
de inimicis facere possum⁹ etiā
ipsi amici sunt qui p̄sequuntur.
Sed ecce nos vsq; ad mortē ne
mo p̄seq̄t. **U**n g⁹ p̄baē possū⁹
an diligim⁹ iūmicos. **S**z est qd̄ i
pace ecclie scē fieri debeat vñ cla
rescat si p̄secucōis t̄pe mori pro
dilectiōe valeam⁹. **C**erte idē io
bānes d̄t. **Q**ui habuerit subām
b⁹ mūdi ⁊ vidit fr̄em suū neces
sitatē h̄re et clausit viscera sua
ab eo: quō caritas dei manet in
illo. **H**ic etiam ioh̄es baptista
ait. q̄ h̄z duas tūicas. det n̄ ba
bēti. **Q**ui g⁹ trāq̄llitatis t̄pe nō
dat p̄ deo tūicā suā. qñ i p̄secuti
ōe datur⁹ est aīaz suā. **V**irt⁹ g⁹
caritatis vt iūcta sit i pturbaci
one nutrita p̄ mīaz i trāquillita
te q̄tē oīpotēti deo p̄mū discat
sua ip̄endē postmodū se. **S**eq̄t

Vos amici mei estis. **Q**uanta est
mia oditoris nri. **S**ervi digni
no sum? et amici vocamur. qn
ta est dignitas hoim esse amis
cos dei. **S**ed audistis gloria di
gnitatis: audite et labore certa
minis. **S**i feceritis que ego pci
pio vob. **A**mici mei estis: si ea
q pcpio feceritis. **A**c si apte di
cat. **G**audetis de culmie. pesate
quibz laboribz venistis ad culme.
Certe du filij zebedei intuenie
te mte quererent vt vn? a dex
tris dei et ali? a sinistris sedere de
bissent: audierunt. **P**otestis bi
bere calice que ego bibitur? su?
Ia loci celsitudinis qrebant ad
via humilitatis illos vitas fuo
rat p qua ad celsitudinem iret.
Ac si dicat. **I**a vos locus delectat
celsitudinis. s; pus vos via exer
ceat laboris. **P**er calice ptigif
ad maiestatem. **S**i mtes vta qd
demulcet appetit. p? bibite qd
dolet. sic p amay poculu refe
ctiois et opunctionis puenit ad
gaudiu salutis. **I**a no dico vos
seruos: qa seruus nescit quid
faciat dñs ei? **V**os aut dixi a
micos. qz omia qcuq; audiui
a pre meo nota feci vobis. **Q**ue
sunt oia que audiunt a pre suo.
que nota fieri voluit suis. vt
eos efficeret amicos suos. n gau
dia interne caritatis: n illa fe
sta supne pre que nris cotidie
mentibz p sui amoris aspiratio
ne impmit. **D**u em audita sup

na celestia amam? amata ia
nouim? qz amor ipe noticia e.
Oia ergo eis nota fecerat qz e
remis desiderijs imutati amoris
sumi facibz ardebant. **I**stos vero
amicos dei aspererat ppheta
cu dicebat. **M**ichi at nimis ho
norificati sunt amici tui deus. **A**
micius em qi animi custos vof.
Quia igit psalmista prosperit
amicos dei a mudi hui? sepa
tos amore custodie i madatis
celestibz voluntate di: miratus e
amicos dei dicēs. **M**ichi at mi
mis honorificati sunt amici tui
deus. et tq si ab eo causas pti
nus honoris tati nob insinuai
qrerem? ilico subiugit. **N**imis
 confortatus est principatus eoz.
Ecce electi dei carne domat spm
robora demomibz impant. v
tutibz coruscant pntia despiciunt
eterna patriam cum voce moibz
qz p dicant: eam etiam moriendo
diligunt at; ad illa p tormeta p
tingunt. **O**ccidi possunt. et flecti
nequeunt. **N**imis ergo confortas
tus est principatus eoz. **I**n ista
quippe passione qua ceciderunt
in morte carnis videte quantum
fuerit culme mentis. **U**nde hoc
nisi qz confortatus est principat?
eoz? **S**; qz sic magni forsitan
pauci sunt: bene subiugit. **D**imu
merabo eos et sup arenam mltis
plicabunt. **T**otu mudu fratres
aspicite. martiribus plenus
est: iam pene tot qui videant?

non sumus. q̄t veritatis testes
habemus. Deo ergo numeabi-
les. nob̄ sup̄ arenā multiplicati
sūt qz q̄nti sūt a nobis comp̄hē-
di nō possunt. Sed quisquis ad
hāc p̄ueit dignitatē vt amicus
dei vocetur: sele i se aspiciat. do-
na aut̄ q̄ p̄cepit sup̄ se nichil su-
is meritis tribuat ne ad im̄i-
cias erūpat. Unde et subditur
Nō vos me elegistis. s̄ ego ele-
gi vos et posui vos vt eatis. et
fructū afferatis. Posui vos ad
gratiā. plātani ad vineā: vt ea-
tis volendo ⁊ fructum afferatis
opando. Eat̄s em̄ volēdo dixi.
qz velle aliqd̄ facē. iā mēte ire
ē. Qualē vero fructū afferre de-
beāt subdit. et fructus vester ma-
neat. Qd̄ qd̄ scdm̄ presens sc̄lm̄
laboramus vix vsqz ad mortē
sufficit. mors nāqz iteruēiens
fructū nr̄i laboris abscidit. qd̄
vero p̄ et̄na vita agitur. etiam
post mortem seruat ⁊ tūc appa-
rē incipit cū labor carnaliū fru-
ctus cepit nō videri. Ibi ḡo illa
retributio inchoat vbi ista ter-
minat. Quisqz igit̄ iā eterna
cognouit apud ei⁹ animā tpa-
les fructus vilescāt. Tales fructus
opemur q̄ cum mors cūcta itei-
mat ip̄i exordiū a morte sūant.
Nā qz a morte incipiat fructus di-
testat̄ pp̄ba q̄ d̄t. Cū dedit di-
lectis suis somnū. ecce hēditas
dñi. Ois q̄ dormit i morte p̄dit
hēditatē. S; cū dedit dilectis su-

is somnū h̄ ē hēditas dñi qz e-
lci dei postq̄ pueniūt ad mortē
tūc iueniūt hēditatē. Seq̄t. Ut
qd̄cūqz petieritis p̄rem i nomi-
ne meo det vob̄. Rursū alibi p̄-
eūdē euāgelistā dicit. Si qd̄ pe-
tieritis p̄rem meū i noīe meo da-
bit vob̄. vsqz mō nō petistis q̄c-
q̄ i noīe meo. Si ōne qd̄ peti⁹ i
noīe filij dabit nob̄ p̄r: qd̄ ē qz
paulus ter dñm rogauit et ex-
audiri non meruit. Sed dcm̄ ē
illi. Sufficit tibi gratia mea nā
virtus i infirmitate pficitur. Nū-
quid ille tam egregi⁹ p̄dicator
in filij noīe nō peti⁹. Quae at̄
nō accepit qd̄ peti⁹. Quo ergo
vix est qz q̄cqd̄ petierim⁹ patrē
i noīe filij dabit nobis p̄r si au-
ferri a se angelū sathane peti⁹
apostolus i noīe filij et tñ non
accepit. Sed qz nomē filij ihs
est: ihesus aut̄ saluator vel etiā
salutaris dicit̄: ille in noīe sal-
uatoris petit. qui illud petit qd̄
ad verā salutē ptinet. Nā si id
qd̄ non expediat petitur non i
noīe ihu petitur p̄r. Nā et eisde
ap̄lis adhuc infirmatibz dñs di-
cit. Vsqz mō non petistis q̄cqd̄ i
nomine meo. Ac si apte dicētur
Non petistis q̄cqd̄ in noīe meo
qui nescitis querē eternā salutē.
Hinc ē qz paul⁹ non exaudif.
qz si liberaret a temptatione ei
non p̄derat ad salutem. Ecce vi-
demus fratres km̄i qz multi ad
solemnitatē martiris uenistis.

genua flectitis pectus tunditis
voces orōnis ac cōfessionis e-
mittitis. faciē lacrimis rigatis
Sed pēsate q̄so peticōes v̄ras
videte si in noīe ih̄u petitis id ē
si gaudia salutis eterne postu-
latis **I**n domo em̄ ih̄u ih̄m nō
q̄ritis si in eternitatis tēplo im-
portune p̄ tp̄alibz oratis **E**cce
alius in orōne petit v̄rōrē. ali-
us petit villā: ali? postulat ve-
stē. alius dari sibi p̄cat alimē-
tū **E**t quidē cū h̄ desūt. ab oīpo-
tēte petēda sūt h̄ mēimisse cōti-
nue debem? qd̄ ex mādato ei?
dē n̄rī redēptoris accepm̄? q̄-
rite p̄mū regnū dei et iusticiā
ei? et h̄ oīa adiciē vob̄ **E**t h̄
itaqz ab ih̄u petē nō est errare
si tū nō minime petāt **S**ed adh̄
qd̄ est ḡui? ali? postulat mor-
tē iūmici. eūqz quē gladio non
p̄t p̄sequi orōne **E**t vivit ad-
huc qui maledic̄. et tū is qui
maledic̄ iā de morte illi? re-
tenet **I**ubet aut̄ de? vt diliga-
tur iūmici et tū rogat de? vt
occidat iūmici. **Q**uisquis itaqz
sic orat: in ip̄is p̄cibz suis cōi-
cōditore pūgnat. **U**nde et sub
iude sp̄e d̄r **F**iat orō ei? ī pccm̄
Orō q̄ppe in pccm̄ est illa petē
q̄ p̄hibet ip̄e q̄ petit **H**ic v̄ritas
d̄t **C**ū statis ad orandū remit-
tite si qd̄ h̄ētis in cordibz v̄ris
Quā v̄ritē t̄missionis aptius
ostēdem? si vnū testimoniū te-
stamēti veteris p̄feram? **C**er-

te cū iā iudea cōditoris sui ius-
ticiā culpis exigentibz offēdis-
set p̄ph̄am suū ab orōne d̄ns
p̄hibens dixit **N**e assumas o-
rationē p̄ ea **S**i moyses et sa-
muel steterint corā me non est
aīa mea ad populū istū **Q**uid
ē q̄ intermissis t̄lictisqz tot pa-
tribz soli moyses et samuel ad
mediū duāf quoz obtinendi
mira v̄ritus ostēdis dū nec ip̄i
posse intercedē dicūf **A**c si ap-
pte d̄ns dicat **N**ec illos audio
quos p̄pter magnū peticōnis
sue meritū minime contempno.
Quid ḡo est q̄ moyses et samu-
el ceteris patribz in postulacō-
ne p̄ferūf nisi q̄ h̄ij duo tantū
mō in cūcta serie testamenti ve-
teris etiā p̄ inimicis suis legū-
tur exorasse. **U**nus a populo
lapidibz impetit: et tam p̄ la-
pidatore suo dominū dep̄cat.
Alter ex p̄ncipatu dei dicitur
et tam petitus vt exoraret pro
eis fatet̄ dicēs. **A**bsit a me h̄
peccatū in domino quo minus
cessēm orae p̄ vob̄ **D**icit ergo
Si moyses et samuel steterint
corā me: nō est aīa mea ad po-
pulū istū **A**c si apte dicat. nec
illos modo p̄ amicis audio q̄s
magne v̄ritutis merito etiam o-
rare p̄ inimicis scio **V**irtus ḡo
vere oracōnis est celsitudo cari-
tatis et tūc quisqz qd̄ recte petit
adipiscitur cū eius animus in
peticōe nec inimici odio fuscāf

Sed plerūq; reluctātē aīm vin-
cim? si etiā p inimicis oramus
fūdīt os pro adūsarijs pœm:
h vtinā cor teneat amorē. Nā
sepe a orōnē p inimicis nris ipē
dīm? h hāc ex pœptione poti-
us fūdīm? q̄ ex caritate. nam a
vitā inimicōz petim? : a tamē ne
exaudiamur timem? Sed qz i
tern? iudex mentē potius qm v
ba cōsiderat: p inimico nil postu-
lat qui p eo ex caritate nō orat
Sed ecce inimicus in nos gūter
deliquit. dāna itulit. iuuantes
lesit. amātes psecutus ē: retinē-
da h essent si remittēda nob de-
licta non essent Aduocat? ete-
nī noster pœ nob in causa nra
composuit. et ipē eiusdē cause ē
iudex qui aduocatus. Preci at
quā cōposuit cōditionē iſeruit di-
cens Dimittite nob debita nra si
aut a nos dimittim? debitoribz
nostris Quia ergo ipē iudex ve-
nit qui aduocatus extitit: ipse
pœm exaudit qui fecit Aut er-
go nō faciētes dicim? Dimittite
nobis debita nostra sicut a nos
dimittimus debitoribz nris. et
nosmetip̄os h dicēdo amplius
ligam? Aut fortasse hāc cōdi-
tionē intermittim? i oracōne et
aduocatus nē precem quā cōpo-
suit nō recognoscit: et apud se
ptin? dicit Scio qd monui: nō
ē ipsa oracō quā feci. Quid g^o
nobis agendū ē frēs: nisi vt ve-
re caritatis affcīm a exēplū ipē

damus fratribz. Nulla i corde
malitia maneat: consideret om-
nipotēs de? erga p̄m caritatē
nostrā: vt nris ipendat miq̄ta-
tibz pietatē suā **M**emēto te qd
monem? Dimittite a dimittet
vobis. Ecce et debetur nobis et
dēm? Dimittam? ergo qd dētur
nobis vt dimittat qd debetur a
nobis: h ad hec mēs remittit et
vult iplē qd audit. a tñ relucta-
tur Sed ad martiris tūbā cōfi-
scim? q ad celeste regnū ex qua
morte puenerit scim? nos si p
xp̄o corpus nō ponim? saltem
aīm vincam? **P**lacat deus isto
sacrificio: approbat i iudicio pie-
tatis sue victoriā pacis nostre.
Certamē nostri cordis aspicit.
et q post vincentes remunēat:
nūc certātes iuuat. p dñm nrz
ihs xp̄m qui viuit et regnat i
vinitate spūs scī de? p oīa seculi
seculorū. **S**cđm marcū.

In illo tpe Resūrentibz vnder-
cim discipul apparuit illis ihs
a exprobrauit incredulitatē illo-
rū a duriciā cordis qz hijs qui
viderāt eū resurrexisse nō credi-
derūt. Et dixit illis **E**ūtes i mū-
dū vniuersū p̄dicare euangelii
ōmī creature. Qui crediderit et
baptisatus fuerit: saluus erit.
Et reliqua. **O**melia bti grego-
rii pape de eadē lōne b̄ta ad
p̄lm in basilica bti petri apli i
die ascensionis dñi.

Quod resurrectionē dīcā
discipuli tarde credide
rūt nō tā illoꝝ infirmi
tas. q̄ nostra vt ita dicā futuā
firmitas fuit. Ip̄a nāq; resrec
tio illis dubitātib; p multa ar
gumēta mōstrata ē: q̄ dū nos
legentes agnoscm? qd aliud
q̄ de eoz dubitatiōe solidam?
Min? em̄ michi maria mag
dalena p̄stitit q̄ cici? credidit:
q̄ thomas qui diu dubitauit.
Ille enim dubitādo cicatrice
vulnerū tetigit ⁊ de nostro pec
tore dubietatis vuln? amputa
uit. Ad insinuandā q; veritatē
dīcē resrectiōis notādū nob ē
qd lucas referat dicēs. Cōue
scens p̄cepit eis ab iherosolis
ne discedēt. Et post pauca Vi
dētib; illis eleuatus ē et nubes
suscepit eū ab oculis eoz. No
tate v̄ba: s̄ḡte mīsteria: cōue
scēs eleuatus ē. Comedit et as
cendit vt videlicet p effectū co
mestionis. veritas patefceret car
nis. **M**arcus v̄o p̄usq; dñs ce
lū ascendēt eū de cordis atq; in
fidelitatis duricia increpasse di
scipulos memorat. Qua in re
qd cōsiderandū est n̄ q; idcirco
dñs tūc discipulos increpauit
cū corpaliē reliq̄t: vt v̄ba q̄ re
cedēs dicēt in corde audientiū
artius imp̄stāt manerēt. Incre
pata igif eoz diuicia qd admo
nēdo dicat audiam? Eūtes in
mūdū vniū. p̄dicare euāgeli

um oī creaturē. **N**ūqd frēs mei
scm̄ euāgeliū vel mēfatis ēbo
vel brutis aīalib; fuerat p̄dicā
dū: vt de eo discipul̄ dicat. p̄
dicare oī creaturē. **S**ed oīs cre
aturē noīe s̄ḡt homo. **S**ūt nāq;
lapides s̄ nec viuūt nec sentiūt.
Sūt herbe et arbuta: viuūt q̄
dē s̄ nō sentiūt. **V**iuūt dico non
p aīam s̄ p viditatē. qz et pau
lus d̄t. Inspiēs tu qd seminas
nō viuificat n̄ p̄us moriat. Vi
uit g° qd morit: vt viuificet.
Lapides itaq; sūt. s̄ nō viuunt.
Arbusta at sūt. viuūt et non
sentiūt. **B**ruta v̄o aīalia sūt vi
uūt sentiūt: s̄ nō discernūt. **A**n
geli em̄ sūt viuūt sentiūt et dis
cernūt. **O**īs g° creaturē aliquid
habet hō. **H**abet nāq; cōmune
cū lapidib;: viuē cū aboib;
sentiē cū aīalib; itelligē cū āgel̄.
Si i° cōe h; aliqd cū oī catura
hō iux aliqd oīs caturā hō est.
Oi g° caturē p̄dicat euāgeliū.
cū soli hōi p̄dicat qz ille videt;
doct̄ p̄pt̄ quē i tra cūcta catura
sūt: et a q̄ oīa p qndā silitudis
nē aliēa n̄ sūt. p̄t etiā oīs caturē
noīe oīs nacō gētiū designā. **A**n
tea etei dcm̄ fuerat. **I**n viā gen
tiū ne abieitis. **N**ūc at d̄z p̄dis
cate oī caturē. vt. s. p̄. a iudea
ap̄loꝝ ep̄p̄lla p̄dicacō tūc nob
in adiutoriū fiēt. cū hāc illa ad
dāpnacōis sue testio^m sup̄ba ē
puli s̄. cū discipulos ad p̄dicā
dū v̄itas mittit. qd aliud i mōdo

facit nisi grana seminis aspergit et
pauca grana mittit in semine ut mel-
tarum fruges messum recipiat ex
nostra fide. Neque etiam in unum
suum mundum tanta fidelium messis ex-
urgit: si de manu domini super rationa-
lem terram illa electa grana predicatum
non remissent. De quibus **Qui** credi-
derit et baptisatus fuerit: salus
erit. **Qui** vero non crediderit con-
depernabit. Fortasse unusquisque
apud semetipsum dicat **Ego** iam
credidi: salus ero. Verum dicit si fi-
de operibus tenet. Vera etiam fides
est: quod in hoc quod vobis dicit: mori-
bus non contradicit. Hic est enim quod
de quibusdam falsis fidelibus paulus
dicit **Qui** confitentur se nosse
deum: factis autem negant. Hic
iobes ait **Qui** dicit se nosse deum
et mandata eius non custodit: men-
dax est. Quod cum ita sit: fidei no-
stre veritatem in vite nostre confide-
ntione deum agnoscere. Tunc enim
veraciter fideles sumus: si quod verbum
promittimus: operibus complemus. In
die quippe baptismatis omnibus nos
antiqui hostis operibus atque omnibus
pompis abrenunciare promissum.
Itaque unusquisque quisque nostrum ad confi-
dentiam suam mentis oculos reducat:
et si servat post baptismum quod ante
baptismum sponso dedit: certe iam
quod fidelis est gaudeat. Sed ecce
quod promissum: minime servavit. Ad
exercenda propria opera: ad concupis-
cendas mundi pompas dilapsus
est. Videamus si iam scit plagam quod et

rauit. Apud misericordem deum namque iu-
dicem nec ille fallax habebit: qui ad
veritatem reuertitur. etiam postquam me-
ritis: quod omnipotens deus dum libenter no-
stram penam suscipit ipse suo iu-
dicio hoc quod erravimus abscondit.
Signa autem eos qui credituri sunt
hec sequentur. In nomine meo deo-
nia eiciunt: linguas loquuntur nominis.
serpentes tollunt. et si mortiferum
quod biberit non eis nocet. **Sup-**
ergros manus imponunt: et bene ha-
bent. Nunquid non fratres mei quod ista
signa non facitis minime credidi-
stis. Sed hec necessaria in exor-
dio ecclesie fuerunt. Ut enim fides cre-
skeret credentium. miracula fuerat
nutrienda. quod et nos cum arbuta
plantamus. tam diu eis aquam fundi-
mus quisque ea in terra iam convalui-
sse videamus. At si semel radice fix-
erit. irrigare cessamus. Hic est quod
paulus dicit **Figue** in signum sunt non
fidelibus sed infidelibus. **Habemus**
de his signis atque virtutibus que
adhuc subtiliter confidere debeamus.
Sed quippe ecclesia quotidie spiritaliter
fuit: quod tunc per apostolos corpora-
liter fiebat. nam sacerdotes eius
cum per exorcismi gratiam manum creden-
tibus imponunt et habitare malignos
spiritus in eorum mente contradicunt: quod
aliud faciunt quam demonia eiciunt.
Et dum fideles quisque qui iam vite re-
teris secularia verba derelinquunt
sancta autem misteria insonant con-
ditoris sui laudes et potentiam
quantum prevaleret narrat. quod aliud

faciunt nisi novis lignis loquuntur. **Q**ui dum bonis suis exhortationibus maliciam & alienis cordibus auferunt: serpentes tollunt. **E**t dum postiferas suasioes audiunt sed tam ad operum pravam minime pertrahunt. mortiferum quidem est quod bibunt. sed non eis nocebit. qui quod dicens primos suos in bono opere confirmari conspiciunt dum eis tota virtute concurrunt et exemplo sue operum illorum vitam roborant quod in propria actione titubabant quod aliud faciunt nisi super egros manum imponunt ut bene habeant. **Q**ue nimis miracula tanto maiora sunt quanto spiritualiora tanto maiora sunt quanto per hec non corpora sed anime suscitant. **H**ec itaque signa fratres karissimi autem deo si vultis vos facitis. **E**x illis enim exterioribus signis obtineri vita ad hoc operantibus non valet. **N**am corporalia illa miracula ostendunt aliquam scitatem: non autem faciunt. **H**ec vero spiritualia que aguntur in mente virtute vite non ostendunt sed faciunt. **I**lla bene et mali possunt istis autem perfrui nisi et boni possunt. **U**nde quibusdam veritas dicit. **M**ulti enim dicunt michi in illa die. domine domine nonne in nomine tuo prophetavimus? et in tuo nomine de monia eiecimus? et in tuo nomine virtutes multas fecimus? **E**t tunc confitebitur illis: quia nunquam novi vos. **D**iscedite a me omnes qui operamini iniquitatem. **N**olite ergo fratres

carissimi amare signa que possunt boni cum reprobis bene communia sed hec que modo diximus caritatis atque pietatis miracula amate que tanto securiora sunt quanto et occulta. et de quibus apud dominum eo maiorem sit retributio quam apud homines minor gloria. **S**equitur. **E**t dominus quidem ipse postquam locutus est eis. assumptus est in celum et sedet a dextris dei. **I**n veteri testamento cognovimus quod helias raptus est in celum: sed aliud est celum aereum: aliud ethereum. **C**elum quippe aereum terre est proprium unde et aves celi dicimus quia eas volitantes in aere videmus. **I**n celum itaque aereum helias subleuat? est ut in secreta quadam terre regione repente duceres ubi in magna iam carnis et spiritus quiete viveret quisque in fine mundi redeat et mortis debitum solvat. **I**lle etenim mortem distulit non evasit. **R**edeptor autem noster quia non distulit superavit eamque resurgendo supersedit et refectionis sue gloriam ascendendo declaravit. **N**otandum quoque est quod helias in curru igneo legis ascendisse ut videlicet aperte demonstraret. quia homo purus adiutorio indigebat alieno. **P**er angelos quippe facta illa et ostensa sunt adiumenta quia neque ad celum quidem aerem per se ascendere poterat quem nescie sue infirmitas gravabat. **R**edeptor autem noster non curru non angelum subleuat? legis quia is qui fecerat omnia nimis super omnia sua virtute ferebat.

Illic etem reuertebat vbi erat. et inde redibat vbi remanebat. quia cum per humilitatem ascendit in celum. per similitudinem suam et terram perit et tenebat et celum. sicut autem ioseph a fratribus reditus redemptionem redemptoris nostri figuravit. sic enoch translatus est ad celum aereum. belias subleuatus. ascensionem dominicam uterque designauit. Ascensionis ergo sue dominus praenuncios et testes habuit. unum autem legem. alium sub lege ut quicquid veniret ipse qui veraciter celos penetrare potuisset. **¶** Non et ordo ipse in eorum quibus viros utroque subleuacione per quedam incrementa distinguit. nam enoch translatus. belias vero ad celum subuectus esse memoratur ut veniret postmodum qui nec translatus nec subuectus celum ethereum sua virtute penetraret qui nobis in se creditibus carnis quibus sue mundicia largiretur et sub eo per incrementa temporis virtus castitatis ex cresceret. **¶** In ipsa quoque eorum translatione qui ascensionem dominicam ut videlicet famuli designauerunt et in seipso qui ad celos ascendit dominus castitatem ostendit. **¶** Nam enoch qui de uxorem et filios habuit. belias vero neque uxorem neque filios legitur habuisse. **¶** Pensate ergo quomodo per incrementa creuit munditia sanctitatis quod et per translatos famulos per ascendentes domini personam patenter ostendit. **¶** Translatus namque est enoch per coitum generis et per coitum generans. **¶** Raptus est belias per

coitum generis sed non iam per coitum generans. **¶** Assumptus vero est dominus neque per coitum generans. neque per coitum generat. **¶** Considerandum vero nobis est. quid est quod marcus ait. **¶** Sedet a dextris dei: et stephanus dicit. **¶** Video celos apertos et ibi stantem a dextris dei. **¶** Quid est quod hunc marcum sedentem: stephanus vero stantem se videtur testatur. **¶** Sed scitis fratres quia sedens iudicantis est: stans vero pugnantis vel adiuuantis. **¶** Quia igitur redemptor noster assumptus in celum et nunc omnia iudicat et ad extremum iudex omnium veniet hunc post assumptionem marcus describit sedentem: quia per ascensionis sue gloriam iudex in fine mundi videbitur. **¶** Stephanus vero in certaminis labore posuit. ibi instantem vidit. quem adiutorem habuit. quia ut iste in terra persecutoris infidelitatem vinceret. pro illo de celo illius gratia pugnavit. **¶** Sequitur. **¶** Illi autem profecti predicauerunt ubique: domino cooperante et sermone confirmante. sequentibus signis. **¶** Quid in hiis considerandum est. quid memorie commendandum: nisi quod praecipuum obedientiam. obedientiam vero signa secuta sunt. **¶** Sed quia auctor est deo breuius leonem euangelicam exponendo transcurrere restat ut aliquid de ipsa tantae fidei ac sollemnitate dicamus. **¶** Hoc autem nobis primum quodendum est quidnam sit quod nato domino apparuerunt angeli et tamen non

leguntur in albis vestibus appuise:
se: ascendente autem domino missi angeli in
albis vestibus appuisse leguntur.
Sic ei scriptum est **V**identibus illis ele
uatus est et nubes suscepit eum ab
oculis illorum **C**umque intuerent euntem
illum in celum. ecce duo viri steterunt
inter illos in vestibus albis **I**n albis autem
vestibus gaudium et sollemnitas in
tis ostendit **Q**uid est ergo quod nato domino
non in albis vestibus ascendente autem
domino in albis vestibus appareret.
nisi quod magna tunc sollemnitas
angelis facta est. cum celum deus homo
penetravit. **Q**uia nascente domino
videbatur divinitas humiliata: ascen
dente vero domino est humanitas exalta
ta **A**lbe etenim vestes exaltationi
magis congruunt quam humiliactioni **I**n
assumptione ergo eius angeli in albis
vestibus videri debuerunt. quia et in
natiuitate sua appuit deus humilis
in ascensione sua ostensus est homo
sublimis **S**ed hoc nobis magno
pe fratres karissimi in hac sollemnitate
persandum est quia deletum est hodierna
die cyrographum dampnationis nostre
mutata est linea corruptionis nostre
Nulla etenim natura cui dictum est. ter
ra es et in terram ibis. hodie in ce
lum ascendit. **P**ro hac ipsa namque
carnis nostre subleuatione per figuram
beatus iob dominum auem vocat:
quia enim ascensionis eius misterium in
deam non intelligere spernit de in
fidelitate eius beatus iob senten
tia protulit dicens **S**emitam ignorauit
avis **A**vis enim rã appellatus

est dominus quia corpus carneum ad
ethera liberauit **C**uius avis semitam
ignorauit. quisquis eum ad ce
lum ascendisse non credidit **D**e hac
solemnitate per psalmistam dicitur
Eleuata est magnificentia tua su
per celos deus. **D**e hac rursus
ait **A**scendit deus in iubilatione
et dominus in voce tube **D**e hac item
dicit. **A**scendens in altum captiuam
duxit captiuitatem. dedit dona
hominibus **A**scendens quippe in altum
captiuam duxit captiuitatem. quia
corruptionem nostram virtute sue in
corruptionis absorbuuit **D**edit
vero dona hominibus: quia misso de super
spiritum. alij sermonem sapientie, alij
sermonem scientie, alij gratiam virtutum
alij gratiam curacionum, alij gratiam lim
guarum alij interpretationem sermonum
tribuit **D**edit ergo dona hominibus.
De hac ascensionis eius gloria etiam
abacuc ait **E**leuatus est sol in ortu
suo, et luna stetit in ordine suo.
Quis enim sol nomine non dominus. quis lu
ne nomine nisi ecclesia designat. **Q**uoniam
usque enim dominus ad celos ascen
dit sancta eius ecclesia aduersa mun
di omni modo formidauit **A**t per
quam eius ascensione roborata est apte
predicauit, quod occulte credidit **E**
leuatus est ergo sol et luna ste
tit in ordine suo: quia cum dominus
celum percipit. sancta eius ecclesia
auctoritate predicationis exerauit
Hinc eius ecclesie voce per salo
monem dicitur **E**cce iste venit saliens
in montibus et transiliens colles

Considerauit namque tantorum operum
culmina et ait **E**cce iste venit
saliens in montibus. **V**eniendo quippe
ad redemptionem nostram quidam ut
ita dixerit saltus dedit. **V**ultis fratres
kimi ipsos eius saltus agnoscere?
De celo venit in ueterem de uero venit
in presepem. de presepi in crucem. de cruce
venit in sepulchrum. de sepulchro
rediit in celum. **E**cce ut nos post se
currere faceret quosdam pro nobis salu-
tus manifestata per carnem ueritas
dedit: quia exultauit ut gigas ad
currendum uiam ut nos ei ex corde
dicemus. **T**rahe me post te: cur-
remus in odore unguentorum tuorum. **U**n-
de fratres kimi oportet ut illuc sequa-
mur dominum corde. ubi enim corpe
ascendisse credimus: desideria ter-
rena fugiamus. nichil iam nos de-
lectet in infimis quod patrem habemus
in celis. **E**t hoc nobis est mag-
nope perpendendum. quia is qui placidus
ascendit terribiliter redibit. **E**t
quicquid nobis cum mansuetudine pre-
cepit. hoc a nobis cum distractione
eriget. **N**emo ergo indulta peni-
tentie tempora perpendat. nemo cu-
ram sui dum ualeat agere negligat quia
redemptorum nostrorum tanto tunc in iudicium
distinctionis ueniet: quanto nobis ante
iudicium magnam paciam protraxerit.
Hec itaque uobiscum fratres agite
in mente sedula cogitatione uersa-
te. quoniam uis adhuc rebus perturbacioni-
bus animi fluctuare. iam tamen spei res-
istere anchoram in eternam patriam fi-
gite. intentionem mentis in uera lu-

ce solidate. **E**cce ad celum ascendis
se dominum audiuiimus? **H**oc ergo ser-
uemus in meditatione quod credi-
mus et si adhuc hoc tenemur infir-
mitate corporis. sequimur tamen eum pas-
sibus amoris. **N**on autem desit de-
siderium nostrum ipse qui dedit. dominus
ihesus christus qui uiuit et regnat cum
patre in unitate spiritus sancti deus. per omnia

Cum iohannem

In illo tempore. **E**rat quidam regulus
cuius filius infirmabatur caphar-
naum. **H**ic cum audisset quia ihe-
sus adueniret a iudea in galileam
abiit ad eum et rogauit eum ut des-
cenderet et sanaret filium eius. **I**nci-
piebat enim mori. **E**t reliquit. **O**me-
lia beati gregorii pape de eadem
lectione habita ad populum in basilica
sanctorum martiri nerei et achillei.

Lectio sancti euangelii quam
modo fratres audistis
expositione non indiget.
Sed ne hanc preterisse tacite vi-
deamur exhortando potius quam
exponendo in ea aliquid loqua-
mur. **H**oc autem uobis solummodo
de expositione video requirendum
cur is qui ad salutem petendam
uenerat audiuit. **N**isi signa et
prodigia uideritis non creditis.
Qui enim salutem querebat filio
parum dubio credebat. **N**eq; enim
ab eo quereretur salutem: quem non
crederetur saluatorem. **Q**uare er-
go dicitur. nisi signa et prodi-
gia uideritis. non creditis: qui
ante credidit quam signum uideret.

Sed memēto te qđ petijt et ap-
te cognoscetis qz ī fide dubita-
uit. **P**oposcit nāq; vt descēdēt
et sanaret filiū ei? **C**orpale g^o
pntiā dñi qrebat q p spm nūl;
q̄ deerat **M**m? itaq; pfcē ī illo
credidit. quē nō putauit posse
salutē daē. n̄ pñs esq; a corpe.
Si pfcē credidiss; paul dubio
sciēt: qz nō esq; loc? vbi nō esq;
de? **E**x magna g^o pte diffusus
ē. qz honorē nō dedit maiesta-
ti h̄ pntie corpali **S**alutē itaq;
filio petijt a tñ ī fide dubitauit
qz eū ad qm vērat et potētē ad
quādū credidit et moriētī filio
absentē eē putauit. h̄ dñs q ro-
gat vt vadat qz nō desit vbi ī
uita īdicat **S**olo iussu salutē
reddidit q volūtate oīa cāuit.
Qua ī re hoc est nob̄ solert̄ in-
tuendū q sic euāgelista alio te-
stāte didicī? cēturio vēit ad do-
minū dicēs **D**ñe puer me? iac;
ī domo palitice? et male torq;
Cui a ību ptin? rñdes **E**go ve-
niā a curabo eū. qđ ē q regul?
rogat vt ad ei? filiū vēiat a tñ
ire corpaliē recusat. **A**d seruū
vō cēturiōis nō iuitat a tam iē
se corpaliē pollicet **R**eguli fi-
lio p corpale pntiā nō dignat̄
adeē. cēturiōis suo nō dedit
occurrē. qđ ē h̄ n̄ q supbia nra
retūdis q ī hoīb; nō nām q ad
imaginē dei facti sūt h̄ bōres a
diuicias vēramur **C**ūq; pēsa?
q̄ circa eos sūt. negligim? pēsa

re qđ sūt **E**t pfecto iteriora mi-
me puidem? dū ea cōsiderā? q ī
corpoib; despca sūt **R**edēptor
vō nē vt ostēdēt qz q̄ alta sūt
hoī scīs despiciēda sūt a q̄ despca
sūt hoī scīs despiciēda nō sūt ad
filiū reguli ire noluit ad seruū
cēturiōis ire pātus fuit **I**ncres-
pata ē g^o supbia nra: q nescit
pensae hoīes ppt̄ hoīes **S**ola
vt dixim? q̄ circūstāt hoīb; pē-
sat h̄ nāq; nō aspiciat. hōrē dei ī
homib; nō agnoscit **E**cce ire n̄
vult fili? dei ad filiū reguli a ta-
mē ire pātus ē ad salutē serui
Certe si nos cui? piā fu? roga-
ret vt ad eū ire debēm? ptin?
nob̄ supbia ī cogitacōe tacita ē
spōdēt dicēs **N**ō eas qz temet
ipsū dignas hōr tu? vilescit b̄
loc? despiciat. **E**cce d̄ celo vēit q̄
suo occurrē ī t̄ra nō despiciat: et
tam hūiliari ī t̄ra cōtēpnit? q̄ de
t̄ra sūt. qđ ei apđ deū vili? qđ
als eē despecti? pt q̄ suaē hōr-
rē apđ hoīez. a itē testis ocul-
los nō timē. **V**n̄ a ī sacro euā-
ip̄e dñs ad phariseos ait **V**os
estis q iustificatis vos corā hoī-
b; de? at nouit corda v̄ra qz qđ
hoīb; altū ē abhoiabile ē corā
deo. notate fr̄es notate qđ d̄r.
si ei qđ hoīb; altū ē abhoiabile
ē apđ deū cogitacō cord̄ n̄ri tā-
to ī imo ē apđ deū qnto hoīb;
ī alto ē abūilitas cord̄ n̄ri tāto
apud deū ī alto est qnto hoī-
b; ī imo **D**espiciam? g^o si qđ

boni fecim? nulla nos nra illet
opeaco. **N**o rex habudatia no
gloria extollat. **S**i de qbuslibet
bet ex boīs affluentibz it? intus
nescim? : deo despici sum? **Q**uo
otra de builibz ps ait. **C**ustos
diens paruulos domin? **Q**z q
paruulos builes appellat p? q
suam ptulit filiū illi? subiūx
it: nā qsi qrem? qd ipe adhuc
facēt adiūxit **H**ūiliat? sū: a li
berauit me **H**ec g° cogitate fra
tres: h? tota itēione pensate no
lite i prīs vris mudi bui? bo
na venerari: h? ppt dominū ho
norate i hoībz qbz tamen omis
si nō estis. qd facti sūt ad yma
giem dei. **Q**d tūc prīs vere sua
tis si apd vosmetipōs pus i cor
de nō tumescitis. **N**ā qui se ad
huc p rebo trāstozis extollit:
nescit in prio venerai qd mane
at. nolite ergo in vosmetipōs
pēsae qd hētis s? qd estis. **E**cce
mūd? q diligitur fugit **S**cī isti
ad qz tūbā dñstīm? florētē mū
dū mētis despici calcauerūt **E**āt
vita lōga. sal? continua. opulenc
tia i rebo. fecūditas i ppagine.
tranqllitas i diuturna pace **E**t
tū cum i seipo florēt. iā in eorū
cordibz aruēat **E**cce iā mūd? i
seipo aruit. a adhuc i nris cor
dibz floēt **U**biqz mors ubiqz lu
ctus ubiqz desolatio. ubiqz per
cutim? ubiqz amaritudibz reple
m? et tū cetera mēte cōcupiscentie
carnal ipas ei? amaritudies a

mam? **F**ugiētē seqm? labētī in
hēm? : a qz labentē retinē nō pos
sum? cū ipo labim? quē cadētē
tenemus **A**liqñ nos mūdus re
traxit a deo. delcātioue sibi te
nuit. **N**ūc tātis plagis plenus
ē vt ipe nos iā mūdus munitet
ad deū **P**ensate g° qz nulla sūt
q tpalit currūt. **F**inis tpalium
oñdat qz nichil sit qd trāsiē po
tuit **C**asus rex idicet qz res trā
siens: a tunc ppe nichil fuit cū
stare videtur **H**ec g° frēs kñi
sollicita dñderacōe pensate. in
etermitatis amore cor figite vt
dū terrena culmina adipisci cō
tēpntis. pueiatis ad gloriam
quā p fidem tenetis. **P**er iōm
xpm ac. **S**edm iobem

In illo tpe dixit ihus discipul
suis **S**i quis diligit me sermo
nē meū suabit. a pat meus **E**t
reliq **O**melia bti gregoriū pa
pe de eadē lōne bta ad pplm i
basilica bti petri apli.

Libet frēs kñi euangeli
ce vba lōis sub breui
tate tñscurrē. vt p? diu
cius liceat i dñplacōe tātē sol
lemnitatis imorai **H**odie nāqz
scūs spūs repentino somitu sup
discipulos venit mētēs qz carna
liū in sui amorem pmutauit. et
foris apntibus linguis igneis
intus facta sunt corda flāman
tia: qz dum deum i ignis visiōe
fusiipiunt per amorem suam
ter arserūt **I**pse nāqz spūs scūs

Qui dicit se nosse Deum, et
mandata eius non custodit,
mendax est, et in hoc veritas
non est. pmj 102. 2.

amor est. Unde et iobes dicit. **De?**
caritas est. **Qui** g^o mte iteg^o deū
desiderat pfecto iā h³ qm amat:
neq³ ei qsq³ poss³ deū diligē. si
eū quē diliget nō brēt. h³ ecce si
vn³ qsq³ v³em requir³ an diligit
deū: tota fiducia et secura mte ē
spōdet: diligo. **In** ipso at lōis
exordio audistis qd veritas dix
it. **Si** q³ diligit me sermonem
meū suabit. **P**robatio ergo di
lōis: exhibitio est opis. **H**inc
ī epl^a is³ dē iobes dicit. **Qui** dicit qz
diligo deū et mādāta ei³ nō cu
stodit: mendax est. **V**ere ei dili
gim³ si mādāta ei³ suā³: et v³
diligim³ si nos a n³is volupta
tib³ cohortam³. **N**ā q³ adhuc
per illicita desideria defluit pfe
cto deū nō amat: qz ei ī sua vo
luptate cōiūdit. **E**t p³ me³ dili
get eū et ad eū veniē³. et māfi
onez ap^d eū faciē³. **P**ensate
frēs kmī qnta sit dignitas h³re
ī cordis hospiciō aduentū dei.
Certe si dō nū viā; qsq³ diues
aut p³otēs amicus intraret, omi
festinātia dom³ tota mūdaret,
ne qd fortasse ess³ qd oculos a
mici offendēt. **T**ergat ergo sor
des p³ui operis. q³ deo p³arat do
mū m³is. d³ videam³ qd v³itas
d³. **V**eniē³ et māfiōnē apud
eū faciē³. **I**n q³ rūdā ei corda
reit et māfiō; nō facit, q³ p³ p³u
ctiōnē qdē dei respectū p³cipiūt
h³ tēptacōis tēpoē h³ip³ū qd cō
pūcti fuerant obliuiscūt. **S**icq³

ad p³etrāda peccata redeūt. at
si h³ mūne plāxissent. **Q**ui g^o v³e
diligit deū et mādāta ei³ custo
dit: ī ei³ corde d³ns reit et māfi
onē facit. qz sic eū d³nitatis a
mor pētrat vt ab h³ amoē tēp³
tacōis tēpoē nō tēdat. **I**lle g^o
v³e amat cui³ videl³ mēte delcā
tio p³ua ex cōsensu nō sup³at. nā
tāto quisq³ a sup³no amoē dis
iūgit: qnto ī inferiorib³ delcāf
Vn³ et adhuc subdit. **Q**ui nō di
ligit me. s³mōes meos nō suat.
Ad vos. netip³os ergo frēs kmī
it³. et sus redite. si deū v³e ama
tis exquirite, nec tam sibi aliq³s
sufficē credat q³ qd sibi ai³ sine
opis attestacōe rēderit. **D**e di
lōe additoris lingua mēs et vi
ta requirāt. **N**ūq³ amor dei ē o
ciosus. **O**perat³ eteī magna si
ē: si v³o operai³ rēnuīt amor nō
ē. **E**t s³mōnē quē audistis nō ē
me³ h³ ei³ qui misit me p³ris. **S**ci
tis frēs kmī qz ipse qui loquit³
v³igemitus fili³ v³bū p³ris est et
qz a semetip³o non loquit³ ideo
s³mo qm loquit³ fili³. nō ē fili³
sed patris. qz ipse fili³ v³bū pa
tris est. **H**ec locutus sū vobis a
pud vos manens. **Q**uādo nō
manebit apud eos qui ascēsu
rus celos p³mittit dicēs. ecce e
go vobiscū sum omib³ diebus
vsq³ ad cōsumationem seculi.
Sed v³bū incarnatū et manet
et recedit. **R**ecedit corp³oē, ma
net diuinitate. **A**pud eos ergo

tunc se manifestasse prohibet. quia quod inuisibili spiritus potentia preerat, corporali iam visibilis recedebat. **P**acilitus autem spiritus sanctus quem mittet pater in nomine meo: ille vos docebit omnia et suggeret vobis omnia quaecumque dixero vobis. **N**ostis plurimum fratres mei quod greca locutione pacilitas latine aduocat? dicitur vel consolator. **Q**ui idcirco aduocat? dicitur quia propter errorem delinquentium apud iustitiam patris interuenit. **Q**ui vniuersae substantie cum patre et filio exoratur propter delinquentibus prohibetur. quia eos quos repleuerit exorantes facit. **V**nde et paulus dicit. **I**pse enim spiritus postulat pro nobis gemitibus inenarrabilibus. **M**inor vero est qui postulat quam qui postulat. **Q**uare ergo spiritus postulat? dicitur qui minor non est. **S**ed ipse spiritus postulat. quia ad postulandum eos quos repleuerit inflammat. **C**onsolator autem idem spiritus vocatur qui de peccati perpetratione merentibus dum spem vere sperat. ab afflictione tristitie mentem leuat. **D**e quo rursus promittitur. **I**pse vos docebit omnia. **Q**uia non idem spiritus cordi afficit audientis. ociosus est sermo docto. **N**e ergo tribuat doctum hominem quod ex ore audientis intelligit. quia non ita fit qui docet docto lingua exterius in vacuo laboret. **E**cce vna loquentis voce omnes patre audistis. nec tamen per sensum audite vocis precepistis. **C**um ergo vox dispar non sit aut in cordibus vestris dispar est cordis intelligentia non quia per hanc vocem loquentis conscientia admonet. **E**st magis interius qui de

vocis intelligentia quasi deus specialiter docet. **D**e hac vntione spiritus rursus per iohannem dicit. **S**icut vntio eius docet vos de omnibus: pro voce ergo non instruimus. quoniam mens per spiritum non vngitur. **S**ed cur ista de doctrina hominum loquimur? quoniam et ipse auditor non ad eruditionem hominis loquitur. si eadem homini per vntionem spiritus non loquitur. **C**erte capnusque frigidum opere pertraheret audiuit. **P**eccasti quiesce. **S**ed quia culpis suis exigentibus voce est admonit? non vntione spiritus: audire verba dei potuit sed sua est contempsit. **R**equirendum vero nobis est cur de eodem spiritu dicit. **S**uggestet vobis omnia cum suggerere esse solet minoris. **S**ed quia suggerere aliquando dicimus subministrare. inuisibilis spiritus suggerere dicitur non quod nobis sciamus ab imo proferat sed ab occulto. **P**acem etiam vobis pacem meam do vobis. **H**ic etiam illic de sequentibus reliquo puermentibus dicit. **E**cce fratres karissimi verba sacre lectionis sub breuitate discussimus. nunc in contemplatione tante festiuitatis animam transseamus. sed quia cum lectione euangelica nobis est etiam actuum apostolorum lectio recitata ex ea ergo aliquid in vestrum nostram contemplationis trahamus? **A**udistis etiam quia spiritus sanctus super discipulos in igneis linguis apparuit omnique scientiarum linguarum dedit. **Q**uid hoc miraculo designat? non quod sancta ecclesia eodem spiritu repleta omnium gentium voce eam locutura: qui vero contra dominum turrem edificare conati sunt cognitionem vniuersae lingue perdidit.

gen. ii.

In hijs at q̄ deū hūiliter metu
ebāt. lingue om̄s v̄n̄te sūt. **H**ic
g° hūilitas v̄tutē meruit. illic
supbia cōfusio. **H**z q̄rēdū nob̄
ē cur spūs sc̄us p̄ri et filio coet̄
n? in igne appuit. cur i igne fil̄
et linguis. cur aliqui i colūba. ali
q̄ndo v̄t i igne mōstrat. **C**ur su
per v̄ngentū filiū appuit i colū
be sp̄e et sup̄ discipulos i igne.
ita vt neq; sup̄ dñm veniet i ig
ne neq; sup̄ disciplōs mōstrat
ē i colūba. p̄ q̄tuor itaq; h̄ q̄ p
posuit? soluēdo r̄deā? **P**ri nāq;
a filio coetern? spūs i igne mō
strat qz i corpe? a ieffabilis atq;
inuisibilis ignis ē d̄s attestāte
paulo **D**e? n̄r ignis cōsum̄s est
De? q̄ppe ignis d̄z qz per hūc
pccōz rubigo cōsum̄s **D**e h̄ igne
v̄itas d̄t **I**gnē v̄i mitte i terrā a
q̄d volo n̄ vt ādeat. **T**erra ete i
v̄ta sūt terrēa corda. q̄ dū sem
per ifimas i se cogitacōes cōgert.
a malignis sp̄itib; cōulcāt. **H**z
ignē domi? i terrā mittit. cū affla
tu spūs sc̄i cor cārlū inflāmat.
Terra itaq; accēdit dū cor cā
le i suis p̄p̄ voluptatib; frigidū
reliq̄t cōcupiscēcias p̄sentis se
culi a ardet per amorē dei. **B**ñ
g° i igne appuit spūs q̄ ab om̄i
corde qd̄ replet torpore frigore
exautit a h̄ i desideio sue eterni
tatis accēdit. **I**n igneis at ling
uis mōstratus ē. qz isdē spūs co
etern? ē filio a h̄z cōgōz maxi
mā lingua cū v̄bo. **V**erbū q̄ppe

p̄ris ē fili? a qz vna est spūs et
v̄bi s̄b̄nā. idē spūs mōstrari de
buit i lingua **D**el c̄te qz p̄ linguā
p̄cedit v̄bū i linguis igneis app
uit spūs qz q̄s q̄s sc̄o spū t̄agit
d̄i v̄bū. i. v̄ngentū filiū cōfite
r̄ **E**t negaē dei v̄bū nō valz qz
iā spūs sc̄i linguā h̄z **D**el c̄te i lig
uis igneis appuit spūs qz om̄s
q̄s r̄pleuerit ardētes pariter et
loq̄ntes fāt **L**iguas igneas do
ctores h̄nt qz dū deū amādo p̄
dicāt corda audiētū inflāmat.
Nā a ociosus s̄mo ē doctois. si
p̄bē nō valz i c̄dū amorē **H**oc
doctrie i c̄dū ab ip̄o v̄itatis o
re cōperāt q̄ dicebāt. **N**onne
cor n̄r ardēs erat in nobis c̄c̄.
Ex audito q̄ppe s̄mōe iardescit
aī? corpois frig? r̄cedit. fit m̄s
i superno desideio āria. a cōcupi
scēcijs terrēis aliena. **A**mor v̄
t? q̄ h̄ac m̄te repleuerit i fletib;
cruciat. h̄ dū tali ardo ē cruciat
ip̄is suis cruciatib; pascit. **A**u
diē ei libet p̄cepta celestia. a q̄t
mādat̄is iſtruit q̄si tot facib; i
flāmat **E**t q̄ torpebat p̄us per
desideria ardet p̄ modū p̄ v̄ba
Unde bene p̄ moysen d̄z **I**n dex
tera ei? ignea lex **I**n sinistra q̄p
pe r̄probi q̄ ad sinistra p̄nēdi
sūt **D**extera at dei appellat̄ ele
cti **I**n dex̄ aut dei est lex ignea.
quā electi mandata celestia ne
qua q̄ frigidō corde audiunt.
sed ad hec amoris intimi fa
cibus iardescunt. **S**ermo ad

aurē ducit. et mēs eorū sibi met
 irata ex itēne dulcedis flāma
 cremat. **I**n colūba vō spūssan
 ct? et i igne mōstrat: qz oēs q̄s
 repleuit simplices et ardentes
 facit. **S**implices puritate. et ardē
 tes emulacōe. **N**eq; etei placet
 deo aut simplicitas sine zelo: a
 zel? sine simplicitate. **H**ic ip̄a ve
 ritas dī. **E**stote prudētes sicut s̄
 pētes. **Q**uam re nōdū ē q̄
 discipulos suos nec de colūba
 sū spēte nec de spēte sū colūba
 voluit dñs admonē q̄tē? et colū
 be simplicitatē astutia serpētis
 accēdēt et spētis astutiā colūbe
 simplicitas tēpearet. **H**ic pau
 lus ait. **N**olite pueri effici sensi
 b. **E**cce prudētiā serpētis audi
 uim? nūc de simplicitate colū
 be moneam? **S**ed malicia puuli
 estote. **H**ic de bō iob dī. **E**rat
 vir simplex et rāis. **Q**ue ē at rā
 tudo sine simplicitate: a q̄ sim
 plicitas sine rāitudīe. **Q**z gō et re
 ctitudinē docet iste spūs et sim
 plicitatē: et i igne mōstrat debui
 t et i colūba q̄tē? oñe cor qd ē?
 grā tāgit et māsuetudis leitate
 tranqllū et zelo iustitie accēsi fi
 at. **A**d extremū vō q̄rēdū ē cur
 i ip̄o rēptōē nō mediatoē dei
 et hoīm p colūbā appuit: i disci
 pul vō p ignē. **C**erte vingeit?
 fili? iudex ē gñis hūani. **S**ed q̄s
 ei? iustitiā ferret si p̄usq̄ nos p
 māsuetudiem colligēt. culpas
 nēas p zelū rāitudis erāiare vō

luis. **H**ō gō p hoīb faūs mītē
 se oīb p̄buit. **N**oluit pccōres
 feriē. s̄ colligē: p̄us voluit mā
 suete corrigē vt b̄ret q̄s p? mo
 dū i iudicō saluaēt. **I**n colūba
 ergo apparē sup eū debuit spūs
 q̄ n̄ v̄iebat vt pccā iā p zelū p
 cūteret. s̄ adhuc p māsuetudi
 nē toleraēt. **A**t dītra sup discipu
 los i igne debuit spūssatīs demō
 strat. vt b̄ij q̄ erāt simpliciē ho
 mīnes atq; iō pccōres eos dītra
 semetip̄os spūal feruor accēde
 ret. et pccā q̄ deus p māsuetudi
 nē pccēt ip̄i i se p p̄niam pūirēt
 nec ip̄i q̄ppe eē poterāt sine pec
 cato q̄ adhbāt celesti magiste
 rīo: iobāne attestante q̄ ait. **S**i
 dixerim? qz pccm̄ n̄ habem? **Q**z
In igne ergo v̄it i hoīb: i co
 lūba vō apparuit i dño qz pccā
 n̄a q̄ pie dñs p mansuetudinē
 tolerat. nos p zelū rectitudis de
 m? caute aspice et ardoē sp̄ pe
 nitētie cremaē. **I**git p colūbam
 spūs i redēptōē nō mōstratus
 ē. p ignē vō i hoīb. qz q̄to n̄i
 iudicis nob̄ fca ē seueitas tēpa
 ta tāto erga se dēt fieri n̄a ifir
 mitas accēsa. **Q**uatuor itaq; p
 positionum expleta rōne ad do
 na eiusdem spiritus contemplā
 da transeamus. **D**e ip̄o quippe
 spiritu scriptum est. **S**p̄ritus
 eius ornauit celos. **O**rnamen
 ta em̄ celorum sunt virtutes p
 dicatū. **Q**ue videlicet ornamenta
 paul? enumerat dicēs. **A**lij dat

p spm fmo sapie: alij fmo scie
scdm eundē spm. alteri fides i eo
dē spū. alij grā sanitatū i vno
spū. alij opatio v̄tutū. alij pro
phēcia. alij discreō spituū. alij
grā liguarū alij itēptacō fmo
nū. **H**ec oīa opaf vn? atq; idē
spūs diuidēs singul put vult.
Quot g° sunt v̄tutes p̄dicatū
tot sūt oīmēta celoz. **H**ic rurſ?
scriptū est **V**erbo dñi celi firma
ti sūt. et spū oris ei? oīs v̄tus e
oz. **V**erbū ei dñi fili? ē p̄ris. **S**;
p eosdē celos viz scōs aposto
los vt tota simul t̄mitas oīda
ē opata repēte de scī spūs dīni
tate adiūgīf et spū oris ei? oīs
v̄tus eoz. **C**eloz igīf v̄tus de
spū sūpta est qz mūdi hui? p̄ta
tibz cōiūre nō p̄sumerēt n̄ eos
scī sps fortitudo solidas. **Q**ua
les nāq; doctozes scē ecclie āte
aduentū hui? spūs fuerūt. scī?
et p? aduentū ipi? cui? fortitu
dis sint facti aspici? **C**erte iste
ip̄e pastor ecclie ad cui? scīssim
corpus sedem? q̄nte debilitatis
q̄nteq; formidis āte aduentū
spūs fuerit ācilla hostiaria req̄
sita dicat. **U**na ei mulieris vocē p
cussus dū mori timuit. vitā ne
gavit. **E**t p̄sāndū ē qz p̄phēsi
petr? negavit i terra: quē suspē
sū latro ē cōfessus i cruce. **S**;
vir iste tante formidis. q̄lis p? ad
uentū spūs existat. audiā? **F**it
duētus migrātus a semioꝝ. cōsis
denūciat apostolis ne i nomie

ibu loq̄ dēant. **P**etr? maḡ autē
te r̄ndit. **O**ptet obedie deo ma
gis q̄ hoībz. **E**t rurſus. **S**i iustū
ē i asp̄cū dei vos potū? audie q̄
deū iudicate. **N**ō em̄ possum?
q̄ vidi? a audiui? nō loq̄. **E**t il
li q̄dē ibāt gaudētes a asp̄cū cō
filij qm̄ digni h̄iti sūt p nomie
ibu cōtumelias pati. **E**cce gau
det petr? i v̄beribz. q̄ āte i v̄bis
timebat. **E**t p? ācille vocē requi
situs timuit. p? aduentū spūs scī
vires p̄ncipū celsus p̄mit. **L**ibet
oculos fidei i v̄tutē opificis h?
attollē. atq; sparſim p̄rēs testam̄
ti noui ac vetēis cōsiderāe. **E**cce a
ptis ei? dē fidei oculis dāuid. a
mos. danielē. petrū. paulū. ma
theū itueor: et scūs iste spūs q̄
lis sit artifex cōsiderāe volo. **S**;
in ipsa mea cōsideracōe deficiō. **I**m
plet nāq; citharedū puerum a
psalmistā facit. **I**mplet pasto
rē arimariū sicomoros vellicā
tē. et p̄phāz facit. **I**mplet ab
stinētē puerū. et iudicē senū fa
cit. **I**mplet piscatorē: et p̄dica
torē f̄cit. implet p̄secutorē. et do
ctorē gēciū f̄cit. implet publica
nū et euāgelistā f̄cit. **Q**lis est
artifex iste spūs. **N**ulla ad di
scēdū mora agīf. i omē qd vo
luerit mori cū tetigeit m̄tē. docq;
solūq; tetigisse docuisse est. **N**ā
humanum animum subito vt
illustrat. imutat. abnegat hoc
repente quod erat. exhibet repē
te quod non erat. **P**ensemus

scōs p̄dicatoēs n̄ros q̄les hodi-
erno die reppit q̄les f̄c̄it. **Certe**
q̄ i vno cōclauī p̄ iudeorū metu
residebāt. nat̄itatis sue singuli
lignā nouerāt. et tñ nec ea ipsa
lignā quā nouerant apte xpm
loq̄ p̄sumebāt. **Deit** sp̄s et i ore
eos p̄ diuinitatē lignarū doauit:
i mēte aut̄ ex auctoritate robo-
rauit. **Ceperūt** et i aliena xpm
eloq̄ q̄ de celo p̄us et i sua ligna
loq̄ metuebāt. **Inflāmatū** etem
cor desperit tormēta corp̄is. q̄
ante metuebat. **Dicit** vim carna-
lis formidis p̄ amorē aditoris.
Et q̄ p̄us suis adūsarijs succū-
bebāt formidie eis iā p̄erāt au-
toritate. **Qui** ergo i tate eos cel-
itudinis culmen erexit. q̄d aliud
dixerī n̄ q̄ mētes t̄renorū hoīm
celū fecit? **Pensate** fr̄es k̄mī p̄?
i carnacōem v̄nigenitī filij q̄lis
sit hodierna solēntas de aduen-
tu sp̄sūcī. **Dicit** em̄ illa. ita q̄z
et h̄ ē honorabil̄. **In** illa q̄ppe de-
us i se p̄manēs semetipm crea-
uit hoīm. in ista hoīes reientē
desup̄ suscepērūt deū. **In** illa de-
us naturalit̄ f̄cis ē homo i ista
hoīes facti sūt p̄ adopcōnē dij.
Si ergo ēmanē carnales i mor-
te nolum? hūc fr̄es k̄mī v̄nificā-
tē sp̄m amem? **Sed** qz caro
sp̄m nescit. dicat fortasse carna-
li cogitacōe apud se aliq̄s. **Quo**
eū valeo diligē quē ignoro. **Hec**
nos d̄cedim? qz mens visibili-
bus itenta. vidē nescit inuisibi-

lem. **Nulla** em̄ n̄ visibilia cogi-
tat eaqz et cū non agit eorū yma-
gines introitus trahit. **Dūqz** in
imagibz corp̄is iacet: surgere
ad incorporea n̄ valet. **Un̄** fit vt
tāto detēius creatorem nesciat.
q̄to in cogitacōe sua familiari-
us corporeā creaturam portat.
Sed cū deū vidē nō possumus
habem? aliq̄d qd̄ agam? **Unde**
magis iter fiat qd̄ ad eū n̄re in-
telligentie oculus reiat. **Certe**
quem in se nullomō valemus:
hūc in seruis suis iā vidē possu-
m? quos dū mira aspiciū? a-
gē nob̄ fit certū in eorū mentibz
deū habitā. **In** re aut̄ incorporea
a rebz corp̄alibz vsū traham?
nemo etem n̄m orientē clare so-
lem in sperā illi? intēdēdo valet
aspicē. qz tēsi in ei? radijs oau-
li reūberātur. sed sole oriente il-
lustratos mōtes aspiciū? et qz
iā sol ortus ē videm? **Quia** er-
go solem iustitie in seip̄o videre
nō possum? illustratos mōtes
claitate illi? videam? **scōs** vide-
licet aplōs: q̄ v̄tutibz micāt mi-
raculis coruscāt. quos nati so-
lis claitas perfudit. et cū in seip̄o
sit inuisibil̄ per eos nobis q̄i
per illustratos mōtes se visibi-
lem p̄buit. **Virtus** em̄ d̄mitatis
in se q̄i sol in celo est: v̄tus d̄mi-
tatis in hoībz sol in t̄ra. **Solem**
ergo iustitie intueam? in terra:
quem vidē nō possum? in celo
vt dū inoffenso pede op̄is per

hūc i t̄ra g̃dim² ad it̄uendū illū
q̃nq; oculos ⁊ i celū leuem? S; i
i offenso pede it̄ n̄m i t̄ra agi
f. si deus ac p̄rim? v̄e diligat
Nec ei de? v̄e sine p̄rimo. nec
p̄rim? v̄e diligat sine deo. **H**ic
ē qd̄ sic i alio h̄mōe iā dixim?
is x̄ spūs sc̄do le² discipul² dat?
p̄? a d̄no i t̄ra degēte p̄? modū
a d̄no celo p̄fidēte **I**n terra q̄p
pe vt diligat p̄rim? . e celo v̄o
vt diligat d̄s d̄s; cur p̄us i terra
p̄? modū e celo. n̄ qd̄ patenter
dat̄ itelligi qz iux̄ iobis vocē q̄
fr̄z suū nō diligit qm̄ videt deū
qm̄ nō videt quō dilige p̄t. **D**i
ligam? ergo p̄ri^m fr̄s amem?
eū q̄ iux̄ nos ē vt pueniē vale
am? ad amorē illi? q̄ sup nos
ē. **M**editet̄ mēs i p̄rimo qd̄ ex
bibeat deo vt p̄f̄c̄ m̄eas in deo
gaudē cū p̄rimo. **T**ūc ad illā
supne fr̄q̄ntie leticiā pueniē?
de q̄ n̄c pign? sc̄i spūs ac̄cep̄?
Ad istū finē toto aōre tēdam?
i q̄ sine fine letabim² ibi supno
rū ciuiū societas sc̄a ibi solep̄m
tas certa ibi ē q̄es sc̄a ibi par
s̄a q̄ nob̄ iā nō r̄liq̄t h̄ dat. p

De d̄m lucā

In illo tpe Dixit ihs discipul²
suis filitudiez h̄ac. **A**rborē fici
bēbat qd̄ā plātātā i vinea sua
Et reliq̄ **O**m̄elia b̄ti g̃gorij pa
pe de eadē loc̄e b̄ita ad populū
i basilica b̄ti laurēcij m̄ris.

Dñs ac r̄dēptor n̄r p̄ euā^m
suū aq̄n v̄b loq̄t aliquādo

ēbo. aliquādo aliud v̄b atz aq̄n
aliud ēbo aliquādo at h̄ v̄b qd̄
ēbo **D**uas etei res ex euāgelio
audistis fr̄s. ficulneā ifructu
osā; et m̄lre curuā et vtriq; rei
ē pietas ip̄ensa **I**ll̄d at̄ dixit p̄
filitudiez istud egit per exhibi
cōez. h̄ h̄ significat ficulnea ifru
ctuosa qd̄ m̄lre icl̄mata ⁊ h̄ ficul
nea r̄f̄uata qd̄ m̄lre erecta **D**o
min² vinee terciō v̄it ad ficul
neā et fructū m̄m̄e inuenit **E**t
m̄lre erecta ē q̄ . x. et octo ānis
fuerat curua **H**oc at̄ de cē ⁊ octo
ānoy nūo significat qd̄ terciō do
min² vinee ad ifructuosā; ficul
neā v̄isse p̄hibet **Q**uia igit̄ p̄
mittēdo sumatū tota p̄strixim?
iā per loc̄is ordiez singula disse
ram? **A**rborē fici habebat qd̄ā
plātātā i vinea sua et v̄it q̄rens
fructū i illa ⁊ nō inuit **Q**uid ar
bor fici n̄ h̄uānā nāz defiḡt? qd̄
m̄lre icl̄mata n̄ eadē nāz fiḡndo
denūciat? **Q**ue bene plātata est
sic fici et bene c̄ata sic mulier
h̄ i culpa p̄p̄a sp̄ōte lapsa neq;
factū suat operacōis neq; sta
tū r̄c̄itudis **A**d peccādū quippe
ex volūtate corruens qz fructū
ob̄m̄e ferre noluit statū r̄c̄itudi
nis amisit **Q**ue ad dei similitu
diez addita dū i sua diḡitate nō
perstitit qd̄ plantata vel creata
fuerat seruaē d̄tēp̄sit **T**erciō do
minus vinee ad ficulneā v̄it
qz nāz ḡiis h̄uāni ante legem
sub lege sub gracia expectādo

admonēdo visitādo requisīuit.
Dixit ad cultorē vinee ecce am-
 tres sūt ex q̄ v̄i frēm querēs in
 ficulnea hac a nō iueio. **D**eit aū
 legē a p̄cedo sustinuit. qz p̄ nas-
 turale m̄tellem qd̄ vnusq̄sqz exē-
 plo sui a q̄lit̄ erga p̄rim agē de-
 buiss̄ inotuit. **D**eit i lege. qz p̄ci-
 piēdo docuit. **D**eit p̄ legē p̄ gra-
 tiā: qz pietatis sue p̄ntiā exhi-
 bendo mōstrauit. **S**ed tñ i tribo
 āmis fructū se nō iueisse d̄queit
 qz q̄rūdā p̄uoz mētes nec īspi-
 rata lex natural̄ corripit. nec p̄-
 cepta erudiūt. nec icarnacōnis
 ei? miracula dūtūt. **Q**uid vero p̄
 cultorē vinee n̄ p̄positorū ordo
 exp̄mit? qui dū p̄sūt eccl̄ie mīm-
 rū dominice vinee curā gerunt.
Hui? em̄ vinee p̄rim? cultor pe-
 tr? aplūs extitit: hūc nos idig-
 ni se q̄m? iquātū p̄ erudiōe re-
 stra dōcēdo dep̄cādo īcrepando
 laboram? **S**ed cū magno iā ti-
 more audiēdū ē qd̄ cultor vinee
 de īfructuosa arborē d̄r. **D**uccide
 eā vt qd̄ etiā trā occupat. **V**nus
 q̄sqz iux̄ modū suū i q̄tū locū p̄-
 sentis vite tenet si frēm bōe ope-
 racōis nō exhibet velut īfructu-
 osa arbor trā occupat. qz in eo
 loco i quo ip̄e ē a alijs opandi
 occasionē negat. **S**ed i h̄ seculo
 potēs q̄libet si fructū nō habet
 bone opacōis etiā ip̄edimētū p̄-
 stat ceteris qz q̄cūqz sub ip̄o sūt
 exēplo p̄uitatis illi? q̄si vmbra
 p̄uitatis ei? p̄mūtur. **S**tāt de

sup̄ arbor īfructuosa. a subter t̄-
 ra stēilis iacet. **I**nfructuoseqz ar-
 bois desup̄ vmb̄r dēsat a sol̄ ra-
 di? ad trā descēdē neq̄quā per-
 mittit. qz dū subiecti q̄libz p̄ro-
 m̄ perūsi perūsa exēpla d̄spici-
 unt ip̄i qz īfructuosi manentes
 vitatis luie p̄uāf. a p̄si vmb̄r
 calozē sol̄ nō accipiūt. qz īde re-
 manēt a dō frigidū vnde i h̄ se-
 culo male p̄tegūt. **S**ed de h̄ p̄-
 ūso q̄libet a potētī pene iā req̄si-
 tio deo nō est. **P**ostq̄ ei se per-
 didit. q̄rendū solūmō est cur a
 alios p̄mit. **U**nde bene eius dē vi-
 nee domin? d̄t. **U**t qd̄ etiā tram
 occupat. **T**errā q̄ppe occupat.
 q̄ mentes alienas ḡuat. **T**errā
 q̄ppe occupat q̄ locū quem tenz
 i bois operibz nō exercet h̄ tam-
 n̄m p̄ t̄libz est dep̄cai. **N**ā cul-
 tor vinee qd̄ dicat audiamus.
Dom̄ie dimitte illā et h̄ āno v̄f
 qz dū fodiā circa illā. **Q**uid est
 circa ficulneā fode n̄ īst̄ cūosas
 mentes īcrepāz. **O**is q̄ppe fos-
 sa i imo est. et mīm̄z īcrepācō
 dū mentē sibi demōstrat. hūili-
 at. **Q**uociens ḡ de pccō suo ali-
 quem corripim? q̄i ex cultor̄is de-
 bito circa īfructuosam arborem
 fodim? **P**? fossionem v̄o qd̄ di-
 cat audiam? **E**t mittā cop̄imū
 stercoz. **Q**uid est cop̄im? sterco-
 rū n̄ meōria pccōz. **P**ccā ei car-
 mis sterco a vocat. **U**nde a per p̄-
 phām d̄r. **C**ōputruerūt iumen-
 ta i stercoē suo. **I**umenta q̄ppe i

būc i t̄ra ḡdm̄ ad īniendū illū
q̄nq; oculos ⁊ i celū leuem? S; i
iōffenso pede it̄ n̄m i t̄ra agi
t. si deus ac p̄rim? v̄e diligat
Nec ei de? v̄e sine p̄rimo. nec
p̄rim? v̄e diligit sine deo. Hic
ē qd̄ sic i alio h̄mōe iā dixim? .
is̄c̄ spūs sc̄do le? discipul? dat?
p̄? a dño i t̄ra degēte p? modū
a dño celo p̄fidēre In terra q̄p
pe vt diligat p̄rim? . e celo v̄o
vt diligat d̄s S; cur p̄us i terra
p? modū e celo. n̄ qd̄ patenter
dat̄ itelligi qz iux̄ iob̄is vocē q̄
fr̄z suū nō diligit qm̄ videt deū
qm̄ nō videt quō dilige p̄t. Di
ligam? ergo p̄ri^m fr̄s amem?
eū q̄ iux̄ nos ē vt pueniē vale
am? ad amorē illi? q̄ sup̄ nos
ē Meditef mēs i p̄rimo qd̄ ex
bibeat deo vt p̄f̄c̄ m̄eas in deo
gaudē cū p̄rimo Tūc ad illā
sup̄ne fr̄q̄ntie leticiā pueniē?
de q̄ nē pign? sc̄i spūs accepi?
Ad istū finē toto aōre tēdam?
i q̄ fine fine letabim? ibi sup̄no
rū ciuiū societas sc̄a ibi solep̄ni
tas certa ibi r̄q̄es sc̄a ibi par
v̄a q̄ nob̄ iā nō r̄liq̄t h̄ dat. p

Cod̄m lucā

In illo tpe Dixit ihs̄ discipul
suis filiudiez h̄ac. Arborē fici
bēbat qd̄ā plātātā i vinea sua
Et reliq; Omelia b̄ti ḡgorij pa
pe de eadē loc̄e b̄ta ad populū
i basilica b̄ti laurēcij m̄ris.

Dñs ac r̄dēptor n̄r p̄ euā^m
suū aq̄n v̄b loq̄t aliq̄ndo

fb̄o. aliq̄ndo aliud v̄b atq; aq̄n
aliud fb̄o aliq̄ndo at h̄ v̄b qd̄
fb̄o Duas etiā res ex euāgelio
audistis fr̄s. ficulneā ifructu
osa; et m̄lrē curuā et vtriq; rei
ē pietas īpensa Illd̄ at̄ dixit p̄
filiudiez istud egit per exhibi
cōez. h̄ h̄ significat ficulnea ifru
ctuosa qd̄ m̄lr̄ iclinata ⁊ h̄ ficul
nea r̄suata qd̄ m̄lr̄ erecta Do
min? vinee terciō v̄it ad ficul
neā et fructū m̄ime inuenit Et
m̄lr̄ erecta ē q̄ . x̄ . et octo āmis
fuerat curua Hoc at̄ de cē ⁊ octo
ānoy nūo significat qd̄ terciō do
m̄i? vinee ad ifructuosaz ficul
neā v̄isse p̄hibet Quia igit̄ p̄
mittēdo sūmatū tota p̄strixim?
iā per l̄c̄is ordiez singula disse
ram? Arborē fici habebat qd̄ā
plātātā i vinea sua et v̄it q̄rens
fructū i illa ⁊ nō inuit Quid ar
bor fici n̄ būanā nāz desiḡt? qd̄
m̄lr̄ iclinata n̄ eādē nāz siḡndo
denūciat? Que bene plātata est
sic̄ ficius et bene c̄ata sic̄ mulier
h̄ i culpa p̄p̄a sp̄ote lapsa neq;
factū fuit operacōis neq; sta
tū r̄c̄itudis Ad peccādū quippe
ex volūtate corruens qz fructū
ob̄ine ferre noluit statū r̄c̄itudi
nis amisit Que ad dei similitu
diez addita dū i sua digitate nō
perstitit qd̄ plantata vel creata
fuerat seruaē r̄tēp̄sit Terciō do
minus vinee ad ficulneā v̄mit
qz nāz ḡn̄is būam ante legem
sub lege sub gracia expectādo

admonēdo visitādo requisunt.
Dixit ad cultorē vinee ecce ami-
 tres sūt ex q̄ rei frēm querēs in
 ficulnea hac et nō iueio. **D**eit aū
 legē et p̄cedo sustinuit. qz p̄ na-
 turālē intellēm qd̄ vnusq̄sqz ex ē
 plo sui et q̄lit̄ erga p̄rim agē de-
 buiss̄ inotuit. **D**eit i lege. qz p̄ci-
 piēdo docuit. **D**eit p̄ legē p̄ gra-
 tiā: qz pietatis sue p̄ntiā exhi-
 bendo mōstrauit. **S**ed tū i tribus
 ānis fructū se nō iueisse queit̄
 qz q̄rūdā p̄uorū mētes nec īspi-
 rata lex natural̄ corripit. nec p̄-
 cepta erudiūt. nec icarnacōnis
 ei⁹ miracula dūtūt. **Q**uid vero p̄
 cultorē vinee n̄ p̄positōrū ordo
 exp̄mit̄? qui dū p̄sūt eccl̄ie nīmī-
 rū dominice vinee curā gerunt.
Hui⁹ em̄ vinee p̄rim⁹ cultor pe-
 tr⁹ apl⁹ extitit: hūc nos idig-
 ni seqm⁹ iquātū p̄ eruditōe re-
 stra dōcēdo dep̄cādo icrepando
 laboram⁹. **S**ed cū magno iā ti-
 more audiēdū ē qd̄ cultor vinee
 de ifructuosa arborē d̄z. **D**ucide
 eā vt qd̄ etiā trā occupat. **U**nus
 q̄sqz iux̄ modū suū iq̄tū locū p̄-
 sentis vite tenet si frēm bōe ope-
 racōis nō exhibet velut ifructu-
 osa arbor trā occupat. qz in eo
 loco i quo ip̄e ē et alijs opandi
 occasiōē negat. **S**ed i h̄ seculo
 potēs q̄libet si fructū nō habet
 bone opacōis etiā ip̄edimētū p̄-
 stat ceteris qz q̄cūqz sub ip̄o sūt
 exēplo p̄uitatis illi⁹ q̄si vmbra
 p̄uitatis ei⁹ p̄mūtur. **S**tāt de

sup̄ arbor ifructuosa. et subter ē
 ra stēilis iacet. **I**fructuosēqz ar-
 boris desup̄ vmb̄ dēfat et sol ra-
 di⁹ ad trā descēdē neq̄quā per-
 mittit. qz dū subiecti q̄libz p̄o-
 ni perūsi perūsa exēpla aspici-
 unt ip̄i qz ifructuosi manentes
 veritatis lūie p̄uāt. et p̄ssit vmb̄
 calorē sol nō accipiūt. qz idē re-
 manēt a dō frigidū vnde i h̄ se-
 culo male p̄tegūt. **S**ed de h̄ p̄-
 ūso q̄libet et potētī pene iā req̄si-
 tio deo nō est. **P**ostq̄ ei se per-
 didit. q̄rendū solūmō est cur et
 alios p̄mit. **U**nde bene eiusdē vi-
 nee domin⁹ d̄t. **U**t qd̄ etiā trā
 occupat. **T**errā q̄ppe occupat.
 q̄ mentes alienas ḡuat. **T**errā
 q̄ppe occupat q̄ locū quem tenz
 i bōis operibz nō exercet h̄ tamē
 nēm p̄ tlibz est dep̄cā. **N**ā cul-
 tor vinee qd̄ dicat audiamus.
Domine dimitte illā et h̄ āno vlt̄
 qz dū fodiā circa illā. **Q**uid est
 circa ficulneā fodē n̄ ifructuosas
 mentes icrepāēs. **O**is q̄ppe fos-
 sa i imo est. et nīmīz increpācō
 dū mentē sibi demonstrat. b̄uili-
 at. **Q**uociens ḡ de p̄ccō suo ali-
 quem corripim⁹? q̄i ex cultoris de-
 bito circa ifructuosam arborem
 fodim⁹? **P**ossionem v̄o qd̄ di-
 cat audiam⁹. **E**t mittā cop̄inū
 stercoy. **Q**uid est cop̄in⁹? sterco-
 rū n̄ meōria p̄ccōy. **P**ccā ei⁹ car-
 mis stercoā vocāt. **U**nde et per p̄-
 phām d̄z. **C**oputruerūt iumen-
 ta i stercoē suo. **I**umenta q̄ppe i

stercore suo putrescere et carles quasi
quod in fetore luxurie vitam finire.
Nos itaque quod carles in te de suis
is peccatis increpamus? quod ad eius
memoriam vicia ante acta reducimus?
quod in infructuose arbori copiam
nunc stercoreis visum? ut malorum
quod egit memoria recolat et ad com-
punctionis gratiam quod de fetore ping-
uescat. **M**ittit ergo copiam
stercore ad radicem arboris. quan-
do puritatis sue conscientia tangit
memoria cogitationis. **C**umque se per
penam ad laetitia mentis excitat. cum
quod ad bone operationis gratiam transfor-
mat. quasi per tactum stercoreis redit
ad fecunditatem operis. **R**adicem cor-
dis plagit quod se meminit fecisse.
Displicet sibi quod se fuisse reco-
lit. intentione contra se dirigit atque ad
meliora animi accedit. **E**x fetore
ergo ad fructum reuiuiscit arbor:
quod de consideratione peccati ad bonum se o-
pera resuscitat animus. **E**t plerique sunt
qui increpationes audiunt et tamen ad
penam redire contempnunt et infructu-
osi deo in hoc seculo virides stant.
Sed audiamus quod ficulnee cultor
adiungat. si quod fecerit fructum fin-
autem in futuro succides eam quod perfe-
cto quod bonum non vult ad fecunditatem
pigrescere per increpationem illuc cadit
vnde iam surgere per penam non valet. et
in futuro succidit. quod quis bonum in fru-
ctu videt statim videat. **E**rat autem
doctores in synagoga eorum sabbatis
et. **P**aule ante iam diximus
quia et hoc erat tertius aduentus

domini ad ficulneam infructuosam quod
decem et octo annorum nunc ad curuam
mentis fign. sexto enim die bonum factum
est atque eodem sexto die opera domini cum
acta perfecta sunt. senarius autem nunc in tri-
gonum ductus decem et octo factum. **Q**ui
ergo bonum quod sexto die factum est perfecta
opera bonum noluit sed annus legem secundum le-
gem et in exordio incarnationis gratie infir-
mitas extitit et a vinctis annis mentis cur-
ua fuit. **E**t erat inclinata nec omnino
poterat sursum respicere. **C**is peccatorum
trena cogitationes celestia non requirit
sursum respicere non valent. quod dum de
sideria inferiora sequitur a mentis sue
rectitudine curuat et hoc spiritus videt quod
in remissione cogitat. **A**d corda
vra fratres redite quod homines omnino in co-
gitationibus vestris voluntis aspiciate
Alii de bonis aliis de peccatis a-
lii de peccatorum habitu cogitat: cum
acta hoc in imo sunt et quando mentis talibus
implicatur ab status sui rectitudine
flectitur et quod ad celeste desiderium non
assurgit quod mentis inclinatio sursum respi-
cere nequaquam potest. **S**e. **H**anc cum vidisset
ibis venit ad se et cetera. **V**oca-
uit et erexit: quia illuminauit et
adiuuu. vult sed non erigit quando quod
per eius gratiam illuminamus? sed exigentibus
nostris mentis adiuuam non possumus?
Plerique ei vident? quod agenda sunt sed
hoc opere non implet? **M**ittimus et infirmis
mentis iudicium rectitudinem aspiciat. sed
adhuc operis fortitudo succubabit quod
nimis de peccata peccati erit ex dono
quod possit bonum aspiciat sed tamen ab eo
quod aspiciat contingat per mentis repelli

Ofitata etei culpa obligat metē
 vt neq̄q̄ surgē possit ad rēitudi
 nē **C**onaf a labif: qz vbi spōte
 diupstitit ibi cū noluit coacta ca
 dit **U**n et de hac nra iuruacoe
 ex typo hūani geneis p psalmi
 stā dicit **I**nuruaat sū a būili:
 atus sū vsqueq̄q̄. **C**ōtēplatus
 q̄ppe ē q̄ ad supernā lucē ituen
 dā homo additus fueat. h̄ pccis
 erigētibz foras missus mentis
 sue tēbras portat **S**uperna nō
 appetit: i īmīs intendit **C**elestia
 neq̄q̄ deſideat: trena semp
 i aīo verſat: **E**t h̄ qd̄ de ſuo gñe
 doluit i ſeip̄o exclamauit dicēs
Inuruaatus sū: et būiliatus sū
 vsquequaq̄ **C**ōtēplacōnē nā:
 qz celestiu p̄dens: si sola carnis
 necessaria hō cogitaēt: inurua
 tus a būiliatus homo eſt: h̄ tñ
 vsqueq̄q̄ nō eſt **Q**uē ergo a ſu
 pernis cogitacōnibz nō ſolū ne
 ceſſitas deicit: h̄ etiā voluptas il
 licita ſtermit: nō ſolū iuruaatus
 h̄ vsqueq̄q̄ iuruaatus ē **H**ic ali
 us p̄p̄ba de imūdis ſp̄itibz. **D**t
Qui dixerūt aīe tue iuruaē vt
 tñſeam? **R**ecā q̄ppe ſtat aīa cū
 ſupna deſideat a neq̄q̄ flectitur
 ad ima **S**ed maligni ſpūs cum
 hāc i ſua rēitudie ſtaē aſpiciūt
 p eā trāſire nō pñt **T**rāſire nā
 qz eoz ē imūdicie ſpargē deſide
 ria **D**icūt ergo **I**nuruaē vt tñ
 ſeam? qz si ip̄a ſe ad ima appe
 tēda nō deicit cōtra hāc illoz p
 uerſitas nullaten? dualēſcit **E**t

tñſire p eā nequeunt. quā cōtra
 eos rigidā i ſupna itētiōne pti
 meſcūt **N**os ergo frēs km̄i nos
 viā malignis ſp̄itibz in nobis
 damus: cum terrena concupiſ
 cimus: cum ad temporalia appe
 tend a curuamur **P**udeat ergo
 terrena concupiſcē: a dōſa mē
 tium aſcendentibz aduerſariis
 prebere **T**erram ſemp intueſ:
 qui curuus eſt. **E**t quo premio
 ſit redemptus non meminit: q̄
 ima querit. **H**inc etiā p moy
 ſen dicitur. **U**t qui gibbo premi
 tur. nequaq̄ ad ſacerdotiū pro
 uehatur **E**t quotq̄t chriſti ſang
 uīe redēpti ſum? mēbra eiꝯ dē
 ſūmi ſac̄dotis efficiū? **U**n nob
 a p pet̄ d̄z **V**os aut̄ gen? elc̄m
 regale ſac̄dotiū: **D**ed q̄ gibbū
 toleāt trā ſp̄ intueſ **A** ſac̄dotio
 ergo repellit. qz q̄ſquis ſol ter
 remis itent? ē: ip̄e ſibi teſtis eſt
 q̄ mēbz ſūmi ſac̄dotis n̄ ē **H**ic
 rursus q̄ pēnulas n̄ bñt ab eſu
 fidel̄ ppli p̄hibent **D**iſces q̄ppe
 q̄ pēnulas ſquamaz bñt dare
 ſaltus etiā ſup aq̄s ſolēt. **Q**uid
 pēnatis piſcibz n̄ elc̄e aīe figu
 rantur? **Q**uia proſecto ſole i ce
 leſtis eccleſie corpus tranſeunt
 que modo virtutum pēnulis ful
 te. ſaltus dare per celeſte deſide
 rium ſciunt: vt ſuperna per cō
 templationem appetant. q̄uis
 in ſeip̄is iterum ex mortali car
 ne relabantur **S**i ergo iam bo
 na patrie celeſtis agnouimus.

displiceat nob̄ fr̄es km̄i q̄ cur
ui sum? **P**onat̄ āte oculos mu
lier curua et arbor infructuosa
Remiscamur malor̄ que feci
m̄? mittam̄? ad radicē cordis
cophinū stercoreis. vt tūc in re
tribucōnis fructu piguescat qd̄
nob̄ hic per penitentiā ferebat
Et si v̄tutū sūma operai nō po
ssum? ip̄e de? nr̄o gaudet lam̄
to ex ip̄a ei iusticie inchoacōne
placebimus q̄ iniusta q̄ fecimus
punim̄? nec mora erit in fletu
bo qz tergent cici? trāseūtes la
crimas gaudia mansura **P**er
dñm nostrū ihm̄ xp̄m qui vi
uit et regnat cū pr̄e in v̄nitate
spūs sc̄i deus. p.

Codm̄ matheū

In illo tpe Dixit ihs̄ discipul̄
suis Si q̄s vult post me veni
re abneget semetip̄m ⁊ tollat cru
cē suā ⁊ seq̄t me **E**t reliq̄ **O**me
lia b̄i ḡḡ x̄ij. p̄e de eadē lōne
b̄ita ad ppl̄m ī basilica sancto
rū p̄cessi et martiniani.

Quia dñs ac redemptor
nr̄ nouus homo venit
in mūdū noua precep
ta edidit mūdō. **V**ite eten̄ no
stre veteri in vicij̄s enutrite cō
traietatē opposuit nouitatis sue
Quid em̄ vetus qd̄ carnalis ho
mo nouerat. nisi sua retinere. a
liena rapere si posset. cupiscē
si nō posset. **D**ed celestis medi
cus singulis q̄busq̄ vicij̄s ob
uiantia adhibet medicamēta.

Nā sicut arte medicine calida
frigidis frigida calidis curat̄.
ita dominus noster contraria op̄
posuit medicamēta peccatis vt
lubricis continentia tenacib̄ lar
gitate iracūdis mansuetudinem
elatis p̄cipet hūilitatē. **C**erte
cū se sequentib̄ noua mād̄ata
pp̄onēt dixit **N**isi quis renūci
auerit omnib̄ que possidet nō
potest meus esse discipulus **A**c
si apte dicat Qui p̄ vitā veterē
aliena cōcupiscitis. p̄ noue dū
sationis studiū et v̄rā largim̄
Quid v̄o in hac lōe dicat aus
diam? **Q**ui vult post me veni
re abneget semetip̄m **I**bi d̄z q̄
abnegem̄? nr̄a hic dicis vt ab
negem̄? nos **E**t forte laborio
sum non est homini bona relin
quere sua: sed valde laboriosū
est relinquere semetip̄sum **M**i
nus quippe est abnegare quod
habet: valde enim multum ab
negare est quod est **A**d se aut̄
venientib̄ nobis dominus p̄
cepit vt renunciemus nostris
quia qui ad fidei agonem veni
mus luctam contra malignos
spiritus sumimus. **N**ichil aut̄
maligni spiritus in hoc mūdō
pp̄riū possident **N**udi ergo cū
nudo luctari debemus. **N**am
si vestitus quisq̄ cū nudo lucta
tur. citius ad terram deicitur:
quia habet vnde teneat **Q**uid
enim sunt terrena omnia: nisi
quedam corporis indumenta.

Qui ergo contra diabolum ad ver-
tamē pperat: vestimēta abiciat
ne succubatur. Nichil in hō mundo
amādo possideat: nullas reꝝ la-
bētū delcātionē reꝑrat. ne vn-
de ad votū tēdit ad casū idē te-
neatur. nec tamē sufficit nra re-
linquē nisi relinquamus et nos
Quid ē qd dicim? : reliquam?
et nos? Si em̄ nosipos relinqui-
m? quo ibimus extra nos? Vel
quis ē q vādit si sēsē deserueit :
Sed aliud sum? p pccm lapsi.
aliud p naturam a dō conditi.
aliud qd fecim? . aliud qd facti
sum? . Relinquim? nosmetipos
quales peccādo nos fecim? : et
maneam? nosmetipi qles p gē-
tiā facti sum? Ecce etem̄ q sup-
bus fuit. si dūsus ad xpm hūi-
lis fūis est: semetipm reliquit.
Si luxuriosus qsq; ad otinenti-
am vitam mutauit: abnegauit
vtq; qd fuit Si auar? qsq; a-
bire iā desijt et largiri didicit p-
pria q pus aliēa rapiebat. p-
cul dubio semetipm reliq̄t Ipse
qdē est p naturā . h nō ē ipse p
maliciā Hinc em̄ scriptū ē. Ver-
te ipios. et non erūt. Conuer-
tāq; ipi non erūt. non qz oīo
non erūt i essentia: sed scilicet n̄
erūt i impietatis culpa Tūc er-
go nosmetipos relinqm? . tunc
nosmetipos abnegam? cū vita-
m? qd p vetustatē fuim? et ad h̄
mim? qd p nouitatē vocam? .
Pensem? quo se paul? abnega-

uerat qui dicebat. Diuo aut iā
non ego Extinctus q̄ppe fuerat
ille seu? psecutor et viuere cepat
p̄dicator pius Si em̄ ipse eet .
pfecto pius nō esset Sed q viuē
denegat dicat vnde ē q scā ver-
ba p doctrinā veritatis clamat
Protin? subdit Diuit vero i me
xpus Ac si apte dicat Ego qui
de a meipso extinctus sū qz car-
nali nō uiuo. h tñ essentialiter
mortu? nō sū . qz i xpo spūaliē
uiuo Dicat gō veritas: dicat . si
quis vult venire post me abne-
get semetipm . qz n̄ q̄s a semet-
ipso deficiat. ad eū qui sup ipsū
est nō appropinquat . nec valet
cōprehendē qd ultra ipm ē . si nescit
mactāe qd est. Sic olerū
plāte trāspōnūtur vt pficiant
atq; vt ita dixerit eradīcātur vt
crescant. sic reꝝ semina in terre
admixtione deficiūt et in repati-
onē sui generis vberi? assurgūt
Nū em̄ vidētur pdidisse qd erāt
inde accipiūt hoc apparē qd nō
erāt . Sz iam q se a vicijis abne-
gat exquirēde sūt ei virtutes in
quibus crescat. nam cū dictū ē
Qui vult post me venire abne-
get semetipm Protin? additur
Tollat crucē suā cotidie et seq̄-
tur me Duob; etei modis crucē
tollitur. cū aut p abstinentiā affi-
ciat corp? . aut p passionē pr-
imi affligit aīm? Pensem? q̄lit
vtroq; mō paul? crucē suā tūle-
rat q dicebat. Castigo corpus

meū et in virtutē redigo ne forte alijs p̄dicās ip̄e reprobo efficiar. **E**cce in afflictione corporis audim? crucē carnis: audiam? nūc i op̄atione p̄imi crucē mētis. **A**it em̄. quis infirmatur et ego nō infirmor? **Q**uis scādalizaf: et ego nō vroz? **P**erfectus quippe p̄ditator ut exemplū daret abstinentie: crucem portabat in corpore. **E**t qz ip̄e in se trahebat dāpna infirmitatis aliene: crucē portabat i mente. **S**ed quia ipsis virtutibus quodā vicia iuxta sunt. dicēdū nob̄ est qz viciū abstinentiā carnis et quod obsideat op̄ationē mentis. **E** viciū nō nāqz abstinentiā carnis nō nūqz vana gloria obsidet. quia dū tenuitas in corpore dū pallores in vultu respiciat virtus patefacta laudat. **E**t tanto se celerius foras fudit: quanto ad hūanos oculos p̄ ostensū pallores exit. **E**t plerūqz fit ut quod causa dei agi creditur pro solis hūanis fauoribus agat. **Q**uod bene simon ille significat qui inuentus in itinere crucē dñicā in angariā portat. **A**liena quippe onera in angaria portat. quando per vanitatis studiū aliquid gerit. **Q**ui ergo p̄ simonez designant nisi abstinentes et arrogantes? **Q**ui p̄ abstinentiam quidē carnē afficiūt sed fructū abstinentie interiorius nō requirūt. **C**rucē gō dñi in angaria simon portat: quia

cū ad aliquod op̄ bonū ex bona voluntate nō ducit rem iustā sine fructu peccator op̄at. **U**nus is dē simon crucē portat: sed non moris quz abstinentes et arrogantes p̄ abstinentiā quidē corpus afficiūt: sed p̄ desiderium glorie mūdo viuūt. **C**ōpassionem vero animi plerūqz latent obsidet pietas falsa. ut hanc nōnūqz quod vsqz ad descendendū vicij pertrahat dū ad culpas quāqz nō debeat op̄ationē exercere sed zelū. **C**ōpassio quippe homini et rectitudo vicij debet: ut in uno eodēqz homine et diligam? bonū quod factus est. et persequam? mala que fecit. ne dū culpas incaute remittim? nō iā per caritatē op̄ati sed per negligentiā cecidisse videam? **S**equitur. **Q**ui em̄ voluerit animā suā saluā facere. perdet eā. **E**t qui perdidit animā suā propter me saluā eā faciet. **S**ic dicitur fidei. **Q**ui voluerit animā suā saluā facere. perdet eam. **E**t qui perdidit animā suā propter me saluā eam faciet. **A**c si agricole dicat. **F**ruentū si seruas perdis. si seminas renouas. quis em̄ nesciat quod fruentū cū in semine mittit perit ab oculis in terra deficit in renouatione crescit in puluē. **S**ed vnde putrescit in puluē inde virescit in renouatione. **Q**uia vero scā ecclesia aliud habet tempus persecutionis. atqz aliud pacis redeptor ip̄e

ipsa ei? tēpora distinguit in p
ceptis. nā persecutiōis tēpoē po
nēda est anima: pacis autē tē
poē ea q̄ āpli? dominai possūt
frāgenda sūt desideia trena. **Un**
de et nūc dicit. quid em̄ p̄ficit ho
mimi si lucret totū mūdū: se autē
perdat et detrimentū sui faciat.
Cū persecutio ab adūsarijs de
est valde vigilāti? cor custodiē
dū est. nam pacis tepore. qz li
cet vivere. libet etiā ābire. que
p̄fecto auaritia bene p̄pescit. si
ipse status ābientis sollicitē cō
fideret. nam cur instat ad colli
gendū quādo staē nō potest ip
se q̄ colligit. **Cursū** ergo suū q̄
qz cōfideret et agnosceret sibi posse
sufficere parua que habet. sed
fortasse metuit ne in hui? vite
itinere sūptus desit. **Lōga** nra de
sideria increpat via breuis. **In**
cassum multa portant: cū iur
ta est q̄ pergit. **Plerūqz** autē et
auaritiā vincim? sed adhuc ob
stat qz vias rēti dimis minori
tenem? custodia p̄fctōis. **Nā**
sepe labentia cūcta despiciim? si
tamen adhuc hūane verecūdie
vsi p̄pescim?. vt rētiudinē quā
seruam? in mente. nondū exp̄
mere valeam? in voce. et tanto
dei faciem ad iusticie defensionē
negligim? q̄to hūanas facies
ātra iustitiā veremur. **Sz** huic
quoqz vulnēi āgruum subiun
gitur medicamentum cū domi
nus dicit. qui me erubuerit et

meos sermones: hunc filius ho
minis erubescet cū venerit in ma
iestate sua et patris: et sanctorū
angelorum. **Sz** ecce nunc apud
se homines dicunt. nos iā domi
num et sermones ei? nō erubesci
mus. quia aperta eū voce p̄fite
mur. **Quibus** ego respondeo qz
in hac plebe cristiana sunt non
nulli qui xpm̄ ideo confitentur
quia cūctos esse xp̄ianos aspici
cūt. **Nā** si nomē xpi i tāta ho
die gloria nō esset: tot p̄fessores
xpi ecclesia sancta non haberet.
Non ergo ad probationē fidei
vox sufficit professionis: quam
defendit a verecūdia p̄fessio ge
neralitatis. **Est** tñ vbi se quisqz
interroget vt i p̄fessione christi
se veraciter p̄bet. si non iā nomē
eius erubescit: si plena virtute
mentis hūanū pudorem subdi
dit. **Certe** em̄ p̄secutiōis tēpoze
erubescere poterant fideles: sub
stantijs nudari. de dignitatibz
eici verberibus affligi. **Pacis** au
tem tempe quia hec a nris p̄se
cutionibz desunt. est aliud vbi
ostendamus nobis. **Verem?** se
pe a p̄ris despici. dedignamur
iurias verbi tolerare. si contin
gat iurgium fortasse cū p̄rio
erubescimus p̄ores satisfacere.
Cor quippe carnale dum hui?
vite carnalem gloriam querit.
hūilitatem respuit. **Et** plerūqz
ipse homo qui irascitur. discor
dantem sibi reconciliari appetit

si ire ad satisfaciendū prior erubescit **P**ensem? scā veritatis ut videamus q̄ iaceāt nr̄e p̄uitatis actiōes. si ei m̄bra sūmi capitis sum? imitari eū cui cōnectimur debemus **Q**uid nāq; ad nr̄e erudiōis exēplū paul? aplūs d̄t **P**ro xp̄o legacōe fūgimur. tāq; deo exhortāte p̄ nos obsecramus p̄ xp̄o recōsiliam̄ deo **E**cce inter nos et deū discordiā peccādo fecimus et tam̄ ad nos deus suos legatos prior misit: ut nosip̄i q̄ peccauimus ad pacē dei rogati veniamus **E**rubeat ergo hūana supbia cōfūdatur quisq; si nō satisfaciāt p̄or p̄ximo q̄ndo post culpā nr̄am ut ei recōsiliari debeamus et ipse qui offensus est legatis interuenientibus obsecrat deus **R**equis **D**ico at̄ vob̄ v̄e sūt h̄ alii qui stātes q̄ nō gustabūt mortē. donec videāt regnū dei **R**egnū dei fr̄es km̄i nō semper in sacro eloquio v̄eturū regnū d̄z si nōnūq; p̄sens eccl̄a vocatur **U**nde scriptū est **M**ittet filius hoīs angelos suos: et colligēt de regno eius oīa scādala. **I**n illo quippe regno scādala non erūt vbi p̄fecto reprobi nō admittentur **Q**uo videlicet exemplo colligis q̄ hoc loco regnū dei eccl̄a vocat̄ **E**t q̄ nonnulli ex discipulis vsq; adeo in corpore victuri erāt ut eccl̄iaz dei cōstructā cōspicerēt cōtra mūdi

huius gloriā erectā cōsolatoia p̄missione nūc dicit̄. **S**ūt quidā de hic stātibz qui nō gustabūt mortē. donec videant filiū hoīs in regno suo. **S**z cū tanta dominus subeūde mortis p̄cepta ederet quid necessariū fuit ut ad hanc subito p̄missione reuocaret? **Q**uod si subtiliter attendamus q̄nta dispensatione pietatis agat cognoscimus **D**iscipulis em̄ rudibz eccl̄a de p̄senti vita aliquid p̄mittendum fuit ut possint robustius in futura solidari **S**ic israelitico populo ex egipti terra liberādo p̄promissionis terra p̄ponitur ut cū vocandus esset ad dona celestia terrenis promissionibz suaderetur. **C**ur hoc? **U**t cū esset aliqd̄ quod d̄ vicino perciperet illud iā fidelius crederet quod de longinquo audire potuisset. **C**arnalis etenim pplūs si parua non acciperet magna non crederet. **O**mnipotens ergo deus largiendo terrena suadet ad celestia ut percipiens quod videret sperare disceret quod m̄ime videbat **E**t tanto solidior de inuisibilibus fieret quāto ei ad sp̄ci certitudinem promissa visibilia fultirēt **U**nde recte quoq; per psalmistam dicitur. **D**edit eis regiones gentium: et labores populorum possederunt ut custodiāt iustificatiōes eius et legem eius exquirant. **S**ic ergo

hoc loco rudibus discipulis veritas loquens. videndum regnum dei promittit in terra. ut hoc ab eis fidelius in celo presumat. **E**x isto itaque regno quod iam videmus in mundo esse sublimatum. spiritum regnum quod in celo credimus percipiendum. **N**am sunt nonnulli qui christianitatis nomine censentur sed christianitatis non habent fidem. **S**olaabilia estimant invisibilia non appetunt quia nec esse suspicantur. **A**d sanctorum martirum corpora consistimus fratres mei. **N**umquid isti carne sua in mortem darent nisi eis certissime constitisset esse vitam per quam mori debuissent. **E**t ecce quia ita crediderunt miracula eorum fecerunt. **A**d extincta namque eorum corpora viventes egrediuntur et sanantur. pariter veniunt et demonio vexantur: demoniaci veniunt et liberantur. **Q**uomodo ergo vivunt illic ubi vivunt: si in tot miracula vivunt. **U**bi mortui sunt. **N**am fratres dico verbo hoc non per vanum meum. quam religiosi quibusdam senioribus enarrantibus agnovi. **E**x^m **G**othorum tempore matrona quedam fuit valde religiosa quam ad horum martirum ecclesiam crebro veniebat. **Q**uadam die dum ex more ad orandum venisset egrediens duos stantes sub pegrino habitu monachos invenit pegrinos credidit dari eis aliquid elemosine precepit: sed postquam ei? erogator ad largiendum elemosinam appropinquasset. astiterunt illi vicini et dixerunt. **T**u nos mo-

do visitas. nos te in die iudicii requirimus. et quicquid possumus prestabimus tibi. **Q**uo dicto ab oculis eius ablati sunt. **T**errita illa ad orandum rediit. seseque in lacrimis prolixius effudit. **E**t facta est post hoc tanto instantior in prece quanto certior de promissione. **S**i autem iuxta pauli vocem. est fides sperandarum substantia rerum argumento non apparentium nequaquam iam dicimus. ut venturam vitam credatis: quia ecce ipsi qui in illa vivunt humanis obtutibus visibiliter presentantur. **Q**uod enim videri potest melius dicitur sciri quam credi. **V**enturam ergo vitam nos magis dominus voluit scire quam credere: qui eos quos invisibiliter recipit apud se vivere nobis etiam visibiliter ostendit. **H**os ergo fratres karissimi. in causa nostri examinis quam cum districto iudice habetis patronos facite. **H**os in die tanti terroris illius defensores adhibete. **C**erte si apud quendam magnum iudicem causa esset quolibet vestra die crastina ventilanda: totus hodieernus dies duceretur in cogitatione. **P**atronum vestra fraternitas quereretur magnisque precibus ageret ut apud tantum iudicem sibi defensor veniret. **E**cce districtus iudex est ibi venturus? tanti illi? angelorum archangelorumque consilii terror adhibetur. **I**n

illo cōuentu causa nr̃a discuf
et tamē nos patronos mō nō
querim? q̃s tūc defensores ha
beam? Assūt defensores nostri
sancti martires: rogai volūt at
q̃ vt ita dixerim q̃rūt vt q̃rant
Hos ergo adiutores vr̃e orō
nis querite hos peccatores vr̃i
stri reatus inuenite qz ne pumi
re peccatores deat. rogari vult
et ip̃e qui iudicat **U**nde et tā lō
go tpe dminat iū. et tū miseri
corditer exspectat ad veniam.
Sic aut nos mīa ei? refoueat
vt nullo mō negligētes reddat
Sic peccata nr̃a pturbent: vt
mēs in desperatione nō pruat.
qz n̄ h̄ p̃sumētes nō metūmus
et metuētes speram? eternū re
gnū cici? adepturi sumus **P**er

Ced m lucā

In illo tpe **R**ogabat iūm qui
dā phariseus vt māducaet cū
illo. et ingressus domū phari
sei discubuit **E**t reliq̃. **O**melia
bri gregorij pape de eadē lōe bi
ta ad populū in basilica sc̃i de
mentis m̃ris.

Ogitanti michi de mā
rie penitentia. flē ma
gis libet q̃ aliqd dice
re. **C**ui? em̄ vel saxeū pectus il
le huius peccatricis lacrime ad
exemplū penitendi nō emolli
ant? **C**onsiderauit nāq̃ quid fe
cit n̄ noluit moderari quid face
ret. **S**up̄ cōuiuantes ingressa
nō iussa venit. inter epulas la

crimas obtulit **D**iscite quo do
lore ardet. que flē iter epulas
nō erubescit. **H**anc vō quā lu
cas peccatricē mulierē: iobes
mariā noīat. illā esse mariam
credim? de qua marcus septe
demonia eiecta fuisse testat̄ **E**t
quid p̄ septe demonia nisi vni
uersa vicia designant? **Q**uia ei
septe dieb̄ om̄e tēpus d̄phēn
dit. r̄cē septenario nūo vniū
tas vicioꝝ designat. **S**epte g̃
demonia maria habuit q̃ vni
ūsis vicijs plena fuit **S**ed ecce
qz turpitudinis sue maculas a
spexit. lauanda ad fontē mie
cucurrit cōuiuantes nō erubu
it. nā que semetipsam grauiter
erubescēbat itus: nichil esse cre
didit quod verecūda res foris.
Quid igit miramur fr̃es mari
am venientem: an dñm suscipi
entē? **S**uscipientē dicā: an tra
hentem? **S**ed melius suscipi
entem n̄ trahentem: quia mini
mum ipse eam per misericordi
am traxit intus. qui per man
suetudinem suscepit foris. **S**
iam textum euangelij p̄curren
tes ip̃m quoq̃ ordinem quo ve
nerit sananda videamus **A**ttu
lit maria alabastrum vngenti
et stās retro secus pedes iū.
lacrims cepit lauare pedes et
capillis capitis sui tergebat et
osculabatur pedes eius. et vn
gento vngebat **L**iquet fratres
q̃ illicitis actibus p̄a? mulier

intenta. vngentū sibi p̄ odoze
 carnis adhibuit. Quod g° sibi
 turpiter exhibuēat: hoc iā deo
 laudabiliter offerebat. **O**culis
 terrena cōcupiēat. hos iam per
 p̄niam oterens flebat. **C**apil
 los ad cōposicōnē vultus exhibu
 erat h̄ iā capillis lacrimas ter
 gebat. **O**ze sup̄ba dixerat: h̄ pe
 des dñi osculās h̄ in redēptōis
 sui vestigia figebat. Quot ergo
 i se habuit oblectamēta: tot de
 se iuenit holo causta. **C**ōuertit
 ad virtutū numex. numex cri
 minū: vt totū seruiēt deo i p̄nā
 q̄cqd ex se deū contēpserat i cul
 pa. **S**ed h̄ phariseus itūes de
 spicit. et nō solū remētē peccatri
 cē mulierē h̄ etiā suscipiētem do
 minū rephendit. **D**icēs itra se
Hic si es̄ ppheta: sciret utiq; q̄
 lis es̄ mulier q̄ tāgit eū qz pec
 catrix est. **E**cce phariseus veracit̄
 apd se supbus et fallacit̄ iust?
 egram rephendit de egritudie:
 medicū de subuentione quia ip
 se quoq; de elationis vulnere e
 grotabat et ignorabat. **I**nter
 duos autē egros medicus ade
 rat. **S**z vn? eger i febre integrū
 sensum tenebat: alter vō in fe
 bre carnis et sensū pdideāt mē
 tis. **M**aia quippe flebat qd fe
 cerat: pharise? at de falsa iusti
 tia elatus vim sue iualitudis ex
 aggerabat. **I**n egritudie ergo et
 sensum pdiderat. q̄ hocipm qd
 a salute longe esset ignorabat.

Sed inter h̄ nos gemit? cogit.
 q̄sdā n̄rī ordinis viros intueri
 qui sacerdotali offitio p̄diti. si
 quid fortasse iuste exterius vel
 tenuit egerit p̄tinus subiectos
 despiciūt. et peccatores quosq;
 in plebe positos dedignantur:
 eisq; opati culpā suam confitē
 tibus nolunt. ac veluti pharisei
 more peccatricem mulierem de
 spiciūt. **Q**ue profecto mulier si
 ad pedes pharisei remisset. mi
 mirum calcibus repulsa disce
 deret: inquinari enim se alieno
 peccato credēt. **S**ed qz hūc ve
 ra sua iustitia n̄ replebat de ali
 eno vulnē egrotabat. **V**n̄ necē
 sp̄ ē vt dū peccōres quosq; con
 spicim? : nosmetip̄os prius in
 illorum calamitate defleamus
 qz fortasse in filibus aut lapsi
 sum? aut labi possum? si lapsi
 non sumus. **E**t si cōsuā m̄gri de
 bet sp̄ virtute discipline vicia p
 sequi oportet tū vt discernam?
 sollicite: qz discrecōnē dēm? vi
 cijs et opassionē natuē. **S**i em̄
 feriendus est peccōr: nutriend?
 est primus. **C**ū vero iā p p̄nā
 pautit ipse qd fecit: iam noster
 prim? peccōr nō est: qz cum dei
 se iustitia contra se dirigit. et h̄
 in se punit qd iustitia dīma rep
 bendit. **S**ed iam iste supbus et
 arrogās qua sn̄a conuincatur
 audiamus. **D**e duobus quippe
 ei debitoribz padigma oppōit
 qz vn? min? ali? ampli? debet:

Otroque debito dimisso quod amplius largitor debiti diligit interrogat. **Q**uius ubi ille pertinens respondit. **I**lle plus diligit cui plus dimittit. **Q**ua in re notandum est quod dum sua sententia phariseus quincies quasi freneticus funem portat ex quo ligetur. **E**nuant ei bona peccatricis. enuant ei mala falsi iusti cum dicit. **I**ntraui in domum tuam: aquam pedibus meis non dedisti. **H**ec autem ex quo intraui lacrimis rigauit pedes meos: et capillis terxit. **O**sculum michi non dedisti: hoc autem ex quo intraui non cessauit osculari pedes meos. **O**leo caput meum non unxisti: hec autem ungento unxit pedes meos. **P**ost enuentionem vero bonorum submisit sententia. **P**ropter quod dico tibi: remittuntur ei peccata multa quoniam dilexit multum. **Q**uid fratres mei dilectionis esse credimus? non ignem: et quod culpam nisi rubiginem. **U**nde nunc dicit. **R**emittuntur ei peccata multa: quoniam non dilexit multum. **A**c si apte diceret. **I**ncedit plene peccati rubiginem quod ardor valide per amoris ignem. **T**anto namque amplius peccatorum rubigo consumitur quanto peccatoris cor magno caritatis igne crematur. **E**cce ea quae ad medicum venerat egrum. **S**anata est. hoc de salute eius ad huc alij egrotant. nam filii discubentes quaestiones sunt intra se dicentes. **Q**uis est hic qui etiam peccata dimittit

Sed celestis medicus egros non respuit quos etiam de medica nece fieri deteriores videt. eamque quam sanauit per pietatis suae sententiam confirmat dicens. **F**ides tua te saluam fecit vade in pacem. **F**ides etiam saluam fecit. quod hoc quod petit posse se accipere non dubitauit. **S**ed ipsa quoque spei certitudinem iam ab illo accipit a quo per spei etiam salutem quaerebat. **I**n pace autem ire precipit ut a veritatis itinere in viam scandalum ulterius non deriuetur. **U**n et per zachariam dicit. **A**d dirigendos pedes nostros in viam pacis. **T**unc enim gressus nostros in viam pacis dirigimus? quoniam per illud iter actionum pergitur? in quo ab auctoris nostri gratia non discordamus? **H**ec fratres karissimi hystorica expositione transcurramus: nunc si placet ea quae dicta sunt mystico intellectu differamus. **Q**uae namque phariseus de falsa iusticia presumens nisi iudaei populum quem peccatrix mulier quae ad vestigia domini veniens et plorans designat: nisi conuersam gentilitatem? **Q**uae cum alabastro venit unguentum fudit retro secus pedes stetit lacrimis pedes rigauit capillis terxit eosdemque quos infundebat et tergebat pedes osculari non desistit. **N**os ergo nos illa mulier expressit: si toto corde ad dominum post peccata redeamus si eius penitentiae luctus ymitemur. **Q**uid namque ungento

72

nisi bonus odor opinionis exp-
mitur. **U**n a paulus dicit Christi
bonus odor sum? deo in omni loco.
Si igitur recte opera agimus? quibus opi-
nione boni odoris ecclesiam respiciamus.
quod in domini corpore non vnguentum
fundimus. **S**ed secus pedes domini
mulier stetit. **C**ontra enim pedes
domini stetim? cum in peccatis positi eius
itineribus remitebam? si si ad ve-
ram penitentiam post peccata convertimur? iam
retro secus pedes stamus? quia eius ve-
stigia sequimur? quem ipsum ingebamus
lacrimis mulier pedes rigat. quod
nos quoque veraciter agimus? si quibusli-
bet vltimis membris domini per compassi-
onis affectum inclinemur? si sanctis eius?
in tribulatione compatimur? si eorum tri-
stitionem nostram putamus? **C**apillis
mulier pedes quos rigauerat et
fit **C**apilli quippe superflui sunt cor-
pori. **E**t quod habundans trena sub
stantia nisi capillorum spem tenet?
Que dum ad usum necessitatis super-
fluit: etiam abscessa non sentit. **C**a-
pillis ergo pedes domini tergemus?
quando sanctis eius? quibus ex caritate com-
patimur? etiam ex hijs que nobis su-
perflui sunt miseremur? quatenus? sic mens
per compassionem doleat. ut etiam lar-
ga manus affectum doloris ostendat
Rigat namque lacrimis redemptoris
pedes si capillis suis non tergit.
quod utique proximorum dolori compa-
titur si tamen ex hijs que sibi su-
perflui sunt non misereatur. **P**lorat et
non tergit: quod verba quidem dolo-
ris tribuit si non ministrando que

desunt vim doloris minime absci-
dit. **O**sculatur mulier pedes
quos tergit: **Q**uod nos quoque
plene agimus. si studiose dili-
gimus quos ex largitate conti-
nemus ne grauis nobis sit ne-
cessitas proximi. ne ipsa eius in-
digentia que sustentat fiat one-
rosa: et cum manus necessaria
tribuit animus a dilectione tor-
pescat. **P**otest quoque per pedes
ipsum misterium incarnationis eius
accipi. **D**iuinitas terram tetigit:
quia carnem suscepit. **V**erbum enim caro
factum est et habitauit in nobis
Osculamur igitur redemptoris nostri
pedes cum misterium incarnationis
eius ex toto corde diligimus? **U**n-
gento vngimus pedes. cum ip-
sam humanitatis eius potentiam sas-
crique eloquij bonam opinionem pre-
dicamus. **S**ed hoc phariseus vi-
det et iudicat quia cum iudaicus populus
gentilitatem deum predicare aspiciat
sua apud se malitia tabescit. **S**i
redemptor noster facta eius de
mulieris quasi bona gentilitatis
enumerat: ut in quo malo iu-
daicus populus iacet. agnoscat
Nam sic phariseus retundit ut
per eum sicut diximus perfidus ille
populus ostendatur. **I**ntraui in-
domum tuam aquam pedibus me-
is non dedisti: hec autem lacrimis
rigauit pedes meos. **A**qua quippe
extra nos est lacrimarum humanarum
intra nos: quia videlicet ille populus
infidelis nec ea que extra se erant

vinq̃ p̃ deo tribuit. **C**onuersa
aut̃ gentilitas p̃ eo nō solū re-
rū substantiā: s̃ etiā sanguinem
fudit. **O**sculū michi nō dedisti
s̃ aut̃ ex quo itraui nō cessauit
osculari pedes meos. osculū q̃
p̃pe dilectōis ē signū. **E**t infidelis
popul⁹ nō credit qz eū ex cari-
tate amare noluī cui ex timore
seruiuit. **V**ocata aut̃ gentilitas ē
deceptoris sui vestigia osculari nō
cessat. qz in ei⁹ continuo amore
suspirat. **D**ñ et sponse vocē de e-
o dē redēptōē suo in canticis cāti-
corū dī. **O**sculef me osculo o-
ris sui. **O**sculū q̃ppe dilectōis sui
desiderat que se ei⁹ obsequio p̃
amorem parat. **O**leo caput meū
nō unxisti. **S**i pedes dñi mis-
terū incarnationis ei⁹ accipimus
agruē p̃ caput illi⁹ ip̃a diuini-
tas designat. **D**ñ p̃ paulū dī. **C**a-
put xp̃i deus. **I**n deo q̃ppe et nō
in se quasi in hoīe credē iudai-
cus popul⁹ fatebatur. s̃ phari-
seo dī. **O**leo caput meū nō un-
xisti qz ip̃m qz diuinitatis potē-
tiā i q̃ se iudaicus ppl⁹ credē
spopōdit dig̃ laude p̃dicatōe ne-
glexit. **H**ec aut̃ vngento unxit
pedes meos. qz dū incarnatōis
ei⁹ misterū gentilitas credidit
sūma laude etiā ima ei⁹ p̃dica-
uit. **S**ed iā redēptor n̄ enā-
ta bona ocludit p̃pter qd̃ dico
tibi remittūf ei⁹ p̃cc̃a multa. qz
multū dilexit. **A**c si apte dicat
Et si durū est valde qd̃ coquis

habūdat tñ amois ignis quo
etiā dura cōsumant. **L**ibet mē
hec cōsiderationē tāte pietatis i-
tuere peccatricis mulieris opa
s̃ penitētis qua estimatione ve-
ritas apud se seruat que ei⁹ ad-
ūsarius sub tāta districtione e-
numerat. **A**d pharisei p̃sadium
rogatus dñs discūbebat. sed a-
pud penitētem mulierem mē-
tis epulis delectabatur. **A**pud
phariseū veritas pascebat for-
ris apud peccatricem mulierē
sed tamē diuersam pascebatur
intus. **D**ñ et ei sancta ecclīa quē
sub specie hīnuli ceruorū q̃rit i
canticis cāticorū dicit. **I**ndica mē
quē diligit anima mea vbi pa-
scis vbi cubas in meridie. **C**er-
uorū quippe hīnulus dñs ap-
pellatur. iuxta assumptaz carnē
antiquorū filius patrū. **F**eruē-
tior vero in meridie estus arde-
scit et vmbrosū locū hīnul⁹
querit: quē estus ignis nō affi-
cit. **I**n illis ergo cordib⁹ dñs ē
quiescit que et amor presentis
seculi nō incendit que carnis dī-
sideria non exurunt que inen-
sa suis anxietatibus in huius
mūdi concupiscencijs non are-
scunt. **V**nde et marie dicit. **S**pi-
ritus sanctus superueniet in te
et virtus altissimi obūbrabit tibi.
Vmbrosa ergo loca in meridie
ad pascēdum hīnulus querit
quia talibus mētibus dñs pa-
scitur que per respectum gracie

tēperate corpaliū desiderijs n̄
vrūtur. **P**lus ergo peitēs muli
er pascebat int? q̄ pbaīseus fo
ras. qz ab estu carnaliū q̄si h̄y
nulus redēptor n̄r ad illi? men
tem fugerat quā p? vicioz ignē
pn̄ie vmbra tēperabat. **P**ense
mus quāte pietatis fuit pecca
tricē mulierē nō solū admittē h̄
ei etiā ad tāgēdū pedes prebere
Confidē? grām misericordis
dei. et dānemus multitudinē re
atus n̄ri **E**cce peccatoēs videt ⁊
sustinet. resistentes tolerat ⁊ tñ
cotidie per euāgelīū clemēter vo
cat **C**onfessionē n̄ram ex puro
corde desiderat ⁊ cūcta q̄ deliqui
mus relaxat. **T**ēp aut nōb di
strictionē legis mīa redēptoris
In illa q̄ppe scriptū est **S**i quis
h̄ vel illud fecerit moriat. si q̄s
h̄ vel illa fecerit lapidibz obrua
tur **A**ppuit ⁊ ditor n̄r i carne cō
fessionī pccōz non penā h̄ vitā
pmittit. **M**ulierē sua vulnera
⁊ fiteēte suscipit. ⁊ sanā dimittit
Inflexit g° ad mīam duriciā le
gis q̄ quos iuste illa dānat ip̄e
misericordiē liberat **N**ō bene q̄qz
i lege scriptū est. qz man? moy
si erant ḡues **D**umētes inquit
lapidē posuerūt subter: i q̄ sedit
Aron aut et h̄ur sustētabant
man? ei? **M**oyse. q̄ppe sedit in
lapide cū lex regeuit i ecclīa **S**i
h̄ eadē lex man? ḡues h̄uit. qz
Peccātes q̄sqz nō misericorditer
ptulit: h̄ seuerā p̄uissioē p̄uissit

Aron quippe mons fortitudi
nis: h̄ur autem ignis interpre
tatur **Q**uem itaqz iste mōs for
titudinis signat. nisi redempto
rem nostrum de quo per pphe
tam dicitur: erit in nouissimis
diebus p̄atus mons dom? do
mini in vertice montium? **A**ut
quis per ignem nisi sp̄itus san
ctus figuratur? **D**e quo isdē re
demptor dicit. **I**gnē veni mittē
in terram. **A**ron ergo et h̄ur
graues manus moyfi sustinēt
atqz sustinēdo leuiōres reddūt
quia mediator dei et hominum
cum igne sancti sp̄itus veniēs
mandata legis grauiā que dū
carnaliter portarentur portari
non poterant. tolerabiliōra no
bis per spiritalē intelligen
tiam ostendit. **Q**uasi enim ma
nus moyfi leues reddidit. que
pondus mādatorum legis ad
virtutem confessionis retorfit.
Hanc nobis sequentibus misē
ricordie promissionē innuit cū
per prophetā dicit. **N**olo mor
tem peccatoris: h̄ vt cōuertatur
⁊ viuat **H**inc iterum sub iudee
sp̄e vnicuiqz aīe peccatrici dicit
Si dereliquerit vir vxorē suā
et illa recedens duxerit virum
alterū: nūq̄d reūtes ad eū vltra
nūquid polluta ⁊ contaminata
erit mulier illa **T**u autem for
nicata es cum amatoibus tuis
multis. tñ reūtere ad me dicit
dñs. **E**cce paradigma turpis

mulieris dedit. Ostendit qd p?
turpitudinē recipi n̄ possit. S;
hocipm padigma qd ptulit p
mīaz vincit cū dicit. **F**ornicatē
mulierē; recipi nequaquā posse
et tamē ipāz fornicatē animāz
vt recipiat expectat. **P**ensate
frēs pōdus tāte pietatis. **P**icit
qd fieri nō p̄t: et demōstrat qz
hoc ipē facē etiā cōi morē p̄t.
Ecce vōt: et quos inq̄natos de
nūciat hos etiā āplecti q̄rit a q̄
bō desertū esse se querit. **N**emo
ergo tāte mīe tēp? pdat. **N**e
mo oblata remedia diuine pie
tatis abiciat. **E**cce sup̄na pietas
auersos nos reuocat et nobis
reūtētibz sue clemētie finū pat
Unusqzqz igit penset quo debi
to cōstringit q̄ndo deus illum
expectat nec dēptus asperat.
Qui ergo pmanē noluit rede
at q̄ stare dēptus saltē p? lap
sū surgat. **Q**ūto nos amōe cō
dicor n̄ exspeāt insinuat q̄ndo
p pphētā dicit. **A**tteni et au
scultauit nemo qd bonū est se q̄
f. **N**ō ē q̄ recogitet ī corde suo
et dicat: quid feci. **C**erte nūq̄
mala cogitatē debuim? s; qz re
cta cogitare nolūmus ecce ad
huc sustinet vt recogitem? **V**i
dete tāte pietatis finū. **C**ōsidera
te nobis apertū mīe gremiū.
quos male cogitātes perdidit
bene cogitātes querit. **A**d vos
igitur frēs kmī ad vos oculos
mentis reducite et penitentem

peccatricē mulierē in exemplū
vobis imitacōis āteferre. **Q**ue
qz vos ī adoleſcētia. queqz vos
in iuuentute deliquisse memi
sitis. deflete: mox opm qz ma
culas lacrimis delete. **A**men?
iā redēptoris nostri vestigia q̄
peccādo cōtempſim? . **E**cce vt
dicim? ad recipiendos nos su
pne pietatis finus apitur. nūc
maculosa in nobis vita cōtem
pmitur p hoc qz iniquationez
nostrā phozrescim? interne iā
mūdicie dcor dam? **R**eūtētes
nos dñs dementer āplectitur
qz peccatoz vita ei esse idigna
iā nō potest q̄ fletibz lauat. **I**n
xpō dño nrō **Q**ui viuit et regit
deus cū prē ac.

Scdm lucā

In illo tpe. **E**rat appropinquā
tes ad ibm publicani et pecca
tores vt audirēt eum. **E**t mur
murabāt pharisei et scribe dicē
tes. **E**t hic peccatores recipit et
māducat cum illis. **E**t reliqua.
Omelia beati gregozij pape d
eadē lōne bīta ad pplm ī bāsi
lica sancti sebastiani mīs

Estiuū tempus quod
corpori meo valde cō
trariuz est loqui me de
expositione euāgelij longa mo
ra interueniēte prohibuit. **S**ed
nūquid quia lingua tacuit ar
dere caritas cessauit? **H**oc etei
dico qd apud se restrū vnusqz
qz cognoscit. **P**lerumqz caritas

3
qbusdā occupacōibz īpedita a
ītegra flagrat ī corde. a tñ non
monstrat ī ope. **Q**uia et sol cū
nube tegit a nō videt ī tra a ta
mē ardet ī celo **H**ic eē occupata
cāitas solet et int? vim sui ardo
ris exseit a vrit et flāmas opis
foras nō oñdit **S**ed qz nūc ad
loquendū tēpus redijt vīa me
studia accēdūt vt ī tāto āplī?
loqui libeat. q̄tū h vīe mentes
desiderabili? expectāt **A**udistis
ī lōne euāgelica frēs mei. quia
peccatores a publicani accēsse
rūt ad redēptōrē nīm et non so
lū ad colloquēdū h etiā ad cons
uēscendū recepti sūt. **Q**uod vi
dētes pharisei dedignati sūt. **E**x
qua re colligite qz vera iustitia
a passionē habet. falsa iustitia
dedignacōnē: quīuis et iusti so
leant rōe pccōribz īdignari. **S**z
aliud ē qd agitur typo supbie:
aliud qd zelo disciplīe. **D**edig
nātur etem h nō dedignātes de
sperāt h nō desperātes. psecucō
nē amouent h amātes. qz et si
foris īcrepacōnes p disciplinā
exaggerāt. int? tñ dulcedinem
per caritatē seruāt **P**reponunt
sibi ī aīo plerūqz q̄s corrigunt
melioēs existimāt eos quos iu
dicāt. qd videlicet agentes. et
per disciplinā subditos. et per
humilitatem custodiūt semetip
sos **A**t oīa hī q de falsa iusti
tia superbire solent. ceteros q̄s
q̄ despiciūt. nulla īrmātibus

74
mīa a descēdūt. a quo se pccōres
esse non credūt eo deterius pec
catores fiunt **D**e quorū pfecto
numero pharisei extiterāt q̄ di
iudicātes dñm q pccōres susci
peret arenti corde ipsum fontē
mīe reprehēdebant **S**z qz egri
erant. ita vt egros se esse nesci
rent quatenus qd erant agnos
cerent celestis eos medicus blā
dis fomētis curat. benignū pa
digma obicit. et ī eorum corde
vulnerū tūorem pmit **A**it nāqz
Quis ex vobis homo qui habz
centū oues et si pdiderit vnā
ex illis: nonne dimittit nona
ginta nouem ī deserto. et vadit
ad illam que perierat. **E**cce mī
ra dispensatione pietatis simili
tudinem veritas dedit: quam et
ī seipso homo recognosceret et
tñ hec spūaliter ad ipsum auc
tozem hōim ptineret. **Q**uia em
centenarius perfectus est nume
rus. ipse centū oues hūit cū scō
rū angelorū substantiā a hōim
possedit: h vna ouis tunc p̄ijt
qñ peccando homo pascuavite
reliquit. **D**imisit autē nonagin
ta nouem oues ī deserto: quia
illos sūmos angelorū choros
reliquit ī celo **C**ur autē celum
desertum vocatur: nisi q desertū
dicitur derelictum. **T**ūc autē ce
lū homo deseruit. cum peccauit
In deserto autem nonaginta no
uem oues remanserant: quādo
ī terra dñs vnā ouē querebat

quia rationalis creature nūc ā
geloz videlz et hoīm qui ad vi-
dendū dñm dditus fuerat pere-
ūte hoīe erat imminut? et vt per-
fecta sūma oīū reditegraret ī
celo homo pditus q̄rebat ī ter-
ra. **Nā** qđ b euāgelista dicit in
deserto. alius d̄t in mōtibz: vt
significet in excelsis: qz nimiz
oues q̄ nō pierāt in sublimibz
stabāt. **Et** cū iuenit ouē ip̄mit
ī bumeros suos gaudēs. **Quē**
ī bumeris suis imposuit: qz hu-
manā naturā suscipiens pecca-
ta nostra ip̄e portauit. **Et** rētes
domū conuocat amicos et vic-
inos dicēs eis. **Cō**gratulamī mī
qz iueni ouē meā que pierat. **In**
uenta oue ad domū r̄dit: quia
pastor noster reparato hoīe ad
regnū celeste redijt. **Ibi** amicos
et vicinos iuenit illos videlicet
āgeloz choros q̄ amici ei? sūt:
qz volūtatem eius d̄tinue ī sua
custodiūt stabilitate. **Vicini** q̄z
eius sunt: qz claritate visionis
illius sua assiduitate p̄fruiūt.
Et notandū qz nō dicit cōgratu-
lamī iuente ouī h̄ michi: qz vīz
eius gaudiū vita est nostra. et
cū nos ad celū reducimur solē
p̄mitatē leticie illius implemus.
Dico vobis qz ita gaudiū erit ī
celis sup vno peccatore penitē-
tiā agente q̄ sup nonagintano
uē iustis qui nō indigēt p̄mā.
Cōsiderandū nobis est fratres
mei cur dñs plus de dñis pec-

catoribz q̄ de stantibz iustis in
celo gaudiū esse fateat n̄ h̄ qđ
ip̄i p̄ cotidianū visionis expe-
rimentū nouimus: qz plerūqz
hij qui nullis se opp̄ssos pecca-
toz molibz sciūt. stāt qđē ī via
iusticie nulla illicita p̄petrāt sed
tamē ad celestē patriā anxie nō
anbelāt tantoqz sibi in rebo li-
citis vsū p̄bent q̄nto se p̄petras-
se illicita nulla meminerūt. **Et**
plerūqz pigri remanēt ad exer-
cenda bona p̄cipua qz sibi val-
de securi sūt qz nulla cōmiserūt
mala grauiora. **At** oīa nō nū-
q̄ h̄ij q̄ se aliqua illicita egisse
meminerūt ex ipso suo dolore
cōpūcti iardescūt ad amorē dei
seleqz ī magnis v̄tutibz exerēt
cūcta et difficilia scī certamīs
appetūt oīa mūdi d̄liquūt ho-
nores fugiūt: acceptis d̄tume-
lijs letāt. flagrāt desiderio. ad
celestē patriā anbelāt. **Et** quia
se errasse a deo cōsiderāt dāpna
p̄cedentia lucris sequentibz re-
compensant. **Ma**ius ergo de
peccatore cōuerso. q̄ de stante
iusto gaudiū fit in celo: quia
et dux in prelio plus eū militē
diligīt qui post fugā reūsus ho-
stem fortiter p̄mit q̄ illū q̄ nū-
q̄ terga prebuit et nunq̄ ali-
qd fortiter fecit. **Sic** agricola il-
lā āplius terrā amat q̄ post spi-
nas vberes fruges profert. q̄
eam q̄ nunq̄ sp̄mas habuit et
nūq̄ fertilem messē producat

76

Sed inter hec sciendum est. quia
sunt plerique iusti in quorum vita tamen est
studium ut quilibet propria peccatorum eis
proponi nullatenus possit. Nam
multi et nullorum sibi malorum sunt
conscienti. et tamen in tanti ardoris affli-
ctione se exerunt. ac si peccatis omnibus
angustentur. Cuncta etiam licita re-
spiciunt ad despicium mundi sublimi-
ter acceduntur: licere sibi nolunt
omne quod libet: bona sibi ampu-
tat etiam concessa: contempnunt visibi-
lia. invisibilibus acceduntur: lamen-
tis gaudet: in cunctis semetipsum
humiliant: et sicut nonnulli pec-
cata operum sic ipsi peccata cogitationis
numquam deplorant. Quid itaque istos
iusti et iustos dixerim et penitentes
qui se in propria de peccato cogitationis
humiliant et recte spiritus in opere perseverant.
Hic ergo colligendum est. quod tamen deo
gaudium faciat quando humiliter plan-
git iustus. si tamen facit in celo gau-
dium. quando hoc quod male gessit. per
proprium datur iustus. Sequitur
Aut que mulier bonis dragmas
decem. et si perdidit unam: nonne ac-
cedit lucernam et evertit domum et quaerit
diligenter donec inveniatur dragma
quam perdidit. Qui signatur
per pastorem: ipse et per mulierem. Ipse
enim est deus: ipse et dei sapientia. Et quod
ymago exprimitur in dragma muli-
er dragmam perdidit. quando homo qui ad
ymaginem dei additus fuerat. peccando
a similitudine sui additoris recessit.
Sed accendit mulier lucernam. quod
sapientia dei apparet in humanam

tate. Lucerna quippe est lumen
in testa. Lumen vero in testa di-
uinitas est in carne. De qua vi-
delicet testa sui corporis dicit ipsa
sapientia. Exaruit velut testa virtus
mea. Quia enim testa in igne soli-
datur eius virtus sicut testa ex-
aruit: quod assumptam carnem ad
resurrectionis gloriam ex passi-
onis tribulatione roboravit. Ac-
censa autem lucerna evertit domum
quia mox ut eius diuinitas per
carnem claruit. omnis se nostra
scientia percussit. Domus namque everti-
tur: cum consideratione reatus sui
humana scientia perturbatur. Cui et
eversionis sermo non discrepat
ab eo quod in alijs codicibus legi-
tur emundatur. quia mimimum pro-
ua mens si non prius per timo-
rem evertitur ab assuetis vicinis
non emundatur. Eversa ergo
domo inuenitur dragma: quia
cum perturbatur conscientia ho-
minis: reparatur in homine similitu-
do additoris. Et cum inuenitur duo-
cat amicas et vicinas dicens. Con-
gratulamini mihi. quod inveni drag-
mam quam perdidit. Que amice vel
vicine non ille patres celestes sunt
iam superius dicte. Que tanto su-
perne sapientie iuxta sunt quanto ei pro
gratiam continue visionis appro-
pinquant. Sed iter hoc nequaquam re-
linquere negligenter debemus
aut ista mulier per quam domini sa-
pientia figuratur decem dragmas
habuisse prohibetur: ex quibus

vnā p̄didit quā cū q̄reret in-
uenit. Angeloz q̄ppe et hoīm
naturā ad cognoscendū se dñs
addidit quā dū cōsistere ad eter-
nitatē voluit eā p̄cul dubio ad
suā similitudinē creauit. **D**ecē
vero dragmas habuit mulier:
q̄a nouē sūt ordines āgeloz h̄
vt cōplētur electoz nūs homo
decim⁹ est creatus. Qui a dñi-
tore suo nec post culpā perit.
qz hūc eterna sapiētia per car-
nē miraculis choruscās ex lu-
mie teste reparauit. **N**ouē vero
āgeloz ordines esse testāte sa-
cro eloq̄o scīm⁹. Angelos arch-
āgelos v̄tutes ptātes p̄ncipa-
tus dñationes thronos cheru-
bin atz seraphim. **E**ssē nāqz āge-
los et archangelos pene oīs
sacri eloquiū pagine testantur.
Cherubin atz seraphi sepe vt
notū est libri p̄phay loquūf.
Quatuor qz ordinū noīa pau-
lus apostolus ad ephesios e-
nūat dicēs. **S**up oīez ptātez
p̄ncipatū et v̄tutē et dñationē
Qui rursus ad colosenses scri-
bens ait. **S**ive throni siue do-
minationes siue p̄ncipatus si-
ue ptātes. **D**ñationes vero p̄n-
cipatus ac ptātes iā ad ephesi-
os loquēs descripserat. **S**ed ea
quoqz colosensibz dicitur? p̄mi-
sit thronos de q̄bz necdū q̄cūqz
fueāt ephesijs locut⁹. **D**ū ergo
illis q̄tuor q̄ ad ephesios dix-
it id ē p̄ncipatibz potestatibz

v̄tutibz atz dñatioibz cōiūgūf
throni quinqz sūt ordines q̄ spe-
cialit̄ exp̄mūf. **Q**uibo dū āge-
li et archāgeli cherubin et sera-
phim adiūcta sūt. p̄cul dubio
nouē esse āgeloz ordines iueni-
ūf. **D**ñ et ip̄i āgelo q̄ p̄ ē cōdi-
tus per p̄phetā d̄r. **T**u signa-
culū similitudis dei plen⁹ sapiē-
tia et perfectus decōē i delicijs
p̄adis dei fuisti. **N**otādū qz nō
ad similitudinē dei factus. h̄ fig-
nāculū similitudis dei d̄r. vt qz i
eo subtilior ē nā eo in illū yma-
go dei subtili⁹ iſinuet exp̄ssa.
Quo i loco mox subdit. **O**mīs
lapis p̄ciosus opimētū tuū sar-
dus et topasius iaspis et cris-
solitus onix et berill⁹ saphir⁹
carbūcul⁹ et smaragdus. **E**cce
nouē dixit nomīa lapidū. qui
profecto sūt nouem ordines an-
geloz. **Q**uibo minim⁹ ordinibz
ille p̄mus āgelus ideo ornat⁹
extitit quia dum cūctis ordinibz
angelozum prelat⁹ est. ex
eorum cōparatione clarior fu-
it. **S**ed cur istos p̄sistentiū cho-
ros angelozum enūando per-
strinxim⁹? si eorum quoqz mi-
nistria nō subtiliter exprima-
mus. **G**reca em̄ lingua angeli
nūcī: archangeli vero summi
nūcī vocātur. **S**ciendū vero qz
angeloz vocabulū nomen est
officij. nō nature. nā scī illi ce-
lestis p̄rie ciues sem p̄ q̄dez sūt
spūs h̄ sp̄ v̄ri āgeli neq̄qz p̄nt

qz tūc solum sunt angeli cū per
eos aliqua nūciantur. **U**nde et
p psalmistā dicitur Qui facit ā
gelos suos spūs. **A**c si patēter
dicat. q̄ eos quos semp habet
spūs. etiā cū voluerit āgelos fa
cit. **H**ij aut qui mūna nūciant
angeli: q̄ vero sūma archangeli
vocātur. **H**inc ē em qd̄ ad mari
am virginē nō q̄libet āgelus: s̄
gabriel archāgel⁹ mittit. **A**d h̄
q̄ppe mīsteriū sūmū angelū ve
nire dignū fuit: q̄a sūmū omīū
nūciabat. qui idcirco etiā priua
tis noīb⁹ cōsentur. vt signetur
p vocabula etiā i opacōe qd̄ va
leant. **N**eq; ei i illa scā ciuitate
quā de visione oīpotētis dei ple
na scā pficit idcirco ppria no
mina sortiunt. vt eorū p̄sone si
ne noīb⁹ sciri nō possunt s̄ cum
ad nos aliqd̄ mīstraturi veniūt
apd̄ nos etiā nomē a mīsterijs
trabūt. **M**ichael nāq; q̄s vt de
us: gabriel at fortitudo dei. ra
phael vero dicitur medicīa dei. **E**t
quociēs mire v̄tutis aliqd̄ agi
tur: michael mitti p̄hibetur. vt
ex ip̄o actu et nomine detur itel
ligi. qz nullus p̄t facere qd̄ pre
ualet deus facere. **U**nde et ille ā
tiquus hostis qui esse dō per su
perbiā filis cōcipiuit dicēs. i cē
lū cōscendā. supra astra celi ex
altabo solū meū. sedēbo i mōte
testamenti in laterib⁹ aquiloīs
ascendā super altitudinem nu
bium. similis ero altissimo. dū

in fine mūdi in sua virtute reli
quitur extremo iuditio perimē
dus cum michael archangelo
preliaturus esse perbibetur. si
cut per iohannem dicitur. sc̄m
ē prelium cum michael archā
gelo: vt qui se ad dei similitudi
nem superbus extulerat p̄ mi
chaelem pemptus discat qz ad
dei similitudinem per superbiā
nullus exurgat. **A**d mariam q̄
qz gabriel mittitur. qui dei forti
tudo nominatur. **I**llum quippe
nunciare veniebat qui ad debel
landum aereas potestates hu
milis apparere dignatus ē. **D**e
quo et per psalmistam dicitur
Collite portas principes re
stras et eleuamini porte eterna
les: et introibit rex glorie. **Q**uis
est iste rex glorie: dominus for
tis et potens. **D**ñs fortis in p̄
lio. **E**t rursus. dominus virtutū
ipse est rex glorie. **P**er dei ergo
fortitudinem nunciandus erat
qui virtutum domin⁹ et potēs
in prelio ad debellandas aere
as potestates veniebat. **R**apha
el quoq; interpretatur vt dixi
mus medicīa dei: quia videli
cet dum tobie oculos quasi per
officium curationis tetigit. cēci
tatis ei⁹ tenebras terxit. **Q**ui er
go ad curandum mittitur. dig
num videlicet fuit vt dei medici
na vocaretur. **V**ed quia angelo
rum nomina interpretando p̄
stringimus nunc superest vt ipsa

officiorum vocabula breuiter exequamur. **V**irtutes etiam vocantur illi minimi spiritus per quos signa et miracula frequentius fiunt. **P**otestates etiam vocantur hi qui hoc potestius ceteris in suo ordine perceperunt ut eorum ditioni virtutes aduersus subiecte sint quorum potestate refrenantur ne corda hominum tantum temeraria valeant quantum voluerunt. **P**rinicipatus etiam vocantur qui ipsis angelis bonis angelorum spiritibus prestant qui subiectis alijs dum quod sunt agenda disponunt eis ad explenda diuina mysteria principantur. **D**ominationes etiam vocantur qui etiam potestates principatum dissimilitudine alta transcendunt. **N**am principari est inter reliquos priorem existere. **D**ominari vero est etiam subiectos quosque possidere. **E**a ergo angelorum agmina que mira potentia preminet pro eo quod eis cetera ad obediendum subiecta sunt dominationes vocantur. **T**hroni quoque illa agmina vocantur que sunt quibus ad exercendum iudicium semper deus omnipotens presidet. **Q**uia enim thronos latius eloquio sedes dicimus throni dei dicti sunt hi qui tanta diuinitatis gracia replentur ut in eis dominus sedeat et per eos sua iudicia decernat. **U**nus et per psalmistam dicitur. **S**edes super thronum qui iudicas equitatem. **C**herubin quoque plenitudo scientie dicitur et sublimio illa agmina idcirco cherubin vocata sunt quoniam tan-

to perfectiori scientia plena sunt quanto claritate dei vicini? Item placet. **U**t secundum creature modum eo plene omnia sciatur quod visioni additoris sui per meritum dignitatis appropinquat. **S**eraphi etiam vocantur illa sanctorum spirituum agmina que ex singulari propinquitate additoris sui incomparabili ardere amore. seraphi namque ardentes vel incandescentes vocantur quod quia ita deo coniuncta sunt ut iterum et deum nulli alij spiritus intersint tantum magis ardere. quanto hunc vicinum? videtur. **Q**uorum perfecto flamma amor est: quod quod subtili? claritate diuinitatis eius aspirant eo validius in eius amore flammescunt. **S**ed quid prodest nobis de angelicis spiritibus ista perstringere. si non studeamus? hi etiam ad nostros perfectus congrua consideratione deriuantur. **Q**uia enim superna illa ciuitas ex angelis et hominibus constituta. ad quam tantum credimus humanum genus ascendere quantum illuc dirigit electos angelos remansisse sic scriptum est. statuit terminos gentium secundum numerum angelorum dei: deum? et nos aliquid ex illis distinctis omnibus supernorum ciuium ad usum nostre diuisa cuius trahere nosque ipsos ad iter metam virtutum bonis studiis inflammas. **Q**uia enim tanta illuc ascensura credis multitudo hominum: quanta multitudo remansit angelorum super ut ipsi quoque homines qui ad celestem patriam redeunt ex eis agminibus aliquod illuc reuertentes imitentur. **U**nifuncte namque conuersationes hominum

singulorum agminum ordinibus congruunt: et in eorum sorte per diuersarum similitudinem deputantur. **N**am sunt plerique qui per uia capiunt. sed tamen habent easdem per uia pie annunciare fratribus non desistunt. **I**sti quoque in angelorum numerum currunt. **E**t sunt nonnulli qui diuine largitatis munere repleti secretorum celestium summa et capere preualent et nunciare. **Q**uo ergo isti non in archangelorum numerum deputantur? **E**t sunt alii qui mira faciunt: signa ualent operantur. **Q**uo ergo isti non ad supernarum virtutum sortem et numerum congruunt. **E**t sunt nonnulli qui obsessis corporibus malignos spiritus fugant. eosque uirtute orationis et ui acceptae potestatis deiciunt. **Q**uo itaque isti meritum suum non interpretantur celestium numerum sortiri. **E**t sunt nonnulli qui acceptis uirtutibus etiam electorum hominum merita transcendunt. **C**umque et bonis meliores sunt: electis quoque fratribus principantur. **Q**uo ergo isti sortem suam nisi in principatum numerum acciperunt? **E**t sunt nonnulli qui sic in semetipsis. cunctis vicinis. omnibusque desiderijs dominantur ut ipso iure mundicie dei inter homines vocentur. **U**nde et ad moysen dicitur. **E**cce constitui te deum pharaonis. **Q**uo ergo isti nisi inter numeros dominantium currunt? **E**t sunt nonnulli qui dum semetipsis uigilanti cura dominantur dum se sollicita intentione discutunt. domino amori spiritus inherentes. hoc

in munere uirtutis accipiunt. ut iudicare recte et alios possint. **Q**uorum perfecto mentibus dum diuina consolatio presto est in hijs uelut in throno suo dominus perfidens aliorum facta examinat et cuncta mirabiliter de sua sede dispensat. **Q**uid ergo isti non throni sui conditoris sunt uel quo nisi ad supernarum sedium numeros ascribuntur? per quos dum sancta ecclesia regitur. plerique de quibusdam suis actibus infirmis etiam electi iudicantur. **E**t sunt nonnulli qui tanta dei et proximi dilectione pleni sunt ut cherubin iure nominentur. quia enim ut prefati sumus. cherubin plenitudo scientie dicitur et paulo attestante didicimus quia plenitudo legis est caritas. omnes qui dei et proximi caritate ceteris amplius pleni sunt. meritum suorum sorte inter cherubin numeros perciperunt. **E**t sunt nonnulli qui superne contemplationis facibus accensi. in solo conditoris sui desiderio anhelant: nil iam in mundo cupiunt: solo eternitatis amore pascuntur terrena quoque abiciunt. cuncta temporalia mente transcendunt. amant et ardent atque in ipso suo ardore requiescunt. **A**mando ardent: loquendo et alios accendunt. **E**t quos uerbo tangunt: ardere peritus in dei amore faciunt. **Q**uid ergo istos nisi seraphim dixerim. quorum cor in igne conuersum ardet et lucet.

qz et mentiū oculos ad supna
illūināt ⁊ eos opūgendo in fle
tibz vicioz rubiginē purgant
Qui ergo ita ad amorē cōdito
ris sui inflām atī sūt quo n̄ iter
seraphim nūm sortē sue vocatō
nis acceperūt **S**ed hec fratres
karissimi me loquente introz
sus vos ad vosmetipsos redu
cite secretorum vestrorum me
rita cogitacōnesqz discutite **V**i
dete si quid iam boni vobiscum
intus agitis **V**idete si ī numero
hoz agminū q̄ breuiter tangē
do pstrixim? sortē vrē vocatio
nis iuenitis **D**e autē aīe q̄ in se
de hīs bonis q̄ enūauim? mī
me aliquid rēcognoscit **E**iqz ad
huc re deterius iminet si et pri
uatā se donis intelligit et neq̄
q̄ gemit **Q**uisquis igit talis ē
frēs mei genēdus ē valde: qā
nō gemit **P**ensem? igit accep
ta electoz munera: et virtute q̄
possum? ad amorē tāte sortis
anhelem? **Q**ui in se donoz gra
ciā mīme recognoscit: gemit.
qui v̄o in se minora cognoscit.
maiora alijs n̄ inuideat. quia
et supne ille distinctiones bea
toz spitiū ita sūt adite vt alie
alijs sint plate **F**erē v̄o dyoni
sius ariopagita antiqu? videlz
pater ⁊ venerabilis dicere q̄ ex
minoribz angeloz agmibz fo
ris ad explendū ministeriū vel
visibiliter vel inuisibiliter mit
tūt scz qā ad būana solacia. a

angeli aut archangeli veniūt
Nam supiora illa agmina ab
intimis nūq̄ recedūt. quomaz
ea q̄ p̄minent vsum exterioris
ministerij nequaq̄ hnt **C**ui rei
illud videt esse strariū qd̄ ysa
ias ait **V**olauit ad me vn? de
seraphim ⁊ in manu ei? calcul?
quē forcipe tulerat de altari: et
tetigit os meū. **S**z in hac pro
phete sentētia vult intelligi qz
hij spūs qui mittūt eoz vobu
lū p̄cipiūt quoz officiū gerunt
Quia em̄ vt peccata locutiois
incedat de altari angel? carbo
nē portat seraphim vocat quod
incediū d̄z **H**uic aut sensui il
lud credit nō incoueniēter opi
tulari quod p̄ damielem dicat.
Milia milia ministrabant ei ⁊
decies cētena milia assistebant
ei **A**liud namqz est ministrare.
aliud assistere **Q**ui amīstrant
deo illi et ad nos nūciando ex
eunt **A**ssistunt vero qui sic con
templatiōe pfriūtur intima vt
ad explenda foris opera mini
me mittant. **S**z quia in quibz
dam scripture locis quedam p̄
seraphim quedam p̄ cherubin
agi didicim? vtrū p̄ se hec fa
ciant. an per subiecta agmina
agant q̄ sicut d̄z in eo q̄ a ma
ioribz veniāt maiorz vocabula
sortiūt nos affirmare nolum?
qd̄ aptis testimonijs n̄ approba
m? **H**o tū certissimē scimus qz ad
explendū de supnis ministeriū

80

78

alij alios spūs mittūt zacharia
scz pphā teste qui ait. **E**cce an
gelus qui loquebatur i me egre
diebat. ⁊ ali⁹ angelus egredie
batur i ocausū ei⁹: et dixit ad
me **C**urre et loquē ad puerum
istū dicēs Absq; muro bitabis
ibrlm. **D**ū em angelus ad ange
lū dicit curre ⁊ loquē: dubiū n̄
ē qz ali⁹ aliū mittit. **M**iora vō
sūt que mittūtur. maiora q̄ mit
tunt. **S**ed h̄ q; de ip̄is agmib⁹
que mittūt certū tenem⁹ qz ⁊ cū
ad nos veniūt sic exteius iplēt
mīsterium vt tñ nūq̄ desint in
terit⁹ p cōtēplacōnem. **E**t mittūt
ideo ⁊ assistūt: qz et si circūscrip
tus est angelicus spūs sūm⁹ tñ
spītus ipse q̄ deus ē circūscrip
tus nō est. **A**ngeli itaq; et missi
ante ip̄m sunt: quia q̄libet mis
si veniāt intra ip̄m currūt. **D**ei
endū q; est qz plerūq; ip̄i bōp
spūum ordines vicinorū sibi co
dinū vocabula sortiūtur. **T**hro
nos etem scz sedes dei spēalē bea
torū spūumq; ordinē dixim⁹: et
tñ p psalmistā dicitur. **Q**ui se
des sup cherubim appare: qz vi
delicet dū in ip̄is distinctiōib⁹
agminū cherubim throis iūgīs
sedē etiā sup cherubī dñs ex vi
cinū agmīs equalitate p̄bibetur.
Sic q̄ppe in illa sūma ciuitate
spēalia quedā singulorū sūt: vt
tñ sint cōia oīm. **E**t qd̄ in se q̄sq;
ex pte habet: h̄ in alio ordie to
tū possidet. **S**ed idcirco vno eodē

q; vocabulo cōiter non censent
vt ille ordo vocai p̄uato vni⁹
cui⁹q; rei noīe debeat q̄ h̄ac in
munē plen⁹ accepit. **S**eraphi
nāq; in cōdiū dixim⁹ ⁊ tñ amoē
additoris fil⁹ oēs ardēt. cherubi
vō pleitudinē scīe: et tñ q̄s ibi
aliquid nesciat vbi ip̄m oēs fil⁹
fontē scīe deū vidēt. **T**hrom il
la agmīa q; q̄b⁹ cōditōr p̄fidet
vocātur: h̄ b̄tū esse quis p̄t. n̄
si creator su⁹ eius mētī p̄fideat.
Que ergo ex pte ab oib⁹ habē
tur. eis i p̄uato noīe data sunt
qui h̄ in munē plen⁹ acceperūt.
Nā ⁊ si q̄ aliqd̄ illic sic ali⁹ b̄nt
vt habē ab alijs neq̄q; possint
fiut spēali nomīe dñationes et
p̄cipat⁹ vocātur. cūta ibi oīa
singulorū sunt: qz p caitatē spi
tus ab alio i alijs habētur. **S**ed
ecce dū celestium ciuiū secreta ti
mam⁹ ab expōis n̄re ordie lō
ge digressi sumus. **S**uspirem⁹
ergo ad eos de q̄b⁹ loq̄mur. sed
redeam⁹ ad nos. **M**emisse etei
dēmus qz caro sum⁹. **T**aceam⁹
iterī de secretis celi: h̄ ante addi
toris oculos manu p̄nie terga
mus maculas pulueis n̄ri. **E**c
ce ip̄a dīma mīa pollice⁹ dicēs.
Gaudiū erit sup vno peccatōe
penitētiā agēte. **E**t tñ p pphāz
dñs d̄t. **Q**uia q̄cūq; die iustus
peccauit oēs iustitie ei⁹ erūt in
obliuioe corā me. **P**ensem⁹ si
possum⁹ dispensacōnē dīne pie
etatis. **S**tātib⁹ si ceciderit mīaf

dominus penam: lapsis vero ut surgere
appetant permittit misericordiam. Illos ter
ret ne presumant in bonis. Istos
refouet ne desperet in malis. Iustus
es: inquam time ne corruas.
Peccator es: presume de misericordia
ut surgas. Ecce autem iam
laphi sumus: staret nequaquam vale
mus. In prunis nostris desiderijs iace
mus. Sed qui nos rectos addidit: ad
huc expectat et puocat ut surga
mus. Sinu sue pietatis aperit nos
quod ad se recipere per misericordiam querit. sed
per misericordiam agere digne non possumus:
nisi modum eius de per misericordia cognosca
mus. Penitentiam quam agere est: et per
trata mala deplangere: et plan
gere non pertrahere. Nam qui sic a
lia deplorat ut tamen alia dimittat
adhuc per misericordiam agere a ignorat a
dissimulat. Quid enim prodest si peccata
quis luxurie defleat: et tamen ad
huc auaricie estibus anhelat.
Aut quod prodest si ire culpas ian
luceat: et tamen adhuc inuidie sa
cibus tabescit. Sed minus est valde
quod dicimus ut qui peccata deplo
rat. plorando minime dimittat. Et
qui plangit viciu: pertrahat vicia
timeat. Nam cogitandum sumope
est. ut qui illicita se meminit dimi
sisse: a quibusdam etiam licitis stu
deat abstinere. quatenus per hoc addi
tori suo satisfaciat. ut qui dimi
sit prohibita sibi metipsum abscondere
debet etiam et cessare. Et se reprehende
dat in minimis. qui se meminit in
maximis deliquisse. Minima sunt

que loquor. si hec ex sacri elo
quij testimonijs non affirmo. Iuxta
certe veteris testamenti alienarum
uxorem concupisci prohibetur. a rege vero
fortia iuberi militibus ut deside
raret aquam non penaliter vetat. Et
cuncti nominamus quod dauid concupi
scentie muctrone transfusus. alie
nam coniugem concupiuit et abstu
lit. cuius culpam digna reuera sunt
secuta. Et malum quod perpetravit per
penitentiam lamenta corripuit. Qui
cum longe post contra hostium cune
os sederet aquam bibere de beth
lehemitica cisterna ex desiderio
voluit. cuius electi milites inter
caternas aduersantium medias e
rupentes aquam quam rex deside
raret ille detulerunt. sed vir fla
gellis eruditus semetipsum propter
cum periculo militum aquam
eam desiderasse reprehendit: e
amque domino fundens libauit
sicut illic scriptum est. Libauit
eam domino. In sacrificio quippe
per dominum effusa aqua conuer
sa est. quia culpam concupisce
cie mactauit per penitentiam
reprehensionis sue. Qui ergo
aliquando concupiscere alienam
uxorem non timuit. post etiam
quia aquam concupiuit expa
uit. Qui enim se illicita perpe
trasse meminerat: contra semet
ipsum iam rigidus etiam a li
citis abstinerebat. Et sic nos au
gimus penitentiam: si ea que
commisimus perfecte deploramus.

79

Pensemus supnas diuitias cō
ditois nři **P**eccare nos vidit et
ptulit. **Q**ui nos añ culpā pec
care p̄hibuit: etiā post culpam
expectatē ad remiā non desistit.
Ecce ipse nos quē desepim? vo
cat: auersi ab illo sum? et tñ n̄
auertit. **U**nde p̄ ysaiam dicitur
Et erūt oculi tui vidētes p̄cep
torē tuū: et aures tue audiēt vo
cem post tergū monētis. **Q**uasi
in faciem homo ē monit? : qñ
ad iustitiā additus. p̄cepta rētu
dis acceperit. **S**ed cū eadē hec p̄cep
ta contēpsit: quasi cōditori suo
dorsū mentis i facie dedit. **S**ed
ecce adhuc post tergū seq̄tur et
monet: qz iā et a nob̄ cōtēptus
est. et tñ adhuc vocare nos nō
cessat. **Q**uasi dorsū ei i facie de
dim? : cuius v̄ba despiciū? cui?
p̄cepta calcam? **S**ed stās post
tergū nos aūsos reuocat: qui et
videt q̄ despiciū. et tñ p̄ p̄cepta
clamat. p̄ paciā expectat. **P**e
sate g° fies km̄i si aulibet v̄m
loquēti famulus su? subito su
pbiēt. i facie terga mitteret. nū
quid nō cōtēptus dñs ei? supbi
am feriēt: vulnera districte ani
madūsiōnis ifligēt. **E**cce nos
peccādo autori n̄ro terga in fa
cie dedim? et tñ sustinemur. **S**u
pbe auersos benigne reuocat:
et qui feriē nos adūsantes po
tuit vt reuertam? monēdo mu
nera p̄mittit. **T**āta g° additois
nři mīa duriciā nři reat? emol

liat. et hō qui malū qđ fecit ex
pini p̄cussus poterat: saltē ex
spectat? erubescat. **E**x^m **N**em
frēs breuīt refero quā viro vene
rabili maxiano tūc p̄re moāste
rij mei atqz pbrō. nūc aut̄ syra
cusano ep̄o narrante cognoui.
Hāc itaqz si solert̄ auditis. cari
tati v̄re nō breuīt suffragai cre
do. **N**ris mō t̄pibz victorim? q̄
dā extitit q̄ alio qz noīe emilia
nus appellat? ē. **N**ō mops sub
stātie iux̄ mediocritatē vite. **S**ed
qz plerūqz regnat i reopulen
tia carnis culpa. in quodā faci
nore lapsus ē qđ debuiss̄ valde
p̄timefcē: ac de sue mortis imai
tate cogitatē. **R**eat? igit̄ sui cōfi
daciōe p̄pūctus erexit se extra se
Mūdi hui? iā oīa reliq̄t. moā
steriū pec̄t: i q̄ nimiz tātē hūi
litis tātēqz sibi districtiōis ex
titit vt cūcti frēs q̄ illic ad amo
rē dimitatis excreuerāt suā coge
rētur vitā despiciē dū illi? p̄nīaz
viderent. **S**tuduit nāqz toto mē
tis misu cruciāē carnē: voluntas
tes p̄pas frāgē. furtiuas orō
nes querē: cotidianis se lacrimis
lauare. despc̄m sui appetē. obla
tam a frībz venerationem timē.
Hic itaqz nocturnas fr̄m vigi
lias p̄ueniē cōsueueāt. **E**t quia
mons in quo moāsteriū sitū est
ex vno latē i secretiōi p̄te p̄mi
nebat. illuc cōsuetudinē fecerat
ante vigilias egredi. vt se coti
die i fletu p̄itentie q̄to secreti?

tāto liberius mactaret **C**ōtēpla
batur nāq; districtionez v̄turi
iudicis sui et iā eidē iudici cor
dās pumebat in lacrimis rea
tū facinoris sui **Q**uadā v̄o no
cte abbas monasterij vigilās
hūc latenter egredientē ituit?
foras lento pede secutus ē **Q**uē
cū i secreto mōtis latē cernēt in
orōe prostratū exsp̄care voluit
q̄ndo surgēt vt ip̄am lōgamē
mitatē orōis eius exploraret
Tū subito celit? lux emissa su
per eū fusa ē. qui i orōe p̄stra
tus iacebat tātaq; se illo i loco
claritas: sp̄arit vt tota ps re
giōis illius ex eadē luce cāde
scēt **Q**uā abbas vt vidit itre
muit fugit **C**ūq; p? longū ho
re spaciū isōe frater ad mona
steriū rediit abbas ei? vt di
scēt an sup se effusionē tāti luz
mis agnouit? requirē eū stu
duit dicēs **U**bi fuisti **A**t ille la
tere se posse credēs i monasteio
se fuisse respōdit. **Q**uo negāte
abbas op̄pulsus est dicē qd vi
disset **A**t ille vidēs se esse depre
bensū hoc qd abbatez latebat
aperuit adiūgens **Q**uādo sup
me vidistis lucē de celo descens
dere vox etiā piter venit dicēs
Dimissū est peccatū tuū **E**t qui
dē omps deus potuit peccatū
ei? tacendo lapare: sed loquēdo
per vocem radiando per lumē
exēplo sue misericordie n̄ā ad
penitentiā voluit corda cōartē

Miramur frēs kmī q; p̄secu
torē suū saulū dñs quē de celo
prostravit de celo allocutus est
Ecce nostris quoq; temporibz
peccator et penitens vocem de
celestibz audiuit **I**lli dictum ē
quid me p̄sequēis iste vero au
dire meruit **D**imissū est pecca
tū tuū **L**onge est inferior meri
tis peccator iste penitēs q; sau
lus **S**ed qz adhuc hac in re d
saulo loquimur crudelitātē ne
cīs anbelante liceat audenter
dicere qz saul? propter super
biam vocem increpationis iste
p̄pter hūilitatē vocē cōsolatio
nis audiuit. **H**ūc qz hūilitas
strauerat dīna pietas erigebat.
illū vero qz superbia erexerat.
diuina seueitas hūiliabat **H**a
bete ergo fiduciam frēs mei de
misericordia nostri additoris. co
gitate que facitis. recogitate q
fecistis. largitatem supne pie
tatis aspiciate et ad misericordē
iudicem dum adhuc expectat
cum lacrimis venite **C**onsiderā
tes namq; q; iust? sit peccata
vestra nolite negligere: confide
rātes vero q; pius sit nolite de
sperare **P**rebet apud deū homī
fiduciam deus homo: est nob
spes magna penitentibz quia
aduocatus noster factus ē iu
dex noster **Q**ui vivit et regnat
cū prē in v̄nitatē sp̄itus sancti
deus **P**er.

Scdm lucā

In illo tpe dixit ihus discipulis suis **C**ū audieritis p̄lia ⁊ sediti-
ones: nolite terrei. **O**ptet enim
p̄mū hec fieri. s; nondū statī fi-
nis. **E**t reliq̄. **O**melia b̄ti gre-
gorij pape de eadē l̄cōne habi-
ta ad pplm̄ in basilica aē.

Ouia lōgiz ab vrbe egres-
si sum? ne ad reitendū
nos tardior hora p̄edi-
at necē ē vt expōnē s̄ci euāgelij
breuior s̄mo trāscurrat. **D**omi-
nus ac redēptor noster ideo pi-
turi mundi p̄currētia mala des-
nūciat vt eo minus pturbent re-
mētia quo fuerit p̄scita. **M**im?
em̄ iacula feriūt q̄ p̄uidētur. **E**t
nos tolerabilius mundi mala
suscipim? si oītra h; p̄ p̄scitē cli-
peū munimur. **E**cce etem̄ dicit.
Cū audieritis p̄lia ⁊ seditiōnes
nolite terreri. **O**ptet p̄mū hec
fieri: s; nōdū statī finis. **P**ēsan-
da sūt v̄ba p̄ceptois nr̄i p̄ que
nos aliud iterius aliud exteri?
passuros denūciat. **B**ella q̄p-
pe ad hostes ptinēt. seditiōnes
ad ciues. **V**t ergo nos idicet ite-
ri? exteri?q; turbai: aliud nos
fatetur ab hostib; aliud a fr̄ib;
peti. **S**ed h̄is malis p̄uenienti-
bus qz nō statī finis seq̄tur ad-
iūgit. **S**urget gēs oītra gentē et
regnū adūsus regnum. ⁊ terre
motus magni erūt p̄ loca ⁊ pe-
stilentie ⁊ fames. terroresq; de
celo et signa magna erunt. **V**el
sicut i q̄busdā codicib; inueni-

terroresq; de celo ⁊ tēpestates.
Atq; p? iudicij. **E**t signa mag-
na erūt. **V**ltia tribulacō multis
tribulacōib; p̄ueit: ⁊ p̄ crebra
mala que p̄ueiunt denūciātur
mala p̄petua que subsequūt. **E**t
ideo post bella ⁊ seditiōes nō sta-
tim finis: quia multa mala des-
bent p̄currē vt malū valeāt fi-
ne fine nūciaē. **S**ed cū tot signa
pturbacōis dicta sūt. optet vt
eorū cōsiderationē breui? p̄ fin-
gula p̄stringam? : qz necē ē vt
alia e celo. alia e terra. alia ab
elementis: alia ab hoībus pati-
amur. **A**it em̄. **S**urget gens cō-
tra gētem. **E**cce pturbacō hoīm
Eerūt terremoto tus magni p̄ loca
Ecce respectus ire desup. **E**erunt
pestilentie. **E**cce iēqlitas corpoz
Erit fames. **E**cce sterilitas terre
Terroresq; de celo ⁊ tempesta-
tes. **E**cce inequalitates aeris.
Quia ergo omnia cōsumāda
sunt ante cōsumationē oīa ptur-
bantur. et q̄ in cūctis deliq̄mus
in cūctis ferimur. vt impleatur
qd̄ d̄r. pūgnabit p̄ eo orbis ter-
raz cōtra insensatos. **O**īa nāq;
que ad vsū vite accepimus ad
vsū auertim? culpe s; cūcta que
ad vsū p̄uitatis infleximus. ad
vsū nobis flectūt vltionis.
Tūqlitatē nāq; hūane pacis
ad vsū vertim? vane securitatis
pegrinacōem terre pro h̄itacōe
dilexim? patrie. salutē corpoz
redigim? i vsū vicioz. v̄btatis

habundantiā nō ad necessitatez
carnis s; ad pūritatē iūctim?
voluptatis. Ipsa serena blandi
mēta aeris ad amorē nob; hui
re coegim? terrene delectacōis
Iure igit restat vt fil; nos oīa
feriāt que fil; oīa vicijis nostris
male subacta huiēbāt vt quot
pūs i mūdo incolumes habui
im? gaudia. tot de ipō postmo
dū cogam? sentire tormēta.
Notandū vero est qd d; **T**er
roresq; de celo et tempestates
Cū tēpestates hyemales veni
re ex ordine tpm solēt cur h; lo
co tēpestates veniē in p dīcōis
signo p dīcāt. nisi q; eas tēpe
states veniē denūciat dñs q; ne
quaq; ordinē tpm huiāt. **Q**ue
eīn ordinate veniūt signū non
sunt. sed tempestates in signo
sūt: que ipsa q; tpm statuta cō
fūdūt. **Q**uod nos q; nup exp;
tū sum? q; estiuū temp? omē
dñs in pluuijs hyemalib; vi
dim? **Q**uia aut cūcta hec non
de iusticia ferientis sūt s; d; me
rito mūdi patientis facta p uo
rū hoīm p mittūt cū d; **S**; āte
hec oīa icipiēt vob; man? suas
micē et psequēf et tradēt vos
in sinagoga; ducentes ad rēges
et p fides ppter nomē meū. **A**c
si apte dicat **P**rius corda ho
minū et p? elemēta turbāt: vt
cū rerū ordo cōfūdīt ex q; iā re
tributiōe veniat demōstretur.
Nā quāuis finis mūdi ex ipō

suo ordine pendeat puerhoēs
tamen quosq; inuēmens q; di
gne ruiis illius opprimāt in
notescit. **E**t subdit. **D**ucentes
ad reges et p fides ppter nomē
meū. **C**ōtingent hec vobis i tē
stimoniū. **I**n testimoniū videl;
quorū nisi eorū qui aut psequē
do mortes inferūt aut viuen
do nō mutātur. **M**ors quippe
iustozū bonis in adiutoriū est
malis in testimoniū vt inde p
uerfi sine excusacōne pereant
vñ electi exemplū capiūt vt vi
uāt. **S**ed auditis tot terrorib;
turbari poterāt infirmozū cor
da atq; ideo cōsolatio adiūgitur
cum protin? subinfertur. **P**oni
te ergo in cordib; vestris nō p
meditari quēadmodū respōde
atis eis. **E**go enim dabo vobis
sapientiam cui non poterūt re
sistere et cōtradīcere omnes ad
uersarij vestri. **A**c si aperte mē
bris suis infirmantibus dicat
Nolite terreri nolite pertime
scere. **V**os ad certamen accedis
tis. sed ego prelior. **V**os verba
editis. sed ego sum qui loquor.
Sequit. **T**rademī at a pntib;
et frīb; et cōgītis q; aicis q; mor
te afficiēt ex vob;. **I**n morē do
lorem mala ingerunt: que ab
extraneis ingeruntur. **P**lus ve
ro in nobis ea tormēta seui
unt que ab illis patimur de q;
rum mentibus presumebam?
quia cum dampno corporis

mala nos cruciāt amisse caritatis. **H**inc ē em̄ q̄ de iuda traditore suo p̄ psalmistā dñs dicit. **E**t quidē si inimicus meus males dixiss̄ m̄: sup̄portass̄m vtiq̄. **E**t si is q̄ oderat me sup̄ me magna locutus fuiss̄ abscondiss̄m me vtiq̄ ab eo. **T**u v̄o h̄o vna nimis dux me? et notus meus: q̄ simul meū dulces capiebas cibos ī domo dei ābulauim? cū consensu. **E**t rursum. **H**omo pacis mee ī quo sperāui et q̄ edebat panes meos āpliauit adūsū me supplantacōnē. **A**c si traditori suo aptis vocibz dicat. **T**ransgressionē eius tāto grauius petuli q̄to h̄ac ab eo q̄ meus esse videbat̄ sensi. **O**mnes ergo electi qui sūm̄ capitis mēbra sunt caput q̄ suū ī passionibz sequuntur vt ipsos aduersarios ī sua morte sentiāt. de quoz vita nō p̄sumebāt. **E**t tanto eis crescat merces opis. q̄to eis virtutis lucrū p̄ficit ex aliene dāno caritatis. **B**ed q̄ dura sūt q̄ p̄dicantur de afflictione mortis p̄tinus solatio subditur de gaudio resurrectionis cū d̄r. **C**apillus de capite v̄ro nō p̄bit. **S**cim? fratres q̄ caro incisa dolet capill? incisus nō dolet. **A**ut ergo martiribz suis. **C**apill? de capite resecto nō p̄bit. videlicet apte dicens. **C**ur timetis ne peat qd̄ incisū dolet. q̄n et illud ī vob̄ perire nō p̄t qd̄ incisū nō dolet. **S**e-

quis. **I**n paciētia v̄ra possidebitis aīas v̄ras. **I**dcirco possessio aīe ī v̄tute paciē ponitur q̄ rā dix̄ oīm custosq̄ virtutū paciētia est. **P**er paciām v̄o possidemus aīas n̄ras. q̄ dū nob̄ ip̄sis dñari discimus. hoc ip̄m ic̄ p̄m̄us possidē qd̄ sum? **P**aciētia v̄o ē aliena mala eq̄mmiter p̄peti v̄tra eū quoq̄ qui mala irrogat nullo dolore mordei. **N**ā q̄ sic mala p̄ri portat. vt tñ tacitus doleat. et tēpus retributionis digne querat. paciētiā n̄ exhibet s̄ on̄dit. **S**criptum q̄p̄pe est. **C**aritas paciens est. benigna est. **P**aciens nāq̄ est vt aliena mala toleret: benignare ro est: vt ipsos etiam quos portet. amet. **H**inc nāq̄ per semet ipsum veritas dicit. **D**iligite inimicos vestros: benefacite h̄is qui oderunt vos. **O**rate pro p̄sequentibus et calumniantibus vos. **V**irtus itaq̄ est corā hoīb̄ aduersarios tolerare: sed virt? corā deo diligere q̄ hoc solū sacrificiū deus accipit qd̄ āte ei? oculos ī altari boni opis flamma caritatis incendit. **S**ciendū vero q̄ plerūq̄ ideo patientes esse videmur. q̄ retribuē mala nō possum? **B**ed q̄ idcirco malū nō retribuit. q̄ neq̄q̄ valet paul dubio vt prediximus paciētia non est. q̄ paciētia nō ī ostensione inquiritur sed ī corde. **P**er ipaciētiē aut viciū ip̄a

29
v̄tutū nutrit doctrina dissipat
Scriptū nāq; est **D**octrina viri
p̄ patientiā noscitur. **T**āto ergo
quisq; min⁹ ostendit doct⁹. q̄nto
vincit min⁹ patiens. **N**eq; em̄
p̄t veraciter bona docēdo impē-
dere. si viuendo nesciat eq̄nitē
aliena mala tolerare. **Q**uanto
em̄ culmīe virtus paciē polleat
rursus salomō indicat dicens.
Melior est patiens viro fortis
et qui dñat animo suo expūg-
nare vrbiū. **M**ior est ergo
victoria vrbes expūgnare q̄a
ex̄ sūt que vincit mai⁹ aut est
qđ p̄ patientiā vincit qz ip̄e a
se aīn⁹ supat et semetip̄m sibi
metip̄i subicit q̄ndo eū paciā i
hūilitate tolerācie stermit. **S**cīe
dū vero est q; plerumq; euemē
patientib⁹ solet vt eo quidē tē-
pore quo adūsa patiūt vel cō-
tumelias audiūt. nullo doloē
pulsent et ita paciā exhibeāt
vt custodire etiā cordis inno-
centiā curet. **S**z cū p̄ paluluz
hec ip̄a que ptulerūt ad memo-
riā reuocāt igne vehementissi-
mi doloris instigāt argumēta
vltionis inquirūt ⁊ māsuetudi-
nē quā tolerantēs habuerūt in
retractatione sua semetip̄os di-
iudicātes p̄dūt. **C**allidus nāq;
adūfari⁹ bellū cōn̄ duos mo-
uet. vnū videlicet inflāmans vt
contumelias p̄or inferat. alterū
vero puocās vt contumelias le-
sus reddat. **S**ed quia eius iam

victor existit quē ad p̄ferēdas
contumelias cōmouit cōtra illuz
acrius dolet quē ad reddēdas
iniurias cōmouere nō potuit.
Unde fit vt tota se v̄tute contra
eū erigat quē contumelias forti-
ter ptulisse cōsiderat. **Q**uē qz cō-
mouē in ipsa iniuriarū iaculatio-
ne non potuit ab aperto certa-
mīe interim recedens in secreta
cogitatione deceptionis tēpus
inquirat. **E**t qz publico bello p̄-
didit ad exhibēdas occulte in-
fidias exardescit. **Q**uietis nāq;
iā tpe ad victoris animū redit
et vel dāpna rerū vel iniuriarū
iacula reducit ad memoriā cū
eta qz que sibi illata sūt rebein-
ter exaggerās fuisse intolerabi-
liora ostendit et quiescentis a-
nimū tāto furore cōturbat. vt
plerūq; vir patiens illa q̄ equa-
niter tolerauit etiā p̄ victoriā
captiu⁹ erubescat seq; nō red di-
disse contumelias doleat ⁊ deteri-
ora repēdē si occasio p̄beat q̄rat.
Quib⁹ g⁹ isti sūt filēs n̄ hīs q̄
p̄ fortitudinē in cāpo victores
sūt. s; p̄ negligentia p̄ modū i-
ter vr̄b claustra captiūt. **Q**ui-
b⁹ isti sūt filēs n̄ hīs q̄s irruēs
ḡuis lāguor a vita non subtra-
bit. s; leuit⁹ veniēs recidiua fe-
bris occidit. **I**lle g⁹ veracitē pa-
ciētiā suat q̄ et ad tēp⁹ aliena
mala sine doloē tolerat. et hec
eadē retractās ptulisse se talia
exultat. ne bonū paciē quietis

tēpore pereat qđ i perturbationibus custoditur. Sed qz natalē martiris hodierna die colimus frēs mei. nequaquā nos a v̄tute eiꝝ paciē estiare ex̄neos debemꝫ Si em̄ adiuuāte nos dñō virtutē paciē seruāe ostendimꝫ in pace ecclie viuimus et tñ martiriꝝ palmā tenemus Duo q̄ppe sūt martiriꝝ gñā Unū i publico: aliud i mente sūt et actione. Itaqz eē martires possumus. etiam si nullo ferro percutientiu trucidemur Mori q̄ppe a persequente martirium in aperto opere est: ferre vero cōtumelias odiētē diligere martiriū est i occulta cogitatione Nā qz duo sunt geneā martiriꝝ vnū i occulto opere aliud in publico testatur veritas q̄ zebedei filios requirit dicēs Potestis bibere calicē quē ego bibiturꝫ sūt aut cū protinus respōderūt possumus Illico dñs rñdit dicēs Calicē quidē meū bibetis Quid ei per calicē nisi dolorem passionis accipimꝫ de q̄ alio loco dicit Pater si fieri potest trāseat a me calix iste. Et zebedei filij id est iacobus et iohes non vterqz per martiriū occubuit a tñ q̄ vterqz calicē biberet audiuit Iohes aut neq̄q̄ per martiriū vitā finiuit s̄ tñ martir exstitit qz passionē quā n̄ suscepit i corpore suauit i mente Et nos ḡ h̄ exēplo sine ferro martires esse possumus si patiētiā veraci

ter in aīo custodimꝫ Nō ab re arbitror frēs mei si vnū exēplū vob seruāde paciē ad edificacōnē loquor. Ex^m fuit qđam diebus n̄ris stephanꝫ noīe. pater moāsterij iuxta reatine vrb̄ memoria cōstitutū. vir valde sc̄is. patientie v̄tute singularis: et sup sūt multi q̄ illū nouerūt. eiusqz vitā vel obitū narrāt Erat autē huiꝫ lingua rustica: s̄ docta vita Hic p̄ amore celestis p̄rie cuncta despererat possidere aliquid i hoc mūdo fugiebat tumultus deuītabat hoīm. crebris ac prolixis orōibꝫ intētus erat. v̄tus tamē paciē i eo rebenūter excreuerat. ita vt eum sibi amicum crederet qui sibi molestie aliqđ irrogass̄: reddebat cōtumelijs gratias Si quod in ip̄a inopia ei damnum fuiss̄ illatum: hoc maximū lucrū putabat Cēs suos aduersarios nichil aliud q̄ adiutoēs estimabat Hūc cū dies mortis eius egredi de corpore vrgeret. cōuenerūt multi vt tam sancte anime de hoc mūdo recedenti suas animas commendarent. Cūqz circa lectum illius qui conuenerant omnes assisterent. alij corporeis oculis ingredientiē angelos viderūt. sed dicere aliquid nullo modo potuerunt Alij omnino nichil viderunt. sed ōnes qui aderant ita rebenētissimus timor paulit vt nullus egrediente illic scā

anima staē potuiss. **E**t hi g^o
qui viderāt vno oīs terrore p
cissi et territi fugerūt null^o illic
assistere illo moriente potuit.
Pensate igit frēs omps deus
qualit̄ terreat qñ districtus iu
dex v̄tur? est. si sic assistentes
terrunt quādo remunerās ḡt?
venit aut qualiter timeri p̄t cū
videri poterit si sic mentes pre
sentiū strauit et qñ videi nō po
tuit. **E**cce frēs kmī seruata illa
ecclesiastica pace patientia. et
ad qñtū hūc retributionis cul
men euexit. **Q**uid huic su? cōdi
tor intus dedit de quo nob̄ tā
tam gloriā in die exitus ei? et
foris inotuit. **Q**uibo hunc cre
dam? nisi sanctis v̄tutibz socia
tū quē attestantibz corporeis
qz oculis et beatis spiritibz cō
stat eē susceptū. **N**ullo iste gla
dio pausus occubuit et tamen
coronā patientie quā in mente
tenuit i egressiōe p̄cepit. **P**ro
bamus cotidie verū eē qd̄ ante
nos dictū est qz sancta ecclesia
electoz floribz plena vasa ha
bet: i pace liha in bello rosas.
Sciendū preterea est qz tribus
modis v̄tus patientie exerceri
solet. **A**lia namqz sūt que a dō
alia que ab ātīquo aduersario
alia que a proximo sustinem?
A proximo namqz persecutio
nis dampna et cōtumelias ab
antiquo aduersario temptamē
ta a deo aut flagella toleramus

Sed in omnibz hijs tribz mo
dis vigilantī oculo semetipsaz
debet mens cū cūspicere ne cō
mala p̄ximi p̄trahat ad retribu
tionē mali ne cōtra tempta
menta adūsarij seducat ad de
lectionē vel cōsensū delicti: ne
cōtra flagella opificis ad excef
sū p̄uat murmuratiōis. **P**er
fecte em̄ adūsarius vincit qñ
do mēs nostra et inter tempta
menta eius a delcātionē atqz cō
sensu et inter cōtumelias p̄xi
mi custodit ab odio et int̄ fla
gella dei cōpescit a murmuracō
ne. **N**ec h̄ agentes retribuī nō
bis p̄sentia bona requiramus.
Nā p̄ labore paciē bona sperā
da sūt sequētis vite: et tūc p̄mī
ū n̄ri laboris incipiat qñ oīs iaz
labor fūdīt? cessat. **D**ñ et p̄ psal
mistā d̄z. **N**ō i finē obliuio erit
paupis paciā paupū n̄ pibit i
finē. **Q**uasi ei pisse paciā pau
pm̄ em̄ cū nichil p̄ illa in hac
vita hūilibz i cōpescat. **S**z paciā
paupm̄ i finē n̄ pibit qz tūc ei?
gl̄a p̄cipit cū fil oīa laboriosa
t̄mināt. **S**eruate g^o frēs i mēte
paciāz: eāqz cū res exigit exer
cet̄ i op̄a cōe. **N**ullū v̄m ad o
diū p̄ximi cōtumeliosa v̄ba cō
moueāt n̄lla p̄turaz rez dāp
na p̄turbēt. **S**i ei fixa m̄te mā
sura dāpna p̄tmesctis dāpna
rez t̄nsentiū ḡuia n̄ putatis: si
et ne r̄t̄buōis gl̄az cūpiscitis
d̄ tp̄ali iūria n̄ doletis. **t**oleāte

ergo aduersarios vros sed vt fratres diligite qs toleratis: eter-
na p̄mia p̄ dānis tp̄alibz q̄ri-
te. Nec q̄sq̄ vrm suis se viribz
hāc iplere posse cōfidat. s̄ obti-
nete p̄cibus. vt ipe hāc qui im-
pat prestet. Et scim⁹ qz petētes
libēter exaudiet. qm̄ hoc petis-
largiri qd̄ iubet. Cū cōtinue pul-
saf i p̄ce. cōcite opitulaf i tēpta-
tione. Per ihs̄m xp̄m dñm nr̄m

Scdm̄ lucā

In illo tpe dixit ihs̄ discipul-
suis filitudinē hāc. Hō qd̄a fe-
cit cenā magnā et vocauit mul-
tos: et misit seruu suum hora ce-
ne dicē inuitatis vt venirent: qz
iam pata sūt ōnia. Et reliqua.
Omelia beati gregoriū pape de
eade lōe b̄ita ad pplm̄ in basili-
ca scōz aplōz philippi et iacobi

Nec distat fr̄es km̄i int̄
delicias corpis et cor-
dis solet qz corpales de-
licie cū nō hñtur ḡue in se deside-
riū accēdūt cū vō hñte eduntur
cōmedētē p̄tinus i fastidiū p̄ sa-
cietatē vertūt. Ac cōtra sp̄uales
delicie cū non hñtur in fastidio
sūt: cū vō habent i desideio. Tā-
toqz a cōmedētē āpli⁹ esuriūtur
q̄nto et ab esuriētē āpli⁹ comedū-
tur. In illis appetit⁹ placet: exp̄-
ientia displicet. In istis appeti-
tus vilis est: et exp̄ientia magis
placet. In ill⁹ appetit⁹ satiūtatē.
satiūtas fastidiū gñat. In istis
aut̄ appetit⁹ satiūtatē: satiūtas

appetitū parit. Augēt em̄ sp̄ua-
les delicie desiderii i mēte dū sa-
ciāt qz q̄tomagis eorū sapor p̄-
cipit. eo āpli⁹ agnoscit qd̄ aui-
di⁹ ametur. Et idcirco non hñte
amai nō pñt. qz eorū sapor ig-
norat. Quis ei amare valeat qd̄
ignorat. Proinde p̄s nos admo-
net dicēs. Gustate et videte qm̄
suavis ē dñs. Ac si apte dicat.
Suauitatē ei⁹ nō agnoscitis si
hāc mūne gustatis: s̄ cibū vite
ex palato cordis tāgite vt p̄bā-
tes ei⁹ dulcedinē amare valea-
tis. Has at hō delicias tūc ami-
sit: cū in paradiso peccauit. Extra
erijt: cū os a cibo int̄ne dulcedi-
nis clausit. Vñ nos qz nati i b⁹
pegrinacōis erūna. buc fastidi-
osi iā venim⁹: nescim⁹ qd̄ deside-
rare debeam⁹. Tantoqz se āpli-
us fastidij nr̄i morbo exaggeāt
q̄tomagis ab esu illi⁹ dulcedis
ai⁹ elōgat. Et eo int̄nas iā delici-
as appetit. quo eas cōmedē diu
longeqz dissueuit. Fastidio er-
go nostro tabesumus: et longa
medie peste fatigamur. Et quia
gustare int⁹ nolum⁹ patā dul-
cedinē. amam⁹ foris miseri fa-
mē nostram. Sed superna nos
pietas nec deserentes se deserit.
Contemptas enim illas delici-
as ad memorie nostre oculos
reuocat. easqz nobis proponit
in promissione. Corporem ex-
cutit: atqz vt fastidium nostrū
repellere debeamus inuitat.

**Et homo est et qd
cognoscat eum**

Ait nāq; **H**omo qdam fecit ce
nā magnā et vocavit multos.
Quis iste homo est nisi ille de
quo per pp̄b̄az dicitur **Q**ui fecit ce
nā magnā: q̄a facietate nobis
dulcedinis interne p̄p̄avit. **E**t
vocavit multos s̄ pauci veniūt:
q̄a nōnūq̄ ip̄i q̄ ei per fidē sub
iecti sūt eterno ei? diuino male
vivēdo contradicūt. **M**isit at̄ ser
uū suū hōā cene dicē iuitatis vt
venirēt **Q**uid hora cene nisi fi
nis est mūdi: i quo minuz nos
sum? sicut iā dudū paulus at
testat̄ dicēs **N**os sum? in q̄s
fines seculorū deuērūt. **S**i ergo
iā hora cene est cū vocamur. tā
to minus debem? nos excusari
a diuino dei. q̄nto p̄p̄inquasse
iam cernimus finem mundi.
Quo enim pensam? q̄a nichil
est quod restat eo debem? per
timescere ne tempus gr̄e quod
presto est pereat. **I**dcirco aut̄
hoc cōuiuium dei nō prandiu
sed cēna vocat̄: q̄ post prādū
cēna restat: post cēnā vō diuini
ū nullū restat. **E**t q̄ eternū dei
diuini nobis in extremo p̄p̄a
bilē rectū fuit vt hoc nō prādū
s̄ cēna vocaret̄. **S**z q̄s per hūc
suū qui a p̄f̄familias ad iui
tandū mittit nisi p̄dicatoz or
do designat̄? **D**e quo videliq; or
dine q̄uis adhuc indigni exi
stim? q̄uis peccatoz nrōz pō
deribz guamur. et nos tam in
istis diebz sum? **E**t cū de edifi

cacōe vīa vob̄ aliqd loquor hoc
est qd ago hu? ego sū sūmi pa
trissfamilias: cū admōeo ad cō
temptū seculi iuitatē vos venio
ad cēnā dei. **N**emo me p̄pter
me hoc i loco despiciat. et si ad
iuitandū nequaq̄ dignū appa
reo sed tamē magne sūt delicie
q̄s p̄mitto **S**epe fr̄es mei solz
eueire qd dico. vt p̄sona potēs
famulū habeat despectū **C**ūq;
per eū suis forte vel ex̄neis ali
qd respōsū mādāt. nō despiciat
persona loq̄ntis s̄ui q̄a suat i
corde reuerētia mittentis dīm.
Nec p̄sant q̄ audiūt per qm s̄
qd vel a q̄ audiūt. **I**ta g° fr̄es
km̄i: ita vos agite si nos forsi
tan digne despiciatis in mēte. tñ
vestri vocātis dīm reuerētiā ser
uate **C**ōiue fieri sūmi patris
familias libenter obedite: cor
da vestra discutite. atq; ex eis
mortale fastidiū pellite **A**d re
pellendū namq; mentis ves
tre fastidiū iam parata sunt
omnia **S**ed si adhuc carnales
estis fortasse carles epulas in
quiritis **E**cce ipse carnales epu
le in spirituale nobis alimentū
cōuerse sunt. **A**d abstergendū
namq; mentis nostre fastidiū
in cēna dei ille vobis singula
ris agnus est occisus. **S**ed qd
agimus. qui hoc quod subiu
gitur adhuc fieri a multis vide
mus **E**t simul ceperūt omnes
excusare **O**fferet de? qd rogari

debuit: non rogatus dare vult
 qđ vix sperari poterat qz digna
 res largiri postulat? **C**ontempto
 ribz vero patas delicias refectio
 nis etne denūciat et tñ fil' oēs
 excusant **P**onam? g^o ante oau
 los mentis mīma. vt possumus
 digne pēsare maiora. **S**i qđpiā
 potēs ad iuitādū quēlibet pau
 perē mitteret. qđ frēs rogo qđ
 paup ille fecisset n̄ de eadē sua in
 uitatione gauderet. responsum
 humile redderet. ire quātocius
 festinaret: ne p̄or se ad potētis
 diuinū alter occurreret. **H**ō er
 go diues iuitat et paup occur
 rere festinat. **A**d dei iuitamur
 cōuinū. et excusamus **S**ed ecce
 int̄ hec estiāre possum? qđ sibi
 corda v̄ra rñdeāt **O**ccultis em̄
 fortasse sibi cogitacōibz dicūt.
Excusare nolumus **A**d illud ei
 superne refectiois conuinū
 et vocari et peruenire ḡtulam^r
 loquentes nobis talia mentes
 vestre verum dicunt. si non pl^r
 terrena qđ celestia diligunt: si n̄
 amplius rebus corporalibz qđ
 spiritualibus occupantur **U**nde
 hic quoq; ipsa excusantiū cau
 sa subiungitur cum p̄tinus sub
 inferitur **P**rimus dixit. villam
 em̄ et necesse habeo exire et vi
 dere illam: rogo te habe me ex
 cusatum. **Q**uid per villam nisi
 terrena substantia designatur?
Exit ergo videre villam: qui so
 la exteriora cogitat prop̄ sub

stantiā **A**lter dixit **I**uga boum
 em̄ quicq; et eo p̄bare illa: ro
 go te habe me excusatum. **Q**uid
 in quicq; iugis boum nisi quin
 qz sensus corporis accipimus?
 qui recte quoq; iuga vocati sūt.
 qz in vtroq; sexu geminantur.
Qui videlicet corpales sensus.
 qz int̄na cōphendere nesciunt s̄
 sola exteriora cognoscunt et de
 serētes int̄ima ea que extra sūt
 tangunt: recte per eos curiosi
 tas designatur **Q**ue dum alie
 nam quēit vitā discutē. sp̄ sua
 int̄ima nesciens studet extēiora
 cogitare **G**raue nāq; curiositas
 est viciū. qđ dum cuiuslibet
 mētem ad vestigandam vitam
 p̄rimi extērius ducit: semp ei
 sua int̄ima abscondit: vt aliēa
 sciens se nesciat. **E**t curiosi am
 mus q̄to pitus fuit alieni mē
 riti tanto fit ignarus sui **P**rop
 terea nāq; et de eis dē quicq; iu
 gis boū dē. **E**o p̄bare illa: rogo
 te habe me excusatum **I**psa em̄
 excusantis verba a vicij sui sig
 ficacōne nō discrepāt. dum dē
 eo p̄bare. quia videlicet aliqui
 p̄tinē p̄batio ad curiositatē so
 let **S**ed notādū qđ is qui prop
 ter villā et is qđ p̄ p̄bāda iuga
 boum a cēna sui inuitatoris ex
 cusat: humilitatis v̄ba p̄misceat
 dicens. **R**ogo te habe me excu
 satum **D**um enim dicit. rogo.
 et tñ veniē cōtemnit: humilitas
 sonat in voce supbia in actione

Et ecce h̄ diiudicat p̄u? quisq;
cū audit nec tam ea que diiudi-
cat agē desistit. **N**ā dū cuilib;
puerſe agenti dicim? ouertē de-
um ſeq̄re. mūdū relinque: vbi
hūc miſi ad dīcā cenā vōmus
Sed dū reſpondet. **O**ra p me
qz peccator ſū hoc facē nō poſ-
ſū. hūilitatē iſnuat. ſubiūgēs
aūt. ouerti nō poſſū. ſupbiā de-
mōſtrat. **R**ogando igit̄ excuſ-
ſat qui a hūilitatē ſupducit in
voce et ſupbiā exercet in actiōe
Alius aūt dixit **V**oxē duxi et
ideo nō poſſū veniē **Q**uid p v-
oxem miſi voluptas carnis acci-
piſ. **N**ā q̄uis bonū ſit diuigiū
atq; ad ppagandā ſobolē pui-
dentia diuina cōſtitutū nōnulli
tamen nō p hoc ſcūditatē p-
lis. ſ; deſideria expetūt volupta-
tis **E**t idcirco p rem iuſtā ſigni-
ficari p̄t nō incōgrue res iniuſ-
ta **A**d cenā nos ergo dīcā et
mi diuini ſūm? p̄familias iui-
tat: ſ; dū alius auaricie. alius
curioſitati alius voluptati car-
nis eſt deditus. nimis reprobi
ſil om̄es excuſant **D**ū hūc ter-
rena cura occupat: illū alieni a-
ctus ſagax cogitatio deuſtat.
alteri? etiā mentē voluptas car-
nalis inq̄nat. ſaſtidiōſus q̄ſq;
ad eterne vite epulas nō feſti-
nat **S**equit̄ **R**euerſus ſeruus
nūciavit h̄ dño ſuo **T**ūc irat?
p̄familias dixit ſuo ſuo. **E**xi-
cito in plateas et vicos ciuita-

tis et paupes debiles cecos clau-
dos introduc huc **E**cce qui ter-
rene ſubſtātie plus iuſto inui-
bat venire ad dīcā cenā reu-
ſat **Q**ui labori curioſitatis iſu-
dat p̄ata vite alimēta ſaſtīdit
Qui carnalib; deſiderijs iſer-
uit ſpūalis cōuiuij epulas re-
ſpuat **Q**uia g^o venire ſupbi ren-
nuat paupes eligūt **C**ur hoc?
qz iux̄ pauli vocē infirma mū-
di eligit deus vt cōfūd at fortia
Sed notādū nobis eſt quomō-
deſcribant qui ad cenā vocant̄
et veniūt paupes et debiles **D**e-
biles dicūt q̄ iudicio ſuo apud
ſemetipſos infirmi ſūt **N**ā pau-
pes et q̄i fortes ſūt: q̄ et poſiti
in paupertate ſupbiūt **C**eci vō
ſūt: q̄ nullū ingenij lumē ha-
bēt **C**laudi q̄ ſūt: q̄ rōs greſ-
ſus i opacōe nō hūt **S**; dū mo-
rū vicia i m̄broz debilitate ſig-
nāt: p̄fecto liquet. qz ſicut illi
peccatōēs fuerūt q̄ vōti veniē no-
luerūt ita h̄i q̄ peccatōēs ſūt q̄
inuſtat et veniūt **S**; peccatōēs
ſupbi reſpuunt. vt peccatores
hūiles eligant̄ **H**os itaq; eli-
git deus: quos deſpicit mūdus
Quia plexq; ipſa deſpectio ho-
minem reuocat ad ſeipſū. **I**s
em̄ qui patrē reliquit. et ptem
ſubſtātie quā p̄cepit p̄dige ex-
pedit: p̄ q̄ eſuriē cepit in ſe re-
uerſus dixit **Q**uātī mercenarij
in domo patris mei habūdāt
pambus? **L**onge quippe a ſe

discesserat quā peccauit. et si non
esset in semetipsum minime re-
disisset. Quia postquam terrenis rebus
indiguit. tunc cogitare cepit. quid
de spiritualibus amisit. **P**aupes er-
go et debiles cecum et claudi vocan-
tur et veniunt. quia infirmi quique at-
que in hoc mundo despecti plerumque
tanto celerius vocem dei audiunt
quanto in hoc mundo non habent ubi
delectentur. **Q**uod bene amalechita-
rum puer ille egiptius designat qui
amalechitis predantibus atque cur-
rentibus eger remansit in via. fa-
mum sitique aruit. quem tamen dauid
inuenit. ei cibum potumque tribuit qui
illico conualescens dux dauid factus
est. **C**onuiuantes amalechitas im-
punit. et eos qui se debilem reliquerant
cum magna fortitudine prostrauit.
Amalechite quippe populus labens
vocatur. Et quod per labentem po-
pulum nisi mentes secularium desig-
natur. quia terrena cuncta ambiendo
quasi lambunt. dum solis temporalibus de-
lectantur. Quasi enim populus labens
predam facit. dum terrena diligen-
tes. lucra de alienis damnis exag-
gerant. **S**ed puer egiptius eger in
via relinquitur quia peccatorum quisque dum
infirmari ab hoc mundi statu cepit
more secularibus mentibus in de-
spectum venit. **Q**uem tamen da-
uid inuenit eique cibum et potum pro-
bet quia manu fortis dominus
abiecta mundi non despicit. **E**t
plerumque eos qui sequi mundum
minime valentes quasi in via

remanent. ad amoris sui grati-
am conuertit. eisque verbi sui cibum
potumque porrigit. et quasi du-
ces sibi in via eligit. dum suos
etiam predatores facit. **D**um
enim christum peccatorum cor-
dibus inferunt quasi dauid su-
per hostes ducunt. **Q**ui conuiuantes
amalechitas velut dauid gla-
dio feriunt. quia superbos quisque
qui se in mundo desperant do-
mini virtute prosternunt. **P**uer
ergo egiptius qui in via re-
manserat. amalechitas interfici-
cit. quia plerumque ipsi mentes
secularium predicando superant. qui
prius cum secularibus in hoc mun-
do currere non valebant. **S**ed du-
ctis ad cenam pauperibus. quod pu-
er subiungat audiamus. **D**omine secundum
est ut impasti: et adhuc locus
est. **M**ulti tales ad cenam do-
minicam ex iudea collecti sunt.
sed multitudo que ex israelitico
populo credidit locum super
in conuiuij non impleuit. **I**ntra-
uit iam frequentia iudeorum: sed
adhuc locus vacat in regno ubi
suscipi debeat numerositas gen-
tium. **U**nde et eidem seruo dicitur.
Eri in vias et sepes et compes-
le intrare ut impleatur domus
mea. **C**um de vicis et plateis
ad cenam quosdam dominus inui-
tat. illum videlicet populum designat
qui tenere legem sub urbana con-
uersatione nouerat. **C**um vero
conuiuas suos colligi ex vicis et

sepibus p̄cepit: nimirū agrestē
p̄p̄m colligē id ē gentile querit
De cui⁹ significatiōe p̄ psalmis
stā dz. **T**ūc exultabūt oīa lig
na siluay āte faciē dñi qm̄ v̄it
ligna em̄ filue gētes vocate sūt
qz ī infidelitate sua torzē et ifru
ctuose semp̄ fuerūt **Q**ui ergo ex
illo agresti v̄su cōsūt sūt ad cē
nā dñicam quasi ex sepibus re
nerūt. **N**otandū vero q̄ ī hac
imitatione terciā nō dicat iūta
h̄ compelle ītraē **A**lij em̄ vocā
tur et veniē cōtempnūt **A**lij vo
cantur et veniūt. **A**lij aut̄ nō so
lū vocātur sed cōpellūtur ut ī
trēt **V**ocātur et veniē cōtempnūt
qui donū q̄dem intellectus acci
piūt. h̄ eūdem itellc̄m opibus
nō sequūt **V**ocātur et veniūt q̄
acceptā intellectus gratiā opēā
do p̄ficiūt. **Q**uidā v̄o sic v̄nē
vt etiā cōpellant **N**ā sūt nōnul
li qui bona faciēda intelligūt
sed h̄ facē desistūt: vidēt que a
gere debeant. h̄ bec ex desideio
nō sequūt **H**is vt sup̄ius dix
im⁹ plerūqz cōtingit vt eos in
carnalib⁹ desiderijs suis mūdi
hui⁹ adūscitas feriat. app̄bende
re tēporalem gloriā conent̄ et
nequeāt. et dū per alta pelagi
quasi ad grādiōres curas hui⁹
seculi nauigāe p̄ponūt semper
adūscis flatib⁹ ad delectōis sue
litora repellūt. **C**ūqz se frangi
in desiderijs suis adūscante mū
do cōspiciūt. quid de se auctori

suo debeāt cōmemorāf itavt ad
eū erubescētes redeāt. qui euz
superbientes p̄ mūdi amōe de
serebāt **S**epe nāqz nōnulli ad
tēporalē gloriā p̄ficē volentes
aut longa egritudine tabescūt
aut afflicti iurijs cōcidūt aut p̄
cussi gētib⁹ dāpnis affligūt et
in mūdi doloē vidēt q̄a nichil
cōfidere de ei⁹ voluptate debues
rūt seqz ip̄os in suis desiderijs
reprehēdentes ad deū corda
uertūt **D**e h̄is q̄ppe dñs p̄ p̄
phetā dicit **E**cce ego sepīam vi
am tuā sp̄imis et sepīā eā mace
ria: semitas ei⁹ nō iuēies **E**t se
queris amatores tuos et non
app̄bendes eos queres et nō in
uēies eos **E**t dices **V**adam et
reuertar ad virū meū priorem
quia bene michi erat tunc ma
gis q̄ nunc. **V**ir vnusquisqz
fidelis anime deus est. quia vi
delic⁹ h̄ ei est cōiuncta p̄ fidem
sed illa que cōiuncta fueāt deo
anima amatores suos sequi
tur. quando mens que iam p̄
fidē credidit adhuc se īmūdis
sp̄itib⁹ in operatione subster
nit. mundi gloriā querit car
nali delectatione pascitur ex q̄
sitis voluptatibus nutritur **S**z
plerumqz omnipotens de⁹ ta
lem animam misericorditer re
spicit: et eius voluptatibus a
maritudines permiscet **U**nde
dicit dominus per p̄ph̄as. **E**c
ce ego sepīaz vias tuas sp̄imis

vie em̄ nostre sp̄imis septe sunt
 qm̄ in hoc qđ male adipimus do
 lore op̄uccionis iuēim? **E**t se
 piam eas maceria: a semitas su
 as nō iuēiet. **V**ie ei nostre ma
 ceria sepiūtur cū desiderijs nris
 dure i hoc mūdo obiectiones re
 sistūt. **E**t semitas nras iuēire n̄
 possumus qz hoc qđ querimus
 male adipisci p̄bibemur. **E**t se
 quetur amatores suos a nō ap
 p̄bendet eos: q̄ret et nō iuēiet
 eos: quia malignos sp̄ūs q̄bo
 se i suis desiderijs aīa subdidit
 ad desideriorū suoz effc̄m̄ mimi
 me cōprehēdit. **S**ed de hac salu
 bri adūitate quāta vtilitas nas
 catur subiūgit cū subdit. **E**t di
 cit. **V**adā a reuertat ad virū me
 um priorem: quia bene m̄ erat
 tunc magis q̄ nunc. **P**ostq̄ er
 go vias suas sp̄imis septas iue
 nit. postq̄ amatores suos ap
 prebendere non valet: ad amo
 rem viri prioris redit: quia ple
 rūqz postq̄ in hoc mundo non
 possumus obtinere q̄ volumus
 postq̄ i desiderijs terrenis de i
 possibilitate lassamur. tunc ad
 mentē deū reducim? tūc placere
 icipit qui displicebat: et is cui
 nobis amara fuerunt precepta
 repente dulcis fit in memoria:
 a peccatrix anima que adulte
 ra conata est esse. nec tñ aperto
 ope potuit decernit eē fidelis cō
 iunx. **Q**ui ergo huius mūdi ad
 uersitatibus fracti ad dei amo

rem redeunt. atqz a presentis vi
 te desiderijs corriguntur: quā
 isti fr̄es km̄i nisi op̄elluntur vt
 intrent. **S**ed valde ē tremenda
 sententia que p̄tinus subimfer
 tur. **I**ntenta hanc cordis aure
 pcipite fratres et domini mei: i
 quātū peccatores fratres mei. i
 quātū iusti domini mei. **I**ntenta
 hanc cordis aure pcipite vt tā
 to eā minus sentiat i examine
 q̄to nūc auditis formidolosi?
 i p̄dicacōne. **A**it ei. **D**ico at vob
 q̄ nēo viroz illoz q̄ vocati sunt
 gustabit cenā meā. **E**cce vocat
 p se. vocat per angelos. vocat p
 patres. vocat p p̄phas. vocat
 p aplōs. vocat p pastores. vo
 cat etiā p nos. vocat plerūqz p
 miācula. vocat per flagella. vo
 cat aliquē p mūdi huius p̄spe
 ra. vocat aliquē p aduersa. **N**ēo
 cōtēnat. ne dū vocatus excusat
 cū voluerit itrare non valeat.
Audite qđ sapiā p salomonez
 dicit. **T**ūc iuocabūt me. et ego
 nō exaudia: mane dsurgent et
 non inueniēt me. **H**inc est q̄ fa
 tue virgines tarde veniētes cla
 māt. **D**ñe dñe api nobis. **S**ed
 iā tūc aditum q̄rentibz dicitur.
Amē amen dico vobis: nescio
 vos. **Q**uid iter hec fratres km̄i
 nisi relinque omnia debemus?
Curas mundi postponē: solis
 desiderijs et̄nis ibiaē. **S**ed pau
 cis h̄ data sunt admonē vos vo
 lo vt relinq̄tis oīa h̄ n̄ p̄sumo.

Si ergo cuncta mundi relinquere
non potestis sic tenete que huius
mundi sunt. ut tamen per ea non te-
neamini in mundo ut terrena res
possideat non possideat: et sub-
mentis vestre sit dominio quod habe-
tis ne si mens vestra terrenarum re-
rum amore vincatur a rebus suis ma-
gis ipsa possideat. **S**ic ergo res
temporalis in usu. sed eterna res in de-
siderio. **S**ic res temporalis sit in
itinere ut desideret eterna in per-
ueniende. **Q**uasi ex latere respiciat
quicquid de hoc mundo agit. **A**nte
nos autem tendant mentis oculi dum
tota intentione illa conspiciunt ad quam
peruenimus. **E**xterius fuditur vici-
a non solum ab actu operis sed etiam
a cogitatione cordis euulsa. **N**on
nos voluptas carnis non sollici-
tudo curiositatis non estus ambi-
tionis a dominica cena praepediat sed
ipsa quam honesta que agimus quasi
ex quadam mentis latere tangamus
ut terrena quilibet sic corpori no-
stro huiusmodi quatenus cordi mini-
me obstitant. **N**on ergo fratres aude-
mus vobis dicere ut omnia relinquatis
sed tamen si vultis omnia etiam retine-
re relinquitis si sic temporalia geri-
tis ut tamen tota mente ad eter-
na tendatis. **H**inc etiam paulus
apostolus dicit. **T**empus bre-
ue est. **R**eliquum superest ut qui
habent uxores tamquam non ha-
bentes sint. et qui flent tamquam
non flentes et qui gaudent tam-
quam non gaudentes et qui emunt

tamquam non possidentes et qui vi-
tuntur hoc mundo tamquam non utan-
tur. **P**reterit enim figura huius
mundi. **U**xorem namque habet sed
quasi non habens. qui sic fit de-
bita carnis exsoluere ut tamen
per ea mundo tota mente non co-
gatur inherere. **N**am cum isdem
rursus egregius predicator di-
cat. qui habet uxorem cogitat
que sunt huius mundi. quomo-
do placeat uxori ille uxorem ha-
bens quasi non habet qui sic stu-
det placere coniugi ut tamen non
displiceat conditori. **F**let quoque
sed tamquam non fleat qui sic temporalibus
dammis affligitur ut tamen de
eternis lucris semper animus conso-
letur. **G**audet vero sed tamquam non
gaudeat qui sic de temporalibus
bonis hilarescit ut tamen semper pe-
tita tormenta confidat et in his quae in
terreno gaudio subleuat hanc continuo
pondere praevidi timoris premit.
Emit autem sed quasi non possi-
des qui et ad usum terrena praeparat
et tamen cauta cogitatione praevidet
quo hec cuncta reliquat. **M**undo
quoque utitur sed quasi non utatur.
qui et necessaria cuncta exterius
ad vite suae misterium redigit et
tamen hae eadem non finit suae menti do-
minari: ut subiecta foris serui-
ant et nunquam intentionem animi
ad alta tendentem frangant.
Quicunque igitur tales sunt eis pro-
fecto terrena omnia non ad deside-
rium sed ad usum assunt: quia rebus

quidē necessarijs vtūtur h̄ mich
il h̄re cū pccō cupiūt. De iplis
q̄ rebus habitis cotidie merce
des acq̄rūt: et plus gaudēt bo
no ope q̄ bona possēsiōe **Ex^m**
At ne aliq̄bo ista difficilia esse
videātur rem de persona refero
quā multivēm meū nouerunt
Quā videlicet rem ipe añ triēm
um i cētūcellensi vrbe a psonis
fidelibus didici. **N**up nāq̄ i ea
dē ciuitate theopham? comes
fuit: vir mīe actibz dedit? boīs
opibz intētus. hospitalitati p̄ci
pue studēs: exercendi comitat?
actibz occupatus. **A**gebat ter
rena et temporalia. sed vt ex fi
ne eius claruit magis ex debito
qm̄ ex intentione. **N**ā cū appro
pinquāte mortis ei? tēpoē gra
uissima aeris tēpestas obsistēt
ne ad sepeliēdū duci potuiss̄ ei
q̄ cōiūx sua cū fletu vehemētissi
mo requirēt diēs. **Q**uid faciā
quomō te ad sepeliēdū eicio: q̄
ostiū domus hui? egredi p̄ mi
mia tēpestas nō possum. **T**ūc
ille r̄ndit. **N**oli flē mulier. quia
mor vt ego defūctus fuero ae
ris serenitas rediet **C**ui? p̄tin?
et vocem mors et mortē sereni
tas ē secuta. **C**ui? man? ac pe
des podagre humore timescē
tes a verſi i vulneribz fuerant a
pfluēte fame putrebāt. **S**z dū
corp? illi? ad lauādū ex moē fu
iss̄ detectū: ita man? pedesq̄ il
lius sami reperti sūt ac si vniq̄

vulneis nichil habuissent. **D**u
ctus itaq̄ ac sepultus ē. cuiusq̄
diuigi visū ē vt quarto die i se
pulchro illi? marmor qd corp?
ei? suppositū fuerat mutai debu
iss̄. **Q**d videlicet marmor corpi
ei? suppositū dū fuiss̄ ablatū. tā
ta ex ei? corpe fragrātia odois
emanauit. ac si ex putrescente
carne illius pro vermibus aro
mata ferbuissent. **H**ec igitur
dixi vt e vicino exemplo osten
derem posse nonnullos et secu
larem habitum gerere et secula
rem aīm non habere. **Q**uos em̄
tales in hoc mundo necitas li
gat. vt ex om̄i pte exui a mūdo
nō possint sic debent ea que mū
di sunt tenere vt tamē eis nesci
ant ex mentis fractione succū
bere. **H**ec igitur cogitate vt cū
relinquē cuncta que mundi sūt
non potestis. exteriora bona ex
terius agite: sed ardentē interius
ad eterna festinate. **N**ich
il sit qd desiderū vestre mētis re
tardet: nullius vos rei delectacō
in hoc mundo implicet. **S**i bo
nū diligitur. mēs in bonis me
lioribz id ē in celestibz delectet.
Si malum metuitur: mala et
na animo pponātur: vt dū il
lic eē aspiciat et āplius quod di
ligat et āplius quod ptimeſcat
hic omnino non vereat. **A**d h̄
agēda habemus mediatorē
dei et hominum adiutorē no
strum: per quem cicius cuncta

obtinere? si ad illū vō amo-
re flagram? Qui vult ac-

Sed in lucā

In illo tpe Dixit ihs discipul-
suis Si q̄s venit ad me et non
odit p̄rem suū et matrē et vx-
orē et filios et fratres et sororēs
ad huc aut et aīaz suā. nō po-
test meus esse discipul? Et qui
nō baiulat crucē suā et v̄it p̄
me nō p̄t esse meus discipul?

Et reliqua. Omelia beati gre-
gorij pape de eadē locō habita
ad pplm in basilica scī lebasitā
in m̄ris in die natalis eius

Cōsiderem? fr̄es kmī
que et q̄nta sūt que no-
bis p̄mittūt in celis:
vilescūt aīo oīa que b̄ntur i ter-
ris. Terrena nāq; substantia
eterne felicitati cōpata p̄odus
est nō subsidīū. Tēporalis vita
eterne vite cōpata mors est po-
tius diēda q̄ vita. Ipse em̄ co-
tidian? defectus corruptionis
q̄d est aliud q̄ quedā p̄lixitas
mortis. Que aut lingua dicere
vel quis intellectus capē sufficit
illa sup̄ne citatis q̄nta sūt gau-
dia: angelor̄ choris interesse
cū beatissimis sp̄itib; glorie cō-
ditoris assistē: p̄ntēz dei vultū
cernē incircūscriptū lumē vidē
nullo mortis metu affici: i cor-
ruptionis p̄etue munē letari.
Sed ad hec audita inardescit
aīm? iāq; illuc cupit assistē v-
bi se sperat sine fine gaudere. h̄

ad magna p̄mīa pueniri non
p̄t. nisi p̄ magnos labores. Vñ
et paulus egregi? p̄dicatōz dē
Nō coronabitur nisi qui legit-
ime certauerit. Delcēt igit men-
tē magnitudo p̄mior̄ h̄ nō des-
terreat certamē laboz. Vnde et
ad se venientib; veritas dē. Si
q̄s v̄it ad me et nō odit patrē
suū et matrē et vxorē et filios
et fratres et sorores. adhuc at
et aīaz suā nō p̄t meus esse di-
scipulus. Sed p̄uinctari libet
quō parētes et carnaliter pro-
pinquos p̄cipimur odisse q̄ iu-
bemur et inimicos diligere. Et
certe de vxore veritas dicit Qd
deus iūxit homo non sepet. Et
paul? ait Viri diligite vxores
vestras sicut et xpc ecclesiam.
Ecce discipulus vxorem dilige-
dam predicat cū magister di-
cat Qui vxorem nō odit. non
potest meus esse discipul? Nū-
quid aliud iudex nūciat: aliud
p̄co clamat? An simul et odi-
sse possum? et diligere. Sed si
vīm p̄cepti p̄endim? utrūq; a-
gere p̄ discretionē valēm? vt e-
os qui nobis carnis cognatio-
ne diūcti sūt. et quos p̄rimos
nomim? diligamus et quos ad-
uersarios in via dei patimur o-
diendo et fugiendo nesciamus.
Quasi em̄ per odium diligitur
qui carnaliter sapiens dum p̄-
ua nobis ingerit nō auditur.
Vt autē dñs demonstraret hoc

erga priores odiū non de affecti-
one pcedere s; de caritate addi-
dit protin? dicēs **A**dbuc autē a
aiam suam **O**disse itaq; pēpi-
mur priores: odisse et animam
nostrā **C**ōstat ergo qz amādo
debet odisse primum: qui sic cū
odit sicut semetipm. **T**ūc etenim
bene aiām nrām odim?: tū ei?
carnalib; desiderijs nō acq̄esci-
mus cū eius appetitū frāgimus
eiusq; voluptatib; reluctamur.
Que ergo cōtempta ad melius
ducitur quasi p odiū amatur.
Dic sic minuz exhibere primis
nrīs odij discretionē dēimus: vt
in eis a diligam? qd sūt. et ha-
beamus odio q in dei nobis iti-
nere obfistunt **C**erte dū paul?
iherosolimā pget ppheta aga-
bus zonā illius ap̄bēdit: suis
q; pedib; alligauit dicēs. **V**irū
cui? hec zona est. sic alligabunt
in iherlm̄ **S**ed is qui animā suā
am pfē odat qd dicebat **E**go
nō solū alligai. s; et mori pat?
sum p noīe dñi ihu **N**ec facio
aiām meā p̄ciosiorē q me **E**cce
quō aiām suā amando oderat:
imo odiens amabat **Q**uā cupi-
ebat pro ihu morti tradere: vt
hāc ad vitā de pccī morte resus-
citaret **A**b hac ergo discretionē
odij nrī trahamus formā ad o-
diū pri. **A**metur qlibet in hoc
mūdo adūsari?: s; i via dei tra-
tius nō ametur etiā p̄p̄quus.
Quisquis em̄ iā etna dāpiscit

i ea quā aggredis causa dei ex-
tra p̄m extra matrē ex v̄ore
ex filios ex cognatos ex semet
ipsū fieri debet. vt eo reius ag-
noscat deū quo i eius causa ne-
minē recognoscit. **M**ultū nāq;
est q carnales affectūs intētionē
mētis diūberāt. eiusq; acie ob-
scurāt. **Q**uos tñ neq; nōrios
patimur. si eos premēdo teneā-
mus **A**mādi ergo sunt primi
ipendēda caritas ōmbus et p-
pinquis et exneis nec tñ p ea
de caritate a dei amore flectendū
Scim? autē cū de terra philisti-
im archa dñi ad terrā israheli-
tay rediret. plaustro sup̄posi-
ta est a vacce plaustro subiūcte
sūt que fete fuisse meōrātur. q
rum filios clauserant domi. **E**t
scriptū est **I**bant autē in directū
vacce p viā q ducit bethsamis.
Uno itinere ḡdiebātur p gentes
a mugientes: a non declinabāt
neq; ad dextrā neq; ad sinistrā
Quid igit vacce n̄ fideles quos
q; i ecclia designāt **Q**ui dū sacri
eloqui p̄cepta cōsiderāt quasi su-
p̄positā dñi archā portāt **D**e
quib; h̄ est etiā notādū q fuisse
fete meōrantur: qz sūt pleriq;
q in via dei intrinsecus positi fo-
ris carnalib; affectib; ligantur
s; nō declināt a rō itinē. qz ar-
chā dei portāt i mente. **E**cce em̄
vacce bethsamis p̄gūt **B**ethsa-
mis q̄ppe d̄z dom? solis **E**t pro-
pheta ait. **V**ob autē qui timetis

dñm oriet sol iusticie. Si igitur
ad eterni solis habitationē ven
dīm? : dignū pfecto ē vt de dei
itinē p carnalibz affectibz nō
declinem? Tota em v̄tute pen
sandū est q vacce dei plauſteo
supposite pergūt et gemūt dāt
ab intīmīs mugitus et tamen
de itinē nō deflectūt gressus. **A**
more quidē per passionē sen
tiūt h̄ colla posterū nō deflectūt
Sic nimiz p̄dicatores dei sic fi
deles quiqz esse intra sanctā ec
clesiā debent vt opatiant p̄xi
mis per caritatē et tamē de via
dei nō exorbitēt per passionē
Hocipm v̄o aīe odiū qualiter
exhiberi debeat veritas subden
do manifestat dicēs. Qui non
baiulat crucē suā et venit post
me nō p̄t esse me? discipulus.
Cruz q̄pe a cruciatu d̄r. Et du
obz modis crucē dñi baiula
m? cū ā per abstinentiā carnē
afficiam? aut p cōpassionē p̄xi
necessitatē illi? nostrā putam?
Qui em̄ dolorē exhibet in alie
na necessitate crucē portat i m̄
te. Sciendū vero est q sūt non
nulli qui carnis abstinentiam
nō p deo h̄ p iam gloria exhibi
bent. Et sūt pleriqz qui passionē
p̄xi nō spūaliter h̄ carli
ter impēdūt vt ei nō ad v̄tutez
h̄ q̄si miserēdo ad culpas faue
ant. H̄ itaqz crucē qdē vident
ferre h̄ dñm nō sequūt. Vnde re
cte hec eadē veritas dicit. Qui n̄

baiulat crucē suā et venit post
me: nō p̄t esse meus discipul?
Baiulare etem crucē et post do
minū ire est vel carnis abstine
tiā vel passionē p̄xi p stu
dio eterne intētionis exhibere.
Nam quisquis hec p tēporali
intētionē exhibet crucē qdē ba
iulat sed ire p? dominū recusat.
Quia v̄o sublimia p̄cepta da
ta sūt p̄tinus opatio edificāde
sublimitatis diūgitur cū dicit.
Quis em̄ ex vobis homo volēs
turrīm edificare nō p̄us sedēs
oputat sūptus q̄ necessarij sūt
si habeat ad p̄ficiendū ne po
stea q̄ posuerit fundamentū et
nō potuerit p̄ficere omēs q̄ vi
derint incipiant illudere ei dicē
tes. Quia hic homo cepit edi
ficare: et nō potuit cōsummare.
Omne quod agimus p̄vidē
per studiū cōsiderationis debe
mus. Ecce em̄ iuxta veritatis vo
cem qui turrīm edificat p̄xi
edificij sūptus parat. Si igit
humilitatis turrīm construere
cupimus: p̄xi nos preparā
ad aduersa huius seculi debe
mus. Hoc enim inter terrenū
et celeste edificium distat q̄ ter
renum edificium expensas col
ligendo construitur. celeste ve
ro edificium expensas disper
gendo. Ad illud sūptus faci
mus: si non habita colliga
mus. Ad istud sūptum faci
m? si et habita relinquamus

ad istud ſūptus facim⁹ ſi a bīta
 relinqm⁹. **I**stos ſūptus diues
 ille habē nō potuit qui multas
 poſſeſſiōes poſſidēs ingēm req̄
 ſuit dicēs **M**gē bone qđ faci⁹
 ens vitā etnā poſſidebo. **Q**ui cū
 p̄cepta relinquendi oīa audiſſet
 trīſtis abceſſit. **E**t idē eſt anguſ
 ſtātus ī mēte: vnde foris fuit
 latior in poſſeſſione. **Q**uia ei in
 hac vita amabat ſūptus celsitu
 dimis tēdendo ad eternā patriā
 b̄re noluit ſūptus humilitatis.
Conſiderādū vō qđ dicis. **O**ēs
 q̄ viderit incipiant illudē ei: qz
 iuxta pauli vocē. ſpectaculū fa
 cti ſumus mūdo angelis ⁊ hōi
 bus. et ī ōne qđ agim⁹. cōſidera
 re occultos adūſarios n̄ros de
 bemus q̄ ſp n̄ris opib⁹ inſiſtūt
 ſp ex n̄ro defectu ḡaulant. **Q**uos
 p̄ph̄a itūēs ait. **D**e? me? in te
 cōfido non erubeſcam: neqz iri
 deant me īmici mei. **I**n bonis ei
 opib⁹ intenti n̄ malignos ſpūs
 ſollicite cogitem⁹ atqz cōtra ip
 ſos ſollicite vigilem⁹: ipſos iri
 ſoſes patimur quos ad malū
 p̄ſuaſores habem⁹. **S**ed qz de
 cōſtruendo edificatio opatio data
 eſt. nunc ex minōri ad mai⁹ ſili
 tudo ſubdiſ. vt ex rebo mīmis
 maiora p̄ſent. **N**ā ſeq̄t. **A**ut
 q̄s rex itur? cōmittē bellū aduer
 ſus aliū regē. non ſedēs p̄us co
 gitat ſi poſſet cū decē milib⁹ oc
 currere ei. q̄ cū .xx. milib⁹ venit
 ad ſe. **A**lioquin adhuc illo lon

ge agente legationem mittens
 rogat ea que pacis ſunt. **R**ex cō
 tra regem ex equo venit ad pre
 lium. et tamē ſi ſe p̄endit non
 poſſe ſufficere. legationē mittit
 et ea que pacis ſunt poſtulat.
Quibus ergo nos lacrimis ſpa
 re debemus veniam. qui in illo
 tremēdo exāmīe cū rege noſtro
 ex equo ad iudiciū non veni
 mus. quos nimirum cōditio in
 firmitas. et cauſa. inferiores ex
 hibet. **S**ed fortāſſe iam mali
 operis culpas abſcidimus: iā
 praua queqz exterius declina
 mus: nūquid ad reddendam
 rationē cogitationis noſtre ſuf
 ficimus. **N**am cum .xx. milib⁹
 dicitur veniſſe is. contra quē mi
 me ſufficit iſte qui cum decē mi
 lib⁹ venit. **D**ecem milia q̄ppe
 ad viginti milia ſimplū ad du
 plum ſunt. **N**os autem ſi mul
 tum proficimus: vix exteriora
 noſtra opera in rectitudine ſer
 uamus. **N**am ⁊ ſi iam luxuria
 carnis abſciſa eſt: tamē adhuc
 a corde fundit⁹ abſciſa nō ē. **I**l
 le autem qui iudicatur⁹ v̄it ex
 teriora ſit et interiora iudicat.
 facta p̄it et cogitacōnes penſat.
Cū duplo g⁹ exercitu cōtra ſim
 plū venit. qui nos vix in ſolo o
 pere ⁊ cogitacōe diſcutit. **Q**uid
 ergo agendū eſt fratres niſi vt
 dum nos cum ſimplo exercitu
 cōtra duplū illius ſufficere nō
 poſſe conſpicimus: dum adhuc

longe est legationem mittam?
rogem? ea que pacis sunt. **L**onge
enim esse dicitur. quia adhuc
presens per iudicium non vi-
detur. **M**ittamus ad hunc lega-
tionem nostram lacrimas no-
stras: mittamus nostre opera ma-
ctem? in ara eius hostias placa-
biles. **C**ognoscamus nos cum eo in
die iudicii non posse contendere. **P**er
sem? virtute eius fortitudinis: ro-
gem? ea que pacis sunt. **H**ec est
nostra legatio que regem venie-
re placat. **P**esate fratres quod benigni-
tati sit quod is qui suo aduentu va-
let opprimere tardat venire. **M**it-
tam? ad hunc ut dicimus? legati-
onem nostram flendo. tribuendo. sa-
cras hostias offerendo. **S**ingula-
riter namque ad absolutionem nostram
oblata cum lacrimis et benigni-
tate mentis sacri altaris hostia
suffragatur quia is qui in se surgens
a mortuis iam non moritur adhuc
per hanc in suo misterio pro nobis
iterum patitur. **N**am quoties ei ho-
stia sue passionis offerimus? to-
ciens nobis ad absolutionem
nostram passionem illius repa-
ram? **M**ultos ut arbitror vestri
fratres karissimi contingit nosse hoc quod
volo ad memoriam vestram narra-
do reuocare. **N**on longe a nostris
fertur tempore scilicet quod quidam ab
hostibus captus longe transductus
est. **C**umque diu teneretur in vinculis
cum uxore sua eum ex eadem captivi-
tate non recipet: extinctum putas

uit. **P**ro quo iam velut pro mortuo
hostias ebdomadibus singulis
curabat offerre cui? tocians vi-
cila soluebantur in captivitate
quotiens ab eis? diuine oblate
fuissent hostie pro anime absolutio-
ne. **N**am longa pro tempora reuer-
sus admirans valde sue indica-
uit uxori quod diebus certis ebdo-
madibus singulis eius vincu-
la soluebantur. **Q**uos videlicet
dies eius? uxore atque horas discuti-
ens tunc eum recognovit absolu-
tum cum pro eo sacrificium memineat
oblatum. **H**inc ergo fratres karissimi hinc
certa consideratione colligite: ob-
lata a nobis sacra hostia quan-
tum in nobis soluere valet liga-
tura cordis. si oblata ab altero
potuit in altero soluere vincula cor-
pis. **M**ulti vestri fratres karissimi cassi-
um narinensis urbis episcopum
nouerunt cui? mos erat cotidiana-
nas deo hostias offerre ita ut
pene nullus dies vite eius ab-
cederet quo non omnipotenti deo
hostiam placationis immola-
ret. **C**ui cum sacrificio valde con-
cordabat vita. **N**am cuncta que
habebat. in elemosinis tribu-
ens cum ad horam offerendi sa-
crificij venisset velut totus in la-
crimis defluens semetipsum cum
magna cordis contritione ma-
ctabat. **C**uius et vitam et exi-
tum a quodam venerabilis vi-
te diacono qui etiam ab eo fue-
rat nutritus referente cognovi

Aiebat enim . q̄ quadam nocte
 eius p̄sbitero p̄ visionem dñs
 astitit dicens . vade ⁊ dic episco
 po **A**ge qđ agis . opae qđ opa
 ris : non cesset pes tu? nō cesset
 manus tua : natali aplōz veni
 es ad me ⁊ retribuā tibi merce
 de tuā **S**urrexit p̄sbit̄ . h̄ qz e
 vicino aplōz natalicius dies i
 minebat . tam p̄p̄inqui exit? di
 em episcopo nunciare p̄timuit .
Alia nocte dñs rediit . eiusqz in
 obediētiā vehemēter increpauit .
 atqz eadē visionis sue v̄ba re
 texuit **T**ūc p̄sbit̄ surrexit vt
 p̄geret . h̄ rursus infirmitas cor
 dis ipedimēto facta est indicā
 de reuelacōis **A**d admonitiōē
 q̄qz iterate iussuōis obduruit
 p̄gere et que viderat manife
 stare neglexit . **S**ed quia mag
 nam mansuetudinem contemp
 te gratie maior se q̄ solet ira vi
 dicte visionē t̄tia dominus ap
 parens iam verbis addidit ver
 bera . ⁊ tam districta cede macta
 tus est . vt in eo duriciā cordis
 emollirent vulnera corporis .
Surrexit ergo eruditus ex ver
 bere . p̄rrexit ad episcopum .
 eumqz iam ex more iuxta beate
 iuuenal̄ martiris sepulchrum
 ad offerendum sacrificium con
 sistentem repperit **S**ecretū a cir
 cumstantibz p̄c̄it seqz eius pe
 dibz strauit **C**ūqz eum flen
 tem episcopus vix ad se leuare
 potuisset . lacrimarum causas

cognoscere studuit **I**lle vero re
 laturus ordinem visionis p̄us
 vestimento ex humeris deuolu
 to deterit plagas corporis ⁊ vt
 ita dicā testes veritatis et culpe
 mōstrauit . quanta aīadūfione
 districtiōis membra illius ac
 cepta verbera liuore inflicto sul
 cauerunt . **Q**ue mox vt episco
 pus vidit exhorruit : et quis ta
 lia sibi facere presumpsit . cum
 magne obstupescitiōis vocibz
 inquisiuit **A**t ille r̄ndit **H**ec se p̄
 ipso fuisse perpessum **E**xcreuit
 cum terrore admiratio . h̄ nul
 las iam p̄sbit̄ inquisitiōi ei?
 moras adiciens . secretum reue
 lationis aperuit ei qz iussuōis
 dominice per ea que audierat
 verba narrauit dicens **A**ge qđ
 agis . operare qđ operāis . non
 cesset manus tua . nō cesset pes
 tuus . natali apostolorū venies
 ad me et retribuam tibi merce
 dem tuam **Q**uibz auditis ep̄s
 se cum magna stritione cordis
 p̄strauit **E**t qui oblatur? sacrifi
 ciū ad horam tertiam venerat .
 hoc pro extensē oracōis magni
 tudine ad horā nonam vsqz p̄
 telauit . atqz ab illo iam die ma
 gis magisqz ei aucta sunt lucra
 pietatis factusqz est tam fortis
 in opere . q̄ certus ex munere .
 quippe qui eum cui ipse debitor
 fuerat ex promissione . iam ce
 perat habere debitorem . **H**uic
 autem consuetudo fuerat ānis

singulis natalicio apostolorum
die romam venire. iamque ex hac re-
velatione suspectus iuxta morem no-
luit. **E**odem ergo tempore sollicitus fu-
it scire quod anno vel tercio in mor-
tis sue expectatione suspensus
quarto quintoque et sexto filii.
Qui desperare iam de veritate re-
velationis poterat. si vobis fide
verba non fecissent. **T**unc ecce anno
septimo usque ad expectati nata-
lis sacras vigilas iolumis pe-
uenit. huius levis hunc in vigiliis ca-
lor attingit atque in ipso die nata-
licio filijs suis se expectantibus
missarum sollempnia implere se pos-
se recusavit. **I**lli vero quod de eius
erat pater egressione suspecti filii
ad eum omnes venerunt scilicetque vna-
nimiter constringentes ut die eo-
dem nequaquam acquiesceret missarum
sollempnia celebrare nisi per eis
apud dominum istos antistes suos in-
tercessores accederet. **T**unc ille com-
pulsus in episcopi oratorio mis-
sas fecit. **E**t manu sua corpus
domini pacemque omnibus tribuit. **Q**ui
cuncto misterio oblatus sacrificij
pacto ad lectulum rediit ibique ia-
cens dum sacerdotes suos ac mi-
nistros circumstetisse se cerneret. quasi
vale ultimum dicens de servando
eos vinculo caritatis admone-
bat. et quanta debuissent concordia
inter se vni perdicabat. tunc
subito inter ipsa sancte exhor-
tationis verba voce terribili cla-
mavit dicens. **H**ora est. **M**oxque

assistentibus ipse suis manibus
linteum dedit quod ex more
morientium sibi contra faciem
tenderetur. **Q**uo tenso spiritum
emisit. sicque sancta illa anima
ad gaudia eterna perueniens
a carnis corruptione soluta est.
Quem fratres karissimi quem iste in
morte sua imitatus est. nisi eum
quem in vita sua fuerat contemplat?
Dicens enim hora est. de corpore
exiit: quod et ipsis pactis omnibus cum
dixisset. consummatum est. inclinato
capite tradidit spiritum. **Q**uod igitur
dominus fecit ex parte: hoc egit fa-
mulus ex vocatione. **E**cce coti-
diane hostie illa cum elemosinis
et lacrimis missa legatio quantum
cum rege veniente gratie pacem fe-
cit. **R**elinquat ergo omnia qui pre-
sentem cum adhuc longe est rex. legati-
onem mittat. lacrimarum ele-
mosinarum hostiarum mune-
ra offerat. **V**ult enim placari per
cibus qui scit quia portari non
possit iratus. **Q**uod adhuc moratur
facit remire. legationem pacis
sustinet. remisset iam namque si
vellet et cunctos suos aduersa-
rios trucidasset. **S**ed et quod terri-
bilis veniat indicat et tamen ad
veniendum tardat: quia non
vult inuenire quos punit. re-
atus nobis contemptus nostri
denunciat dicens. **S**ic ergo om-
nis ex vobis qui non renuaciat
at omnibus que possidet non
potest meus esse discipulus.

Et tñ sperande salutis remediū
confert: qz q̄ p iram non p̄t fer
ri. p postulate pacis vult lega
tionem placari. **L**auate ergo fra
tres k̄m lacrimis maculas pec
catorū. elemosinis tergite facis
hostijs expiate. **N**olite posside
re per desiderū. que adhuc per
vltū mīme reliquistis. **S**pem in
solo redēptore figite ad eternā
patriā mente tñsate. **S**i em̄ in h̄
mundo nichil amando posside
tis: etiam possidēdo cūcta reli
quistis. **I**pse nobis gaudia desi
derata cōcedat. qui nobis et̄ne
pacis remedia contulit. **I**bis
xp̄us dñs noster. qui viuit et
regnat cum patre ī vnitāte sp̄s
tussē deus. **P**er oīa secula sc̄lōz

¶ Secūm matheū

In illo tpe dicebat ihus turb̄
pabolam hanc. **D**imile sc̄m est
regnū celozum homini regi q̄ fe
cit nuptias filio suo: et misit ser
uum suum inuitatos vocare ad
nuptias et nolebant veniē. **E**t ē
liqua. **O**melia b̄ti gregoriū pa
pe de eadē lōne b̄ta ad pplm̄ ī
basilica sc̄i clemētis martiris in
die natalis eius dem

Ex tñ lōnis euangelice
fr̄es k̄m volo si possum
sub breuitate transcur
rē vt in fine eius valeam ad lo
quēdum largius vacare. **S**ed q̄
rendū p̄us nob̄ ē an hec apud
matheū ip̄a sit lō q̄ apud lu
cā sub appellacōe cene describit

Et q̄dē sūt nōnulla q̄ sibi disto
na eē vidētur. qz h̄ prādiū illic
cena memorat. **H**ic q̄ ad nup
cias nō dignis vestibz itrauit ē
pulsus ē: illic null? q̄ itrasse d̄z
repulsus eē p̄bibet. **Q**ua ex re
rō colligit. qz et h̄ p nuptias
p̄ns ecclia. et illic p cenā et̄nū
diuiniū designat. **Q**uia et hanc
nōnulli exituri itrāt. et ad illd̄
quisquis sel̄ itraueit vlt̄erius n̄
exibit. **A**t si quis forte conten
dat hanc eandē esse lectionem
ego melius puto salua fide alie
no intellectu cedere. q̄ contenti
om̄ibus deseruire. **Q**uoniam et
intelligi congrue for̄itan p̄t qz
de proiecto eo qui cum nuptia
h̄ veste non venerat quod lucas
tacuit matheus dixit. **Q**z vero
per illum cena. per hunc autē
prandium dicitur: nequaq̄ vel
hoc nostre intelligentie ob̄sistit
quia cum hora nona apud an
tiquos cotidie prandium fieret
ipsum quoqz prādiū cena voca
bat. **D**epe at̄ iā dixisse me me
mini qz plerūqz in sancto euāge
lio regnū celoz p̄ns ecclia no
minat. **C**ongregatio quippe iu
stoz regnū celozū dicitur. quia
em̄ p prophetam dñs d̄t **C**elū
michi sedes est. **E**t salomon ait
Anima iusti est sedes sapientie
Paulus etiā dicit christum dei
virtutē et dei sapientiā. **L**iquido
colligere dēmus qz si de? sapia
aia autem iusti sedes sapientie.

dū celum dicit sedes dei. celum
ergo est anima iusti. **H**inc per
psalmistam de sanctis p̄dicato
ribus dicitur Celi enarrant glori
am dei. **R**egnū ergo celorum est
ecclesia iustorum: quia dum e
orum corda in terra nil ambiunt p̄
h̄ q̄ ad superna suspirant iā i eis
dñs quasi in celestibus regnat.
Dicat ergo **R**egnū celorum filius ē
hoī regi qui fecit nuptias filio
suo. **I**ā intelligit caritas v̄rā q̄s
est rex regis filij p̄r. **I**lle nimirum
cui psalmista ait Deus iudiciū
tuū regi da: et iusticiā tuā filio
regis. **Q**ui fecit nuptias filio suo
Tūc enī deus p̄r deo filio nup
tias fecit q̄n hūc in vtero virgi
nis hūane nature cōiūxit. q̄n
deū ante secula fieri voluit hoīez
in fine seculorum. **S**ed q̄ ex duabz
p̄sois fieri solet ista cōiunctio nu
ptialis absit h̄ ab intellectibus
nostris vt p̄sonā dei et hominis
redēptōis nostri ihu xp̄i ex du
abz personis credam? v̄nitam
Ex duabz q̄ppe aī duabz hūc
naturis existē dicim? h̄ duabz
personis cōpositum credi vt ne
phas vitam? **A**pertū igit atq̄
securū dici p̄t. **Q**uia in h̄ p̄r ēgi
filio nuptias fecit. q̄ ei p̄ incarnationis
mysteriū sanctā eccle
siā sociavit. **U**terus atq̄ gemitri
cis v̄ginis hui? sp̄s thalamus
fuit. **U**n̄ et psalmista d̄t **I**n sole
posuit tabernaculū suū et ipse
tamq̄ sponsus p̄cedēs de tha

lamo suo. **T**āp̄ sp̄s q̄ppe d̄
thalamo suo p̄cessit q̄ ad cō
iūgendā sibi ecclesiā incarnatus
deus de incorrupto vtero v̄gi
nis exiuit. **M**isit ergo suos su
os vt ad istas nuptias amicos
iūtarēt. **M**isit semel. misit itez
q̄ incarnationis dñice p̄dica
tores et p̄us p̄phetas et post
modū apostolos fecit. **V**is ita
q̄ suos ad iūvandū misit. q̄
incarnationē v̄ginis et p̄ p̄
phetas dixit futurā et per apo
stolos nūciauit factā. **S**ed q̄
h̄i q̄ p̄us iūitati ad nuptiarū
diuinū veniē noluerūt. in secū
da iūitatione iā d̄r. **E**cce p̄adi
ū meū parauī. thauri mei et al
tilia mea occisa et om̄ia parata
sūt. **Q**uid in thauris vel in alti
libz fr̄es km̄i nisi noui ac vete
ris testamenti p̄res accipimus.
Quia enim vulgo loquor. etiā
ipsa me necesse est verba euan
gelice lectiōis explanare. **A**lti
lia enim saginata dicimus ab
eo enim quod est alere altilia
quasi alatilia vocamus. **C**um
vero in lege scriptum sit. dili
ges amicum tuum et odio ha
bebis inimicum tuum. accepta
tunc iustis licentia fuerat vt d̄i
suosq̄ aduersarios. quāta po
ssent virtute comprimere. et
osq̄ iure gladij ferirent. **Q**uod
in nouo procul dubio testam̄
to cōpescit. cū per semetipsam
veritas p̄dicat dicens **D**iligite

inimicos vros benefacite hijs q̄
oderūt vos **Q**uid ergo p̄ thau-
ros n̄ p̄es testamēti veteris fig-
nant. **N**ā dum ex p̄missiōe le-
gis acceperant q̄tenus adūsari
os suos odij retribuōe p̄ate-
rēt. vt ita dicam quid aliud q̄
thauri erāt q̄ inimicos suos vir-
tutis cor porree cornu feriebant
Quid vero p̄ altilia: n̄ p̄es te-
stamenti noui figurantur. **Q**ui
dū gratiam p̄iguedinis iterne
p̄cipiūt. eternis desiderijs imi-
nentes ad sublimia cōtēplatio-
nis sue premia subleuantur **I**n
imo q̄ppe cogitacōne ponē qd̄ ē
aliud q̄ quedā auditas mentis
Qui at̄ intellcū celestiu iā p̄ scā
desideria de sup̄mis delectacōibz
intimo cibo pascūt. q̄i largio-
ri alimēto pinguescūt **H**ac em̄
p̄iguedine saginai p̄s cupie-
rat cū dicebat. **D**icut adipe et
p̄iguedine repleatur aīa mea.
quia igif̄ p̄dicatoēs dñice i car-
nacōis missi p̄secucōne ab ifide-
libz a p̄us p̄phete et postmo-
dū scī apostoli p̄tulerūt. inuita-
tis et veniē nolentibz d̄z **T**hau-
ri mei et altilia occisa sunt a pa-
ta sūt om̄ia **A**c si aptius dicat.
Prim p̄cedentiū mores aspici-
te a remedia vite vestre cogitate.
Notādū v̄o q̄ i p̄iori iuitacōe
nil de thauris et altilibz dicif̄ i
secūda autē iā thauri et altilia
mactata memorantur quia om-
nipotens deus cum verba eius

audire nolumus adiungit exē-
pla: vt omne quod impossibi-
le credim? tanto nob̄ ad speran-
dum fiat facili? q̄to p̄ hoc trā-
fisse et alios audimus **S**eq̄tur
Illi autē neglexerunt **E**t abie-
runt alius in villam suam: ali-
us v̄o in negociationē suam **I**n
villā ire. est laboī terreno imo-
derate iāibere. **I**n negociacōne
v̄o ire ē actionū seculariū lucris
inbiare. quia enim alius inten-
tus labori terreno. ali? v̄o mū-
di h? actiōibz dedit? misteium
h? incarnacōis dñice pensare
et scdm̄ illud viuere dissimulat
quasi ad villā l̄ negotium per-
gens venire ad r̄gis nuptias re-
cusat **E**t plerumqz quod ḡuius
est nonnulli vocātis grām non
solū respuūt s̄ etiā p̄sequuntur
Nū et subdis **R**eliqui v̄o tenue-
runt suos ei? et cōtumelijs af-
fectos occiderunt. **S**ed rex ista
cognoscens missis exercitibz su-
is homicidas illos p̄didit qz p̄
sequētes iteremūt **C**uiatē eoz
igne succēdit: quoz nō solū aīe
sed a caro quoqz in qua habita-
uerūt eterna gehenne flamma
cruciat **M**issis vero exerciti-
bus extinxisse homicidas dicif̄
qz in hoībus omne iudiciū per
angelos exhibetur. **Q**uidnam
sunt illa angeloz agmina. nisi
exercitus regis nr̄i. **N**ū et is d̄
rex dñs sabaoth dicitur. **S**a-
baoth quippe dñs exercituum

interpretatur. **A**d perdendos
ergo aduersarios suos exerci-
tum mittit: quia minimū vindi-
ctam dominus per angelos ex-
ercet. **C**uius vindicte poten-
tia tūc nostri prēs audiebant:
nos autē iā cernim? **V**bi sūt em̄
supbi illi martirū psecutores:
vbi illi qui cōn ditorē suū cer-
nicē cordis erexerāt. et de huius
mūdi glōia mortifera tūnebāt
Ecce iā mors martirū floret in
fide viuentiū et hī q̄ cōn illos
de crudelitate sua gloriati sunt
nequaquā ad memoriā nostram
veniūt. vel in nūo mortuorum
Nebo ergo cognoscim? qd̄ i p-
abolis audim? **S**ed is q̄ inui-
tantē se cōtempni cōspiciat. reg-
filij sui nuptias vacuas nō ha-
bebit **A**d alios mittit quia q̄ si
apd̄ aliq̄s laborat vbiū dei sine
fructu: qnq̄ tam hmo dei ven-
turus est vbi requiescat. **V**n et
subdit **T**ūc ait huius suis **N**u-
ptie q̄dem pate sūt. h̄ q̄ inuita-
ti erāt nō fuerūt digni **I**te ergo
ad exitus viay et quoscūq̄ iue-
neritis vocate ad nuptias **S**i i
sacra scriptura vias actiōes ac-
cipim? exitus viay intelligi po-
ssūt defectus actionū: quia illi
plerūq̄ facile ad deū veniunt.
quos in terrenis actibz pspira
nulla comitant **S**eq̄t **E**t egre-
ssi serui eius in vias congrega-
uerūt omnes quos inuenerūt
bonos et malos: et implete sūt

nuptie discumbentiū **E**cce iam
ipsa qualitate viuantiū apte
ostenditur. quia per has regis
nuptias p̄sens ecclesia designa-
tur in qua cū bonis et mali cō-
ueniūt **P**ermixta quippe est di-
uersitate filiorū: qz sic om̄es ad
fidem generat. vt tamē omnes
p̄ inuitationē vite ad libertatē
spiritualis gratie culpis exigen-
tibz nō pducatur **Q**uouſq̄ nāq̄
hic viuim? necesse est vt viam
p̄sentis seculi p̄mixti pagam?
Tūc autē discernimur cū pue-
nem? **B**oni em̄ soli nusq̄ sūt
n̄ in celo: et mali soli nusq̄ sūt
n̄ i inferno **H**ec at̄ vita q̄ int̄ ce-
lū et infernū sita est. sic in medio
subsistit. ita vtrayq̄ partiū ci-
ues cōit recipit. **Q**uos tñ scā
ecclesia indiscrete nūc suscipit. et
p̄ modū in egressiōe discernet
Si igitur boni estis. q̄ diu in
hac vita subsistitis equanimi-
ter tolerate malos **N**am quis
quis malos nō tolerat: ipse si-
bi per intolerantiam suam tes-
tis est: quia bonus non est.
Abel enim esse rennuīt: quem
cayn malicia non exercet. **S**ic
in triturā aree grana sub pale-
is premuntur. sic flores inter
spinas oriuntur. et rosa que re-
dolet crescit cum spina que pū-
git. **D**uos quippe filios habu-
it primus homo: vnus hō rū
electus est alter reprobus fuit
Tres filios noe archa cōtinuit

h̄ ex h̄is duo electi sunt et vn̄
 reprob̄us fuit. **D**uos abrahā fi
 lios habuit: h̄ vnus electus. al
 ter reprob̄us fuit. **D**uos ysaac fi
 lios habuit: h̄ vnus electus alē
 vero reprob̄us. **D**uodecim fili
 os iacob habuit. h̄ ex h̄is vn̄
 p̄ inocētiā venditus ē. alij v̄o
 p̄ maliciā venditores fr̄is fuer̄t
Duodecim apli sunt electi: sed
 vnus ex h̄is admixtus est. qui
 reprobaretur. vndecim q̄ p̄ba
 rentur. **S**eptē sunt diaconi ab
 apostolis ordinati: sed sex in fi
 de recta p̄manentib̄ vnus exti
 tit auctor erroris. **I**n hac ergo ec
 clesia nec mali esse sine bonis nec
 boni sine malis p̄nt. **A**n te acta
 itaq; t̄p̄a fr̄es k̄mi ad mentē re
 ducite: et vos ad malor̄ tolerā
 tiam roborate. **S**i enī filij elec
 tor̄ sum̄? necesse ē vt p̄ eor̄ exē
 pla gradiamur. **B**onus enim
 non fuit: qui malos tolerare re
 cusauit. **H**inc nāq; est quod de
 semetipso beatus iob asserit di
 cēs **F**rater fui draconum. et so
 cius strutionum. **H**inc per salo
 monem sponsi vocē sancte eccle
 sie dicitur **S**icut ei lilium inter
 spinas: sic amica mea inter fi
 lias. **H**inc ad ezechielem domi
 nus dicit **F**ili hominis incredu
 li et subuersores tecum sunt: et
 cum scorpionib̄ habitas. **H**ic
 petrus beati loth vitam glorifi
 ficat dicens **E**t iustum loth op
 pressum et a nequandorum in

iuria et conuersatione eruit. **A**s
 pectu enim et auditu iustus eāt
 habitans apud eos qui de die i
 diem animam iustam iniquis
 operibus cruciabāt. **H**inc pau
 lus vitam discipulor̄ laudat.
 et roborat dicens **I**n medio na
 tionis prauē et peruersē inter
 quos lucētis sicut luminaria in
 mundo. v̄bū vite continentes.
Hic iohānes angelo p̄gami ec
 clesie attestatur dicens **S**cio vbi
 habitas vbi sedes est sathane:
 et tenes nomen meum et nō ne
 gasi fidem meam. **E**cce fratres
 carissimi pene omnia percurrēs
 do cognouimus. quia bonus n̄
 fuit quem malor̄ prauitas
 non probauit. **O**t enim ita lo
 quar ferrum nostre anime ne
 quaq; perducitur ad subtilita
 tem acuminis: si hoc non erasē
 rit aliene lima prauitatis. **T**er
 rere autem nos non debet q̄ in
 ecclesia multi mali sunt et pau
 ci boni: quia archa in v̄ndis di
 luuij que huius ecclesie typum
 gessit: et ampla in inferiorib̄
 et angusta in superioribus fuit:
 que in summitate etiam sua
 ad vnus mensuram cubiti ex
 creuit. **I**nferius quippe quadru
 pedia atq; reptilia: superius re
 ro aues et homines habuisse
 credenda est. **I**bi lata extitit v̄
 bi bestias habuit. **I**bi angusta
 vbi homines seruauit. **Q**uia mi
 mirum scā ecclesia i carnalibus

ampla est. in spūalibus angu-
sta. **U**bi enī bestiales hominum
mores tolerat illic latius sinū
larat vbi aut eos habet q̄ spū-
ali rōne suffulti sūt. illic quidē
ad sumū ducit sed tam q̄ pau-
ci sūt angustat. **L**ata quippe vi-
a est que ducit ad perditionem
et mlti sūt qui vadūt p̄ eam. **E**t
angusta est que ducit ad vitā:
et pauci sūt qui inueniūt eā. **E**o
autē vsq; archa angustat i sū-
mis quousq; ad mensurā vni?
cubiti pducit. q̄ in sancta ec-
clesia quāto sanctiores quoq;
sūt. tanto pauciores. **Q**ue i sū-
mo ad illū pducitur qui solus
homo in hominib; et sine alte-
rius cōpatione natus est san-
ctus qui iuxta psalmiste vocem
factus est sicut passer vnicui i
edificio. **T**āto ergo magis ma-
li tolerandi sūt. quāto et āpli?
habūdāt. quia in aree tritura
pauci sūt grana que seruantur
in horreis et grādes acervi pa-
learū qui ignib; oburūt. **S**ed
iā q̄ largiente dño nuptiarū
domū id est sanctā ecclesiā intē-
stis. solerter fratres aspiciat ne
aliqd de mentis vestre habitu-
rex ingrediens rep̄bendat. **C**ū
magno etenim cordis timore
p̄sandū est qd̄ protin? subdi-
tur. **I**ntrauit aut rex vt vidēt
discubentes ⁊ vidit ibi hominē
nō vestitū veste nuptiali. **Q**uid
fratres karissimi exprimi p̄ nu-

ptialem vestem putam? **S**i enī
vestem nuptiale baptismā vel
fidem dicimus: quis sine bap-
tismate et fide has nuptias in-
trauit. **E**o enim tempore foris
est. quo nec dū credidit. **Q**uid
ergo debemus intelligere per
vestem nuptialem nisi caritatē?
Intrauit enim ad nuptias sed
cū veste nuptiali nō intrat qui
in sanctam ecclesiam assistens
fidē habet h̄ caritatē nō habet.
Recte etenim caritas nuptia-
lis vestis vocatur quia hanc in
se conditor noster habuit. dū
ad sociandē sibi ecclesie nupti-
as venit. **S**ola quippe dilecti-
one dei actum est: vt eius vni-
genitus mentes sibi electorum
hominum viret. **U**nde et io-
hannes dicit. **S**ic enim deus di-
lexit mundum vt filium suum
vni-genitum daret pro nobis.
Qui ergo per caritatem venit
ad homines: eādē caritatem
innotuit esse vestem nuptialem.
Omnis ergo vestrum qui in ec-
clesia positus deo credidit. iā
ad nuptias intrauit: sed cum
nuptiali veste non venit si cari-
tatis gratiam non custodit. **E**t
certe fratres si q̄s ad carnales
nuptias esset mutatus vestem
mutaret. congaudere se spōso
⁊ sponse ex ipso sui habitus de-
core ostenderet. inter gauden-
tes et festa celebrantes despe-
ctis vestib; appareretur.

Nos ad dei nuptias venimus. et tñ cordis vestē mutare diffi-
mulam? Congaudēt angeli cū
ad cēlū assumuntur electi. **Q**ua
ergo mēte h̄ spūalia festa dīpi-
cīm? q̄ nuptiale vestem id ē car-
tatē q̄ sola nos speciosos exbis
beat non habem? **D**ciendū nō
nobis est. qz sicut ī duobz lig-
mis supiori videlicet et inferiori
vestis texitur ita ī duobz p̄cep-
tis caritas habeatur in dilcōe dei
et in dilcōe p̄xi. **S**criptū quip-
pe ē. **D**iliges dñm deū tuū ex to-
to corde tuo et ex tota aīa tua et
ex tota v̄tute tua et diliges p̄x-
imū tuū sicut teipsum. **Q**ua ī re
notandum est quia in dilectōe
p̄xi mēsurā pōit amoris cū d̄r.
diliges p̄xim tuū sicut teipsum.
Dei at̄ dilectio nulla mēsurā cō-
strigif cū d̄r. **D**iliges dñm deū
tuū ex toto corde tuo ex tota aīa
tua et ex tota v̄tute tua. **N**on
enim iubetur quisqz q̄tūm dilis-
gat sed ex quanto. cum dicitur
ex toto quia ille veraciter deum
diligat qui sibi de se nichil relin-
quit. **D**uo ergo hec necesse ē vt
caritatis p̄cepta custodiat. q̄s
quis habere in nuptiis vestem
nuptialem curat. **H**inc est enim
q̄ apud ezechielem prophetaz
porte ipsius ciuitatis in monte
constitute vestibulum duobz cu-
bitis mēsuratur: quia nimirum
accessus nobis celestis ciuitatis
non panditur si in hac ecclesia

que pro eo q̄ adhuc foris est
vestibulum dicitur. dei atqz p̄xi-
mi dilectio non tenetur. **H**inc ē
q̄ in cortinis tabernaculi it̄xi
coccus bis tinctus iubetur. **V**os
fratres vos estis cortine tab̄na-
culi qui per fidem in vestris cor-
dibus secreta celestia relatis. **S**z
cortinis tabernaculi bis tinctus
coccus esse debet intertextus. **C**oc-
cus quippe ignis speciem tenet
et. **Q**uid vero est caritas nisi ignis
sed ista caritas bis tincta esse de-
bet vt tingatur per amorem dī
tingatur et per amorem p̄xi-
mi. **Q**ui em̄ sic amat deū vt per
cōtemplationē illius negligat
proximum. coccus quidē est.
h̄ bis tinctus non est. **R**ursū q̄
sic amat p̄ximū vt tamen cō-
tēplacōnē dei p̄ ei? amorē relin-
quat. coccus ē. h̄ bis tinctus nō
est. **U**t ergo caritas v̄ra bis tict?
coccus esse valeat et ad amorē
se dei et ad amorem p̄xi mi ex-
tendat: quatenus nec ex d̄passio-
ne p̄xi mi cōtemplationem
dei relinquat nec pl? q̄ dēt ibe-
rens cōtemplationi dei d̄passio-
nē abiciat p̄xi. **O**is itaqz bō ī-
ter homines viues sic ad eū an-
belet quē desiderat. vt hūc non
deserat cum quo currebat. et sic
huic adiutoriū ferat vt ab illo
nullaten? corpeat ad quem se-
stinabat. **S**ciendū q̄ est q̄ ipsa
dilcō p̄xi in duobz p̄ceptis sub-
diuidit cū quidam sapiēs dicit

Omne quod tibi odis fieri: vide
ne ipse alteri facias. **E**t per semet
ipsam veritas predicat dicentes. **Q**ue
vultis ut faciant vobis homines:
et vos eadem facite eis. **S**i enim et
quod impedi nobis recte volu-
m? alijs impartimur: et quod
nobis fieri nolum? hoc alijs
facere ipsi deuitam? caritatis iu-
ra illesa habuimus? **S**ed nemo cum
quempiam diligit habere se parti-
cipem? caritatem putet nisi prius ip-
sam vim dilectionis sue exami-
net. **N**am si quis quolibet amat
sed propter deum non amat: carita-
tem non habet sed habere se pu-
tat. **C**aritas autem vera est: cum et i-
deo diligit amicum et propter de-
um diligit inimicum. **I**lle enim
propter deum diligit eos quos di-
ligit. qui iam et eos diligit a qui-
bus non diligit. **P**robari enim car-
itas per solam odij aduersitatem solus
est. **U**nus et per semetipsam dominus dicit. **D**i-
ligite inimicos vestros: benefa-
cite hijs qui vos oderunt. **I**lle er-
go securus amat qui propter de-
um et illum amat a quo se intelli-
git non amari. **M**agna sunt hec al-
ta sunt hec et multis ad exhiben-
dum difficilia. **S**ed tamen ista est ve-
stra nuptialis. **Q**ui hanc recu-
bens in nuptijs non habet et iam
solicitus metuat ingrediēte re-
ge quam mittat foras. **I**ntravit rex
ad nuptias ut videret discubē-
tes et vidit ibi hominem non vesti-
tum veste nuptiali. **N**os sumus

fratres qui in nuptijs verbi discubim? qui iam fide in ecclesia habemus? qui scripture sacre epulis pascimur. qui coniunctam deo ecclesiam esse gaudemus? **C**onfide-
rate rogo si cum nuptiali veste ad
has nuptias venistis: cogitati-
ones vestras sollicita inquisitione
discutite. **D**e rebus singulis cor-
da vestra trutinare si iam contra
nullum odium habetis. si contra fe-
licitatem alienam nulla vos ini-
die facie succenditis. si per occul-
tam maliciam nemini nocere fe-
stinatis ecce rex ad nuptias in-
greditur et cordis nostri habi-
tationem contemplantur atque ei quem caris-
sime vestitum non inuenit pro-
tinus iratus dicit. **A**micus quomodo
huc intrasti non habens vestem
nuptialem? **M**irandum valde
fratres carissimi est quod hunc et
amicum vocat et reprobat. **A**c
si ei apertius dicatur. **A**micus et
non amicus. **A**micus per fidem. sed non amicus
per operationem. **A**t ille
obmutuit: quia quod dici sine
gemitu non potest in illa distri-
ctione ultime increpationis o-
mnino argumentum cessat excusa-
tionis. quia quippe ille foris
increpat qui testis conscientie
intus animum accusat. **S**ed in-
ter hec sciendum est quia quis-
quis hanc vestem virtutis ha-
bet. sed tamen adhuc perfecte
non habet. ad principis regis ingre-
ssum desperare de remissione non debet

qz ipse qz spem per psalmistā
tribuit dicēs. **I**mpfctm meū vi
derūt oculi tui et in libro tuo o
nes scribentur. **S**ed qz pauca h
in solacōnem caritatē habenz
tis et iūrmātis dixim? nūc ad
eū qz hanc omimodo non habet
verba vertamus. **S**eqtur. **T**ūc
rex ministris dixit. **L**igatis ma
bus et pedibz mittite eū i tene
bras exteriores: ibi est fletus et
stridor dentium. **L**igātur tūc pe
des et manus p districtionē sen
tentie qz mō a pūis opibz ligat
noluerunt p melioracōnē vite.
Vel certe tūc ligat pena: qz mō
a boīs opibz ligant culpa. **P**e
des em̄ qui visitat egrum negli
gūt. manus qz nichil indigētibz
tribuūt a bono ope iā ex volun
tate ligate sunt. **Q**ui ergo nunc
sponte ligantur in vicio. tunc i
supplicio ligantur inuite. **B**e
ne autē dicitur qz in exteriores
tenebras proiciant. **I**nteriores
quippe tenebras dicimus ecita
tem cordis: exteiores vero tene
bras eternam noctem damna
tionis. **T**unc ergo damnatus qz
qz nō in interiores: sed exteiores
tenebras mittitur. qz illic inui
tus proicitur i noctem damna
tionis qui hic sponte cecidit in
ecitatem cordis. **V**bi fletus qz
et stridor dentium esse perhibe
tur: vt illic dentes strideant qui
hic de edacitate gaudebant: il
lic oculi defleant. qui hic per il

licitas concupiscentias versabā
tur in mundo quatinus singu
la queqz membra supplitio sub
iaceant: que hic singulis qbus
qz vicijs subiecta seruebant.
Sed repulso vno in quo videli
cet omne malorum corpus ex
primitur generali protinus sen
tentia subinfertur qz dicit. **M**ul
ti sunt vocati: pauci vero electi.
Tremendum est valde fratres
kmi quod audiūim? **E**cce nos
omnes iam vocati p fidē ad cē
lestis regis nuptias venimus:
incarnationis eius mystērium et
credimus et confitemur. **D**imi v
bi epulas sumim? sed i futuro
die iudicij rex intraturus est qz
vocati sumus nouimus. si electi
sumus nescimus. **T**anto ergo
necesse est vt vnusquisqz nostz
in humilitate se deprimat: qz to
si sit electus ignorat. **N**onnulli
em̄ bona nec incipiunt. non
nulli vero in bonis que ceperūt
minime p̄sistunt. **A**lter pene to
tam vitam ducere in prauitate
cōspicitur. sed iuxta finem vite
a p̄uitate sua per districte p̄uie
lamenta reuocatur. **A**lter electā
videtur vitā ducere et tamē hūc
contingit ad erroīs nequiciam
iuxta finem vite sue declinare.
Alius bonum bene inchoat. et
melius consummat. **A**lius in ma
lis actibus a prima etate se de
iecit: et in eis dem opibus semp
seipso deterior. consummatur.

Tanto g^o sibi vnusquisq; sol
licite metuat. q̄nto ignorat qđ
restat: qz quod sepe dicendū ē
et nō obliuiose retinēdū. **M**ul
ti sūt vocati: pauci vero electi.
Sed qz nōnūq; mens audien
tiū plus exempla fidelīū q̄ do
centiū v̄ba cōuertūt. volo vob
aliquid de p̄mo dicere quod
corda vestra tanto formidolo
sius audiāt. q̄nto eis hoc de p
pinquis sonat. **N**eq; em̄ longe
res āte gestas dicim? sed eas
de quib; testes existūt. eisq; in
terfuisse se referūt memoram?
Tres pater meus sorores ha
buit. que cūcte sacre v̄gines fu
erūt. quarū vna tarhilla alia gor
diana alia emiliana dicebatur.
Vno om̄es ardo ē dūerſe vno e
odemq; tpe sacrate sub districti
one regulari degentes ī domo
ppria socialem vitā ducebant.
Cūq; essent diutius in eadē cō
uersatione cepit cotidianis īcre
mentis in amorē cōditoris sui
tarhilla et emiliana succrescere
et cū solo hic essent corpe coti
die ad eterna festinabant tran
sire. **A**t contra gordiane anim?
cepit a calore amoris intimi
per cotidiana detrimenta tepe
scere. et paulisp ad hui? ieculi
amorem redire. **C**rebro autem
tarhilla dicere emiliane sorori
sue cū magno gemitu solebat.
Video gordianam sororem no
stram de nostra sorte non esse.

Perpendo em̄ qz foras deflunt
et cor ad quod proposuit nō cu
stodit. **Q**uā curabāt blanda co
tidie redargutione corripere.
atq; a leuitate morū ad graui
tatem sui habitus reformare.
Que quidem resumebat vultū
subite grauitatis inter v̄ba cor
reptionis sed cū ei? dē correpti
onis hora trāisset. trāibat pro
tinus et superducta gūitas ho
nestatis et mox ad leuia verba
redibat. **P**uellarū gaudebat so
cietate laicarū. eiq; p̄sona val
de onerosa erat que huic mūdo
dedita nō erat. **Q**uadā vero no
cte huic tarhille amicæ sue que ī
ter sorores suas virtute cōtinue
orationis afflictione studioſe
abſtinentie singularis grauita
te vite venerabilis in honore et
culmīe sc̄itatis excreuerat sicut
ip̄a narrauit p̄ visionē attau?
me? felix hui? romane ecclesie
āstites appuit. eiq; māſionē p
petue claritatis ostēdit dicēs. **V**e
ni qz te in hac lucis māſiōe su
scipio que subsequēti nocte fe
bre correpta ad diē puenit ex
tremū. **E**t sic nobilib; femīs vi
risq; morietib; multi cōueniūt
q̄ eoz p̄mos cōsolēs. eadē ho
ra ei? exitus multi viri ac femie
ei? laulū cir cūsteterūt. **I**nē q̄s qz
m̄r mea affuit. **C**ū subito surſū
illa respiciēs ibm̄ remientē vi
dit. et cū magna aiaduersione
cepit circūstātib; clamaē dicēs.

Recedite recedite: ibi venit.
Cūq; in eū intenderet quē vide-
 bat: sancta illa aīa a carne solu-
 ta est. **T**ātaq; subito flagrantia
 miri odoris aspsa est. vt ip̄a q̄
 suauitas aīctis oīderet illic au-
 torē suauitatis vīsse. **C**ūq; cor-
 pus ei⁹ ex more mortuorū ad la-
 uādū esset nudatū. longe orōis
 vīu i cubitis ei⁹. et i gēmbō came-
 loꝝ more iuenta ē obdurata cu-
 tis excreuisse. et qđ viuens ei⁹
 spūs sp̄ egeit caro mortua testa-
 bas. **H**ec at̄ gesta sunt at̄e domi-
 nice natalis diē: quo transacto
 mox emiliane sorori sue p̄ visi-
 onem nocturne visionis appuit
 dicēs. **D**eī et qz natale domini
 cū sine te feci. sc̄m theophaniā
 iā te cū faciā. **C**ui illa p̄tin⁹ de
 sororis sue gordiāe salute solli-
 cita rēdit dicēs. **E**t si sola venio
 sororem nr̄am gordianā cui di-
 mitto. **C**ui sicut assererat tristis
 vultu itē dixit. **V**eni. soror etēi
 nostra gordiana inter laicas de-
 putata ē. **Q**uā visionē mox mo-
 lestia corp̄is est secuta. atq; vt
 dictum fueat an̄ dñice appitiōis
 diē eadē molestia īguēscēte de-
 fūcta est. **G**ordiana aut̄ mox vt
 solā remansisse se reppit ei⁹ p̄ui-
 tas excreuit. **E**t qđ p̄us latuit i
 desidio cogitacōis. hoc p̄ i effe-
 ctu prauē actiōis excreuit. **N**ā
 oblita dñici terroꝝis oblita pu-
 doꝝis et reuerētie. oblita con-
 seccationis. cōductorem agroꝝ

suorum postmodum maritum
 duxit. **E**cce omnes tres prius
 vno ardore dūerse sūt s; n̄ vno
 eodēq; studio p̄manserunt: qz
 iuxta dñicam vocem. **M**ulti sūt
 vocati: pauci vero electi. **H**ec igitur
 dixi ne quis in bono iam o-
 pere positus. vires boni operis
 sibi tribuat ne quis de propria
 actione confidat. qz et si iā no-
 uit hodie q̄lis sit. adhuc cras
 quid futurus sit nescit. **N**emo
 ergo iam de suis operibus secu-
 rus gaudeat quando adhuc in
 hui⁹ vite incertitudine quis se
 finis sequatur ignorat. **S**ed qz
 rem retuli que vos ex diuina di-
 strictione perterruit. aliud ad-
 buc e vicino refero. quod ex di-
 uina mīa p̄terrīta corda v̄stra
 consoletur quod tñ in sermone
 alio me dixisse memi s; vos nez
 q̄q; affuistis. **E**x^m. **A**nte bien-
 niū frater quidā i moāsterium
 meum. qđ iuxta b̄tōꝝ martirū
 iohānis et pauli ecclesiā sitū ē
 gratia conuersionis venit q̄ diu
 regulariter p̄tractus. qñz suscep-
 tus ē: quē frater su⁹ ad mōaste-
 rium non conuersionis studio.
 sed carnali amore secutus ē. **I**s
 at̄ qui ad conuersionem veneat
 valde fratribus placebat. **A**t cō-
 tra frater illius longe a vita e⁹
 ac moribus discrepabat: viue-
 bat tamē in monasterio necessi-
 tate potius q̄ voluntate. **E**t cū
 in aīctis actibus p̄sūs existēt

pro fratre suo ab omnibus equanimiter tolerabatur. **E**rat enim levis eloquio prauus actione cultus vestibus multis moribus: ferre vero non poterat si quis illi de sancti habitus conuersatione loqueretur. **F**acta autem fuerat vita illius cunctis fratribus visu grauis. sed tamē vt dictum est pro fratris sui gratia erat cunctis tolerabilis. **A**spernabatur valde si quis sibi aliquid de prauitatis sue correptione loqueretur bona nō solū facere sed etiā audire nō poterat. **N**ūq̃ se ad sancte conuersationis habitū venire iurando irascendo deridendo testabatur. **I**n hac at pestilentia q̃ nūp huius urbis populum magna ex parte consumpsit paucissimi in igne ēducti ad mortē. **C**ūq̃ extremū spiritū ageret conueniē frēs vt egressū illi orādo protegeret. **I**ā corpus ei in extrema fuerat parte p̃mortuū in solo tantūmodo pecto ē vitalis adhuc calor ambulabat. **C**ūcti ergo frēs tanto p̃ eo ceperūt enixius orare q̃nto eū iā videbant sub celeitate discedere. **T**ū repente cepit eis de frīb̃ assistētib̃ misu quo poterāt clamaē: et orōnes eorū intērupere dicēs. **R**ecedite recedite ecce draconem ad deuorandū datus sū: qui p̃pter vram p̃ntia deuorare me nō p̃t. **C**aput meum in suo ore iam absorbit:

Date locum vt me nō amplius cruciet sed faciat quod facturus est. **S**i ei ad deuorandū datus sum: quare p̃pter vos moras patior. **T**unc ceperunt ei fratres dicere. quid est quod loqueris frater. signū tibi sancte crucis imp̃me. **R**ēdebat ille vt poterat dicēs. **V**olo me signare. sed non possum. quia a dracone premor. **C**umq̃ hoc fratres audirent prostrati i terram cum lacrimis ceperunt p̃ceptione illius reuerenter orare magis. **E**cce subito cepit melioratus eger quibus valebat vōcibus exultare dicens. **G**racias deo. ecce draco qui me ad deuorandum acceperat fugit orationibus vestris expulsus est. stare non potuit. pro peccatis meis modo intercedite. quia conuerti paratus sum. et secularem vitam derelinquere funditus. **H**omo g̃o qui iā si cut dictum est ab extrema corporis fuit parte p̃mortuus. reseruatus ad vitam toto ad deum corde conuersus est. longis et continuis in conuersatione eadem flagellis eruditus atq̃ ante paucos dies excrescente corporis molestia defunctus est. **Q**ui iam draconem moriens nō vidit. q̃ illū p̃ cordis imutacōez vicit. **E**cce frēs km̃ goerdiana quā superius dixi. de sc̃i monialis habitus excellentia

currunt ad penā. Et frater b de quo ista narraui ab ipso mortis articulo rediit ad etnā vitā. Nemo ergo scit qd de se i oculis dei iudicis agatur qz multi sūt vocati pauci vō electi. Quia igit nulli certū est electū se esse: restat vt oēs trepident: oēs de sua actione formidēt: oēs i sola dīna mīa gaudeant: nullus de suis viribz psumat. Est q pfi ciet fiduciā nostrā ille scz qui in se dignatus ē assumere naturam nostrā. Qui viuit ⁊ regnat cum pte i vnitāte spūs scī deus. Per oīa secula seculor. **C**fm lucā

Quoniam appropinquat ihs iherlm vidēs ciuitatē fleuit sup illā dicens. quia si cognouisses: et tu. Et quidē in hac die tua que ad pacem tibi: nūc at abscondita sunt ab oculis tuis. Et reliq. **O**melia bti gregori pape de eadem lōne bti ad pplm in basilica bti iohis q appellat cōstāntiana.

Lectionē breuē scī euangelij. breui si possum volo fmōe parrē: vt illi in ea plixior detur itētio q sciūt ex paucis multa cogitare. Qz flēte dño. illa iherosolimor subūfio describit q a respasiano ⁊ tyto romanis principibz fca est. nullus q historiā eūfionis eius dē legit ignorat. Romāi ei pncipes denūciāt cū dē. qz veniēt dies in te et circumdabunt te i

imici tui vallo. et circumdabunt te et coangustabunt te vndiqz et ad terram psterment te. et filios tuos qui in te sunt. Hoc qz quod addis. et non dereliquet in te lapidem super lapidem. etiam ipsa iam eiusdem ciuitatis transmigratio testat: qz dū nūc in eo loco cōstructa est vbi extra portam fuerat dominus crucifixus. prior illa iherusalē vt dicitur funditus est euersa. Cui ex qua culpa euersiōis sue pena fuerat illata subiungitur. Eo q non cognoueris tempus visitationis tue. Creator qpe omnium per incarnationis sue misterium hanc visitare dignatus est: sed ipsa timoris et amoris illius recordata non est. Vnde etiam per prophetā in increpationem cordis humani aues celi ad testimonium deducunt cum dicat. Niluus in celo cognouit tempus suum. turtur et prundo et cyconia custodierūt tempus aduentus sui: populus autem meus non cognouit iudicium domini. Sed querendū pus ē qd sit qd dicitur. Videns ciuitatem fleuit sup illā dicens. quia si cognouisses: et tu. Fleuit em redemptor pus ruinā pfide ciuitatis quam ipsa sibi ciuitas non cognoscebat esse venturam. Cui a flente domino recte dicitur. quia si cognouisses et tu: subaudis fleres. que modo. qz

nō scis qđ imminet exultas. **Uñ**
et subdit. **E**t qđem in hac die
tua que ad pacē tibi. **Cū** em̄ se
carnis voluptatibz daret et vē
tura mala nō p̄spicēt ī die sua
que ad pacē ei esse poterāt ha
bebat. **C**ur vero bona p̄ntia ad
pacē habuerit manifestat cū
subdit. **Nūc** autem abscondita
sūt ab oculis tuis. **S**i em̄ a cor
dis ei? oculis mala que imine
rēt abscondita nō essent: leta ī
p̄ntibz p̄speris nō fuisset. **Cui?**
mox etiā pena q̄ de romais sic
p̄dixi p̄ncipibz iminebat adiū
cta est. **Q**ua descripta quid dñs
fecerit subdit. **Q**uia ingressus
templū cepit eicere v̄dentes d
illo et emētes dicēs illis. **S**crip
tū est: qz dom? mea dom? oꝝ
mis vōbitur: et vos illā fecistis
speluncā latronū. **Q**ui em̄ nar
rauit mala ventura et p̄tin? tē
plū ingressus est. vt de illo v̄
dentes et emētes eiceret. pro
fecto innotuit qz ruina populi
maxime ex culpa sacerdotum
fuit. **E**uerfionē q̄ppe describit h̄
vendētes in templo et emētes
feriens in ipso effectū sui opis
ostendit vñ radix p̄dixit p̄ditio
nis. **S**icut autē euāgelista alio
testante didicim? in templo co
lūbe vendebāt. **E**t quid p̄ colū
bas n̄ scispūs donū accipit. **S**z
emētes et vendētes ex templo
eicit qz vel eos qui p̄ munē im
positionē manūū tribuūt vel e

os qui donū spūs emē mitunt
dampnat de quo templo mox
subdit. **Dom? mea dom? oꝝ**
mis est. **V**os autē fecistis illam
speluncā latronū. **Q**uia em̄ ad
accipienda munera in templo
residebant p̄fecto qz quibusdā
nō dātibus lesiones ex q̄rerēt
dubiū nō erat. **Dom? ergo oꝝ**
mis spelūca latronū facta fue
rat qz ad hoc in templo assiste
nouerāt vt aut nō dantes mu
nera studerēt corpaliter p̄sequi
aut dātes spūaliter necare. **Q**z
vero redēptor noster p̄dicatio
nis verba nec indignis et ing
tis hic subtrahat. postq̄ disci
pline vigorem eiciendo peruer
sos tenuit: donum mox gratie
ostendit. **N**am subditur. **E**t e
rat docens cotidie in templo.
Hec iuxta hystoriam breuiter
tractando transcurrimus: sed
quia euersam iam iherusalem
nouimus atqz euerfionem su
am in melius dmutatam quia
expullos latrones a templo
atqz ipsum iam templum eru
tum scimus: debemus ex rebo
exterioribus introitus aliquā
similitudinem trahere. atqz ex
euerfis edificijs parietum mo
rum ruinam timere. **V**idens e
nim ciuitatem fleuit super illā
dicens. **Q**uia si cognouisses: et
tu. **H**oc semel egit. cum peri
turam ciuitatem esse nūciauit.
Hoc enim cotidie redemptor

noster p electos suos agere nul
 latenus cessat cū qsdā ex bona
 vita ad mores reprobos pueis
 se p̄siderat **P**langit em̄ eos qui
 nesciūt cur plāgantur. q̄ iuxta
 salomomis v̄ba. letātur cū ma
 lefecerūt et exultāt in rebo pessi
 mis. qui si damnationē suā que
 eis iminet agnouissent. semetip
 sos cū lacrimis electorū plange
 rent **B**ene autē pitare aīe snia
 que subdis dueit **E**t quidē i hac
 die tua q̄ ad pacē tibi: nūc aut
 abscondita sūt ab oculis tuis.
Suam h̄ diē habet aīa puerſa
 q̄ transitoio gaudet i tpe cui ea
 que assunt ad pacē sunt: quia
 dū ex rebo tpalibus letatur dū
 honoribus extollitur dum i car
 mis voluptatem r̄soluit dū nul
 la ventura pene formidine terre
 tur pacem habet in die sua que
 graue dānationis sue scandalū
 in die habebit aliena **I**bi em̄ af
 fligenda est vbi iusti letabunt
 et dicta q̄ ei modo ad pacē sunt
 tūc in amaritudinē rixe vertē
 quia rixari secum incipit cur dā
 nationē suā quā patit nō expa
 nit cur a p̄spiciēdis malis seqū
 tibus oculos mentis claudit **U**n̄
 ei d̄z **N**ūc aut abscondita sunt
 ab oculis tuis. **P**eruersa q̄ppe
 aīa rebus p̄ntibz dedita i terre
 mis voluptatibz resoluta absco
 dit sibi mala sequētia quia p̄ui
 dere futura refugit que p̄ntē le
 ticiam perturbent **U**niqz in p̄

sentis vite oblectatiōe se deserit
 qd aliud q̄ clausis oculis ad ig
 nem vadit. **U**n̄ scriptū ē **I**n die
 bonoz ne imemor sis malorū.
Un̄ p paulū dicis. **Q**ui gaudēt
 t̄p nō gaudentes sint. **Q**uia et
 si qua ē p̄ntis t̄pis ita ē agēda
 leticia vt nūq̄ amaritudo sequē
 tis iudicij dei recedat a meōzia
 q̄tenus dū mens pauida extre
 me vltionis timore t̄nffigitur:
 q̄tū nūc p̄ns leticia t̄m post ira
 subsequēs tēperet **H**ic namqz
 scriptū ē. **B**t̄is h̄o q̄ sp̄ est pa
 uidus: **Q**ui v̄o mentis est dure
 corruet i malū **S**equētis ei ira
 iudicij tāto tūc districtior p̄ba
 bis quāto nūc et iter culpas mī
 me times **S**eq̄t **Q**uia veniēt di
 es i te et circūdabūt te inimici tui
 vallo. **Q**ui iquā sūt b̄uane aīe
 maiores inimici q̄ maligni sp̄s
 q̄ h̄ac a corpe exeūtem obsidēt
 quā in carnis amoē positam de
 ceptorijz delectacōibus fouēt
Quā vallo circūdāt: qz aī men
 tis ei? oculos reductis im̄qtatis
 bus q̄s p̄petrauit. h̄ac ad socie
 tatē sue dānacōis trahētes co
 artāt vt i ip̄a iā extremitate vi
 te dep̄hensa et a q̄bz hostibz cir
 cūclusa sit videat et t̄n euadēdi
 aditū iuenire nō possit **Q**uia op̄
 perai iā bona nō licet. q̄ cum li
 cuit agē p̄tēpfit **D**e q̄bz qd ad
 huc apte sequit̄ intelligi valet
Et circūdabūt te et coangustabūt
 te vndiqz **M**aligni quippe

spūs vndiq; animā āgustant
qn̄ ei nō solū opeis verūetiā lo
cutionis atq; insup cogitatiōis
iniquitates replicāt. vt que p̄
us se p̄ m̄lta dilatauit ī scelere:
ad extremū de ōmibus āguste
tur ī tribulatione. **S**equitur **E**t
ad terrā d̄sternēt te et filios tu
os qui in te sunt. **T**unc aīa p
cogitationē reatus sui ad terrā
d̄sternitur cū caro quā vitā suā
credidit rediē ad puluerem vr
getur. **T**unc ī morte filij ei? ca
dūt cū cogitationes illicite que
mō ex illa p̄deūt. in extrema
voce vltione dissipantur. sicut
scriptū est. **I**n illa die pibunt
ōnes cogitationes eorū. **Q**ue
videlicet dure cogitationes ītelli
gi etiā p lapidū significationē
valēt. **N**am sequitur etiā. **E**t
nō reliquent ī te lapidē sup la
pidē. **P**erūsā etenim mēs cū p̄sē
cogitationi adhuc p̄siorē ad
icit qd aliud q̄ lapidē sup lapi
dē ponit. **S**ed in destructa ciuita
te sup lapidē lapis nō reliquit
qz cū ad vltionē suā aīa ducit
ois ab illa cogitacōnū suarū cō
structio dissipat. **Q**uia cur hoc
patiat adiūgit. **E**o qz nō cog
noueris tēpus visitationis tue
Praua quāq; aīaz omps deus
multis modis visitaē d̄sueuit.
Nā assidue hāc visitat cū p̄ce
pto: aliqn̄ flagello. aliqn̄ vero
miraculo. vt et vera que nescie
bat audiat et tñ adhuc supbi

ēs atq; d̄tēpnēs ā doloē d̄pūcta
ēdeat. ā bñficijs deuicta malū
qd fecit erubescat. **S**ed quia vi
sitationis sue tēpus nō cogno
scit illis ī extremo vite īimicis
tradetur. cū quibz ī eterno iudi
cio dāpnationis p̄petue societa
te colligatur sicut scriptū ē. **C**ū
vadis cū adūsario tuo ad prin
cipē in via. da operam liberari
ab illo ne forte tradat te ad iu
dicē et iudex tradat te ex actori
et ex actor mittat te ī carcerem.
Adūsarius q̄ppe noster in via
est sermo dei contrarius carna
libus desiderijs ī p̄senti vita. a
quo ip̄e liberat qui p̄ceptis ei?
hūiliter subdit. **A**lio qn̄ adūsā
rius iudici et iudex tradet exa
ctori: qz ex s̄mone dñi d̄temp
to. reus peccator tenebis ī exa
mine iudicij quē iudex ex acto
ri tradet. qz maligno hūc spiri
tui ad vltionē tradē p̄mittit vt
d̄pulsam aīaz ip̄e ad penā de
corpe erigat que ei ad culpam
sponte cōsensit. **E**x actor mittit
in carcerem: quia p̄ malignū
spirītū in inferno intrudit quo
usq; dies iudicij veniat ex quo
iam inferni ignibz simul et ip̄e
cruciet. **E**xpleta igit̄ perditio
ne ciuitatis quam nos ad per
eūtis anime similitudinē traxi
m? : p̄tinus subdit. **E**t ingres
sus in tēplū cepit eicere v̄den
tes et euentes in illo. **S**icut tē
plum dei in ciuitate est: ita in

plebe fidelivita religiosorum. Et sepe nonnulli religionis habitum sumunt. et dum sacrorum ordinum locum accipiunt. sancte religionis officium in commercium terrene negociationis trahunt. Vendentes quippe in templo sunt. qui hoc quod quibusque iure competit ad premium largiuntur. Iustitia enim vendere est. hanc per premium acceptatione servare. Ementes vero in templo sunt. qui dum hoc persolvunt primo quod iustum est nolunt dumque rem iure debitam facere detinent. dato promissum premium emunt pecuniam. Quibus bene dicitur. Domus mea domus orationis est. Vos autem fecistis illam speluncam latronum. Quia dum nonnulli pueri homines locum religionis tenent: ibi malicie sue gladiis occidunt. ubi vivificare primos orationis sue intercessionem debuerunt. Templum quippe et domus dei est ipsa mens atque consuetudo fidelium qui si quando in lesionem perierint perversas cogitationes perfert. quasi in spelunca latrones resident. Et simpliciter gradientes interficiunt. quando in eos qui in nullo rei sunt. lesionis gladium defigunt. Mens enim fidelium non domus orationis sed spelunca latronum est: quando relicta innocentia et simplicitate sanctitatis illud conas agere. unde valeat peris nocere. Sed quia contra perversa hec omnia vobis redemptoris nostri per sacras paginas indefinenter instruimus. nunc usque hoc agitur. quod factum fuisse prohibetur cum dicitur. Et erat docens

cotidie in templo. Cum enim mentes fidelium ad cavenda mala subtiliter erudit. cotidie veritas in templo docet. Sed sciendum nobis est quod veritatis vobis veraciter erudimur si extrema mala formidolosae et indefinenter aspiciamus. iuxta hoc quod per quendam sapientem dicitur. In omnibus operibus tuis memorare novissima tua: et in eternum non peccabis. Pensare quippe cotidie debemus quod ex eiusdem voce nostri redemptoris audiimus. Et quidem in hac die tua que ad pacem tibi nunc autem abscondita sunt ab oculis tuis. Dum enim districtus iudex sustinet. et adhuc manum non exercet in passionem. dum a retributione ultionis ultime esse quidam typis securitas videtur. debemus pensare malum quod sequitur. Pensantes gemere. gementes vitare ea que dimisimus. peccata indefinenter aspiciere: aspicientes flere. flentes abstergere. Nulla nos prosperitas transitorie leticie dissolvat. nec mentis nostre oculos ea que sunt transitoria obstruat. ne oculos ad ignem ducant. Si enim districte pensetur cuius sit pondus improperium ex ore veritatis cognoscere cum negligenti et futura non prospiciendi dicitur. Et quidem in hac die tua que ad pacem tibi nunc autem abscondita sunt ab oculis tuis. Nam cogitandum nobis valde est quantum nobis erit terribilis hora nostre resolutionis. qui paucorum mentis quanta tunc omnium malorum memoria

que obliuio trāſacte felicitatis
que formido et cōſideratio iudi
cis **Q**uid ergo eſſe nobis de p
ſentibus ad delectacōez debet qñ
cūctis ſimul trāſeūtibz nō valz
trāſire quod iminet: qñ et hoc
fūditus ſinitur quod diligitur
et illud incipitur vbi dolor nū
q̄ ſinitur. **T**ūc maligni ſpūs
egrediente anima ſua opera re
quirūt: tūc mala q̄ ſuaſerūt re
plicāt vt ſociā ad tormenta tē
bāt **S**ed cur hoc de puerſa ſo
lūmodo anima dicim? cū ad
electos qz egredientes remiant
et ſuū in illis ſi p̄ualeāt aliqd
requirāt **U**n? at in hominibus
extitit. q̄ ate paſſionē libera vo
ce dixit. **I**ā nō multa loquar
vobiſcū. venit em̄ p̄nceps mū
di hui? et in me nō habet quic
q̄ **Q**uia em̄ hūc mortalem ho
minē vidit. ſuum in illo mūdi
p̄nceps aliqd inueniē ſe poſſe
credidit **S**ed ſine vllō peccato
a mūdi corruptiōe exiit q̄ ſine
pccō ad mūdū vēit **H**ec d̄ ſe cōn
mūdi p̄ncipē nec petr? dicē p̄
ſūpſit q̄ audire meruit **Q**uecū
qz ligaueris ſup trā: ligata erit
et in cel. **E**t quodcūqz ſolueris
ſup terrā. ſoluta erūt et in celis
Hoc nec paul? dicere p̄ſūpſit
q̄ p̄us q̄ mortis debitū ſoluit
ad celi ſecreta puenit **H**oc nec
iobānes dicere auſus eſt. qui
pro amore p̄cipuo in redemp
toris ſui pectore i cēna t̄cubuit

Nā cum propheta dicat. ecce
em̄ in iniquitatibus cōceptus ſū.
et in delictis peperit me mater
mea. ſine culpa non in mūdo
eſſe potuit qui in mūdo cū cul
pa venit **H**inc namqz iſdem p
pheta ait **N**ō iuſtificabitur in
cōſpectu tuo omnis viuens.
Hinc ſalomō ait **N**on eſt ho
mo iuſtus in terra qui facit bo
num et nō peccet. **H**inc iobā
nes ait **S**i dixerimus quia pec
catum nō habemus. ipſi nos
ſeducimus. et veritas in nobis
nō eſt **H**inc iacob? ait **I**n mul
tis enim offendimus omnes.
Cōſtat enim q̄a om̄es q̄ d̄ car
nis delectatione concepti ſunt.
in eorum procul dubio vel ac
tione vel locutione vel delectati
one vel cogitatione aliquid ſu
um p̄nceps huius mūdi ha
buit. **S**ed idcirco illos vel poſt
rapere vel prius tenere nō po
tuit. quia eos ille a debitis ſuis
eripuit qui pro nobis ſine d̄
bito mortis debitum ſoluit. **U**t
nos ideo ſb iure hoſtis noſtri
debita noſtra non teneant. q̄a
pro nobis mediator dei et ho
minum homo crīſtus iheſus
gratuito reddidit quod non d̄
beo at **Q**ui em̄ pro nobis mor
tem carnis indebitam rēdidit
nos a debita anime morte li
berauit. **A**it g^o **D**eit ei p̄nceps
hui? mūdi. et i me nō hz q̄cūqz
Unde fr̄es km̄i curandū nobis

ē et cum magnis cotidie fletibus
 cogitandū. q̄ rapidus q̄ terri-
 bilis sua in nos opa inquirens
 in die nostri exitus p̄cīps h̄?
 mūdi veniat si etiā ad deū carne
 morientē venit: et in illo aliqd
 quesivit. in quo iuvenē nil potu-
 it **Q**uid itaq; nos miseri dicturi
 quid acturi sumus. qui inume-
 ra mala omisimus **Q**uid requi-
 renti aduersario et multa opa
 sua in nos inuenienti dicemus
 nisi solū qd nobis est certū refu-
 giū. solida spes. qz vnum cū il-
 lo facti sumus in quo p̄nc̄ps
 mundi hui? et suū aliqd requi-
 sit et iuvenē mūne potuit. qm̄
 solus ē inter mortuos liber. et
 a peccā iam seruitio veraci lib̄ta-
 te solūmur. quia ei q̄ vere liber
 est v̄nim? **C**onstat enim nec ne-
 gare possumus h̄ veraciter fate-
 mur qz p̄nc̄ps h̄ mundi ha-
 bet in nobis multa. sed tamen
 mortis n̄re tēp̄e iam nos rape-
 re non valet. quia eius mēbra
 effecti sumus. i quo non habet
 quicq̄ **S**ed quid prodest quod
 eidem redemptori nostro per fi-
 dem iūgemur: si ab eo morib?
 disiungamur? **I**pse em̄ d̄t. **N**ō
 omnis qui dicit michi dñe dñe
 intrabit i regnum celorum **N**e-
 cta ergo opa fidei recte iūgēda
 sūt: mala que fecimus p̄ cotidi-
 ana lamenta diluamus **T**ransa-
 ctas nostras nequicias: surgen-
 tia ab amore dei et proximi re-

eta opa sup̄ent. **N**ulla que po-
 sumus fratribus impendere bo-
 na requisimus. **N**eq; enim aliē
 redemptoris nostri membra ef-
 ficimur nisi inherendo deo et cō-
 patiēdo proximis. **S**ed quia
 ad amorem dei et proximi ple-
 rūq; corda audiētium plus ex-
 empla quam verba excitant ca-
 ritati vestre indicare studeo qd
 is qui presto ē filius meus epi-
 phanius diaconus: ysauria p̄-
 uincia exortus: in vicina factū
 terra licaonie solet narrare mi-
 raculum **A**it enim q̄ in ea mar-
 tiriū qdā noīe vite valde veneā-
 bilis monachus fuit qui ex suo
 monasterio visitationis gratia
 ad aliud monasterium tende-
 bat: cui spiritalis pater pree-
 rat **P**ergens itaq; leprosu quē-
 dam quem densis vulneribus
 elephantius morbus p̄ mēbra
 fedauerat inuenit in via volen-
 tem ad hospiciū redire. et pre-
 lassitudine non valentem **I**pse
 vero in itinere se habere perbi-
 bebāt hospiciū quo is dē marti-
 riū monachus ire festinabat
Dixit autem dei eiusdem leprosi
 lassitudinis misertus pallium q̄
 vestiebatur protinus in terram
 proiecit et expandit. ac desup̄
 leprosum posuit eumq; suo pal-
 lio vndiq; cōstrictum sup̄ hu-
 merū leuauit. secumq; reuertēs
 detulit **C**ūq; iā moāsterij foib?
 appropiquaret. spūal̄ p̄r eius dē

monasterij magnis clamae vo
cibus cepit **C**urrite currite ianu
as monasterij cici? apiteqz fra
ter martiri? venit dñm portās
Statim vō vt martiri? ad mo
nasterij adiū puenit. is q̄ le
profus esse putabat. de collo
eius exiliens et in ea specie ap
parens qua recognosci ab ho
mīnibz solet redēptor humani
gāis deus et homo xps ibus
ad celū martirio cōspiciente re
dijt ei qz ascendēs dixit **M**arti
ri tu me nō erubūisti sup terrā
ego te nō erubescā super celos
Qui scūs vir mor vt monaste
riū ingressus est ei pater mo
nasterij dixit **F**rater martiri. v
bi est quē portabas? **C**ui ille ē
spōdit dicens **E**go si sciuissem
q̄s esset. pedes illius tenuissem
Tūc isdē martiri? narrabat qz
cū eū portasset pōdus eius mi
nime sensisset **N**ec mirū **Q**uō
eū pōdus sentire poteāt q̄ por
tātem oīa portabat? **Q**ua i re
pensandū nobis est. q̄ntū fra
terna cōpassio valet. q̄ntū vos
oīpotenti deo mīe viscera diun
gāt **I**nde eū ei qui est sup oīa
ppinquam? vñ nos p cōpas
sionē prīmū etiā sub nosmet
ipsos deponim? **I**n rebo corpo
ralibus nemo alta tangit nisi q̄
tāgitur **I**n rebus vero spūalis
bus certū est qz q̄nto plus per
cōpassionem attrahimur. tāto
altis verius appropinquam?

Ecce autē redēptor geneis hu
mani ad edificationē nostram
mīme sufficit. qz in extremo iu
dicio dicturū se esse p̄hibuit. q̄
dñi fecistis vñ de hīs fratribz
meis mīmis michi fecistis. nisi
et āte iudiciū hoc in se ostende
ret quod dixisset vt videly mō
straret. quia quisquis nūc bo
na indigentibz exhibet ei h̄ spe
cialiter impendit cui? hec amo
re exhibuit: et tāto plus quoz
maiorē mercedē accipit quāto
nec eū despiciūt qui amplius de
spiciendus videt **Q**uid enim i
būana carne sublimi? carne p̄
q̄ est sup angelos exaltata: et
q̄d in būana carne abiecti? car
ne leprosi. que tumescentibus
vulneribz scinditur. exalanti
bus fetoribz impletur? **S**ed ec
ce in specie leprosi apparuit. et
is qui reuerend? est sup omnia
videri despectus infra oīa dedi
gnatus nō est **C**ur hoc nisi vt
nos qui sensu tardiores sum?
admonēt. quatin? q̄squis ei q̄
in celo est festinat assistere hu
miliari in terra et opati etiā ab
iectis et despicabilibz fratribz
nō reuset **L**oqui caritati vestre
sub breuitate decreuerā **S**ed qz
nō est in homīe via eius decur
rēs h̄mo retineri nō p̄t quē di
spōnit ipse de quo loquimur.
Qui viuit et regnat cū patre i
vinitate spūs scī deus. p
Scdm lucā

In illo tpe dixit ihs discipulis
suis pabolā hāc. Homo quidā
erat diues. et induēbat purpurā
et bisso: et epulabatur cotidie
splendide. Et erat quidā mēdi-
cus noīe lazarus? qui iacebat ad
ianuā ei? vlceribus plenus cupi-
ens saturari de micis q̄ cadebāt
de mēsa diuitis et nemo illi da-
bat. Et reliq̄. Omelia bti gre-
gorij pape de eadem lōne bti
ad pplm in basilica sancti laure-
cij martiris.

Scripturā sacra dimitus
inspirata nō solū bonorū
actiōes ad imitādū cō-
memorat s; etiā tormēta repro-
borū narrat: vt q̄s ad bñ uiuen-
dū n̄ puocāt exēpla piorū: sal-
tē terreāt denūciata supplitia re-
pborū. Qd̄ utrūq; i hac lōe oñ-
ditur qñ n̄ solū req̄es lazari cō-
mēorat s; etiā pena supbi diui-
tis ad mēdiā reducitur. Ut i vno
paupes habeāt qd̄ imitēt: i al-
tero aut diuites q̄ terreāt. In
vbiis sacri eloquij frēs k̄m̄ p̄us
seruanda est veritas hystorie et
postmodū reqrēda spūal̄ itelli-
gēcia allegorie. Tūc ei allego-
rie frāis suauit̄ carpiūt cū p̄us
p̄ hystoriā in veritatis radice so-
lidat. Sed qz nōnūq̄ allegoria
fidē edificat et hystoria moralita-
tē nos qui autoē deo fidelibus
loq̄mur non ab re credimus si
ip̄m loquēdi ordinem postpo-
namus: q̄tūq; q̄ fidē iam firmā

tenetis prius de allegoria ali-
quid breuiter audire debeatis:
et quod vobis de moralitate hi-
storie est valde necessarium in
expositionis hoc vestre ordine
seruetur extremum quia ea ple-
rūq; solent melius recoli. que
contingit postmodum audiri.
Sēsus ergo allegoricus sub bre-
uitate transcurrimus. vt ad mo-
ralitatis latitudinem citius re-
re valeamus. Homo quidā erat
diues qui induebatur purpurā
et bisso: et epulabatur cotidie
splendide. Quem fratres carissi-
mi quem diues iste qui indueba-
tur purpura et bisso: et epula-
batur cotidie splendide: nisi iu-
daicum populum designat? q̄
cultum vite exterius habuit q̄
accepte legis delicijs ad mtozē
usus est. nō ad vtilitatem. Quē
vero lazarus vlceribus plenus
nisi gentilem populum figura-
liter exprimit? Qui dum cōuer-
sus ad deum peccata sua confi-
teri non erubuit: huic vulnus
in cute fuit. In cutis quippe vul-
nere virus a visceribus trahit̄
et foris erumpit. Quid est gō
peccatorum confessio. nisi qd̄ā
vulnerum ruptio? Quia peccāvi-
rus salubrit̄ aperit in confessio-
ne qd̄ pestifere latebat in mēte.
Vulnera etem cutis in superficie
trahunt humorem putredinis
et confitendo peccā. quid aliud
agimus nisi malum qd̄ in nob̄

latebat apim? **S**ed lazar? vul-
neratus cupiebat saturari de mi-
cis que cadebant de mensa diui-
tis: et nemo illi dabat. **Q**uia ge-
tilem quemque ad cognitionem legis
admittit superbo ille populus de-
spiciebat: qui dum doctrinam legis
ad caritatem non habuit sed ad el-
ationem: quasi de acceptis opibus tu-
muit. **E**t quia ei verba defluebant
de scientia: quasi micæ cadebant de
mensa. **A**t contra iacentis pauperis
vulnera ligebant canes. **N**on enim
quod solent in sacro eloquio per ca-
nes predicatorum intelligi. **C**anem
etiam lingua vulnus dum lingit
curat: quia et doctores sancti dum
in confessione peccati nostri nos in-
struunt: quasi lingendo vulnus
mentis per linguam tangunt. **E**t quia
nos loquendo quod expediunt a pec-
catis eripiunt: quasi tangendo
vulnera ad salutem reducant. **Q**uia
etiam canem nomine predicatoris ling-
ua signat: domino per psalmistam
dicitur. **L**ingua canum tuorum ex inimicis
ab ipso. **E**x iudeis quippe infi-
delibus sancti predicatorum electi
sunt: qui in assertionem veritatis
contra fures latronesque venientes
magnos per deo ut ita dicam la-
tratus dederunt. **Q**uo contra de quo-
rumdam reprobatione dicitur. **C**a-
nes muti: non valentes latrare.
Quia igitur predicatorum peccata
dampnant: confessionem vero pec-
catorum approbant dicentes: confite-
mini alterutrum peccata vestra et

orate per inuicem ut saluemini. **V**l-
cera lazari canes lingunt. **S**ancti
enim doctores dum gentilium confessiones
accipiunt: mentium vulnera
saluti restituunt. **D**um et bene laza-
rus interpretatur adiutus: quia ipsi
hunc ad ereptionem iuuant: quia
eius vulnera per lingue correptionem
curant. **P**otest et per linctio-
nem canum lata adulantium ling-
ua significari. **A**b adulantibus
etiam vulnera nostra lingue est: quia
plerumque solent etiam ipsa mala que
nos in nobis reprehendimus? im-
probo favore laudare. **C**ontin-
git vero ut uterque moreretur. **D**i-
ues qui induebatur purpura et bis-
so sepultus est in inferno: in fi-
nu vero abrahe lazarus ab an-
gelis ductus est. **Q**uid abrahe finis?
non secretam requiem significat patris?
De qua veritas dicitur. **M**ulti enim ve-
niunt ab oriente et occidente et re-
cubant cum abraha ysaac et iacob
in regno celorum: filii autem regni ei-
cient in tenebras exteriores.
Qui enim purpura indutus dicitur:
recte regni filius vocatur qui de lon-
gino ad videndum lazari oculos
leuat: quia dum per dampnationis sue
supplicia infideles in inferno sunt fi-
deles qui ad diem extremi iudicii
super se in requie attendunt quorum
post gaudia contemplari nullatenus
possunt. **L**onge vero est quod con-
spiciunt quia illuc per meritum non at-
tingunt. **I**n lingua autem ardeat apostolus?
ostendit cum dicit. **M**itte lazari

vt i tinguat extremū digitū sui i
aqua et refrigeret linguā meā. qz
creuit i hac flāma **I**n fidel' po
pulus vba legis i ore tenuit. q
ope seruare cōtēpit **I**bi ergo a
plius ardebit. vbi se scire osten
dit qd facere noluit **Q**ua ppter
de doctis et negligētibz p salo
monē dicit. **O**is labor hoīs i ore
ei. s. aīa illius nō implebitur bo
nis. qz qsqz hoc solūmō labo
rat vt sciat qd loqui debeat ab
ipsa refectiois scia mente va
cua ieiunat **A**b extremo digitū
tangi desiderat. qz eternis suppli
cijs datus optat opacōe iustoz
vel vltima picipari **C**ui rñdes.
Qz in hac vita bona recepit. qz
ōne suū gaudiū felicitatē transi
toriā putauit. **H**abē etem hic
pnt et iusti bona. nec tñ h i re
compensatione recipe: qz dum
meliora id ē eterna appetūt eozū
iudicio quelibet bona cū affue
rint. aī scīs desiderijs estuāt. bo
na mīme vidētur **O**n dauid p
pba q regni diuicjs multisqz
obsequijs fultiebatur. qūis h
ad necessitatē bona esse aspiciet
vni tamē singularit' bono ibiā
ter estuabat dicēs **M**ichi aut
adherē deo bonū ē **I**nter h vō
notandū est qd ei dicitur **M**e
mento fili. **E**cce em abrahā fili
uin vocat: quē tñ a tormento nō
liberat qm hō ifidelis ppli pce
dentes prēs fidelesqz multos a
sua fide deuasse cōsiderant: eos

nulla compassione a tormentis
eripiunt quos tamen per carnē
filios recognoscunt **I**n tormen
tis autem diues positus quim
qz fratres se habere perhibet.
qz superbus iudaicus popul'
qui ex magna iam parte dam
natus est. sequaces suos quos
super terram reliquit. quinqz
moysi libris carnaliter itellctis
quinqz sensibz corporis deditos
nouit. **Q**uinario ergo numero
qz frēs reliqueāt expmit: quia
eos ad spūalē itelligēciā nō as
surgere in iferno positus gemit
Petit vt ad eum lazarus mitta
tur: cui quia moysen a prophe
tas habent dicitur **S**ed ait. qz
non credūt nisi quis ex mortu
is resurrexerit **C**ui ptn? rñdes
Si moysen a propbas non au
diunt. neqz si quis ex mortuis
resurrexerit credent ei **C**erte de
moysi veritas dicit **S**i crederetis
moysi: crederetis vtiqz et michi
De me enim ille scripsit **I**mple
tur ergo quod abrahe respondi
one dicit **E**x mortuis enim do
minus resurrexit: sed iudaicus
populus qz moysi credere nolu
it. ei etiā qui resurrexit ex mor
tuis credere cōtēpit **C**ūqz moysi
verba spiritualiter itelligere cō
tempnit: ad eum de quo moy
ses locutus fuerat non puenit.
Hec nos frēs kīni p idagādis
allegorie misterijs succūcte tran
sisse sufficiat: nūc ad itauendam

latius rei geste moralitatē ani-
mē recurrat. **H**omo quidam
erat diues qui induebatur pur-
pura et bisso et epulabatur coti-
die splendide. **E**t erat quidā mē-
dicus noīe lazarus qui iacebat
ad ianuā ei⁹ vlceribus plenus.
Nonnulli putāt p̄cepta veteris
testamētī districtiora esse q̄ no-
ui. **S**ed hij nimirū improvida
cōsideratione fallūt. **I**n illo em̄
nō tenacia sed rapina multat.
Ibi res iniuste sublata. restituti-
one quadrupla puni⁹: hic at
diues iste nō abstulisse aliena
rephendit sed p̄pria nō dedi-
sse. **N**ec de qz vi quēq̄ opp̄ssit
qz in acceptis rebo se extulit.
Hinc ergo sūmope colligendū
est qua pena multand⁹ sit qui
aliena diripit si inferni damp-
natione p̄cutit qui p̄pria non
largit. **N**emo itaqz securū se es-
timet dicēs **E**cce aliena nō ra-
pio sed cōcessis licite rebo fruor
qz iste idcirco nō punitus est
qm̄ aliena abstulit. s; qz accep-
tis rebo semetipm̄ male deliqt.
Hoc qz solū fuit qd̄ hūc in in-
fernū traxit: qz in sua felicitate
timidus nō fuit: qz p̄cepta do-
na ad vsū arrogantie inflexit
qz viscera pietatis ignorauit qz
peccata sua redimē etiā cū sibi
habūdaret p̄ciū noluit. **E**t sūt
nonnulli qui cultū subtiliū p̄cio-
sarūqz vestīū nō putāt esse pec-
catū. **Q**d si videlz culpa nō est;

nequaq̄ sermo dei tam vigilāt
exp̄mēt. qz diues qui torque-
bat apud inferos purpura et
bisso indutus fuit. **N**emo qui
p̄pe vestimenta p̄ciosa nisi ad i-
anē gloriā querit: videlicet vt
honorabilior ceteris esse videa-
tur. **N**ā quia p̄ sola iam gloīa
vestimentū p̄ciosius querit res
ipsa testat: qz nemo vult ibi p̄-
ciosis vestib⁹ idui vbi ab alijs
nō possit videri. **Q**uā culpam
possum⁹ melius ex diuerso col-
ligē: qz si abiectio vilis idumē-
ti virtus nō est. euāgelista vi-
gilanter de iohanne nō dicēt. mat 7
Erat idutus pilis cameloz. **S**;
notandū nobis magnope est:
i ore veritatis de supbo diuite et
hūili paupe quantus sit ordo
narrationis. **E**cce enim dicitur.
Homo quidam erat diues. **E**t
protin⁹ subfertur et erat qui-
dam mendicus nomīe lazarus.
Certe in populo pl⁹ solent no-
mīa diuitū q̄ pauperum sciri.
Quid est ergo qz dominus de
paupere et diuite verbū faci-
ens. nomen pauperis dicat et
nomen diuitis nō dicat. nisi qz
deus humiles nouit. atqz sup-
bos ignorat. **U**nde et quibus-
dam de miraculoz virtute sup-
bientib⁹ in fine dicturus est.
Nescio vos vnde scitis. discedi-
te a me om̄es oparij iniquita-
tis. **A**t cōtra ad moysen dicitur
Noui te ex nomine. **A**it ergo

de diuite. **H**omo quidā ait de
paupere **E**genus noīe lazarus.
Ac si apte dicat **P**aupem hūi
lem scio: supbū diuitē nescio. **I**l
lū cognitū p approbationē ha
beo: hūc p iudiciū reprobationis
ignoro. **P**ensandū nob ē etiā q
dditor noster oīa et quāta cōfi
deracōe dispenset. **U**na etei res
nō p vna re agitur. **N**ā ecce vl
ceribz plen? mēdius lazari? an
ianuas diuitis iacet. **Q**uia vna
de re. dñs duo iudicia expleuit.
Habuisse em̄ fortasse aliquā ex
cusacōne diues: si lazarus pau
per et vlcerosus an ei? ianuā n̄
iacuisse: si remotus fuisse si eius
iopia non esset oculis iportuna.
Rursū si lōge esset diues ab oī
lis vlcerosi paupis: minore to
lerasset i aio tēptationē pauper.
Sed dū egenū et vlceratū ante
ianuam diuitis et delicijs afflu
entis posuit. in vna eademqz re
ex visione paupis non miseren
ti diuiti cumulū dānacōis intui
lit et rursū ex visiōe diuitis tēp
tatū cotidie paupem probauit.
Quātas nāqz hūc egenū et vul
neibus obsessum tēptacōes cre
ditis i sua cogitacōne tolerasse
cū ipse egeret pane et nō habere
et etiā salutē: atqz ante se diui
tē cerneret salutē et delicias ha
bere cū voluptate: se doloē et fri
gore affligi. illū gaudē aspiciet.
Illū purpura et bisso vestiri: se
dep̄mi vulneibz. illū defluē ac

ceptis rebo se egere: illum nolle
largiri. **Q**uātus putamus frēs
k̄m tunc in corde paupis tūm
tus temptationis fuit. **C**ui cer
te poteat ad penā sufficere pau
pertas. etiam si sanus fuisset.
Rursū suffecisset egritudo eti
am si subsidū adesset. **S**ed vt
pbaret aplius paup: fil hūc
et paupertas et egritudo tabe
fecit. **A**tqz insup videbat proce
dentē diuitē et eū obsequentum
circūfulciri cuneis: se autem in
infirmitate et inopia a nullo vi
sitari. **N**am quia nemo ei ad vi
sitandū aderat. testant canes.
qui licenter vulnera ei? ligebāt.
Ex vna ergo re omnipotēs de?
duo iudicia exhibuit. dū lazar
rū paupem ante ianuā diuitis
pmisit iacere. vt diues impius
damnationis sibi augeret vlti
onem. et tēptatus paup cresceret
ad remuneracōnem. **C**onspici
ebat ille cotidie cui non miserē
videbat iste de quo pbaretur.
Duo inferius corda. h̄ vnus de
sup inspector: qui et hūc temp
tando exercebat ad gloriam. et
illum tolerādo expectabat ad
penam. **N**am sequit. **F**actū est
autem vt moreretur lazarus et
portaetur ab angelis in sinum
abrahe. **M**ortu? est autē et di
ues: et sepultus est in inferno.
Qui nimis diues eū cui in hac
vita misereti noluit i suo iā sup
plicio positus patronū querit.

Nā ecce subiūgit **Q**ui eleuās
oculos cū esset in tormentis vi
dit abrahā a lōge et lazarū in
finu eius. et ipse clamās dixit.
Pater abrahā miserere mei: et
mitte lazarū vt intingat extre
mū digiti sui in aquā vt refri
gēt linguā meā: q̄a crucior in
hac flāma **Q**ūta ē subtilitas
iudiciorū dei **Q**ū q̄ districte agis
bonorū actiū malorūq̄ retribu
tio **C**erte supius dictū est. qz ī
hac vita cadentes mīcas laza
rus de mensa diuitis quēbat:
et nemo illi dabat **N**ūc de sup
plicio diuitis dē qz de extremo
digito lazarū distillat aquā ī ore
suo recipiscit **H**ic ergo fratres
hīc colligite. qūta sit districtō
seueritatis dei **D**iues em̄ iste q̄
vulnerato paup̄i mensē sue vel
mīma dare noluit. in inferno
positus vsq̄ ad mīma queren
da puenit **N**ā guttā aque pe
tiuit: qui mīcas panis negauit
Sed notandū valde ē qd sit qz
diues in igne positus linguā su
am refrigerari petit **M**os q̄p
pe est sacri eloquiū vt aliqn̄ ali
qd dicat s̄ ex eo dē dicto aliud
inuat **S**uperi⁹ aut̄ hūc supbū
diuitē dñs nō loquacitati va
cantē dixerat: s̄ supflue diuī
tatem **N**eqz hūc de loquacitate
narrauit s̄ cū elatione et tena
cia de edacitate peccasse **S**z q̄a
habūdare in diuījs loquaci
tas solet: is qui hic male cōui

uātus dicat apud infernū gra
uius ardē in lingua p̄biberetur
Primo nāqz male diuīatibus
famula culpa loquacitatis:
p̄ loq̄citatem ludēdi etiā leui
tas sequit̄ **N**ā q̄a edacitatē lu
dus seq̄tur. testat̄ sacra scriptu
ra q̄ ait Sedit popul⁹ māducaē
et bibē: et surrexerūt ludē. **S**z
priusq̄ ad ludū moueat cor
p̄ ad iocos ac v̄ba iania mo
uet lingua. **Q**uid ergo est qd
inuit̄. qz in tormentis positus
diues linguā suā refrigerari po
stulat: nisi qz is q̄ diuīado ma
gis de loq̄citate peccauerat per
retributionis iusticiā ī lingua
atroci⁹ ardebat **S**z cū graui⁹ al
de est pauore pensandū quod
ei p̄ abrahā respōsiōne dicat s̄ i
li recordare qz recepisti bona ī
vita tua. et lazarus similē ma
la **N**ūc hic cōsolat̄. tu vero cru
ciaris s̄ ista fr̄s km̄ s̄ina pauo
re poti⁹ indiget q̄ expositione
Nā si qui estis q̄ in hoc mūdo
exterioris boni aliquid accepi
stis ipsū vt ita dicam donū ex
teriorius pertimescē debetis ne vo
bis pro quorūdam vestrorū ac
tuum recompensatione sit da
tum ne iudex qui hic bona ex
teriora restituit a retributione
boni intimi repellat. ne honor
hic vel diuicie non adiuimen
tum virtutis s̄ remuneracō sint
laboris. **E**cce enim dum dici
tur **R**ecepisti bona in vita tua

indicatur et diues iste boni ali-
quid habuisse ex quo in hac vita bene
patitur. **R**ursumque dum de lazaro di-
citur quod recepit mala perfecto mon-
strat. et lazaro habuisse aliquid
quod purgaret. **S**ed mala lazari
purgauit ignis inopie et bona
diuitis remunerant felicitas tran-
seuntis vite. **I**lli paupertas affligit
et terret: istum abundantia remune-
rant et repulit. **Q**uiaque ergo
boni in hoc seculo habent cum vos bene egis-
set recolitis valde de ipsis time-
scite ne concessa vobis prosperitas
eorumdem remuneratio sit bonorum.
Et cum quislibet pauperes nonnulla
reprobabilia pertracta respicitis
nolite despicer: nolite despare:
quod fortasse quod superfluitas tenu-
issimae paupertatis inquit camin?
paupertatis purgat. **D**e vobis o-
mnino pertimescite: quod nonnulla eti-
am mala acta prospera vita secu-
ta est. **D**e illis vero sollicite pen-
sate: quod eorum vitam magistra pau-
ptas cruciat. quousque ad rectitudi-
nem producat. **S**equitur. **E**t in hijs
omnibus inter vos et nos talis
magnum firmatum est: ut hi qui
volunt hic transire ad vos non
sint neque in huc transmeare. **Q**ua-
in re querendum est. quomodo dicatur
hi qui volunt transire ad vos non
possunt. **Q**uia enim qui in inferno
sunt ad beatorum sortem transire cupi-
ant dubium non est. **Q**ui vero iam in
beatitudinis sorte suscepti sunt qui
pacto debent: quod transire ad eos qui

in inferno cruciatur volunt. **S**ed si-
cut transire reprobi ad electos cu-
piunt. id est a suppliciorum suorum
afflictione migrare: ita ad affli-
ctos atque in tormentis positos
transire iustorum. est mente per
misericordiam ire eosque velle libe-
rare. **S**ed qui volunt de beatorum
se de ad afflictos atque in tormen-
tis positos transire non possunt
quia iustorum anime si etiam mi-
sereri vellent. iam tunc omnino non
possunt. **Q**uia iustorum anime
quoniam in sue natura bonitate mi-
sericordiam habeant. iam tunc au-
ctoress sui iustitie coniuncte tan-
ta rectitudine constringuntur.
ut nulla ad reprobos compassio-
ne moueantur. **I**psi quippe iu-
dici concordant cum inberent: et
eis quos eripere non possunt nec
ex misericordia condescendunt. quia tamen
illos tunc a se videbunt extraneos.
quod pro et ab eo quem diligunt
autore suo conspiciunt esse re-
pulsos. **N**ec iniusti ergo ad bea-
torum sortem transeunt. qui a
damnatione perpetua constringuntur.
Nec iusti transire ad reprobos
possunt quod erecti iam per iusticiam
iudicis eis nullo modo ex ali-
qua compassione misereantur.
Sed postquam ardenti diuiti de se
spes tollitur. eius animus ad
propinquos quos reliqueat re-
currit. quod reproborum mentem
pena sua quousque inutiliter erudit
ad caritatem ut iam tunc etiam suos

spūaliter diligāt qui hic dum
peccata diligere. nec se ama-
bant. **U**nūc dicat. **R**ogo ergo
te pater vt mittas eū in domū
patris mei habeo em̄ q̄nq; fra-
tres vt testes illis ne et ip̄i re-
māt in hūc locū tormentozū.
Qua in re notandū est. ardēt
diuiti quāta ad supplicū amu-
lant. **A**d penā namq; suā ei et
cognitio seruat. et memoria.
Cognoscit em̄ lazarū quem de-
sperit. frat̄ quoq; suoz memi-
nit quos reliq̄t. **P**erfecta ei q̄p-
pe vltio de paupe non esset. si
hūc in retributione nō recog-
noscet. **E**t p̄fecta pena in igne
nō esset. si nō hoc qd̄ ip̄e pat̄
etiā suis timet. **U**t ergo peccato-
res in supplicio amplius puni-
ant. et eoz videt gloriā quos
cōtempserūt et de illoz etiam
pena torquent quos inutiliter
amauerūt. **C**redendū vero est
q̄ ante t̄tributionē extremi iu-
dicij iusti in requie quosdam
aspiciūt iustos vt eos vidētes
in gaudio nō solū d̄ suo suppli-
cio s̄ etiā de illoz bono cruciet̄.
Iusti vero semp in tormentis i-
tuent iustos vt hūc eoz gau-
diū crescat qz malum aspiciūt
qd̄ misericordit̄ euaserūt. **T**an-
toq; maiores ereptori suo gra-
cias referāt q̄nto videt in alijs
qd̄ ip̄i p̄peti si essent relict̄ po-
terāt. **N**ec illā t̄te beatitudis
claritatē apud iustoz aīn fus-

scat aspecta pena reproboz.
qz vbi iā p̄passio misēie nō erit
minuere p̄cul dubio leticiā be-
atoz nō valebit. **Q**uid aut̄ mi-
rū si dū iusti iustoz tormenta
aspiciūt hoc eis eueniat i obse-
quio gaudioz q̄n et in pictura
niger color substermit̄ vt albus
vel rubeus clarior videat̄. **S**ed
sicut dictū est. **T**āto bonis sua
gaudia excrescūt. q̄nto eoz o-
culis mala dāpnatoz subter-
iacet que euaserūt. **E**t q̄uis eis
sua gaudia ad p̄fruedū plene
sufficiāt. mala tamen reprobo-
rū absq; dubio semp aspiciūt.
qz qui creatoris sui claritatem
videt nichil in creatura agitur
qd̄ videre nō possint. **P**etenti
autē diuiti vt lazarus mittat̄
abrahā p̄tinus rīdit. **H**abent
moysen et p̄ph̄as audiāt illos.
Sed q̄ dei v̄ba desperat h̄ audi-
re nō posse suos sequaces esti-
mabat. vñ et rīdet diues. **N**ō
p̄t mihi si q̄s ad eos ex mortu-
is ierit credet̄. **C**ui mor̄ vrad̄
sīma d̄r. **S**i moysen et p̄ph̄as
nō audiūt: neq; si q̄s ex mor-
tuis resurrexerit credet̄ ei. **Q**uia
nimis q̄ verba legis despiciūt:
redēptoris p̄cepta q̄ ex mortu-
is r̄surrexit q̄nto subtiliora sūt
tanto hec difficiliora implebūt.
Mim̄ em̄ est quicquid p̄ legē
dicat̄. q̄ hoc qd̄ p̄ dñm iubetur.
Illa enim dari decimas p̄cipit
redēptor vero noster ab hīs q̄

perfectiōe sequuntur oīa dīmitti iubet. Illa pccā carnis refecat re-
dēptor vō noster illicitas etiam
cogitacōnes dānat. Si gō moy-
sen et pphetas non audiūt: ne-
q; si q̄s ex mortuis resurrexerit
credēt ei qz hī qui viliora legis
pcepta īplere negligunt. salua-
toris nři mādatis altioribz qn
obedire cōualescūt. Et nimiz cō-
stat qz cui? īplere dca rēnuunt
ei pauldubio credere reusant.
Hec nos de ipsa rei geste cōside-
racōne dixisse sufficiat. Sed vos
frēs k̄mī et rēqem lazari. et pe-
nam diuitis cognoscētes solle-
ter agite: culpaz v̄raz interces-
sores querite. atq; aduocatos
vobis ī diem iudicij paupes p-
curate. Multos ei nūc lazarus
habetis ante ianuas v̄ras iacē-
tes: atq; hīs idigēt. q̄ vobis iā
faciatis cotidie de mensa cadūt.
Verba sacre lōis dēnt nos īstru-
ere ad īplēda mādāta pietatis.
Cotidie lazaru si q̄rīm? inueni-
mus. cotidie lazaz si non queri-
mus cernimus. Ecce īportune
se paupes offerūt rogāt nos q̄
tūc p nobis intercessores veniēt.
Certe nos oīo rogāe debuimus
et tñ rogam? Videte si negāe de-
bemus qd̄ petimur. qn̄ patroni
sūt q̄ petūt. Nolite gō misericor-
die pdē opa nolite accepta re-
media dissimulāe. Ante suppli-
ciū cogitate de supplicio. Cū q̄sli-
bet ī hoc mūdo abiectos aspici

tis. Etā si qua reprehensibilia
eorum esse videantur nolite de-
spicere. qz quos fortasse morū
infirmitas vulnerat. medicina
paupertatis curat. Quoz si q̄ sūt
talīa que iure debeāt rep̄bendi
h si vultis ad vsū v̄re mercedis
īflectite vt ex ipsis eoz vicijis cu-
mulent vobis incrementa pieta-
tis. q̄tū? panē pit̄ detis et ver-
bū. panē refectiōis cū v̄bo cor-
reptiōis. et duo a vobis alimē-
ta p̄cipiat qui vnū quēbat. dū
et extēius cibo. et intēius faciat
eloquio. Paup̄ ergo cū rep̄bēn-
bilis cernitur moneri debet: et
despici non debet. Si vero repre-
hensiōis nichil habet: venera-
ri sumopere sicut intercessor de-
bet. Sed ecce multos cernimus
quos cuius meriti sint nescim?
Omnes ergo venerandi sunt.
tantoq; necesse est vt omnibus
te humiliare debeas. quāto q̄s
sit ipse ignoras. Ex^m. Rem fra-
tres refero quam bene is qui p̄-
sto est frater et cōpresbiter me-
us speciosus nouit. Eodem tem-
pore quo monasterium pecij.
anus quedam redempta nomi-
ne sanctimomiali habitu consti-
tuta in vrbe hac iuxta beate ma-
rie semper virginis ecclesiā ma-
nebat. hec illius erundinis di-
scipula fuit. que magnis virtu-
tibus pollens super prenesti:
nos montes vitam heremiticā
duxisse ferebat. Huic due ī eodē

habitu discipule adhibebant. v
na nomie romula: et altera q
nuc sup est qua quide facie scio
sed noie nescio. Tres itaqz hee
in vno habitaculo manentes
mor quide diuicijs plena. sed
tame rebo paupem vita duce
bant. Hec autē qua pfatus su
romula. alia quam pdixi cōdi
scipulā suā magnis vite meri
tis atēbat. Erat quippe mē pa
cientie: sūme obedientie custos
oris sui ad silentiū studiosa val
de ad cōtinue orōnis vsū. Sed
qz plerūqz quos homines iā p
fectos estimāt adhuc in oculis
sūmi opificis impfectionis ali
qd hnt. sicut sepe impiti hoies
necdū pfecte sculpta sigilla cō
spicimus et qsi iam pfecta lau
dam? que tñ adhuc artifex cō
siderat et limat. Laudari audit
et tñ ea tūdeno meliorare nō
desinit. Hec qua pdiximus ro
mula ea qua greco vōbulo me
dici palissim vocāt molestia cor
porali pussa est. Multisqz an
mis in lectulo decubās iacebat
oīm mēbroz offitio destituta.
Nō tamen hec eadē ei? mentē
ad impacientiā flagella pduxerūt.
Nā ipsa ei detrimēta mem
broz facta fuerāt incrementa v
tutū. Quia tāto sollicitū ad vsū
orōnis excreuat qnto et aliud
qdlibz neqz agē valebat. No
cte igit qdā eadē rēptā qua p
fatus su q vtrasqz discipulas fi

liar loco nutrebat vocant di
cens. Mater veni mater veni.
Que mox cū alia ei? discipula
surrexit sicut vtrasqz referētibz
et mltis res eadē claruit et ego
qz in eodē tpe agnouī. Cūqz
noctis medio lectulo iacētis as
sisterēt subito celitus lux emis
sa oīe illi? cellule spaciū imple
uit: et splendor tante claritatis
emīcuit vt corda assistentiū in
estimabili pauore pstringeret.
atqz vt p? ipse referēbāt oīe in
eis corpus obrigescēt et subito
stuporē remanerēt. Cepit nāqz
qsi cui? dā magne multitudis
ingredientis sonitus audiri: o
stū cellule dauti ac si ingredie
tū turba dpmere. atqz vt dice
bāt intratiū multitudinē sentie
bāt. Sed nimietate timoris et
lumis nil videre poterāt: qz ea
rū oculos pauor depresserat. et
ipā tantū lumis claritas reube
rabat. Quā lucē ptin? miri o
doris ē fragrantia subsecuta: ita
vt eay aīm qz lux emissa ter
ruerat odoris suauitas rfoūet.
S; cū vim claritatis illi? ferre
nō possent cepit eadē romula
assistētē et trementē redēptā su
oz mor mgiāz blāda voce cō
solari dicēs. Noli timē mater
nō morioz modo. Cūqz hoc cre
bro dicēt paulatī lux q fuerat
emissa subtracta ē. S; is q sub
secutus est odor remāsit. Sicqz
dies secūdus et tercius trāsijt.

vt aspsa fragrantia odoris rema-
neret. **N**octe igitur quarta eadem
magistrā suā itē vocauit. q̄ re-
miēte viaticum peciit et accepit.
Necdū vero eadem redēpta vel
alia eius discipula a lectulo ia-
centis abcesserat et subito i pla-
tea ante eius dē cellule ostiū duo
chori psallenciū cōstitērūt. Et si-
cut se audisse dicebāt. sexus ex
vociis discernisse. **P**salmodie
cantus dicebāt viri. et femine rē
debāt. **C**ūq; ante fores cellule
exhiberentur celestes exequie:
scā illa aīa carne soluta ē. **Q**ua
ad celū ducta. q̄to chori psallē-
tiū altius ascendebant. tāto cē-
pit psalmodia lenius audiri.
quousq; et eius dē psalmodie so-
nitus et odoris suauitas elōga-
ta finiret. **H**ec igitur q̄ diu vix-
it in corpe quis illā haberet in
honorē? **I**ndigna cūctis oīb; ac
despecta videbatur. **Q**uis ad il-
lā accēdē: quis illā videre dig-
naretur? **S**ed iacebat in sterq̄-
limio margarita dei. **S**terquilini-
um frēs hāc ipsam corruptibili-
tatē corpis appello: sterq̄limiū
abiectionē paupertatis nomino.
Assumpta ē ergo margarita q̄
iacebat in sterq̄limio: et posita i
celestis regis ornamentis. **I**am
inter supernos ciues emicat: iā
intē ignitos illos lapides eterni
diadematis choruscet. **V**os q̄
in hoc mūdo vos diuites aut cē-
creditis aut estis: conferte si po-

testis falsas diuicias vras vris
diuiciis romule. **V**os i huius mū-
di via oīa amissuri possidetis: il-
la nichil quesuit in itinere et o-
mnia iuenit i puentione. **V**os letā
vitā ducitis: tristē mortē time-
tis. **I**lla tristē vitā ptulit: ad
letā mortem puenit. **V**os ad tē-
pus queritis obsequia hoīm: il-
la despecta ab hoīb; iuenit so-
cios choros angelorū. **D**iscite
ergo fratres tyalia cūcta despi-
cere: discite honorē transeuntē
contemnere eternā gloriā ama-
re. honorate q̄s paupes cerni-
tis: et quos foris aspiciatis despe-
ctos seculi: intus arbitramini
amicos dei. **C**ū hijs pticipami-
ni qd̄ habetis vt qnq; dignētur
vobiscū pticipai quod hnt. **P**e-
sate qd̄ ore m̄gri gentiū dz. **I**n
hoc tpe vra babūdantia illozū
inopiā suppleat: vt et illozū ba-
būdantia vre iopie sit supplem-
tum. **P**ensate qd̄ ipsa p se veri-
tas dicit. **Q**ui diu fecistis vni de
fratribus meis minimis: m̄ feci-
stis. **A**d tribuēdū ergo pigri cur-
estis. qn̄ hoc quod iacenti i ter-
ra porrigitis. sedenti in celo da-
tis. **S**ed h̄ omps deus q̄ p me i
vestris aurib; loquit. p se i mē-
tibus vestris loq̄tur. **Q**ui viuit
et ēgnat cū p̄re i vnitāte spūscā
deus. **P**er oīa scā scloz. **A**men

Explciunt omelie btīssimī gre-
gorij pape.

Omelie origenis p̄s bitei que
seruatur i ecclis incipiunt felicit.

Scdm matheū.

In illo tpe Cū esset desponsata
mater ibu maria ioseph: anq̄
puerit̄ iuenta est in vtero ha
bens de spū sancto **E**t reliqua
Omelia origenis p̄s biteri de
eadem lectione.

Om̄ e h̄ desponsata ma
ter eius maria ioseph.
Que fuit nccitas vt de
sponsata ess̄ maria ioseph: nisi
p̄ea. quatin? hoc sacramētū di
abolo celaretur et ille malign?
fraudis cōmēta adūsus virgi
nē desponsatā nulla pētus iue
nir̄et **D**el ideo fuerat desponsata
ioseph: vt nato infanti vel ip̄i
marie curā vidētur gerē ioseph
siue i egiptū iens. siue inde de
nuo venies. ideo desponsata fu
it ioseph. nō tñ i concupiscētia iū
cta **M**ater iquit eius **M**ater i
maculata. mat̄ icorrupta: mat̄
intacta. mater eius **C**uius ei?
mater dei vngemti dñi ⁊ regis
oīm plasmatoris et creatoris.
Ilius qui in excelsis sine m̄re:
et in terra est sine patre. **I**lius
qui i excelsis scdm deitatē in si
nu est patris: et in terris scdm
corpis susceptionē i sinu ē ma
tris **O** magne admiracōis grā
O inenarrabilis supne glorie
suauitas. **O** ineffabile magnū
q̄ sacramētū **I**psa eadē virgo
ipsa ⁊ mater dñi. ip̄a genitrix

ipsa ei? ancilla: plasmatio ei?
ipsa q̄ genuit. **Q**uis vñq̄ ista
audiuit? **Q**uis vidit tñā? **Q**uis
hoc excogitare potuit: vt mat̄
virgo ess̄ ⁊ itacta generaēt q̄ et
virgo pmāsit et genuit. **D**icut
em̄ quōdā rubus oburi videba
tur et ignis eū nō tāgebat: et si
cut tres pueri in camino iclusi
habebātur et tñ non eos lede
bat incendiū nec odor fumi erat
i eis **D**el quēadmodū damiei i
lacu leonū incluso. claustris nō
aptis allatū ē prādū ab aba
tue **I**ta et hec virgo genuit do
minū: h̄ itacta pmāsit. **M**ater
effecta est: h̄ virginitatē nō ami
sit **G**enuit infantē. et vt dictū ē
virgo pmāsit **M**ater filij scā ē
et castitas sigillum non pdidit
Quāē? **Q**uia nō homo iste tm̄
q̄ videbat: h̄ vngemtus eāt de
us: q̄ i carne aduenerat **N**ec su
bito carnaliter genitus ē. h̄ per
fecta deitas in corpe venit **I**nte
ger ergo iste ⁊ idiuuisus d̄s i hu
mano venit genitus corpe. q̄q̄
dñs et deus serui figuram susce
pit **N**on em̄ ps vngemti venit
in corpe. nec se ip̄se diuisit. vt
dimidius apud patrē. et dimi
dius ess̄ i virgine. h̄ totus apd
patrē. et totus i virgine. totus
i sinu patris totus i būano cor
poze. non relinquēs supera vit
qrere terrena. q̄ in celis sūt con
seruans. et q̄ i terris sūt saluās
Obiq̄ omp̄s. incusus. idiuuisus

hic sanctus vngentus deus.
Si em hoc vbu humanu et cor-
porale imissu i auribus plurimo
cu no diuidit per singulos. vt
pars in alio et ps sit iteru in
alio h in oibz integrum et plenu
habet vt i vnoq; totu sit: qnto
magis vbu dei vngentus vbi
q; totus e. et in celo et in terra
et apud patre et in vrgine et no
diuidit vt dictu est. neq; scin-
dit neq; in ptes efficit h totus
totu tenet totu implet totu illu-
strat totu possidet **H**ui? itaq; v-
ngenti di dz hec mater virgo
maria. digna digni immaculata
sancti vna vnus vnica vnici.
Nec em alter vngentus sup-
terra venit. aut alia vgo vnge-
ntu genuit. **I**n hys oibz que
dicta sut despofata legis mater
ei? maria **E**t ait **I**nueta est in
vtero hns **C**ui inueta aut a q
iuuenta est. pmo ab angelis cu-
stodientibz ea ptegentibz eam
ofervantibz ea vel ei? beatissimā
aiā ad honore illi? qui ab ipa
generadus erat **D**ebinc iuenta
no incogruē putat ab ipso be-
ato ioseph sancto et iusto qui
bene licencia maritali licet eaz
no cōtinget future tamē vt pu-
tabatur vxoris omia nouerat
Ioseph autem vir eius inqt
cu esset homo iustus et nollet e-
a traducē. **V**ix appellavit cōn-
iudeo punitatē vt aduersu vir-
ginē no seueret. **P**ropterea et

despofata fuit ipfi ioseph vt su-
pra dictu est **S**i em no fuisset de-
sponsata ioseph. oim bonozū
incredibiles et inimici iudei la-
pidibz eam occidissent **I**deo vi-
ru ei? hic euāgelista eū appella-
uit **I**oseph vir ei? cu esset homo
iustus **I**ustus autē in vbo ius-
tus in facto iustus in legis cō-
sumatione iustus in initio grē
Iustus itaq; cum fuisset et nol-
let eā traducere voluit occulte
dimittere **N**oluit traducē eam
noluit eā accipē h voluit eam
occulte dimitte **O**cculte eā a se
volebat dimitte. sicut māsue-
tus sicut pi? sicut misericors.
Talis g° cu esset ioseph cogita-
uit occulte eā dimitte **H**ec illo
inqt cogitate. **Q**uerēdū ē nob
nūc quid cogitauerit. vt occul-
te eam dimitteret **H**ec cogita-
bat vt eā dimitteret. **S**i suspicō-
nem in ea habebat. quō iust?
erat **S**i ergo no est suspicatus
vel tale aliqd cogitavit. cur eā
dimitte volebat. vt immaculatā
et sanctā vellet dimittere **I**niu-
stū enim et hoc erat **S**ed enim
simplicē sensū audi hui? orati-
onis **I**oseph iustus erat et illa
vgo immaculata erat sed ideo eā
dimitte volebat. qm vutē mi-
sterij et sacramētū qddā mag-
nificū in eadē agnoscebat. cui
approximāe sese idignū estima-
bat. **E**rgo hūilians se ante tā-
tā et ineffabilem rē querebat

se longe facere. sicut et beatus pe-
trus domino se humiliabat et aiebat
Recede a me domine quia homo pec-
cator sum Vel sicut ille centurio
ad eundem dominum mittens dicebat.
Non sum dignus ut sub tectum me-
um intres: quia nec meipsum dignum
estimavi ad te venire Vel sicut be-
ata elisabeth ad ipsam sanctam lo-
cuta est mariam dicens **E**t vñ hoc
mihi ut veniat mater domini mei
ad me Sic et ioseph iuste humi-
lians sese in omnibus cauebat et time-
bat sibi et istius tante scitatis
coniunctionem adhibere **I**deo
volebat eam occulte dimittere:
Dimitto eam dicens et a me lon-
ge faciam eam et a cogitatione
mea **M**aior est enim eius dignitas
supercellit eius scitatus: nec mee con-
gruit indignitati **I**deo volebat
occulte dimittere eam **H**oc ergo eo
cogitante angelus domini per visum appa-
ruit ei dicens **Q**uid dubitas o io-
seph quare irrationabiliter medi-
taris **D**eus est qui generatur: virgo est
qui generatur **H**uius generacionis mister-
es et non largitor seruus et non do-
minus mancipium et non plasmator
Propterea mistera serua custo-
di fer curam intendere et huic qui nasci-
tur et huic que generatur **E**t enim si ti-
bi vxor noñatur si in desponsaci-
one tibi esse debet non tibi tamen vx-
or est sed dei virginem etiam mater est
Propterea ioseph fili dauid qui
has promissiones accepit cui ista
fideliter data sunt testamenta **I**o

140
seph fili dauid non tamen secundum car-
nem sed secundum spiritum **I**oseph fi-
li dauid **S**i enim filius dauid iu-
ste et heres eius tamquam filius pa-
tris **I**deo in hereditatem accipe
eam quia illi promissa sunt testa-
menta fideliter **I**oseph fili dauid
ne timeas accipere mariam con-
iugem tuam **N**e timeas ne tre-
pidaueris ne conturberis sed se-
curus et intrepidus accipe eam:
secundum legis preceptum uxorem
tibi nominatam sed secundum nup-
tiarum consuetudinem et coniu-
ctionem longe alienam **A**ccipe
ergo eam ut celestem commen-
datum thesaurum. ut deitatis
diuicias sicut plenissimam san-
ctitatem. sicut perfectam iustici-
am **A**ccipe eam sicut virginem
mansionem. sicut honorabile
templum. sicut domum dei. si-
cut creatoris omnium propri-
am sicut regis sponsi celestis do-
mum immaculatam **I**ta ergo
ioseph fili dauid ne timeas ac-
cipere eam tibi commendatam
tue religiositati creditam **S**erua
fer curam. attende fugiens ab he-
rode. duc in egiptum iterum re-
means post herodis mortem de-
duc in terram israhel. ne time-
ris accipere mariam coniugem
tuam **C**oniugetem audiens non
expauescas. non conturberis.
nec tu nec quisque sequentium usque in
consumationem seculi **C**oniu-
ge eam dico propterea ut diabolo

virginitatē ei? occultē. vt iudeo
rū pūitatē excludā atq; deiciāz
vt legis instituta nō destruam
et in cōsequētib; demonstrabo
q; ista nec tua diuī sedm man
suetudinē diuī habet nec iste
qui generat tuus fili? esse creda
tur **Q**d em̄ ex ea nascetur d̄ spi
ritu sancto est. qui s; coopator
hui? natiuitatis spūs sanctus
est **N**ā vniogenitus fili? qui añ
secula ineffabiliter a solo prē
natus ē iā seculi appropinq̄nte
fine ex voluntate patris i būa
no corpe sancto coopante spū
iter homīes venit **I**ste est de q̄
scriptura p̄nūciat dicēs **P**uer
natus est nobis ⁊ fili? datus ē
nobis **P**atris etem̄ vniogenit?
fili? ex v̄gine generatus est vt
illā v̄ginem priore euā que ce
ciderat iterū reuocaret atq; eri
geret **E**t qui p̄ prauā volūtātē
fili? effecti fuerāt diaboli p̄ ad
optionē gracie filios efficeret
dei **P**ariet iquit filiū ⁊ vocabis
nomē eius iēm **V**irgo generat
et tu vniogenitū vocabis iēsi
qd̄ iterp̄tatur saluator **I**pse ei
saluū faciet populū suū a pec
catis eorū. **V**ocab nomē ei? ait
hoc qd̄ āte fuit qd̄ ante secula
noīatū est. **N**ō tu ei impones
nomē. nec ex te ei vocabulū cō
stitues sed noīa ⁊ voca exultan
do iēm saluatore **S**aluatore
eū esse testare nec ex tpe eū ce
pisse saluare s; iā antiquissimū

saluatore **I**pse em̄ saluū faciet
pplm̄ suū a peccatis eorū. **D**uo
em̄ p̄ hoc v̄bū p̄clara designāt
q; et deus fuerat et dñs p? āte
incarnationē xp̄c et q; pplūs
eius ab ipso saluāndus iā tūc ā
nūciabat **E**t ideo dictū est **I**pse
saluū faciet populū suū a pec
catis eorū vt vere deus. **D**ei em̄
est v̄tus a p̄cō saluare vel pec
cata dimitte **I**ste ergo fili? dei
hñs pplm̄. ipm̄ venit vt dictū ē
liberare a peccatis atq; saluare.
siue ex iudeis siue ex gentib;.
De quo ipse p̄ p̄phetāz fuerat
elocutus dicēs **D**ñs dixit ad
me filius me? es tu ego hodie
genui te **P**ete a me et dabo ti
bi gentes hereditatē tuā et po
ssessionē tuā terminos terre **I**p
se saluabit populū suū a pec
catis eorū. sanguine videlicet
suo cunctos redimens. morte
sua de mortis eos liberans po
testatē. **I**pse saluabit. hoc est
saluator omnium hominum fi
delium atq; credentium. **H**oc
autē totum factum est **Q**uid
totum **H**oc per vniogeniti descē
sionem hoc de ista dñi incarna
tione hoc de angeli ad virgine
destinatione. hoc de ipsius vir
ginis desponsatione vel castita
te. **H**oc enim totum factum
est ad totius mundi salutem.
hoc totum factum est vt vnū
compleretur et vnum cōsumma
retur **Q**uid illud **Q**uod virgo

genuit. q̄ virgo permansit. q̄
m̄ fuit. et intacta virgo p̄seue-
rauit. **E**cce v̄go ī vtero accipiet
Audite qđ dicit om̄s filie eue.
Audite oēs vos. q̄ h̄editatē do-
loris et tristicie post illā et ex il-
lius d̄dennacōe sūphistis. vos
q̄ in tristicia generatis filios. l̄
magis vos q̄ d̄cupiām corrup-
tibilē r̄nuistis audite et letamī-
ni audite d̄solamini. audite qđ
v̄go in vtero d̄cipiet. non ex de-
fideio p̄tū d̄cipiens. neq; serpē-
tis p̄suasione decepta neq; eius
afflatib; venenosis īfecta. s; vir-
go ī vtero accipiet. p̄dicacōnē
angeli suscipiēs. p̄ph̄az testio-
nia assumens. **V**irgo in vtero
accipiet vt dignāter incarnatū
deū ad mūdi pariat salutē. **E**cce
īquit **H**oc ip̄m qđ dicit ecce ad-
mirātis ē tantī mīsterij magni-
tudinē vt oēs velut e somno sus-
citās ad hoc dictū euigilēt. **E**cce
virgo dicit in vtero accipiet et
pariet filiū ad colligandū illū
fortē armatū. ad d̄ulcandum
serpētis impij caput ad d̄teren-
das vires eius. ad predā ei; d̄-
ripiendā. atq; captiuitatem sui
p̄pli cōuertēdā. **P**ariet filiū ad
denuo repandū adā ad īobedi-
entiā eue p̄ maie obediētiā ex-
cludēdā. ad erigendū iacentiū
gen; qđ p̄ mulieris temerariā
crudelitātē fuerat ante delectū.
Et vocabunt nomen eius ēma-
nuel qđ est īterpretatū nobiscū

deus. **D**ocant nomen eius p̄us
angeli p̄fallentes in eius gene-
ratione atq; gaudentes sicut de-
um omnium et regē pacis ad
homines venientem. **D**einde a-
postoli v̄nigenti dei dominatio-
nem atq; virtutem omnib; gē-
tibus predicantes adhuc et san-
cti martires contra ignes et gla-
dios vsq; ad mortem resistētes
Deinde cuncti credentes hoc ip̄-
sum nomen vsq; in cōsumati-
onem seculi memorantes atq;
laudantes. **E**t vocabunt nomē
eius ēmanuel quod est interp̄-
tatum nobiscum deus. **Q**ui vo-
cabunt nisi isti quorum vocabi-
tur in terra nouum nomen. nō
sicut prius in figuris et ymagi-
nibus sed facie ad faciem appa-
rentem. **N**obiscum deus. **A**bra-
he patri credentiū tribus horis
tpis licet non per ipsam ineffa-
bilem deitatis sue substantiam
sed potius per angelicam speciē
a meridie visus est. nobis tri-
ginta tribus annis in terra ap-
paruit. et cum hominibus con-
uersari dignatus est. **J**acob enī
breui tempore p̄ angelū nichil
ominus apparuit colluctans cū
eo. quiq; se ab eo superari per-
misit vt hunc mūdicozdem me-
rito benediceret. atq; israhel no-
minaret. **N**obiscum deus. am-
plius magisq; p̄ nobis mag-
nificum certamen adimpleus.
et vsq; ad mortem accedens.

ut morte sua mortē occidēt. et
benedictionē atq; immortalitē
mūdo corde p̄lo dōnaret. q̄
fiducialiter dī. **N**obiscū deus
p̄ euāgelistaz et apostolorū pre
dicatōz p̄ scī sui corpis et sang
uinis sacramētū p̄ glōse crucis
signaculū. **P**er ista ergo omīa
nobiscū deus et ad nos atq; i no
bis sic ip̄e ait. **E**cce ego vobiscū
sū vsq; ad cōsumationem seculi
Qui cū p̄re et spiritu sancto vi
uit et regnat in secula seculorū

Amicū sancti euangelij

Secūm iohānem

In p̄ncipio erat v̄bū: et verbū
erat apud deū et deus erat v̄bū
Et reliq; **O**melia **O**rigenis

Uox spūalis aq̄le au
ditū pulsāt ecclie. **E**xte
rior sensus trāseūtē ac
cīpiat somitū. **I**nterior aī? ma
nentē penetret intellectū. **N**ox
altū mīdi volatilis non aerē cor
porēū vel ethera vel totū mūdi
ambitū supuolātis. s; oēs theo
riā vltra oīa que sūt et q̄ nō sūt
cūuolis intīme theologie pen
nis clarissime supneq; cōtēpla
tionis obtutib; trāscendentis.
Dico aut q̄ sūt q̄ siue hūanū si
ue angelicū nō oīo fugiūt sen
sū. **Q**ue vero nō sūt que p̄fecto
omēs intelligentes vires relin
quūt cū p̄ deū sint et eorū nūq;
que ab vno oīm cōditore cōdita
sūt nō excedūt. **S**upuolat itaq;
btis iohēs theologus nō solū

que intelligi ac dici p̄nt verūeti
am in ea que superāt omnē in
tellectū et sensū oēs superuehif
extra que oīa ineffabili mentis
volatu i archana vni? oīm p̄n
cipis exaltant in cōp̄hensibilē
q; ip̄ius p̄ncipij et vbi h̄ ē pa
tris et filij vnicā supsubstanti
alitatē pure dīnosens euāge
liū inchoat dicēs. **I**n p̄ncipio e
rat v̄bū. **O** beate iohēs nō ime
rito vocaris iohānes. **H**ebreū
nomē est iohānes cui? interp̄
tatio grece ekarrīstato latine v̄o
cui donatū est. **C**ui em̄ theolo
gorū ita donatū est abdita scilicet
sūmī boni penetrare misteria et
ea que sūt reuelata et declarata
hūanis mentib; ac sensib; in
timāe. **D**ic queso cui talis ac tā
ta donata est gratia. **F**ortasse q̄s
dicet sūmo vertici apostolorū
petro dico. qui domino inter
roganti quem se existimaret es
se. **R**espondit. **T**u es xp̄us fil
ius dei vni. **S**ed nō temere vt
opinor q̄s dixit plus in tīpo fi
dei et actionis petrum talia di
xisse. **Q**uare ea scilicet ratione
qua petrus in forma actionis
et fidei ponitur. **J**ohannes au
tem cōtemplationis atq; scien
cie tīpum imitatur. **U**nus siqui
dem recūbebāt suppectus do
minicum quod est contempla
tionis sacramentum. **A**lter se
pe titubabat quasi trepide acti
onis symbolum. **A**ctio namq;

mandatorum dominorum prout pueri
at in huius puras aliqui discernit
species virtutum. aliqui fallitur et
iudicium carnalium cogitationum ne
bulis obumbrat. Intime vero the
orie acies postquam seculi veritatis per
spexerat vultum nequaquam repenti
tur. nunquam fallitur. nulla caligie
obscurat in perpetuum. Ambo tamen cur
runt ad monumentum. Monumentum
christi est divina scriptura in qua
divinitatis et humanitatis eius mister
ia deitate littere velut quidam mun
untur petra. Sed iohannes praecurrit
cicero petro. Auctus namque atque ve
lociter itina dominorum apicem pene
trat secreta virtutis contemplationis
purificatione quam actionis adhuc pu
rificatione. Verumptamen prius intrat pe
trus in monumentum. deinde iohannes
ac si alio currunt alio intrant. Pe
trus siquidem fidei est symbolum. io
hannes significat intellectum ac per hoc
quoniam scriptum est. nisi credideritis non
intelligetis. necessario praecedit fides
in monumentum sacre scripture. de
inde sequens intrat intellectus cui per fidem
praeparatur aditus. Petrus quidem christum
deum et hominem iam sanctum in temporibus cog
nosces et dicens. tu es christus fi
lius dei vivi. altissime volavit. Sed
aliter ille qui eundem christum deum de deo
ante omnia tempora gentium intellexit dicens
In principio erat verbum. Nemo nos
existimet petro iohannem praeferre.
Quis hoc fecit. Quis est apostolorum
altior illo qui est et deus vertex eorum.
Nemo praefert petro iohannem: sed per

ferimus actioni contemplationem pur
gandam adhuc anime profectus purgatum
ascendenti adhuc virtuti ad incommu
tabile huius perveniens iam virtu
tem. Nemo enim nunc consideramus applica
rum personarum dignitatem: sed disting
uimus pulcherrimam dominorum misterii
rum dram. Petrus itaque hoc est actio
virtutis dei filium mirabili ineffabili
que modo carne circumscriptum per virtu
tem fidei et actionis conspicatur.
Iohannes vero hoc est altissima
veritatis contemplatio dei verbum
per se ante carnem absolutum et
infinitum in principio suo. hoc est in
patre suo miratur. Petrus eterna si
mul ac temporalia in christo unum facta di
vina revelatione introductus inspicit.
Iohannes sola eius eterna in no
ticia fidelium animarum introductus
spirituale ergo petasum citiuolum
dei medium iohannem dico theolo
gum omnem visibilem et invisibi
lem creaturam superat. omnem
intellectum penetrat et deificatus
in deum se deificantem intrat. O
beate paulus raptus es ut tu ip
se asseris in tertium celum in pa
disum. sed non es raptus super omnem
celum et paradysum. Iohannes omnem celum
aditum omnemque creatum paradysum hoc
est omnem humanam angelicamque trans
greditur naturam. In tertio celo
o vas electis et magister gentium
audisti verba que non licet homini loqui
Iohannes intime veritatis inspec
tor ultra omnem celum in paradiso pa
disorum hoc est in causa omnium audiuit

vnū vrbū per qd facta sūt oīa
et licuit ei dicē oīb et p̄dicare
qntū homīb p̄dicari p̄t ac fi-
ducialiter clamat. **I**n p̄ncipio
erat verbū. **N**on g^o iohannes
erat hō h plus q̄ hō qn et seip-
sū et oīa que sūt sup auit et ief-
fabili sapiētie v̄tute purissimo
qz mētis acūmie subuectus. in
ea que sup oīa sūt secreta vide-
licet vni⁹ essentie in tribz sub-
stātijs et triū substātiar i vna
essentia ingressus est. **N**ō em̄
aliter potuit ascendē in deū ni-
si p̄us fieret deus. **U**t em̄ radi⁹
oculor nostror spēs rerū sensi-
biliū et colores nō p̄us p̄t sen-
tire q̄ se solaribz radijs imisce-
at vnū cū ip̄is et in ip̄is fiat:
ita aī⁹ sanctor purā rez sbstā-
cialiū oīmz intellectuū superā-
tū cognicōnē nō sufficit accipē
nisi p̄us incōprehensibilem ve-
ritatis participationē dign⁹ ef-
ficiat habē. **S**anctus itaqz the-
ologus in deū trāsmutatus ve-
ritatis particeps deū vrbū sub-
stē in deo p̄ncipio. h̄ est deū fi-
liū i deo patre p̄nūciat. **I**n p̄n-
cipio inquit erat verbū. **I**ntuere
celū apertū h̄ est sūme ac san-
cte trinitatis reuelatum mūdo
mysteriū aīaduerte angelū di-
uinū sup filiū homīs ascēdētē
nobis videlicet ānūciantē ip-
sū esse ante omnia in p̄ncipio
verbū. et mox descendētē sup
eūdem filiū homīs. clamantē

qz. **E**t verbū caro factū est. **D**e-
scendit euāgelizās deū verū ho-
minē factū se nāliter int omīa
ex v̄gine: ascēdit p̄clamās idē
verbū sup essentialit̄ genitū ex
patre et vltra āte oīa. **I**n p̄nci-
pio inqt erat verbū. **N**otandū
qz in hoc loco nō tp̄is h̄ substā-
tie s̄monē beatus euangelista
īsinuat p̄ hāc vocē q̄ ē erat. **N**ā
et positiūū ei⁹ id ē sū vñ ineq̄li-
ter flectit̄ duplicē cōtinet intel-
lectū. Aliqñ quidē substāciā cu-
i⁹ aīqz rei de qua p̄dicat̄ absqz
vllō tp̄ali motu significat ideo
qz verbū substātiūū vocitat̄ ali-
qn̄ tp̄ales motus s̄m̄ alior ver-
bor analogiā declarat. **T**ale ē
g^o qd̄ ait. **I**n p̄n^o erat vrbū. **A**c
si dicēt. **I**n prē sb̄sistit fili⁹. q̄s
ei sane sapiēs dixerit filiū i prē
tp̄alit̄ vniq̄ sb̄stitisse. **I**llic em̄
sola cogitat̄ et̄mitas. **I**bi sola i-
telligit̄ imutabil̄ veritas. **E**t ne
q̄s estimaēt ita i p̄n^o vrbū sb̄s-
istē vt nulla sb̄nāz drā itelliga-
t̄ in eē cōtinuo subiūxit. **E**t vrbū
erat ap̄d deū h̄ ē et fili⁹ sb̄sistit
cū prē in v̄mitate essentie et sub-
stāciali distinctōe. **E**t itez ne di-
cat sup venenosa cōtagio cuiq̄
vrbū videlz solūmō in prē eē et
cū deo eē. nō āt ip̄m vrbū sb̄s-
istē et cōeternalit̄ sb̄sistere deo
patri. hic namqz error perfi-
dos iuasit arrianos p̄tinus ad-
iecit. **E**t deus erat verbum. **V**i-
dēs idē qz nō defecturi essent

qui dicerent nō de vno eodēq; v-
bo euāgelistā scripsisse **I**n prin-
cipio erat verbū. Sed voluit v-
bū in principio. aliud de? erat v-
bū. hēticā opionē destruēs cōse-
quēter subiūgit **H**oc eāt i prin-
cipio apud deū **I**p̄m ē a nō ali-
ud qd erat i principio Sed signi-
cans ex grecorū exēplarib; p̄t i-
telligi. i eis nascos scribit id est
b. a potest referri ad vtrūq; ad
verbū videlicet et ad deum **H**ec
q̄ppe duo noīa theos et logos
deus a verbū apud grecos mas-
culini generis sūt. **A**c p hoc ita
p̄t intelligi et deus erat vbum
b erat in principio apud deum.
tq̄ si luce clarius dixerit b de?
vbū apud deū **I**p̄se est de q dix-
it **I**n principio erat verbū. **O**īa
per ipsū fca sūt **P**er ipsū deum
vel per ipsū verbū deum oīa fca
sunt **E**t qd ē oīa per ipsū facta
sūt n̄ eo nascente an̄ oīa ex p̄e
oīa per ipsum facta sūt. nā ip̄s
us ex p̄e gñacō. ip̄a est causa
rū oīm adicio. oīm q; ex causis
in gñā et spēs p̄cedunt opacō
et effcūs **P**er generacōnē q̄ppe
dei verbi ex deo principio oīa fca
sunt **A**udi dīmū et ineffabile pa-
dorū. irrefragabile secretū inui-
sibile pfūdū. incōphēbile mi-
steriū per nō scīm h̄ gemitū oīa
facta h̄ nō genita **P**incipiū ex
q̄ oīa p̄e. principiū per qd oīa
ma fili? p̄e loquente vbū suū
h̄ ē p̄e gignēte sapiētā oīa fi-

unt. pph̄a ait **O**īa in sapiētia
fecisti. **E**t alibi personā p̄is in-
troducēs. **E**ructavit cor meum
vbū bonū. **E**t qd eructavit cor
suū **I**p̄se expoīt **V**erbū bonum
Dico vbū bonū loqr filiū bonū
gigno. **C**or p̄is est sua p̄pria
substātia. p̄cedit p̄ vbū nō na-
tura h̄ cā **A**udi ipsū filiū dicen-
tē. p̄ maior me est. subūa eius
cā mee substātie ē. **P**recedit in-
quā p̄ filiū p̄cedit fili? oīa q p
ipsū fca sūt **I**nchoāt i ip̄o ēē an̄
tēpora scāria nō i tpe h̄ cū tpi-
bus **T**emp? si qdē inter ceterā q
facta sūt scm̄ ē **N**ō at scm̄ nō p̄-
latū h̄ creatū **E**t q est cōsequen-
tia vbi qd locutū ē os altissimi.
nō em̄ iuanū locut? ē p̄ non in-
fructuose. nō sine magno effcū
Nā a hoīes inter ip̄os loquen-
tes aliqd i aurib; audientiū ef-
ficiūt **T**ria itaq; credē a dilige-
dēmus **P**̄em loquentē. filiū p̄-
nūciatū et ea q efficiūt p verbū
P̄ loqr vbū gignit oīa effici-
unt **A**udi pph̄a; **Q**m̄ ip̄se dix-
it et fca sūt. h̄ est verbū suū ge-
nuit. p qd oīa facta sūt **E**t ne
forte existiāres eorū q sūt qd a
qdē per ip̄m dei vbū facta ēē. q
dā vero ex ip̄m aut fca esse exi-
stentia per seip̄a ita vt nō oīa
q sūt ad vnū principiū referāt
Cōclusionē toti? theologie sub-
dit dicēs **E**t sine ip̄o scm̄ est n̄l.
Hoc est n̄l an̄ ip̄m factū qz ip̄e
ābit oīa itra se cōphēdēs oīa

et nichil ei coeternū l' substāti-
ale intelligit vel coessentialē p
ter suū patrē et suū spm a prē
p ipm pcedētē. **U**bi em̄ latini
ponūt sine ipso. ibi greci ponūt
chorisasto h̄ est ex ipm **S**ic et
ipe dñs suis discipulis dicit. **E**x
me nichil potestis facere. **Q**ui p
vos iquit ex me fieri nō potui-
stis. qd ex me facere potestis.
Nā et ibi nō choris h̄ est sine
h̄ ex greci scribūt facili? **P**rop-
terea dixi qz dū quis audit si-
ne ipso. p̄t putari sine ipso? cō-
filio vel adiutorio. ac p h̄ n̄ to-
tū n̄ oīa illi distribuit. **A**udies
vero ex. nichil oīo relinquit qd
in ipso et p ipz factū nō sit **Q**d
factū ē: in ipso vita erat **P**ost
q̄ remotissima omī rōne et in-
tellectu beatus euāgelista diuī-
na reuelauit misteria. deū v̄bū
videlz in deo loquētē in ābōb
intelligenciā spūs scī dīne scri-
pture cōtemplationibz dēlinqns
Ut em̄ qui loq̄r in v̄bo qd loq̄-
r necessario spū pflat. ita deus
p̄r fil' et sel' et filiū suū gignit et
spm scm p gemitū filiū pducit
et postq̄ p dei filiū oīa facta eē
et nichil ex eū subsistē astruxit
veluti ab altero premordio sue
theologie seriē direxit dicens.
Qd factū ē: i ipso vita erat **P**re-
dixit em̄ **O**īa p ipm fca sūt **A**c
veluti a q̄piā interrogat? de hīs
q̄ p deū v̄bū facta sūt. et quō et
qd i ipso erāt q̄ p ipm facta sūt

Rndit et ait **Q**d factū ē: i ipso
vita erat **Q**ue s̄ma duplici p-
nūciat: p̄t em̄ subdistigui **Q**d
factū ē **A**c dem̄ subiūgi: i ipso
vita erat **P**otest etiā sic **Q**d fa-
ctū ē i ipso **A**c dem̄ subferri **V**i-
ta erat **A**c p h̄ i duabz p̄nūcia-
tionibz duos speculam' itelle-
ctus **N**ō em̄ eadē theoria est q̄
dicit qd factū ē locis tpibzqz di-
cretū gūibz formis nūisqz di-
stinctū singularibzqz sbstācijs
seu opactū seu cōgātū. h̄ totū
i ipso vita erat et ea q̄ declāt qd
factū ē i ipso nō aliud erat n̄ vi-
ta. vt sit sensus **O**īa q̄ p ipz fa-
cta sūt. i ipso vita sūt et v̄m sūt
Erat em̄: h̄ ē i ipso subsistūt cā-
liter p̄us q̄ sint i semetipso ef-
fectiue **V**it ei sūt sub ipso ea q̄
p ipm facta sūt et i ipso viuūt i
cōmutabilit' et vita sūt **I**n q̄ neqz
fuerūt oīa tpalibz interuallis
seu localibz nec futura sūt h̄ so-
lūmō sup oīa tpa et loca vnū
sūt i ipso et v̄m̄salit' subsistūt
visibilia et inuisibilia corpalia i
corpalia rōnabilia irracōnabi-
lia: et fil' celū et t̄ra abyssus et q̄
cūqz i eo sūt i ipso viuūt et vita
sūt et eternalit' subsistūt **E**t que
nob oī motu vitali carē viden-
t' in v̄bo viuūt. **S**z si q̄ris quō
et qua rōne oīa q̄ p v̄bū facta
sūt i ipso vitaliter et v̄m̄formi-
ter et cāliter subsistūt: accipe pa-
digma. i. exēplū et ex caturay
natura disce factorē in hīs que

in ipso et per ipsum facta sunt. **I**n
uisibilia ei eius ut ait apostolus per
ea que facta sunt intellectus conspiciuntur
Conspiciamus quo omnium rerum quod mun-
di habet globositas comprehendit cau-
se filius et uniformis in isto sole qui
in apertum mundi lumen vocatur
subsistit. **I**n namque forme omnium
corporum procedunt. **I**n distantia celorum
et pulchritudo et cetera que de sensi-
bili natura predicari possunt. **C**onside-
ra multitudinem et infinitam seminum
virtutem quo numerositas herba-
rum fructuum animalium in singulis semi-
nibus filius continetur: quo ex eis surgit
formarum pulchra et innumerabilis
multiplicitas. **I**ntue interiore o-
culis quo multiplices regule in
arte et mente artificis unum sunt et
in animo disponuntur videntur. **Q**uo infi-
nitus linearum numerus in uno pun-
cto unum subsistit. et homini natu-
ralia perspicere exempla ex quibus velu-
ti publice theorie premis ultra omnia
subuectus divina gratia adiutus illumi-
natus poteris archana verbi men-
tis acie inspicere. et quantum dat homi-
nis argumentationibus deum suum quere-
ntibus videre quo omnia per ipsum facta
sunt et vita sunt. **I**n ipso ei ut os lo-
quitur deum vivimus? mouemur et su-
m? **E**t ut ait magnus dionysius
ariopagita. tunc omnium est superessen-
cialis divinitas. **E**t vita erat lux ho-
minum. **D**eum filium quem obtemperante theolo-
ge per vocasti verbum nunc vitam nomi-
nas et lucem. **N**ec inuito mutasti
appellationes ut distantes nobis in

finiuales sermones. **V**erbum siquidem
dei filium nominasti quia per ipsum locu-
tus est per omnia. **Q**uoniam ipse dixit et fa-
cta sunt. **L**ux vero et vita. quoniam ratio fi-
lii lux est et vita omnium que per ipsum fa-
cta sunt et quod illuminat non aliud nisi se
ipsum et patrem suum. **L**ux itaque est et seipsum
illuminat seipsum in modo declarat seip-
sum se ignorantibus manifestat. **L**ux
divine agnitionis de mundo recessit
cum homo deum deseruit. **D**upliciter er-
go lux eterna seipsum mundo de-
clarat per scripturam videlicet et cre-
aturam. **N**on enim aliter in nobis divina
agnitio renouatur nisi per divine scrip-
ture apices et creature species. **G**lo-
ria discite divina et in animo tuo eorum com-
cipe intellectum in quo agnosces verbum
sensu corporeo formas ac pulchri-
tudines percipere sensibiliu et in eis in-
telliges dei verbum et in hijs omnibus
nil aliud veritas declarabit preter ip-
sum que fecit omnia ex quo nil contemplat-
urus es. quia ipse est omnia in omnibus que
sunt ipse et quicquid est preter quem nul-
lum bonum subale est. **E**t vita erat
lux hominum. **Q**uare addidit lux
hominum qui specialiter et proprie lux
hominum dicitur quia in homine non so-
lum hominibus verum etiam in angelis om-
ni creature divine agnitionis partici-
pem fieri volentem seipsum declarat.
Non enim per angelum angelus neque per
hominem hominibus sed per homi-
nem hominibus et angelis non fanta-
sia sed ipsa vera humanitate quam to-
ta sibi in unitate subiecte suscepit
apparuit: suamque agnitionem omnibus

cognoscentibus se prout lux ita
q; hominē dñs nŕ ih̄s xp̄c: q̄ i
hūana nā oī rōnali et itellcūali
catuē seipm manifestavit sueq;
dimitatis q̄ pŕi ē eglis abdita ē
suavit misteria. Et lux i tēbris
lucet. Audi aplm̄. Fuiſtis aq̄n tē
bre: nūc at lux i dño. Audi ysa
iā. Pedētib; in regiōe ūbre mor
tis lux orta ē eis. Lux i tēbris lu
cet. Totū gen? hūanū merito
originalis pcc̄i in tēbris erat.
Nō exteriōz oculoz q̄b; sensi
biliū forme et colores sciūt: s; i
interiōz q̄b; intelligibiliū spe
cies et pulchritudines discernū
t. Nō in tēbris caliginosi hui?
aeris sed in tēbris ignorātie ve
ritatis. Nō i absentia lucis que
mūdū corpeū illūiat. P? ei? re
ro ortū ex v̄gine lux in tēbris
lucet in cordib; v̄z se cognoscē
tū. Qm̄ v̄o totū gen? hūanū in
duas veluti ptes diuidit i eos
videl; q̄z corda cognicōe vita
tis illūiata sūt et i eos qui i ob
scūissimis impietatis ac p̄fide te
nebris pmanēt euāgelista sub
iūxit. Et tēbre eā nō cōphendes
rūt. Ac si dicēt euidenter. Lux in
tēbris fidelīū aīay lucet et ma
gis ac magis lucet: a fide in
choās ad spē trabēs. Impitoz
v̄o cordiū perfidia et ignorātia
lucē v̄bi dei i carne fulgētis nō
cōphenderūt. Obscūatū est ei vt
ait aplūs. insipies cor eoz: sa
pientes se eē dicētes stultī facti

sūt. S; iste sensus moralis est
Phica v̄o hoz v̄boz theoria ē
talis. Hūana nā et si nō pecca
ret suis pprijs v̄boz lucere nō
posset. Nō ei nālis lux ē: s; par
ticeps lucis. Capax siquidē sa
piētie nō ē ipsa sapiā: cui? par
ticipacōe sapiēs fieri p̄t. Sicut
g° aer iste p semetipsū nō lucet
s; tēbray vocabulo nūcupatur
capax tñ solais lūis ē: ita mēs
mā dū p̄p̄t seipsa; cōsiderat qdā
tēbroſa ē substātia: capax tam
ac p̄ticeps lucis sapiē. Et quem
admodū p̄fat? aer dū solais
radios p̄ticipat nō d̄z p se lucē
s; sol splēdor d̄z i eo apparē ita
vt nālē suā obscuritatē n̄ pdat
et lucē pueniētē i se cōcipiat: ita
rōnal nŕe nē ps dū p̄nciā dī v̄
bi possid; nō p se r̄s itelligiblēs
et deū suū s; p istū sibi dīnū lu
m̄ cognoscit. Audi ipsū v̄bū. n̄
vos iqt estis q̄ loqm̄ s; sp̄s pa
tris v̄ri q̄ loq̄t i vob. Hac vna
sma voluit nos idipsū i ceteris i
telligē ac sp̄ i aībz cordis nŕi
ineffabili mō sonare. n̄ vos estis
q̄ lucetis s; sp̄s p̄ris v̄ri q̄ lucet
i vob. Hoc ē. me i vob lucē vob
manifestat: qz e° sū lux itelligi
bilis mūdi h̄ ē rōnal et itellcūa
lis nē. Nō vos estis q̄ itelligitis
me s; egoipse i vob p sp̄m meū
meipsū itelligo. qz vos n̄ estis
sbnālis lux s; p̄ticipacō s̄biste
tis lūis. Lux itaq; i tēbris lucet
qz dei v̄bū vita et lux hominū

in natura q̄ per se inuestigata et
considerata in formis q̄dā tēbro-
sitas inuenitur lucē non destitit
Nec eā q̄uis delinquentē dese-
rē voluit nec vniq̄ deseruit for-
mās eā per naturā continentie re-
formāsque per grām deificando
Et qm̄ ip̄e lux om̄i creaturē est i
cōprehensibilis **T**ēbre eā nō apre-
henderūt. **S**up̄at itaq; de? onē
sensū et onem intellēm et sol? h̄z
immōlitate cui? lux per excel-
lentia tēbre nominat qm̄ a nul-
la creatura q̄d vel q̄le sit apre-
hendi p̄t. **F**uit hō missus a deo cui
nomē erat ioh̄es. **E**cce aqlā de
sublimissio vertice montis theo-
logie leui volatu descendente in
p̄fundissimā vallem histoie. de
celo in trā spūalis mūdi pēnas
altissime stēplacōis relaxante
Divina si q̄dē scriptura mūdus
q̄dā est itelligibilis suis q̄tuor
ptibz veluti q̄tuor elementis cō-
stitut? **E**t terra est veluti in me-
dio inoq; instar cētri historia.
circa quā in aque similitudinē ab-
issus circūfūdīt moālis intelli-
gentie q̄ a grecis echiltri solet ap-
pellari circa q̄s historiā dico et
ethicā veluti duas prefati mū-
di inferiores ptes acis ille nālis
scē radi? circūuoluit. **Q**uā na-
turalē dico scēaz greci vocāt phi-
sū **E**x oīa at et vltra ethereus
ille igneus ardoz emphirei ce-
li h̄ ē sup̄ne stēplacōis dīne na-
ture quā greci theologiā nomi-

nāt circūglobat vltra quā nul-
lus egredit̄ itellāis **M**agnus
itaq; theolog? ioh̄em dico in p̄-
mordio euāgelij sui excellētissia
theologie caunīa tangens. et
liq; celoz spūaliū secreta pene-
trās. vltra oēz historiā et ethi-
cā ascēdēs et phisicā ad ea que
paulo an̄ incarnacōem vbi facta
sūt attigit. **D**ed ad historiā
narrādā veluti i q̄ndā trā suū i-
telligibilē deflectit volatum. **E**t
ait **F**uit hō et ioh̄es ioh̄em cō-
ueient i suā itroducit theologi-
am: abissus abissū iuocat i vo-
ce dīmoz misceioz. **E**uāgelista
p̄cursoris narrat historiā: illum
cui donatū ē v̄bū incarnatū pri-
mo cōmeōrat **F**uit iquit nō dix-
it simpliciter **F**uit missus a deo:
h̄ dixit hō vt discernēt hoīem so-
li? hūanitatē p̄cipē q̄ p̄currit
ab hoīe hūanitate et dīmitate co-
adunato et op̄acto vt segregā-
ret vocē trāseūtē a v̄bo sp̄ et iō
mutabilit̄ manēte vt insinuaret
matutinā stellā i ortū regni celo-
rū app̄ntē et declāz solē iusticie
p̄manētē testē ab eo discernit q̄
testimoniū p̄hibet missū ab eo q̄
mittit lucernā lugubrātē a luce
clāssia mūdū iplēte toti? gñis
hūani tēbras et mortis et deli-
ctoꝝ demolietē **P**recursor itaq;
dñi **F**uit hō nō de? dñs at cui?
p̄cursor ē hō. filiter aut et deus
fuit p̄cursor hō fuit trāsitur? in
deū p̄ grāz quē p̄currit dñs eāt

p naturā accipiens hoīez p hu
manitatē et nostre salutis ⁊ re
dempcōis volūtātē **H**omo eāt
missus **A** quo? **A** deo vbo quez
pcurrit missio ei? **P**recursor
clamās pmittit vocē. **V**ox cla
mātis in deserto: nouū ppat dñi
aduētū **C**ui nomē erat iohēs.
Cui donatū est regis regū fci
pcurfor incarnati vbi denūcia
tor et in spūalē felicitatē mani
festator. et in lucis vocē et mar
tīrio testator **H**ic vīt in testi
moniū vt testimoniū pbiēt
de lūie **D**e xpo videlz audi testi
moniū **E**cce agn? dei ecce q̄ tol
lit peccata mūdi. **E**t iterz. **Q**ui
p? me venit: āte me factus est
Qd euident? in greco legis em
brostēmij. h̄ est corā me **A**nte
me factus ē **A**c si apte diceret
Qui i ordine tpm p? natitatē
meā natus est in carne: āte cō
spectū meū dū adhuc essem in
visceribz mee matris sterilis p
phetico visu vidi illū corā me
ceptū et hoīem factū in vtero
v̄ginis **N**ō erat ille lux: h̄ vt te
stimoniū pbiēt de lumīe **A** su
prioribz subaudi nō eāt ille lux
nē **Q**uāe g° lucna ardēs astz
qz vocat̄ matutinū. **L**ucna ar
dēs erat h̄ nō pprio igne arde
bat succēsus n̄ ppria lucē lucē
bat **S**tella erat matutina h̄ n̄ a
seipso ppū lumī accepit **G**ra il
li? quē pcurrebat i eo ardebat
et splēdebat **N**ō erat ille lux h̄

pticeps lūis: suū n̄ erat qd p se
⁊ i se fulgebat **V**t ei supi? dixi?
nulla rōnal et itellcūal catura
p seipaz sbnālī lux ē h̄ pticipa
cōe vni? ⁊ veri lūis sbālis qd v
biqz ⁊ i oībz itelligibilī lucet.
p̄ea subdis **E**rat lux v̄a q̄ illūi
nat oēz hoīez veniētē i hūc mū
dū **V**erā lucē dī dei filiū p se sb
sistentē. āte oīa secula gemitū.
Verā lucē dicit dei filiū eūdē fi
liū hoīez ex hoībz ppē hoīez fa
ctū **I**pse ē lux v̄a **Q**ui de seipso
ait **E**go sū lux mūdi q̄ seq̄r me
nō ābulat i tēbris h̄ hēbit lumī
vite **E**rat lux v̄a q̄ illūinat oēz
hoīez veniētē in hūc mūdū **E**t
qd ē veniētē i hūc mūdū qd ē
ōmis hō veniēs in hūc mūdū:
et in qm mūdū venit? **S**i de hīs
q̄ d occultis natūe simbz i hūc
mūdū p gnacōz locis tpalibz
veniūt accēpis. qualis illūina
tio est in hac vita nascentibz
vt corrumpāz dposita. vt sol
uāz de quietudine silentis na
ture? **I**n inquietudine tumultu
antis misēie cadētibz dic queso
qualis lux ē spūialis ⁊ vera p
creatis in vita trāsitoria ⁊ falsa
Nunq̄d mūd? iste alienatus
a v̄o lūie duemēs habitacō est
Nunq̄d n̄ r̄gio vmbre mortis
et lacrimaz vallis ⁊ ignorātie p
fūdū ⁊ trena imbitacō aīm g
uās et ex veri lūis ituitu iterio
res oculos illūians **E**t illūiacō
nō īmerito dī **N**ō ergo d hīs

que ex occultis seminū causis ī
spēs corpeas pcedūt dēmus ī
telligere. **Q**ui illūnat omnem
hoīem venientē ī hūc mūdum.
Ded de hīs qui spūaliē p ge
neracōem grē q̄ datur ī bap
tismate ī mūdum veniūt īuisibi
lē qui natitatem q̄ ē fm corrup
tibile corpus spnentes natita
tē que ē scdm spm eligūt mun
dū qui deorsū est calcātes vim
bras ignorantie mortis deserē
tes. lucē sapie et vite appetētes
filij hoīm deserētes definentes
et se ī semetipsis destruētes. mū
dum ante oculos mentis cōstitu
entes et ī eū totis vīb̄ ascēdē ī
biātes. **E**os itaq; vera lux illū
nat q̄ ī mūdū v̄tutū veniunt
nō eos q̄ ī mūdū viciōz vīuūt
In mūdū eāt. **H**oc loco mūdū
appellat nō solū gñaliter sensi
bile naturā. v̄z etiā spūaliē to
talis nature q̄ ī hoīe est subā;
In hīs siquidē oībus et vt sim
pliciter dicā ī vniuersitate cō
dita. verbū lux vera erat id est
subsistit et semp erat qz nūq̄ ī
oībo subsistē destitit. **O**t ei q̄ lo
q̄tur dū loq̄ cessat. vox ei? eē de
finit et euanescit: sic celestis p̄
fi v̄bū suū loq̄ cessauerit effcūs
v̄bi vniuersa. s. cōdita nō subfi
stent. **V**niūsitatis nāq; cōdite cō
stitucō est et p̄māio dei p̄ris lo
cucō h̄ ē eterna et īcōmutabilis
sui v̄bi gñacō. **P**otest etiā nō ī
rōnabiliē de h̄ mūdū solūmō h̄

ē sensibili hec sn̄ia p̄dicā q̄ ait
In mūdū erat et mūdus p ipsū
factus ē. **N**e forte putāet quis
manichee h̄seos cōsors. mun
dū corpeis sensib̄ succūbentē.
a diabolo fuisse creatū et non a
creatore oīm visibiliū et īuisibi
liū. theo? subnectit. **I**n mūdū
erat h̄ ē ī hoc mūdū subsistit il
le qui cōtinet oīa. et mūdus per
ipsū factus est. **N**ō ei ī aliis
opib̄ vniūsitatis cōditōz h̄tat:
h̄ ī suis q̄ fecit. **A**d adiūtēre dēi?
b̄tm euangelistā quat mūdū
noīasse. tres cū mūdū oportet
nos intelligē. **Q**uoz p̄m? ē qui
absolute solū īuisibilib̄ et spūa
lib̄ v̄tutū īpletur substācijs. **I**n
quē q̄cūq; venerit plenā vere lu
cis possidet p̄cipacōem. **S**ecun
d? q̄ p̄fato p̄f e diūso. qm̄ ab
solute ex visibilib̄ et cōlib̄ cō
stituit naturis et quāuis vniūsi
tatis infimā obtineat p̄porcio
nē ī eo tñ erat v̄bū et p̄v̄bū fa
ctus ē et ē p̄m? ḡd? ad cognicō
nem veritatis ascēdē. p̄ sensus vo
lentib̄: spēs nāq; v̄isibiliū raci
onātē attrahit aīm. **T**ertius
mūdus est q̄ rōne medietatis et
supiorem spūaliū et inferiorem
corpaliū ī seip̄o copulat natu
rā et de duob̄ vñū facit et ī ho
mine solū itelligit ī q̄ oīs crea
tura adunat. **C**orpe ei cōstat et
aīa. corp? de h̄ mūdū et animā
de altero mūdū colligēs vñū
facit ornatū. **E**t corp? quidem et

aia opagine vna aglobata oē
mūdānū hoīs oficiūt ornāmē
tū **I**deo hō dīz oīs catura **O**is
nāq; creatura in ipō veluti in o
fficina quadā oflat **H**inc et ip
se dñs p̄dicaturis discipul̄ p̄ce
pit p̄dicāe oī creaturē euāgelii
Iste ergo mūdus h̄ ē hō crea
torē suū nō cognouit. neq; per
legis scripte simbola. neq; per
visibilis creaturē paradigmata
deū suū valz agnosce carliū de
lectionū vinculis detētus **E**t
mūdus eū nō cognouit **N**ō co
gnouit deū v̄bū neq; an̄ hūa
nacōz eius sola dimitate nudū
neq; p̄ hūanationē incarnati
one restitū **I**nvisibile ignora
bat: visibile negabat. noluit
querētē sequi. noluit audiē vo
cantē. noluit colē deificātē. no
luit recipē recipientē **I**nppria
reit̄ i ea viz q̄ per ipsū facta sūt
ac per h̄ppria illi? nō īmerito
sūt. **E**t sui eū nō receperūt. **S**ui
sūt oēs hoīs q̄s voluit redimē
et redemit **Q**uotq̄t at̄ receperūt
eū dedit eis ptātē filios dei fieri
credētib; i noīe ei? **I**ā diuidit
nō hūamitas rōnalis mūdi h̄
volūtas **S**egregāt receptores
in car̄tionis a respūētib; eā **F**i
deles credūt aduētū v̄bi a libē
ter recipiūt dñm suū **I**mpij ne
gāt et otumacit̄ renuūt **J**udei
per iuidiā: gētiles per ignorati
am **R**ecipientib; dedit ptātē fi
lios dei fieri **N**ō recipientibus

dedit adhuc spaciū recipiendi.
Anullo ei auferē possibilitas
credēdi in dei filiū: hoc em̄ i ar
bitrio hoīs et coopatiōe grē cō
stitutū ē **Q**uibo aut̄ dedit ptātē
filios dei fieri **R**ecipientib; se
videlic; et credētib; in noīe ei?
Multi recipiūt xpm: h̄ nō cre
dūt in noīe ei? **N**ō credūt i no
mīe v̄migeniti. filiū dei patri cō
substantialē **O**mouision em̄ nez
gant id ē p̄ri cōsubstantialē: et
epiūision eū affirmant. hoc est
nō eiusdē eēntie cū patre ac p̄
sone **N**ō p̄dest eis xpm recipē
dū conant̄ ei? veritatē negare
Qui v̄o recipiūt xpm v̄z deū
a v̄z hoīez a i h̄ firmissime cre
dūt: eis possibilitas data ē fili
os di fieri **Q**ui n̄ ex sangmib; ne
q; ex volūate carnis ac. **N**on
ex sangmib; iqt. i. nō ex corpa
lib; p̄caciōib; **Q**ui ad op̄cōz fili
oz dei meito fidei adipiscūt̄ scz
a deo prē p̄ spm̄ scm̄ i q̄ h̄edita
tē p̄ h̄nt h̄ ē i cōfiliacōe v̄migeniti
dei natī sunt **N**eq; ex volūate
c̄m̄is neq; ex volūate viri **D**u
plex it̄roducīt̄ sex? ex q̄ i carne
nascentiū carliē nūositas p̄pa
gat. carnis q̄dē noīe seīneū. v̄i
v̄o euāgelista masculi^m figūit
bitū. **E**t ne forte dicas **I**mpo
ssibile vidē mortales fieri īmor
tales corruptibiles corrupcōe
carē puros hoīs filios dei fieri
tpales et̄mitatē possidē: ex his
q̄ maioā sūt accipe agūm̄tū vt

rei de q̄ dubitas possis fidē accō
modare. **E**t verbū caro factum
est. Si itaq; qđ plus ē paul du
bio p̄cessit: cur incredibile videt
qđ min⁹ ē posse cōsequi? **D**z fili⁹
dei fact⁹ ē homo qđ nemo eorū
q̄ eū recipiūt ambigit. quid mī
rū si homo credēs ī filiū dei de⁹
futurus sit? **A**d hoc siquidē v̄bū
in carne descēdit vt in ipsū caro
id ē homo credens p carnem in
v̄bum ascendat vt per naturas
lem filiū v̄migenitū multi effici
antur filij adoptiui. non p̄ seip
sum verbū caro factum ē. s̄ p̄
nos q̄ nō nisi p verbi carnē po
tuissemus ī dei filios t̄nsmutari.
Solus descēdit: cū multis ascen
dit. de hoīb⁹ facit deos q̄ de deo
facit hoīem. **E**t bitauit ī nob⁹. h̄
est nr̄am naturam possedit vt
sue nature p̄cipes nos faciat.
Et vidim⁹ gloriā ei⁹ gl̄iam qua
si v̄migeniti a p̄re. **U**bi vidisti o
btē theologe gl̄iam incarnati v̄
bi gloriā hūam filij dei: qm̄ vi
disti. q̄bus ocul⁹ p̄speristi? cor
palib⁹ vt op̄ior in monte t̄issi
guracōis t̄pe. tūc em̄ tertio ade
ras testis. dīne glorificacōis p̄
sens eras vt estimo in iherl̄m. et
audisti vocē p̄ris filiū suū clāfi
cantē dicēdo. clarificam̄ et iterū
clarificabo. **A**udisti turmas in
fanciū gl̄ificaciū: osanna filio
dauid dicēciū. **Q**uid dicā de glo
ria t̄surrecōis. vidisti eū resurgē
tē a mortuis. dū ad te cētosq;

discipulos clausis itrauit ianu
is. **V**idisti gl̄iaz ei⁹ ascēdētis ad
p̄rem qm̄ ab āgelis ē assumpt⁹
in celum et sup̄ hec omnia altis
simo mentis intuitu contempla
tus es. illud dico verbū ī p̄ri
cipio suo apud patrem suū:
vbi gloriā ei⁹ vidisti. **Q**uasi
v̄migeniti a p̄re: plenū gratia ⁊
veritatis. **D**uplex h̄ p̄odi itel
lectus ē. **P**otest ei de hūamitas
te et d̄mitate incarnati verbi ac
cipi ita vt pleitudo gr̄e referat
ad hūamitatem: pleitudo v̄o ve
ritatis ad d̄mitatē. **V**erbū q̄ppe
incarnatū dñs noster ih̄s xp̄s
plenitudinē gr̄e scđm humani
tatē accepit. quomā caput est
ecclesie et primogenitus creatu
re vniuerse hoc ē totius vniuer
salit̄ hūamitatis q̄ ī ip̄o et p ip
sū sanata est ⁊ restaurata. **I**n ip
so dico qm̄ maximū et p̄cipas
le ex^m gratie q̄ nullis p̄cedētib⁹
meritis homo efficitur deus ip̄e
est et in ip̄so p̄mordialit̄ ma
nifestum est. **P**er ipsum v̄o qm̄
de pleitudie eius d̄mitatis nos
ōnes accepimus gratiam deifi
cationis. **P**er gr̄am fidei q̄ in eū
credimus. et actiones qui man
data ei⁹ custodim⁹. **P**otest etiā
pleitudo gratie xp̄i de sp̄itu scō
intelligi. **S**p̄s nāq; sanct⁹ qm̄
distributor est et op̄ator dona
cionū gratie. gratia solet appella
ri. **C**ui⁹ sp̄s septiformis op
atio humanitatē xp̄i impleuit.

in quo requieuit sic ait pph̃a
et requiescet sup eū spūs sapie
et intellectus: spūs dñi et for
titudis: spūs scientie et pietatis
et repleuit eū spūs timoris do
mini. Si g^o de xp̃o p seipsū vis
qd dictū est plenū gr̃e: de pleni
tudine deificacōis et sanctifica
tionis scdm būamitatē agnos
ce. Deificationis dico: qz hō et
deus in vnitatē substātie adu
nati sūt. Sanctificacōis vō: qz
nō solū de spū sancto dceptus
verū etiā plenitudie donacionū
eius repletus est. Ac veluti i sū
mitate mīstici ecclesie cādelabri
grāz lampades in ipso et de ip
so fullere. Si vero plenitudinez
gr̃e et veritatis incarnati vbi d
nouo testamento maioris intel
ligē sicut idē euāgelista paulo
p^o videt sensisse. ait em̃: lex p
moysen data ē: grā et veritas p
ibm xp̃m facta est. nō incon
grue pnūciabis plenitudinez
nouī testamēti p ibm xp̃m do
natā et legaliū simboloz veri
tatē in ipso esse impletā sic ait
aplūs. In quo plenitudo diui
nitatis corporaliter habitat ple
nitudinez videlicet diuinitatis
mīsticos legaliū vmbraz intel
lectus appellās: quos xp̃us in
carne venies in seipso corporali
hoc est veraciter habitasse et do
cuit et manifestauit. qm̃ ipse ē
plenitudo grāz. veritas simbo
loz legaliū finis ppheticaz vi

tionū Cui ai prē ac **1^a** lucā
In illo tpe Erāt p̃r ibū et mat̃
āmirātes sup hñs que dicebāt
de eo Et reliq̃. Omelia origēis
Ongregem? i vnū ea
q̃ in ortu ibū dicta scri
ptaqz sūt de eo et tūc sci
re poterit? singlā qzqz dig̃ eē mi
raculo. Quāobrē mirabāt et p̃r
sic ei appellat? ē ioseph qz nuē
ci? fuit. Miabāt et m̃r sup hñs
q̃ dicebāt de eo. Que nā g^o sūt
q̃ de puulo ibū fama disperse
rat. Pastores erāt in regione il
la vigilātes et obfuātes custo
dias noctis sup g̃gē suū. Vēit ā
gel? sub ipā hora natitatis ibū
et ait ad eos. Annūcō vob̃ gau
diū magnū. Ite et inuenietis in
fantē inuolutū in pānis et po
sitū in p̃sepe. Necdū angelus
vba finierat et ecce mltitudo ce
lestis exercit? laudare cepit et
bñdicē deū. Cū h̃ pastores tre
pidi p̃sperissent et āgel? r̃cessi
ss̃ ab eis dixerūt ad iuicē. Eam?
bethleē et videā? factū qd dñs
oñdit nobis. Venerūt et iuene
rūt puulū. Tā illi q̃ pntes q̃
facta fuerāt mirabāt sup h̃. Et
de simeone scribit q̃ rumorem
auferit et miraculi vel mag̃ ps
fuerit. Tenuit ei puerz i brachi
is suis et ait. Nūc dimittis do
mine suū tuū i pace scdm ṽbū
tuū. Quia viderunt oculi mei
salutare tuum. Fastigium et vt
ita dicam culmen super hñs

que iactabantur de ihesu: et p̄
a mater mirabatur. s̄mo syme
onis fuit. Non ei suffecit ei tenē
puulū et ea q̄ de semetipso scrip
ta sūt p̄loqui s̄ b̄ndixit patri il
lius a matri. Et de ipso q̄q; pro
phavit ifante dicēs. Ecce h̄ po
situs est i ruīnam et resurrectionem
multorū i isrl̄. a in signum
cui contradicet. Tuā q̄ ipsius
aiam p̄transibit gladi? ut reue
lentur de multis cordib; cogita
tiones. Quid sibi vult h̄ qd̄ ait
Ecce h̄ positus ē i ruīnā et resur
rectionē multorū i isrl̄. Huic qd̄ fili
in euangelio iobis reperi. In iu
diciū ego in mundum istū veni
ut q̄ non vident videant. et qui
vident cēci fiant. Quō ergo i iu
diciū venit. ut non videntes de
naciōib; vident. et q̄ p̄us vide
bāt de isrl̄ cēci fierent. sic venit i
ruīnam et resurrectionem mul
torum. In aduentu em̄ dñi sal
uatoris qui p̄us steterāt corru
erūt et qui ceciderant surrexerūt.
Una hec est interpretatio de eo
quod dictū est. Ecce iste positus
est in ruīnam et resurrectionem
multorū in isrl̄. Est aut̄ et aliū?
qd̄ intelligendū aduersus eos
vel maxime qui ostra additorē la
trant. et hincinde de veteri testa
mento q̄ non intelligunt testio
nia congregantes simpliciū cor
da decipiūt. Audiūt em̄. Ecce deus
legis et p̄phay videte qual̄ sit
Ego inquit occidā et ego viuifi

cabo. p̄ciam et sanabo. et nō
est qui eruat de manu mea. Au
diūt vocem occidā. s̄ non audi
unt viuificabo. Audiūt p̄ciā
a audire otenūt et ego sanabo.
Istiusmodi occasionib; creato
rem calūmiantur. Igit̄ anq̄ iter
preter quē sensū habeāt ego in
terficiam et viuificabo. p̄ciā
et sanabo. opponā eis testiomū
euangelij. dicamq; adūsus he
reticos. innumerabiles q̄ppe hē
ses sunt q̄ euangelij scdm̄ lucā
recipiūt. Si p̄pterea cruentus
est tm̄ iudex et crudelis est cōdi
tor qz dicit ego interficiā et viu
ficabo. p̄ciam et sanabo. mai
festissimum est a ibm̄ ipsius eē
filiū. Eadē siquidē de eo scripta
sunt. Ecce hic positus est in ruī
nam et resurrectionem multorū
in isrl̄. non i resurrectionē tm̄ s̄
et in ruīnam. Si malū est inter
ficere. malum sit et i ruīnam ve
nire. qd̄ r̄ndebunt. Utz ne rece
dent a cultu eius. An querēt ali
quā interpretationē et ad tropo
logias confugient ut qd̄ i ruīnā
venit benignitatē magis q̄ au
steritatem sonet. Et quō iustum
erit qn̄ quid i euāgelio tale repi
tur ad allegorias et nouas itel
ligentias ofugere qn̄ vero in ve
teri testamento statim accusare
et nullam explanacōnem q̄uis
p̄babilis sit recipere. Sed et h̄
qd̄ sequitur. In iudiciū ego veni
i mūdum istum ut non vidētes

videat. et qui vident cecī fiāt q̄
uis querat vt edisserat implere
nō poterūt **E**go vero qui opto
esse ecclesiasticus et nō sub hē
fiarcha aliquo h̄ a xpi vocabu
lo nūcupari. et h̄rē nom̄ quod
benedicis sup̄ terrā et cupio tā
ope q̄ sensu et esse et dici xp̄ia
nus equalē et in veteri et in no
ua lege quero rōnem **L**oquitur
deus ego interficiā: libenter ha
beo vt interficiat **Q**uā em̄ vetus
in me homo est et viuo adhuc
quasi homo cupio vt occidat i
me deus veterē hōiē et viuifi
cet me ex mortuis **P**rimus em̄
ait homo de terra terrenus: se
cūd̄? homo de celo celestis **S**ic
portauim̄? ymaginem terreni
portem̄? et ymaginem celestis
Secūdu hunc sensum itelligit
et illud. **I**n iudiciū ego veni i
mūdu istū. vt qui nō vident
videant et qui vident cecī fiant
Habem̄? in nobis omnes hōi
nes et aspectū et cecitatē **A**dā
videbat et nō videbat **E**ua q̄z ā
te q̄ apirent̄ oculi eius vidisse
describit **V**idit inq̄t mulier lig
nū qz bonū eāt ad cōedendū et
optimū oculis ad videndū. et
tollens de ligni fructu comedit
et dedit viro suo et comederūt
Igit̄ nō erāt cecī h̄ videbāt **D**e
inde sequit̄ **E**t apti sūt oculi e
or̄ **E**rgo cecī fuerāt et nō vide
bāt quor̄ oculi postea sūt apti
Sz qui bene ātea viderāt post.

q̄ mandatu dñi p̄tergressi sūt
ceperūt videre male. et aspectū
obedientie subrepente delicto
postea pdiderūt **E**go sic intelli
go et illud qd̄ dicit dñs. **Q**uis
fecit mutū et surdū videntē et
cecū? **N**ōne ego dñs deus? **E**t
ocul̄? corp̄is quo terrena ista
cōspiciū? est oculus s̄m̄ sensū
carnis de quo scriptura ait **F**ru
stra incedēs et inflatus sensu car
nis. **C**ui hēm̄? aliū strariū me
liorē et diuina sapientē qui qz
cecis in nobis erat venit ihus
vt facēt eū vidē: vt qui nō vi
debāt viderēt. q̄ āt videbāt cecī
fierēt. **I**uxta hūc ergo sensū et
hoc qd̄ nūc habem̄? in manib̄
intelligendū est **E**cce iste pos
tus ē in ruinā et resurrectionem
multor̄ i isrl̄ **H**abeo aliqd̄ in
me qd̄ male stat et peccati sup
bia se erigit. hoc cadat hoc sub
ruat. **Q**d̄ si ceciderit. id qd̄ āte
corruerat surgēs stabit **I**nter
ior hō meus quōdā iacebat eli
sus et exterior stabat erectus.
Anteq̄ credere in ihm̄ bonū in
me iacebat malū stabat **P**ost
q̄ ille vīt tūc qd̄ i me malū fu
eāt corruit et expletū est. semp
mortificacōz ihu i corpe vrō cir
cūferētes **E**t illud **M**ortificate
mēbra vīa sup̄ terrā. fornicacōz
imūdiā luxuriā ydolatriā ve
nificia et cetera **H**or̄ oīm vtil
ruina facta est. et de hac ruina
dicitur **O**biūqz fuerit cadauer

illuc congregabūtur ⁊ aq̃le **C**a
dauet q̃ppe a casu nomen acce
pit. **B**ona est h̃ ruina ad quā
p̃mū venit ih̃esus. nec potest fa
cere resurrectionem n̄ ruina pre
cesserit. **V**enit añ destruere qd̃ in
me malū fuerat. vt illo destru
cto ⁊ mortificato ⁊ surgat in me
⁊ viuificet id qd̃ bonū est vt cō
sequimur in eo regnū celorū. **L**u
cas scripsit **S**pūs scūs superue
niet in te ⁊ ṽtus altissimi obum
brabit tibi. **P**ropter h̃ ⁊ qd̃ na
tū fuit sem̄ vocabit̃ fili⁹ dei. **E**t
q̃ manifeste nob̄ tradit. qm̄ vir
ginis fili⁹ fuit ih̃us nec de b̄ua
no cōceptus est semine iste p̃ez
eius testatus est ioseph dicens.
Erant p̃ illius et mater amirā
tes super h̃is q̃ dicebant̃ de eo
Que igit̃ cā extitit vt eū q̃ p̃ n̄
fuit. p̃em esse meōzaret̃. **Q**ui
simplici expositione cōtētus est
d̃t **H**onoāuit eū spūscūs p̃is
vocabulo qz nutriēat saluatozē
Qui at̃ alci⁹ aliqd̃ iqr̃it potest
dicē qm̄ gñacōis ordo dauid ad
ioseph vsqz deducit̃ ne vidētur
frustra ioseph nominari. quia
p̃ nō fuerat saluatoris vt gñā
cōis ordo haberet locū p̃ appel
latus est dñi. **A**dmiābātur igit̃
p̃ ei⁹ ⁊ m̄ super h̃is q̃ dicebā
tur de eo tā ab angelo q̃ a mul
titudine celestis exercit⁹ necnō
et a pastoib⁹. **O**mnia q̃ppe hec
audientes reuerētissime miābā
tur. **D**einde scriptuā ait **E**ndic

it eos symeō et dixit ad mariā
m̄rem ei⁹. **E**cce iste positus ē in
ruinā ⁊ resurrectionem multoz
in isrl̄ et in signū cui ⁊ tradicef̃
Et tuam ipsius animā pertrāsi
bit gladius vt reuelent̃ a mul
tis cordib⁹ cogitacōes. **Q**uō sal
uator in ruinā et in resurrectio
nem multoz venerit cōtēplādū
est. **Q**ui simpliciter exponit po
test dicē in ruinā eū remisse infi
deliū et in resurrectionē credētiū
Qui v̄o curiosus iterpres ē. d̃t
nequaq̃ eum cadē qui ante nō
steterit. **D**a m̄ igit̃ q̃ fuerit q̃ ste
terit ⁊ in cui⁹ ruinā saluator ad
uenit. necnon et eū q̃ ⁊ surgit.
Nam vtiqz ille cōsurgit qui an
te corruerat. **V**idēdū est itaqz ne
forte saluator non alijs atqz a
lijs i ruinā venit et i resurrectio
nē h̃ h̃is dem et in ruinam et in
resurrectionē venit. **I**n iudiciū
ait ego veni. vt qui nō videbāt
videāt. ⁊ qui videbant cēci fiāt
Est em̄ in nobis aliud qd̃ vide
bat p̃us et postea videre desinit
et aliud qd̃ non videbat ⁊ po
stea cepit vidē. **V**erbi gr̄a. **D**olo
vidē illis ocul⁹ quib⁹ añ non vi
debā et q̃ m̄ postea reserati sunt
qm̄ post iobedientiam et adam
et eue oculi sūt apti. de quibus
superiori sm̄ōe tractauim⁹. **N**ūc
autē iterp̃tandū quid sibi velit
hoc qd̃ ait **E**cce h̃ positus ē i rui
nā et resurrectionē m̄toz i isrl̄
Me oꝝ p̃mū cadē et cū cecidero

postea bene surgere ne saluator
causa non fuerit male ruine. **S**ed
propterea cadere me fecit ut sur-
gā et multū mihi utilior ruina fu-
it quā illud tempus quod videbar stare.
Stabam enim peccato tempore quod pec-
cato vivebam. et quia peccato sta-
bam. mihi prima utilitas fuit ut ca-
derem et peccato morerer. **D**enique et
sancti prophete quā angustii aliquando
contemplabantur. cadebant in faciem su-
am. **P**ropterea autem cadebant ut
peccata per ruinam plenius purgarentur.
Hoc ipsum et saluator primum con-
cedit tibi ut corruas. **E**thnicus e-
ras cadat in te ethnicus. **D**ilige
bas scorta primum in te scortator
intereat. **P**eccator eras. cadat
in te peccator ut possis debere re-
surgere et dicere. **S**i mortui sum?
et uiuam? et si deformes fa-
cti sumus mortis. deformes et re-
surrectionis erimus? **I**ste igitur in ru-
inam et resurrectionem multorum posi-
tus est in israel habet in hijs quod plena
sciunt ratione aspicere. **E**t in signum cui
contradicitur. **O**mnia quod narrat histo-
ria de saluatore contradicitur. **V**irgo
mater est: signum est cui contradicitur.
Marchionite contradicitur huic
signo et aiunt penitus eum de mu-
liere non esse natum. **H**ebionite co-
tradicitur signo dicentes ex viro
et muliere ita natum esse ut nos quoque
nascimur. **H**abuit corpus? humanum
et hoc signum est cui contradicitur. **A**lij ei
eum dicunt remisse de celis. **A**lij ta-
le quod nos corpus habuisse ut per

similitudinem corporis etiam nostra corpora
redimeret a peccatis ut daret nobis
spem resurrectionis. **R**esurrexit
a mortuis. **E**t hoc signum est cui co-
tradicitur. **Q**uomodo surrexit utrum ipse et
talis qualis mortuus est an certe
in melioris substantie corpore? resurre-
xit et est infinita distinctio alijs di-
cuntibus figuram clauorum thome mon-
strauit in manibus suis. alijs e-
regione tractantibus. **S**i idem corpus?
habuit. quomodo clausus ingressus est
ostijs et stetit. **V**ides igitur ut ar-
gumentis varijs etiam resurrectio
ei? questio dicitur. **E**t sit signum
cui contradicitur. **E**go et hoc quod pro-
phetarum ore predictum est puto si-
gnum est cui contradicitur. **S**unt
enim plures heretici qui asserunt
eum a prophetis penitus non
fuisse predictum. **E**t quid me ne-
cesse est multa prosequi. **O**m-
nia que de eo narrat historia.
signum est cui contradicitur. non quod
contradicitur hijs qui credunt in eum.
Nos quippe scimus omnia ve-
ra esse que scripta sunt. sed quia
apud incredulos vniuersa que
de eo scripta sunt signum sit cui
contradicitur. **D**einde simeon ait
Et tuam ipsius animam per-
transibit gladius. **N**ulla docet
historia beatam mariam ex hac
vita gladii occasione migrasse.
presertim cum non anima sed
corpus ferro solet interfici. **U**n-
de restat intelligi gladium illud
de quo dicitur. **E**t gladius est

in labijs eorū. hoc est dolorem
dñice passionis eius aīam per
transisse. **Q**ue et si xpm vtpote
dei filiū spōte mori mortēq; ip-
sam non dubitāet esse deinctur
vt sua tñ carne pcreatū nō sine
doloris affāi potuit vidē cruci-
figi. **N**ā a ferrū qđ aīam ioseph
ptrānsisse carit. nullū melius
qđ dura tribulacō itelligit. **U**t re-
uelentur ex multis cordibus co-
gitationes. **C**ogitationes erant
male in hominibus que prop-
terea reuelate sunt vt prolata ī
mediū pderentur. et interfecte
atq; emortue esse desinerēt a oc-
cideret eas ille qđ p nobis mor-
tuus est. **Q**ūdiu enim abscondi-
te erant cogitationes. nec pro-
late in medium impossibile eas
erat penitus interfici. **U**n a nos
si peccauerimus. debemus dicē
Pecm̄ meum notum feci tibi. a
iniquitatē meam non abscondi
et dixi anūciabo iniusticiā meā
dño. **S**i em̄ hoc fecerim? et reue-
lauim? pccā nra non solū deo
s; et hijs qui possunt medei vul-
neribus nostris atq; pccis dele-
būtur pccā nostra ab eo qui dī
Ego delebo vt nubem iniquitates
tuas a sicut caliginem pccā tua
Post symeonis pphēciam qz
necē erat vt mulieres etiā salua-
rent vīt pphēs mulier de qua
scribitur. **E**t erat anna prophe-
tissa filia phanuel de tribu azer
Qū pulcher ordo. **N**on venit a

te virum mulier: sed prius vīt
symeon qui apprehendit infan-
tem a tenuit in brachijs suis de
inde mulier. **C**uius non sunt qđ
dem verba digesta sed dictum ē
gnaliter qđ cōfessa sit dño et lo-
cuta de eo omnibus qui exspe-
ctabant rēditionē israhel. **E**t
iuste scā mulier spiritum pphē-
tandi meruit accipere. qz lōga
castitate longisq; ieiunijs ad h
culmen ascenderat. **V**idete muli-
eres testimonium anne a imita-
mini illud. si quando vobis eue-
uerit vt perdatis viros. confi-
derate quid de ea scriptum sit.
Septem annis vixit a virgini-
tate sua cū viro suo et reliqua.
pp̄terea prophetes fuit. **N**eq;
ei vt libet a fortuitu spūscūs
habitauit in ea. **B**onum est et
p̄mū si qua p̄t virginitatis grāz
possidē. si aut hoc nō potuit: s;
euenit ei vt pdat virum vidua
pseueret. **Q**đ quidē non solū p?
mortē viri. s; etiā cū ille vixit
dēt habere in aīo vt etiam si nō
euenit voluntas ipsius et ppo-
situm a dño coronet et dicat.
Hoc vūeo atq; promitto si nū
hūanū aliqd qđ non opto con-
tigerit nichil aliud faciā qđ iō-
taminata et vidua perseuerem.
Et vt p̄fecerūt oīa scđm legem
dñi. reuersi sunt in galileam in
ciuitatē suā nazareth. **P**retermi-
sit h̄ locū lucas qđ a matthō satis
exposita noueāt. dñm videlicet

*h̄c suadet virginem
qđ munda erat nō
alq. nubens sed p̄mū
non inupta: sed p̄t
fuit virginem.*

p? bec ne ab hero de necāduſ
 inueniēſ egiptū a parētibz eſ-
 ſe delatū. deſūctoq; hero de de-
 mū galileā reuſū. nazareth ci-
 uitatem ſuā inhabitare cepiſſe
Solēt em euāgeliste ſinguli ſic
 omittē quedā q̄ ab alijs ome-
 morata viderint. ſ ab alijs cō-
 memorāda in ſpū p̄uiderūt vt
 cōtinuata ſue narratiōis ſerie q̄
 nulla p̄miſiſſe videant. q̄ tam
 alteri? euāgeliste cōſiderata ſcri-
 ptura quo loco tñſilita fuerint
 diligens lector inueniet. **P**uer
 aut creſcebat et cōfortabaf ple-
 nus ſapia et grā dei erat in illo
Notāda diſtinctio v̄boꝝ quia
 dñs xpc in eo q̄ puer erat id ē
 habitū būane fragilitatis in-
 duerat. creſcē et cōfortari ha-
 bebat. **I**n eo vero q̄ etiā v̄bū
 dei et deus eternus erat nec cō-
 fortari indigebat nec habebat
 augeri **U**nde rectiſſime plenus
 ſapiā perhibet et grā. ſapientia
 quidē qz in ipſo habitat omis
 plenitudo diuinitatis corpali-
 ter. grā autē qz eidē mediatori
 dei et hoīm ihu xpo magna g̃
 cia donata eſt vt ex quo homo
 fieri cepiſſet. perfectus eſſet et
 deus **C**ui fili eſt qd iobes ſcri-
 bit **E**ū plenū grā et veritatis. e-
 andē ipſe diuinitatis excellentiā
 veritatis quā lucas ſapie noīe
 cōmendans **Q**ui cū patre et ſpi-
 ritu ſancto vīuit. et

Ued in matheū

In illo tpe. **C**ū deſcēdiſſet ih̄s
 de mōte ſecute ſūt eū turbe m̄l-
 te **E**t ecce leproſus veniēs ado-
 rabat eū dicēs Dñe: ſi vis po-
 tes me mūdare **E**t reliq; **O**me-
 lia origenis p̄bri

Dicēte in mōte dñō di-
 ſcipuli veniūt ad eū ſic
 alacres ſic domeſtica ſi-
 cut p̄ri ſic amici vel fr̄s. **I**deo
 ait dñs ad eos. **V**os eſtis ſal-
 tre. et vos eſtis lux mūdi **N**ūc
 v̄o deſcendēte eo de mōte turbe
 ſecute ſūt eū q̄ in mōte aſcendē
 nō potuerūt vt pigri ppli vt neg-
 ligētes vt ipſecti **I**ta et fili iſra-
 hel p̄mitus i mōte aſcendē nō
 valuerūt ad obuiādū deo p̄gē
 nō potuerūt p̄pt ſuā irreligioſi-
 tatē et ipietatē **S**ol? moyſes
 aſcendit et pauci cū eo ſenior iſ-
 rael **I**ta et cum dñō diſcipuli
 ſoli i mōte aſcēderūt et tardioēs
 deozſū ſteterūt **S**ic et mō vigi-
 lantes et alacres et fideles aīe deū
 timētes et dñm diligētes reg̃
 celeſtia deſiderātes. dominū ſp̄
 ſeq̃ntes p? dominū i illū celeſtē
 mōte aſcendūt audientes apo-
 ſtolū dicēte q̄ ſurſū ſūt q̃rite q̄
 ſurſū ſūt ſapite vbi xps eſt in
 dextra dī ſedēs **D**eſcendēte nūc
 domino hoc eſt inclināte ſe ad
 infirmitatem et ipotenciam ce-
 teroz miſertus imp̄fectioni eo-
 rum vel infirmitati ſecute ſunt
 turbe multe. **A**liq̃nti p̄pter ca-
 ritatē aliq̃nti p̄pter doctrinā.

aliqñtū ppter ammiracionē et cu-
rationē. Et ecce homo leprosus
vnus ex illis qui curationem q̄-
rebant qui leuaniē desiderabāt
Et ecce leprosus veniens adora-
bat eum dicens. Domine si vis
potes me mundare. Deorsum
currens rogas o homo et i mō-
te nichil dicis. quāē sic. quia tē-
pus et tēpora omni rei sub celo
Tempus doctrine et tēpus cu-
rationis. In monte docuit. illu-
minauit. monuit. aīas curauit
corda sanauit Propterea ergo
quia illa maiora tēptare nolui
illa sūma tardare passus sum.
Ips g° ab illo cōpletis deorsū
eo de monte ad curandū descen-
dente. sicuti de celo sicuti de cele-
stibus montibus ad saluandos
carnales venit ad eum homo le-
prosus adorās eū. Anteq̄ pe-
teret adorare cepit. Anteq̄ ro-
garet culturā ostendit Adora-
uit aut eum p hoc ipso deū et do-
minū eum inuocās: adorabat
eum Dic et illi beati magi p̄s
p̄cidentes adorauerūt eū et ita
demū ei munera obtulerūt. Eo-
dem mō et nūc iste cadēs adora-
bat: et sic supplicē obtulit postu-
lacionē. dicens Dñe tu qui dig-
ne adoraris qui merito coleris
te ego vt dñm adoro Ideoq; te
dominū dico opera p̄s conte-
stans. et sic verba loquēs: p te
enim omnia facta sunt Tu g°
domine si vis: potes me mūda

re. voluntas tua opus est. Ideo
si vis potes me mundare Volu-
isti vt h̄ imūdiffima lepra sup
me remret. siue ppter mea pec-
cata vt correptus penitussem.
siue ppter tuam prudentiā vt
mirabiliter me mūdans mag-
nificeris. Omnia dispensant et
p̄uidenter facis. et salutē largi-
ter tribuis Siue ergo hanc le-
pram ppter peccata mea por-
tā dimittes culpas meas mū-
da me. siue ppter p̄uidentiam
tuam me mirabiliter mūda. vt
ab omnib; magnificeris. Dñe
si vis potes me mūdaare Volun-
tas tua opus est quia et opera
voluntati tue obediunt. Ideoq;
si vis potes me mundare. non
dubito. nō fallo. nō dico sicut
ille qui filij salutē dep̄cabat. si
qđ potes adiuua nos. Sed scio
qz oīa potes. ideoq; nō potēciā
peto n̄ fortitudinē q̄ro. has em̄
scio indeficientes h̄ tm̄ volūtātē
tuā dep̄cor et seq̄ns v̄tus statim
hāc grām adimplebit Dñe si vis
potes me mūdaare m̄ ad bñficiū
tibi ad laudē vidētib; ad mīacu-
lū et p̄ficiēdi doctnā Dñe si vis
potes me mūdaare Tu p̄? naa
mā p̄ncipē syrie p heliseū i ior-
dāe tingēs lep̄ mūdasti tu et mō
si vis potes me mūdaare Cui rñ-
dēs domū? ait Cōfiteris qz ego
posū. p̄fiteris qz si ego volo fit
Ideo volo mūdaare Volūtātē p̄ca-
ris potēciā cōfiteri Volo mūdaare

Magnifice credis magificeq;
et mūdāris **P**lenissime confiteris
plenissime letificaris **V**olo mū
dāre **N**ō dubitasti credere nō tar
do sanare nō distulisti confessio;
nō differā te mūdāre **V**olo mū
dare **E**t ut magnā grāz tibi o:
stendā manū ad te porrigā **E**x
tēdēs itaq; ihs manū tetigit
eū dicēs **V**olo mūdare. **E**t qre
tetigit eum dñs cū lex p̄hibu:
isset leprosum tāgē. **P**ropt̄ h̄
tetigit ut ostendiss̄ qz oīa mun
da mūdis qz alioy alijs nō ad
herēt inq̄namta qz ex̄nea imū
dicia imaculatos nō cōm̄nat
Sz adhuc p̄pter qd tetigit. ut
hūilitatez demōstraret. ut nos
doceret nllū spernē. nllū horrē
nullū d̄temp̄abile ducē p̄pter
corpis lesioz aut maculatioez q̄
a dom̄io imittūt p̄ qua ip̄e scit
tōez **E**x tēdēs g° manū ihs teti
git eū. **M**edicius ait sū celestis
corpa cū animis curāe possum
Propterea ōnes tango. nō ut
infirmitas m̄ adbeāt h̄ ideo ut
ab h̄ijs q̄ habent eā expellam
Sol sum em̄ ait incorruptibi:
lis et luna iusticie **I**deoq; oībz
appropio et oībz meis splendo
ribz ad salutē radio. **I**p̄se vero
sic fui p̄maneo ī singula mee
sanctitatis pulchritudine **E**x tē
dens manū tetigit eū **N**ō sper
no legē. h̄ curo vulnus non de
struo mādātū. h̄ fugo atq; mū
do leprā. **I**deoq; cū extēdo ma:

nū mox effugit h̄ d̄taminatio.
mee v̄tuti p̄rimare vel resistere
mee potētie non poterit. **D**ico.
mūdare **E**t manū ad tāgendū
extēdēs effugit illico lepra et in
uēta ē man⁹ dñi nō leprā h̄ mū
dū tetigisse corp⁹? **C**ōsiderem⁹
et nos fr̄es km̄i ut null⁹ p̄cc̄i le
prā in sua habeat aīa ut null⁹
d̄taminācōes delictoy in suo re:
tineat corde et si h̄z m̄stāter a:
dorās dñm dicat ad eū. dom̄ie
si vis potes me mūdare **T**u il
lū p̄us multa delicta d̄mittētē
mūdasti manassen **T**u in nūa
bilibz a seculo peccatoribz mis
tus es. **T**u g° si vis potes me
mūdāre. **E**t dominus mox m̄e
porrigens manū d̄t **V**olo mū
dare. **E**t ihs ait illi mūdato a
lepra huic cū misertus est huic
credenti domino qui d̄fusus est
in virtute eius: huic ergo dixit
ihs **C**redidisti san⁹ es sperasti
mūdus effectus es. **N**oli obli
uisci qualis fueris et q̄lis fāis
sis **N**ō cesses grās agē. nō ta
ceas d̄fitei. **H**oc et nos debem⁹
facē km̄i qm̄ a dñō nr̄o de ali
q̄ piculo liberamur q̄ndo de ali
q̄ doloē saluamur siue infirmi
tatis siue vulneris siue de qua
libet necessitate. **N**ō efficiam⁹
ingrati nō relinquam⁹ liberato
rem nostrū. sed alacriter grāz
actionem ei reddamus. sed et
munera sc̄dm substantiā nr̄am
ad h̄ōrificādū eū exhibeamus

hoc em̄ et illi mandauit dom̄?
Vade ait ad sacerdotem et offer
munus tuū. **D**ixit ergo ei ih̄us
Vide nemī dixeris. **E**t q̄re o dul
cissime domine nunc dicis. ne
mī dixeris. **P**ropter meam
ait humilitatē. p̄pter meā dul
cedinē vt et vos doceamī quan
do aliqd boni facitis nō gloria
rī. nō extolli. nō inaniē placere
velle in conspectu hominū sicut
cōsuetudo ē aliquātis. siue cū a
liquid boni fecerint. siue cū ieiu
nauerint siue in paupis demo
nismis et largitatibz. siue ī altis
honore siue in scōz honorificen
cia. et ep̄i ip̄i ante homines vo
lūt glorificari et sibi placere an
te dominū mercedē p̄dētes. **V**ide
nemī dixeris. **T**e em̄ tacente h̄
mirabilit̄ clamabit. te eī os nō
apiēte oīs tui corpis substan
cia iubilabit hesternō imūdu
s et hodie mūdus. **A**n̄te pusillum
horribilis et nūc decorus. **V**ide
ergo nemī dixeris s̄ vade osten
de te sacerdoti. **A**mbulantē te
ad tēplum videntes mirabunt̄
et sacerdos vidēs expauescet. qm̄
scdm̄ legē semel et bis ab eo ab
lutus et ostendēs te ip̄e mūdai
nō potuisti. **V**ade ergo ostēde te
sacerdoti et vidēs cognoscat. qz
non per legis consuetudinem
mundatus es sed per gracie o
peracionem. non per terreno
rum sacerdotum ymaginē sed
per celestē sūmī sacerdotis splen

dozem. **V**ade ostēde te sacerdoti
Sacerdoti te ostēde a sūmo sa
cerdote missus. **S**acerdoti te o
stende a sūmo sacerdotē dei p̄ris
mūdāt? **S**ed nō videaris in cō
spectu dñi inanis non videaris
sacerdoti manu vacua ad eū veni
re: non venias in cōspectu san
cti tēpli infructuosus s̄ offeres
munus tuum. **A**d illum enim
hoc tunc dictum nos ammonet
omnes. **A**d illum loquens no
bis omnibus dicit vt et nos do
na et munera nostra nō tene
amus apud nos. sed reddam?
deo. maxime cum de aliqua tri
bulacōe liberamur. **O**fferes in
quit mun? tuū. **Q**uare? vt oīs
qui vidēt te portatē et offerre cre
dant h̄is mirabilibz et magni
ficent deū qui misertus ē tui. **E**t
infidelibz p̄ hoc increpaco et te
stimoniū duricie cordis eoz fi
et. **D**ic et illū triginta et octo ā
nis iacentem in infirmitate eri
gēs a lāguore iussit portare ḡ
batur et ire in domū suam vt
hūc ip̄m lectū portatum ab eo
p̄ mediam ciuitatē clamass̄ sa
uantē se inuocando et laudan
do. **S**ic et illum cecum in nata
toziam syloam misit vt viden
tes ambulare illic eundem cecū
et iterum remeātem mirati et ob
stupescētes crederent hūc talia
mirabilia facienti. **P**ost hec q̄
superius dicta sunt cum introi
set capharnaū ciuitatē galilee.

Hic cognominata ē capharnaū
in qua sepius dñs virtutis sue
magnificēciā mōstrauit. Ingre
diente eo capbat. Cur ibi igre
ssus est ppter hoc qđ inuenit
et statū maifestū ē. Accessit ad
eū cēturio. Accessit vere n̄ dimi
di? s̄ totus nō aspā corpis tā
tū s̄ aīe plenitudie. non facie
tm̄ s̄ aīmaulato corde accessit
cēturio alien? gnacōne s̄ dome
sticus corde alien? nacōe s̄ ala
cer fide militū pnceps s̄ pl? a
geloz gaudiū. Accessit ad eū
cēturio. Incipacō iudeoz. Illi qñ
dā ad heliā i carmelo ascendē
tes qñqgenarij mox i infidelita
te igne obusti sūt et iste in fide
mox i sinu deputatus ē abrahe

Secūm mattheū

In illo tpe Accessit ad ibm cē
turio rogās eū et dicens. Dñe
puer me? iacē i domo palitice?
a male torquet. Et reliqua. O
melia origenis p̄sbiteri

Multū i illo tpe p diuisis
rogabāt iherimitibz a
li? p filio alius p alio
aliq a nll? p suo n̄ iste sol? a h̄
ei i augmētū btitudis ad coro
nā gl̄e erat. Quid ei cogitabat
iste btūs: qđ estabat iste i oī
bz hoībz plen? cēturio. Iste ai
ebat. m̄ hu? ē et ego creatoris
suus sū. Iste me bz sup trā do
minū a ego hūc magnū i celis
hēo dñm. Si g° ei nō misereor
quō ille m̄ miserebitur. Si ego

huic nō subueio quō m̄ subue
met. Sic dēnt om̄s q famulos
hnt et famulas cogitāe sic mi
sereri sic adolē eis sic supplicāe
sic curā hrē de seruis suis vel de
ācillis suis sic et ille btūs centu
rio fecit. Puer meus inqt iacet
i domo. Nō in vna re tantū mi
serabilis q iacet s̄ et in alia q
paliticus. tertia q male torq̄t.
Oīa em̄ ista doloz cognomia
uit et iacentē et palitiā a dure
detentū. Ideo vt sue aīe āgusti
as demōstraret et dñm cōmo
uit q̄tinus a illi? cruciatū mō
straret et dñm beniuolentiā inui
taret. Puer me? iacet in domo.
Et huc qre nō attulisti eum sic
illi illū palitiā i lecto portaue
rūt. Ideo ait qz nō opus ē ostē
dere illi oīa vidēti nō opus est
in aspectu eius afferre cui? po
tencia nō terminat nec inclu
dit neq; excludit. Iacet in do
mo paliticus a male torquet.
Quid g° vis qđ cupis qđ desi
deras. Nō mltū loqr ait scio ei
qz ad oīa cognoscentē loquor
non vboz scio em̄ qz ad om̄
ia p̄scientē respondeo. Ideoq;
iste cognoscēs corda r̄spondēs
dicit. Ego remā et curabo eum.
Ego ad abrahā remiens semilē
sare vteruz sanauī in senectute
eis filiū donans. Ego et nūc re
miens ad te curabo eū. Et quo
modo pmittis domine aduētū
tuū huic. nec petit nec querit.

sciens qd nō acceptabile sit ei vt
venias in domū eius ppter qd
oīno hoc oīno pferes. **O**b h̄ vt
vos pualeatis et eius fidei vt si
miles sitis vel cognoscatis quid
iste sit vel q̄lis in eo thesaurus
hēat occultus. **J**am em̄ et p̄mi
tus abrahā tēptauit non p hoc
vt cognoscerē quē ante sciebat
h̄ vt vos ei filies in oī tēptacōne
et fortissimī inueniamī. **E**t **J**ob
ita pbauit nō ppter hoc pbauit
quē iustū testificat? sū. h̄ vt vo
bis spem et fiduciā vel cōfidentiā
demonstrarē. **I**deoq; et huic dico
Ego veniā et curabo eū vt ipse
magnā fidem suā pferēs dicat
Dñe terruisti me de hoc promiss
so turbasti me de hoc dō. **I**n
terfecisti me fortitudinē anime
mee in hoc vbo. **N**ō sū dignus
asp̄cū nō sū dign? appropiqua
cione. nō sū dignus accessu vel
introitu tuo. **D**ñe nō sū dign?
vt intres sub tectū meū. **M**oyse
p̄mitus ille magn? ille cōfabu
lator. ille mirabilis tuorū narra
tor opm. **I**lle fidelis in tota do
mo tua nimīū se humiliavit di
cēs. **N**ō sū dignus añ hesternū
diē et terciū. **Q**uanto magis ego
dicā. **D**omine nō sū dignus vt i
tres sub tectū meū. **A**liemigena
sū. gentilis sū. miles sū. accit?
gladio. sanguinē fundēs. ad p
lū exiens. **I**deoq; nō sū dignus
vt intres sub tectū meū. **S**ed tā
tū dic vbo. **V**erbū tuū aspectus

tu? est. **V**erbū tuū cōsumatū est
opus. **I**deoq; dic vbo. **O**stende
absens corpe qd spū p̄sens cōsu
mare potēs es. **U**biq; indeficiēs
tua p̄sentia ubiq; p̄sens tuus a
spect? **I**dcirco ego accessu et in
troitu tuo indignus sū. **E**t iste i
firm? vbi tui visitacōe indiget
et ideo dic vbo et sanabis puer
meus. **S**ed in hoc nullū nostrū
pertranseat sicut pusillum ali
qd quod dixit iste beatus. **N**ō
sum dignus vt sub tectum me
um intres. **I**ntrat et nunc domi
nus sub tectum credencium du
plici figura vel more. **N**ūc em̄
quando sancti et religiosi et deo
acceptabiles ecclīarū antistites
sub tectū tuū intrāt tūc ibidem
domū? p eos ingredit? et tu sic e
stimes tanq̄ dominū suscipiens.
Et aliud quādo sc̄m sumis cibū
quādo illd incorruptū accipis
epulū quādo vite pane et pocu
lo frueris. quādo manducas et
bibis corpe? et sanḡnez dñi. tūc
domū? sub tectū tuū ingreditur.
Et tu ergo humiliās temetip̄m
imitare hūc cōtutionem et dici
to. **D**omine nō sum dignus vt
intres sub tectum meū. **U**bi in
digne ingreditur ibi ad iudici
um ingredit? illi accipienti. **E**t
adhuc quid adiecit ille beatus
in sequentibus. **N**am et ego ho
mo sum sub potestate constitu
tus et habeo sub me milites et
dico huic vade et vadit et alio

venit et venit et seruo meo fac h
et facit **O** prudentia o intellectus
aie o mundicia cordis pro oim
manifeste veritatis confessione re
uelavit et noui testamenti myste
riū declaravit et eccle in sese mō
stravit ymagiez p̄micięq; ex gē
tibus dñō credentiū factis ē et ait.
homo sum sub potestate regis
vel principis indignus ego ha
beo sub potestate mea milites
et tu habes sub potestate tua
angelos sic milites et sanctos
om̄s suos **E**go mado vnicui
q; et facit sed in p̄ceptū meū: et
tu madas qd et statim p̄pletur
Qd em madas et dicis fit **M**ā
das et sine mora p̄ficiat **O**is ei
creatura fuit tibi et ideo dic ver
bo et p̄ficiet velocit̄ et saluabit
hic puer meus. **O** fides viri o
religiositas militis q̄nto te ma
gnificem? o dulcissime amice
veritatis te amiraf dñs et tuā i
deficiētē magnificat fidē. **Q**uō
d tenebris gentiū tantū p̄cessit
lūmē quō de errore eorū deum
nō cognoscentiū tanta manife
stata ē iusticia **Q**uō ex ore stul
torū ydolis seruientiū tā limpi
da effulsit fides **A**udiens ergo
eū dñs amiraf **E**t qd dñs vni
gemitus miraf quātū sit aut q̄
le inenarrabile et inestimabi
le **P**ercipe sensu o kmē. q; deo
nichil est mirabile nec aux nec
diuicie nec regna nec principa
tus **I**sta omnia sūt in cōspectu

eius tāq; vmbra et sicut nichil
et sicut flos decidens **N**ichil er
go mirabile in cōsp̄cū dei nichil
magnum nichil preciosū nisi tā
tū vna fides hāc miratur hanc
hōrificat hāc acceptabilē sibi
estimat **I**deoq; cōuertens se ad
sequentes turbas ait. **A**men
dico vobis hoc est vere dico vo
bis: non inueni tantam fidem
in israhel **N**ō in illo priore is
rahel beato iacob tantam abne
gat se dñs fidē inuenisse. **I**lle
enim non tantum credidit do
minum sed et prophetizauit d
eo: et apertius eius iusticiam
demonstrauit et manifestum in
carne aduentum eius prelocu
tus ē. **N**isi credidisset enim ei:
quomodo de eo prophetasset.
Sed et hī qui de israhel proce
sserunt **I**srahel enim nominati
sunt prophete et iusti. **D**auīd
Psaīas **J**heremias. **H**ī om̄
nes clare aduentum eius et ma
nifeste pronunciauerunt. om̄
nes namq; hī habuerunt fi
dem habebāt etiam et prophe
ciam **E**t iste beatus centurio fi
dem habuit sed prophetiā nō
habuit **I**deoq; dominus amir
ans magnificat fidem eius su
per illum qui tunc fuit israhel
hoc est super omnes qui tunc
fuerūt tribus israhel et non su
per illum qui ab inicio fuit isra
hel. nec super eos qui postea
pphete et iusti inuēti sūt i isrl

Amē dico vobis. nec in israhel
tantā fidē inueni sicut in gētibz
sicut in barbaris sicut in alieni
gemis. **E**tēs filium dei me inuo
cāt omnipotentē vngentū cōfi
tent dñm asserūt et sicut deum
diligūt. et sicut bene dispensan
tē omnia adorant et isrl me nō
cognouit et populus meus me
nō intellexit. **I**deoqz beelzebub
et samaritanū appellāt et pecca
torē estimāt. **J**airus israhel pñ
ceps p filia sua me petēs. non
dixit dic vbo. s; veni velocit an
q; moriaf hec filia mea. **N**icho
demus doctor israhel de fidei sa
cramento audiēs ait. **Q**uō hoc
pōt fieri? **M**aria et martha me
nīmū diligentes dicūt. **D**ñe si
fuisses hic non esq; mortu? frat
me? tanq; dubitantes q; nō v
biq; veloc sit adeē mea potēcia
Ideoqz nō inueni tantā fidem ī
israhel. sicut in isto alienigena
Dico autē vobis q; multi ab ori
ente et ab occidente veniēt et re
cumbent cū abrahā ysaac et ia
cob in regno celorum **D**ico vob
testor vobis. ānuncio vobis. p
dico vobis q; multi veniēt de q;
bus iam prius ppheta locut?
est dicens **E**t veniēt gentes mul
te et dicēt. **V**enite ascendamus
in montē dñi et in domū dei ia
cob ingrediamur et ostēdit no
bis viam suā et ambulabim?
in ea. **M**ulti veniēt illi de quibz
dñs ait **E**t alias oues beo

q; nō sūt ex hoc ovili et illas op
tet me adducere et erit vn? pa
stor et vnus grex. **M**ulti veniēt
illi de quibz dictū ē vt et filij dei
qui dispersi sūt congregent in vñ
Isti ergo omēs veniēt **D**ñi veniēt?
Ab oriente et occidente id ē ex oī
gēte q; ē sub sole. ab oriente vsq;
ad occidentē **S**icut em p omēs
gentes debet h euāgelium p dīcāi
sic ex oībz gentibz vēturi sūt ad
regnū celoz **V**el adhuc ab oriē
te et occidente qui statim illumina
ti trāseūt hī qui passionēs et p
secuōes vsq; ad mortē tolera
uerūt p fide **M**ulti ergo veniūt
Et quō alibi dicitis o dulcissime
dñe. **M**ulti vocati pauci electi.
Multi ait vñ. **O**ēs ei tribz ho
minū ab iñcio seculi vñte sūt. et
pauci electi de multitudine **E**tēi
p diuersas gnacōes et secula di
uisa pauci electi sūt. sūl vero due
mētes et sūl congregati in tpe vi
sitacōis multi inueniēt nīmūq;
inuābiles **M**ulti veniēt ab ori
ēte et occidente et recūbent nō car
naliē iacētes s; spūaliter equie
scētes. nō tpaliter potātes s; et
naliē epulātes **R**ecūbēt in reg
no dei vbi lux et spēs vbi leticia
et exultacō vbi gl'a et bñdictio
vbi lux oculoz et lōgenitas uite
eterne vbi oēs iocūdāf vbi oēs
gaudēt vbi pñes illi beati recū
būt vbi oēs pphē reqēscūt vbi
apli et euāgeliste sup gl'osos se
dēt thronos vbi mlti. ° mātīz

in eterna gloria gloriae ubi co-
piositas regni in secula exultat
portas coronam immaculate regni-
mitatis. **O** dulcissimi fratres vna-
nimis conventio hilaris congregatio
fulgens coniunctio ista est a seculo
bene predicata et annuntiata. **I**sta
est exultatio ista est ab amico narra-
ta requies. **I**n ista festinant ire
omnes dominum diligentes. **A**d istam
colligunt omnes ex gentibus domino
credentes religiositate servantes.
In ea et nos omnes pergamus re-
ligiosi viri dei. **A**d istam omni virtute
festinemus nichil nos reuocet nil
nos impediatur ad hoc desiderabile
propere conueniunt. **O**mnis negligencia
a nobis pellatur omnemque desi-
derium ab animo et corporis impedi-
menta a nobis precipiamus ut huius
beatitudinis et requiei domesti-
ci efficiamur quatenus huius sancte ut
dictum est epulacionis digni iuvenia-
mur. **V**ade sic credidisti fiat tibi
Sic fiet vere unicuique homini sicut
crediderit. **S**ecundum mensuram fidei
mercedem ei. **E**t ista a domino gratia. **I**de-
oque dixit ad illum dominus Sic credi-
disti fiat tibi. **C**redidisti quia ego
omnia possum credidisti quia domini
sum omnium sic credidisti ita fiat tibi
Credam et nos fratres karissimi ihesu
christi deum ac dominum nostrum omnia po-
tente ubique presentem esse remissionem no-
bis auctorum peccatorum eius indulgentiam
si tamen eius precepta fuerimus lar-
giri. **E**t ut unusquisque nostrum au-
gmentatione isto audire mereatur

Vade sic credidisti fiat tibi. **A**d-
iuuante ipso domino nostro ihesu
christo qui cum patre et

Secundum mattheum

In illo tempore Ascendente ihesu in na-
uiculam secuti sunt eum discipuli eius.
Et ecce motus magnus factus est
in mari ita ut nauicula operiret
fluctibus. **E**t reliquit. **O**melia orige-

In grediente domino in nau-
iculam secuti sunt eum disci-
puli eius non inbecilles sed
firmi et stabiles in fide mansues-
ti et pii spernentes mundum non du-
plici corde sed simplici. **H**uius autem se-
cuti sunt eum non tantum gressus eius
sequentes sed magis scientiam comi-
tantes et iusticiam eius sectantes.
Et ecce tempestas magna facta
est in mari ita ut nauis operiretur
fluctibus. **C**um enim multa magna
et miranda ostendisset in terra transiit
ad mare ut et ibidem excellentiora
opera adhuc demonstraret quatenus
terre marisque dominum se esse au-
ctis ostenderet. **I**ngressus ergo in
nauiculam fecit turbari mare com-
mouit ventos commouit fluctus.
Cur hoc ut discipulos mitteret
in timorem et suum auxilium postu-
larent suamque potentiam rogan-
tibus manifestaret. **I**lla tempe-
stas non ex se oborta est sed
potestati paruit imperantis
eius qui educit ventos de the-
sauris suis qui terminum mari as-
renam constituit. **D**ixit enim ei usque
huc venies et non supergredieris

sed in temetipso infringentur fluctus tui. **H**uius ergo iussione et precepto orta est tempestas in mari propter occasiones superius memoratas. **F**acta est tempestas magna, et non pusilla, ut opus magnū et nō pusillū ostenderetur. **Q**uantoque fluctus nauiculę irruebāt. tanto magis timor discipulos turbabat ut plures magisque desiderarent ad liberandū se mirabilia saluatoris. **O**mnis vero dormiebat. **O** res mirabilis et stupenda. **I**s qui nunquam dormit, dormit. **I**s qui celū et terrā gubernat, dormit. **I**s qui nunquam dormit neque dormitat. ipse dormire dicit. **D**ormiebat quippe corpore. sed vigilabat deitate. dormiebat corpore, sed turbabat maiestatem, erigebatque fluctus, et apostolos conturbabat: suā ostēditurā potētiā. dormiebat corpore sicuti et ad puteū d'itinere lassus vel fatigatus sedebat. demonstrās quod verē humanū portabat corpus, quod corruptibile iduerat. **I**pse corpore dormiebat. deitate uero excitabat mare. et iterū deplacabat. **D**ormiebat itaque corpore, ut apostolos suscitaret et euigilare faceret, precipue autē omnes nos, ne unquam animo dormiamus? ne vel intellectu aut prudētia. sed vigilare omni tempore, et iubilare domino, et salutem ab eo postulare studeamus. **N**ā ille qui dormiebat corpore, illud scilicet verbū dicit. **E**go dormio et

cor meū vigilat. **A**d quē accēdētes discipuli suscitabāt eum, dicentes. **D**ōne salua nos perim? **T**anto fuerūt metu cōterriti et pene animo alienati, ut irruerēt in eum, et nō modeste aut lenit suggererent, sed turbulenter suscitarent eum, dicentes. **D**ōne salua nos perim? **O** beati, o ueraces dei discipuli, dominū saluatorem uobiscū habetis et piculū timetis. **V**ita uobiscū ē et de morte solliciti estis. maris turborez tremētes. creatorē eius p'sentē ita suscitatis, quasi nō possit dormiente corpore fluctus sedare vel mitigare. **S**ed quid respondent dilectissimi discipuli? puuli inquit sumus adhuc, infirmi et nōdum robusti. **I**deoque timem? ideoque trepidam? necdū uidim? crucem dñi, necdū nos confirmauit passio dñi et resurrectio; nō ascēsis in celis nec missio vel descēsis spiritus sancti paracleti: propterea fragilitate nutamus, propterea et superius audiuimus a domino increpationem pusillę fidei. **S**upportamus. toleramus? libenter voluntarie sustinemus. **U**nde et nunc dicit dominus quod re conturbati estis pusillę fidei. cur non habetis fortitudinem. cur non confidentiam et fiduciam apud vos tenetis. et si mors irrueret, nōne eum debuistis cōstantissime sustinere. **A**d omne enim quicquid euenerit fortitudo

necessaria est ad omne pericu-
lum vel tribulationem vsq; ad
anime exitum. **S**imiliter et co-
tra delicias et honores terre
nos et diuicias ai fortitudo te-
nenda est: vt neq; extollaris
o homo neq; in superbiam eri-
garis nō despicias inimicos ne-
q; humiles spernas neq; obli-
uiscaris dominum neq; dereli-
quas creatorem nec existas in-
gratus. **S**i ergo in necessitate et
periculis fortitudo necessaria
est vt viriliter cu; fide toleres
vniuersa: multo magis contra
delicias vt dictum est vt luxu-
rias fortitudo necessaria ē ne in
muscipulam incidas dyaboli.
Quare g^o turbati estis pusille
fidei. **S**i potētē me sup terā co-
gnouistis qre nō cōditis q; i ma-
ri potēs sū. **S**i dñm me verē eē
et creatorē oīm suscepistis qre
nō cōditis q; ea q; per me facta
sunt in mea habēā ptāte. **Q**ua-
re g^o dubitastis pusille fidelē q;
pusillū credit arguet et q; nichil
credit cōtēpnet fragiles in fide
corripiet. **A**liem oīno in fide
pument. **T**ales fuerūt iudei et
pagani. **I**deoq; in malis suis
euauert. **T**ales etiā hēti. **I**de-
oq; in die iudicij dampnabūf.
Tūc surgēs imperauit vētis et
mai et facta ē tñquillitas mag.
Scriptū ē. **E**t exurrexit tēp dor-
miens dominus tēp potēs cra-
pulatus a vino et percussit in-

micos suos i postetiora et nūc
surgens imperat vētis et mari
et facta ē tñquillitas magna.
Imperauit vētis et mari sicut
creator sicut suis vt potens vt
dominus. **I**mperauit vētis et
mari primitus āte discipulos
vt audiētes firmarentur in fi-
de et potentia deitatis occulta i
pabat et cōminabatur ei. **M**a-
gis āt regebat et placabat eū
scdm q; quidā ait. **P**otētia mi-
tigauit mare. **I**mpauit vētis et
mari et facta est tñquillitas ma-
gna. **D**e magno vēto et tēpesta-
te magna mari turbato et tu-
mente facta est magna tran-
quillitas: dect ei hūc magnū
magna et miranda facere. **I**deo
q; paulo ante magna accēt?
potentia magnifice cōturbauit
pfundum maris. **E**t nūc iterū
in eoipō ostendēs sue magnifi-
centiam potestatis tranquillita-
tem magnam fieri iussit. vt h;
videntes nīmū cōturbati apo-
stoli magnifice exhilarati leta-
rent. **D**edit em̄ per hec omnia
nobis dominus figurā et doctri-
ne ymaginem vt et nos in omni
cōturbatione et cōtumelia pa-
cientiam teneamus stabiles si-
mus. fidem non deseramus. **E**t
si omnis iste mundus tāq; ma-
re ebulliat atq; in furorem cō-
surgat. et si venti et vertigines
demonum vndiq; seuiant. et si
omnis vt diximus tempestas

maris id est omnis principat?
et potates mundi scitent et in timore
iracondie spumet ut furiat su-
per sanctos. et si adhuc usque ad ce-
lum sese extollat ut tempestates
maris malignitates et dolos et
fremitus concitantes aduersus
aliquem vestrum: nolite timere.
nolite turbari nolite contremisce-
re. nolite deficere. **O**mnes ei qui
in fidei nauicula cum domino naui-
gatis qui in hac mirum san-
cte ecclesie nauicula cum domino per vi-
dosum supernatatis mundum et si ip-
se dominus dormiat pro somno ve-
stra patientiam et tolerantiam ex-
pectans vel impiorum penitentiam
et conuersionem sustinens. alacri-
ter accedite ad eum orando in-
stantes cum precibus dicentes **E**xur-
ge quare obdormis domine exurge
et ne repellas usque in finem. **E**t
iterum **E**xurge domine adiuua nos.
et redime nos propter nomen
tuum. et ipse surgens impat-
tis hijs aereis demonum spiritibus
Ipsi enim maris tempestates con-
mouent hos amaros et elatos
incitant fluctus id est huius prin-
cipes mundi ad persecutiones sanctis om-
nibus imitandas ad contumelias fi-
delibus igerendas. **O**mnes dominus
imperat omnibus dominatur omnia mitigat
facitque tranquillitatem magnam cir-
ca corpus et spiritum. pacem ecclesie et
serenitatem mundo. **Q**uo namque sepi-
us consilia infidelium commota
sunt. aduersus veram et firmam

ecclesiam Aliquociens pagano-
rum aliquociens hereticorum.
quemadmodum sepius sicut ma-
ris fluctus irruebant. commina-
tes et contemnescentes. huius principes
mundi per omnia perdere se ecclesie
filios arbitantes sed surgens do-
minus impauit demonum ventis
et omnes euascescens fecit audaces
aduersarios fidei. magnamque
pacem et tranquillitatem dedit eccle-
sie sue. **H**omines autem illi in na-
uicula mirati sunt **Q**ui homines
scilicet hanc habentes nauiculam et
ei intendentes nauiculae **N**on pu-
tes hoc per homines apostolos signifi-
cos nusquam enim inuenimus per
homines agnominari domini disci-
pulos sed semper aut apostoli aut
discipuli nominantur **M**iraba-
tur ergo illi homines hijs qui cum
eo nauigabant hijs quorum erat na-
uicula hijs qui in eadem nauicu-
la sese transferrebant. hijs miraba-
tur. **E**t admiratione dignum fuit.
mare a profundo motum mitiga-
ri eiusque elatos deplacari fluctus.
ventos furentes compositi. **M**ira-
bantur ergo dicentes. **Q**ualis
est iste: quia venti et mare obe-
diunt tibi. non interrogantes di-
cunt qualis est iste sed asserentes. quod
hoc talis est tui venti et mare obediunt. **cui**
Qualis est iste. hoc est quantus. quod fortis.
quod potens. quod magnus. **Q**ualis est iste
maior moise. potenter belia. **I**lli
ei ab eo quod unus ligno mare per-
cussit cum laborem discidit. alius ictu

exodi. 14.

4. reg. 2.

melote iordanē pertiānt. **I**ste
vō vno vbo mādat illis. q̄ nō
habent vba et obediūt ei hī q̄
nō hnt auditū obtēperāt hī q̄
prudētie et itellect? exptes sūt
iclināf iubenti q̄bo neq; loq̄la
neq; vt dixim? sūmo ē obediūt
In eadē at sbnā in q̄ sūt et sua
nā mouēf et iussioni desinūt.
ad cōfusiōē mōliū et ad cōdē
pnacōez corruptibiliū iubet et
marī et nō cōtēpnit dē vētis et tē
pestatib; et mox cōpescūt **I**ubz
oī creature et nō supergōdit iu
ssionē ei? et vnū hoīm gen? qd
scdm filitudiez dei bōrificatū ē
cui vbu et prudentia data est.
hī soli hoīes resistūt hī tantū
iobedientes sūt hī soli cōtem
pnūt **I**deoq; hī soli in iudicio
dāpnabūf et a iusticia punien
f velut deteriores mutis aīalib;
b; **V**el hīs q̄ sine spū et aīa sūt
in isto mūdo. **M**irabāf gō illi
qz mare cōpescūt et vti mitiga
ti sūt **A**dmiremur et nos qndo
benignitatē et beniuolentiā o
stendit circa nos dñs qñ de pi
culis nos saluāe dignaf qndo
de tumultib; et tribulacōib;
mīlis nos liberat qndo ab im
miciis inseqntib; nos eruit **M**i
remur et mīātes grās agam?
et grē ob audiamus ob audien
tes timeam? timentes diliga
m? vt eterne caritatis ab eodē
bēdes efficiamur. **M**irabātur
dicētes. **Q**ualis est h? **S**ic hō

videt et sic de? potēciā ostendit
Sicut vnus carnaliū putaf eē
et super oīa carnalia magna o
stendit mirabilia **D**ormit sicut
homo et imperat ventis et mai
sicut deus **I**n nauicula sedet et
oīez creaturā iussione inclinat
vbi vult. **I**hus xp̄us domin?
noster qui cū deo prē ac

Scdm iobānem

In illo tempore **M**aria stabat
ad monumentū foris plorās.
Et reliqua. **O**melia **O**rigenis

De p̄senti solempnitate
locuturus aurib; vrē
caritatis dilectissimi a

mor in memoriā vīt quo ma
ria magdalena dñm nostrum
xp̄m ibm super oīa diligendo
discipulis fugiētib; eū ad mor
tē eūtē sequebat ac veri amor
is igne succensa nimio ardens
desiderio indefinenter plorans
a monumento nō recēdebat.

Maria enim vt euāgelista te
statur stabat ad monumentū
foris plorans. **A**udiūm? frā
tres mariā ad monumētū stā
tem audiūm? mariam plorā
tem **V**ideamus si possum? cur
staret videam? et cur ploraret
Profit nob illius stare profit
nob illi? plorare. **A**mor facie
bat eam stare. dolor cōgebat
eam plorare. **S**tabat et circū
spiciebat si forte videret quem
diligebat **P**lorabat vero qz sb
latū estimabat quem quēbat.

Cui? etiā dolor renouatus eāt
qz quē p̄us doluerat defunctū.
nūc dolebat ablatū. **E**t iste dolor
maior erat qz nullā cōsolacōnē
habebat. **P**rimi doloris fuit cā
qz viuū pdiderat s̄ de hoc dolo
re aliquātulā cōsolacionē habe
bat quia mortuū se retinere cre
debat. **N**ūc autē de isto dolore
cōsolari nō poterat qz corp⁹ de
fūcti n̄ inueniebat. metuebatqz ne
amor mgr̄i sui i suo pecto ē fū
gescēt q̄ viso t̄calescēt. **V**eniat āt
maria ad monumētū deferens
secū aromata ⁊ vngenta que p̄
parauerat: vt sicut ātea pedes
viuētis vnguento p̄cioso vnge
rat: sic etiā nūc totū defūcti cor
pus et vnguento vngeret et a
romatib⁹ cōdiret. **E**t sicut p̄us
ad pedes ibi lacrimas funderat
ita et nūc ad monumētū lacrimas
funderet. **E**t fleuerat p̄us et lac
rimis suis pedes eius rigauerat
p̄ morte aīe sue. **V**eniebat nūc
cū lacrimis monumētū rigā
p̄ morte mgr̄i sui. **C**ū autē nō
inueniret corpus in monumen
to labor vngendi perijt. sed do
lor lugendi creuit. **D**efuit obse
quio q̄ nō defuit dolori suo. **D**e
fuit quē dīderat: s̄ nō defuit quē
ploraret. **E**oqz magis plorabat
q̄ ille mag⁹ deat. **P**lorabat itaqz
vehemētē maria: qm̄ additus ē
erat dolor sup̄ dolorem. **D**uosqz
dolores eximios vno gestabat
in corde: quos mitigare lacrimis

volebat s̄ non valebat. et ideo
tota pōita in dolore mēte et cor
pe deficiebat. et quid ageret ne
sciebat. **Q**uid em̄ mulier ista ag
gere poterat. nisi plorare. que
intolerabilem habebat dolorem
et nullā inueniebat cōsolacionē.
Petrus quidē et iohānes vene
rāt cū ea ad monumētū s̄ non
iūento corpore abierūt ad semet
ip̄os. maria autem stabat ad
monumētū foris plorans: et
quasi desperando sperās et spe
rando pseuerās. **P**etrus et io
hānes timuerūt et ideo nō stete
rūt: maria non timebat. qz ni
chil suspicabat sibi sup̄esse pro
quo timē studēt. **P**erdiderat em̄
mgr̄m suū quem ita singularit̄
diligebat vt p̄ter eū nichil pos
set diligere et nichil pos̄ sperare.
Perdiderat vitā aīe sue et iam
melius arbitrabat fōē sibi mo
ri q̄ viuere: qz forsitan moriēs
inueniret quem viuens inueniē
nō poterat. sine quo tñ viuē nō
valebat: qz fortis est vt mors
dulcīo. **Q**uid namqz aliud facēt
mors in maria. **F**acta erat exa
nimis facta erat insensibilis: sen
ciens nō sentiebat et vidēs non
videbat ⁊ audiens non audie
bat. **S**ed nec ibi erat vbi erat:
quia tota ibi erat vbi nō erat.
Nā tota ibi erat vbi erat mas
gister suus: de quo tñ vbi esset
nesciebat. **Q**uerebat autē eum
et nō inueniebat. et ideo stabat

ad monumentū et plorabat to-
ta lacrimabilis et tota miserabi-
lis. **O** maria quod spei quod consilij
aut quod cordis erat tibi ut sola
stans ad monumentū discipu-
lis absentibus. **Tu** autē illos ve-
isti et cum ipsis non redisti: et post
illos non remansisti. **Cur** hoc fecisti
sapiebas plerumque illis aut diligebas
plus quam illi: quia non metuebas ut
illi. **Certe** nichil sapiebat ma-
ria quod diligere et pro dilecto dolere.
Oblita erat timere: oblita erat se
metipsam: oblita erat denique omnia
propter illū quē diligebat super omnia.
Et quod mirabile est sic erat obli-
ta ut etiam ipsū non cognosceret.
Credite mihi si ipsū cognosceret
in monumento eū non quereret.
Et si verba illius retineret non de
morte dolet sed de vivente gau-
deret: nec de sublato ploreret sed
de resurgente exultaret. **Dixerat**
enim dominus illis quod sic moreretur quod
die tertia resurgeret. **Sed** propter do-
lor nimium dolor cor illius replue-
rat et memoriā horum verborum de-
leuerat. **Sensus** enim nullus in ea
transierat: omne consilium ab ea pie-
rat spes omnis defecerat solummodo
fletu superaret. **Flebat** ergo quia flere
poterat. **Et** dum flet inclinavit se
et prospexit in monumentū et vidit
duos angelos in albis sedentes
unū ad caput et unū ad pedes.
Dixit ei mulier quod ploras quē
queris. **O** maria multum consolacōis
invenisti et forsitan melius tibi

contigit quam sperasti. **Nā** tu quere-
bas unū et duos invenisti. quod
rebas homines et angelos invenisti
et vidisti quēbas mortuū et vi-
uentes repisti. **Repisti** tales
qui vident etiam animā huius de te et quod
volūt dolorem tuū lenire. **Ille** vero
quē queris videt dolorem tuum
negligere lacrimas tuas non videt
respicere. **Vocas** enim illū et non au-
dit oras et non exaudit queris il-
lū et non invenies. **Dulas** et non
apert tibi: sequeris illū et fugit.
Heu quod est hoc heu quam magna
mutacō heu quomodo mutata
est res in contrarium. **Olim** te dili-
gebat olim te a phariseis et a
soroře tua dulcit exausabat iste
ihesus qui recessit a te et modo nescio
an diligat te olim laudabat te
quoniam pedes suos ungebās ung-
uēto lacrimis rigabas et capillis
caput tegebās dolorem mulcebat
peccata tua dimittebat olim querebat
te cum tu non adesses. **vocabat** te cum
tu non adesses. **Mandabat** tibi pro so-
roře tuā ut ad se venires. **At** ei
martha. **Magnū** ad eum et vult te. **O**
quod cito surrexit maria ut audi-
uit. quod cito venit et solito more ce-
cidit ante pedes tuos bone ihesu.
Tu quoque cum vidisti eā tristita
tam contristatus es et cum vidisti
eā plorantē lacrimas es. **O** quam pie
consolādo eam dixisti. **Obi** posu-
isti eum. **Denique** pro dilectione
eius qua dilexit te fratrem suū
lazarū resuscitasti et planctum

huius dilectricis tue in gaudiū
dūstī. **O** dulcissime magister
quid postea peccauit ī te hec di
scipula tua aut in quo postea o
ffendit dulcedine; cordis tui h
amatrix tua. qz sic recessisti ab
ea et abscondisti te: nos postea
peccatū nullū audim? d ea n q
valde mane ad monumentū p
oz venit ante omnes ferens vn
guenta. qz vngeret corpus tuū
et cū non inueniss; te in monu
mento currit et nūciauit disci
pulis tuis. **I**lli venerūt et viderūt
et abierunt hec autē stat et plo
rat. **S**i hoc peccatū est: qm ipa
hoc faciebat nō possum? negaē
Si autē peccatū non est sed est
amor et desiderū qd de te habet
quare sic recedis ab ea et absco
dis te. tu qui diligis omēs dili
gentes te. et qui iueniris ab o
mib; querentib; te. **T**u em̄ dicis
Om̄s diligentes me diligo: et
qui mane vigilant ad meruue
nient me. **E**rgo mulier ista que
hodie valde m̄ne vigilat ad te
cur nō inuenit te? **Q**uare nō cō
solaris lacrimas quas fudit p
te dño suo. sicut consolatus es
lacrimas quas p fratre suo fu
dit. **S**i tu solito mōe diligis eā
cur desiderū eius tam diu ptra
bis? **O** verax m̄gr et testis fide
lis recordare testimoniū qd olī
de maria dedisti marthe sorori
sue. **D**ixisti ei. maria optimā p
tem elegit que nō auferet ab ea

maria que te elegit: et stare vo
luit ad pedes tuos et audiē ser
mones tuos. **V**ere maria optiā;
ptem elegit: qz te elegit. **S**ed q
mō verū ē. q nō auferet ab ea.
si tu es ablatu; ab ea? **Q**z si ab
ea nō est ablata optiā ps. quā
elegit: quare ploāt et quid qrit.
Certe maria nichil querit nisi
qd elegit et ppter hoc plorare nō
desinit: qz quod elegit nūc per
didit. **E**rgo o custos hominū a
tu ptem quā elegit custodi ī ea
aut ego nescio quō verū sit. que
nō auferet ab ea. nisi p hoc itel
ligat q licet ablatu; ab oculis
eius sis. tamen nō es ablatu; a
corde eius. **S**i o maria quomō
iām āplius moraris qd turba
ris quid ploras. **E**cce āgelos ha
bes sufficiat tibi āgeloz visio.
qz forsan ille quē queris. quem
ploras sentit aliquid ī te. ppter
quod nō vult videri a te. **P**one
iam finem dolori tuo: sit mod?
in lacrimis tuis. **R**ecordare qd
dixit tibi et alijs mulierib;. no
lite flere sup me. **E**rgo quid est
hoc quod facis? **I**p̄e flere pbi
bit: et tu flere nō desinis. **T**i
meo vt plorando ipm offēdas
p quo sic incessantē ploras. nā
si amaret lacrimas tuas. posset
fortassis vt olim cōtinere lacri
mas suas. nūc ergo audi filiū
meū: sufficiat tibi cōsolatio āge
loz. mane cū illis. interroga il
los si forte sciāt quid factū sit

de illo quē q̄ris et quē ploras.
Ego certe credo q̄ ipsi ad hoc
venerūt vt testimoniū de ipso
p̄hibeāt q̄ ipse quē ploras t̄as
m̄sit illos p̄ se et p̄ te vt ānū
ciēt resurrectionē suā et osolent
deplorationē tuā. **D**icūt ei **M**u
lier q̄d ploras? **A**ut que causa
tāū doloris tui? **N**ō abscondas
a nob̄ lacrimas tuas: ap̄i nob̄
aīm tuū et nos indicabim? tibi
desideriū tuū. **M**aria nimio do
loē osfecta tota in excessu m̄tis
posita nullā recipit osolationē
et ad nullū attendit osolatorē
h̄ intra se cogitat dicēs **P**roch:
dolor q̄lis est ista osolatio: q̄l
est ista visitatio. **O**nerosi sunt
m̄ oēs isti osolatorēs: ḡuat me
et nō osolāt me. **E**go ei quero
creatorē. ideo ḡuis est m̄ ad vi
dēdū oīs creatura. **N**olo ange
los vidē. nolo cū āgelis manē
q̄ p̄nt dolorē meū augē et nō
p̄nt peit̄us delē. **S**i ceperint m̄
multa narraē et si ego voluero
eis ad oīa r̄ndē: timeo vt amo
rē meū magis impediāt q̄ ex
pediāt. **D**eniq; ego nō q̄ro āge
los h̄ eū qui fecit me et āgelos:
nō quero āgelos h̄ āgeloz dñz
meū. **T**ulerūt dñm meū. **I**psū
meū solū quero. **I**pse solus p̄t
me osolari h̄ nescio vbi posuerit
eū. **C**ircūspicio si videā et nō vi
deo velle inueniē locū vbi posi
tus est et nō inuenio. **H**eu me
miserā q̄d agā quo ibo: q̄ abiit

dilectus meus. **Q**uesivi illū in
monumento et nō inueni. **V**o
caui illū et nō respōdit m̄. **H**eu
me vbi querā illū vbi inueniā
eū. **S**urgā certe et circuibō oīa
loca que p̄tero. **N**ō dabo som
pnū oculis meis nec dabo req̄
em pedibō meis donec inueniā
quē diligit aīa mea. **E**ffundite
lacrimas oculi mei plorate et no
lite deficē. ābulate pedes mei
discurrite et nolite quiescē. **H**eu
heu quo abiit gaudiū meū. **V**bi
latet amor meus. vbi est dul
cedo mea. **C**ur dereliquisti me
salus mea. **O** doloēs o angus
tie intolerabiles. angustie m̄
sūt vndiq; et q̄d eligā ignoro.
Si iuxta monumentū maneo
ego illū nō inuenio si a monu
mento recessero. nescio infelix
quo vadam. nescio vbi eum ē
quiram. **D**iscedere a monumen
to mors michi est stare ad mo
numentū irremediabilis dolor ē.
Melius mibi est sepulchrum
domini mei custodire q̄ ab eo
longius abire. **S**i em̄ longius
abiero. forte cum rediero et ip
sū sublatum et sepulchrū inue
niā destructum. **S**tabo igit et
h̄ moriar vt saltē iux sepulch
rū dñi mei sepeliar. **O** q̄ b̄t̄m ē
rit corpus meū si fuerit sepultū
iux m̄gr̄m meū. **O** q̄ felix erit
aīa mea q̄ egrediens de fragili
vasē corp̄is mei mor̄ potit īg
di sepulchr̄ dñi mei corp̄ meū

semp fuit aīe mee labor et dolor
sepulchrū dñi mei eī illi reſes
et honor. **H**oc ergo sepulchru
erit in vita mea consolatio et in
morte mea erit requies mea. **V**i
uens iuxta illud manebo et mo
riens illi adhēbo: nec viua nec
mortua ab illo me ſepabo. **H**eu
me infeliē quare ego tūc nō p
ſperi quando dñm meū ſepeli
cōſperi: quare tūc nō ſtetī quā
monumentū et corpus eius tūc
pſeuerant nō custodiunt. **N**unc
certe nō plorare ſublatū: q̄a a
tollere p̄hibuiſſem aut pſeuer
ta ſublatores fuiſſem. **S**ed p̄ch
dolor ego volui obſuare legem
et dimiſi dñm legis. **E**go legi o
bediui: et eū cui lex obedit non
custodiui: quāuis cū eo manſi
ſe nō fuiſſe legē trāſgredi ſi ad
plere. **P**aſca eī ab iſto defuncto
nō cōtaminat ſi renouat. **M**or
tuus iſte nō polluit mūdus ſed
mūdatur iūdos. **S**anat oēs tā
gentes ſe. **I**lluminat om̄s acce
dētes ad ſe. **S**i quare recolo do
lorem meū. **A**bij et redij et mo
numentū aptū inueni. **I**psiū vō
quē querebā nō iueni. **S**tabo ita
q̄ et exspectabo ſi forte alicubi
appeat. **S**i quō ſtabo ſola. **A**b
ierūt diſcipuli: et me ſolā plorā
tem reliquerūt. **N**uſq̄ apparet
qui meū doleat. nuſq̄ apparet
qui ingēm meū requirat. **A**ppa
ruerūt angeli: ſed nescio pro q̄
cauſa apparuerūt. **S**i conſolari

me vellent: cauſam pro q̄ ploro
nō ignorarēt. **S**i em̄ nō igno
rāt quid ploro: cur dicūt michi
quid ploras. **A**n iō interro gāt
vt plorare prohibeāt. **Q**ueſo n̄
hoc michi ſuadeāt: nō hoc mōe
ant: alio q̄n me iſterficiāt. **Q**uid
plura. **E**go illis nō obediam et
dū viuo plorare non deſinā do
nec dñm meū inueniā. **S**ed q̄d
faciam vt illū inueniā: quo me
vertā: ad quē ibo: a quo cōſiliū
petā: quē p̄cūtabor: quis mic
hi miſerebit: quis me cōſolabi
tur: quis indicabit michi quem
diligat anima mea. **V**bi poſitus
ſit vbi cubet vbi reſeſcat. **Q**ue
ſo nūciate illi q̄ amore lāgueo
et dolore deficio. non ē dolor ſic
dolor meus. **R**eūtēre dilcē mī.
reūtēre dilcē votoꝝ meoꝝ. **O**a
mabilis et deſiderabilis. redde
mī leticiā ſalutaris p̄ntie tue. **O**
ſtēde mī faciē tuā. **S**onet vox tua
in auribꝫ meis. **V**ox em̄ tua dul
cis. et facies tua decora. **O** ſpes
mea nō cōfūdas me ab exſpe
ctacōe mea. demōſtra mī facieꝝ
tuā et ſufficiat aīe mee. **C**ū maia
ſic dolēt et ſic flēt. **E**t cū hec dix
iſſe cūſa eſt retroꝝ ſū et vidit ihe
ſū ſtantē et nesciebat quia iheſ
eſſet. et dixit ei iheſus. **M**ulier
quid ploras. quem queris. **O**
deſideriū aīe ſue cur interro gas
q̄d ploras quē queris. **O** bone
ibu q̄d dicis. **I**psa oculis ſuis
paulo an̄ cū magno dolore cord

sui viderat te spem suā suspēdi
in ligno: et nūc dicis quid plo
ras. **I**psa viderat manus tuas
quibus sepe bñdicta fuerat et pe
des tuos quos osculata fuerat et
quos lacrimis rigauerat clavis
affigi et tu nūc dicis quid plo
ras quē queris. **V**iderat te exspi
rare spm tuum viderat et suū et
tu dicis quid ploras. **N**ūc isus
p corp? tuū sublatū existimat
ad qd vngendū vt se quoquō
cōsolaretur veniebat et tu dicis
quid ploras quē qris. **T**u scis
dñe q te solū querit te solū di
ligit p te oīa cōtempnit: et tu
dicis quē queris. **D**ulcis magi
ster ad quid qso puocas spitū
hui? mulieris: ad quid puocas
aīm eius? tota pendet a te tota
manet in te ex toto sperat in te
et tota desperat de se. **I**ta querit
te vt nichil cogitet pter te. **I**de
o forsītā nō cognoscit te qz nō
est in se s; p te est extra se. **C**ur
ergo dicis quid ploras quē q
ris. **A**n putas q ipsa dicat tibi
te ploro te quero nisi tu prius
inspirauis i corde suo ego sū qm
qris et qm ploras. **A**n putas q
ip̄a te cognoscat q diu voluerit
te celare. **A**t illa estimās q ortu
lanus esset. **R**ndit. dñe si tu su
stulisti eū dicito michi vbi po
suisi eū et ego eū tollā. **O** do
lor miserabilis o amor amirabi
lis. **M**l̄ ista qī dēsa doloīs nu
be obiecta nō videbat solē qui

mane surgēs radiabat p fene
stras suas q p aures corpis iā
itrabat i do^m cordis sui. **S**; qm
amoē lāguebat isto lāguoē sic
oculi cordis sui caligabāt vt nō
vidēt quē videbat. **V**idebat em̄
ibm s; nesciebat qm ibus esset.
O maria si queris ibm cur nō
agnoscis ibz et si nō agnoscis
ibesū cur qris ibesū. **E**cce ibus
venit ad te quē queris sublatū
a te. **Q**ueris et ortulanū existi
mas vt eū nō agnoscas. **S**; tñ
tu erras dū eū sic ortulanū exi
stimas vt ibm nō agnoscas.
Est em̄ ibs est et ortulan? quia
ipse seminat ōne bonū semen i
orto anime tue et in cordibz fi
deliū suorū. **I**ipse ōne bonū plā
tat et rigat in aīabz sanctorū.
et ipse est ibs qui tecū loquit.
Sed forsītā ideo non agnoscis
qz tecū loquit. **M**ortuū em̄ q
ris et iō viuente nō cognoscis.
Nūc in veritate dperi hāc esse
causā p q a te recedebat et p
q tibi nō appebat. **C**ur em̄ tibi
apparēt quē non quēbas. **T**u
certe qrebas qd nō erat. et nō
quēbas qd erat. **T**u querebas
ibm et nō quēbas ibm. **I**deo
qz videndo ibm nesciebas ip̄z.
Inueniendo ibm nō inuenisti
ibm. **O** dulcis et pie mgr̄ oīno
excusāe nō audeo hāc discipulā
tuā. nō possū libē hūc errorē su
ū defēdē si tñ errabat qz te nō
cognoscebat. **T**alē eī te qrebat

qualem te viderat. et qualē te ī
monumento positū reliquerat
Viderat quippe defūctū corpus
tuū de cruce depomi et in monu
mēto repoī. **T**antusq; dolor in
uaserat eam de morte tua vt ni
chil speraret de vita tua. **E**t tan
tus dolor inuaserat eā de sepul
tura tua: vt nichil poss; cogitaē
de resurrectione tua. **D**eniq; ioseph
posuit in monumento cor
pus tuū. **E**t maria piter ibi se
peliuit spiritū suū: et ita indisso
lubiliter vixit et quodāmodo
vixit eum cū corpe tuo vt fa
cilius poss; separe aīam se viu
ficantē a viuente corpe suo. q̄
spiritū te diligentem a defūcto
corpe tuo. **S**piritus em̄ marie
magis erat in corpe tuo: q̄ in
corpe suo. **C**ūq; ipsa requiebat
corpus tuū: requirebat pariter
et spm̄ suū. et vbi p̄didit corpe
tuū p̄didit cū eo spm̄ suū. **Q**uid
g^o mir; si sensū nō habebat que
spm̄ n̄ habebat: que sic te ama
bat et sic p te dolebat. **Q**uid mi
rū si te nesciebat. q̄ non hēbat
spm̄ quo scire debebat. **R**edde
itaq; ei spm̄ suū quē h; in se cor
pus tuū: morq; recupabit cor
suū et reliquet errozē suū. **P**ed
quomō errabat? **C**erte si erra
bat. indubitanē dico q̄ erraē se
ignorabat. **E**t hic error nō p̄ce
debat ab erroze: sed a doloē et
amore. **I**git̄ misericors et iuste
iudex amor quē habet in te. et

dolor quē habet p te. excusent
eā apd te si forte errat de te. ne
attēdas ad mulieris errozē sed
ad discipule amorē: q̄ nō p er
roze s; p amore et doloē ploāt
et dicit. **D**ñe si sustulisti eū dici
to m̄ vbi posuisti eū et ego eum
tollā. **O** q̄ sciēt nescit et q̄ docte
errat. **A**ngelis dixit. **T**ulerūt
et posuerūt et nō tulistis et po
sulistis: qm̄ angeli nec de monu
mēto te tulerūt nec in aliquo lo
co te posuerūt: tibi vero dixit.
Si tu sustulisti et posuisti. quia
reūa teipm̄ d monumēto sustu
listi. et in loco vbi es te posuisti.
Angelis nō dixit. dicite m̄. q̄a
āgeli nō poterant ex toto dicē
quid d te factū fuerat: tibi vero
dixit. dicito m̄. qz nō ē impossi
bile tibi dicē qd possibile fuit ē
facē. tu ei v̄tute tua surrexeras
et qd d te fecm̄ eāt tu ipse fecerās.
Quid ē autē hoc dñe q̄ maria
tā crebro dicit et repetit verbum
istud vbi posuisti eū. **D**ixerat
em̄ pmo apl̄is vbi posuerūt eū.
Et nūc dicit de te tibi. **U**bi posui
sti eū. **M**ultū dulcescit hoc v̄bū
in corde suo. qd sic habūdat in
ore suo. **C**erte dulcis ingē hoc
facit dulcedo tua. et hoc d̄t ipsa
p amore tuo qz memīt te dix
isse de fratre suo. **U**bi posuistis
eum. **E**x quo autē audiuit hoc
verbum de ore tuo conseruauit
illud diligenter in corde suo et
ideo delectata est in sm̄one tuo

Quāntū diligit psonā tuā q̄ sic
diligit vocē tuā o quāntū desiderat
vidē vultū tuū q̄ tā desiderat p
nūciat v̄bū tuū **E**t q̄ libentē o
sculaēt pedes tuos q̄ tā frequē
loquitur s̄mones tuos **Q**uid est
hoc etiā **O** bone ihu qd̄ d̄t ad
te **E**t ego eū tollā **I**oseph timu
it et nō fuit ausus tollē corpus
tuū de cruce nisi in nocte. et nisi
hoc petisset a pylato maria at
noctē nō p̄stolat nec verē sed
audacter p̄mittit dicēs **E**go eū
tollā **O** maria si forte corpus
ihu positū est in atrio p̄ncipis
sacerdotū vbi p̄nceps aposto
lorū se calefaciebat ad ignem.
quid factura es? **E**go eū tollā
O mirabilis mulieris audacia
o mulier nō mulier **E**t si ancil
la ostiaria interrogauerit te qd̄
facies **E**go eū tollā **O** ineffa
bilis mulieris amor nullū locū
excepit nullū atepoit sine timorē
d̄t absolute p̄mittit. **D**icito m̄
vbi posuisti eū et ego eū tollam
O mulier magna est ostancia
tua. magna est fides tua. **T**u
ergo bone dñe cur oblitus es di
cere **F**iat tibi sicut vis et cōfide
filia fides tua te saluā fecit: nū
quid oblitus es misereri? **C**ur
ergo nō dicis ei vbi posuisti te
vt ip̄a tollat te supra cor suū et
p̄rtet sup̄ corp⁹ suū et ānūci
et te discipulis tuis **N**oli que
so dulcis mḡ illi? vltra p̄tr̄bē
desideriū ei? qz ecce iā triduo su

stinet te nec h̄z vnde faciet esur
rientē aīaz suā nisi tu te mani
festando p̄rtigas illi panem
corpis tui et de fragmētis eius
repleas copbinum cordis sui.
Si ḡ vis vt nō deficiat i via re
frigera et d̄forta viscera aīe sue
dulcedine saporis tui. **T**u es
em̄ panis viuus qui habes in
te om̄e delectamētū et om̄ez sa
porē suauitatis **N**ō em̄ diu po
terit retinē vitā corpis sui nisi
tu cito manifestes te vitā am
me sue. **D**ixit ei ih̄us **M**aria.
Cōuersa illa dixit ei. **R**abboni
qd̄ d̄z mḡ **D**ixit ei ih̄us **N**oli
me tangē **O** mutatio dextre ex
celsi **C**ōuersus est dolor mag
nus in gaudiū magnū **M**uta
te sūt lacrimae doloris in laci
mas amoris **I**bi maria audi
uit maria **S**ic enim d̄sueuerat
eam vocare magister eius. pre
sensit ex ipso nomine quāda
singularem vocatoris dulcedi
nem et per eam cognouit ipsū
a quo vocabatur esse magist⁹
suum **T**unc reuixit spiritus e
ius et reuersus est sensus eius
Cunqz ih̄esus adhuc verba ve
llet adiungere non hoc potuit
patienter expectare maia sed
pre nimio gaudio interrupit
ea dicens. **R**abboni qd̄ d̄z mḡ
Non enim arbitrabar se indi
gere v̄bis que inuenerat verbū
Et longe vtilius fore existima
uit tangere verbum qm̄ audire

quolibet vba **O** amor fortis et
impaciēs **N**ō sufficebat ei vi-
dere iħm et cū iħu loqui nisi tā-
geret iħm **S**ciebat em̄ q̄ virtus
ex illo exibat et saluabat om̄s
O pijsime domine o dulcissime
ingr̄ q̄ bonus es hīs qui recto
sūt corde: q̄ suavis hīs qui di-
ligūt te. o q̄ beati sūt qui in sim-
plicitate cordis querūt te: et q̄
felices qui sperāt in te. **V**erū cer-
te et indubitanter verū. q̄ tu di-
ligis om̄s diligentes te: et nū-
q̄ derelinquis sperantes in te.
Ecce em̄ hec dilectrix tua sim-
pliciter querebat te: et veracit̄
inuenit te **S**perabat in te. et n̄
est derelicta a te. sed plus est cō-
secuta p̄ te. q̄ sperabat a te.
Sequamur fr̄s karissimi hu-
ius mulieris affectū vt puera
m̄ ad effectū. **P**lozet vnusq̄s
q̄ ad iħm et querat fidelit̄ iħm
q̄ non celauit se querenti pecca-
trici **D**isce peccator homo a pec-
catrice muliere cui dimissa sunt
peccata sua: discite plorare dei ab-
sentiam et desiderare eius p̄sen-
ciam **D**isce a maria iħm amare
et iħm sperare et in querēdo p̄-
seuerare. nulla aduersa formi-
dare. nullā cōsolacōnem extra
iħm recipe. oīa p̄ter ipsū cōtēp-
nere. **D**isce a maria querē iħm
in monumento cordis tui. reuol-
ue lapidē ab ostio monumenti
dei: amoue omnē criminis durici-
am. et repelle omne obstaculū

a fide tua. tolle omnē cōcupiscē-
ciam et imūdiā a corde tuo
et diligenter p̄scrutare si sit iħm
iħm. si autē non inuenieris iħm
iħm sta foris et plora et p̄ma-
ne in fide et respice foris ad ali-
os si forte videris in aliquo eū
et plorādo ora iħm vt dignes
intrare ad te et habitare in te.
Et ne forte erecta ceruice repel-
las eum a te humiliando incli-
na te et iterū p̄spice in monu-
mento dei qđ est in te **E**t si vide-
ris ibi angelos vnū ad caput.
et vnū ad pedes id est si esse co-
gnoueris in corde tuo quasi ce-
lestia desideria tam ad cōtēpla-
tiuā vitā q̄ ad actiuā p̄tinen-
cia p̄ que tamē adhuc nō possis
plene videre et habere iħm no-
li hīs cōtentus esse noli adhuc
deficiendo quiescere sed plora et
querere iħm donec inuenias.
Et si forte aliquo mō tibi appu-
erit et desiderio tuo se rep̄tauit
noli p̄sumere d̄ te tāq̄ eū agno-
scas s̄ interroga illū et ora vt in-
dicet tibi seipm̄ **A**udeo em̄ tibi
cōfidēt p̄mittē si in fide ad mo-
numentū cordis tui steteris si plo-
rādo iħm quesieris et q̄rēdo p̄-
seueraueris si te cū hūilitate in-
clinaueris si exēplo maiē nullā
aliā cōsolacōz de iħu n̄ ip̄m reci-
pe volueris ip̄so reuelāte ip̄m i-
uenies et ip̄m agnosces ita vt
nō sit tibi necesse alijs q̄rē vbi ē
iħm s̄ tu maḡ indicab eū nūciās

alijs qz vidi dñm et hec dixit
michi Cui est laus etc.

Secūm matheū

In illo tpe dixit ihs turbis iu-
deorū et pñcipibz sacerdotū Ec-
ce ego mitto ad vos pphetas
Et reliqua. **O**melia herici

Euangelice hui? lōmis
intellect? supiori nar-
racōi herē vides. Sup
siquidē redēptor nū scribas et
phariseos plurimis increpaci-
b? subiurgasse atqz int̄ cetera di-
xisse phibet. De vobis scribe et
pharisei qz edificatis monumē-
ta pphetarū et dicitis Si fuisset
m? in dieb? patz nrōz nō esse
m? in sangne ppharū socij eo-
rū Atqz p? pauca Et vos inqt
implete mensurā patz vrōz Qd
ē dicere. q illi min? fecerūt vos
supplete. Illi occiderūt seruos:
vos dñm crucifigite Illi hoies
vos deū Et qñ ad h? possent illi
obicē. nō habem? mō pphas
qs occidam? adiūgit Idō: ecce
ego mitto ad vos pphas et sa-
piētes et scribas et ex illis occi-
detis et crucifigetis et flagella-
bitis in synagogis vris et pse-
bueris de cūtate i cūtate. pphē-
bic apli appellāt qz p donū spi-
tūs scī futurorū hēbāt noticiāz
Ipi sūt sapiētes cor de: qz hmo
nē pferre nouerūt in tpe opor-
tuno Ipsi scriber: qz legē dei scri-
ptā hnt p spm scm i cordib? su-
is Ex illis g° occiderūt iacobū

frēz iohis. et ipsū iohāne bap-
tistā: lapidānt stephanū et cru-
cifixerūt petrū flagellauerunt
duodecū aplōs qñ ibāt gaudē-
tes a dñi aspectu concilij qñ digni-
biti sūt hoc p noīe domi pati.
et psecuti sūt eos de cūtate i cū-
tate vt nō recepti ab eis iuste ad-
gētes mīgrēt. Ut vīat sup vos
ois sanguis iusti? q effusus est
sup terrā. a sanguine abel iusti
vsqz ad sangne zacharie filij ba-
rachie quē occidistis int̄ tēplū
et altaē. **R**equirēdū Cur san-
guis oīm iustorū a sangne abel
vsqz ad sangne zacharie ab v-
na iudeorū gnacōe requirēd? p-
dicet cū neutz eorū dñet ab il-
lis occisū. Et certe innūabiles
martires tā i veteri q i nouo te-
stamēto legim? qs illi nō intēfec-
rūt Sz moris ē scriptarū duas
tātū gnacōes bonorū scz et ma-
lorū terē. De bonorū siq dē gñā-
cōe dñi ē Gñacō rōz bñdixit
et hec ē gñacō querētū dñm.
At cōtra de reprobis Sz Gēni-
mina viperarū et gñacō prauā
atqz pueris. Vniuersi igit repro-
bi q i maliciā filēs sūt i vna ge-
neracōe dñtāt et oēs scī e diū-
so qui se in virtutib? imitantur
vna gñacō esse dicūt. **Q**uerē-
dū rursus quis sit iste zachari-
as qui occisus inter tēplū et al-
taē memorat. Equidē alij istū
zachariā opināt illū ipm eē q
in ordie pphetarū vndecū poit

Sed licet in eo patris nomē cō
sentiat q̄a scilz filius barachie
cognominat tamē quō inter tē
plū ⁊ altare occisus sit nō appz
p̄sertim cū t̄pibz illi? vix rume
tēpli substituerit Alij hūc zachā
riā patrē iobis intellexerūt. A
fferētes q̄ p̄pterea occisus sit a
iudeis q̄ aduentū saluatoris p̄
nūciauerit Sed hūc nos zachā
riā intelligim? sine dubio. quē
ioas rex iude inter tēplū et al
taē interfecit sicut ī regū hysto
ria scriptū est Et nō est recorda
tus ioas inquit patris eius io
iade s̄ interfecit filiū eius qui se
eripueāt de morte et in tēplo se
ptem ānis abscondite nutrierat
Sed queris cur hic Barachie
dicat filius cū in p̄fata hysto
ria filius ioiade asserat Quod
ita soluit Barachia benedict?
dñm dicis ioiade iusticia inter
tas Qui ergo iusticia plenus ē.
benedictus dñm recte p̄t appella
ri. Unus ergo idēq; homo iux
ta noīs interpretacōnē et ioiada
et barachias eq̄ p̄t itelligi Po
test etiā fieri vt ipse Barachi
as binomius fuerit ⁊ sit altero
noīe appellatus ioiada Sicut
⁊ Matheus euāgelista vocat?
est leui. Item q̄rendū cur dix
erit a sanguine abel vsq; ad san
gnē zacharie a iudeis sangnem
p̄phetaz exquirēdū Cur em̄ a
sanguine abel dixerit mirū nō ē.
Cur v̄o ad sanguinē zacharie

q̄rendū est cū multi p̄ eū extite
rint martires Ad qd̄ d̄d q̄ per
hos duos quoz alter in cāpo al
ter occisus est in tēplo duo ordi
nes martirū designant. p̄ abel
q̄dē qui in cāpo occidit layci: p̄
zachariā vero q̄ in tēplo necat
hij q̄ ex sacerdotali dignitate ad
martirij p̄uerti sūt palmā figu
rāt Ideo autē hos duos tantū
noīatim posuit. q̄ abo innocen
tes et nulla iusta cā existēte int̄
fecti sūt Ambo sacerdotes Ambo
pastores Ille omiū iste aīaz Et
sicut ille interfectus est a fr̄e suo
in agro: ita et iste a sobrino ⁊
collactaneo suo ī tēplo Quē oc
cidistis iqt̄ inter tēplū et altaē
Duo erāt altaria in tēplo vnū
incensū interī? alterū holocau
stoz exteri? Int̄ quod et tēplū
zacharias est interemptus. Vel
inter tēplū et altaē. id est inter
cōsensū ppli et sacerdotū. quoz
alij p̄ tēplū alij p̄ altaē signant
Postremo quid ē qd̄ in euāge
lio vel eplis abel sp̄ali testimo
nio iusticie honorat p̄fecto q̄a
decebat illū priuilegio quodaz
tanto cognomine decorari. qui
tribus preclaris virtutibus ty
pum xp̄i in se excellentissime p̄
tulit Fuit enim virgo. sacerdos
et martir Inter tot et tam vari
as opiniones d̄ zacharia quinā
fuerit quomā ad liquidum ve
ritas hystorie scrutari non po
test recurrēdū est ad allegoriā

hic enim est vnicus exitus earum rex
qui in secundo euangelio dicta tamen non
aut facta leguntur. Per abel designat
est omnes sancti qui fuerunt ab initio mun-
di usque ad passionem christi et redem-
ptionem humani generis. Quod ipsa nomi-
nis interpretatio demonstrat. Inter-
pretatur enim luctus. vapor fumculi
vel fumiculae signantes sanctos pas-
sionem domini percedentes. Qui considera-
tes se erules et a beatitudine pa-
disi deiectos in luctu et mestitia
erant et presentem vitam tamquam fumidam
et transitoriam contempnentes ad sortem
et fumiculum superne hereditatis quan-
to citius properabant. Zacharias
vero significat sanctos a passione
domini usque ad finem seculi. Inter-
pretatur enim zacharias memoria domini
siue memorans per recordans domini
eosdem signans sanctos qui recordantes
se sui domini passionem redemptos esse
semper in memoria habere ac ad dignas
gratiarum actiones illi agere student. Hic
zacharias occisus est in templo
et altare. Altare designat aram domine
crucis in qua singularis ille ag-
nus pro salute humani generis deo
propter oblatum est. Templum vero ex-
primit ingressum regni celestis ad
quod omnes sancti pacto iudicio itaturi
sunt. In templo ergo et altare pa-
ssus esse debet qui ut dictum est eos de-
signat qui a tempore domine passionis us-
que ad ingressum regni celestis vel
passi sunt passuri sunt. Iherusalem
iherusalem qui occidis propheta-
tas et lapidas eos qui ad te mi-

si sunt. Quod enim nomen ciuita-
tis iherusalem ingeminando re-
plicat id est repetit non saxo-
rum ruinam sed populi perdi-
cationem deplangit. Que occi-
dis inquit prophetas ut ysaia-
am quem serra lignea viuentem pro
medium secuerunt. Et amos quem
filium transmissio recte pro tempora ne-
fandissime necauerunt et ceteros
quos diuisis et pene inuicibilibus
referunt rexasse supplicibus. Et la-
pidas eos qui ad te missi sunt.
ut naboth iustum virum. et ihere-
miam prophetam in egipto. Sicut
epiphanius apostolus testatur. Quo-
dies volui congregare filios tuos
id est sepe volui quemadmodum ga-
llina congregat pullos suos sub
alas. et noluisti. Pone galline
similitudinem que circa pullos ta-
ta affectione ducitur ut pro eis
ipsa quoque infirmetur. ipsa et-
iam rancore vocis exprimen-
te affectum magne compassio-
nis. Qui ergo alibi herodem
vulpem vocat recte se hic galli-
ne simulat. Ut enim vulpes ga-
llinis vorandis iuges preten-
dit insidias. Sic herodes redem-
ptoris nostri necem sitiens pro-
benibus odiis insectando in-
festabat. Cuius seruicia inde
potissimum claret: quod cum py-
latus ad eius iudicium cristum
dominum misisset. ille eum spre-
uit cum exercitu suo et illudit. Hoc
etiam genus amentis cui se redemptor

noſter compat qđ in ceteris di-
ficilius inuenit alis ſuis pul-
los ptegit et cōtra miluū ſe eri-
git. **B**ed et mē noſtra id eſt ſa-
piēcia dei que xps eſt p carnis
ſuſceptionem infirmata quodā
mō p nobis ſicut apłs ait. qđ
infirmū eſt dei fortius ē hoīb
ptegit infirmitatē noſtrā et rē-
ſtit dyabolo ne nos in interitū
rapiat. **I**n qua tamē deſenſione
qđ gallina ptra miluū conatur
affectu: hoc aduſus dyabolū p-
ficiat potestate. **S**i autē gallina
p ſignificacōnē deus intelligat
due ale eius moyses et aaron q
eduxerūt populum de egipto.
Seu iorobabel eſdras et neemias.
ac iſus filius ioſedech du-
ces qui eduxerunt eos de babi-
lone: et ſub quibz idem popul-
iſrabeliticus d diuerſis captiui-
tatibz eſt liberatus vel cōgrega-
tus. **Q**uid autē eſt quod dicit.
Quociēs volui et noluiſti. **N**ū
quid humana volūtas volūtati
dei pualet. cū ſcriptū ſit. **O**mnia
quęcūqz voluit fecit. **A**d hoc di-
cēdū qz liberū arbitriū deus ho-
mini cōtulit ppter qđ dicit. **V**o-
lui et noluiſti. **A**c ſi diceret. **E**x
mea pte volui ſed tu ex tua no-
luiſti. **A**liter. **E**go quidē volui et
quod volui etiā te nolente feci.
Nlla ergo filios quidē ſuos ab
illo colligi noluit. ſed ea quoqz
nolente filios eius collegit ipſe
quos voluit. **E**cce relinquet vo-

bis domus veſtra deſta. **D**omū
iudeorum vel ciuitatē iheruſalē
quā p aliū euāgelistā midū vo-
cauerat. vel anguſtum in ea tē-
plum ſignificat quod p mū qui
dem merito infidelitatis eorum
a deo deſertū eſt clamantibz an-
gelicis poteſtatibz. **T**raſeam?
ab hīs ſedibz. **D**einde in vindi-
ctam crucis dominice romaniſ
vaſtantibz et tanq̄ vacuū midū
diripientibz cunctis ſuis habi-
tatoribz eſt deſtitutū. **D**ico autē
vobis nō me videbitis amodo
donec dicatis. **B**enedictus qui
venit in noīe domini. **H**oc de fu-
turo tēpore ppinquante ad iu-
diciū domino dictū eſt quando
ad p̄dicationem helye et enoch
iudei cōuerſi ad fidem xpm do-
mini benedictum non voce tan-
tum ſed et operibz clamabunt.
Nā poſtq̄ dominus hoc dixit
nō legimus iudeos huiuſcemo-
di cōfeſſionem in eius laudem
protuliſſe. **P**oſtea enim hoc dix-
it q̄ intrauit in tēplū cū laudi-
bus turbatum hunc ipſū verſi-
culum in laudem crīſti vt ſupra
narratū ē decantanciū. **H**abēt
igitur iudei tēpus penitencie ſi-
bi datum vt ſi voluerint cōfitei
xpm dei patris filiū benedictū
in nomine domini faciem illi
intueri mereantur id eſt poten-
ciam diuinitatis eius intellectu-
alibz oculis cōſpicere et equalē
patri credē. **T**ūc benedictū illū

in nomine patris pclamabūt
 cum p̄dicatione helye ⁊ enoch
 percepta vt dictum est fidem e
 ius recipient et gloriā p̄dica
 bunt impleto apostoli vaticī
 nio quia cum plenitudo genti
 um intrauerit tunc omnis israhel
 saluus erit. **H**is de lectio
 ne euangelica prout posse fuit
 p̄missis nouerimus quia beati
 stephani p̄mi m̄rtiris festiuita
 ti quā colim? nō solū veneratio
 nem debem? sed et imitationē.
Hūc enim p̄mū dominus ihs
 p̄ suā passionē p̄ se pati volu
 it cui? dilectionē etiā circa im
 micos inuictā nobis oībo imi
 tabilē sanxit. **E**t hūc cur p̄mū
 martirē vocam? āte quē milia
 puulorū passa fuisse p̄ redēpti
 one nouim? **M**erito certe in
 nouo testamēto p̄mus martir
 dicitur quia primus omnium
 post domini predicationē pa
 ssionem ac resurrectionem per
 effusionem sanguinis meruit
 palmam consequi superne re
 tributionis atq; ad coronam
 suo et nomini et labori dedica
 tam pertingere. **P**restante eo
 dem domino nostro ihu cristo
 qui cum patre et spiritu sancto
 viuit et regnat. **P**er omnia se
 cula seculorū

Sedm matheū
In illo tpe Defuncto herode Ec
 ce angelus dñi apparuit i som

pnis ioseph in egipto dicens
Surge et accipe puerū et ma
 trem eius et vade in terrā israhel
 bel: defuncti sūt enim qui que
 rebant animam pueri. **E**t re
 liqua. **O**melia baymonis

Quia nō dixit defunct?
 sed defuncti ex hijs ver
 bis angeli intelligim?
 multos p̄ncipes iudeorū cū he
 rode in necem dñi cōsensisse **I**de
 oq; diuina vltione actū est: vt
 multi ex hijs cū illo p̄irent: cū
 quo in necē dñi cōsenserāt. **S**pi
 ritualiter vō obitus herodis
 terminū signat cōtencōis inui
 diosē: quā nūc iudea cōtra eccle
 siā seuit **Q**ui cōsurgens accepit
 puerū et matrē eius et venit in
 terrā israhel. **Q** post obitū hero
 dis puer ihs ad terrā israhel re
 uersus est significat quia circa
 finem seculi ad synagogam ē
 reuersurus cum per predicati
 onem enoch et helye in eū cre
 diderint **U**nde cum egiptum de
 ferri et fugere iubetur hoc i no
 cte precipitur **C**um vero ad ter
 ram israhel reuertitur non no
 ctis fit mencō quia quos nunc
 propter incredulitatem in te
 nebris perfidie deserit: circa fi
 nem seculi credentes in lucem
 fidei recipiet. **A**udiens autem
 q; archelaus regnāet in iudea
 pro herode patre suo timuit il
 lo ire **A**rchelaus autem vnus
 fuit de herodis filijs quē post

se ad regnādū in iudea herodes instituerat. **S**ed postea insolētiā eius accusatibz iudeis iudicio se natus apud vpenā que gallia rū est vrbs exilio relegatus victā finiuit. **A**rchelaus autē qui vincēs leo interpretat antixpm signat qui ad tps in sanctis victoriā habebit. et quasi leo terribilis apparebit. **I**n illā ergo pte qua regnabat archelaus ioseph cū puero ire noluit qz illā pte populi iudeoz que antixpo creditura est: xps nō inhabitabit p fidem. **P**ost necē autē archelai xps ad terrā israhel reuētiē qz p interfectiōz antixpi sinagoga in eū creditura est. vt ait apl's. **C**ū plenitudo genciū itrauerit. tūc oīs israhel saluus ēit. **S**ed qz in ecclia manet et māebit. audiamus vbi habitauerit. **E**t admonitus ī somnis secessit in ptes galilee: et veniēs habitauit in ciuitate que vocatur nazareth. **Q**uia enim nazareth flos siue virgultum interpretatur signat eccliaz. que et florē habet mūdicie et v̄gultū iusticie. **C**ui? v̄gultū pulchritudinē amirabatur sponsus in canticis canticoz dicēs. **Q**ue est ista que ascendit p desertū sicut v̄gula summi ex aromatibz mirre et thuris et vini si pulueris pigmentarij. **C**ui iterrū vocē sponsi dicis. **E**go flos cāpi et liliū ouallū. **E**t qz ecclia de p̄sentis vite amore ad celeste de

fideriū transit. recte nazareth galilee dicis que transmigracō interpretat. **Q**uod autē subdidit vt adimpleret qd dcm ē p pphetas qm nazareth vocabit hoc testimoniu in septuaginta int̄ p̄tibz non habet. **N**onnulli de ysaie pphete libro. sup̄tū esse volunt vbi scriptū est. **E**xiet virga de radice yesse et nazareus d radice eius ascendet. **N**os autē dicim? qz si fixū de scripturis posuissē euāgelista testimoniu non diceret p pphetas s̄ pphetam. **O**mnes em pphē dñm nazareū vocāt: qz sc̄m eū p̄dicāt. **I**p̄e est em de quo p danielē dicis. **C**ū veniēt sc̄s sanctorū: cessabit vnetio. **E**t dauid. nō dabis sc̄m tuum videre corrupcōnē. **E**t iterū. **S**citote qm mirificauit dñs sanctū suū. **D**efuncto aut herode. id est mortua lege littē. vel exausto dyabolo d corde iudeoz circa finem mūdi qz dū iudei supstiti osam legē obſuāt littē. regnat dyabolus in illis et est xps in gentes. **P**ostq̄ vero abiecerunt hec oīa a se: tūc reuētes filius dī vel fides ad eos. **E**cce angel? domini appuit in sompnis ioseph. **Q**ui xpm credit esse filiū dei. et eū portat in corpe suo: recte illi angel? appet. **S**urge accipe puerū. **S**urgit a terra qui terram relinquit: p̄us puerū et postea matrē iubet accipe. p̄us deū et postea p̄imū dilige et vade in

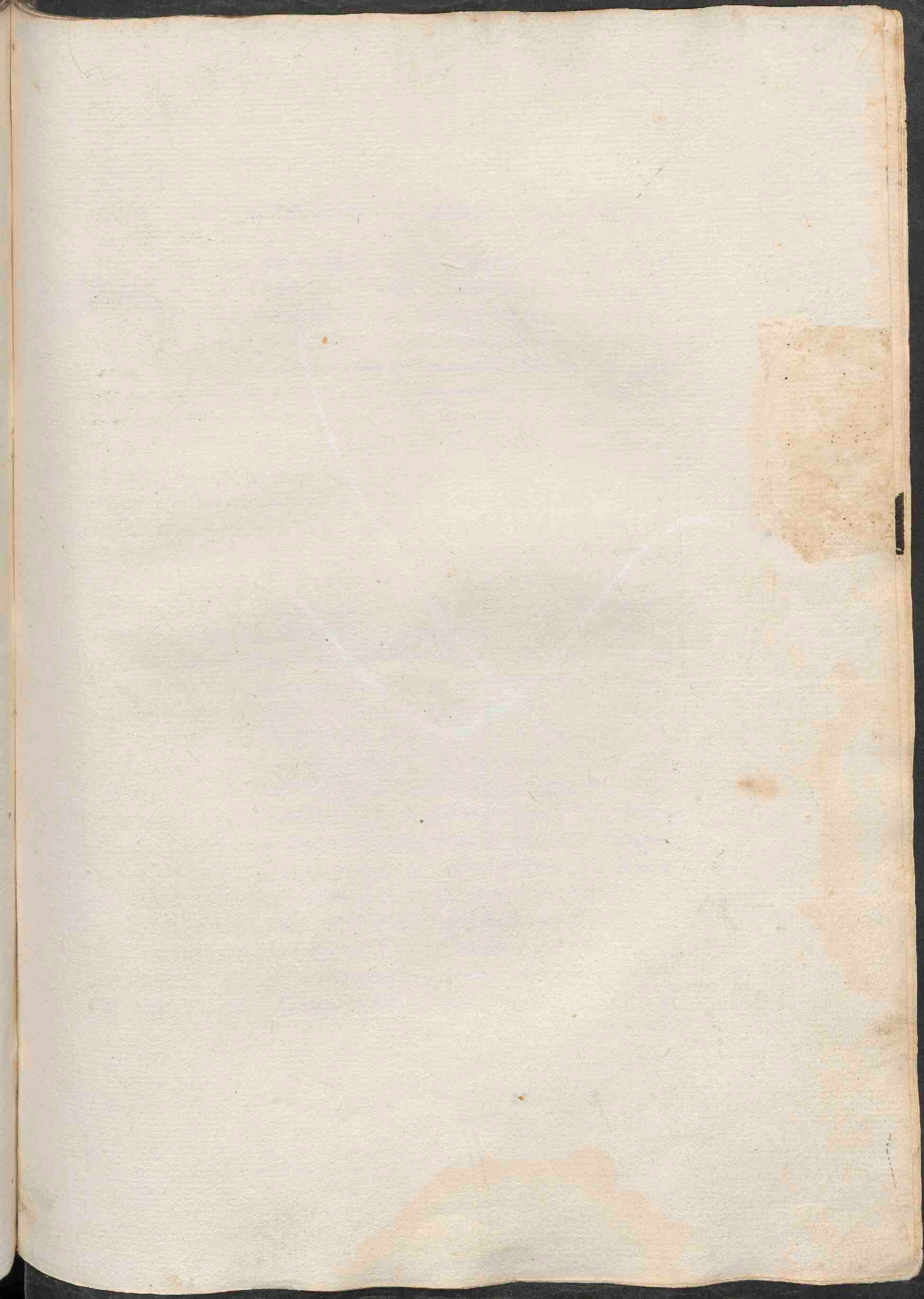
terram israhel id est celestem patriam. nisi portet christum et diligat deum et proximum. defuncti sunt enim qui querebant animam pueri. **T**otum dicitur per parte. **S**ic in fine mundi defuncta erit lex littere. **A**udiens autem quod archelaus regnaret in iudea timuit illo ire. **C**ur ire noluit in iudeam? **C**ur non iuit in galileam ubi prius habitavit vel in nazareth quia prius habitabat. **Q**uia putabat quod angelus eum propter templum et orationes que erant in iudea iuberet prope commorari sed propter misterium non potuit illuc disvertere quia qui ascendit de egipto hoc est de tenebris peccatorum non potest prius ire in iudeam id est confessionem. neque in bethleem hoc est domum panis quod signat ecclesiam. nec in iherusalem hoc est visionem pacis. nisi prius eat in galileam ut emigret et transuolet de malo in bonum de vicijs ad virtutes et inde transeat in nazareth ut faciat prius florem et mundiciam bonorum

operum et sic postea ascendant in iudeam: prius enim fit flos postea fructus. **I**nde per ordinem ascendat iherusalem id est visionem pacis. **E**t ideo ammonitus est ioseph in sompnis ab angelo: ne rediret prius in iudeam. **A**rchelaus autem qui inuestigatus interpretatur: signat antichristum qui regnat per herode patrem suo. **S**ic regnaturus est antichristus in fine mundi per isto dyabolo: qui nunc iudeos regit. **A**pud nos autem regnat dominus noster ihesus christus cuius regnum et imperium sine fine permanet in secula seculorum. Amen

Explicit omelia beati gregorii pape et origenis presbiteri.

Sub anno domini Milleesimo quadringentesimo septuagesimo quinto in die sabbato post conceptionis gloriose virginis marie.

Deo gracias

Campbell, 263